

XIV 346

TŰZOLTÓ-KÖZLÖNY.

A MAGYAR TŰZOLTÓK SZAKLAPJA.

AZ ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS
ÉRTESITŐJE.

XXIII-^{IK} ÉVFOLYAM.

1901.

KIADÓTULAJDONOS:

A BUDAPESTI ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ-TESTÜLET.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. SZILY JÓZSEF.

BUDAPEST,

RÓZSA KÁLMÁN ÉS NEJE KÖNYVNYOMDAJA

1901.

A berlini nemzetközi tűzoltó-kongresszus (I.)	100
A berlini nemzetközi tűzoltó-kongresszus (II.)	117
A berlini nemzetközi tűzoltó-kongresszus (III.)	126
Szentbeszéd. <i>Kriszt Jenőtől</i>	129
A berlini nemzetközi tűzoltó kongresszus (IV.)	145
A berlini kiállítás. (I.) Irta: <i>Markusovszky Béla</i>	165
A berlini kiállítás. (II.) Irta: <i>Markusovszky Béla</i>	182
A székesfővárosi tűzkárbiztosító-intézet felállítása és a tűzoltási járulékok rendszeresítése tárgyában készült előterjesztés (I., II.)	184, 205
A berlini kiállítás. (III.) Irta: <i>Markusovszky Béla</i>	203

A nagyszombati önk. tűzoltó testület XXXIII-ik közgyűlése. <i>Toscana Győző</i>	86
A zólyomi testület közgyűlése	87
A deési tűzoltó-egylet jubileuma	102
A várpalotai testület parancsnokságának jelentése	103
A csurgói önk. tűzoltó-testület közgyűlése. <i>R. S.</i>	133
A gyöngyösi testület parancsnokságának jelentése	149
A zalaegerszegi testület közgyűlése	150
A kassai tűzoltó-testület közgyűlése	150
A keszthelyi tűzoltók közgyűlése	169
A nagykanizsai testület közgyűlése	187
A pápai önk. tűzoltó-testület 30-éves jubileuma. <i>r. l.</i>	189
A kassai új mentőállomás	190
Harmincz év a kolozsvári tűzoltó-testületben	211

Szövetségek köréből.

A budapesti tűzoltó-testületek szövetségének 1899—1900-ig terjedő időszakról szóló évi jelentése	10
A torontálvármegyei szövetség választmányi ülése	31
A veszprémvármegyei tűzoltó-szövetség köréből	70
A sopronvármegyei szövetség választmányi ülése	71
A veszprémvármegyei szövetség választmányi ülése	83
Veszprémvármegye alispánjának rendeletei	101
A fejevármegyei tűzoltó-szövetség köréből	101
A pozsonyvármegyei tűzoltó-szövetség köréből	130
A veszprémvármegyei tűzoltó-szövetség közgyűlése (<i>r. l.</i>)	132
A sopronvármegyei szövetség közgyűlése	147, 166
A veszprémvármegyei szövetség közgyűlése	167
A csanádvármegyei szövetség közgyűlése	186
A sopronvármegyei tűzoltó-szövetség köréből	186
A somogyvármegyei szövetség közgyűlése	207
A sopronvármegyei szövetség választmányi ülése	210

Testületek köréből.

A székesfejevári önkéntes tűzoltó-egyesület közgyűlése	32
A siófoki önk. tűzoltó-testület közgyűlése. Közli: <i>Gerber Sándor</i>	33
A szegedi önk. tűzoltó-testület közgyűlése	33
A keszthelyi egyesület közgyűlése. <i>S.</i>	34
A mohácsi önkéntes tűzoltók közgyűlése	35, 52
Aradvármegyei állapotok	54
A juta-gyári tűzoltók közgyűlése. <i>Neubrand János</i>	55
A csáktornyai testület közgyűlése	55
A csákvári testület szolgálati ügykezelési és pénztári kimutatása az 1900. évről. <i>Goldschmidt József</i>	84
A soroksári parancsnokság jelentése az 1900. évről	85

Hírek.

12, 13, 36, 37, 38, 56, 57, 72, 87, 88, 89, 90, 104, 105, 106, 119, 120, 121, 122, 133, 134, 135, 136, 151, 152, 170, 171, 172, 191, 192, 193, 212, 213, 214.

Szerkesztői üzenetek.

13, 38, 58, 136, 194.

Hirdetések.

Budapesti szivattyú- és gépgyár részvénytársaság 16, 40, 59, 76, 92, 108, 124, 140, 156, 176, 196, 216.
 Tiller Mór és társa 15, 39, 59, 74, 91, 107, 123, 139, 155, 175, 195, 215.
 Réтай és Benedek 15, 39, 59, 74, 91, 107, 123, 139, 155, 175, 195, 215
 Blum Sándor 15, 39, 59, 74, 91, 107, 123, 137, 153, 173, 194, 214
 Schunda V. József 14, 38, 58, 73, 90, 106, 122, 138, 154, 174, 195, 215
 Sternberg és Kálmán 14, 38, 58, 73, 90, 106, 122, 138, 154, 174, 194, 214
 Seltenhofer Frigyes fiai 14.
 Tűzrendészeti Felügyelő 14, 58, 90, 174, 194, 214.
 Illustrirte Feuerwehr-Zeitung 14, 58, 90.
 Ritscher Zsigmond és fia 73, 90, 106, 122, 136, 152, 172, 194
 Triesti ált. biztosító-társaság 73, 75.
 Beck Károly 136, 152, 172.
 Malik Zsigmond 137, 153, 173.
 Trogmeyer Kálmán 137, 153, 173
 Wellner Gyula 138, 154, 174.
 Jegesi Géza 139, 155, 175

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A »MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG« HIVATALOS ÉRTESETŐJE.

A »Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

ERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Kossuth Lajos-utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, felévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelékébe tartozó testületek tagjainak egész évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példánynak ára 40 fillér.
Előfizetések és reklamátiók a kiadóhivatalhoz czímfizendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árengedmény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom: A tűzrendészet ügye a képviselőházban. — A tervezett petróleum-rendelethez. — *Hivatalos rész:* Meghívó az 1901. február 9-én tartandó elnökségi és segélyező-szövetségi ülésekre. — Pénztári kimutatás az 1900. év IV. negyedéről. — Felhívás a segélyező szövetséghez csatlakozás iránt. — A segélyező-szövetség 1900. évi zárószámadata. — *Általános rész:* A közigazgatás egyszerűsítése és a tűzrendészet. — A berlini nemzetközi tűzoltó- és mentőszervekiallítás. — Párisi úti jegyzetek. III. Kallay Imrétől. — *Szövetségek köréből:* A budapesti tűzoltó-testületek szövetségének jelentése. — *Hírek* — *Hirdetések.* — *Szerkesztői üzenetek.*

A tűzrendészet ügye a képviselőházban.

A magyar országgyűlés képviselőháza a belügyi költségvetés tárgyalása alkalmával e hó 24-én tartott ülésén foglalkozott a tűzrendészet kérdésével. Ugyanis a magyar országos tűzoltó-szövetség segélyezésére és a kiküldendő biztosok költségeinek fedezésére fölvetett 4000 koronás tétel felszólalt *Óváry* Ferencz dr. orsz. képviselő, az orsz. tűzoltó-szövetség alelnöke, s a felszólalásra nyomban válaszolt *Szell* Kálmán miniszterelnök is.

A két beszédet hivatalos országgyűlési gyorsírói följegyzések alapján teljes egészükben imitt közöljük:

Óváry Ferencz dr.: T. ház! (Halljuk! Halljuk!) A belügyminiszter úr *Pichler* Győző képviselőtársamnak írásbeli felszólalására szives volt kijelenteni azt, hogy a közigazgatás keretébe tartozó egyes kérdéseknek magától a közigazgatási problémától elkülönítetten való megoldásával szivesen foglalkozik. Én egy ilyen kérdést kívánok... (Zaj. Halljuk! Halljuk!)

Elnök: Csendet kérek.

Óváry Ferencz: ... az igen t. belügyminiszter úrnak a t. háznak szives figyelmébe ajánlani. A kérdés maga egéremli azt, hogy vele a magyar törvényhozás és a kormány foglalkozzék. (Halljuk! Halljuk!) E kérdés a tűzrendészetnek a kérdése.

A belügyminiszterium költségvetésében 1890-től fogva láthatóan egy tétel szerepel 2000 forintban a magyar országos tűzoltó-szövetség segélyezésére és a kiküldendő biztosok költségeinek fedezésére. A magyar törvényhozás tehát már 1890-ben szükségesnek és fontosnak tartotta azt, hogy az ország tűzrendészeti szempontból megvizsgáltassék, hogy a tűzrendészeti ügyek hatósági ellenőrzés alá kerüljenek. Fajdom azonban t. képviselőház, hogy 1890-től fogva ez a hatósági ellenőrzés nem eszközöltetett, bár azt a magyar országos tűzoltó-szövetség útján ismételtelen sürgette.

Az 1895-iki budgettárgyalás alkalmával voltam bátor t. törvényhozás figyelmét erre irányítani és akkor egy utárolati javaslatot is nyújtottam be, melyben kértem, hogy a tűzrendészeti törvény megalkotása iránt intézkedések tessék. Akkor azonban ez a kérelem időszerűnek nem

találtatott, bátor voltam tehát ezen indítványomat a múlt évi költségvetés tárgyalásakor megújítani és felszólalásomnak az az eredménye lett, hogy az igen t. belügyminiszter úr szíves volt az országnak helyenként tűzrendészeti szempontból való megvizsgálását kiküldöttje közbenjöttével elrendelni. Ez a vizsgálat, igen t. képviselőház, nagyon szomorú adatokat tárt fel. (Halljuk! Halljuk!) Tűzrendészetről törvény egyáltalában nincs, törvényes intézkedés, legalább általános intézkedés kormányrendelet útján sem történt 1888-ig, a mikor egy rendelet adatott ki, a mely három fontos irányban tartalmaz intézkedést. Az első intézkedés volt a hatóság jogkörének és feladatának megállapítása, a második intézkedés volt az, hogy a községek tűzoltószerekkel láttassanak el, a harmadik pedig az volt, hogy tűzoltóság állítassék fel. Hogy az 1888-ik évi kormányrendelet egyáltalán nem hajtatott végre s az végre sem hajtható, azt a folyó évben megejtett tűzrendészeti vizsgálatok szomorúan dokumentálták. 18 vármegye s ebben 258 község vizsgáltatott meg tűzrendészeti szempontból. A tűzrendészeti kormányrendelettel minden egyes törvényhatóságnak kötelességévé tétetett, alkossa meg tűzrendészeti szabályrendeletét egy év alatt; a megvizsgált 18 vármegye közül 3 vármegye egyáltalában nem alkotott ilyen tűzrendészeti szabályzatot, 2 vármegyében csakis 1888. év előtti szabályrendelet találtatott; minden községnek a kormányrendelet szerint egy év alatt meg kellett volna alkotni a községi tűzrendészeti szabályrendeletét, ámde e 258 község közül 208 községnek egyáltalában nincsen szabályrendelete.

A kormányrendelet 8-ik szakasza meghatározza azt, hogy a községek minő tűzoltóeszközökkel láttassanak el? Beszereztettek-e azok a tűzoltóeszközök, a melyek a kormányrendelet által minden egyes községre nézve kötelezővé tétettek?

Azt találtuk, t. képviselőház, hogy egyáltalában nincsen tüzi fecskendője 40 községnek. A többi 218 község közül csak 67-nek van jó, megfelelő fecskendője, ellenben a többi vagy rossz, vagy egyáltalában használhatatlan, vagy meg nem felelő. Az ilyen rosszszá lett és meg nem felelő fecskendők értéke, ha a 258 községet aránykép felvesszük

az egész ország 12.000 községéhez, mintegy 7—8 millió forint értéket tesz ki. A kormányrendelet köteleességévé tette a községeknek azt is, hogy ezeket a tűzoltóeszközöket oly helyen tartsák, a hol azok romlásnak kitéve nincsenek. (Egy hang a jobboldalon: Tán palotát építsenek?) A palota és kunyhó közt, t. ház, igen nagy különbség van, hanem mindenesetre, ha ráparancsolunk a községre, hogy adjon ki egy-két ezer forintot tűzoltószerekért, akkor igen okos intézkedés, ha ráparancsolunk, hogy adjon ki még 150—200 forintot és abból építsen oly hajlékot, a melyben az eső, a szél, a vész ellen megvédecssék az a feckendő, mert nem elég, hogy annak a feckendőgyárosnak adjunk hasznót, mikor megvétetjük a feckendőt azzal a községgel, hanem tanítsuk is meg azt a községet, hogy tudja használni azt a feckendőt. És azt tapasztaltuk, hogy 117 községnek egyáltalában nincsen szertára. A többi 141 szertár közül pedig csak 47 községben van olyan, a mely jó, a többi 94 szintén rossz.

A kormányrendelet köteleességévé tette a községeknek azt is, t. képviselőház, hogy a feckendőkön kívül egyéb tűzoltóeszközök, minők vedrek, létrák, tömlők, lámpák, csákllyák, fejszék stb. beszereztesse. A 258 község közül csak 24-ben találtuk meg ezeket, a többiekben hiányoztak. A községi szabályrendeletek köteleességükévé tették az egyes háztulajdonosoknak a házi tűzoltószerek beszerzését is. Ilyeneket csak harmincz községben találtunk, vagyis minden hetedik megvizsgált községben.

Általában a feckendők gondozása körül a legnagyobb visszaéléseket és bűnös mulasztásokat találtuk és azt tapasztaltuk, hogy a hatóságok a tűzrendészet érdekeivel egyáltalában nem törődnek, dicséret az igen kevés kivételeknek.

Még rosszabb a tűzoltóság állapota, t. képviselőház! Ugyanis a 258 községből csak 82 helyen alakult meg a tűzoltóság, 176 községben pedig egyáltalában nem, s a megalakult 82 tűzoltóság közül is csupán 20 községben van megfelelő jó tűzoltóság.

Még rosszabb a helyzet, t. képviselőház, a tűzoltósegélyalapokra és a tűzrendészeti kihágási ügyekre nézve. 258 község közül segélyalapot csupán 7 községben találtunk és az egész országban tűzrendészeti kihágás miatt csak öt helyen büntettek, nem azért, mintha nem lett volna mit büntetni, hanem azért, mert egyáltalában feljelentés sem történt, vagy ha feljelentés történt is, büntetés nem alkalmaztatott.

T. ház! Így állván a dolog, kétségtelen tény, hogy az 1888. évi kormányrendelet nincsen végrehajtva. Mi ennek a következménye aztán? Valóban elszomorító adatokat tartalmaz az országos tűzkárstatisztika. (Zaj. Halljuk! Halljuk!) Csodálkozom azon igazán, hogy t. képviselőtársaim nem érdeklődnek ez iránt az ügy iránt annyira, a mennyire az megérdemli. (Zaj. Elnök csenget.) Ha úgy megkérdeznék a t. képviselő urak választóikat, majd megmondja a véleményét az a sok ezer ember, a ki koldusbotra jut, ki tűz által tönkre megy, egész vagyonát elvesziti, és nincsen pénze biztosítani, mert egyes rosszabb helyeken a biztosítási összegek oly magasak, hogy azt képtelen megfizetni, mert segélyre egyáltalában számot nem tarthat, az egész, a mit nyujt neki a hatóság, az, hogy megadja a jogot, menjetek koldulni, gyűjtsetek pénzt az országban! Nem így kell a tűzrendészeti ügyet rendezni, hanem praeventiv intézkedéseket kell felállítani, praeventive kell oda hatni, hogy kevesebbszer fordulhasson elő tűzvész, vagy ha előfordul, legalább tovaterjedése megakadályoztassék. (Ugy van! Ugy van!)

1890-től 1899-ig, tíz év alatt 348 millió koronányi közvagyon semmisült meg tűzkárok folytán; a biztosítások révén megtértült ebből 132 millió korona, de azért ez is közvagyon megsemmisülése, mert ha nem kellett volna kifizetni, megmaradt volna a biztosító-társaságok vagyoná-

ban s így a közvagyon szaporodott volna általa. Így tehát e tíz év alatt 216 millió koronányi vagyon teljesen megsemmisült, vagyis az évi átlag, ha a biztosítási összegeket is beleszámítjuk, 17—18 millió forint, de ha nem számítjuk is, még mindig 10—11 millió forint. Már most, ha figyelembe vesszük, hogy a magyar állam egész budgetje 2112 millió korona és ebben egy fillér nincs felvéve tűzrendészeti kiadásokra, ez csakugyan elszomorító tény. (Ugy van! Ugy van!) Azt, a mi a közjótékonyasági kiadások között a segélyezésre van felvéve, nem lehet tűzrendészeti kiadásnak mondani, pedig a tűzrendészet tisztán rendészeti ügy, a mely bizonyos költségeket, bizonyos kiadásokat feltétlenül igényel.

Sajátszerű a tűzrendészet kezelése minálunk. Csak egyetlen egy esetet említek meg arra nézve, hogy minő ellentétes intézkedések történtek tűzrendészeti ügyekben a legfőbb közigazgatási hatóság, a belügyminiszterium részéről. Heves vármegye közönségének Egerbe a belügyminiszterium a vármegyei tűzoltó-szövetség megalakulásakor a következő leiratot intézte: (Halljuk! Halljuk! Olvassa.) »A tűzrendészet jól felfogott érdekében a vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet 7 §-ában contemplált önkéntes csatlakozás helyett, a Heves vármegye területén létező minden szervezett tűzoltó-testületre nézve, a kötelező csatlakozás mondandó ki, ekként adatván meg a lehetőség arra, hogy a szervezés, felszerelés, kiképzés és tűzoltó-szolgálat terén eddigelé annyira nélkülözött egyöntetűség létesüljön.« Ez a vármegye t. i. nem vette fel tűzrendészeti szabályzatába azt, hogy a szövetségbe minden egyesület köteles belépni. Itt tehát kimondotta a belügyminiszterium, hogy köteles minden egyes testület belépni. Arad vármegyének, midőn a tűzoltó szövetség alapszabályzatait jóváhagyta, ezt mondta ki leiratában a belügyminiszterium: »Törvényes jogalap hiányában senki sem kötelezhető, hogy valamely magán-egyesületnek tagja legyen, azért, mert ez megsértése volna az egyesületi szabadság azon elvének, a melynél fogva az egyesületek szervezetüket alapszabályaik keretében önállóan alapíthatják meg.« Arad vármegyének tehát nem engedte meg a belügyminiszterium ugyanazt a dolgot, — pedig Arad vármegye maga kérte azt, — a mit a másik vármegyének köteleességévé tett, pedig az maga nem akarta. Természetes, hogy az ilyen ellenmondások mellett bizonyos ingadozás áll be, a mely az intézményekben való bizalmat is, a helyett, hogy fokozná, inkább csökkenti. Ez mind arra vezet, hogy ezt az ügyet törvényhozási úton kell rendezni. (Ugy van! jobbfelől.)

Kétségtelen tény, hogy rendelettel is lehetne ugyan javítani a helyzetet, legalább annyiban, hogy a meglévő kormányrendelet végrehajtassék, ha külön tűzrendészeti szakosztály szerveztetnék a belügyminiszteriumban 5—6 országos felügyelővel s ha vármegyénként tűzrendészeti felügyelői állások szerveztetnének. Amde ezek költségeit a vármegyékkel fizettetni nem lehet, a költségeket csak törvényhozás útján lehet fedeztetni és pedig legméltányosabban a biztosító-társaságoknak tűzkárdij bevételeik után 2% -os megadóztatása útján.

És ha lehet a közigazgatás köréből egyáltalán valamit kiszakítani és a közigazgatás általános rendezése előtt megoldani, a tűzrendészet kérdése mindenesetre olyan kérdés, a mely nagyfonságánál és annál a nagy károsodásnál fogva, a mely az országot tűzkár folytán éri, megérdemli, hogy ez a közigazgatás általános rendezése előtt megfontolás tárgyává tétessék és törvény útján rendeztessék. (Helyeslés a jobboldalon.)

A hatóságok, a melyek hivatva volnának a rendészeti dolgokat végezni, rendkívüli nagy elfoglaltságuknál fogva, a mivel egyébként is minden idejük le van kötve, csakugyan képtelenek abbéli teendőjüket elvégezni, de szakértelemmel sem bírnak. A mint más egyéb dolgoknál is a közigazgatási hatóságok fölé bizonyos felügyelők állíttatnak

ól kiáramló gőzök csak ha levegővel keverednek, rob-
 ik föl a lámpa lángjától. Erősen illó petroleum gőzei
 áramlásukkal kiszorítják a légtérből a levegőt s így
 nás elő nem állhat, vagyis a -11° -nál lobbanó petro-
 robbanási szempontból esetleg jobb lehet a $+15^{\circ}$ -nál
 nó petroleumnál.

A fővegyész úrnak ezen szarvasokoskodásu állítása
 an ellenkezik a physikai törvényekkel. Mert ha a tartó-
 petroleumgőzök oly mennyiségben áramlanak ki a
 rbe (a lámpának az égő körüli részébe), hogy abból
 egőt kiszorítják, ugy a lámpa lángja — nem kaphat-
 a petroleumgőzöktől elegendő levegőt — nyomban ki-
 z aludni, ha ugyan a robbanás a levegőnek végleges
 ritása előtt be nem következett.

A tárgyalás közben ekként hangoztatott ellentétes érvek
 ncsak gondolkodóba ejtették *Sélley* miniszteri tanácsost,
 tekezlet elnökét, elannyira, hogy határozat kimondása
 t csakis a hallottak újabb fontolóra vételét helyezte
 ísba.

A részletes tárgyalás menetét, nemkülönben a rende-
 ervezetét jövő számunkban fogjuk ismertetni, de lehe-
 nek tartjuk, hogy már ezuttal néhány szóval a főt
 ndottakat meg ne toldjuk, annál is inkább, mert azt
 npressziót szereztük, hogy maga *Sélley* miniszteri taná-

csos is, — ki pedig az értekezlet egész folyama alatt leg-
 inkább hangoztatta a tűzrendészeti érdekek rendkívüli fon-
 tosságát — utóbb, különösen a *Liebermann* fővegyész által
 felhozottak hatása alatt, addigi szilárd álláspontjában meg-
 ingott, s immáron azt is lehetőknek tartja, hogy a 21° -on
 alul lobbanó petroleum már nemcsak ipari, hanem világi-
 tási czélokra is veszedelem nélkül forgalomba hozható

Sajnos, a nemzetközi egyezmények úgyszólván reá-
 kényszeritene bennünket arra, hogy az általuk megállapi-
 tott rendszabályokhoz alkalmazkodjunk, igen gyakran, mi-
 ként a jelen esetben is, legvilágosabb érdekeink ellenére,
 ám őrizkedjünk attól, hogy a tűzzel való játszásban túl-
 tegyünk rajtuk az iparpártolás czímén. Mert ha már a
 viszonyok kényszere alatt meg is engedjük azt, hogy a
 21° -nál lobbanó petroleum akadálytalanul hozassék forga-
 lombba, azt, hogy az ezen foknál alul lobbanó ásványolajok
 is világítási czélokra forgalomba hozassanak, megengedni
 nem szabad. Tessék a rendeletben világosan kimondani,
 hogy — miként az Németországban is van — az ezen
 követelménynek meg nem felelő ásványolajok csakis ipari
 czélokra hozhatók forgalomba, de világítási czélokra nem,
 s azoknak petroleum néven való árusítása tilos.

Az engedékenységekben ennél tovább menni nemzet-
 gyilkos politika volna.

HIVATALOS RÉSZ.

MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG.
 Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8.

Meghívó.

A magyar országos tűzoltó-szövetség elnöksége az
 1. év február hó 9-én (szombaton) délutáni 3 órakor a
 sz. szöv. szövetség központi irodájában ülést tart, melyre az elnökség
 tagjait ezennel tisztelettel meghívjuk.

A napirend főbb tárgyai:

1. A belügyminiszter úrnál járt küldöttség jelentése.
2. A belügyminiszterium felhívására véleményadás:
 a) Bártfa r. t. város tűzrendészeti szabályrendeletére;
 b) Nagy-Károly r. t. város tűzrendészeti szabály-
 deletére;
 c) Pozsonyvármegye tűzrendészeti szabályrendeletére;
 d) Nagy-Küküllő vármegye több községi tűzoltó-testü-
 nek alapszabályaira;
 e) Arad sz. kir. város közigazg. bizottságának szalma-
 lak szabályellenes lerakása tárgyában tett jelentésére;
 f) Filkorn Alajos tűzoltó-folyadék tárgyában;
 g) Weber Lajos mentőablaka tárgyában.
3. Határozathozatal a nemzetközi tűzoltó-szövetségbe
 lépés, és a képviselők esetleges megválasztása iránt.
4. Az orsz. választmány elé terjesztendő jelentés.
5. Az 1900. év IV. negyedéről szóló pénztári kimutatás
 az 1900. évi zárószámadás előterjesztése.
6. Az orsz. választmányi ülés határidejének meg-
 ítéltése.
7. Folyó ügyek és előterjesztések.

Az elnökségi ülést követőleg esti $\frac{1}{27}$ órakor, a segélyszö-
 vetség igazgató választmánya tartja ülését, melyre a
 asztmány tagjait ugyancsak van szerencsénk meghívni.
 rgyalás alá kerülnek a szigetvári, köpcsenyi, lévai, kalo-
 i és báttaszéki testületek segély iránti kérvényei, nem-
 lönben az 1900. évi zárószámadások.

Kelt Budapesten, 1901. évi január hó 2-án

Dr. Kék Lajos,
 elnök.

Dr. Szily József,
 titkár.

Kimutatás.

a magyar országos tűzoltó-szövetség pénztára állásáról
 az 1900. év IV. negyedében.

Bevétel:

	Kor.	fill.	kor.	fill.
1. Pénztári maradvány 1900. szeptember 30-án			6273	52
2. Tagsági díjak, és pedig:				
a) Önálló tagtestületektől	1140	—		
b) Alsószövetségben állóktól:				
1. Budapesti szövetség útján	44	—		
2. Sopronvárm. »	444	—		
3. Somogyvárm. »	28	—		
4. Temesvárm. »	100	—		
5. Torontálvárm. »	134	—	1890	—
3. Szakművek eladásából			200	76
Összesen:			8363	90

Kiadás:

	Kor.	fill.
1. Irodai ügykezelési postaportó és kézbesítési kiadások	89	94
2. Tisztviselői tiszteletdíjak	740	—
3. Kiküldetés és utiköltség-megtérítések	455	92
4. Budapesti testületnek a párisi versenyre, dr. Óváry adományára	50	—
5. Tűzrendészeti Lapok Almanachjára	960	—
6. Irodahelyiség lakbérére	194	—
7. Világítás	108	—
8. Könyvnyomdai számla	552	90
Maradvány mint egyenleg	5213	14
Összesen:	8363	90

Kelt Budapesten, 1900. évi december hó 31-én.

Dr. Kék Lajos,
 szöv. elnök.

Tomcsányi Béla,
 pénztáros.

MAGYARORSZÁGI TŰZOLTÓ-TESTÜLETEK SEGÉLYZŐ SZÖVETSÉGE.

Budapest, IV. Kossuth Lajos-térca 8. szám.

26. s. sz.
1901. sz.

Felhívás

a segélyző-szövetségbe belépés iránt.

Hogy a tűzoltó emberbaráti működése közben lépteny nyomon veszélynek van kitéve, s az apróbb balesetektől eltekintve igen gyakran életét kockáztatja azért, hogy szenvedő embertársainak segedeimére lehessen, azt mi tűzoltók mindannyian tudjuk.

Sajnos, ily balesetek a legnagyobb elővigyázat dacára is előfordulhatnak, s ha nincs, a ki a szerencsétlenül járt tűzoltót betegségében gyámolítsa, önfeláldozó működéséért a legnagyobb nyomorba jut családjával együtt.

A tűzrendészeti kormányrendelet kötelességévé teszi ugyan a községeknek, hogy a tűzoltói szolgálatban megbetegedett vagy megsérült tűzoltók segélyezésére alapot teremtsenek, ám ezt a rendelkezést úgy szölván sehoh sem foganatosították, úgy hogy a bajba került tűzoltó a lelketlen visszautasításon kívül egyebet a mi hatóságaink részéről nem várhat.

Ily körülmények közt kettős gondot kell nekünk tűzoltóknak fordítani arra, hogy míg egyrészt a balesetek előfordulását lehetőleg megakadályozzuk, másrészt pedig arról gondoskodjunk, hogy az önfeláldozó működése közben szerencsétlenül járt bajtárs és családja attól a nyomortól, melybe őket ezen szerencsétlenség juttatta, megszabadíttassék.

Ezt a magasztos célú szolgálja már évek óta a magyar országos tűzoltó-szövetség védnöksége alatt álló »Magyarországi tűzoltó-testületek segélyző-szövetsége«, mely csekély évi 20 fillér tagsági díj befizetése mellett 1 koronától 2 koronáig terjedő napi segélyt biztosít a szerencsétlenül járt tűzoltó részére a munkaképtelenség tartamára, és 100 korona segélyt ad halála vagy teljes munkaképtelensége esetére.

Szerényen kezdette meg ezen szövetség működését egy évtized előtt, s habár azóta 117 tűzoltót segélyezett összesen 8762 koronával, a szövetség vagyona az 1900. év végén mégis 38,902 korona 74 fillérre szaporodott.

E szaporodásnak egyesek és testületek jótékony alapítványain kívül egyik főtenyezője az, hogy tagjaink segélyezésében nem vagyunk kizárólag szövetségünk pénztárára utalva, hanem kedvezményképen igénybe vehetjük az első magyar általános biztosító-társaságnak Ó Felségeik ezüst mennyegzője alkalmából e célra tett alapítványát is.

Valóban érthetőben, hogy ily körülmények között a tűzoltóságnak még mindig igen csekély része csatlakozik a segélyző-szövetséghez, így az 1900. évben is csak 139 testület volt tagja 7348 taggal a segélyző-szövetségnek.

Midőn az alapszabályok ide vágó pontjait, nemkülönb az 1900. évi zárószámadást alább közöljük, felhívjuk hazánk tűzoltó-testületeit, hogy működő tagjaikkal, azok jól felfogott érdekében, de általában a tűzoltó intézmény érdekében is minél tömegesebben csatlakozzanak segélyző szövetségünkhöz, és tegyék lehetővé azt, hogy a szövetség jótékonyágának áldásaiban minden szerencsétlenül járt bajtársunk részesülhessen.

Alapszabályokkal és egyéb felvilágosításokkal kívánatra szívesen szolgálunk.

Kelt Budapest, 1901. évi január hó 25-én.

Az igazgató-választmány nevében:

Dr. Kék Lajos,
elnök.Dr. Szily József,
titkár.

Kivonat az alapszabályokból:

9. §. A segélyző-szövetség kötelékébe belépni szándékozó tűztestület köteles a parancsnoksági, vagy választmányi ülés határozatával és a parancsnok vagy elnök és a titkár, illetve segédtitkár irásával és a testület pecsétjével ellátott belépési nyilatkozatot, valamint tagjainak hiteles névsorát, ez utóbbit 2 példányban, és a belépés évére járó tagsági díjat az elnökségnek beküldeni.

A hivatásos és fizetett tűzoltók ebbeli működésük feltüntetése külön névsorban jelentendők be

A tagsági díjak beküldése nélkül a belépési nyilatkozat lemebe nem vétetik.

A bejelentettek névsora 2 példányban küldendő be, melyek egyike az elnökség által láttamozva visszaküldetik.

11. §. A tagsági díjak évenként és fejenként 20 fillérben állhatnak meg.

Évközben belépő testületek az egész évi díj lefizetésére kötelezettek.

13. §. A segélyezés mérve a következők:

a) Szolgálatban történt megsebesülések és betegségek miatt beállott mulandó munkaképtelenség esetén a megsebesülés vagy betegedés napjától számított 120 napi időtartamig bezárólag az 1 koronától 2 koronáig terjedhető segélyezés adatik a munkaképtelenség tartamára.

b) Ha a munkaképtelenség 120 napnál tovább tart, akkor családi és vagyoni viszonyok, valamint a segélyezésre nem elegendő álló alap figyelembe vételével végkielégítés adatik, mely teljes munkaképtelenség vagy halál esetén 1000 koronáig terjedhet.

Zárószámadása

a magyarországi tűzoltó-testületek segélyző-szövetségének az 1900. évről.

Bevétel:

	Érték	Pénz
	kor.	fil.
1. Pénztári maradvány 1899 évről	1500	—
2. Tagsági díjak	1510	—
3. Vásárolt értékpapírok	—	—
4. Nagyszombati testület alapítványa	—	610
5. Értékpapírok szelvénykamata	—	1671
6. Takarékpénztári kamatok	—	622
Összesen:	3260	19596

Kiadás:

	Érték	Pénz
	kor.	fil.
1. Irodai ügykezelési, postaportó és kézbesítési kiadások	—	31
2. Segélyezések	—	159
3. Értékpapírok vásárlására	—	13102
4. Maradvány mint egyenleg:		
1. Törzsvagyone	32600	4706.14
2. Az 1901. évi szükségletekre	—	1596.60
Összesen:	32600	19596

Kelt Budapest, 1900. évi december hó 31-én.

Dr. Kék Lajos,
szöv. elnök.Tomcsányi Béla
pénztáros.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

Közigazgatás egyszerűsítése és a tűzrendészet.

Közigazgatásunknak nagy nyavalyája volt eddig az, hogy a tisztviselők az érdemleges munka helyett száraz írásként a kártyák kitöltésével, és örökös irkafirkával foglalkoztak, s így a papirosfogyasztás terén hallatlan rekordokat értek el. A közigazgatás szekerét ugyancsak nehezen segítették ki a kártyákból.

Széll Kálmán miniszterelnök maga is belátta, hogy a bürokratizmus ekkora elfajulása mellett lehetetlen a jó közigazgatás, s azért felhívta az ország törvényhatóságait, hogy a közigazgatás egyszerűsítése érdekében saját tapasztalásaikból kifolyólag terjesszék föl hozzá javaslatukat.

A javaslatok legnagyobb része előreláthatólag a tűzrendészetet aligha fogja érinteni; eddig legalább úgy volt, hogy az alispáni jelentések beszéltek mindenről, csak éppen a tűzrendészetéről nem. Dicséretreméltó kivétel volt e tekintetben *Veszprém vármegye alispánja, Kolossváry József*, a múltban is semmiféle alkalmat nem mulasztott el arra, hogy a tűzrendészet fontos érdekeinek a vármegyei közigazgatásban az azt megillető helyet biztosítsa.

Most is, midőn a közigazgatás egyszerűsítése tárgyú javaslatot kellett tennie a belügyminiszteriumhoz, széles körű tudással megírt munkálatában a tűzrendészetre is kitért. Tanulság okáért adjuk a fölterjesztésnek ide tartozó részét:

»Vármegyénkben már évekkal ezelőtt megalakult a vármegyei tűzoltó-szövetség s az elnökének dr. Óváry Ferencz ügyvédi képviselőnek vezetése alatt a legnagyobb elismeréssel tevékenységet fejt ki.

Eddig az az eljárás volt gyakorlatban, hogy a tűzrendészetet illető összes ügyek, mielőtt azokban az alispán érdemleges intézkedések tételéhez volna, véleményes előterjesztés végett tűzoltó-szövetség elnökségének adattak ki.

Mivel azonban ez az eljárás részben az ügyek érdemesség elintézését nagyban késleltette, részben szerfelett sok kárral is járt, mert a véleményadás végett való áttétel, véleménynek megszerkesztése, annak ismét rendezetté vagy rendezetté való átalakítása és kiadmányozása egy a foglalkozásnak, mint a kezelőszemélyzetnek nagy megterhelését idézte elő, dr. Óváry Ferencz tűzoltó-szövetségi elnök és országgyűlési képviselővel abban állapodtam meg, hogy a folyó évi január hótól kezdve a tűzrendészeti ügyeket a tűzoltó-szövetségnek mint előadónak fogom kiosztani, ők pedig az elnöknek vagy határozatnak tervét fogják az alispán elintézésére elkészíteni, az elintézési tervet nekem, alispánnak előterjesztik, s az általam elfogadottnak, a vármegyei tanács alá kerül.

Ezen eljárás minden kétségen kívül nagy idő és munkatakarítást fog előidézni és véleményem szerint a tűzoltó-szövetségnek előadókép való működése abból az okból nem lesz nehézségbe, mert a tűzoltó-szövetség létezése és az, hogy annak minden község köteles tagja lenni, a vármegyei tanács elnökségének akaratán és hozzájárulásán alapulván, valahányszor a szövetségnek közigazgatási elnöke az alispán lévén, a közeli összeköttetés létesítése úgy a szövetség működésére, mint különösen az ügymenetre csak előnyös beállítással lehet.

És a mit Veszprém vármegye alispánja a vármegyei tanácsal együtt meg tudott csinálni, azt egy kis jóakarattal másutt is nyélbe lehet ütni.

A berlini nemzetközi tűzoltó- és mentőszerkiállítás.

Mult számunkban ismertettük a folyó év június és július havában Berlinben rendezendő nemzetközi tűzoltó- és mentőszerkiállítás szabályzatát. Ezuttal az egyes kiállítási csoportok részletes tervezetét közöljük a szerint, a mint azokban az egyes tárgyak helyet foglalhatnak.

I. A tűzoltóság szervezése.

E csoportban helyet foglalhatnak mindenféle tűzoltói szervezet, u. m. hivatásos, önkéntes, kötelezett, katonai, közvédelmi, állami és magántűzoltóság, gyárak, bányák, hajók stb. tűzoltósága.

1. Ruházat és felszerelés.

a) A felső és alsó ruházat minden faja; különleges csatok, gombok, zsinórzatok, posztó, lóden, vászon stb.; szövetek, bélésneműek, víz- és tűzmentes ruházati cikkek, nadrágok, köpönyegek, kabátok, zubbonyok, kesztyűk, utóbiak a legkülönbözőbb anyagból és czélokra.

b) A felszerelés minden faja, u. m. sisakok, sapkák, kardok, fegyverek, a személyes felszerelésre szolgáló balták, csákányok, tisztek és altisztek rangjelzésére alkalmas jelvények, mint karkötők, bojtok, vállrojtok, zsinórok, ezüst- és aranyzsinórok, szalagok, rózsák, kitüntetési érmek, egyesületi jelvények stb.

c) Az a) és b) pontok tárgyaihoz szükséges nyersanyagok, szövet- stb. minták.

d) A ruházat és felszerelés tisztítása és gondozása; kenő, tisztító, fényesítő- és ruhakefék, porolókorbácsok és botok, ruhaakasztó és óvókészülékek, anyagok és módszerek, cipő- és bőrfényező, rozsdamentes és folttisztító szerek és módszerek stb.

e) Jelzőkészülékek zászlók és állványok; hangszerek, jelzőkürtök, dobok, vészürtök, bűgők, sípok, trombiták, egyesületi és szakasz-zászlók, parancsnoki zászlók és állványok lámpával vagy egyéb jelvényekkel.

2. Fogatkozás.

Fogatszerszámok minden hozzávalóikkal, zablyák, kengyelek, nyergek, szíjak, csatok, vasalások, korbácsok, könnyű és nehéz takarók, meleg és legyek ellen védő berendezések, bokavédők, patkók, a paták jó karban tartásához és a lovak tisztogatásához szükséges tárgyak, fésűk, kefék, kenőcsök, itatóedények, ivóvizmelegítők, névtáblák, állatorvosi szükségletek, istállóberendezési tárgyak stb.

3. Kaszárnyázás.

A legénységi szobák butorozása és berendezése, mosdó-, fürdő-, főző- és fűtőberendezések, árnyékszék, istálló, betegszobák, kocsifészerek, szellőztetés, világítás, irodaberendezés, tisztogatószerkezetek és eszközök.

4. Szerek.

Oltó-, mentő- és világítószerek kivonulásra, a tűz- és vészhelyen való szolgálatra. Ide tartoznak az illető szerek és eszközök, nevezetesen tömlők, gummi és aszbesztárgyak, bőr, kender, len, gyapot stb.-félék előállításához szükséges nyersanyagok és félgyártmányok.

A szerek jókarban tartásához szükséges tárgyak, tömlőmosó-, szárító-, javító- és kémelőberendezések, tisztítószerek és kellekék, kefék, rongyok, fényesítők, olajok és kenőcsök, kötelek, létrák, biztonsági lámpák, légző- és mentőkészülékek kipróbálásához szükséges eszközök. Személy- és teherkocsik

Az irodalmi rész magában foglalhatja a fenti öt csoport egyikét, köteles azonban az ott megállapított sorrend-alkalmazkodni.

A művészetet illetőleg oly festészeti és szobrászati munkák állíthatók ki, melyek a kiállítás tulajdonképeni cél-szolgálhatják, tehát tűz, víz, vagy más veszedelmeket, az ezzel kapcsolatos mentési munkálatokat tárják elénk. Állíthatók még kiváló tűzoltók és szolgálatban elhalt tűzoltók emlékszoberainak mintái is.

Mint ezen csoport függeléke kiállítva lesz egy panoplia a tűzesetek látványosságai, tervbe vétetett látványosságok változatos műsorral való megtartása, azonban a művészeti tárgyakkal egy sorsjáték is fog rendeztetni. Egyik érdekessége a kiállításnak lesz a történeti kiállítás, melyben régi és különleges tűzoltószerkezeteket találhatunk meg.

Tervbe van véve egy nagy, a kiállítási csoportokkal összekapcsolódó előadási sorozat, nemkülönben a szakkörök tömegrészvételével kongresszusok fognak tartani.

Mint hogy a kiállítók különös súlyt fektetnek arra, hogy a kiállított szereik, gépeik stb. munkaképessége megmutassék, az igazgatóság gondoskodni fog arról, hogy a próbák megtartassanak, mindazonáltal összehasonlító kritikát ez alkalommal nyilvánítani nem fog, s egyesek érdeke érdekében szakvéleményeket nem állít ki. Tűzoltói lovak is részt vesznek az előadásokban oly célzattal, hogy a látogatók megtudhassák, minő követelményeket támasztanak a nagyobb tűzoltóságok a lovak irányában.

Párisi úti jegyzetek.

III.

Augusztus 13-án csöndes nyugalomban eltöltött éjszaka után felrészülve siettünk le szállodánk éttermébe, hogy megegyünk reggelünket. Ez a reggelizés, ha csak a szokásos marsruta nem volt megállapítva, rendesen hosszabb időt igénybe, nem ugyan azért, mert sokat ettünk volna, hanem azért, mert ezt az alkalmat használtuk föl arra, hogy az ánzikzkártyák nagy tömegét röptessük a postán a szülőhazánkba. S mialatt a képes levelező-lapok a terén valóságos verseny fejlődött ki közöttünk, (közben természetesen szerénytelenség nélkül bevallhatom, hogy a versenyből többnyire én magam kerültem ki győztesnek), megnéztük a nap programját, rendszerint a nélkül, hogy a rendezésben dűlőre juthattunk volna.

Most is így történt. Minden közelebbi cél nélkül mentünk neki az Arc de Triomph-nak, mely egész párisi társaságunk alatt az indításban és beérkezésben egyaránt a legvilágító tornyunk vala. Majd a Champs-Eliséen, a Boulevard-téren át a Tuillériák-kertjébe, a híres Notre Dame de la place látogattunk el, míg nem fölhasználva a tűzoltói ruhánkban e napokra engedélyezett szabad bemenetet, megértünk a kiállítás területére.

Ezuttal a nemzetek utcáját néztük végig. Minden nemzet iparkodott kitenni magáért, hogy a nagy tömeg előtt maga iránt a közérdeklődést és magának a legbiztosítsa. Örömmel és büszkeséggel mondhatom, hogy az egyik a nemzetközi részletnek a magyar pavillon képezte a csúcspontját. A míg más pavillonok szinte kongtak a tömegtől, a mienk előtt életveszélyes tolongásban állott a tömeg, kitartással lesve a pillanatot, hogy az előtte álló zászló után bebocsátást nyerjen. És a midőn láttuk, hogy a világ minden részéből idekerült tömeg minő megaláztatással hagyja el a mi pavillonunkat, a midőn halljuk azt szinte áradó lelkesedést, melylyel az ott látottakról beszéltek, csodálatos érzés fogott el bennünket. Mintha egy edév fájdalommal és örömmel vonult volna pillanat alatt egész Európánkon végig, hogy aztán a szenvedések salakja fölött a legédesebb öröm szinaranya lebegjen csak. Másodsor

dobbant meg kebleinkben örömben a magyar szív és csillogott meg egy pillanatra ezuttal a legszentebb érzelmek gyémántja szemünkben.

Nem is mentünk a kiállítás területén tovább egy tapodtat sem e napon, de sőt alig vártuk, hogy egy omnibusz tetejére kapva, mentől előbb, — ha már az édes hazába nem lehet, — legalább párisi hazánkba juthassunk. És ime, ebbe a mi párisi hazánkba áttűtetve ott találtunk egy darabka hazai földet, ennek a földnek egy hajtságát, kilencz év óta Párisban lakó honfitársunkat Kalmár urat, ki szeretettel köszöntött bennünket s kinek köszöntését mi hasonló szeretettel viszonzottuk. Pedig hát most láttuk egymást életünkben először és mégis úgy örvendeztünk az egymás látásának, mintha testvérek lettünk volna. Csodálatos, mily édesen hangzott nekünk a magyar szó s mily gyönyörűséggel hallgatta ő ennek a szónak visszhangját. Sajnos, hogy nekünk magyaroknak a haza határán túl messze idegenbe kell mennünk, hogy egymás látásának örvendezzünk, egymást igazán megszeretni és megbecsülni tudjuk.

Kalmár úr szíves kalauzolásának és tolmácsolásának köszönhetjük, hogy még e napon megtekinthettük a párisi tűzoltóság egyik őrségét s ezzel tapasztalatainkat bővítettük.

Az őrség az Avenu Neyeben fekvő XVII. számú fiók-őrség volt. A míg Kalmár úr az ügyeletes tiszténél járt kérelmünk tolmácsolása végett s a míg az ügyeletes tiszt bebecsátásunkra az engedélyt a központtól megkapta, szemügyre vettük az épület külsejét. Az épület egyemeletes, három tagasabb szertárkapuval és egy kisebb külön kapuval. A szertár falán vörös lámpa tűzoltói jelvényekkel, fölötté »Pompier Sapeur« fölírással.

E közben megnyílik a kis kapu s mi vagy 15-en (tiszt nélkül) belépünk a laktanya udvarára, hol az ügyeletes tiszt kedves előzékenységgel fogad bennünket, míg a legénység »vigyázz« állásban sorfalat állván, várja a további parancsokat.

A kölcsönös üdvözlés után a tiszt a legénységet osztalatta, mi pedig szemügyre vettük a látókönyvünkbe eső dolgokat. A legelső, a mi szemünkbe ötlött, az volt, hogy a szertár mennyre szűk s hogy az istálló a szertárral szemben, hanem attól oldalt van elhelyezve.

Ezalatt a legénység, mely az imént még munkaruhában volt, tiszta ruhában újból sorakozik, a tiszt pedig Kalmár úr tolmácsolása mellett magyarozgatja az egyes szereket.

A szertárban a kapukkal szemben három szer állt és pedig: egy francia gyártmányú 24 m. magasságú támrudas tolólétra. A létra fokai feltűnően szélesek, úgy hogy egymás mellett akár két ember is fölmehet rajtuk, de egyuttal szokatlanul távol is vannak egymástól s ezért a mászónak ugyancsak alaposan kell a lábait emelgetni, hogy a létrán fölhatoljon. A másik két kapuval szemben két hydranskocsi állott. Ezek közül az egyik személyszállításra volt berendezve, míg a másiknak hátsó részére egy kétkerekű tömlőmotola volt föltakasztatva, úgy, hogy a szer maga hirtelenében hatkerekűnek látszott.

A motolát úgy erősítik a hydranskocsira, hogy a kocsi hátsó vége alá tolják s azután a kocsin elhelyezett emelőszerkezettel pillanat alatt 10—15 cm-nyire felemelik, a motola rudját pedig a kocsihoz szíjjazzák; használatkor a szíjakat megoldják és egy fogással a motolát a földre bocsátják. Miként a további napok folyamán meggyőződünk, a tömlőszállításnak ezt a módját a párisi tűzoltóság általában használja s az a gyakorlatban igen jónak mutatkozott. A hydranskocsik egyébként a vízvezeték szereléséhez szükséges összes eszközökkel el vannak látva, u. m. két darab bajonett-kapcsos vízvezetéki állványcsővel, melyek közül az egyik kétágú, a másik négyágú osztóban végződik, de ezenkívül van még egy darab kétágú osztó; vízvezetéki kulcsossal, mely közepén csuklósan össze van hajlítva; gummi és

kendertömlőkkel 70 mm. és 45 mm. átmérőkben, kivétel nélkül francia bajonett-kapcsokkal; sugárcsővekkel, melyek lövőkéje egytől-egyig elzáró csappal, nemkülönben teljes és szórt sugárú szabályozó készülékkel van ellátva.

A kétkarú kéthorgú létrák közepükön ugyancsak csuklóban vannak behajlítva. A tömlőtekercecseken az anyacsavarok alatt állandóan egy szíj van megerősítve, mely arra szolgál, hogy használaton kívül a tekerccset összetartsa, a tömlők magasba való fölhuzásánál pedig annak segélyével a tömlőt megerősíteni, odakötni lehessen. Az itt jelzettekön kívül a hydranskocsin van még elhelyezve a légzőkészülék, a füstálarcz és egy füstelvezető készülék.

Az összes apró szerek nem csavarokkal vagy szíjakkal vannak a kocsira erősítve, hanem csuklós zárrakkal, úgy, hogy azokat a legnagyobb könnyűséggel lehet helyükről elvenni.

A gőzfecskendő állandóan befűtve 100°-os meleg alatt áll, úgy, hogy minden pillanatban képes megfelelő gőzt produkálni.

A sisakok a szereken vannak elhelyezve, ugyan így a többi felszerelési tárgyak is, míg a zárkapcsok a létrákon vannak megerősítve, mely utóbbit azonban éppenséggel nem lehet követendő például elibénk állítani.

Maga a párisi tűzoltóság katonai szervezetten alapszik, s így a tűzoltóság is a katonai állományhoz tartozik. A besorozott legénység közül a hadi kiképzés után az ügyesebb tornászokat kiválogatják és a tűzoltósághoz osztják be. Ha a legénységi szobákba megyünk, ott látjuk a fegyvereket gulákba, a borjukat pedig a csajkákkal a polczokra rakva. Ruházatuk sötét, feketeszöldes bugyogós nadrág, ugyanolyan színű zubbony és puhaszárú rövid csizma; az övet a zubbony alatt hordják; a galléron egy égő bomba-jelvény van vörös teveszörből. Sisakjuk fehér fémből van, elől a köztársaság címerével. Semmiféle kötelez vagy egyéb személyes felszerelést nem hordanak. A polczon elhelyezett borjuban három teljes posztó-ruha van szükség esetén az átöltözködésre.

Fürge, ügyes, mozgékony apró emberkék többnyire, kik között csak kivételesen vannak nagyobbak is. Állandóan 22 ember van szoros szolgálatban, míg nyolcz ember szolgálaton kívül minden harmadnapon szabad napját élvezi. Ezzel szemben az őrség tisztje csak 28 napi folytonos szolgálat után élvez egy teljes szabad napot.

Hogy a legénységi szobából kijöttünk, a tiszt egyik emberét az utczára küldötte, hogy a nyilvános tűzjelző működésbe hozza. Ezek a tűzjelző telefonok Páris utczáin igen sűrűn vannak elhelyezve s úgy néznek ki, mint nálunk a levélszekrények s a mi nem tudtuk rendeltetésük célját, bizony igen gyakran megésett velünk az, hogy leveleinket azokba akartuk beledobni.

A mint a nyilvános tűzjelző csengője megszólalt, a távirtda kezelésével megbízott altiszt oda ugrott a tűzjelző telefonhoz s miközben egyik kezével a hallgató kagylót füléhez illesztette, másik kezével az egész épületet bevilágító villanyvilágítást hozta működésbe, míg az ugyanabban a szobában háló major sergent (rendelkező altiszt) pillanat alatt riasztotta az őrséget.

Az ez után következőket mi a szertár fölött végighúzódo faerkélyről néztük végig.

A riasztott legénység a legénységi szobából a szer-

tárba levezető póznákon mint a villám csuszott le s n egyik része nyomban a szerekre kapaszkodott, másik ré a szerek elé állt, várva a lovakat, melyek az istállór oldalt való elhelyezése miatt kacsringós útjuk dacz vezetés nélkül egyedül rugattak a szerekhez. Mihelyt lovak helyükre érkeztek, a levegőben függő szersz egyszerűben a nyakukba esett, a várakozó tűzoltók egyet fogással befogtak és felugrottak szintén a szerekre.

A gyeplőt a tűzoltók kezelik, külön kocsis n A menetet a jobb szárnyon levő szeren ülő tiszt, va altiszt vezeti; ez elkiáltja magát, meghúzza a keze mell lefutó zsineret s az összes kapuk egy pillanat alatt legye alakban befelé kinyílnak.

A kürt-jelzés lábbal történik. Az egész riasztás e percz alatt ment végbe.

A visszaserelésnél megadott sípjelre a lovak isn egyedül, még pedig faralva mentek vissza az istállóba, m olyan szűk a hely, hogy meg sem tudnának fordulni.

A riasztás után bemutatták a légző-készüléket, m vízvezeték nyomásra van berendezve, vagyis víznyom által hajtott levegőt szállít a csővezetőnek. A füstsisak fémb van, mely előzőleg a tetején lévő kézi szivattyúval levegőt lesz megtöltve.

Ugyancsak bemutatták a füst-elvezető készüléket, mely egy kerek párna alakú rotációs készülék, melyn egyik része a vízvezetékkel lesz összekötve s ennek a ny mása által kapott erős áramlat hozza a gépet működésb a másik oldalon egy 70 cm. széles tömlő van s ezen áramlik a gép által hajtott levegő a füsttel telt helyiség és szorítja ki onnan a füstöt.

A párisi tűzoltóság nem csak a tűzveszedelmekhe hanem egyéb katasztrófákhoz is kivonul s a legkülönbözől munkálatokra vannak felszerelési. Így a többek közt sz retek egy három lábú, vagy 10 méter magas állvány mely arra szolgál, hogy kocsikat, lovakat vagy egy súlyosabb tárgyakat valamely mélységben felhuzzassanak.

A nekünk valóban újdonság számba menő készülék bemutatása után fáradhatatlan és az előzékenységből páratlan tisztünk még az utczára is kivezetett, hogy az épül előtti vízvezetékét szereltesse. Megjegyzem, hogy Párisb külön locsoló-csapok és külön tűzi-csapok vannak s min egyik földalatti s a falon táblával van jelezve.

Szereltek először egy sugarat; ez olyan erős vo hogy a sugárcsövet két embernek kellett tartani; utána ke majd pedig négy sugárral dolgoztak egy vízvezetékéből, m pedig a legkitünőbb eredménnyel, a mi nem is csod mert a nyomás állandóan 6—7 légkönyomásnak fele meg. Biz ebből szívesen hoztunk volna magunkkal ha Budapestre is valamit!

Harmadfélórai időzés után, miközben nem győztük eléggé megköszönni francia tisztünk rendkívüli előzéken ségét, az őrség tisztelgése mellett »Vive la Republic» kiáltással a legjobb emlékekkel távoztunk a kedves helyről.

Nagy volt bennünk a virtus, megünnepeltük tehát a estét otthonunkban a Hotel Poncelletben, melynek törz vendégeivel a magyar Hymnusz és a francia Marseillé no meg ropogós jó magyar nóták váltakozó hangjai mellet kötöttük meg a magyar-francia barátságot

(Folyt. köv.) Kállay Imre.

SZÖVETSÉGEK KÖRÉBŐL.

A budapesti tűzoltó-testületek szövetségének 1899—1900-ig terjedő időszakról szóló évi jelentése.

T. Közgyűlés! A budapesti tűzoltó-testületek szövetsége alapszabályai értelmében minden két esztendőben újra választja a vezetőséget. Egy ilyen kétéves ciklus lejártá-

val, midőn mandátumunkat visszahelyeznök a parancsnok gyűlésének a kezébe, kötelességünknek ismerjük rövid megemlékezni legalább ama főbb mozzanatokról, melyek szövetségünk életének most lefolyt szakában, feljegyzés méltóbbak gyanánt előfordultak.

Az 1900-ik esztendővel a budapesti szövetség fenn állásának első évtizedét zárta le. Szervezetének, mir alkalmas tömörülési pontnak, a legutolsó két évben má

atkozott az a jótékony hatása, mely az összességendő kapcsolatával, az előbbi két évtizedben annyi zónanciát teremteni szokott széthúzó erőket sikerrel alizálja. Ma gyáriak és önkéntesek s önkéntesek és itásosak közt csak elvétve merül fel összeütközés; de ós antagonizmusá nem fajul többé. A pillanatokra zavart érintkezés mihamar ismét barátságos, a rövid olomba hozott kedélyek hullámmása gyorsan elsimul.

A lefolyt két év történetének legkimagaslóbb eseménye párisi internacionális mérkőzésen való résztvevés volt, melynek gondolata szövetségünk kebeléből indult ki. Kínálkozó első nagy alkalom, melyet nemzetünk a párisi állításon annak bebizonyítására használt fel, hogy a magyar a kulturnépek sorába tartozik, ez a mi bizonyosságunk nyos marad vala, nem lett volna elegendő, ha a legdernebb humanus intézmények egyikével, a tűzoltóival meg nem jelenünk a haladó nemzetek sorában.

És a tűzoltóságok nemzetközi versenyéről, ha nem a párisi hozták is haza az első díjat, annyi kétségtelenül íválódik, hogy pusztán azzal, miszerint egyáltalában meg rt Budapest jelenni a maga versenyző csapatával a világ első, a fejlettség élén haladó nemzetek között, már bizonyítottuk az ellenkezőjét annak, a mit a bennünket yton kisebbitő szomszédaink szeretnek elhitetni a világgal. önösen a kedves Ausztria által a világ szeme elé tartott művegen keresztül eddig úgy voltak rólunk infirmálva, gy Pozsonynál végződik a művelt Nyugat és a kultura s ződik a barbár Kelet. De párisi szereplésünk megmutatta, gy ennek a jól nevelt, provinciává sülyesíteni kívánt gyarországnak már akkor is volt az akkori korhoz mért ikelő kulturája, a mikor Bécs még csak szerény zherzogthumnak volt székhelye. Retrospectiv kiállításunk az annak keretében felhalmozott műkincsek a fényes ulti nézve nyújtottak bázist a mi valóságos mivoltunk lyes megítélése iránt, a modern világ elé pedig a modern ladás vívmányaival s az ennek a terén elfoglalt jelen apotunkkal állunk ki sikra

Mert a tűzoltó-intézmény par excellence modern ladás vívmánya; a polgárosultság fokmérője gyanánt aknem a legelső helyen álló humanitarius intézmény. hogy mi, függetlenül Ausztriától, ezen a téren is nem- ak tanulni akarunk és haladni vágyunk, hanem intenziv ulti területet is élünk, ezt bizonyítottuk be, mikor verseny- apatunkkal kiállottunk a párisi porondra.

A Párisban szerzett bőséges és becses tapasztalatokat injárt bajtársaink ha majd feldolgozzák, hasznunk is lesz z ott látottaknak értékesítéséből. Addig is azonban az út edményekép jóleső megnyugvással konstatálhatjuk, hogy izi feckendők dolgában és a megelőző tűzrendészet terén essze előbbre vagyunk a francziáknál; a St. vincennesi mérkőzés pedig a mi csapatunkra nézve, a németek szerint tiszteses siker volt.

Másodsorban, mint említésre érdemes tényre, arra ívatkozhatunk, hogy a brassói XIV-ik országos nagygyűlés lé vitt üdvös indítványaink ott egyhangúlag elfogadtattak. ztek végrehajtása ugyan még csak sorjára vár, azt hiszszük zonban, hogy nemsokára de facto sorra is kerül. Az országos szövetség elnöksége ugyanis, mint tudjuk, egy agyobb, általánosabb becsü irányban merítette ki tevékeny- égét az utolsó másfél esztendőnek folyamán. Kreálta t. i. z országos tűzrendészeti vizsgálatokat, melyeknek szövetségünk hivatalos lapjából ismert eredménye elég meggyőző nódón tárja eléln, hogy a várva-várt örvendetesebb álla- potok bekövetkeztére, a legfőbb forumnak a tűzrendészet igye iránt való észrevehető komolyabb érdeklődése, csak- nem elengedhetetlen kellék.

A budapesti szövetség tagtestületeinek ugyan közvetlen szükségük erre nincs; ámde, mint hazánk fővárosában ugyanazon nemes eszme szolgálatában, a vidékkel azonos öügyet kultiválókat, bennünket is igaz örömmel tölthet

el annak látománya, hogy végre-valahára megtörtént az első lépés olyan irányban, a melynek kétségtelenül üdvös hatása, az ország tűzrendészetére nézve, minden rendelet- nél többet érő

Megemlíthetjük még e helyt, hogy a szövetségünk által megpendített egyszerűsítése és egységessé tétele az egyenruhának és rangjelzésnek szintén az e ciklusra eső brassói közgyűlésen lett valósággá.

A negyedik nevezetesebb esemény, melyről beszámolónkban meg kell emlékeznünk, a pestvármegyei szövetséggel való fuzionálásnak felvetett kérdése volt. Az országos szövetség ugyanis arra kérte fel a budapesti alszövetséget, hogy vennők a kezünkbe és valósítanánk meg a pestvármegyei tűzoltó-testületek szövetségének az életképessé tételét.

Ez a vármegyei szövetség ugyanis már rég meg- alakult, de csak papíronon él. Annak a Krenedits Ferencz- nek a buzgólkodása révén jött létre, a kinek a váci parancsnoki állásban utódja dr. Csányi János is meghalt azóta. A nem aktiv tűzoltó-vezetőség mellől így teljesen hiányzik a megfelelő tekintélyű és kellő agitálású szak- ember. A szövetség első elnöke Ilkey László, Pestvármegye főjegyzője is elhunyt. A három főember kidőltnél is nagyobb hátrány azonban az az állandó rivalitás, mely a megye területén lévő nagyobb városok (Kecskemét, Nagy- Kőrös, Félégyháza) és a püspöki rezidenciák (Kalocsa és Vác) között fennáll; meg az a kedvezőtlen territorialis helyzet, mely mást, mint Budapestet, székhely gyanánt nem is igen enged meg.

Szövetségünk a tűzoltóügy általános érdekében szintén kívánatosnak tartotta a pestvármegyeiekkel való egybe- olvadást, hogy azonban erősb szárnyait a maga lábán megállni nem tudó vármegyeire kiterjeszthesse, ez a ki- vitelben több leküzdhetetlennek látszó akadályba ütközik. Először is a budapesti szövetség tagtestületeinek vannak érdekei, melyek egyáltalában nem azonosak a vidéki önkéntes tűzoltóságok törekvéseivel s érdekeivel. S ha az egy hivatású és érdekű testületek közt is meg van nehe- zítve az összetartozandóság tudatának ébrentartása, akkor a vidékkel való egybeolvadás e nehézségeket kétségkívül csak fokozhatná. Az együttműködés zavartalan menetének még az ülések ideje és helye is akadályos volna. Mert mi most esténként tarthatjuk üléseinket, akkor pedig egy ülés kedvéért egy egész napra kellene például Kis-Kőrösre le- rándulni. Azután nekünk már van pár száz forint megtaka- rit tt vagyonunk, ez a fuzió után természetesen a vár- megyeieké is lenne. Számilag pedig ők jutva túlsúlyba, bekövetkezhetnék, hogy mégis minket ütnének ki a nyeregből. Ha pedig az osztrák-magyar monarchia két felének egymáshoz való viszonyát hoznánk létre a két szövetség között, akkor kifelé nyernénk ugyan tekintélyben, mert együttesen 22 + 26 tagtestülete lenne a szövetségünk- nek, de ez az előny befelé, az egymástól eltérő helyi teendő s a közös érdekek hiánya által zsibbasztólag ellen- súlyoztatnék.

A kezdeményező lépések megtételére tehát nem vál- lalkozhatunk. Az ügy a további fejlemények során való- színűleg akkép nyer megoldást, hogy a főváros közelében lévő testületek a budapesti alszövetséghez csatlakoznak, a mit nem ellenzünk; a vármegyei többi testület pedig köz- vetetlen tagja kénytelen lenni az országos szövetségnek.

A személyekkel kapcsolatos események sorában fel- említhetjük, hogy a pénztárnoki állásban több változás történt. A két évvel ezelőtt megválasztott Hérmán Ödön rövid 6 hónap mulva a pénztárnokságról leköszönt. Utána ideiglenesen Breuer Szilárd viselte az állással járó teendő- ket, míg nem az erre kiszemelt s egyhangulag megválasztott Blasnek Hugóban, remélhetőleg húzamos időn keresztül fogunk rendelkezni az állásra alkalmas személyiséggel.

E ciklusra esik a szövetség egy kegyeletos szándéka-

nak a megvalósítása is. Ilyen elköltözött néhai Szidanits Ferencz bajtársunk sírját 1899. július havában emlékkövel jelöltük meg. A díszes síremlék 700 koronába került, mely összeg tagtestületeink körében önkéntes adakozásokból gyűlt egybe.

A brassói közgyűlés elnökünket továbbra is a titkári állással tisztelte meg; az elnöki előadók sorába pedig Breuer Szilárd és Markusovszky Béla tagtársainkat választotta be. Most nevezett három bajtárs az országos szaktanfolyamok előadói karában is folyton szerepelt elnökünk dr. Szily József, mint a tanfolyam vezetője.

Szolgálati érdemek ünnepélyes kiosztása öt testület kebelében ment végbe, ugymint a jutagvári, a Leipziger szeszyári, a Ganz-féle waggonyári, a magyar csavargári és a budapesti önkéntes testületnél. Az utóbbi vezértestület e ciklusban ünnepelte 1900. évi február hó 20-án tizenegyezeredik éjjeli őrségét, míg a budaújlaki téglagyár fiatal tűzoltósága ugyanakkor az első ezredik őrségének tartásáig jutott el, hasonlóképen megünnepelvén azt.

Elnökünk dr. Szily József tűzoltói tevékenységének

második évtizedét fejezte be 1900-nak szeptember havában titkárunk Markusovszky Béla pedig ugyanakkor tűzoltó működése 25-ik esztendejét jubilálta.

A mily csendben, minden kérkedő zaj mellőzésével ment végbe ez a két jubileum, éppen olyan csendes munkálkodás közt telt el a lefolyt két esztendő is. De hogy nyugodalmas napok elkövetkeztek szövetségünk életében, a bizonyítja legjobban szövetségünk egyik céljának a megvalósulását. Mert a budapesti tűzoltó testületek egyesítésére olyan keretet kívántunk első sorban megteremteni, melyben erőinket tömörítve, a gyűjtött tapasztalatokat együttesen értékesítve, a szakképzettség fejlesztésén közösen munkálva, elsimítsuk mindazt az antagonizmust, mely a emberbaráti tevékenységünk általános célja felé való komoly törekvések közepette csak bénítólag folyhatott és sok éven át állandó akadályát is képezte haladásunknak.

Ne térjünk vissza ez áldatlan állapotokra soha!

Budapest, 1900. évi december hó 31-én.

Dr. Szily József,
elnök.

Markusovszky Béla,
titkár.

HÍREK.

— **A budapesti tűzoltó-testületek szövetsége.** 1901. évi február hó 4-én esti 8 órakor a központi tűzoltó-laktanyában parancsnoki ülést tart a következő napirenddel: 1) az ülés megnyitása és a jegyzőkönyv hitelesítő kijelölése; 2) az elnökség jelentése az 1899—1900. évi időszakról; 3) elnök jelentése a) a Leipzigervári, waggonyári és csavargári éremkiosztásról. b) a IX. országos szaktanfolyam megtartásáról. c) a párisi kiküldetéséről és annak eredményéről; 4) titkár előterjesztései: a) az 1901. évi berlini kiállítás tárgyában, b) az 1902. évi nemzetközi kongresszus tervéről, c) fecskendő-alkatrészek üvegből előállításának tárgyában; 5) pénztárnok jelentése 2 pártoló tag kilépéséről; 6) a pénztárvizsgáló bizottság jelentése a zárószámadról; 7) a jövő évi költségelirányzat; 8) tisztújítás; 9) netaláni indítványok.

— **A biztosító-társulatok megadóztatása.** E címen lapunk múlt évi II. számában megírtuk, hogy az igazságügyminiszterium a kidolgozás alatt álló biztosítási törvény javaslatba a biztosító-társaságoknak tűzoltási célokra leendő megadóztatását fölvetette, s az a már korábban tett kijelentések szerint már legközelebb a képviselőház elé kerül. Ma arról értesíthetjük olvasóinkat, hogy igaz ugyan, hogy a tervezetbe a megadóztatásra vonatkozó részletek pótlólag fölvetettek, ám az is igaz, hogy a törvényjavaslatnak a képviselőház elé terjesztése félhivatalos jelentések szerint »hosszabb halasztást szenved. A javaslat ugyanis oly óriási anyagot ölel fel, és oly fontos érdekeket érint, hogy annak lelkiismeretes előkészítése szükségképen huzamosabb időt vesz igénybe, mintsem hogy a javaslat rövidesen tárgyalható legyen.« Mik azok az érdekek, melyeket a javaslat érint, azt a félhivatalos nem említi, de mi nagyon jól ismerjük azokat, mert minden oly esetben, midőn az ország tűzrendészeti érdekeiért sikra szállunk, ezen különleges érdekekbe beleütközünk és legjobb törekvéseink kudarcot vallanak.

— **Kegydijszékgyűlés.** A székesfővárosi hivatásos tűzoltóság legénységére — dacára annak, hogy a fővárosi rendes alkalmazottjai — a nyugdíjszabályzat tudvalevőleg még mindig nincsen kiterjesztve, a mi kétségtelenül egyik igen fontos oka annak, hogy a legénység létszámában oly sűrűek a változások s a legénység nagy része jövőjét ezen terhes szolgálatban biztosítva egyáltalán nem látja. A székesfőváros tanácsa maga is belátja a helyzet súlyos voltát s azért midőn a hivatásos tűzoltóság egyik-másik régi, érdemes tagja testi fogyatkozása miatt a tűzoltói szolgál-

latra alkalmatlanná válik, méltányossági szempontból a illetőt kegydíjban részesíti. Így történt ez most is, midőn *Bellovics* Endre őrparancsnok 20 évi és 6 hónapi szolgálati ideje után a t főorvos véleménye alapján súlyos betegsége miatt a szolgálattól fölmentetett. A tanács előterjesztése alapján a közgyűlés *Bellovics* Endrének legutóbb élvezett 1540 korona évi rendes fizetése után a nyugdíjszabályok alapul vétele mellett 862 korona 40 fillér évi kegydíjat engedélyezett.

— **Halálozás.** *Szombathy* József, a miskolczi önkéntes tűzoltó-testület megteremtője, sok éven át tényleges, és végül tiszteletbeli parancsnoka, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa tevékeny életének 80. évében, e hó 25-én elhunyt. Temetése e hó 27-én volt. Elhunytáról a testület külön gyászjelentést adott ki a következő szavakkal méltatva az elhunyt tűzoltói érdemeit: »Önzetlembuzgalom, nemes emberbaráti szeretet, fáradhatatlan tevékenység vezérelte önfeláldozó tűzoltói működésében, mások javainak megvédésében. Legyen emléke áldott és élet példa utódainak!«

— **Új tűzicsapok.** A múlt évi augusztus havában Hungária-úton egy gyártelepen tüzeset fordult elő s az e alkalommal megtartott hatósági tűzvizsgálat megállapította, hogy az oltás munkáját a tűzicsapnak a tűz színhelyétől való nagy távolsága igen megnehezítette. A VII. ker. elöljáróság ennek következtében előterjesztést tett az iránt, hogy a Hungária-útnak a vácsi-út és Lehel-tér közötti szakaszán a tűzicsapok szaporíttassanak. A közgyűlés most tanács előterjesztésére a vízvezetéki igazgatóság tervei alapján elhatározta, hogy a fenti vonalszakaszon meglévő két tűzicsapot áthelyeztetni és még 7 új tűzicsapot állít fű 1550 korona költséggel.

— **Tűz a képviselőházban.** A képviselőházat január 4-én nagy veszedelem fenyegette. Esti 1/2 7 órakor kigyuladt a egyik könyvtárterem, s a gyorsan megérkezett tűzoltóság csak nagy erőfeszítéssel volt képes a tűz továbbterjedésének határt szabni. A tűz úgy keletkezett, hogy a cserépkályha csöve az erős fűtéstől túlságosan átmelegedett s fölgyullotta a száraz papirost. A tűzvizsgáló bizottság most elrendelte, hogy a kályha két oldalához vasellenzőt állítsanak, egyben intézkedések tettek arra nézve, hogy a házi tűzoltók részére szigorú utasításokat dolgozzanak ki. A tüzeset képviselői körökben sok tréfás megjegyzés adott alkalmat, melyekből mutatványul közöljük a következőt: »Az ország házában akkor van a legnagyobb

tűz, mikor a honatyák távol vannak.« — »A képviselőházi tűz alkalmával sok beszéd lett a lángok martaléka, noha vajmi kevésben lobogott egykor láng.«

— **A megsértett tűzoltók.** A múlt évben tűz ütött ki Szatmár-Németiben *Schönfeld* Majer válalkozó házában. A veszedelem igen gyorsan terjedt és a házban lakó *Kolb* Vilmos fűszerkereskedő telefonon értesítette a tűzoltókat, a kik azonban csak akkor érkeztek a tűz színhelére, a mikor már az egyik melléképület leégett. Ez annyira kibozta sodrából a két bajba jutott embert, hogy szidalmazni kezdték a tűzoltókat, a kik állítólag viz nélkül érkeztek. *Schönfeld* a többi közt így kiáltozott: Ti rabló gazemberek, ilyen későn kell jönni? Te Mónus, te vagy a rablóalparancsnok? Hogy kössön föl a hóhér! Ide locsoljatok, rablók, — dühöngött *Kolb*, a ki attól tartott, hogy fölrobban a petroleumos hordója. Üssétek agyon a gazembereket! — toldta meg az izgatottan futkosó *Schönfeld*. A megbántott tűzoltók izgatás vétsége, nyilvános és magánbecsületsértés miatt feljelentették a két kárvallott embert és a szatmári törvényszék el is ítélte *Schönfeld*et két rendbeli becsületsértésért hatvan korona, *Kolb*ot egy rendbeli becsületsértésért husz korona pénzbüntetésre. A királyi ügyész főlebvezésére a debreczeni tábla *Schönfeld* büntetését száznegyven koronára, *Kolb*ét nyolcvan koronára emelte föl, a mit *Székács Ferencz* bíró előadásában megerősített most a legfelső bíróság is.

— **Egy nagy gőzfűrés pusztulása.** A háromszék-megyei komandói nagy gőzfűrés, a mely az erdélyi erdőipar-részvénytársaság tulajdona, e hó 21-én éjjel leégett, csak a gépház és néhány melléképület maradt épen. A gyárat most egy éven belül másodsor éri katasztrófa. Tavaly áprilisban is leégett a gőzfűrés és a nyáron építették fel újra. Hogy a tűz miképen támadt, nem tudják. A gyár, mely több száz munkást foglalkoztatott, biztosítva volt.

— **A csepeli tölténygyár** tűzoltó-testülete e hó 20-án ünnepelte meg az V-éves szolgálati-érmek kiosztását. A gyártelep 64 tűzoltója *Stern* Richard parancsnok vezetése alatt vonult föl szereivel a község házához, és a térdig érő hóban jól sikerült támadással adta tanubizonyságát gyakorlatosságának. A gyakorlat végeztével a község háza tanácstermében *Szily* József dr. szövetségi titkár lelkes beszéd kíséretében osztotta ki a szolgálati-érmeket *Stern* Richard parancsnoknak, *Szabó* Jenő alparancsnoknak, *Pretzner* Egyed törzskürtösnek, *Bayer* Ferencz csövezetőnek és *Weiszhaupt* József örvezetőnek. A község nevében *Kaszap* Kálmán jegyző üdvözölte a kitüntetetteket, s mondott köszönetet eredményes működéséért a testületnek, mely a gyártelep védelmén kívül a község polgárságának vagyonát is oltalmazza. Az ünnepélyen jelen volt csepeli *Weisz* Manfréd gyártulajdonos is nejevel, s szép beszédben méltatta a testületnek érdemekben gazdag működését, s mondott köszönetet *Szily* dr. elismerő szavaiért. Ott voltak továbbá Csepel község előjáróságán kívül *Osztetzký* Lajos budapesti alparancsnok, az erzsébetfalvai testület részéről *Wittwindits* Gyula parancsnok, *Kiss* Károly alparancsnok, *Matkovits* Aladár szak. parancsnok és *Sugár* Jenő segéd-tiszt, a kossuthfalvai testület részéről pedig *Pállya* József parancsnok. Az érmek kiosztását a tölténygyári testület díszelvonulása, majd pedig a tölténygyár étkezőjében kedélyes társasvacsera fejezte be.

— **A gödöllői önk. testület** legközelebb fog hozzá új mászóházának föllállításához. Az eddigi szertárépület ugyanis a mindinkább szaporodó szerek elhelyezésére elégtelenné lett, úgy, hogy egy második szertár építése vált szükségessé. E célból a testület 1500 koronáért telket vásárolt s erre fogja felépíteni az új mászóházat 2440 korona költséggel. Az épület maga III. emeletes, 3 ablaksoros mászóház lesz, melynek földszintjén lesz a szertár és 1 pár lóra istálló, a 14 m. magas III. emelet fölötti 4 m. magas toronyban pedig egy külön örszoba a nyári időszakra. A

mászóház építésével kapcsolatosan 4 új vonallal kibővített testület a telefonhálózatot is, úgy, hogy az új berendezés a gödöllői testület egyike lesz a legjobban felszerelt vidéki testületeknek.

— **Mulatságok.** A *csákvári* testület e hó 19-én zász alapja javára sikerült táncvizsgalmat rendezett. — Ugyanapon tartotta meg a tűzoltó-kör helyiségeiben ez idők bálját a *soroksári* testület, míg a *csepeli tölténygyár* testület tőltsága hangversenyyel és színelőadással egybekötött táncestélyét e hó 26-án tartotta meg. Mindkét mulatsághoz a tölténygyári tűzoltóság jóhírű zenekara szolgáltatja a zenét. — Január 26-án a *jutagvári* tűzoltók vigadt *Götzelmann* Tivadarné igazgatójánó védnöksége alatt. Február hó 2-án a *csáktornyai*, *putnoki*, *gyergyószentmiklósi* és *tordai*; február hó 9-én pedig az *ujrad-és sigmondhi* testületek fognak vigadni testületi pénztáruk javára. A *budapesti* önkéntes-tűzoltótestület bálját február hó 9-én (és nem 1-én, mint a hogy lapunk legutóbbi számában közölve volt) fogja megtartani a terézvárosi kaszinó termében. A mulatság különösen fényesnek és látogatottnak igazulhat. A rendező-bizottság élén mint díszelnök *Sándor* F. mint elnök pedig *Osztetzký* Lajos alparancsnok áll, kik a rendezőséggel együtt mindent elkövetnek a bál sikere érdekében. A rendező-bizottság a hölgyeket ez idén is igen szívesen táncrendekkel fogja meglepni.

Szerkesztői üzenetek.

Philips Mihály titkár úrnak **Temes-Kubin.** A távirtda, a beszéls és villanyos berendezésekről az 1857. évi XXXI. törvény az intézkedik, s azok felállítására csak a kereskedelmi miniszter engedélyt. Az engedély minden oly esetben kikérhető, midőn a vezetékek idegen területet érint. A tűzoltás céljaira szükséges berendezés adó és illeték mentesek, azonban azok felállításához is a kereskedelmi miniszter engedélyre van szükség. A folyamodvány a kereskedelmi miniszterhez czimzendő, és az illetékes posta és távirtdai igazgatóság nyújtandó be, mert ez van hivatalra, hogy a fölött véleményezést nyilatkozzék. A folyamodványban kellőképen kiomborítandó a tervezés berendezésnek célja, az, hogy a tűzoltás céljaira szolgál, s ez igazulandó a községi előjáróság által is. A folyamodványhoz csatolandó tervrajz, melyen találhatnó legyen az állomások fekvése, a tervezés vezetékek iránynyoma és hossza, a támpontok helyzete és minősége (oszlop, falitartó), a vezetékek mentén fekvő utcák neve, a házzsámlyok és azok tulajdonosainak neve. Közterület használatba vétele a községi előjáróság, magánterület igénybe vételére a telek, illetve háztulajdonos engedélyre van szükség. Mindazoktól tehát, kiknek telkét a vezetékek érintik, illetve kiknek házára a vezetékek erősítve lesz, az engedély beszerzésére és a folyamodványhoz mellékiendő lesz.

Mivel pedig az önök által tervezett berendezés véleményezésére és felügyeletére a temesvári m. kir. posta- és távirtdai igazgatóság hivatva, nehézségek elkerülése végett czélszerű lett a kérvény és terjesztése előtt ott a szükséges információkat beszerezni. A távirtdai törvény és m. llekletei a m. kir. közjegyzői bíróság 1899. évi május 30-án tartott ülésében 120/1899. P. számú ítélete alapján bélyegmentesen, mindazonáltal czélszerű lesz úgy a kérvényen, valamint mellékiendő felül megjegyezni: »Közjegyzőségi ügyben a m. kir. közjegyzői bíróság 120/1898. P. sz. ítélete alapján bélyegmentesen,« mert e nélkül ezen ítélettel nem ismerő hatóságok szívesen leleleznének. Igaz úgy, hogy appellációkra a pénzügyi hatóságok az illetékeket törölnék, mindazonáltal az ezekkel járó kellemetlenségeket is jobb elkerülni. Az ítélet a »Tűzoltó Közlöny« 1899. évi X. számának 175—176. lapjain található, míg kivonatolatosan az 1900. évi X. szám szerkesztői üzenetei olvashatja. Megjegyezzük még, hogy a míg az engedély kezeik kezébe nem kerül, a berendezési munkákhoz hozzáfogni nem szabad.

S. J. K. A közleménynek nagy terjedelme miatt legnagyobb nálatunkra eddig helyet nem szoríthatunk. A számításhoz külföldi sajtóhiba csúszott bele, s így a közölt példa egyáltalán nem alkalmas a szükséges felvilágosítás és útmutatás megadására, s attól tartunk, hogy az ez alapon eszközözendő számítások a valóságban meg nem felelő adatokat fognak eredményezni. Ajánljuk figyelmébe »a magyarországi tűzoltó-szövetség szabályzatai« című vörös füzet 55. és 56. lapjain közöltek.

Kíváncsi. Ön arra kíváncsi, mi történt a betérjesztett tűzrendszeti törvényjavaslattal? Hát erre magunk is kíváncsiak volnánk, hát ezt a titok homálya, no meg — a bíró pora fedi, éppen úgy mint a bírók száraz elődeit. Tudomásunk szerint ez ideig még nem jutott el a — tanulmányozásig.

Felelős szerkesztő:

Dr. SZILY JÓZSEF.

AZ

„ILLUSTRIRTE FEUERWEHR-ZEITUNG“

A

„TÜZRENDÉSZETI ÉRTESÍTŐ“

című melléklettel, a pozsonyvármegyei tűzoltó-szövetség hivatalos lapja. Magyarország egyedüli németnyelvű tűzoltói szaklapja, a XVII. évfolyamban, megjelenik havonta kétszer, és pedig 1-én és 15-én.

Előfizetési ára egész évre 6 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pozsony kórház-utca 5. szám.

Felölő szerkesztő és laptulajdonos: **id. Groidl Gyula.**

Tűzrendészeti Felügyelő

Műszaki tűzoltó-szaklap.

Megjelenik havonta kétszer.

Előfizetési ára egész évre 4 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Kerepesi-út 62.

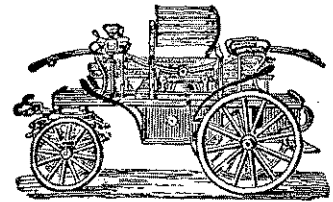
Felölő szerkesztő és laptulajdonos: **Lankáts Gyula.**

STERNBERG ÉS KÁLMÁN

Budapest,

VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-felszerelési gyári raktár.

Teljesen vas-kocsi szerkezet.

Központi érezszelep szerkezet.

Tűzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felszereléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és minden északmába vágó tárgyakat a legjobb minőségben és kiállításban jutányos árban szállítunk **községeknek** és **tűzoltó-testületeknek** kedvező fizetési feltételek mellett.

Kívánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármintve küldünk.

GYÁR:

IV., Magyar-utca 26. sz.

RAKTAR:

IV., Magyar-utca 18. sz.

SCHUNDA V. JOZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése

BUDAPESTEN.

Kitüntetések: Ő Felsége a Királytól ipari érdemekért: a legfelsőbb elismerés a Ferenc József-rend lovagkeresztje, a koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.

A »M. kir. Operaház«, »Nemzeti« »Nép« és »Vigszínház«, »M. kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zenede«, »Fővárosi és Önkéntes Tűoltók« stb. stb. szállítója.

Ajánlja mindennemű saját gyárában készült

részfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszereit,

valamint saját találmányú javított és szabadalmazott

czimbalmait, pedállal és a nélkül.

Ügyszintén mindennemű valódi olasz és másféle igen tartós **húrokat** és mindenféle **hangszeralkatrészeket**, jótállás mellett azok jóságáért, a csinos és tartós munkáért, valamint különösen a **tiszta hangolásért.**

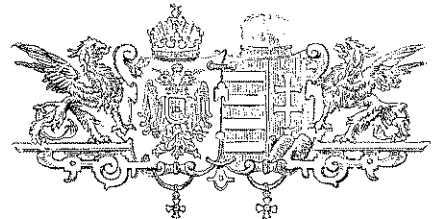
ZENEMŰKERESKEDÉSEMBEN

raktáron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei.

Arjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg.

A cég az 1900. évi párisi világkiállításán az arany- és ezüst-éremmel lett kitüntetve

Alapítvaott
1816

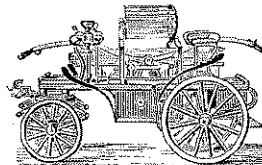

Alapítvaott
1816

Seltenhofer Frigyes fiai Sopronban

cs. és m. kir. udvari szállítók,

legelső magy. tűzoltószér-, kút-, szivattyúgyár és harangöntőde

Legújabb szerkezet

Solid kivitel.

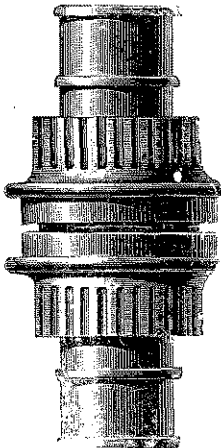
Olcsó árak.

Kedvező feltételek.

Ajánlják a legjobban berendezett gyártelepüket a t. egyházak, községek és tűzoltóegyleteknek. **Fecskendők** és **szivattyúk** a legújabb szerkezetben, solid kivitelben, rendkívüli nagy szívókapacitással, minden nagyságban és alakban. — Legújabb szabadalm. **szelepszervezet**, könnyű és gyors kezelés, teljes érzékelenség fagy, homok és iszapos víz ellen. — **Tűzoltószerek, felszerelési tárgyak** a legfinomabb kivitelben. — **Víz- és lajtos kocsiok, hidranok** stb. a legkitűnőbb minőségben s kivitelben. **Harangok** bármely nagyságban és zengzetben, tiszta csengő, előre meghatározott hangzatban — **Repedt harangok** teljes összhangzatban átöntetnek. — **Kovácsolt vasszerkezet, Harangállványok** bármely nagyságban.

Előnyös feltételek engedtetnek.

Költségvetés és képes árjegyzékkel postafordultával szolgálunk.

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG. HIVATALOS ÉRTESSÍTŐJE.

A »Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

ERKESZTŐSÉG ÉS KÍADÓ-HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Kossuth Lajos-utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, félévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekebe tartozó testületek tagjainak egész évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példánynak ára 40 fillér.
Előfizetések és reklamatíkok a kiadóhivatalhoz czímezendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árengedmény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Hatalom: Hatósági tűzkárbiztosítás. Irta: Kónya Imre. — Hivatalos rész: Meghívó az 1901. évi márcz. 23-iki elnökségi és márcz. 24-iki országos választmányi ülésekre. — Az orsz. tűzoltó-szövetség elnökségének jelentése az orsz. választmányhoz. — Jegyzőkönyv az 1901. évi február 9-iki elnökségi ülésről. — Jegyzőkönyv az 1901. évi február 9-iki segélyező-szövetségi és választmányi ülésről. — A magyar országos tűzoltó-szövetség zárószámadása az 1900. évről. — Felhívás a vármegyei tűzoltó-szövetségek, testületek és azok tagjaihoz. — *Általános rész:* Óváry Ferencz dr. pályázati hirdetménye. — Veszprémvármegye alispánjának rendeletei. — Párisi úti jegyzetek. IV. Irta: Kállay Imre. — *Szövetségek köréből:* A torontálvármegyei szövetség választmányi ülése. — *Testületek köréből:* A székesfejérvári önk. tűzoltó-egyesület közgyűlése. — A siófoki önk. tűzoltó-testület közgyűlése. Közli: Gyerber Sándor. — A szegedi önk. tűzoltó-testület közgyűlése. — A keszthelyi egyesület közgyűlése. — A mohácsi önk. tűzoltó közgyűlése. — *Hírek.* — *Szerkesztői üzenetek.* — *Hirdetések.*

Hatósági tűzkárbiztosítás.

Jelige: »Az isteni eszme, mely hazánk százezreit képes volt az önkéntes tűzoltó-intézmény táborába tömöríteni, nem halhat meg, az örökkön élő.«

Tűzoltó Közlöny 1900. 9. sz.

Ha széttekintünk hazánk tűzoltóságának állapán, elszomorító látvány tárul szemeink elé; szerte hazában nagy a panasz a rideg közöny miatt, melyben a tűzoltóság részesül. Sem a hatóságok, sem az egyesek nem támogatják kellően az ügyet. Még pedig csak két évtizeddel ezelőtt egészen más kép volt! — Azóta az érdeklődés, melynek a tűzoltóság nemes eszméje részese volt, alaposan megcsappant. Számban és erőben megfogytunk, és ez az oka annak, hogy az országos tűzoltó-szövetség minden lehetőt megtett a multban s azon fáradozik most is, hogy a tarthatatlan állapotokon javítson.

Nagy beteg ez a mi intézményünk s azért legelső ideje, hogy annak gyógyításához az illetékes emberek hozzá fogjanak.

Az állam az 1886. évi XXI. t.-cz. és az 1888. évi tűzrendészeti kormányrendelet alapján köteles minden egyes községet tűzoltóság fenntartására kötelezni; legyen az a tűzoltóság önkéntes, önkéntes vagy kötelezett jellegű, az mindegy, de a tűzoltóságról minden kis- és nagyközségnek gondoskodnia kell. Bármelyik jellegű tűzoltóság fenntartása az illető község lakosságának tetemes anyagi áldozatába kerül, mert a mai rossz gazdasági viszonyok miatt az önkéntes tűzoltóságok is kénytelenül rá vannak szorulva azon községek erkölcsi támogatására, melyeknek humánus közönségeket szolgálják. A kötelezett tűzoltóság szintén

tetemes anyagi hozzájárulást kíván a lakosság részéről és különös hátránya, hogy a nehézkes adminisztrálás és az oktatás számtalan akadályai miatt céljának nem tud megfelelni. Legtöbbször kerül a hivatásos tűzoltóság fenntartása, de előnye ezen intézménynek az, hogy a folytonos készenlét által a tüzet gyorsabban és eredményesebben tudja lokalizálni, feltéve, hogy az illető hivatásos tűzoltóság működése szakképzettségen alapszik, mert bármilyen jellegű tűzoltósága legyen valamely községnek, hivatásának csak úgy tud megfelelni, ha működésének alapja a szakképzettség. Szakképzettség hiányában kárba vész a tűzoltóság fenntartására fordított tetemes anyagi áldozat és erkölcsi támogatás!

Tűzoltó-szereket beszerezni és tűzoltóságról gondoskodni kötelessége minden községnek. Ez pedig nagy anyagi áldozatot igényel a községektől. Az állam nem kérdezi, hogy van-e fedezet a községek háztartásában, hanem egyszerűen elrendeli, hogy legyen! — És vajjon kap-e valamely község ellenszolgálatot ebbeli kiadásáért? — Bizony nem hárul abból vissza egy fillér sem a községekre, hanem igenis *haszna egyedül a tűzkárbiztosító társaságoknak van!*

Míg községeink és városaink túlnyomó része csak a legnagyobb áldozatok árán képes tűzoltóságát fenntartani, addig a tűzkárbiztosító-társaságok kényelmesen rakják zsebre a tűzoltóság eredményes működése által keletkezett nyereséget, mit sem adva a törvényhatóságok által támasztott azon óhajra, hogy a tűzkárbiztosításból származó nyers bevételeiknek legalább 2%-át a községek és városok tűzoltóságainak fenntartására fordítsák. Országszerte hallatszik a tűzkárosultak panasza a biztosító-tár-

saságok kapzsisága ellen és hogy e panaszok a kormánynál süket fülekre találnak, ez bizonyára a biztosító-társaságok nagy befolyásának tulajdonítható.

A hazai és külföldi tűzkárbiztosító-társaságok élén mint elnökök, vezérigazgatók stb. többnyire országos nevű és magas társadalmi állású férfiak állanak, kiknek nevét az illető spekuláns társaságok reklámhajhászásra használják fel, hogy a hiszékeny biztosító közönséget magukhoz édesgessék. Nevük odaadásáért az illetők 25—50 ezer forint évi dotációban részesülnek, a mely összeg a mai pénzszerű világban éppen nem mondható kevésnek. Hasonlóan magas (10—12 ezer forint) évi fizetést élveznek a tűzkárbiztosító társaságok tényleges szolgálatot teljesítő magasabb rangú tisztviselői is és ezen magas dotáció daczára még soha sem fordult elő olyan eset, hogy a tűzkárbiztosításra valamely társaság ráfizetett volna.

Mi sem bizonyítja jobban a tűzkárbiztosítás jövő demezőségét, mint az, hogy a biztosításnak ezt az ágát kultiválják legszivesebben és ügynökeik által iparkodnak a hiszékeny tűzkárbiztosító feleket egymástól különféle ígéretekkel és rábeszéléssel elcsalogatni.

A tűzkárbiztosításból eredő nagy haszon daczára úton-útfélen panaszokat hallunk a biztosító-társaságok ellen. A kárt szenvedett feleket telhetetlen kapzsiságuk miatt a lehető legroszabbul elégitik ki, sőt számtalan esetben a biztosító fél jogos követelését csak hosszadalmas per útján érvényesítheti. A kinek valaha tűzkárbiztosító-társasággal dolga volt, az a fenti állítás valóságáról meggyőződhetett. Ha pedig valamely kárt szenvedett ügyfelet szabályszerűen kielégítenek, ezen kielégítésről az illetővel hála-nyilatkozatot íratnak alá, hogy azzal maguknak reklámot csinálva, a hiszékeny emberek szemébe port hintsenek.

Ilyen viszonyok uralkodnak a tűzkárbiztosítás terén széles e hazában és az e téren uralkodó abnormalis állapotok idézték elő, hogy a tűzkárbiztosítást a nagyközönség, a tűzoltóságot pedig a hatóságok nem tekintik áldásos intézménynek, hanem — szükséges rossznak!

Ha tehát szövetségünk minden fáradozása daczára intézményünk fejlődésében fokozatos visszaesés mutatkozik, úgy abban véleményem szerint bizonyára nem csekély része van annak a köztudatba mindinkább átmenő tapasztalatnak, hogy a tűzoltóság hathatós működésével nem is annyira a közérdeket magát, hanem inkább a tűzkárbiztosító társaságok anyagi érdekeit mozdítja elő. Ez is egyik oka lehet annak, hogy a hatóságok a tűzoltóság érdekében nagyobb áldozatot hozni nem hajlandók s az őket illetéktelenül nyomó terhektől, hacsak lehet, menekülni igyekeznek.

Mindaddig, míg a tűzkárbiztosítás ügye a hatalmas vagyonnal és nagy befolyással bíró (gyakran külföldi) társaságok kezében lesz, tűzoltóintézményünk fellendülni nem fog. Könyöröghetünk a kormánynál szent ügyünk figyelemre méltatásáért,

csinálhatjuk a tűzrendészeti törvényeket halol számra, üdvös és állandó eredményt elérni ne leszünk képesek. TARTHATATLAN helyzetünkön csoperációval segíthetünk akként, ha kivesszük tűzkárbiztosítást a nyerészkedő biztosító-társaságok kezéből. Ne könyörögjünk tőlük morzsákat, mikor kezeik közt levő zsíros darabhoz jogunk van. Évek óta könyörgünk, jajgatunk a nélkül, hogy ügy, melynek szolgálatában állunk, csak egy lépés is előbbre ment volna. Elég volt tehát a sopánkodásból, mert ezzel nem sokra megyünk.

Vegyük ki a tűzkárbiztosítást a kapzsi-pénzéhes biztosító-társaságok kezéből és tegyük azt olcsó biztosítási díjak és előzékeny eljárás lakosságunkra nézve áldásos intézménnyé!

És ha már az állam, érthetetlen okokból, kötelező állami tűzkárbiztosítást behozni egyáltalán nem akarja, tegyék meg azt a vármegyék, városok s teremtsék meg ezek a hatósági tűzkárbiztosítást. Új alapot teremtenének ezzel háztartásunkban oly pénzből, mely eddig a nagyobbreszben idegen biztosító-társaságok telhetetlen pénztárából vándorolt s mely ezentúl teljes egészében volt felhasználható a tűzvédelem okszerű fejlesztésére.

Mivel pedig az új intézmény egyedül és lezárolag a biztosító közönség érdekeit, tehát való közérdeket lesz hivatva szolgálni, hazánk lakossága kész örömmel fog sietni a hatósági tűzkárbiztosító intézmény támogatására.

Mibelyt kivesszük a tűzkárbiztosítást a magántársaságok kezéből, a tűzoltóintézmény rögtön szabadul a fejlődését gátló lidércnyomás alól s az válik, a mivé eddig nem válhatott, hatósági felelősségű tényezővé. Ezzel adhatjuk vissza a tűzoltóságot önmagának, ezzel biztosíthatjuk annak fejlődését, mert ne feledjük el soha, hogy a tűzoltóintézménynek létjogosultsága csak addig van, amíg az igazi közérdeket és a felebaráti szeretet megvalósítását szolgálja.

Ajánlom az országos tűzoltó-szövetség elnökségének figyelmébe az itt elmondottakat s kérem, terjeszsze ki működését ebben az irányban: dolgozzon ki egy hatósági kötelező tűzkárbiztosító intézmény létesítését célzó szabályrendelet-tervezet s küldje azt meg a vármegyéknek és az önálló hatáskörrel bíró városoknak. Ez által lényeges elő lesz mozdítva azon cél, hogy a hatósági tűzkárbiztosító intézmények rövid idő alatt létesüljenek.

Erős a hitem, hogy a szövetség fáradozásai siker fogja koronázni s nemsokára el fog jönni az idő, midőn számban és erőben ismét megszaporodunk és az egyszerűségekből kifolyólag erős karrábátor szívvel zászlóink alá sietnek mindazok, kiknek kebeléből korunknak az anyagiak után való idegkapkodása daczára sem halt ki a humanizmus iránti lelkesedés.

Kecskemét, 1901. évi január hó 30-án.

Kónya Imre.

HIVATALOS RÉSZ.

MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8.

Meghívó.

A magyar országos tűzoltó-szövetség országos választmánya 1901. évi márczius hó 24-én (vasárnapon) délelőtt 10 órakor Budapesten a IV., Magyar-utca 23. sz. a. IV. kerületi előljáróság II. emeleti üléstermében ülést tart, melyre a vármegyei tűzoltó-szövetségek elnökei, illetve írásbeli meghatalmazással ellátott képviselőit, a felügyelő-bizottság és az elnökség tagjait tisztelettel meghívjuk.

A választmányi ülés tárgyai.

1. Az elnökség jelentése mult évi működéséről.
2. Az 1900. évi zárószámadás előterjesztése.
3. A felügyelő bizottság jelentése az ügy- és pénzkezelésről és a felmentvény megadása.
4. Határozathozatal a mászó-, mentő- és bontószerekről szóló szakmunka kiadása tárgyában.
5. Határozathozatal az egységes gyakorlati szabályzat III. kiadásának közrebocsátása tárgyában.
6. Az elnökség előterjesztései a tagsági díjakkal hátralékban levő testületekkel szemben követendő eljárás, egyes testületek törlése és hátralékaik leírása tárgyában.
7. Határozathozatal a nemzetközi tűzoltó-szövetségbe belépés, a megbizottak megnevezése tárgyában.
8. A berlini nemzetközi tűzoltószerveiállásban és kongresszuson részvétel ügye.
9. Az elnökség netaláni egyéb javaslatai.
10. Netaláni indítványok és előterjesztések.
11. Két jegyzőkönyvhitelesítő megválasztása.

*

Egyben van szerencsénk a választmányi ülést megelőző napon, márczius hó 23-án, délután 3 órakor a szövetség központi irodájában tartandó elnökségi ülésre az elnökség t. tagjait, az ennek befejezte után tartandó segélyző-szövetségi ig. választmányi ülésre pedig a segélyző-szövetség ig. választmányának tagjait tisztelettel meghívni.

Kelt Budapesten. 1901. évi február hó 28-án.

Dr. Kék Lajos,
elnök.

Dr. Szily József,
titkár.

Az orsz. tűzoltó-szövetség elnökségének jelentése az orsz. választmányhoz.

(Az 1901. évi márczius hó 24-én tartandó orsz. választmányi ülésre.)

Tisztelt választmány!

A magyar országos tűzoltó-szövetség 30 éves multjában az imént lefolyt 1900. évvel új korszak nyílt meg a szövetség életében. A lezajlott esztendő eseményekben, tapasztalatokban sokkalta gazdagabb volt, mintsem, hogy az azokból levont tanulságok nyom nélkül veszhessenek el a semmiségbe, de sőt erős a hitünk és reményünk, hogy azok a magyar tűzoltó-intézmény életében mindenkorra maradandó nyomokat fognak hagyni, és alapjául fognak szolgálni az eddigieknél sokkalta hatályosabb és eredményesebb intézkedéseknek.

Áz a mostoha elbánás, melyben intézményünk a hatóság és társadalom részéről egyaránt részesült, s melyet eddig sem működésünk önzetlenségének és eredményeinek felmutatásával, sem pedig a tűzrendészeti viszonyok mindinkább nagyobbá váló ziláltságára és ezzel hazánkra súlyosodó csapásokra való utalással semmiféle kérő szóval megtörni képesek nem voltunk, nem tört még meg az elmúlt évben sem, ám a vak sötétség oszladozni kezd, a mindent beborító

dermesztő köd ritkul, a messze láthatár szélén mintha hajnal pirkadása látszanék, s mi megkönnyebbülve léli zünk föl, s újból föltámad sziveinkben a csalódásokban rannyszor agyongyötört reménység, hogy fáradozása ezuttal talán még sem fognak eredménytelenül kárba veszi.

Erre a jobb jövőre valóban égető szüksége volna magyar tűzoltó-intézménynek, mely mentül tovább ké a tűzrendészet ügyének országos rendezése, annál inkább vesziti lábai alól a szilárd talajt, melyet a mai átdat viszonyok között ismét termékenynyé tenni mélyreható kmányzati intézkedések nélkül többé már nem lehet.

Sokszorosan reámutattunk mi már ennek a szükség ségére, de sajnos, fáradozásaink sikerre nem vezettek, kormány közönyén legjobb törekvéseink hajótörést szenvedt.

Ez a keserű tapasztalás indított az elmúlt évt bennünket arra, hogy küzdelmeinkhez az eddigieknél alk masabb teret kerestünk, s azokba a nyilvánosság nagy bevonásával új életet öntsünk. Kétségtelenül sokat tett magyar országos tűzoltó-szövetség az elmúlt években tűzoltó-intézmény megszilárdítása, életképessé tétele, különösen földadataira való képesítése terén, ám ezzel csöndes, zajtalan, minden feltűnést kerülő munkásságáv bármily mélyreható és eredményes lett legyen is az a töltőség szűk körében, az ezen körön kívül álló tényez körében hatást elérni és a közérdeklődést az intézmé irányában felkölteni nem tudta.

Tűzrendészeti és tűzoltási viszonyainkban beállott stagnáció, sőt a visszaesés, s csak itt-amott, egyes v megyei szövetségek buzgólkodása, és egyes hatósági közeg támogatása nyomán lüktetett egy kissé pezsgőbb tevéke ség, melyet azonban általánossá tenni minden törekvést daczára sem sikerült.

Ily körülmények között mindinkább megérlelőd bennünk a tudat, hogy az 1888. évben kibocsátott t rendészeti kormányrendelet a tűzrendészeti viszonyok ja tására nem adja meg a biztos alapot, annak további fejle tésére merőben elégtelen, s egyedül egy körültekintő gond sággal megalkotott és lényegében végrehajtott tűzrendész törvény az, melylyel e téren eredményt elérni lehet.

Ez a tudat indított hennünket arra, hogy még 1899. év folyamán a tűzrendészeti törvényjavaslat elkészí sére pályázatot hirdessünk s ez a pályázat volt megteremt Breuer Szilárd munkásságában annak a javaslatnak, m az elnökség további tevékenységének egyik alapköve v. A kifelé irányuló hatályosabb ténykedésre a kezdő lép Óváry Ferencz dr. alelnök, országgyűlési képviselő te meg az elmúlt év márczius 1-én tartott képviselőh beszédével, melyen míg egyrészt teljes őszinteséggel tá az országgyűlés elé az ország sanyarú tűzrendészeti ál potát, másrészt férfias határozottsággal sürgette a kormár rendeletben kilátásba helyezett tűzrendészeti vizsgálat foganatosítását, és a tűzrendészet kérdésének törvény új leendő szabályozását.

Szűll Kálmán minisztereinknek ez alkalommal t biztató kijelentései új reményekkel töltöttek el bennünk de egyuttal fokozottabb tevékenységre is sarkáltak. kedvező áramlat fölhasználásával csakhamar fölterjesztés fordultunk a belügyminiszteriumhoz a tűzrendészeti vi gálatok foganatosítása érdekében s ime, a mire 12 é hiába várakoztunk, az valahára bekövetkezett, s a belüg miniszter 1900. évi április hó 17-én 21321/V.-c. sz. a. adott rendeletével kiadta az utasítást arra, hogy az orsz tűzrendészeti szempontból helyenkint megvizsgáltsák. vizsgálatok vezetésével a belügyminiszter Óváry Ferencz orsz. képviselőt, a szövetség alelnökét bizta meg, a belüg miniszterium képviselőjében pedig Adorján Antal segé titkárt küldte ki.

A vizsgálatok április hó 18-án megkezdődtek és 18 vármegye 258 községére kiterjedőleg augusztus hó 31-én befejeződtek. Egy-egy vizsgálat 5—6, illetve 12 napot vett igénybe s a vizsgálatokban részt vett mindenkor a szövetség egy-egy előadója is.

A vizsgálati adatok két példányban jegyzőkönyvbe lettek foglalva, a jegyzőkönyvek a belügyminiszteriumhoz terjesztettek, másodpéldányai Óváry dr. jelentéseivel egyetemben a szövetség irattárába helyeztetek.

Mit tartalmaznak ezen jegyzőkönyvek és jelentések, arra hosszadalmas dolog volna kitérni, azért itt csak annyit említünk föl, hogy a vizsgálatok alkalmával sokkalta rosszabbaknak találtuk az állapotokat, mintsem gondoltuk volna s azért elérkezettnek tartottuk az időt arra, hogy teljes erővel lássunk ahhoz a munkához, mely hivatva lesz arra, hogy a sok tekintetben tájékozatlan kormányt a viszonyok tekintetében tájékoztassa, s jövőendő intézkedéseinek alapjául szolgáljon.

Részen bizottsági, részben elnökségi ülésekben átdolgoztuk a *tűzrendészeti törvényjavaslatot*, kidolgoztunk egy terjedelmes *memorandumot* s mindezeket a *törvényjavaslat indokolásával* együtt múlt évi november hó 14-én küldött-ségileg adtuk át Széll Kálmán miniszterelnöknek, mint a belügyminiszterium vezetőjének, ki ez alkalommal is ismételtén hangsúlyozta, hogy a tűzrendészet kérdését beható figyelemre fogja méltatni s tőle telhetőleg meg fogja tenni az intézkedéseket arra nézve, hogy az általa is ismert rossz viszonyokban az ország jól felfogott érdekeinek megfelelő javulás álljon be.

Ugyanekkor a törvényjavaslatot a fölterjesztéssel együtt megküldöttük a képviselőház tagjainak, a napilapok szerkesztősegeinek, melyek bő kivonatban ismertették az egészet, a mivel hathatósan hozzájárultak ahhoz, hogy munkáságunkról a nagy közönség is tudomást vegyen s mozgalmunkat meleg rokonszenvvel kísérje.

Sajnos azonban, hogy az ily szépen és nagy remények közt megindult mozgalom mindeddig mit sem eredményezett. Nyomat sem találjuk a belügyi kormány intézkedéseinek s féltő, hogy ezen oly égetően szükséges intézkedésekre még igen soká kellene várakoznunk, ha csak minden lehető el nem követünk az ügy szorgalmazására s ha csak törekvéseinknek támogatókat nem szerzünk meg a tűzoltó-intézmény kötelékén kívül álló egyéniségek és tényezők istápolásában.

E czélból folyó évi február hó 9-én tartott ülésünkben küldött-ségileg járultunk az Otthon írók és hírlapírók köre, nemkülönben a budapesti újságírók köre elnökei elé, a hol is törekvéseinkre kértük a sajtó támogatását.

Fölhívtuk továbbá a vármegyei szövetségeket, testületeket és azok tagjait, hogy kerületük képviselőinél kellő információval iparkodjanak odabátni, hogy azok a tűzrendészetnek törvényes szabályozását programjukba fölvegyék, annak foganatosítását szorgalmazzák s az erre vonatkozó törekvéseket támogassák.

Mindez azonban, a mit itt elmondottunk, csak nagyon halavány képét adja annak a tevékenységnek, melyet az elmúlt év folyamán ez ügyben kifejtettünk s mely úgyszólván teljes figyelmünket a maga számára kötötte le. Meglesz-e a kívánt eredmény, ma még természetesen nem tudhatjuk; egyes jelekből ítélve azonban bizalommal tekintünk a jövő elé, mely ha talán nem is mindenben és egyszerre, de legalább főbb részeiben törekvéseinket megvalósítandja.

Mielőtt jelentésünk egyéb részére rátérnénk, lehetetlen, hogy hálás köszönettel és elismeréssel ne emlékeznünk meg azokról az érdemekről, melyeket szövetségünk alelnöke, Óváry Ferencz dr. a tűzrendészeti vizsgálatokkal megindult szövetségi tevékenység irányítása, vezetése és lankadatlan buzgalmű fáradozásaival szerzett. Ő volt az eszme megpedítője, az ő buzgalmának köszönhető, hogy a szövetség fölterjesztése meghallgatásra talált, ő volt a vizsgálatok vezetője és ő vette ki a legnagyobb részt abból a tevékeny-

ségből, melyet az elnökség ez ügyben kifejtett. Ez a példatemes kész kiadásait az összes vizsgálatok alatt a sajtóból fedezte, méltóvá teszik őt arra, hogy a magyar társaság velünk együtt meghajtsa előtte a becsülés zászlóját.

A tűzrendészeti vizsgálatok elrendelésén kívül a belügyminiszterium az elmúlt évben négy ízben tett a tűzrendészetet érintő általános intézkedést, nevezetesen a balesetalkalmával szükséges első segélynyújtásoknak országos rendezése, a tűzfeckendőknek hazai gyárakból beszerzése, az Eberhardt-féle tüzet oltó anyagnak ajánlása és az *IX. országos tűzoltó-tanfolyam* ajánlása tárgyában kiadott körrendeletekkel.

E tanfolyamot a budapesti önkéntes tűzoltó-testület július hó 16-tól augusztus hó 9-ig tartotta s annak jó eredménye ezúttal is méltán sorakozott elődjei mellé, miért is a budapesti önkéntes tűzoltó-testületnek, nemkülönben a tanfolyam előadóinak ezúton is elismerő köszönetünnyilvánítjuk. Mint miniszteri biztos ezúttal is *Bulyovszky* Aladár felügyelő bizottsági tagunk volt kiküldve, míg képesítő vizsgálatokon *Szabó* Gyula előadó képviselte az elnökséget, mely egyébként az előadói karban is *Szabó* József dr. titkárral, *Lukáts* Gyula és *Markusovszky* Ede előadókkal volt képviselve.

Az országos tanfolyam kapcsán emlékezünk meg az egyéb tanfolyamokról is, nevezetesen a budapesti önkéntes tűzoltó-testület által a budapesti m. kir. állami tanítóképző intézetben egész éven át fentartott tanfolyamról, melyet *Szidanits* Ferencz vezetett, továbbá a pozsonyvármegyei tűzoltó-szövetség által múlt évi május hó 21-től május hó 27-ig rendezett I. vármegyei tanfolyamról, melynek előadói sorában *Ecker* Sándor és *Lukáts* Gyula előadók, *Balogh* Dezső dr. budapesti önkéntes szakasparancsnok és *Micha* Béla dr. járási tűzrendészeti felügyelő buzgólkodtak a szíves biztosításán.

Mind e tanfolyamok fényes tanujelei annak az egész irányzatnak, mely a szakképzés fokozatos fejlesztésére kívánja a hazai tűzoltóságot nagy feladatainak teljesítésére képesíteni.

A temesvármegyei szövetség is tervbe vette az elmúlt évben egy tanfolyam rendezését, jóra való terve azonban nem tudni mi okból, dugába dőlt. Legújabbban a veszprémi vármegyei szövetség készül immáron harmadizban tartani tanfolyamot, melynek sikerét már eleve is biztosítja az a hathatós támogatás, melyet a vármegye érdemes alispánja ezúttal is a vármegyei szövetségnek oly készségesen megad.

A szövetség hivatalos lapja a *Tűzoltó Közlöny* a budapesti önkéntes tűzoltó-testület mint kiadó áldozatkészségével az elmúlt évben is ingyen lett megküldve a szövetség összes tagtestületeinek és az összes törvényhatóságoknak s meglepéssel konstatajuk, hogy az tartalmas közlésnyelével szövetségünket kitűzött nagy céljának megvalósításában hathatósan támogatta, s mint hivatalos közlés feladatának mindenben megfelelt.

Az 1899. évben 960 koronával szubvenczióval *Tűzrendészeti Lapok*, mint hírlap az elmúlt évben megszünt megjelent azonban mint évkönyv ugyancsak *Markusovszky* Béla szerkesztésében és a szövetség támogatásával. A múlt évi országos választmányi ülés felhatalmazása folytán ugyanis a mű megjelenését akként tettük lehetővé, hogy abból 1200 példányt példányonként 80 fillérért, tehát összesen 960 koronáért megvásároltunk s abból a szövetség tagtestületeinek egy-egy példányt ingyen megküldöttük.

A *Groidl Gyula* szerkesztésében Pozsonyban megjelent *Illustrierte Feuerwehr-Zeitung*, a *Breuer* Szilárd által szerkesztett *Közégségi Tűzrendészet és Tűzoltás*, a *Lukáts Gyula* által szerkesztett *Tűzrendészeti Felügyelő* című kéthetente megjelenő, nemkülönben a *Barabás* István által szerkesztett *Vasvármegyei Tűzrendészeti Közlöny* szaklapok kivétel nélkül hatalmas védővárai a hazai tűzoltó-intézménynek s e

aránt megérdemlik azt, hogy tűzoltó-testületeinknek az azokra való előfizetést a legmelegebben ajánljuk. Sajnos, *Breuer* Szilárd megrongált egészségére való tekintettel szakközleményekben leggazdagabb lapját kénytelen volt megszüntetni, de felbukkant helyette máris *Köhler* István lapja az *Élet és Vagyon*, mely hogy miként fogja hirdetni programját beváltani, azt a jövő fogja megmutatni.

Kétségtelenül örvendetes jele ez a pezsgő élet tűzoltói szakíróink tevékenységének, az sem vitatható el, hogy a tűzoltóintézmény fejlesztésére a szakirodalomnak illetően művelése nagy befolyással lehet, ám ez a produkció, legyen az bármily üdvös és bőséges, mégis csak egyoldalú s egymagában a szellemi szükségletek fedezésére elégtelen.

Nagy hiányát érezzük egy oly kézikönyvnek, mely a tűzoltás egészét magába foglalva, hasznos útmutatóul szolgálhatna tűzoltóink ténykedésében.

Nagy hatással volna a szakképzés terjesztésére, ha tűzoltóparancsnokaink kezébe egy oly könyvet adhatnánk, mely előadások formájában tárgyalva az anyagot, a tisztikarnak a tűzoltás rendszeres ismertetésére alapul szolgálhatna.

Kidolgozásra vár még az évről évre rendezett országos tűzoltói szaktanfolyamok tananyaga, a tűzoltás taktikája, a vízszerezés, a fecskendők ismertetése, a szerek gondozása stb., részint azért, mert az eddig megjelent szakművek azokat behatóan nem tárgyalták, részint azért, mert az előző évtizedben megjelent szakművek teljesen elfogytak s a mai haladottabb viszonyok közt már csak újabb átdolgozással volnának közzrebocsáthatók.

Az itt előadottakból is látható, hogy a tűzoltói szakmunkákban még igen nagy a hiányosság s ezt a hiányt mulandó értékű, úgyszólván csak a napi szükségletek fedezésére szolgáló, könnyen elkallódó szaklapoknak bármily tömeges kiadásával sem lehet pótolni.

E szempontból tekintve a dolgot, csak sajnálni tudjuk, hogy amúgy sem nagyszámu szakíróink kivétel nélkül csak szaklapok szerkesztésében forgácsolják el összes erejüket, ellenben maradóan becsü szakmunkák megírására évek óta nem vállalkoznak.

Igaz ugyan, hogy a nagyobb szakművek kiadása — eltekintve attól, hogy azok megírása a szerzőtől nagy munkásságot is kíván, mely munkásság soha nem honorálható meg érdeme szerint — fölötte nagy anyagi áldozatokkal jár, oly áldozatokkal, melyeket a könyv szerzője csak a legritkább esetekben tud meghozni s melyek ugyancsak a legritkább esetekben szoktak visszatérülni, ám az is igaz, hogy a szaklapok kiadása sem jár a mai viszonyok közt pénzügyi eredménnyel, de sőt az azokra fordított áldozatok nagyságát csak fokozza az az erőszakolt munkásság, melyet az időszaki megjelenéshez kötött lapok szerkesztése igényel.

A szövetség elnöksége a múltban tetemes áldozatokkal támogatta a szakirodalmat s e támogatást attól a jövőben sem fogja megvonni, különösen nem akkor, a midőn a tényleges szükségletnek megfelelő szakművek kiadása fog szóba kerülni. Ilyen mű *Breuer* Szilárdnak a *mászó-mentő-és bontószerekről* szóló szakmunkája, melynek a szövetség költségén leendő kinyomatását és a tagtestületeknek ingyen leendő kiadását a választmánynak melegen ajánljuk figyelmébe.

Ugyancsak égető szükség van arra, hogy az *egységes gyakorlati szabályzat*, melynek második kiadása teljesen elfogyott, a szövetség által újból kiadassék. E célból bizottságot küldtünk ki s azt felhívtuk, hogy a revizionális munkát a szabályzatban foganatosítsa s javaslatait terjeszse elő. A határozathozatal mindkét most említett ügyben a választmányi ülés napirendjére van tűzve.

A szakirodalom és ezzel a szakképzés fejlesztése lebegett szemünk előtt akkor, midőn a IX. országos tanfolyam befejeztével kiküldött szövetségi biztosunk javaslata alapján felkértük a tanfolyam előadóit, hogy a tanfolyamon

általuk előadott tananyagot a tanfolyamok további s érdekében könyvalakban dolgozzák föl.

A néhai *Csányi* János dr. előadó halálával üresedő jött előadói tisztséget az elmúlt évi márczius hó 2 megtartott országos választmányi ülés *Lukáts* Gyula előadóvá történt megválasztásával betöltötte.

Ugyanezen választmányi ülés az előadók részére 600 kor., a felügyelő bizottság részére pedig évi 200 tiszteletdíjat állapított meg s utasította az elnökséget, hogy ez összeget az üléseken részvétel arányában az év v folyósítsa akként, hogy az elnökségnek és felügyelőbizottságnak vidéken lakó tagjai kétszeres tiszteletdíjat kapja. Tisztelettel jelentjük, hogy a határozatnak a f. évi február hó 9-iki elnökségi ülés alkalmával eleget tettünk.

Ugyanez. ülés, miközben kimondta, hogy a magyar tűzoltóságnak a párisi nemzetközi tűzoltó-kongresszus versenyeken való részvételét kívánatosnak tartja, fölhmazta egyúttal az elnökséget az ez ügyben szükséges intézkedések megtételére.

E megbízásnak megfelelőleg a körülmények beértelegelése után elhatároztuk, hogy a magyar tűzoltóságnak a párisi nemzetközi versenyeken való részvétel megkönnyítésére a versenyre legalább 20 emberrel kiküldött testületek, illetve testület részére a szövetség pénztár 2000 koronát adományozunk, egyúttal a biztosítótársulat, és hivatalos lapunk útján a testületeket e célra utazásra hívjuk föl. A rendező bizottsághoz szövetségi listalós képviselőül *Kék* Lajos dr. elnököt és *Vermes* országos képviselő szabadkai önkéntes parancsnokot bejelöltük. A szövetség részéről kiküldött *Kék* Lajos dr. elnök *Scossa* Zoltán előadó részére egyenkint 400 kor., *Lukáts* Gyula előadó részére pedig 200 kor. utazási díjat állapítottunk meg.

Lépéseket tettünk a kereskedelmi miniszternél, hogy a Párisba utazó tűzoltók részére, nemkülönben a versenyeken való részvételhez szükséges szerek szállítására vasuti kedvezmény engedélyezzen. Köszönettel vettük tudomásul *Köhler* István ajánlatát, hogy a versenyekhez szükséges szerek egy részének díjmentes átengedése és szállítására vállalkozik, különben azt, hogy *Óváry* Ferencz dr. alelnök a verseny támogatására a maga részéről 100 koronát felajánlott.

Időközben a belügyi kormány *Vermes* Béla országos képviselőt megbízta párisi képviselővel, s mivel *Kék* Lajos elnök betegsége miatt a kiküldetésről lemondott, *Lukáts* Gyula részére is 400 korona kiküldetési díjat állapítottunk meg, s felhívtuk a két kiküldött előadót, hogy eljárásukat és tapasztalataikról az elnökségnek jelentést tegyenek.

Mindezen itt jelzett intézkedések keresztülvitele azonban temérdek akadályba ütközött. Így a kereskedelmi miniszter az utazásra és a szerek szállításánál csakis a magyar vonalakra engedélyezte a kedvezményeket, minden sürgősség dacára ezt is oly későn, hogy a kedvezményeket igénybe venni módunkban már nem is állott. A nagy reményekkel megindított gyűjtés mindössze 229 koronát eredményezett. A versenyeken részvételre csak a budapesti és a zombi önkéntes tűzoltó-testületek jelentkeztek, ezek közül is utóbbi visszalépett, úgy hogy csak a budapesti önkéntes testület szállt sikra részünkről a nemzetközi versenyben, hogy nem eredménytelenül, mutatja az, hogy az 500 frank III. díjat nyerte el.

Mily tapasztalokat gyűjtöttek kiküldötteink Párisból arról sajnos, ezen jelentésünkben beszámolni nem tudunk, mert erre vonatkozó jelentésüket eddig hozzánk be nem terjesztették.

Folyó hó 9-én tartott elnökségi ülésünkben *Vermes* Béla és *Scossa* Zoltán betervezett indítványa alapján a nyit sikerült megtudnunk, hogy a megalakult nemzetközi tűzoltó szövetségbe szövetségünket nevezettek tagul bejelölték, a nemzetközi elnökség által a nagy választmány történt beválasztásukat elfogadták, de sőt a nemzetközi szövetség elnökével folytatott személyes érintkezésben

is kilátásba helyezték, hogy a nemzetközi tűzoltó-szövetség 1902. évre tervezett kongresszusát a magyar országos tűzoltó-szövetség Budapestre fogja meghívni.

Habár a nemzetközi szövetségbe belépés eszméjét az ezzel egybekötött nagy nemzeti érdekek szempontjából kívánatosnak is tartottuk, mégis, mivel a belépés több évre kiterjedőleg anyagi áldozatokat is von maga után, annak effektuálását a tisztelt választmány hatáskörébe utaltuk, miért is az ügyet a választmányi ülés napirendjére tűztük. Bármiként is döntsön azonban a tisztelt választmány, azt, hogy ezen nemzetközi kongresszus a tervezett versenyekkel a jövő év folyamán Budapesten vagy az ország más helyén tartassék meg, a leghatározottabban ellenezzük, mert a fölvetett kérdés bennünket teljesen készületlenül talál, s az idő rövidege miatt az ily nagyszabású kongresszusok sikerének biztosításához szükséges eszközöket előteremteni képtelenek volnánk.

A folyó évben Berlinben megtartandó nemzetközi tűzoltószerkiállításra annak idején hazai tűzoltószergyárosaink figyelmét felhívtuk, ezideig azonban nincs tudomásunk arról, hogy közülök valaki a kiállításban résztvenne.

Az 1900. év folyamán az elnökség 7 ízben tartott ülést, és pedig február 10-én, márczius 24-én, június 2-án, augusztus 4-én, október 7-én, november 3-án és november 4-én, melyeken 119 határozatot hozott.

Az elnökségi üléseken kívül volt még 4 bizottsági ülés, és pedig január 20-án a mentőügy szervezése tárgyában, továbbá szeptember 22-én, október 6-án és október 27-én a tűzrendészeti vizsgálatokból folyó intézkedések, nevezetesen a tűzrendészeti törvényjavaslat és a belügyminiszteriumhoz intézendő fölterjesztés kidolgozása végett, míg márczius hó 25-én az országos választmány tartotta meg ülését.

A folyó évben 1 elnökségi ülés tartatott és pedig február hó 9-én, melyen 26 határozat hozatott.

Az elnökségi üléseken a belügyminiszter felhívására 25 esetben adott az elnökség az ezzel megbízott előadók javaslata alapján véleményt, és pedig Pozsony vármegye, Nógrád vármegye, Rozsnyó rendes tanácsú város, Komárom szabad királyi város, Arad szabad királyi város, Bártfa rendes tanácsú város, Nagy-Károly rendes tanácsú város tűzrendészeti szabályrendeleteire, a budapesti nyugoti pályaudvar robbanóanyag és petroleum-raktárainak áthelyezése tárgyában, Pozsony szabad királyi város nyári szinkörében követendő övrendszabályok végrehajtása tárgyában kiadott utasítására, Zenta rendes tanácsú város kéményseprési szabályrendeletére, Ungvár rendes tanácsú város, Mártonfalva, Alsó-Nyárasd, Felső-Nyárasd, Német-Zsidány, Horv.-Zsidány községeknek a kötelezett tűzoltóság szervezésére vonatkozó szabályrendeleteire, Nagy-Kamond, Fehéregyháza, Héjasfalva községeknek az önkéntes, Szászkezd, Sárpaták és Valkány községeknek a kötelezett tűzoltóság számára megállapított alapszabályaira, Filkom Alajos tűzoltó-folyadékára, Weber Lajos mentőablakára, végül Arad szabad királyi város közigazgatási bizottságának a szalmakazlak mikénti elhelyezése tárgyában hozott évi jelentőségű határozatára.

Ezeket kivül véleményt adtunk Bártfa város tanácsának kérelme folytán a városi tűzrendészeti szabályrendeletre, a torontálvármegyei szövetség kérelmére a vármegyei szövetség alapszabályaira, a vármegyei és községi tűzrendészeti szabályrendeletre, a pozsonyvármegyei szövetség kérelmére a vármegyei szövetség alapszabályaira, Marikó község kérelmére a kötelezett tűzoltóság szervezését célzó szabályrendeletre, a karánszécsi önkéntes tűzoltótestület alapszabályaira, végül a Waidner-féle gyorskötő készülékre.

A hatóságok testületének a magáncsok számos megkereséseire mindig a leghatározottabban adtuk meg a szükséges útbaigazításokat nemcsak levélben, hanem szószóval is mindazon esetekben, melyekben központi bizottságunk e célból fölkeresték.

Ez utóbbi jelenség, hogy t. i. hazánk tűzoltó dolog természeténél fogva sok esetben tökéletlen iránt információknak a szóbeli információt elébe helyezik, nem központi irodánk a főváros legfőbb útvonalán a elhelyezést, mind sűrűbben mutatkozik, elannyira, hogy alig van nap, melyben az ország legkülönbözőbb vidéke a fővárosba jövő bajtársak a szükséges felvilágosítást végett irodánkat föl ne keressék. A mily örvedetes ez az illetőknek a tűzoltó intézmény irányában való érdeklődésének, ép oly örvedetes bizonyítéka a szövetség önelvén és közhasznú működésébe vetett bizalomnak, és hogy központi irodánk ezen ténykedése az iroda tevékenységintető számokban kifejezésre nem is jut, annak nyilvánvaló fontosságából és lényegbe vágó voltából, vagy dolog érdeméből mit sem von le.

Az oroszánrész ebből a tevékenységből természetesen a szövetség titkáranak jut ki, s midőn készségesen közlünk, hogy ő rábizott feladatának meg is felel, úgy hagyhatjuk figyelmen kívül azt a körülményt, hogy az elmúlt év őszén töltötte be tűzoltó működésének 20. évfordulóját s ugyanakkor volt 10 éve annak, hogy szövetségünknel a titkári állást elfoglalta. Örömmel használtuk föl az alkalmat, hogy őt jubileuma alkalmából üdvözöljük s miközben a tűzoltás terén általában, de különösen szövetségünk életében szerzett érdemeit jegyzőkönyvbe írtuk, egyúttal neki elismerésünket nyilvánítottuk.

A szövetség tagtestületeinek száma a múlt év végén 55-tel szaporodott. E szaporodásból a fehérvármegyei szövetségre 2 (Kajászó-Szent-Péter, Tatabánya és Somogyvármegyei 7 (Belezná, Kaposvár, László, Mészáros, Mészáros, Szent-Király, Zenta), a sopronvármegyeire 2 (Tapolca, Nemes-Viss, Dör, Horvát-Zsidány, Német-Zsidány, Kertény, Olmód), a vasvármegyeire 12 (Erdőbénye, Nagy-Csó, Bükkösd, Vas-Farkasfalva, Hagyhát-Szent-Márk, Kukmér, Lovaszad, Márkusháza, Vas-Nádasd, Nára, Né-Hidegkut, Rába-Gyarmat, Szent-István, Vasfalu), a pozsonyvármegyeire 17 (Csehbánya, Eger, Kis-Tó, Lajos-Komárom, Nagy-Hidegkut, Ósád, Veszprém-Szent-István, Szilas-Balás, Szomor, Veszé, Vid, Váberény, Tapolcazó, Suár, Porva) esik, míg a múlt év 9 testület (Vaiszló, Németboly, Nagy-Körös, Arad, Világos, Sziget-Szent-Miklós, Erzsébetfalva gyulágyar, bányatelep, Sásd) csatlakozott.

A szövetség tagtestületeinek száma az 1900. december hó 31-én 1281 volt; ezek közül 2028 vármegyei szövetség útján csatlakozott, míg a közvetlen tagtestületek száma 253.

Az egyes vármegyei szövetségek közül:

a bácsbódogvármegyei	34
a barsvármegyei	19
a budapesti	22
a fejérvármegyei	59
a hajdúvármegyei	16
a háromszékvármegyei	10
a hevesvármegyei	117
a nagyvárad	13
a pozsonyvármegyei	59
a somogyvármegyei	14
a sopronvármegyei	192
a temesvármegyei	38
a tolnavármegyei	22
a torontálvármegyei	67
a trencsénvármegyei	15
a vasvármegyei	147
a veszprémvármegyei	143
a zalavármegyei	21

testülettel tagja az országos szövetségnek.

Az itt említett szövetségeken kívül már tegnap megalkadt arad, csanak- és brassóvármegyei szövetségek.

bejelentették az elmúlt évben csatlakozásukat, tagtestületeiket mindezideig be nem jelentették.

A pestvármegyei szövetség megalakítására a budapesti tűzoltó-testületek szövetségét felhívtuk, ez azonban a forgó különleges viszonyok közt a vármegyei szövetség megalakítására nem vállalkozott. Legutóbb a vármegyei testületek közt indult meg a mozgalom, mely remélhetőleg az ország első vármegyéjében megteremti valahára kétségtelenül fenforgó területi nehézségek daczára szövetséget. Az egyéb vármegyékben még szándéka sem mutatkozik a vármegyei szövetségek megalakításának.

Az elmúlt évben ismételten felhívtuk a vármegyei szövetségeket és a tagtestületeket tagsági díjaik befizetésére, s bár a fohívásnak eredménye is volt, mégis a hátralékok n tetemes összegre rúgnak. Így az 1900. év végéig a közvetlen tagtestületek közül 103 testület van hátralékban, összesen 4758 korona tagsági díjjal, míg a vármegyei szövetségek tagjai után a hátralék kitesz 2822 koronát, azaz az összes hátralék az 1900. év végéig terjedő kötelezettségek figyelembevételével 7580 korona. A vármegyei szövetségek közül a budapesti, tolna- és torontálvármegyei szövetségek az 1900. év végéig összes tagtestületeik után befizették a tagsági díjakat, a fejér- és veszprémvármegyei szövetségek pedig már a folyó évre is.

A közvetlen tagtestületek közt sok olyan van, mely évek hosszú sora óta mit sem fizetett, felhívásainkra sem ad, s valóban ideje volna, hogy ezen renitens testületekkel szemben, melyek a szövetség által nyújtott nyílt szívesen fogadják, de annak anyagi támogatás nélkül mivel sem járulnak hozzá, erősebben járjunk el, legalább is tagsági minőségüket addig függesztjük föl, míg kötelezettségeinknek eleget tesznek.

A tagsági díjak befizetésére pedig szövetségünknek nagy szüksége van. A folyton szaporodó feladatok szövetésünk pénztárát erősen igénybe veszik, s ezt a szükségletet a 4000 korona államsegély, meg a csekély kamatbevételek nem képesek, különösen ma, a midőn a vármegyei szövetségek az egyes testületek után már csak 1000 korona tagsági díjat szállítanak be.

Iktattatott az 1900. évben 1060, a folyó év első felében 141 ügydarab.

Az elmúlt évben 132 testület részére lett szolgálati érem engedélyezve, és pedig 716 V-, 617 X- és 276 III-éves szolgálati érem.

Ezekben előadva jelentésünket, kérjük annak szíves megvételét.

Kelt Budapesten, 1901. évi február hó 28-án.

A magyar országos tűzoltó-szövetség elnöksége:

Dr. Kék Lajos,
elnök.

Dr. Szily József,
titkár.

Jegyzőkönyv.

Bevétel Budapest, a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségének 1901. évi február hó 9-én délután 3 órakor a szövetségi irodában megtartott ülésén.

Elnök: Kék Lajos dr., szöv. elnök.

Jegyző: Szily József dr., szöv. titkár.

Jelen voltak: Óváry Ferencz dr. alelnök. Barabás István, Breuer és Szilárd, Köhler István, Lukáts Gyula, Markusovszky Béla, Scossa Zoltán, Szabó Gyula, Vida Pál, Wagner Manó előadók, Bulyovszky Aladár és Szokoly Ignác felügyelő-bizottsági tagok és Tomcsányi Béla pénztáros; mint vendégek Vermes Béla orsz. képvis. és Venczel István.

1. Elnök az ülést megnyitván, titkár felolvassa a múlt november 3-ik és 4-ik napján megtartott elnökségi ülés jegyzőkönyvét, melyet az elnökség észrevétel nélkül hitelesít és megküldésére felkéri Szabó Gyula és Vida Pál előadókat.

2. Barabás István és Vida Pál indítványára az elnökség Ecker Sándornak fia, Szily József dr. titkárnak pedig édesanyja elhalálása alkalmából részvétét nyilváníja.

3. Titkár jelentését, hogy Ecker Sándor előadó a mai ülésről elmaradását betegségével igazolta, az elnökség tudomásul veszi.

4. Vermes Béla napirend előtt az ülésen való megjelenését azzal indokolja, hogy a párisi nemzetközi tűzoltó-kongresszuson és versenyeken szerzett benyomásairól, mint a magyar kormány képviselője, személyesen kívánta az elnökséget informálni. Jelenti, hogy a nemzetközi tűzoltó-szövetség Kamarowsky Pál gróf orosz császári megbízott elnöklete alatt megalakult, s központi irodája Brüsszelben Henry főtitkár vezetése alatt áll. Utólagos jóváhagyás reményében e nemzetközi szövetségbe Magyarország belépését is bejelentette, kéri, hogy ezen intézkedését tegye az elnökség magáévá, a központi bizottságba küldjön ki öt tagot és fizesse be a 250 frank tagsági díjat. Jelenti egyúttal, hogy a t. évben Berlinben, az 1903. évben Szt.-Pétervárott fog a kongresszus megtartani, s a nemzetközi szövetség elnökével, ki e czélből nemrég Budapesten már látogatást is tett, s május hóban újból el fog jönni, abban történt megállapodás, hogy az 1902. évben Budapesten tartassék a kongresszus nemzetközi versenyekkel egybekötve. Örömmel jelenti, hogy az elnökség által kiküldöttek a jury bizottságaiban hasznos tevékenységet fejtettek ki, mely a szakkörök legnagyobb elismerését vívta ki, s azért ajánlaná, hogy a nemzetközi bizottságba a párisi kongresszuson részt vevő képviselőket az elnökség küldje ki. Felolvassa ezután Kamarowsky gróf elnök és Henry főtitkár leveleit, s kéri, hogy az elnökség a napirend megváltoztatásával első sorban a nemzetközi tűzoltó-szövetségbe belépés kérdése fölött határozzon.

Elnök örömmel szerzett tudomást a magyar tűzoltó-szövetség Párisban elért sikereiről, s mivel meggyőződése szerint e sikerben nagy része volt Vermes Béla orsz. képviselőnek, mint a magyar kormány képviselőjének, indítványára az elnökség Vermes Bélának kifejtett tevékenységeért jegyzőkönyvi köszönetet mond.

Óváry Ferencz dr. a nemzetközi szövetségbe belépés eszméjét helyesli; sokat tanulhatunk ez által, tekintélyünket emelheti, nagy áldozatba sem kerül, mindazonáltal a végleges határozathozatalt az országos választmány elé tartozónak véli, s azért azt javasolja, hogy e tekintetben az elnökség a választmány elé pártoló javaslatot tegyen.

Elnök Óváry dr. véleményét egészen véve osztja, s azt megtoldja még azzal, hogy a nemzetközi szövetség alapszabályai beszerzendők, mert csakis ezek birtokában nyerhetünk tiszta képet a jogok és kötelezettségekről egyaránt.

Szokoly Ignác korainak tartja a határozathozatalt. Nem tudjuk még, hogy a nemzetközi szövetségbe belépéssel járó terhek fölérnek-e a jogokkal és előnyökkel, mert ha a terhek nagyobbak volnának, úgy a belépést ellenezné. Bevárandóknak tartja az alapszabályokat.

Vermes Bélának az alapszabályokra vonatkozó felvilágosításai után Markusovszky Béla elvben helyesli a belépést, de helyteleníti azt, hogy a nemzetközi kongresszusok évente rendeztessenek, s korainak tartja azt, hogy az 1902. évben már Budapesten tartassék meg a kongresszus.

Az elnökség a nemzetközi tűzoltó-szövetségbe belépés eszméjét elvben helyesli, intézkedik arra nézve, hogy a szövetség alapszabályai beszerzessenek, lefordíttassanak s a kérdést további határozathozatalt végett pártolólágg terjeszti az orsz. választmány elé.

5. Óváry Ferencz dr. alelnök jelenti, hogy az ő vezetése alatt Vermes Béla orsz. képviselő, Lukáts Gyula és Markusovszky Béla előadók és a titkárból álló küldöttség november hó 14-én átnyújtotta Széll Kálmán miniszterelnöknek a szövetség fölterjesztését a tűzrendészeti törvényjavaslattal és indokolásával együtt. A miniszterelnök megígérte, hogy

bejelentették az elmúlt évben csatlakozásukat, tagtestü-
üket mindezideig be nem jelentették.

A pestvármegyei szövetség megalakítására a buda-
ti tűzoltó-testületek szövetségét felhívtuk, ez azonban a
forgó különleges viszonyok közt a vármegyei szövetség
galakítására nem vállalkozott. Legutóbb a vármegyei
testületek közt indult meg a mozgalom, mely remélhe-
g az ország első vármegyéjében megteremti valahára
kétségtelenül fenforgó territoriális nehézségek dacára
szövetséget. Az egyéb vármegyékben még szándéka sem
latkozik a vármegyei szövetségek megalakításának.

Az elmúlt évben ismételen felhívtuk a vármegyei
vetségeket és a tagtestületeket tagsági díjaik befizetésére, s
ár a fohívásnak eredménye is volt, mégis a hátralékok
n tetemes összegre ruznak. Így az 1900. év végéig a
vetetlen tagtestületek közül 103 testület van hátralékban,
zesen 4758 korona tagsági díjjal, míg a vármegyei
vetségek tagjai után a hátralék kitesz 2822 koronát,
yis az összes hátralék az 1900. év végéig terjedő köte-
ettségek figyelembevételével 7580 korona. A vármegyei
vetségek közül a budapesti, tolna- és torontálvármegyei
vetségek az 1900. év végéig összes tagtestületeik
n lefizették a tagsági díjakat, a fejr- és veszprémvármegyei
vetségek pedig már a folyó évre is.

A közvetlen tagtestületek közt sok olyan van, mely
évek hosszú sora óta mit sem fizetett, felhívásainkra
aszt sem ad, s valóban ideje volna, hogy ezen renitens
tűletekkel szemben, melyek a szövetség által nyújtott
nyöket szívesen fogadják, de annak anyagi támogatá-
oz mivel sem járulnak hozzá, erőlesebben járjunk el,
legalább is tagsági minőségüket addig függeszszük föl,
nig kötelezettségeinknek eleget tesznek.

A tagsági díjak befizetésére pedig szövetségünknek
y szüksége van. A folyton szaporodó feladatok szövet-
ünk pénztárát erősen igénybe veszik, s ezt a szükség-
t a 4000 korona államsegély, meg a csekély kamat-
edelem fedezni nem képes, különösen ma, a midőn a
megyei szövetségek az egyes testületek után már csak
rona tagsági díjat szállítanak be

Iktattatott az 1900. évben 1060, a folyó év első
havában 141 ügyszer.

Az elmúlt évben 132 testület részére lett szolgálati
n engedélyezve, és pedig 716 V-, 617 X- és 276
-éves szolgálati érem.

Ezekben előadva jelentésünket, kérjük annak szíves
omásul vételét.

Kelt Budapesten, 1901. évi február hó 28-án.

A magyar országos tűzoltó-szövetség elnöksége:

Dr. Kék Lajos,
elnök.

Dr. Szily József,
titkár.

Jegyzőkönyv.

*vétezt Budapest, a magyar országos tűzoltó-szövetség
kségének 1901. évi február hó 9-én délután 3 órakor a
szövetségi irodában megtartott ülésén.*

Elnök: Kék Lajos dr., szöv. elnök.

Jegyző: Szily József dr., szöv. titkár.

Jelen voltak: Óváry Ferencz dr. alelnök. Barabás
án, Breuer és Szilárd, Köhler István, Lukáts Gyula,
kusovszky Béla, Scossa Zoltán, Szabó Gyula, Vida Pál,
Wagner Manó előadók, Bulyovszky Aladár és Szokoly
icz felügyelő-bizottsági tagok és Tomcsányi Béla pénz-
s; mint vendégek Vermes Béla orsz. képvis. és Venczel
os.

1. Elnök az ülést megnyitván, titkár felolvassa a múlt
ovember 3-ik és 4-ik napján megtartott elnökségi ülés
zökönyvét, melyet az elnökség észrevétel nélkül hitelesít
itelesítésére felkéri Szabó Gyula és Vida Pál előadókat.

2. Barabás István és Vida Pál indítványára az elnök-
ség Ecker Sándornak fia, Szily József dr. titkárnak pedig
édesanyja elhalálása alkalmából részvétét nyilváníja.

3. Titkár jelentését, hogy Ecker Sándor előadó a mai
üléstről elmaradását betegségével igazolta, az elnökség tuda-
mással veszi.

4. Vermes Béla napirend előtt az ülésen való meg-
jelenését azzal indokolja, hogy a párisi nemzetközi tűzoltó-
kongresszuson és versenyeken szerzett benyomásairól, mint
a magyar kormány képviselője, személyesen kívánta az
elnökséget informálni. Jelenti, hogy a nemzetközi tűzoltó-
szövetség Kamarowsky Pál gróf orosz császári megbízott
elnöklete alatt megalakult, s központi irodája Brüsszelben
Henry főtitkár vezetése alatt áll. Utólagos jóváhagyás
reményében e nemzetközi szövetségbe Magyarország belépé-
sét is bejelentette, kéri, hogy ezen intézkedését tegye az
elnökség magáévá, a központi bizottságba küldjön ki öt
tagot és fizesse be a 250 frank tagsági díjat. Jelenti egyuttal,
hogy a f. évben Berlinben, az 1903. évben Szt.-Pétervárott
fog a kongresszus megtartatni, s a nemzetközi szövetség
elnökével, ki e czélból nemrég Budapesten már látogatást
is tett, s május hóban újból el fog jönni, abban történt
megállapodás, hogy az 1902. évben Budapesten tartassék
a kongresszus nemzetközi versenyekkel egybekötve. Öröm-
mel jelenti, hogy az elnökség által kiküldöttek a jury
bizottságaiban hasznos tevékenységet fejtettek ki, mely a
szakkörök legnagyobb elismerését vívta ki, s azért ajánlaná,
hogy a nemzetközi bizottságba a párisi kongresszuson részt
vett képviselőket az elnökség küldje ki. Felolvassa ezután
Kamarowsky gróf elnök és Henry főtitkár leveleit, s kéri,
hogy az elnökség a napirend megváltoztatásával első sorban
a nemzetközi tűzoltó-szövetségbe belépés kérdése fölött
határozzon.

Elnök örömmel szerzett tudomást a magyar tűzoltó-
ságnak Párisban elért sikereiről, s mivel meggyőződése
szerint e sikerben nagy része volt Vermes Béla orsz. kép-
viselőnek, mint a magyar kormány képviselőjének, indít-
ványára az elnökség Vermes Bélának kifejtett tevékeny-
ségeért jegyzőkönyvi köszönetet mond.

Óváry Ferencz dr. a nemzetközi szövetségbe belépés
eszméjét helyesli; sokat tanulhatunk ez által, tekintélyünket
emelheti, nagy áldozatba sem kerül, mindazonáltal a vég-
leges határozathozatalt az országos választmány elé tartozó-
nak véli, s azért azt javasolja, hogy e tekintetben az elnök-
ség a választmány elé pártoló javaslatot tegyen.

Elnök Óváry dr. véleményét egészben véve osztja, s
azt megtoldja még azzal, hogy a nemzetközi szövetség
alapszabályai beszerzendők, mert csakis ezek birtokában
nyerhetünk tiszta képet a jogok és kötelességekről egyaránt.
Szokoly Ignác korainak tartja a határozathozatalt.
Nem tudjuk még, hogy a nemzetközi szövetségbe belépéssel
járó terhek fölérnek-e a jogokkal és előnyökkel, mert ha
a terhek nagyobbak volnának, úgy a belépést ellenezné.
Bevárandóknak tartja az alapszabályokat.

Vermes Bélának az alapszabályokra vonatkozó felvi-
lágosításai után Markusovszky Béla elvben helyesli a belé-
pést, de helyteleníti azt, hogy a nemzetközi kongresszusok
évente rendeztessenek, s korainak tartja azt, hogy az 1902.
évben már Budapesten tartassék meg a kongresszus.

Az elnökség a nemzetközi tűzoltó-szövetségbe belépés
eszméjét elvben helyesli, intézkedik arra nézve, hogy a
szövetség alapszabályai beszerztessenek, lefordíttassanak s
a kérdést további határozathozatal végett pártolólágg terjeszti
az orsz. választmány elé.

5. Óváry Ferencz dr. alelnök jelenti, hogy az ő veze-
tése alatt Vermes Béla orsz. képviselő, Lukáts Gyula és
Markusovszky Béla előadók és a titkárból álló küldöttség
november hó 14-én átnyújtotta Széll Kálmán miniszterelnöknek
a szövetség fölterjesztését a tűzrendészeti törvényjavaslattal
és indokolásával együtt. A miniszterelnök megígérte, hogy

az ügygyel behatóan fog foglalkozni, s igyekezni fog, hogy az általa is ismert bajokon lehetőleg segítsen. A küldöttség tisztelt ez alkalommal Gulner Gyula államtitkárnál és Sélley Sándor dr. miniszteri tanácsosnál is. Ezt megelőzőleg a memorandum és törvényjavaslat meg lett küldve az összes képviselőknak és napilapoknak, melyek bő kivonatban ismertették azt. A biztosító-társaságok megadóztatását célzó törvényhatósági feliratok képviselőházi tárgyalásánál felszólalt és a f. évi költségvetési vitában ismételtén rámutatott a rendezés szükségességére. Mindkét esetben a miniszterelnök válaszlát beszédére. Utána járt annak, hogy a biztosítási törvényjavaslat tervezetbe a biztosító-társaságoknak tűzoltói célokra való 2°/_o-os megadóztatása pótlólag felvétessék, ám alig hogy ez megtörtént, megjelent a félhivatalos lapokban a közlemény, hogy váratlan akadályok miatt a javaslat egyhamar napirendre nem fog kerülni. Minden sürgető utánjárás és ígélet daczára azonban a kormány részéről ez ideig semmiféle intézkedés nem tétetett, s attól tart, hogy a tűzrendészeti törvényjavaslatból egyhamar törvény nem lesz, s azért egyelőre legalább a rendeleti úton való szabályozást kellene sürgetőnünk. Minden erővel oda kell hatnunk, hogy a közérdeklődést a tűzrendészet kérdése iránt felköltsük. E célra első sorban szükséges volna, hogy a szövetségek, tűzoltó-testületek és azok tagjai a közelgő képviselőválasztások alkalmával bírják rá a képviselőjelölteket arra, hogy a tűzrendészeti kérdések megoldására juttatását vegyék föl programjukba, másodsorban pedig, mivel meggyőződése szerint a hírlapok támogatása ügyünk előbbre vitelén rendkívül sokat lendíthetne, azok jóindulatát kellene megszerezni. E célból indítványozta, hogy Rákosi Jenőhöz, mint az »Otthon« írók és hírlapírók körének elnökéhez, nemkülönbén Vészi Józsefhez, mint a budapesti ujságírók egyesületének elnökéhez a mai ülésből kifolyólag küldöttség menesztessék. Félreértések elkerülése végett kijelenti, hogy a tűzoltóság életébe nem kívánja a politikát bevinni, mert azt, ha a tűzoltóságok a haza javát célzó törekvéseiknek érvényesítésére mint választók befolyást gyakorolnak, politikai ténykedésnek nem tekintheti, annál is inkább nem, mert e tekintetben a képviselőket semmiféle pártkötések nem köti.

Barabás István, Köhler István és Vida Pál felszólalásai után elnök elismeréssel emlékezik meg Óváry működéséről, majd indítványára elhatározza az elnökség, hogy az előterjesztett jelentést tudomásul veszi, Óváry alelnöknek működéséért köszönetet mond és fölkeri az ügy további támogatására. Fölhívja a vármegyei szövetségeket és testületeket, hassanak oda, hogy képviselők a szövetség által megindított mozgalmat támogassák és a tűzrendészetnek törvényhozási úton való szabályozását elősegítsék. A hírlapok támogatásának biztosítása végett Óváry dr. alelnök, Lukáts, Markusovszky és Vida előadókból álló küldöttséget meneszt nyomban Rákosi Jenő és Vészi József elnökökhöz.

6. Bártfa r. t. város módosított tűzrendészeti szabályrendeletére a belügyminiszterium felhívására titkár által előterjesztett véleményes jelentést az elnökség jóváhagyólag tudomásul veszi.

7. Nagy-Károly r. t. város módosított tűzrendészeti szabályrendeletére a titkár által javasoltak elfogadásával terjeszti föl véleményét az elnökség a belügyminiszteriumhoz.

8. Az országos választmányi ülést az elnökség márcz. hó 24-ikének délelőtti 10 órájára tűzi ki, az ezt megelőző elnökségi ülést márcz. hó 23-ának délutáni 3 órájára.

9. Pozsonyvármegye törvényhatósága tűzrendészeti szabályrendeletében az elnökség javaslatára a belügyminiszterium által elrendelt több rendbeli intézkedés elejtését kéri, azonban az elnökség Markusovszky Béla előadó előterjesztésének meghallgatása után az eredeti javaslatok további fenntartását határozza el.

10. Nagy-Küküllő vármegye Fehéregyháza és Héjasfalva községeinek az önkéntes, továbbá Szászkézd, Sárpaták és Volkány községeinek a köteles tűzoltó-egyletek tárgyában

a községi képviselőtestületek által alkotott alapszabá az elnökség titkár javaslatának elfogadásával terjeszt véleményes jelentését a belügyminiszteriumhoz.

11. Óváry Ferencz dr. alelnök bejelenti, hogy L. Markusovszky és Vida előadókkal egyetemben tiszt Rákosi Jenőnél és Vészi Józsefnél, mint az Otthon, az ujságírók egyesülete elnökénél, kik a maguk rész legnagyobb készséggel ajánlták föl a sajtó támogatás tűzrendészeti viszonyok rendezését célzó munkássá

A jelentést az elnökség örvendetes tudomásul

12. Arad város közigazgatási bizottságának a sz kazlak elhelyezése tárgyában hozott elvi jelentőségű rozata feloldását javasolja az elnökség titkár előadása ján a belügyminiszteriumnak.

13. A belügyminiszterium a Filkorn-féle tűzoltó-dék tárgyában szakvéleményt kér. Az elnökség fe Filkorn, hogy a márcz. 24-iki választmányi ülés mával azzal gyakorlati próbát rendezzen.

14. Pénztáros bemutatja az 1900 év IV. negy szólo pénztári kimutatását, mely szerint a III. n végén a pénzmaradvány volt 6273 kor. 14 fill. IV. negyedben bevétellett 2090 kor. 76 fillér, ki 3150 kor. 76 fillér s így a pénzmaradvány az 1900 deczember hó 31-én 5213 kor. 14 fillér.

Tudomásul szolgál.

15. Pénztáros előterjeszti az 1900 évről szóló számadást. E szerint a pénzmaradvány az 1899 e czember 31-én volt 5608 kor. 86 fillér, az 1900. bevétellett 11311 kor. 59 fillér, kiadott 11707 31 fillér s így a pénzmaradvány az 1900 év decz hó 31-én 5213 kor. 14 fillér.

Tudomásul szolgál.

16. Pénztáros azon jelentését, hogy a községi tartalékalap vagyona az 1900. év végén 3990 39 fillér, az elnökség tudomásul veszi.

17. A Weber-féle munkálkodó néma a hemo szabadalmi rajz és leírás alapján a belügyminiszterium hívására az elnökség a következő véleményt adja: A kes megbizhatatlan s balesetek ellen biztosítékot nem n az ablak védőrácscai ellátva nincs fellágyasztása oldalú, kenderkötele könnyen elkorhadhat és lecsúsz szakadás esetén az egész készülék a bennlevőkkel e lezuhanhat, az ellensúly nem szabályozható s azért egy ember terheléssel a készülék talán mozgásba sem ható, hat ember terheléssel oly gyorsan futna le, h menekülők élete veszélyeztetve volna. Szerkezeti hibát a készülék nem ajánlható.

18. Titkár azon jelentését, hogy a belügyminiszter meghívása alapján január hó 21-én az ásványvíz ügyé ban kibocsátandó rendelet-tervezet megvitatanásán resz az elnökség tudomásul veszi.

19. A veszprémvármegyei szövetség a folyó év tavas általa rendezendő vármegyei tanfolyamra szövetségi kiküldését kéri. Az elnökség fölhívja, hogy a tanfoly tantervét előzetesen mutassa be.

20. A torontálvármegyei tűzoltó-szövetség par emel a tűzoltói egyenruhát és felszerelést számlált az ellen, hogy árjegyzékeikben az előírásnak meg nem t tárgyakat megfelelőknek tüntetnek föl s a megrendelt szabálytalan egyenruhát és felszerelést számláltak. A a panaszoltak alapos voltáról az elnökség is meggyőződ szerzett, a szervezési stb. szabályzat kapcsán a tanfoly fölkeri az elnökség a jelzett czégeket, hogy a tanfoly szabályzatnak megfelelő egyenruhát és felszerelést hozzan ajánlatba, a hozzájuk fordulókat e tekintetben világos föl, egyben tudomásukra hozza, hogy az esetben a czégek megrendelés ellenére a szabályoknak meg nem t tárgyakat szállítanak, a testületeket ez irányú panasz ban és sérelmeikben a szövetség tőle lehetőleg támogat fogja.

21. Hain Henrik verseczi tűzoltónak a testület parancsnoksága által is támogatott kérelmére az elnökség határozza, hogy a családjában előfordult súlyos betegségek miatt a testület kötelékén kívül töltött $9\frac{1}{2}$ hónap a szolgálat folytonosságát nem szakítja meg, miért is a testületben előbb eltöltött időt szolgálatába beszámítja.

22. A budapesti tűzoltó-testületek szövetségének átutalt, hogy a fennforgó különleges viszonyok miatt a Pestvármegyei tűzoltó-szövetség megalakítására nem vállalkozhatik, az elnökség tudomásul veszi.

23. Goldmann Frigyes klosterneuburgi tűzoltó segélyintézet kérelmének az elnökség helyet nem adhat s utasítja, csatlakozzon a Kaiser-Jubileums-Stiftunghoz.

24. Titkár utasíttatik, hogy az orsz. választmány elé terjesztendő évi jelentést az általa előadott tervezet szerint készítsék el s az elnök és alelnök jóváhagyása után tegyék közzé a Tűzoltó Közlönyben.

25. Breuer Szilárdnak a mászó- és mentő-szerekről írt műve kiadása tárgyában tett felszólalására az elnökség fölkéri Breuer Szilárdot és a titkárt, hogy a kiadvány tárgyában a legközelebbi ülésre szerezzenek be ajánlatokat.

26. Titkár bejelenti, hogy a gyakorlati szabályzat dolgozása végett kiküldött bizottság, mivel a mű szerzője munkálatokban részt venni nem akart, mindaddig érdemben nem dolgozott. Mivel a szabályzat mielőbbi kiadása föltétlenül szükséges, az elnökség felhívja a bizottságot, hogy a revíziót sürgősen kezdje meg.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülés esti $\frac{1}{4}$ órákor lezárta.

Dr. Kék Lajos,
elnök.

Dr. Szily József,
jegyző.

Jegyzőkönyv.

Elvértett Budapesten, a magyarországi tűzoltó-testületek szövetségének igazgató-választmányának 1901. évi február 9-én este $\frac{1}{4}$ órákor a szövetségi irodában megtartott ülésén.

Elnök: Kék Lajos dr. szöv. elnök.

Jegyző: Szily József dr. szöv. titkár.

Jelen voltak: Szabó Gyula alelnök, Bulyovszky Aladár Vidá Pál vál. tagok és Tomcsányi Béla pénztáros.

1. Elnök az ülést megnyitván, titkár bemutatja a Budapesti önkéntes tűzoltó-testület parancsnokságának kérését Friedl Gyula tűzoltó-segélyezése iránt. A választmány Friedl Gyulának 70 napi munkaképtelenségére tekintettel a szövetség pénztárából 100 (egyszáz) korona segélyt engedélyez.

2. Velcz Károly gyakorlat közben megsérült szigetvári tűzoltó részére 47 napi munkaképtelenség alapul vétele mellett 94 (kilenczvennégy) korona segélyt állapít meg a választmány, illetve jóváhagyólag tudomásul veszi ez összegnek az elnökség által előleg gyanánt történt kiutalványozását.

3. Duchovits Gál gyakorlat közben megsérült köpönyöki tűzoltó részére a választmány 10 napi munkaképtelenségére tekintettel 20 (husz) korona segélyt utalványoz a szövetség pénztárából.

4. Kosztolányi József lévai tűzoltónak 21 napra 42 (gyvenkettő) koronával, Bálint József kalocsai tűzoltónak 21 napra 40 (negyven) koronával és Pécsi József báltaszéki tűzoltónak 11 napra 22 koronával leendő segélyezése iránt választmányi javaslatot tesz az első magyar általános tűzoltó-társasághoz.

Mivel pedig ezen összegek kiutalványozása előrelátólag 6—8 hetet igénybe veendő, felhívja a választmányt, hogy szükség esetén a jelzett összegek erejéig a szövetség felelősségére az illetőknek segélyt adjanak.

5. Pénztáros előterjeszti az 1900. évről szóló záró-

számadásokat. E szerint az 1899. év végén a szövetség vagyona értékben 19000 kor., pénzben 15188 kor. 76 fill., volt; az 1900. évben bevétel értékben 13600 kor., pénzben 4407 kor. 27 fill., kiadott pénzben 13293 kor. 29 fill. s így a szövetség vagyona az 1900. év végén értékben 32600 kor., pénzben 6302 kor. 74 fill., vagyis az összes vagyon az 1900. év végén 38902 kor. 74 fill.

A jelentést a választmány örömdetes tudomásul veszi, mire elnök az ülést esti $\frac{1}{4}$ órákor berekeszti.

Kmf.

Dr. Kék Lajos,
elnök.

Dr. Szily József,
titkár.

A magyar országos tűzoltó szövetség zárószámadása az 1900. évről.

	Bevétel:			
	Kor.	fill.	Kor.	fill.
I. Egyenleg az 1899. évről			5608	86
II. Államsegély			4000	—
III. Tagsági díjak:				
a) Közvetetlen testületektől	2468	—		
b) Alsövetségben állóktól:				
1. Budapesti szövetség útján	44	—		
2. Pestvármegyei szöv. útján	118	—		
3. Hajdúvármegyei » »	40	—		
4. Hevesvármegyei » »	332	—		
5. Pozsonyvármegyei » »	180	—		
6. Somogyvármegyei » »	28	—		
7. Sopronvármegyei » »	1036	—		
8. Temesvármegyei » »	100	—		
9. Tolnavármegyei » »	44	—		
10. Torontálvárm. » »	678	—		
11. Trencsénvárm. » »	30	—		
12. Vasvármegyei » »	400	—		
13. Veszprémvárm. » »	1344	—		
14. Közvetlenül fizettek	12	04	6854	04
IV. Takarékpénzt. betétek kamata			224	99
V. Szakművek eladásából			232	56
Összesen:			16920	45

	Kiadás:			
	Kor.	fill.	Kor.	fill.
1. Irodai ügykezelési, posta-portó és kézbesítési kiadások	220	97		
2. Tisztviselők tiszteletdíja	2720	—		
3. Tüzrendészeti vizsgálatok kiküldetési és útiköltségei	1300	30		
4. Útiköltség-megtérítés az ülésekre megjelenés alkalmával	1455	90		
5. Kiküldetés a párisi kongresszusra	2850	—		
6. Irodahelyiség lakbérére	776	—		
7. » » takarítására	240	—		
8. » » fűtése és világítására	188	—		
9. »Tüzrendészeti Lapok Almanachja«-ra	960	—		
10. Tüzrendészeti törvényjavaslat pályadíja	400	—		
11. Könyvnyomdai számla	552	90		
12. Előfizetés szaklapokra és statisztikai hivatalos kiadványokra	41	24		
13. Egyéb	2	—		
Pénztármaradvány mint egyenleg	5213	14		
Összesen:	16920	45		

Kelt Budapesten, 1900. évi december hó 31-én.

Dr. Kék Lajos,
szöv. elnök.

Tomcsányi Béla,
pénztáros.

Felhívás a vármegyei tűzoltószövetségek, testületek és azok tagjaihoz.

A magyar országos tűzoltó-szövetség elnöksége folyó hó 9-én megtartott ülésén sajnálattal konstataálta, hogy a tűzrendészet javítását célzó legjobb törekvései hajótörést szenvednek azon a mérhetetlen közönyön, melylyel a kormány és törvényhozás, hatóság és nagyközönség egyaránt ezen oly annyira életbevágó ügy iránt viselkednek.

Az államnak véres verejtékekkel adózó polgárság ezrei jutnak évente koldusbotra a tűz pusztításai révén, egész községek válnak a lángok martalékaivá, átlag 40 millió korona nemzeti vagyon lesz évenként hamuvá, és minden ezen pusztulás hidegen hagyja a mi kormányzatunkat, hidegen a mi törvényhozásunkat.

Évek hosszú során át hiába fáradoztunk azon, hogy a kormány figyelmét tűzrendészeti állapotaink tarthatatlanságára és káros visszasságiára ráirányítsuk. Szövetségünk érdemes alelnöke, *Óváry Ferencz dr.*, országgyűlési képviselői minőségében ismételtelen felszólt a képviselőházban, ám a közérdeklődést a tűzrendészet kérdése iránt biztosítania nem sikerült.

Mindenek daczára nem csüggedtünk, az igaz ügy mellett lankadatlán buzgalommal tovább is kitarítottunk, mignem az elmúlt év tavaszán sikerült kivívunk azt, hogy a belügyminiszter az ország tűzrendészeti viszonyainak megvizsgálását elrendelte.

Mit derítettek ki ezen vizsgálatok, arra ezúttal kitérni nem akarunk s csak annyit jegyzünk itt meg, hogy a legsivárabb állapotokat találtuk a tűzrendészet terén ország-szerte, oly állapotokat, melyek míg egyrészt érthetővé teszik a tüzesetek gyakoriságát és művelt államokban szokatlan rémes pusztításait, másrészt türhetetlen voltukkal kézzelfoghatóan igazolják, hogy mélyreható kormányzati intézkedés nélkül számbavehető javulást előidézni nem lehet.

Hazafias kötelességünk tudatában készségesen vállalkoztunk arra, hogy a tűzrendészeti törvényjavaslat kidolgozásával a belügyi kormány munkáját megkönnyítsük. A törvényjavaslatot indokolásával együtt terjedelmes fölterjesztés kapcsán múlt év őszén nyújtottuk át a miniszterelnöknek, ki ez alkalommal ígéretet tett arra nézve, hogy a tűzrendészeti viszonyok általa is ismert bajainak javítására minden lehetőt meg fog tenni.

Azóta elmúlt 3 hónap, közeleg a tavasz, csakhamar itt lesz a nyár is, a tüzesetek borzalmai rémes erővel fognak megújulni s a kilátásba helyezett kormányzati intézkedéseket még csirájukban sem látjuk, de sőt féltő, hogy ez a mi általunk annyi úgyszeretettel és buzgalommal, és oly szép remények között napirendre hozott kérdés az egyéb adminisztracionális föladatok mellett hosszú időre újból leszorol a napirendről, kiszámíthatatlan kárára hazánkknak.

És hogy ez így van, hogy a tűzrendészet kérdése az egyéb — talán kevésbé fontos — közigazgatási és közgazdasági kérdések mellett eddigelé mindig a legmostohább elbánásban részesült, annak legfőbb okát abban látjuk, hogy úgy a kormány, nemkülönben maga a törvényhozás is ebben az irányban teljes tájékozatlanságban vannak, s épp azért nem is képesek eléggé mérlegelni azt, mennyi kárt, mennyi veszteséget, a nemzeti vagyonnak mekkora pusztulását eredményezhetik az ország-szerte tapasztalható rossz tűzrendészeti viszonyok, míg ezzel ellentétben mekkora haszon, mennyi áldás háramolhatnék hazánkra rendezett viszonyok közt, jól szervezett és fölszerelt tűzoltóság működése révén.

És a míg ez a tájékozatlanság a képviselőház tagjai-

ban meglesz, a míg azokban az érdeklődést intézményirányában felköltetni nem tudjuk, a míg a nemzeti érdektámasztására hivatott képviselők többségét az általunk gált ügy fontosságáról, a haza minden polgárát olyan közelről érintő voltáról meggyőznünk nem sikerül, a hiába való lesz minden törekvésünk, addig célunkat nem érhetjük, terveinket meg nem valósíthatjuk, mert szavunk elvész az élet mindennapi zajában.

Ügyünk igazságos voltában bizva, szerény, cseré minden feltűnést kerülő munkásságban töltöttük eddig életünk, s ha időszakonként a saját körünkön kívül itt amott céljaink megvalósítását szorgalmaztuk, úgy e mindíg csak saját erőnkre támaszkodtunk és parlamenti hagytuk heverni azt a megbecsülhetetlen támogatást, mely egyrészt tekintélyes, befolyásos férfiaknak ügyünk révén való megnyerése, másrészt a sajtó, a nagy nyilvánosság a közvélemény erőteljes megnyilatkozása nyújthat.

A jó ügynek hajdanában ily támogatásra szükület nem volt, ma azonban e nélkül boldogulni, úgy látni többé már nem lehet. Föl kell tehát hagynunk eddig is tett magatartásunkkal! Azt a közönyt, melyet intézményirány iránt minden oldalról tapasztalunk, szerénységgel, csak munkássággal megtörszünk nem sikerül, ide erősebb emberek szükségesek már.

Ki kell állanunk a forumra, oda kell lépni a nyilvánosság elé és önként magunkra vállalt kötelesség hűséges teljesítése mellett minden alkalmat meg kell ragadnunk arra, hogy működésünkről, annak eredményéről, óhajainkról az ország tudomást, törekvéseink önzetlen közhasznú voltáról meggyőződést szerezzen, de egyrészt azok támogatására is siessen.

Mivel pedig a tűzrendészeti vizsgálatok alkalmával szerzett tapasztalataink csak megerősíthettek bennünk azon meggyőződésünkben, hogy a tűzrendészeti viszonyok javítását másképp, mint egy jól megalkotott tűzrendészeti törvény életbeléptetésével eszközölni nem lehet s mivel a törvény szorgalmazása, megalkotása a törvényhozás területére, az országgyűlési képviselőknek képezi feladatát, sorban is minden erőnkkel oda kell hatni, hogy azo indulatát ügyünk érdekében megnyerjük.

Az általános képviselőválasztások előtti időszakra akcióra kiválóan alkalmas s ha a vármegyei szövetség a testületek és azok tagjai kerületük országgyűlési képviselőket vagy jelöltjeit a szükséges felvilágosítások megteremtésével által törekvéseinknek megnyerik, azok támogatására, illetőleg helyen leendő szorgalmazására közreműködésüket biztosítva, úgy hatalmas lépést tettünk céljaink megvalósítása felé.

Távol áll tőlünk a szándék, hogy a tűzoltóság politikai küzdelmek viharába sodorjuk belé, mert erre általában szükség nincs. A tűzrendészet kérdése oly elsődleges közgazdasági és humanitárius kérdés, melynek sürgős megoldása minden néven nevezendő politikai pártnak egy tartozó kötelessége s azért egyesült erővel oda kell hatni, hogy a képviselőjelöltek, nemkülönben a megválasztott képviselők, tartozzanak azok bármelyik politikai párthoz, melynek tűzrendészeti törvényhozási úton való szabályozásának keretében bevonják és úgy ezen törvénynek mielőbb életbeléptetését, nemkülönben a tűzkárbiztosító intézet tűzoltási céljaira leendő 2%-os megadóztatását akár a tűzrendészeti, akár a biztosítási törvényjavaslat keretében den befolyásukkal szorgalmazzák.

Kelt Budapesten, a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségének 1901. évi február hó 9-én tartott ülésén.

Dr. Kék Lajos,
elnök.

Dr. Szily József,
titkár.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

Pályázati hirdetés.

A múlt évben megtartott országos tűzrendészeti vizs-
latok alkalmával sajnos tapasztaltam, hogy ott, a hol
vezetett tűzoltóság nincs, a község tulajdonát képező
oltó-szerek gondozásával, jókarban tartásával senki sem
ábrándul, s a községek nagy megterhelésével beszerzett
fecskendők nagyobb részben tönkre mentek vagy legalább is
rossz állapotba jutottak, hogy tűz esetén azokat haszná-
lani nem lehet. A községi vagyon őrői ugyan tör-
vény szerint a bírák volnának, a fecskendők kevés kivé-
lél az ő házukban vannak elhelyezve s az ő gondjaikra
bíznak, ám arra, hogy a fecskendőköt, az idő min-
nemű viszályosságai, a gyermekek pajkosága s a házi
szennye ellen megvédelmezzék, használat után
őképen kitisztítsák, rendbehozzák és állandóan használ-
ó karban tartásuk, sem érdekük, sem pedig tudásuk
cs. Harmadfél millió korona értékű tűzoltószerek ment
kárunkra a lefolyt évtizedben a fecskendők gondozatlansága
és a kiszámíthatatlan az a kár, melyet a községek az
által szenvedtek, hogy tűz esetén a fecskendőt használatba
adni nem tudták.

Támaszkodva arra a tapasztalatra, hogy a fecskendők
elöltött tönkretűnésének legfőbb oka az, hogy az azok
gondozására hivatott községi bírák, jegyzők a fecskendőkkel
kezelés bántalmódhoz egyáltalán nem értenek, 100 korona
díját tűzők most ki egy oly *népies útmutató szerkesz-
tése*, mely a községi bírakat, jegyzőket és általában a
oltó-szerek gondozásával megbízott egyéneket a *szere-
k helyezésére, gondozására, jókarban tartására,
gondozására* kitanítsa.

Az idegen kézzel irt pályaművek a szerző nevét tar-
tó jelzés levéllel együtt legkésőbb *ez évi április
10-ig a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségéhez*
Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 8 sz.) küldendők be.
Először a szövetség elnökségének három tagját fogom
bírálni.

Kelt Budapesten, 1901. évi február hó 22-én.

Óváry Ferencz dr.,

orsz. képviselő,
az orsz. tűzoltó-szövetség alelnöke.

Veszprém vármegye alispánjának rendeletei.

Lapunk legutóbbi számában közöltük Veszprémvár-
gye alispánjának a közigazgatás egyszerűsítése tárgyában
közgyűléshez tett jelentésének a tűzrendészetre vonat-
kozó részét, melynek lényege az volt, hogy a vármegyei
oltó-szövetség mint az alispán tűzrendészeti szakközve-
gye, minden tűzrendészeti kérdésekben véleményét kész határozat
számba fogja önteni, s azt az alispán kiadmányozni.

Az új rendszer előnyei máris jelentkeznek, erre mutat
utalást az a négy rendelet, melyet *Kolossváry József,*
Veszprém vármegye alispánja legutóbb kiadott, s melyet
az egész terjedelmében azért közlünk, hogy módot és
hatályt adjunk a többi vármegyei szövetségnek is a hason-
lóságot való működésre.

A rendeletek a következők:

18
1901. szám.

I.

Vármegye összes körjegyzőinek és a nagyközségek bírának.

Vármegyénk közönsége 765. jkvi 21512/1900. számú
határozatával elrendelte, hogy folyó év tavaszán Veszprém-
tűzoltó-szaktanfolyam tartassék, s ennek a vármegyei

tűzoltó-szövetséggel egyetértőleg való rendezésével megbízott
engem, egyuttal megengedte a községeknek, hogy a szak-
tanfolyamra kiküldött hallgatók költségeit a községi kiadá-
sok közé felvehessék és házi számadásaikban elszámolhassák.

A tűzrendészeti kormányrendelet 34. §-a és az 1109
jk. 25632/1891. szám vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet
köteleességemmé teszi a vármegye területén a tűzrendészet
fejlesztését és javítását, a hiányok és bajok orvoslását;
mivel pedig a vármegyei tűzoltó-szövetség saját költségén
a községek megterhelése nélkül Veszprémben folyó évi
április hó 22—28. napjain rendezi III-ik tűzoltói szaktan-
folyamát, mivel vármegyénk területén tűzrendészeti és tűz-
oltási tekintetben még igen sok kívánni és tenni való van,
mivel a vármegyei tűzoltó-szövetség által rendezendő tűzoltói
szaktanfolyam tanterve, az előadók szakképzettsége és elő-
ttem is ismert ügybuzgalma a községek által kiküldendők
tűzoltói szakképzettségének fokozására, a tűzrendészet keze-
lésében való hiányok kevesbitésére, s ezek folyamánaképpen
a tűzkárok csökkentésére is felette alkalmasnak kínálkozik,
vármegyém közönsége megbízásának köteleességszerűleg és
örömmel teszek eleget, s *utasítom a nagyközségek bírát és
a körjegyző urakat, hogy ezen Veszprémben folyó évi április
hó 22—28. napjain tartandó III-ik vármegyei tűzoltó szak-
tanfolyamra minden egyes község (kivéve Siófok, Várpalota,
Mencshely és Papkeszi községeket, hol a tűzoltóság elis-
merésre méltó fejlődöttsége ezt feleslegessé teszi) egy lehe-
tőleg katonaviselt, értelmes és egészséges testalkatú fiatal,
vagy javakorbéli, irni olvasni tudó egrént küldjön be, s azt
a község pénztárának terhére utiköltséggel és megfelelő, leg-
feljebb 1 korona napidíjjal és 7 korona csoportos ételmezei
költséggel lássa el.*

A tanfolyamra küldendő egyén köteles:

1. folyó évi április hó 22-ik napján reggel 9 óráig
Veszprém város tulajdonát képező Buhim-utcai régi lak-
tanya épület helyiségében — a hol az előadások is tartatni
fognak — Blázy Imre szövetségi főjegyzőnél jelentkezni;

2. tűzoltó karszalagot, törülközőt, egyéb személyes
tisztogatási kellékeket magával hozni;

3. a község bírójának megbízó levelét magával hozni
és jelentkezéskor átadni.

Ha a községi kiküldöttek közül valaki a 7 napra 7
koronába kerülő csoportos ellátást és ingyenes közszállá-
solást igénybe venni nem óhajtja, jogában áll azokról saját
költségén gondoskodni. A közellátásért járó 7 koronányi
méréselt díj a jelentkezéskor, az abban részt vevő községi
kiküldöttek által előre a vármegyei tűzoltó-szövetség főjegyző-
jénél befizetendő, miről elismervényt fog kapni.

Azon községekben, melyekben önkéntes tűzoltó testület
létezik, kívánatos, hogy a községi kiküldött megválasztását
a községi bíró és az önkéntes tűzoltó-testület parancsnok-
sága együttesen teljesítsék, — valamint kívánatos az is,
hogy a községi kiküldöttek tűzoltó egyenruhában jelenjenek
meg, de ez nem zárja ki a tanfolyam polgári ruhában —
karszalaggal ellátva — való részvételt

A tanfolyam hallgatói a tanfolyam tartama alatt a
tűzrendészeti kormányrendelet 19. és 20. §-ai értelmében
és a vármegyei szabályrendelet 42. §-ához képest, mint
szolgálatban álló tűzoltók közhatalósági személyeknek tekin-
tetnek, — mint ilyenek a tanfolyam vezetőségének fegyelmi
hatósága alatt állanak, s a kiadandó rendeleteknek enge-
delmeskedni tartoznak.

A tanfolyam befejeztével az abban résztvevők, — ha
mulasztást nem követnek el és arra érdemeseknek talál-
tának, — általam, a vármegyei tűzoltó-szövetség elnöke és
az előadói kar által aláírt igazolványt kapnak és nevük a
szövetségi tűzoltói törzskönyvbe bevezetve lesz.

Azon községi kiküldöttek azonban, kik figyelmetlenek,

vagy hanyagok, avagy rosszakaratú magatartást tanusítanak, nemcsak igazolványt nem kapnak, hanem ha mulasztásuk nagyobb fokú és kiképzetésük nem sikerül, a község a tőle nyert utiköltségeknek, napi és élelmezési díjaknak visszafizetését követelni jogosítva leend.

Megjegyzem, hogy ezen vármegyei tűzoltó szaktanfolyamra megbízott küldését minden községre nézve — kivéve Siófok, Várpalota, Mencshely és Papkeszi községeket — kötelezőnek tekintem, s ha bármelyik községnek megbízottja ott nem jelenik meg, s távolmaradását a községi bírótól igazolni nem tudja, a községi bírót, illetve körjegyzőt komolyan felelősségre fogom vonni.

Végül felhívom a nagyközségek bírait és a körjegyző urakat, hogy azt, ki lesz a szaktanfolyamra községi kiküldött? részt vesz-e a csoportos ellátásban? előleges tájékoztul a vármegyei tűzoltó-szövetségnél folyó évi április hó 10-éig jelentse be.

Veszprém, 1901. évi február hó 22-én.

II.

^{3455.}
X. — 1901. szám.

A vármegyei számvevőségnek.

A vármegyei tűzoltó-szövetség jelentéséből és vármegyénk több községeinek költségvetési előirányzatából meggyőződtem arról, hogy a vármegye közönségének 1898. évi október 3-án s folytatva tartott közgyűlésében azon 323/9911/1898. szám alatt hozott határozatának, melylyel elrendeltetett, hogy minden község köteles tűzoltó-szerek tisztán tartására és a tűzoltóknak baleset ellen való biztosítására a költségvetésébe legalább 20—20 koronát felvenni, elég nem tétetik. Rendeletemnek érvényt szerzendő, utasítom a vármegyei számvevőséget, hogy jövőben minden egyes községi költségvetésbe, ha abban a tűzrendészeti kiadások fedezésére általánosság felvéve nincs s ha külön nem igazoltatik, hogy erről más úton gondoskodás történt, a tűzoltó-szerek tisztántartására 20 koronát, s a tűzoltóknak baleset ellen való biztosítására 20 koronát hivatalból állítson be.

Veszprém, 1901. évi február hó 23-án.

III.

^{3457.}
X. — 1901. szám.

Tekintetes járási főszolgabíráknak.

A vármegyei tűzrendészet minél szélesebb körben leendő fejlődése révén levén csak várható a még mindig tulságos sok tűzkár fokozatos kevesbedése, s ezáltal a vármegyei közvagyon gyarapodása, a vármegyei tűzoltó-szövetség előterjesztésére megerősítettem a járási tűzrendészeti felügyelők teendőiről szóló azon szabályzatot, mely szerint a járási tűzrendészeti felügyelők kötelesek a járásuk területén létező községek tűzrendészeti állapotát évenként megvizsgálni, illetve ellenőrizni tehát úgy a tűzoltóságot, mint a tűzoltó eszközöket és a tűzrendészeti szabályok végrehajtását; a tapasztalt vizsátságok megszüntetését a községi előjárásnál szorgalmazni, s eredménytelen szorgalmazás esetén a tekintetes főszolgabíró urak közbenjárását kikérni.

A járási tűzrendészeti felügyelők e vizsgálatának teljesítésére főleg április, május és június hónapok jelölve ki, s vizsgálatuk a következőkre terjed ki;

1. az önkéntes és kötelezett tűzoltóság szervezése, felszerelésére és kiképzésére;
2. a tűzoltó szertárakra;
3. a tűzoltó-eszközök jókarban tartására, hogy ez miként történjék, tanácsadás és útbaigazítás adására;
4. a tűzrendészeti szabályok végrehajtására: a) új házak építésére; b) kémények seprítésére; c) víz készletben tartására.

A járási tűzrendészeti felügyelők, hogy ezen kötelesegeiket a köz javára szolgáló módon teljesíthessék, a t.

főszolgabíró urak hívják fel járásuk vagy község bírait és a körjegyző urakat, hogy a községben megjárású tűzrendészeti felügyelő: a veszprémi járásban Imre veszprémi és Kovács József várpalotai, az e járásban Gerber Sándor enyingi, a devecseri járásban Szikora Béla devecseri, a pápai járásban Szokolyi Pápai és Dufek Pál ugodi, végül a zirczi járásban M. János zirczi és Kovács József várpalotai lakos járásrendészeti felügyelő urakat eljárásukban lehetőleg támaszkodjanak a községek bíráihoz és a körjegyzőkhöz intézendő kereséseiket láttamazni és szétküldetni, vizsgálataik községi előjárásait is megrendelni sziveskedjenek.

Veszprém, 1901. február hó 22-én.

IV.

^{3456.}
1901. szám.

A járási tűzrendészeti felügyelő uraknak.

A vármegyei tűzoltószövetség által megalkotott jóváhagyással ellátott járási tűzrendészeti felügyelő teendőiről szóló szabályzat 6 §-a szerint önök kötelesek kerületükbe beosztott községeket évenként mulhatlanul alább egyszer, a lehetőséghez képest kétszer is bevizsgálni valamennyi község tűzoltóságát legalább egyszer mulhatlanul megvizsgálni.

Feladatuk megvizsgálni, illetve ellenőrizni a tűzoltó eszközöket és a tűzrendészeti szabályzat végrehajtását. Feladatuk továbbá a tapasztalt vizsátságok megszüntetnie, illetve az esethez képest megszüntetését a községi előjárásnál szorgalmazni. Ezen mentes szorgalmazás esetén a járási főszolgabíró urak közbenjárását kikérni.

Kötelességük a vizsgálatról két egyenlő jegyzőkönyvet felvenni, s az egyik példányt a vármegyei tűzoltószövetséghez beterjeszteni, a másik példányt megtartani, s alapján a község házában kitétt ellenőrzési naplóba jelenésüket igazolni és a mennyiben a község bírósága ügykörükben valami intézkedést adnak, vagy valahányra avagy mulasztásra figyelmeztetnek, azon figyelmeztetés vagy utbaigazítást a község házában kitétt ellenőrzési naplóba bevezetni; a járási főszolgabíró urak is a vizsgálat eredményéről a saját vizsgálati jegyzőkönyvük példányáról jelentést tenni.

A vármegye közönségéhez ezen jelentések alapján a tűzrendészeti évi jelentés tétetni.

Az önök hazafias és ügybuzgó eljárásuktól fűlően igen nagy részben vármegyénk tűzrendészeti ügyeire előbbrevítele, elvállalt humanitárius kötelességeik teljesítéséért elvárom.

Veszprém, 1901. évi február hó 22-én.

Kolossváry József

alispán,
a várm. tűzoltó-szövetség községi elnöke.

Párisi úti jegyzetek.

IV.

Augusztus hó 14-én zárt csapatban hosszú gyalogsággal, kürtiszó mellett felvonultunk a Sevigné-utcai tűzoltó lakotanyába.

A szertár berendezése itt is olyan, mint a Nyeuville XVII. számú őrségen láttuk, ám az elénk táruló képek nagy számban megjelent külföldi és francia tűzoltó-társulatok változatos egyenruhája, azok folytonos ide-oda hullámzó élénk taglejtésekkel kísért beszélgetése sokkal eleven érdekesebbé tette.

Az ingatag politikai alapon nyugvó francia-államszövetség révén a francia tűzoltóság részéről az élelmezési központját természetesen az oroszok alkották, a

franciák valósággal dédelgettek figyelmességükkel, szereük nyilvánításával s nemcsak ezúttal, de minden egyéb nálkozó és nem nálkozó alkalommal szinte tüntettek rátságos érzelmeikkel, s csak természetes, hogy az orok ezt a két marokkal feléjük szórt szeretetet szives gyességgel fogadták, annak előnyeit kiaknálták, abból a aguk javára politikai tőkét kovácsoltak, ám hasonló szettel nem viszonozták.

A németek feszesre húzva jártak-keltek s elbizakodottan tekintettek körül; ők a francziáktól tanulni — nem artak.

Az angolok pillantása hol ide, hol oda esett, a látótat halk suttogással beszéltek meg egymás között, de akodtak attól, hogy bármire is nagyobb figyelmet fordítanak; féltették a nybuszukat, mert hisz nekik sem a nciáztól, sem más nációtól tanulni — nem lehet.

A portugál, az olasz ugrált ide-oda, ezt is, am azt is megtekintette, gyorsan pergő szóval, kézzel-lábbal meggyalta, behatóbb szemlét tartani azonban ezek sem tarták szükségessé.

Osztrák szomszédaink nagy fontosságot eláruló ábrátal behatóan szemügyre vettek mindent, adták a műértőt, mennyire csak tőlük tellett, a minden lében kanál szeret hűségesen végig játszották, mi mellett azonban nem edkeztek meg arról egy pillanatra sem, hogy egy-egy rosszul alkalmazott mozdulattal a látottak fölött kicsinyüknek ne adjanak kifejezést.

Amerika természetesen nem volt kíváncsi arra, hogy rópá mit tud produkálni, azért a szemlén egyáltalán meg n jelent.

Hogy mi magyarok miként viseltük magunkat, arról os volna számot adni, mert a mások szemüvegén át m igen láthattuk magunkat. Tény az, hogy töviről-hegyire rkodtunk végigvizsgálni mindent, s örvendeztünk mindnyiszor, valahányszor szépet, jót, czélszerűt volt alkalnk látni, mert mi itt is — tanulni akartunk.

A szertár, istálló megtekintése után vártuk a nálunk kásos szergyakorlatokat és taktikai támadást, ám ilyet mi francziáink nem produkáltak, de még rendgyakorlatat sem mutattak be, mutattak azonban olyat, a mit zánkban tűzoltói körökben ma már nem igen nyilik alkalnk látni, t. i. tornagyakorlatokat. A laktanya nagy udvara e volt rakva a legkülönbözőbb tornaszerekkel s a gyakorlatok, melyeket a katonai tűzoltóság itt produkált, becsüére váltak volna bármely tornaegyesületnek is. A testi és ügyesség fejlesztése itt a főczél, erre fektetik a úlyt, ezt tartják a tűzoltói szolgálatra képesítés alapjáka; a hol ez megvan, ott a többi úgyszólván magától jön.

Volt idő, a midőn nálunk is így volt. A legelső tűz-ó-egyletek mint torna-tűzoltó-egyesületek alakultak meg sok időn keresztül kultiváltuk a tűzoltói gyakorlatok llett a tornagyakorlatokat is; ma azonban mindennek r nyoma sincs nálunk, de sőt az itt-ott még létező torna-oltó-egyesületek tűzoltó-tagjai is már csak egyesületük mében őrzik a tornázás emlékeit.

Emberi gyöngeségünkben folyó dolog, hogy a maga dszerét tartja az ember mindig a legjobbnak, ám én a isban látottak után mégis igen melegen ajánlom, hogy űzoltóságok jövőben fektessenek több súlyt a torna-akorlatokra, mert a tornázás a mellett, hogy a testi t fejlesztí, nagy mértékben hozzájárul ahhoz, hogy ügyes-űnket, fűrgeségünket, ruganyosságunkat, kitartásunkat, sőt ambícióinkat is növelje. Mekkora értéke van ezen ajdonságoknak a tűzoltói ténykedésben, azt bővebben ajteni feleslegesnek tartom.

A laktanya és tornagyakorlat megtekintése után a yszámú idegen tűzoltóságot az egyik földszinti teremben idagon terített asztal várta, mely a francziák közismert zékenységének és vendégszeretetének hatása alatt az zes nemzetbelieket maga köré egyesítette.

Sajnos, a hamisítatlan francia pezsgőből nekünk nem valami sok jutott, mert Hausegger szakaszparancsnok bajtársunk csakhamar szakaszba állított bennünket a laktanya udvarán.

Mi budapestiek voltunk az egyetlen idegen testület, mely mint egységes szakasz jelent meg a laktanyában s azért midőn a budapestiek sajátos figyelmeztetője, az »Erger Berger Schossberger« melabús melódiája s nyomban utána a »sorakozó« kürtszava felhangzott, csakhamar érhető kíváncsisággal vették körül az idegenek szakaszunkat.

Egyenruhánk, felszerelésünk rendre bíráló alá kerül, sisakjaink, zárkapcsaink, hatalmas csákányaink és köteleink közbámulat tárgyát képezik; némelyek igen tetszetősnek, helyesnek, czélszerűnek tartják fölszerelésünket, míg mások kifogásolják a túlságos megterhelést, sőt egyik angol tiszt megjegyezte, hogy csupa kötél vagyunk.

A mig itt állunk, a kapu táján szemünkbe ötlük a falon egy nagy fekete márványtábla »Mort au feu« (tűznél elesettek) felirással, alatta pedig hosszú sorban aranyos betűkkel bevésve azok nevei, kik mint a párisi tűzoltóság tagjai tűzoltás közben vértanuhalált szenvedtek. Mély meghatottsággal szemléltük a táblát, mint szép tanujelét annak a kegyeletnek, melylyel az élők a hivatásuk áldozataivá lett elbunyit bajtársaik emlékének áldoznak.

Mennyire kegyeletben tartják a francziák hősi halállal elesett bajtársaik emlékét. mutatja az is, hogy az ünnepélyek programjába fölvettek a Montmartre temető meglátogatását is s az ott egymás mellett nyugvó bajtársaik sírját nagy ünnepélyességgel megkoszorúzták.

A szép aktusnál ott volt Páris város tűzoltóparancsnoka is a főbb tisztekkel s nagy számban jelen voltak a külföldi tisztek is.

Merengésünkből a »Vigyázz!« éles szava ver föl s csakhamar tisztelegve vonulunk ki a laktanya udvaráról, nehogy a villanyos automobil-fecskendők délután 2 órára tervezett bemutatásától elkéssünk.

Útközben a híres Notre-Dame-templom közelében egy előkelő étterembe szálltunk be reggelire. Az étlapot Oszetzky Lajos alparancsnokunk állította össze a főpinczérrel megejtett hosszas tanácskozás után. Úgy látszott, nagy lehetett a munka, mert homlokát erősen törölgetve tért közibénk. Könnyen érhető kíváncsisággal kérdezősködünk a menü iránt, ám ő csak kezeit dörzsölgette, nem árult el belőle semmit s csak annyit jelzett, hogy a mai ebéddel mindenki meg lesz elégedve. Ennyi biztatásra nem csoda, ha vágyakozva lestük a pinczérhad közeledését, mely nem sokára nagy buzgalommal rakta le asztalunkra a nagy izléssel tálalt ételeket. Volt ott vaj uborkasalátával, hideg hal vöröshagymával, eper tejföllel és több efféle, csak az nem, a mit a becsületes magyar gyomor déli harangszókor megkíván. Váltig biztatgattuk egymást, de nem ment az evés sehogy sem, s mikor ehesebben, mint valaha, a terített asztaltól felálltunk, vágyakozva sóhajtottunk az édes, szép haza felé, mely sok egyéb jó mellett megtermi a paprikás csirkét és túrós csuszát is.

Égető napsugárban, erős gyaloglás után megérkeztünk délután 2 órakor a Port-Royal laktanyába. Ott gyülekeztek az idegen tisztek is, hogy megtekintsék a párisi tűzoltóság automobil-szerét.

Bemutatásra került egy villanyos automobil-fecskendő, egy automobil-tolólétra és egy automobil-hydranszercoksi.

A szerkezetet a párisi tűzoltóság egyik mérnöke állította össze; úgy a kocsi, valamint a fecskendőszerkezetet hajtó erőt villanyos akkumulátorok szolgáltatják.

A mint az egyes tetszetős szereket az udvarban könnyed fordulásokkal körülvezették, általános tetszémoraj hallatszott mindenfelől, s mikor a villanyos fecskendőt működésbe hozták, a nézőtársaság már valóságos elragadtatással szemlélte a tűzoltás e modern szerét.

A villanyos fecskendő 3-hengerű fecskendő, akkumu-

SZÖVETSÉGEK KÖRÉBŐL.

torontálvármegyei szövetség választmányi ülése.

gyűlönyv., felvétellett Nagybecskerekén 1900. évi november 11-én a torontálmegyei tűzoltó-szövetség igazgató-választmányának ülésén.

Jelen voltak: Zombori Rónay Jenő kir. tanácsos pán elnökle alatt: dr. Vinczehidy Ernő szöv. alelnök, mn János a nagybecskereki, Bene Géza a végszent-ályi, Löw Gyula a nagykikindai, Paltzmann Aladár a aszentgyörgyi, Kotyalek Venczel a zombolyai önk. tűz-estület képviselőjében, továbbá Demkó B. Ferencz v. szertárfelügyelő és Pflock Nándor II. titkár.

1. Elnök az ülést megnyitja s a választmány tagjait özőlvén, a tárgysorozat előtt javasolja, hogy, bár a nleg érvényben levő alapszabályok 8. §-a értelmében a vetség tisztikara újjá alakítandó volna, mégis arra való ntettel, hogy a folyó évi június hó 24-én tartott ülésből : újonnan módosított alapszabályokat terjesztett fel a vár- gyé alispánja útján kormányjövahagyás végett, ezek le- ezteig ne választassék új tisztikar. — Egyhangúlag el- adtatik.

2. A tárgysorozatra térve elnök javasolja, hogy az nan módosított alapszabályok 11. §-ának g) pontja helyére pont gyanánt a következő szurassék be: »g) A szövete- hez tartozó testületeknek a tűzoltói szolgálat terén szer- : kiváló érdemekkel bíró tagjait szövetségi éremmel tün- ki. Ezen érem nyolcszegletes, harántosan kék és sárga aillozott mezőkbe osztott érczlap, »Torontálvármegye oltó-szövetsége« körirattal, a közepén »tűzoltói kiváló emekért« szöveggel. Ez az érem a bal mellen, a tűz- ői szolgálati érem után viselendő.« Indítványozza az ök, hogy e kitüntetés adományozása az elnökség jog- ébe osztassék be. — Az indítvány egyhangúlag elfogad- ván, az elnökség megbizatik a szükséges intézkedések gétével, hogy a jelzett új pont az újonnan módosított pszabályokba belekerüljön, még mielőtt azok a vár- gyétől felterjesztetnek.

3. Elnök jelenti, hogy a folyó év nyarán megtartott vizsgálatok eredményéhez képest a vármegye alispánj- z jelentést tett s intézkedést kért. Felolvassa a vonat- zó levelet. — Tudomásul szolgál avval, hogy az elnök- : annak idején az eredményről jelentést tegyen.

4. A tapasztalatok alapján indítványozza az elnök, gy tétessenek meg a lépések arra nézve, miszerint a ási tűzfelügyelői teendőket ezentúl a járási szolgabírák gyezzék. — Megbizatik az elnökség, hogy ez irányban a vármegye alispánjához forduljon, s a további részleteket vel egyértőleg állapítsa meg.

5. Elnök jelenti, hogy a legutóbbi igazg. vál. ülés határozatához képest az intézkedéseket megtette a tagtestü- tek egyenruházatának egyöntetűvé tétele érdekében. A érkeztett jelentések szerint a mozgalom megindítása min- nűtt rokonszenvesen fogadtatott, ámde jelenleg további lépések nem tehetők, mert a tagtestületek ruhával el vannak va és kevés kivétellel az orsz. szövetség szabályait köve- . Így tehát javasolja, hogy a jövőre való tekintettel öndja ki az igazgató-választmány határozatilag, hogy on tervétől, mely szerint a szükséges egyenruha-szöve- et nagyban szerzi be s részletekben részletfizetésre adja a tagtestületeknek, eláll s jövőben az újonnan alakult ületeknek az egyenruházódás megkönnyítése céljából, tek kérelmére és jóállása mellett, tagjaik részére fejen- t 8 korona kamatmentes előleget ad nyári ruházatra val, hogy az így előlegezett összeget az illető testület

18 havi részletben tartozik visszafizetni. — A javaslat tel- jes terjedelmében elfogadtatik, az egyenruházat ily módon való megkönnyítése céljából »Egyenruházati előlegező alap« teremtetik és abba ezuttal 4000 korona beutaltatik, ezentúl pedig az alap évenként 500 koronával javadalmaz- tatik s az elnökség felkératik, hogy a további minden irányú szükséges intézkedéseket tegye meg. Kimondatik egyúttal, hogy az orsz. szövetség ruházati szabályzatától még eltérő egyenruhák mindenütt és legkésőbb 1902. ok- tóber hó 1-éig a vármegyei szövetséghez tartozó testületek- nél kiküszöböltessenek, valamint hogy újonnan alakuló testületek csak az országos szövetség egyenruházati és rangjelzési szabályai szerint ruházódhatnak. Végül az orsz. szövetséghez felirat intéztetik, hogy alkalmas módon hasson oda, miszerint különösen fővárosi czégek által mindenféle tetszesszerű tűzoltói egyenruhák és rangjelzések ne szállít- tassanak és ajánltassanak.

5. Elnök indítványozza, hogy a tűzoltás körül kiváló érdemeket szerzett tűzoltók részére a szövetség dicsérő ok- leveleket adjon ki s a vármegye főispánja útján felsőbb helyről leendő kitüntetésük iránt is esetről-esetre terjessen be kérelmet. — Az indítvány egyhangúlag elfogadtatik s felkéri a választmány az elnököt, hogy a dicsérő oklevelek külalakját, kiállítását és szövegét megállapítani, ilyen ok- levelekkel Gaubatz Károly, Quint Mátyás, Petrovits Milán, Brettner Ernő, Stolz Adolf, Löw Gyula, Veszelinovits János, Kuzen Fülöp, Panaotovits Miklós, Kühn János, Pflock Nándor, Mészáros Ferencz, Knopf Miklós, Kluch Ferencz, Kirchner Miklós, Szehr József, Kolleth Sándor, Fazekas István, Heinermann József, Martin Péter tűzoltói bajtárs- kat ellátni sziveskedjék, egyben pedig a nagykikindai és nagybecskereki testületek jelentése a legfelsőbb kitüntetés kérelmezése okából a vármegye főispánjához felterjesztetik.

6. Elnök jelenti, hogy a tűzoltók baleset elleni biz- tosítására nézve az »első oszt. általános baleset ellen biz- tosítótársaság«-tól ajánlat érkezett, mely szerint minden 1000 korona biztosított összeg után 1 korona díj volna fizetendő. — A kérdés az elnökségnek tanulmányozás és javaslattétel végett kiadatik.

7. Elnök jelenti, hogy az Eberhardt-féle tűzoltó-anyag használati jogának a vármegye által leendő megszerzéséhez a szövetség részéről megszavazott 1000 koronát a vár- megye alispánja még nem vette fel, mert az e tárgyban hozott törvényhatósági határozat még felsőbb jóváhagyás- ban nem részesült. — Tudomásul vétetik, s a további fej- lemények bevárandók.

8. Elnök bemutatja a szövetség pénztárosának írásos jelentését, mely szerint folyó év június 24. óta befolyt tag- sági díjak címén 2012 kor. I. félévi kamatok címén 78 kor. 64 fill. Összesen 2090 kor. 64 fill. Kiadás 155 kor. 24 fill. Folyó év november 4-ig összes bevétel 10655 kor. 78 fill. Összes kiadás 1566 kor. 91 fill. Maradvány 9088 kor. 87 fill., mely összeg gyümölcsözőleg van elhelyezve. — Tudomásul vétetik és a hátralékok erélyes behajtására az elnök felkératik.

9. Demkó Ferencz a »Rónay-alap« gyarapítását cél- zólag indítványozza, hogy abba ezuttal 3000 kor. utaltassék be s mondassék ki határozatilag, hogy a szövetség az alapot egyelőre 10.000 koronáig kiegészíteni akarja s e végből évenként bizonyos összeget log adományozni. Egy- hangúlag elfogadtatik s az elnökség az utalványozás foga- natosítására s a további intézkedések megtételére felkératik.

10. Elnök bemutatja Demkó Ferencznek nyomtat- ványokról benyújtott számláit s a »Rónay-alap« okleveléről szóló számlát 97 frt 80 kr. és 22 frt 70 kr. értékben, a régebbi időből. — Utalványoztatott.

11. Elnök jelenti, hogy Fodorháza község az illetékes főszolgabíró által támogatott azon kéréssel fordult a szövetséghez, hogy a tagsági díjak fizetése alól mentessék föl — Tekintettel arra, hogy Fodorháza község 17 lakóházból áll, méltányossági szempontból a tagsági díj fizetése alól egyelőre felmentetik s eddigi hátraléka töröltetik.

12. Elnök bemutatja Nagy-Bikács község kérelmét hátrálékos díjainak törlése s a fizetési kötelezettség alól leendő felmentése iránt. — Nevezett község hátraléka 1900. évig töröltetik, de fizető kötelezettsége 1901-től kezdve fentartatik.

13. Demkó Ferencz indítványozza, hogy a tagtestü-

letek s a vármegyebeli községek fecskendőinek s tüzo szerelvényeinek beszerzésekor azok a szövetség közvetít vegyék igénybe, hogy így kipróbált, megbízható hazai gy mányok kerüljenek megvételre s nevezett vevők az ide közvetítők eljárásával járható veszélytől megmentesset — Egyhangúlag elfogadtatik s az elnökség felkératik, h a további intézkedéseket tegye meg.

Elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Bene Géza és L Gyula tagokat kéri fel s egyéb tárgy hiányában az ü berekeszti. Kmit. Rónay, szöv. elnök. Strosz Béla, sz titkár. Bene Géza s. k. és Lőw Gyula s. k., h lesítők.

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL.

A székesfejevári önkéntes tűzoltó-egyesület közgyűlése.

A székesfejevári önkéntes tűzoltó-egylet f. évi január hó 13-án tartotta meg rendes évi közgyűlését *Fiáth Pál* báró főispán elnöklése mellett. Az elnök rövid szavakban üdvözölte a szép számban megjelent tagokat s rámutatott arra a nagy eredményre, melyet immár elért a testület, t. i., hogy most már nemcsak egyesek, hanem a városi hatóság is támogatják erkölcsileg és anyagilag az egyletet.

Az elnöki megnyitó után *Kovács Gyula* segédtiszt tett jelentést a működő csapat mult évi ténykedéséről. E szerint a tűzoltó-csapat 11-szer vonult ki oltásra, a mentő-csapat pedig 124 esetben mentésre. Egész éven át 33 parancsnoksági ülés tartatott, melyen a működő-csapat ügyei nyertek elintézést.

Ezek után *Verger Tamás* egyleti titkár olvasta fel részletes jelentését, mely az egylet beléletének hű és minden tekintetben kielégítő képét adja. A titkári jelentés örömmel konstatálja, hogy az egyletnek a multban létezett nehéz anyagi küzdelmei teljesen megszűnteknek mondhatók s így rendezett anyagi viszonyok között lévén, a vezetőség minden ténykedése oda irányult, hogy humanus feladatának az egylet minden tekintetben minél inkább megfeleljen. Ezen céltudatos tevékenységnek legjobb bizonyítéka úgy a közönségnek, mind pedig a városi hatóságnak a legutóbbi két év folyamán több ízben nyilvánult dicséző elismerése. A vezetőségnek legfőbb gondját a működő-csapat gyakorlati kiképzése és minden tekintetben megfelelő felszerelése képezte, miért is kellő oltószerek, szerelvények és ruházat beszerzésére a legutóbbi két év folyamán 10 ezer koronánál többet adott ki.

Hogy teljesen alkalmazkodhassék az orsz. szövetség kívánalmaihoz, az egyleti titkárral átdolgoztatta a régi alapszabályokat, melyek kellő megvitatás után most vannak jóváhagyás céljából felterjesztés alatt. A módosított alapszabályokból különösen megemlítendő a mentés ügyének a testület keretében való rendezése; egyuttal azokból kifolyólag tervbe vétetett újabb szolgálati-őr- és házszabályok kidolgozása a legközelebbi jövőben.

Megemlíti még, hogy az egylet az elmúlt november hó folyamán tartotta tizezredik őrőségét, melyet díszörséggel, díszgyakorlattal és társas-vacsorával ünnepelt meg.

A pénzügyi jelentés szerint a mult évi bevétel 9279 kor. 70 fill. a kiadás pedig 6248 kor. 63 fill. volt, s így a pénzügyi maradvány 3031 kor. 7 fill. Az egylet vagyona ingó- és ingatlan- vagyoni részből áll. 69 fill.

Az összes jelentések jóváhagyásilag tudomásul vétettek és úgy a pénztárosnak valamint a számvizsgáló-bizottságnak a szokásos felmentés megadására került sor.

A jelentések után a beszámolóban elismerő szavak kíséretében osztotta a *Dr. Kovács Gyula* és *Dr. Verger Tamás* titkár

József és *Juhacsek Pál* működő tagoknak az V. éves s. gálai érmeiket. Az érmeik kiosztása után a közgyűlés »*Mantz János*«-féle 4000 koronás, »*Töltényi Antal*«-400 koronás és »*Madaras Lipót*«-féle 200 koronás alá ványok kamatait osztotta szét a parancsnokság előterjesztésére a működő tagok között. 10—10 korona jutalom részesült: *Aschenbrenner Ferencz*, *Csulek József*, *Devec. Gyula*, *Járosi Ferencz*, *Kronusz József*, *Nott Gyöi Nikolszburger Sándor* és *Sorecz József*; 6—6 korona jutalom *Bárány József*, *Gulrich István*, *Kovács János*. *Muz Ferencz*, *Scheffer József*, *Lendler Béla* és *Váger Kárcz* 2—2 korona jutalomban *Devecseri Lajos*, *Gebauer János*, *János*, *Lauffer Lajos*, *Német Béla*, *Potz Vilmos*, *Szerecs József*, *Hesz József*, *Varga László*, *Kotresz Pál*, *Sza Mihály*, *Katona Sándor*, *Zemáncsek Mihály*, *Juhacsek I Király József*, *Nagy Sándor*, *Horovitz Károly*, *Eizter Gyöi Glück Mór* és *Kiss Ferencz*.

A jutalmak kiosztása után *Fiáth Pál* báró főispán elnök úgy a maga, mind pedig tisztársai nevében támogatást kér a közgyűlést, hogy a lelépő tisztikarnak a felmentvényt adja meg, mi egyhangú lelkesedéssel megtörtént. A választási aktus vezetésére elnökké *Kár Nándor* dr. kéretett fel, kinek elnöklése mellett az új tisztikar a következőleg választott egyhangúlag meg: elnök *Fiáth Pál* br. főispán, alelnök *Schlamadinger Alaj* titkár *Verger Tamás*, pénztáros *Weisz János*, ügybuzgó *Borchert Jenő* dr., ideigl. háznagy *Flaskár József*, építész *Pénzes Imre*, orvosok *Bierbauer Viktor* dr. és *Palánsz Miklós* dr., parancsnok *Reé István*, alparancsnok *Simándor*, osztályparancsnokok *Sorecz József* és *Nikolszburger Sándor*, szakaszparancsnokok *Kolmann János*, *Devecseri Lajos* és *Járosi Ferencz*, segédtiszt *Kovács Gyula*, szertáros *Schmidl István* s ezenkívül 24 választmányi tagot és 5 tagból álló számvizsgáló bizottságot.

A választás befejeztével *Károlyi Nándor* dr. választási elnök azon indítványa, hogy *Kempelen Imre* védnök ez alkalommal jegyzőkönyvi kivonat útján üdvözöltessék egyhangúlag elfogadtatott.

A közgyűlés folytatására háromtagú küldöttség alkalmat kért *Fiáth Pál* br. főispán az elnöki szék elfoglalásáért, mely után az újlag megválasztott tisztikar nevében köszönetmond a közgyűlésnek s úgy a saját, mint tisztársai nevében azon ígéretet teszi, hogy a választás folytán rájuk háruló kötelezettségeknek minden erejükkel megfelelni kíván a jövőben is töreksenek. Miután *Schlamadinger Jenő* ügyvéd a közgyűlés köszönetét tolmácsolja a főispán és vele együtt az egész tisztikarnak a multban kifejtett buzgó munkálkodásukért, az elnöklő főispán főleg *Verger Tamás* titkár és *Weisz János* pénztáros ügybuzgó munkásságáról tesz nagy elismeréssel említést. Ugyanekkor elnök főispán, elnöki jogánál fogva *Rauscher Béla*, cs. kir. sz. déli-vasúti műhelyfőnököt tb. elnöknek, *Reé István* parancsnok pedig *Havranek József* kir. tanácsos-polgármestert

II. Károly vasuti-műhelyi II-od főnököt tb. parancsnok-nevezi ki.

A közgyűlést este 8 órakor népes társas-vacsora vette, melyen számos felköszöntő hangzott el.

siófoki önk. tűzoltó-testület közgyűlése.

Jegyzőkönyv, felvétel Siófokon az önkéntes tűzoltó-testület 1. évi január hó 27-én délután 3 órakor a község tanács-termében tartott rendes évi közgyűlésén.

A gyűlés megnyitása után B. Bárdossy Imre elnök hívására Gerber Sándor segédtsízt felolvassa a parancsnagnak az 1900. évről szóló következő jelentését:

»Tisztelt közgyűlés!

Érvényben lévő alapszabályaink 34. §-a értelmében a múlt évi működésünkről van szerencsénk a következők-beszámolni:

Testületünk vagyoni állapotáról a jelen alkalommal kiadandó vagyon-leltár és pénztár-kimutatás fog részletes felvilágosítást nyújtani s itt csak annyit jegyzünk meg, hogy a bevételünk folyó évben 1071 kor. 88 fill., kiadásunk 524 kor. 34 fill. volt; segélyalapunk 722 kor. 93 fill., ealapunk 29 kor. 19 fill., folyószámlán 239 kor. 43 fill. A testület készpénz vagyona az év végével 991 korona fillér volt, mely gyümölcsözőleg a takarékpénztárban van elhelyezve, míg szerelvényeink értéke 8000 koronára tehető, melyek tűz ellen is biztosítva vannak.

Testületi ügyeink elintézése végett a lefolyt évben tartunk 1 közgyűlést és 8 parancsnoksági gyűlést.

Működő tagjaink létszáma 62, kik el vannak látva ruházattal és szerelvényekkel, míg a tartalékos tűzoltóság főre rugott, ezek azonban a szabályzat értelmében csak szalagall láttattak el.

Testületünk működése 1900-ban a következőkben foglalható össze:

1. A téli időszakban tartatott 6 elméleti oktatás, a melyen a szükséges és hasznos tűzoltói ismeretek előadva voltak;

2. gyakorlat tartatott 6, jelölve a mászó és szivattyus korlátokat is;

3. az év 365 napján át éjjeli őrség volt 2 önkéntes tartalékos tűzoltó által;

4. színházi őrség 50 szer tartatott;

5. működő tagjaink folyó évben is biztosítva voltak a tűz ellen;

6. a tűzesetek száma 3 volt, és pedig:

május 18-án délután 1/2 órákor szélcsendben Németh Ignácnál egy hidas kigyulladt, melyet azonban a kivonult tartalékos tűzoltóság csakhamar eloltott;

augusztus 4-én délután 1/4 órákor Nagy Györgynél a szőlőházunk volt, mely alkalommal 2 kazal égett el, míg a többi kazalok meggyulladását sikerült megóvnunk;

október 10-én délelőtt 3/4 órákor Horváth István János-féle háznál 2 kazal szalma gyulladt ki, de a tűz elterjesztését jó működéssel sikerült meggátolnunk.

Szolgálati érdemeket folyó évben a következők kaptak: Gerber Sándor, Antal Imre, id. Kálmán István, Molnár József, Molnár János, Szücs György XV., Löwinger Ignác alelnök, Szürszabó József pénztáros X., B. Bárdossy Imre elnök, Fehér Károly szivattyus V. szolgálati érdmet.

Folyó évben ünnepeltük meg 6000-ik éjjeli őrségünk is, mely alkalommal a parancsnokság díszőrséget tartott.

Than László miniszteri tanácsos, mint testületünk tiszteletbeli elnökének a díszokmány kézbesített, mely díszokmárral 50 koronát juttatott testületünknek.

Midőn megjegyezzük még, hogy Cserenyi Ferenc parancsnokunk buzgó tevékenysége és áldozatkészségeért az országos szövetségünk elnökségétől elismerő oklevelet kapott,

testületi alapszabályaink 34. §-a értelmében benyújtjuk lemondásunkat, s küldjünk mindnyájan egy forró fohászt a Mindenhatóhoz, hogy óvja meg községünket az elemi csapásoktól, testületünkben pedig mindvégig béke legyen s működésünket az óhajtott siker koronázza.

Az éljenzéssel fogadott parancsnoksági jelentés után Szürszabó József pénztáros terjesztette elő kimutatását, s miután a 4-es bizottság a számadásokat rendben találta, részére a felmentvényt megadatott.

Ezek után következett a választás, s minthogy senki sem óhajtott élni az alapszabályokban előirt titkos szavazati jogával, a gyűlés által közfelkiáltással egyhangulag megválasztottak: Elnökké B. Bárdossy Imre, alelnökké Löwinger Ignác, parancsnokká Cserenyi Ferenc, alparancsnokká Gerber Henrik, szakaszparancsnokká Árvay István, Szmatona József, Nagy Sándor, Szabó Károly, Szalay János, Kálmán György és Antal Imre, szivattyú mesterré Bagó József, szer-tárossá Fodor Károly, pénztárossá Szürszabó József, segéd-tisztté Gerber Sándor, orvosná Ney József dr., választmányi tagokká Antal József, Kiss István József, Kiss István János, Falusy György, Freund Mór, Csepeli Péter, Fodor Ignác, Szürszabó József, Szabó Mihály, Balika József, Streda János, Kardos Ferenc, Horváth Kálmán, Karlberger János, Bor-bély József és Kálmán Lőrincz. Ney József dr. egyleti orvos javaslata folytán zenekari ellenőröknek megválasztottak Árvay István és Németh György.

Segédtsízt bejelenti, hogy Nagy István vízmester és ifj. Szabó Sándor működő tagokul belépni óhajtanak; a felvétel megtörténvén, segédtsízt felhivatott, hogy a felvételi fogadalom betételére a legközelebbi parancsnoksági gyűlés elé az illetőket beidézze.

Elnök bejelenti, hogy Csepeli Péter mint alapító tag 20 korona befizetésével a testületi tagok közé belépett; tudomásul vétetett.

Cserenyi Ferenc parancsnok feltűzi az illetők mellére a XV-, X- és V-éves szolgálati érdemeket.

Oszeszli Béla érem reklamációja a legközelebbi parancsnoksági gyűlés elé utasított.

Jegyzőkönyv hitelesítőül egyhangulag megválasztottak Nagy Sándor és Csepeli Péter.

Minthogy ezek után több indítvány nem tétetett, elnök által a gyűlés bezárattott.

Kelt mint fent.

B. Bárdossy Imre, s. k. elnök, Gerber Sándor, s. k. titkár.

Jegyzőkönyvet hitelesítik:

Nagy Sándor s. k.

Csepeli Péter s. k.

Közli:

Gerber Sándor,

segédtsízt,

az enyingi járás tűzrendészeti felügyelője.

A szegedi önk. tűzoltó-testület közgyűlése.

A szegedi önkéntes tűzoltó-testület folyó hó 3-án tartotta meg nagy érdeklődés mellett évi közgyűlését Niedermayer Antal testületi alelnök elnöklése alatt. A közgyűlésen mindenekelőtt felolvasták a Harcz Lajos h. parancsnok és Bücher J. János segédtsízt által előterjesztett parancsnoksági jelentést.

»Tisztelt közgyűlés!

Ha visszatekintünk az elmúlt 1900. év eseményeire s annak lefolyása alatt elért eredményekre, ismételve elmondhatjuk, hogy testületünk úgy mint az előző években is, emberbaráti céljának nemcsak megfelelt, hanem városunk tűzrendészetének is hasznára volt.

A parancsnokság tartott 22 ülést, melyen 233 határozatot hozott; tartatott 365 éjjeli őrség, — minden éjjelre 12 ember egy őrtiszt vezénylete alatt, — ezen kívül a szini

évad tartama alatt színházi őrség is tartatott minden előadáson átlag 12 emberrel.

A testület nyilvános működését a következő táblázat tünteti ki:

Tetőtűz	14	esetben	171	emberrel, átlag	12	ember
Beltűz	6	»	61	»	»	10
Pinczetűz	3	»	23	»	»	7
Kéménytűz	4	»	23	»	»	5
Kazaltűz	8	»	106	»	»	13
Szeméttűz	2	»	10	»	»	5
Vaklárma	12	»	81	»	»	6
Rendfentartás	7	»	125	»	»	17
Gyász kivonulás	1	»	32	»	»	32
Színházi vizsgálat	15	»	41	»	»	2
» eset	5	»	8	»	»	1
Ünnepi kivonulás	1	»	20	»	»	20

Összesen: 78 esetben 701 emberrel, átlag 130 ember.

Hogy a működő tagok kiképzésére kellő gond fordított, kitűnik a következő adatokból:

Gyakorlat	31	esetben	611	emberrel átlag	17	ember
Diszáró gyakorlat	1	»	44	»	»	44
Képesítő vizsga	3	»	55	»	»	18
Felolvasás	5	»	89	»	»	17

Összesen: 40 esetben 799 emberrel, átlag 96 ember.

A testület vagyona 10224 kor. 16 fill. szerek, szerelvények s felszerelésekben.

A működő tagok a nyert oktatás folytán vizsgára jelentkeztek, s a kik képesítve lettek, azok a megfelelő magasabb rangfokozatba lettek előléptetve.

A testület tagjai baleset ellen biztosítva voltak.

Szolgálati érmek viselésére jogosult tagok részére, és pedig: Rainer József elnök részére a X. éves, Várossy Ferencz pénztáros, dr. Cserő Ede test. ügyész, Magyar Pál őrp., Balogh Imre őrp., és Balogh Endre részére az V. éves érmek, a megfelelő igazolványokkal együtt az 1900. évi október 14-én megtartott diszáró gyakorlat alkalmával ünnepélyesen lettek Niedermayer Antal test. lelkész s al-elnök által lendületes s lelkes szavak kísérete mellett kiosztva. Ugyanezen alkalommal az összes működő tagok a fogadalmat újra letették. Ezen ünnepélyen úgy a városi hatóság képviselője, mint a nagyközönség szép számmal vollen jelen.

Tisztelt közgyűlés! Jelentéseinket befejezve az előadottakból meggyőződést szerezhetett mindenki, hogy az egy évi működésünk alatt a testület érdekeit védve magasabb hivatását pontosan teljesítette. Kérjük, miszerint jelentésünket tudomásul venni és a parancsnokság részére a felmentvényt megadni méltóztassék.

A közgyűlés a parancsnokság évi jelentését tudomásul vette, és a felmentvényt megadta. A pénztár-vizsgáló bizottság, valamint a szertárnok jelentése tudomásul vétetett, és a pénztáros, úgy a szertárnok részére a felmentvényt megadatott. A jövő évi költségeloirányzat elfogadtatott. D'Albini Hugó testületi sebész, ki áthelyezés folytán Szegedről távozott, tekintve a testületnél eltöltött 15 évi működését, a testület örökös tb. szakaszparancsnokává és sebészévé választatott meg.

A közgyűlés kimondja azt, hogy az 1902. évben tartandó országos tűzoltói versenyen részt vesz.

Továbbá kimondja, hogy ez év tavaszán az újszegedi népkertben egy nagyobb szabású népünnepélyt rendez. Két választmányi tag választatott az eltávozottak helyett, és pedig: Vár Ferencz őrp. és Insó József örvezető. Jegyzőkönyv hitelesítők: Várady József és Tóth József.

A keszthelyi egyesület közgyűlése.

A keszthelyi önkéntes tűzoltó-testület legutóbb a városi közgyűlést tartott, melyen Sági János egyesületi jegyző terjesztette elő a választmány jelentését.

A jelentés mindenekelőtt panaszosan emlékezik arra, hogy az egyesület tagjai a kirendelt őrsegeket nagyszámú lanyhán tartják meg, a mulasztások felette gyakoribb habár a parancsnokság külön kézbesített körlevelébe felhívta a tagokat kötelelességeik pontosabb teljesítésére annyira kívánatos eredményt nem tudta biztosítani.

Ilyen körülmények között két mód állott a választmány előtt. Az első mód az, hogy a mulasztó tagok szolgálati szabályzat értelmében kizárja a tagok sorából, a második pedig az, hogy Zalavármegye tűzrendészeti szabályzata értelmében a 20—45 éves férfi lakossággal a kötelezettségviselőket létesítse.

Amde az őrsegi könyvek gondos átnézése arról győzt meg a választmányt, hogy ha a szolgálati szabályok teljes szigorát alkalmazni kívánja, úgy legénység nélkül marad az egyesület s önönmagában összebomlanék.

A kötelezett tűzoltóság szervezésével foglalkozó bizottság, két ízben a választmány és egy kiküldött bizottság, azonban mindezek visszariadtak az azzal együtt kötött s a város közönségére nehezedő terhektől. A jelentés után a következőket mondja:

»Ilyen körülmények között most az a kérdés, vajon a város tűzbiztonsága és a közönség nyugalma érdekében elégséges lesz-e a nem pontosan megjelenő önkéntes őr. Én azt hiszem, hogy nem.

Igaz ugyan, hogy az őrség több napon jelenik meg, mint rendetlenül, az is igaz, hogy a gazdaság belépésével az őrsegek népebbekké és élénkebbekké válnak, ámde a gazdaságok az évről csak egy bizonyos részben vannak Keszthelyen s az önkéntes őrség eddig csak évről maradt az őrnyán.

Mi történik tehát akkor, ha nagy szélvész idején a városban tűz üt ki, a mely ezreket érő vagyont, emberéletet fenyeget, mi történik akkor, ha nagyobb veszély idején az őrnyán nincs őrség, ha a szerelvényeket nyomban, hanem egy fél óra alatt, vagy ennél is később szállítják a helyszínére?

Ha visszagondolunk a veszprémi nagy tűzre, mely a városnak nagyrészt elhamvasztotta jórészt azért, mert a tűzoltóügy nem volt akként rendezve, mint azt mi akarjuk, akkor lehetetlen arra a meggyőződésre nem jutnunk, hogy egyesületünknek és Keszthely városának a tűzoltóügy terén még nagyon sok tenni valója van, ha akarjuk kerülni a nagyobb katasztrófát, a mi talán öt év alatt csak egyszer következik be, de akkor azután tenetesen siralmas következményekkel járhat.

Az éjjeli őrség kérdését a választmány a következőképpen javasolja megoldani:

Az őrnyán két embert kell alkalmazni, a kik egy korona napi díj mellett tartoznak a besötétedéstől a világosodásig jelen lenni és pedig akként, hogy éjjel az egyik őr, éjjel után pedig a másik van ébren, nagy tűz esetén és szárazság esetén pedig mind a ketten ébren tartoznak.

Ez újabb intézkedés 365 forint kiadással járna, mely összeget az egyesület pénztára a mostani viszonyok között fedezni nem tudná, mert jövedelmét a mostani adások is fölemészlik.

Nincs tehát más hátra, mint a város képviselő-testületéhez fordulni, hogy éjjeli őrökről gondoskodni sziveskedjen, akár a most előadott módokat, akár egyéb módokat.

Kérelmünk teljesítése annál is indokoltabb, mert az országos tűzoltó-szövetség által nemrég a belügyminiszternek átnyújtott törvényjavaslat maga is minden 5—10

lakossal bíró városnak két fizetéses tűzoltó alkalmazását teszi kötelességévé s ha a javaslat rövid idő alatt törvénynyé válik, akkor amugy sem kerülheti el a város a fizetéses őrség felállítását.»

A választmány előterjesztéséhez a közgyűlés egyhangulag hozzájárult s kimondotta, hogy a fizetéses őrség felállítását szükségesnek tartja. (Az előzmények után természetesen mást várni sem lehetett. Szerk.) Kimondja továbbá, hogy az őrség az egyesület eddigi tagjaiból álltassék össze, és pedig azok sorából, kik hivatásuknál fogva állandóan a városban tartózkodhatnak, ám a ki ezek közül a gyakorlatokon meg nem jelenik, attól a fizetést vonják meg s helyette mást alkalmazzanak.

Ugyancsak a választmány javaslatára elhatározta a közgyűlés az önkéntes őrség fenntartását is azért, hogy szükség esetén nagyobb munkaerő legyen készen, hogy több szerelvényrel lehessen a vészhelyre sietni s hogy az egyesületi élet iránt az érdeklődés fennmaradjon. E czélból a választmány három napilapot is rendelt meg az őrség számára azon reményben, hogy a működő tagok sűrűbben fogják az őrtanyát fölkeresni.

Mivel az egyesületnek eddig szerkocsija nem volt s a szerelvények szanaszét heverték a szertárban s ha tűz ütött ki, a szükséges létrákat, vödröket, lámpákat, csákyákat darabonként kellett a tűzhöz szállítani, fölhatalmazta a közgyűlés a választmányt egy új szerkocsinak beszerzésére, egyúttal elhatározta, hogy a nagyobb tüzesetnél elégtelennek bizonyult két fecskendő mellé még egy harmadikat is megrendel. Az ezek beszerzéséből előálló 1300—1400 forint költséggel az egyesület azonban, tisztán a város tűzbiztonsága érdekében, oly terheket vállal magára, melyeket minden támogatás nélkül viselni képtelen. Azért elhatározta, hogy a város hatóságától kérni fogja az eddigi 300 forint évi segélynek évi 500 forintra való fölemelését akként, hogy a 200 forint többlet a hitelbe vásárolandó szerek árának törlesztésére fordíttassék.

Ezután a közgyűlés Sági János jegyző indítványára elhatározta, hogy a város összes kutait felméri, s mivel a város az e czélra szükséges hivatalos erőt a költségek miatt rendelkezésre nem bocsátotta, a munka elvégzésére az egyesület tagjai maguk vállalkoztak. 31 összejáró bizottság alakult meg nyomban a közgyűlésen s a bizottságokban közreműködőket Sági János látta el a szükséges útmutatásokkal és nyomtatványokkal, melyeket már eleve elkészített.

A vizsgálati ív a következő rovatokat tartalmazza: 1. utca, 2. házszám, 3. tulajdonos neve és állása, 4. a tűzbiztonsági viszonyok, a lakóház, az udvar leírása, tűz esetén hol lehet vizet szerezni, mik a tennivalók, 5. a telken levő kút pontos leírása, 6. a kútnak a) víztávolsága a földtől, b) vizének mélysége, c) átmérője, d) víztartalma, 7. a ház hol van biztosítva, 8. különféle. A vizsgálati ív kitöltéséhez külön útmutatás lett nyomtatva s a tagok között szétosztva.

A mohácsi önkéntes tűzoltók közgyűlése.

A mohácsi önkéntes tűzoltó-egylet február hó 10-én tartotta meg évi rendes közgyűlését, mely nagy tetszéssel fogadta a Rüll Béla dr. által előterjesztett parancsnoki jelentést.

A jelentést közérdekű voltánál fogva egész terjedelmében közöljük a következőkben:

»Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Az egyesületek, mint a kultúra növényei, csak művelt talajban vernek erősebb gyökeret, csak művelt talajban teremnek nemesebb gyümölcsöket! A társulás, az egyesülés érzete kétségtelenül a műveltség bizonyos fokát tételezi fel az emberiségben, mert minél műveltebb valamely állam és így az annak oltalma alatt keletkezett város vagy község

népe, annál inkább emelkedik fel népének kötelességérzet, lelkesedése a minden szép és nemes hivatást megvalósító igyekvő egyletek fejlesztése és fenntartása iránt; annál inkább és nagyobb népének az egyesülésre való hajlama, annál virágzóbbak egyesületei. De míg az egyesületek keletkezése, fejlesztése, létezetése a műveltségnek bizonyos fokát tételezi fel, addig viszont az egyesületek mindenke az emberiségnek úgy anyagi, mint szellemi művelődésére voltak lényeges előmozdítói. Így van ez az ország különböző városai- és községeiben megalakult tűzoltó-egyletekkel s ugyan ez áll a mohácsi önkéntes tűzoltó-egyletre nézve is.

Huszonhatodik éve már, hogy a letűnt század számát a humánus intézményei közt előkelő helyet elfoglaló tűzoltó-egylet, városunkban az embertársaink vagyonának önzetlen megmentésére s a tűz elleni megóvására megalakult s azóta nemes hivatásának mindenkor eleget tenni iparkodott.

Ha valahol, úgy nálunk Mohácson volt és van nagy szükség a tűzoltóság intézményére. Városunk északi, úgy nevezett sokácz-negyedének legnagyobb része, déli, úgy nevezett magyar- és református-negyedének egész rész tömören egymás mellé tűzveszélyes anyagból épült házakból áll. A veszély megelőzésére, a tüzesetek lehető legkiseb számra való redukálására nálunk igen kevés gond van fordítva; mert kérem, t. Közgyűlés! nálunk még a legkezebb legesebb tűzbiztonsági intézkedéseknek sem tesz eleget a nép; a nyári tüzesetknél épp a veszélyben forgó legtöbb házaknál nem találunk az udvarban vizet, egyéb az oltáshoz és a vagyon megmentésére szolgáló csak alig 2—4 koroná meg sem is haladó kiadásokkal kapcsolatos szüksége eszközökről még gondoskodás sincsen. Bámulatos és eléggé el nem ítélhető jómódú népünknek ama gyalázatos közönye a melyet a megelőző tűzrendészet üdvös intézkedései, tűzveszély és a tüzeset szabályai iránt tanusít. De hagyják volna még ez a közöny! Sokkal gyalázatosabb és durvább népünknek viselkedése a kitört tüzesetek alkalmával, m dőn is nemcsak hogy nem segít a vész elfojtásánál, hanem még gorbombáskodik egyleti tagjaikkal, sőt a legutóbbi tüzesetnél egy sokácz tudatlansága és büszke göggye már annyira vetemedett, hogy a tűznél megjelent és ot intézkedő egyletünk parancsnokát pofonütéssel is fenyegett és meg is történik, ha parancsnokunk odébb nem ugrik.

Ha kitör a tűzvész, a köznépféjét veszti s alig van egy-kettő a nagyszámban megjelent báméskodók és ot ólálkodók között, a kik testületünk tagjainak segítségére sietnek, de annál nagyobb azoknak a száma, a kik a eredményes működésre szolgáló csekély szabad területek elfoglalván, a tűzoltóságot szidalmazták, hogy a fékevesztett lángokat tüstént elfojtani nem képesek. De ha már ezeke a tapasztalatokon nyugvó és mélyen elszomorító dolgokra felemlítettük, nem mulaszthatjuk el egyszersmind annak a vétkes közönynek felemlítését sem, melylyel városunk arra termett erős és testedzett férfiai egyletünk iránt viseltetnek.

Városunk ugyanis a legutóbbi népszámlálás adata szerint 15.000-et meghaladó lelket számlál magában és összesen körülbelül 2050 házzal bír. Alaposan feltehető hogy e lélekszámból, sokat nem mondva és még az arany középut alatt is gondolkozáván és maradván, de legalább is 800 tűzoltói szolgálatra alkalmas, de viszont legalább is 3000 fizetőképessé lélekkel rendelkezik. És mégis mit tapasztalunk? Azt, hogy a tűzoltók működő osztályában csak 34-en vannak és az egylet fenntartásával kapcsolatosan felmerülő kiadások fedezéséhez az évi igen csekély 4 koronányi tagsági díjjal — és itt keserű fájdalom fogja e szívünket, ha ki kell mondanunk, — csak 147-en járulnak. Mi következik ezen szégyenletes közönyből? Az, hogy népünk javarésze a műveltség alacsony fokán áll és nem képes arra a magaslatra emelkedni, hogy egyletünk magasztos és nemes hivatását megértse és eredményes munkásságá elősegítse.

(Vége köv.)

HÍREK.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszterium jóváhagyta a *lipótfalvai* önkéntes tűzoltó-testület alapszabályait 127 700/1900. sz. a., a *rimaszombatiét* 130619/1900. sz. a., a *református-kovácsházaiét* 132.625/1900. sz. a., a *csákváriét* 137.369/1900 sz. a., a *gyergyó-ditróiét* 137.728. sz. a. és a *nyárad-szentannaiét* 1356/1901. sz. a.

— **A községi tűzrendészet és tűzoltás** című *Breuer* Szilárd szerkesztésében és kiadásában megjelent tűzoltói szaklap az új évvel szerkesztőjének megbetegedése miatt megszűnt. Azon érdemes működés után, melyet ezen lap rövid $\frac{3}{4}$ évi fennállása alatt kifejtett, csak sajálkozásunknak adhatunk kifejezést megszűnése fölött, másrészt azonban ismerve *Breuer* Szilárd bajtársunk ügybuzgalmát, bizton hiszünk, hogy egészsége visszatérve az ő nevével a tűzoltói szakirodalom terén még igen gyakran fogunk találkozni.

— **Új tűzoltói szaklap.** »Élet és Vagyon« című alatt *Köhler* István szerkesztésében és kiadásában f. hó 15-ével havonta egyszer megjelenő tűzoltói szaklap indult meg. Előfizetési ára egész évre 6 kor., félévre 4 kor., míg egyes szám ára 50 fill. Az előfizetési díjak a szerkesztő címére Budapest, V., Fürdő-u. 2. sz. alá küldendők.

— **Tűzoltói tanfolyamok.** A múlt év őszén rendszeresített közigazgatási tanfolyamok tantervébe, mint értesülünk, a tűzoltás elméleti és gyakorlati tanítását legközelebb beilleszti *Ruffy* Pál orsz. képviselő, a tanfolyamok kormánybiztosa. A tanévbeli hátralevő idő rövidege és egyéb nehézségek miatt egyelőre csak a budapesti és egynéhány vidéki tanfolyam van kombinációba véve, jövőre azonban már az összes jegyzői tanfolyamokon rendszeresítik a tűzoltás tanítását.

— **A budapesti önkéntes testület** február hó 9-én tartott bálja fényes erkölcsi és anyagi eredménnyel járt. A tiszta jövedelem 975 kor. volt, melyhez fölülfizetésekkel a következők járultak: *Sándor* Pál 100 kor., *Boross* Soma 50 kor., *Bulyovszky* Aladár 20 kor., *Óváry* Ferencz dr. 10 kor. és *Wagner* Manó 10 korona.

A testület a bál jövedelmének $\frac{1}{3}$ -adát a vigalmi alapra, $\frac{1}{3}$ -adát a kártalanítási alapra, $\frac{1}{3}$ -adát pedig a versenydíj-alapra fordította.

Ugyanitt említjük meg, hogy *Bulyovszky* Aladár a Szidánits árvák javára újabban ismét 20 koronát adományozott, mely a budapesti önkéntes tűzoltó testület által kezelt alapítványhoz csatoltatott.

— **A biztosítási törvényjavaslat,** melynek mielőbbi letárgyalását a kormány annak idején ismétlen kilátásba helyezte, egész alapossgal lekerült a napirendről. A biztosító társaságok, különösen mióta neszét vették annak, hogy a javaslatba időközben az ő tűzoltói célokra való megadóztatásuk is föl lett véve, mindent elkövetnek a javaslat megdöntésére, s ügylátszik nem credmény nélkül. Nemrég magyar és osztrák társaságok együttesen tisztelegtek a minisztereknek, s csodálatos módon egybehangzó óhajtásikat memorandum alakjában terjesztették elő.

— **A budapesti tűzoltó-testületek szövetsége** folyó hó 11-én tartotta meg parancsnoki ülését *Szily* József dr. elnöke alatt. Az elnök és titkár által előterjesztett jelentéseket, nemkülömben az évi jelentést a gyűlés tudomásul vette, s a budapesti önkéntes tűzoltó-testület versenyző csapatának párisi diadaláért *Réthy* Ferencz indítványára elismerését nyilvánította. Elhatározta azután, hogy a Tűzrendészeti Lapok Almanachjának további fentartása és támogatása végett föliratot küld az országos szövetséghez s a maga részéről e célra följánlja azt a 175 koronát, melyet az elmúlt évben szaklapok támogatására fordított. — A gyárak igazgatóságait átirattal kéri föl a szövetség, hogy tűzoltóságaik parancsnokainak tegyék lehetővé a berlini tűzoltószer-kiállítás megtekintését. — Megbizta az ülés az

elnökséget, hogy egy tanítási célra szolgáló üvegfecskének előállítására végett lépjen érintkezésbe a hazai ügyárosokkal. — Elénk megvitatás tárgyát képezte az országos szövetség legutóbbi elnökségi ülésén szóba hozott azon javaslat, hogy a nemzetközi tűzoltó-kongresszus az 1902 évre Budapestre meghívassék. A gyűlés a meghívásnak egyhangyán ellene nyilatkozott, s fölkerítte az elnököt és a titkárát, a márczius 24-iki országos választmányi ülésen hassék oda, hogy az meg ne valósulhasson. — A zárószám jóváhagyása és a költségvetés megállapítása után kezdett a tisztújítás. A választást *Weisz* József mint elnök vezette. Megválasztottak egyhangyán: elnökéül *József* dr., alelnökké *Ehrlich* Manó, titkárá *Markusov* Béla, pénztárossá *Blasnek* Hugó, az elnökség tagjaivá *Szily* Antal, *Müller* József, *Állt* Lajos, *Réthy* Ferencz, *Wla* Pál és *Neubrand* János, számvizsgálókká pedig *Szilvay* Á. és *Állt* Lajos.

— **A szarvasi önkéntes tűzoltó-testület** január hó 2-én tartott évi közgyűlésén parancsnokává közfelkérésémet egyhangyán megválasztotta *Bolza* Géza gróf orsz. képviselőt, szakaszparancsnokká pedig *Bárany* Béla *Gyurik* Pált.

— **Kegydíj.** Néhai Kovács Kálmán a székesfehérvári hivatásos tűzoltóság csövezetőjének özvegye szül. Sc Teréz kegydíjazása, illetve gyermekei részére nevelt-pótlék kiutalványozása iránt folyamodott. A tanács jallatára a közgyűlés folyamodó részére néhai férje 13 meghaladó szolgálati ideje és legutóbb élvezett 1100 koronás rendszeres illetménye után a nyugdíjszabályok alapul véve mellett évi 385 koronát özvegyi ellátás, két kiskorú gyermeke részére pedig 18 éves korukig egyenként évi 72 koronás neveltetési pótlék czimén kegydíjképen megszavazott.

— **A fejevármegyei tűzoltó-szövetség** megtakarítási készletéből *Vida* Pál szövetségi titkár javaslata 500 koronát tett le a vármegyei pénztárba egy tűzrendészeti alap létesítésére, melynek kamatai idővel a tűzoltó javítására vannak szánva. A megyében a szövetség kért mére már gyűjtés is történt e célra, de biz az nagy sovány eredménnyel járt, a mennyiben csak 80 koronát folyt be az egész megyéből. Most az alispán rendelkezésre hívja fel a járási főszolgabirákat, hogy a tűzrendészet ügye melegebben gondozzák, az e részben felmerült mulasztásokat torolják meg s az e czímen befolyandó pénzbírságokat p a most létesült vármegyei tűzoltó-alaphoz való csatolást végett a megyei pénztárhoz küldjék be.

— **A Bács-Bodrogh megyei tűzoltó-szövetség** november 9-én Zomborban tartott közgyűlésén megválasztott elnökéül Karácsonyi Gyula alispánt, alelnökké Czedler János ügyész dr. Kék Lajost, pénztárnokká Bittermann Nándor titkárrá Zottományi Mihályt; választmányi tagokká: Csirák Konrádot, dr. Hadzsy Jánost, Matkovits Józsefet, Nyitrai Jánost, Popovits Györgyöt, Scossa Zoltánt, Ver Bélat, dr. Vojnovits Vladánt, Wenczel Lajost, Z. Bódogot, Zanbauer Ágostont; póttagokká Büchler Róbert, Rumbach Mihályt, Thurszky Jánost és Herczeg E. A megyei kerületi tűzfelügyelők részére készitendő szabályki dolgozására Kék Lajos, Wenczel és Scossa Zoltán küldettek ki.

— **A csákvári földmivesiskolában** megkezdtek a tűzoltás és tűzrendészet tanítását. Az előadásokat *Goldschmidt* József szolgálatvezető-parancsnok tartja hetenkint egy előadási és egy gyakorlati órában.

— **Mentő-előadás Egerben.** *Aczél* Károly dr., a budapesti önkéntes mentőegyesület parancsnoka, az egri önkéntes tűzoltótestület kebelében fennálló mentő-osztály javára január hó 26-án rendezett tánczestélyen előadást tartott a mentőintézmény történeti fejlődéséről és az első segély

nyújtás egy fejezetéről; utána vetített képeket mutatott be a mentés ismerete köréből. Az előadást nagyszámu díszes közönség hallgatta végig és zajosn megtapsolta.

— **Az újpesti önk. tűzoltó-testület** január hó 6-án tartotta meg *Schober* Károly parancsnok elnöklete alatt évi közgyűlését. A testület az 1900. évben 28 tüzesetnél működött közre az oltásban. A tüzesetek közül volt 7 tetőtűz, 3 szobatűz, 3 kamratűz, 5 kéményégés, 3 bolti, 1 konyha, 1 istálló, 1 padlás, 1 szemétegés, 3 gyári tűz és egy vaklárma a szomszéd faluban. Tartatott 39 gyakorlat és 30 tűzőrség. A testület pénzvagyona 368 kor. 13 fillér.

— **A csáktornyai önk. testületnek** az 1900. évről összeállított zárószámadata a következő adatokat tünteti föl. Bevétel: pénztármaradvány 1899. év végével 1712 kor. 84 fill., táncvizsgalom alkalmával felülhizetés 274 kor. 50 fill., *Festetics Jenő* gróf úr Ó Méltóságának adománya 50 kor., a csáktornyai takarékpénztár részvénytársaság adománya 100 kor., a muraközi takarékpénztár részvénytársaság adománya 80 kor., a csáktornya vidéki takarékpénztár részvénytársaság adománya 30 kor., Csáktornya község adománya 240 kor., különféle bevételek 92 kor., a zalamegyei építészeti hivatal 48 kor., tagsági díj 132 kor., tagsági díj-hátralék 1901. évre 222 kor., összes bevétel 2981 kor. 34 fill. Kiadás: tűzkár ellen biztosítási díj 12 kor. 92 fill., tűzoltói szaklapra előfizetési díj 12 kor. 10 fill., az egyleti szolga fizetése 288 kor., működő tagok ruházatára 325 kor. 58 fill. iroda átalány 76 kor. 70 fill., utalványok szerint 230 kor. 49 fill., többrendbeli számlák szerint 183 kor. 09 fill., különféle kiadások 124 kor. 32 fill., táncmulatság költsége 27 kor. 60 fill., tagsági díj hátralék 222 kor., összes kiadás 1502 kor. 80 fill. s így a pénztármaradvány a takarékpénztári betéti könyvecske szerint 1478 kor. 54 fill. A testület vagyonleltárában a következő tételek szerepelnek: 3 darab szívó-nyomó fecskendő, 1 darab hydrophor, 9 különféle létra szállító kocsi, 1 fecskendő-előkocsi, 330 méter kender tömlő, 1 darab tömlő-szekér, személyi és tűzoltó szelvények, különféle bútorok, hangszerek, zászló, 28 darab vert kúteső, mászótorony szilárd anyagból építve. Ezek értéke az 1900. év végén mutatkozó pénztári maradvánnyal együtt 9652 kor. 53 fillér, míg a segély alap vagyona 8079 kor. 68 fillért tesz ki, melylyel szemben semmiéle teher sincs.

— **A nagyhajomi önk. testület** e hó 13-án tartotta meg *Kacsóh Pál* elnöklése alatt 12. évi közgyűlését. A *Kúnsági János* parancsnok által előterjesztett évi jelentést a közgyűlés tudomásul vette, majd elhatározta, hogy a testület tulajdonát képező lajtot csakis a parancsnok, ennek távollétében az alparancsnok engedélyével és a szertáros tudtával lehet a jövőben magán célokra fölhasználni, és pedig úgy, hogy az illető fél a testület pénztárába 24 órai használatért előre 2 koronát tartozik befizetni. Kimondotta egyben a közgyűlés, hogy a fecskendő, mivel az kizárólag a tűz oltására szolgál, semmiféle körülmények közt sem adható ki magánfelek használatára. Az ezután következett tisztújításban a következők lettek megválasztva: parancsnokká *Kúnsági József*, alparancsnokká *Springár Ferencz*, szakasparancsnokokká *Pirkner István* és *Poszovecz József*, szertárossá *Frey János*, pénztárossá *Fejérváry József*, segéd-tisztá *Jancz Lajos*, jegyzővé *Szántó Béla*, végül örparancsnokká *Nejbauer József*, *Bárány József*, *Bojtor Király József* és *Bodrogi József*. A szolgálai teendők végzésével újból *Rottberger Antal* bizatott meg.

— **Égő vasuti kocsi.** Deczember másodikára virradó éjjel *Pöstyén* és *Brunóc* állomások között kigyuladt és részben el is égett az 1406. számú személyvonat egyik III. osztályu kocsija. A tüzet, mint a vizsgálat kiderítette, a kocsiban utazó napszamosok okozták vigyázatlanságból. A napszamosok ugyanis a gőzfűtő-készülék csöve mellé egy üveg pálinkát tettek, a mely a melegtől felrobbant s tartalma szétfolyt. Később valamelyikük pipára gyujtva, egy

égő gyufát dobott a pad alá. A gyufától lángra lobban a pálinka s meggyuladt a kocsi is. Az utasok közül *Ferencz* munkás és *Tyukos Vicza* cselédleány kisebb égéseket kapott. A vigyázatlan napszamosokat *Trencsényi* Teplában átadták a csendőrségnek.

— **Tűz az újpesti kikötőben.** Az újpesti téli kikötőben hol rendszerint sok hajó vesztegel, minap reggel észrevették, hogy az egyik gőzös szelelő lyukain füst tódult. A hajó kapitánya rögtön betömte az összes nyílásokat nehogy levegőt kapjon a tűz. E közben megérkeztek szomszédos Wolfner-gyári tűzoltók, a kik aztán elfojtották a veszedelmet. A legénység holmija égett.

— **Tűz a szegedi csillagbörtönben.** Január 15-én éjjel a szegedi csillagbörtönben tűz ütött ki a női vizsgátozók fogházának padlásán. A tüzet félóra alatt elfojtották. A padlás teteje nyolcz méter hosszban égett le. A kár nagy. Óvatosságból katonaságot is rendeltek a tűz oltására, mely onnan származott, hogy a vízvezeték megfagyván csövét olvasztották s egy-két eltévedt szikra a csövet övénél és forgácsporttal megtöltött faburkolatot meggyújtotta.

— **Megégett emberek.** *Nagy-Szurduk* krassó szörényi megyei községben egy úri asszony *Tanay Elekné* cselédje az égő petroleumlámpát véletlenül ráejtette urnőjére. A lámpa összetört s a petroleum lángot vetve egy pillanatra alatt előntötte *Tanay* né. Mikor ruhája meggyuladt, a cseléd rémülten elfutott s magára hagyta urnőjét, a kit megölt a lángok. Kevéssel a szerencsétlenség után jött haza a feleség a ki nejeinek megfeketedett holttestét találta meg a szobában.

— **Bécsben egy Rott** nevű munkás feleségével együtt elmehazulról, hol három gyermekük telügyelet nélkül maradt mikor két óra múlva visszatért, nagy füst tódult ki a kályhából. A kályhából kipattant egy szikra, lángbaborította egy pokróczot, a melytől aztán meggyuladt a szoba burkolata. A füstben mind a három gyermek megfuladt. — *Világos* Ferencz váci borbély felesége minap elmehazulról s egyszülte két gyermekét, a kikre rázarta az ajtót. A fűtött kályhából egyszerre egy szikra pattant ki, a meggyújtotta a közeli pamlagot. Lángbaborította az egész szoba s a két gyermek bennégett a tűzben. — *Silva* G. járásbíró budapesti lakásán *Heiter Róza* cselédleányának neműje meggyuladt a kályhából kipattanó szikrától. A tüz gyorsan terjedt s a szegény leány teste egészen megégett. A Rókus-kórházba vitték, a hol néhány óráig életben szenvedett. — *Rozenfeld* Lipót hetven esztendősen ember egyedül aludt hálószobájában, s véletlenül meggyulorította az égő gyertyát, a mitől meggyuladt az ágynemű. A mire a házbeliék észrevették a veszedelmet, már késő volt, mert az aggastyán szénné égett. — A Csalogány-utca 43. száma alatt a tűzhely mellett meggyuladt *Bródy* Ferenc házmester négy esztendősen leánykájának a ruhája. A szerencsétlen gyermek annyira összeégett, hogy nemsokára meghalt a kórházban, a hová bevitték.

— **Tüzesetek statisztikája.** Az 1900. évi október havában Magyarország területén, — beleértve Fiuméi kerületét, s nem értve bele Horvát-Szlavonorságot, összesen 1075 községben 1362 tüzeset fordult elő. A károsultak összes száma 2868, az okozott kár pedig 2,990.159 korona volt. (A múlt év október havában 1241 községben 1568 tüzeset fordult elő, 3535 egyén 5.169.195 korona kárt szenvedett.) A tüzesetek közül 455-nek gyujtogatás, 8-nak öngyujtás, 4 nek villámcsapás, 210 nek gyermekek játéka gyufával, 20-nak világítási szerekkel való gondatlan bánásmód, 250-nek hanyagság, gondatlanság, 65-nek egyéb volt az oka, míg 350 esetben tüz oka kideríthető nem volt. Meghalt, vagy halálos sérülést szenvedett 6, nem halálos sérülést 13 ember. Huszezer kárnál nagyobb kárt okozó tüzeset 26 fordult elő és ped *Turdossinban* (Árvam.) okt. 2-án, — *Szilniczán* (Árvam.) okt. 11-én, — *Turdossinban* (Árvam.) okt. 14-én (15 egyén 68.450 kor. kárral), — *Jánoshegyen* (Barsm.) okt. 10-én, — *Kis-Sárón* (Barsm.) okt. 13-án, — *Honton* (Hont)

okt. 12-én, — *Liptó-Szent-Miklós*on (Liptóm.) okt. 15-én, — *Tarnóczon* (Liptóm.) okt. 25-én, — *Veresen* (Nógrádm.) okt. 4-én, — *Szelesén* (Zólyomm.) okt. 9-én (31 egyén 58.411 kor. kárral), — *Gátán* (Mosonm.) okt. 18-án — *Bonyán* (Somogym.) okt. 3-án, — *Veszényben* (Sopronm.) okt. 4-én (49 egyén 53 857 kor. kárral), — *Majsán* (Tolnam.) okt. 5-én, — *Rába-Kövesden* (Vasm.) okt. 3-án, — *Vaszáron* (Veszprém.) okt. 5-én, — *Reszéken* (Zalam.) okt. 1-én, — *Szajlán* (Hevesm.) okt. 3-án (38 egyén 56.515 kor. kárral), — *Horton* (Hevesm.) okt. 5-én, — *Budapesten* okt. 23-án (3 egyén 62.240 kor. kárral), — *Csécson* (Abauj-Tornam.) okt. 4-én (1 nem halálos sérüléssel), — *Mező-Laborczon* (Zemplénm.) okt. 3-án (80 egyén 255.800 kor. kárral), — *Kis-Dobozán* (Zemplénm.) okt. 11-én, — *Sókuton* (Zemplénm.) okt. 29-én, — *Komádiban* (Biharm.) okt. 10-én (1 egyén 137.000 kor. kárral), — végül *Fejéregyházán* (Máramarosm.) okt. 3-án.

November havában 775 községben 947 tüzeset fordult elő. A károsultak összes száma 1372, az okozott kár pedig 1,765 492 korona volt. (A múlt év november havában III községben 1402 tüzesetnél 2538 egyén 2,320 508 kor. kárt szenvedett.) A tüzesetek közül 443-nak gyújtogatás, 9-nek öngyújtás, 65-nek gyermekek játéka gyújtóval, 22-nek világító-szerekkel való gondatlan bánásmód, 170-nek hanyagság és gondatlanság, 43-nak egyéb volt az oka, míg 195 esetben a tűz oka kideríthető nem volt. Nem halálos sérülést szenvedett 8 ember. Húszezer koronánál nagyobb kárt okozó tüzeset 10 fordult elő, és pedig: *Magyarfalun* (Liptóm.) nov. 25-én (1 egyén 120.000 kor. kárral), — *Perhátán* (Zólyomm.) nov. 11-én, — *Kismarton-Váralján* (Sopronm.) nov. 12-én (1 egyén 50.000 kor. kárral), — *Muraszombaton* (Vasm.) nov. 26-án (1 egyén 58.000 kor. kárral), — *Nagykanizsán* (Zalam.) nov. 27-én, — *Budapesten* nov. 3-án (2 egyén 53.000 kor. kárral), — *Nagy-Bocskón* (Máramarosm.) nov. 25-én (1 egyén 400.600 kor. kárral), — *Battonyán* (Csanádm.) nov. 27-én (1 egyén 57.660 kor.

kárral), — *Klicsován* (Krassó-Szörénym.) nov. 24-én, végül *Kis-Kalán*on (Hunyadm.) nov. 11-én.

Deczember havában 578 községben 691 tüze fordult elő. A károsultak összes száma 983, az okozott kár pedig 674.312 korona volt. (A múlt év deczember havát 646 községben 786 tüzesetnél 1326 egyén 1,338.786 k kárt szenvedett.) A tüzesetek közül 294-nek gyújtogatás, 8-nak öngyújtás, 30-nak gyermekek játéka gyújtóval, 26-nak világító-szerekkel való gondatlan bánásmód, 132-nek hanyagság és gondatlanság, 58-nak egyéb volt az oka, 143 esetben a tűz oka kideríthető nem volt. Meghalt 1 halálos sérülést szenvedett 6, nem halálos sérülést 17 ember. Húszezer koronánál nagyobb kárt okozó tüzeset 2 volt pedig *Lestinben* (Árvam.) deczember 14-én és *Nagykanizsán* (Zalam.) decz. 14-én.

Szerkesztői üzenetek.

Schuster K. Brassó. Legnagyobb sajnálatunkra eddig kisajátunk eleget tenni nem tudtunk. Mihelyt helyet szoríthatunk, hozzánk fogjuk. Szíves üdvözlét!

S. J. K. Nagyon igaz van, hogy egy kút vizénél néhány számításba nem jöhet, csak hogy az adott példában máris majdné h-nyi az eltérés, ez pedig 37 h-nél már elég lényeges differencia. mi a számítás módját illeti, hát az éppen nem oly egyszerű, mint többszörös szorzást a 4-gyel való osztás is súlyosbíttja. Ennél sokkal egyszerűbb és ugyanazon eredményt mutató számítás volna, ha $r^2 \times m$ képletében a π értékét nem 3.14-ben, hanem 3-ban vesszük föl. A kérdésre adandó alkalommal még visszatérünk.

Goldschmidt József Csákvár. A küldeményért köszönet. Ez nem tudtuk hozni, mert fölötte sok volt a halasztást nem tűrő kérelem. A fényképet alig használhatjuk, nagyon apró, nagyítva pedig nem találnánk elegendő helyet számára lapunkban.

Ó. T. Mohács. Az 1900. évfolyam lappéldányait útnak itottuk. Kérjük a 2 korona 78 fillér szíves beküldését.

Ó. T. Nagy-Pécsely. A megrendelt felszerelési tárgyakat vizsgáljuk, s azokat a szabályzatnak megfelelőeknek találtuk.

Felelős szerkesztő:

Dr. SZILY JÓZSEF.

GYÁR: IV., Magyar-utca 26. sz. RAKTÁR: IV., Magyar-utca 18. sz.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése

BUDAPESTEN.

Kitüntetések: **Ő Felsége a Királytól** ipari érdemekért: a legfelsőbb elismerés, a *Ferenz József-rend lovagkeresztje*, a koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.

A. M. kir. Operaháza, »Nemzeti-e. »Népe» és »Vigszínház», »M. kir. Zeneakadémia», »Nemzeti Zenede», »Fővárosi és Önkéntes Tűzoltók» stb. stb. szállítója.

~~~~~ Ajánlja mindennemű saját gyárában készült

részfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszereit,

valamint saját találmányú javított és szabadalmazott

ezimbalmait, pedálokat és a nélkül.

Úgyszintén mindennemű valódi olasz és másféle igen tartós **húrokat** és mindenféle **hangszeralkatrészeket**, jótállás mellett azok jóságáért, a csinos és tartós munkáért, valamint különösen a **tiszta hangolásért.**

ZENEMŰKERESKEDESEMENBEN

raktáron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei.

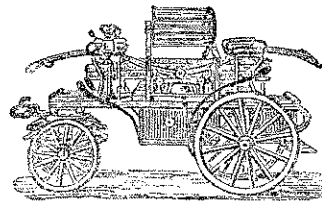
~~~~~ Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg. ~~~~~

STERNBERG ÉS KÁLMÁN

Budapest,

VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-felszerelési gyári raktár.

Teljesen vas-
kocsi szerkezet.

Központi érez-
szelep szerkezet.

Tűzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felszereléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és **minden e szakmába vágó tárgyakat** a legjobb minőségben és kiállításban jutányos áron szállítunk **községeknek** és **tűzoltó-testületeknek** kedvező fizetési feltételek mellett.

Kívánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármintve küldünk.

Tűzoltó-egyenruhákat és felszereléseket

legjutányosabban, teljesen az „Országos Tűzoltó-Szövetség” előírása szerint készít

BLUM SÁNDOR

Ő Felsege a perzsa császár és orosz császári nagyhercegi udvari szállító

=BUDAPEST=

IV., Váci-utca 17. sz.

Nagyobb megrendelés esetén mérték-vétel végett saját költségemen szabá-
szaim egyikét kiküldöm.

Fiókraktár:
DEBRECZEN.

Árjegyzékek
készséggel
küldetnek.

Fiókraktár:
B.-GYULA.

Az 1896. évi párisi műiparkiallításon aranyéremmel kitüntetve.

RÉTAY és BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váci-utca 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények, kokárdák, vallszalagok

nagy választékban.

Zászlószegek,

névvel és dobozzal.

➡ Saját műhímző-intézet. ➡

Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a legnagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi milleniumi kiállításon „kitűnő munka-, kiváló versenyképesség- és nagyban termelésért” a milleniumi nagy éremmel kitüntetve.

Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigorúan az új szabály szerint készítünk.

M. kir. udvari szállítók.

Ó cs. és kir. Felsege József főh. udv. száll.

Cs. és kir. ausztr. udvari szállítók.

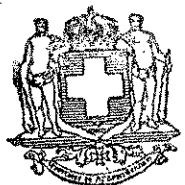
Szerb királyi udvari szállítók.

Perzsa császári udvari szállítók.

Görög királyi udv. számitók.

Ó Felsege a görög trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók, Ó császári és királyi felsege József főherceg udvari szállító
Fő-üzlet: IV., Váci-utca 35. sz. BUDAPESTEN Flókiüzlet: IV., Károly-körút 28. (volt Károly-kaszárnya)
IV., Eskü-út 3. sz. (sárokház) levő

➡ egyenruha-készítő intézetét ➡

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek, mennyiségre való tekintet nélkül, a haladott kor igényeinek megfelelően, mérték szerint és jutányos árak mellett készíttetnek. Ajánlunk továbbá tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rőzsekéseket, baltákat és sípokat, sapkákat posztóból és bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztyűket, gallérokat stb. a legdúsabb választékban.

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

➡ A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük. ➡

Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. ➡ Sürgőnyezim: Tiller udvari szállítók Budapest.

• Polgári ruhán viselendő jubileumi emlékérmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. •

Partojunk a hazai ipart!

Polgári öltönyök és felismerők!

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS ÉRTESEITŐJE.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Kossuth Lajos-
utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, félévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelelébe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példánynak ára 40 fillér.
Előfizetések és reclamatiók a kiadóhivatalhoz czímzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legutányosabb ár
mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes áreng
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom: A budapesti önk. tűzoltó-testület parancsnokságának jelentése az 1900. évről. — Hivatalos rész: Jegyzőkönyv az 1901. évi mczius 23-iki elnökségi ülésről. — Jegyzőkönyv az 1901. évi márczius 24-iki orsz. választmányi ülésről. — *Technikai rész:* A rombolási Palatinus Adámtól. — *Általános rész:* Jelentés a párisi kiküldetésről. Scossa Zoltántól. — *Párisi úti jegyzetek.* V. Irta: Kállay Im. — *Testületek köréből:* A mohácsi önkéntes tűzoltók közgyűlése (folyt. és vége). — Aradvármegyei állapotok. — A jutagári tűzolt közgyűlése. Neubrand Jánostól. — A csáktornyai testület közgyűlése. — *Hirek.* — *Szerkesztői üzenetek.* — *Hirdetések.*

A budapesti önkéntes tűzoltó-testület parancsnokságának jelentése az 1900. évről.

Tisztelt közgyűlés!

Testületünk az elmúlt évben tényleges működésének 31. évét töltötte be a humanizmus nehéz, de lélekemelő szolgálatában.

Eme hosszú küzdelmes évek láncolatában az 1900. év kiváló helyet fog képezni főleg azon nagy horderejű vállalkozásunknál fogva, hogy a párisi nemzetközi tűzoltó-versenyekben mint ténylegesen működő csapat résztvettünk.

Ezzel fényes bizonyítékát adtuk annak, hogy hivatásunkkal tisztában vagyunk, s hogy az önként elvállalt kötelezettségek elől, bármily terheket róttak is azok reánk, nem vonultunk félre, hanem készséggel feleltünk meg a magunk elé szabott nehéz feladatnak.

Párisi szereplésünkkel nemcsak önmagunknak szolgáltunk, de szolgálatot tettünk a hazai tűzoltó-intézménynek is, mert hogy saját szemünkkel láttuk mindazt, amit eddig csak leírásból ismertünk, ezentul egész másképp gondolkozunk, másképp ítélkezünk az annyira felmagasztalt külföldi tűzoltóságról, de különösen meggyőződünk, hogy a magyar tűzoltóság nem áll utolsó helyen, sőt a praeventiva dolgában — Budapestet Párishoz hasonlítva — határozottan elsőbbségben vagyunk.

Szerek dolgában sajnos, nem mondhatjuk ugyanezt. E téren nálunk haladás alig konstatalható, mert nagy egészben ma is ugyanolyan szerekkel dolgozunk, a minőkkel negyedszázaddal ezelőtt működtünk, s melyek habár jónak bizonyult berendezésükkel a mindennapi igényeknek ma is megfelelnek, azokat a fokozottabb igényeket, melyek különösen nagy városokban, avagy nagy méretű tüzeseteknél időnkint támasztatnak, kielégíteni nem tudják.

Az a józan törekvés, hogy a mind gyengébbé váló emberi erőt a tűzoltásban a különböző természeti erők által hajtott gépekkel pótolják, s mely az elmúlt évtizedben a külföldön akkora tért hódított, minket magyar tűzoltókat

a mi tűzoltószerszergyárosainkkal egyetemben hidegen hagyó s mi ma is csak nyers erőnkre támaszkodva nehéz szerekkel szállunk szembe a tüzzel.

Valóban szükségünk volt a párisi kirándulásra, hogy megtudjuk valahára, hogy nem a kézi-fecskendők, nem emberi erővel működő nehézkes mászó- és mentőszer nem is a nagy terhűkkel bennünket bénító személyi fő szerelések halmaza az, mely bennünket nagy föladataink egyedül képesíthet, mert a mai haladottabb viszonyok kö mint a legmodernebb eszközök joggal megkövetelik ma helyüket a gőz, gáz és villanyos fecskendők, a pneumatiki tolólétrák stb.

A versenyekben való szereplésünk, mint azt jelel tésünkben részletesen lesz szerencsénk előadhatni, eredményesnek mondható, különösen ha figyelembe vesszük hogy a mi külföldi versenytársaink, az angol, az olasz, a portugál, az amerikai egytől-egyig gőzfecskendőkkel tolólétrákkal és könnyű mászólétrákkal állottak szembe mi kézi erővel hajtott fecskendőkkel, nehéz dugólétrákkal és bár teljes biztonságot nyújtó, de annál hatalmasabb súlyú horoglétráinkkal.

Egy másik körülmény, a mi ugyancsak szembetűnő módon volt észlelhető az, hogy a külföldiek a testi ügyesség fejlesztésére nagyobb súlyt fektetnek; ezt láttuk párisiaknál, láttuk a portugáloknál, a mely körülmény ugyan csak nagy előnyükre szolgált a versenyző csapatoknak.

A támadási feladat különben is egészen a párisi és amerikai viszonyokhoz volt szerkesztve, mert hogy a mi építkezési viszonyaink mellett olyan helyzet álljon elő, hogy a III. emeleten égjen és a VI. emeletről kelljen életet menteni, nálunk ugyan alig fordulhat elő, míg ellenben a párisi építkezési viszonyok mellett nagyon is természetesnek kell találnunk azt, hogy a gyakrabban szükségessé váló életmentésre nagyobb súlyt fektetnek. Tapasztaltuk azt is, hogy a külföldi csapatok egytől-egyig ügyes szemfényvesztők, kik szemre a laikus közönségnek imponáló mutatványokkal nagy hatást tudnak elérni, s a mi megbecsületes, tisztán munkát végezve, sugarainkat a mi régi, jónak bizonyult módunk szerint felhuzva a magasba közvetlenül a tü-

fészkehez irányítottuk, addig a mi versenytársaink előre fölfutott s készenlétbe helyezett gőzfecskendőikkel egytől-egyig a földről puskáztak.

Iskolázottságunk, fegyelmezettségünk, egyöntetőségünk és a mozdulatokban való praecizitásunk a legjobb benyomást keltette, hatást azonban csakis a VI. emeletről való ugrással tudtunk elérni.

A versenyző csapatokról, valamint a lefolyt versenyekről a kritika, mely egyik francia szaklapban közöltetett, a következő volt:

»Az amerikaiak akrobaták, a portugálok apró, fürge, ügyes, erősen megválogatott emberek, az angol (Lyton), olasz (Milanó) és Budapest úgy emberanyagra, mint képzésre egyenlő anyagnak minősíthető. Az angolok a mentőtömlőt és az olaszok a tolólétrát lassan szereltek. A portugálok rendkívül gyors, fürge mászók, míg Budapestnél az ugró-ponyvába való ugrás a VI. emeletről nagyon szép dolog volt, rendkívüli bátorságukra mutat, de kifogásolható, mert az ily veszélyes produkciókkal gyakorlatoknál inkább bábukkal kellene csak experimentálni.«

Kiküldetésünk nemcsak a magyar tűzoltóságnak, de a magyar nemzetnek is becsületére vált, mert büszkén merjük állítani minden túlzás és sovinizmus nélkül, hogy úgy a francziák, mind az egyéb külföldiek — nem csekély bosszuságára a szomszéd osztrák sógoroknak — bennünket, bárhol jelentünk is meg, a legnagyobb rokonszenvvel, lelkesedéssel fogadtak, a szó szoros értelmében ünnepeltek, s mindannyiszor megdobbant honfiai keblünk, valahányszor a francia lelkes Viv la Hongrie kiáltását hallottuk.

Ezeknek előre bocsátása után van szerencsénk a lefolyt év történetéről a következőkben beszámolni.

Az 1899. év mozgalmas napjaihoz képest, daczára a küszöbön volt tisztujításnak, a lefolyt év a legesőndesebben indult meg s a csak néhány hóval előbb még annyira izgatott kedélyek teljesen lecsendesültek, s így végre ismét helyre állott az annyira féltett békés jó viszony.

Teljes szelcsend beálltával érkezett el április 29-ike, a kitűzött tisztujító közgyűlés napja, mely hivatva volt a belügyminiszterileg jóváhagyott új alapszabályok értelmében az új parancsnokságot megválasztani.

A régi parancsnokság felmentvénye után Bulyovszky Aladár alapítótag korelnöksége mellett egyhangulag újból dr. Szily József lett megválasztva parancsnoknak. A további választás immár az ő elnöklété alatt a következő eredménnyel folyt le:

Egyhangulag megválasztottak Oszetzky Lajos alparancsnokká és Szidanits Ferencz tb. alparancsnokká és I. szakaszparancsnokká; szakaszparancsnokokká választottak dr. Balogh Dezső, Kálmán Géza, Haussegger Menyhért, Hevesi Jakab és dr. Flóris Áron, míg a VII. és VIII. szakaszparancsnoki állások üresedésben hagyottak. Titkárnak Kállay Imre, pénztárosnak dr. Balogh Dezső, szertárosnak Kálmán Géza, szolgálatvezetőnek Haussegger Menyhért, orvosoknak dr. Gerber Béla és dr. Balogh Dezső, szivattyú-mestereknek Waiser Ferencz és Köhler István, mérnöknek Kajlinger Mihály választottak. Parancsnoksági tagok lettek Bulyovszky Aladár, Boross Soma, Sándor Pál és Peringer Ferencz.

Sajnos, évközben ezen választási lajstromban apadás állott be, a mennyiben Peringer Ferencz parancsnoksági tag meghalt, dr. Flóris Áron pedig szakaszparancsnoki állásáról önként lemondott.

A tavalyi közgyűlés több feladatot rótt az újonnan megválasztott parancsnokságra, melyek — daczára a felmerült nehézségeknek — nagyjából végre is hajtattak, s ha egyik vagy másik határozat ez idő szerint végleges elintézését nem is nyert, úgy az nem a parancsnokságon mult, hanem azon rendkívüli viszonyokon, melyek éppen ezeknek útját állották, s így azok abban a stádiumban vannak, hogy vagy most vannak tárgyalás alatt, vagy pedig alkalmasabb időket bevárva egyelőre nyilvántartatnak.

A szakismeretek terjesztése körül évek óta siker folytatott gyakorlatunkhoz képest az elmúlt évben is a főbb feladatunkat képezte a tűzoltó tiszti szaktanfoly rendezése. E végből az 1890. évben létesített s azóta 1894. és 1896. évet kivéve minden évben rendezett országos tűzoltói szaktanfolyamok folytatásaként, daczára több oldalról megnyilvánult véleménynek, hogy éppen párisi kiküldetésre való tekintettel az idén ejtessék el parancsnokság első köteletségének tartotta annak megtartását.

Ez volt immár a IX. országos szaktanfolyam, mely ugyancsak a nmélt. m. kir. belügyminiszter úr mult június 7-iki 52.030/v. c. sz. magas rendeletével nyert megerősítést, és egyúttal az összes törvényhatóságoknak ajánlatott. A tanfolyamra, mely július hó 22-től augusztus 9-ig volt kitűzve, összesen 35-en jelentkeztek, ezek közül azonban 7-en nem jelentek meg, egy csak a gyakorlatokra járt, kettő időközben visszalépett, így tehát a ténylegesen részt vettek száma 25 volt.

A megállapított tanterv szerint mint előadók részt vettek dr. Szily József parancsnok, Oszetzky Lajos parancsnok, dr. Balogh Dezső és Kálmán Géza szakparancsnokok, Tomcsányi Béla orsz. szöv. pénztár Köhler István szivattyú-mester, továbbá Markusovszky Béla f.öv. tűzoltó segédtsz és mint az előadói kar új tagjai Lukáts Gyula orsz. szöv. előadó, Szidanits Ferencz alpar. és Breuer Szilárd f.öv. segédtsz nagy sajnálatunk betegségük miatt nem működhettek közre a tanfolyamon.

A testület kebelén kívül álló előadók működési tevékenységét honorálandó, Markusovszky Béla és Lukáts Gyula előadó urak részére egy-egy elméleti óra után 10 korona, egy-egy gyakorlati óra után pedig 6 korona tiszteletdíj állapítottunk meg. Markusovszky Béla előadó úr azonban tiszteletdíját a párisi versenydíj alapján adományozta, miért ezuttal szíves köszönetet mondunk.

A tanfolyam-hallgatók részére ezuttal is a VIII. k. Bezerédy-utcai iskola tornatermét rendeztük be a szaktanfolyam fővárosi tanács által átengedett butorzatokkal ingyen szolgáltatásul, míg az előadások czéjaira ugyanazon iskola egy tantermét használtuk. Gondoskodtunk a hallgatók kedélyes utazásáról is, melyet a kereskedelmi miniszter az idén is engedélyezni méltóztatott.

A tanfolyamra ezuttal is Bulyovszky Aladár parancsnokságunk érdemes tagja, miniszteri titkár kitért ki miniszteri biztosul, ki a tanfolyam sikerén most is az fáradhatlan buzgalmával és lelkiismeretességével működött közre, a miért is első sorban köteleességünknek tartjuk ezen önzetlen és páratlan önfeláldozásáért legméltóbb köszönetünket nyilvánítani. A vizsgálatok aug. 8. és 9-án tartottak. Tiszti minősítést nyert összesen 21 hallgató, pedig 3 jeles, 12 jó, 6 elégséges eredménnyel lettek a vizsga alapján, míg altisztté minősítve 4 hallgató lett. A vizsgálatokra az országos tűzoltó-szövetség ez évben Szabó Gyula előadó urat küldötte ki, kinek szakszemély közreműködéséért szintén köszönettel adózunk. Örömmel mondhatjuk, hogy a hallgatók kiváló anyaga és azon eredmény, melyet felmutattak, általános megegyedétséggel szolgált.

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, kik a tanfolyamunk sikerét előmozdítani törekedtek, nevezetesen Scserebovszky Szaniszló úrnak, a hiv. tűzoltóság főparancsnokának, valamint Janicsek Andor tűzfelügyelő úrnak, kik valahányszor arra alkalom nyílt, szíves előzékenységgel támogattak bennünket törekvéseinkben.

Köszönetet mondunk Markusovszky Béla f.öv. segédtsz és Lukáts Gyula előadó uraknak, kik szívesek voltak az előadói tisztséget elvállalni.

Elismeréssel tartozunk Köhler István szivattyú-geológusnak, ki a gyakorlatokhoz a szükséges szereket díjtalan rendelkezésünkre bocsátotta.

Ézzel kapcsolatosan, mint a szakképzés ágazatához, itt felemlítjük, hogy az elmúlt évben is tartottunk amot az I. ker. állami tanító-képezdében, hol a évben is Szidanits Ferencz tb. alparancsnokunk tarz előadásokat. Ezen tanfolyamon szám szerint részt 21-en, kik Bulyovszky Aladár ministeri biztos vezetett Kálmán Géza és Hevesi Jakab szakaszparancsnok közreműködésével tartott záró vizsgálaton jeles eredményt kaptak fel.

gyakorlómestert a lefolyt évben is küldöttünk ki és a pozsonyvármegyei tűzoltó-szövetség által rendezett amra dr. Balogh Dezső szakaszparancsnokunk mellett, ki előadói tisztét igen szép eredménnyel teljesítette.

Ugyancsak egész éven át tartottunk gyakorlatokat a Gyula és Országos újpesti bőrgyárában, dr. Heidberg vegyermények gyárában és a budapesti ásványolt Berg-féle) gyárban, melyeknek vezetésével Kállay titkár volt megbízva.

Testületünk múlt évi működésének második jelentős eredménykedését képezte a párisi nemzetközi tűzoltó-verbelen való szereplésünk. Az eszme legénységünk fogalmazott meg, mely testület öltött az április hó közgyűlésen, a hol az indítvány nagy szótöbbséggel határozta s határozattá emeltetett, hogy a testület 20 képviselőt küldjön a párisi nemzetközi tűzoltó-verbelen s erre a célra meg is szavazott 6000 koronát létszámból.

Ez a határozatunk folytán az ügyet az országos tűzoltó-szövetség is felkarolta s ugyancsak megszavazott 2000 koronát a kiküldendő csapatok részére.

Az érdeklődés eleinte elég nagy volt, de tekintve a nagy anyagi áldozatokat, ezek csakhamar alászállottak és csak a legfontosabbak maradtunk jelentkezők.

Az első kiküldetésre a kellő fedezet megvolt, hozzá az előkészítési munkálatokhoz, melyek azonban a legfontosabbaknál az országos tanfolyamra, több nehézségekbe ütköztek.

Az először is nagyobb dolgot adott a kiküldendő csapat összeállítására, valamint a rendkívüli gyakorlatok tartására pedig azért, mivel tagjaink más irányu elfoglaltsága miatt nem rendelkezhetek annyi idővel, a mennyire a nagyobb szabású vállalkozásnál okvetetlen szükség van rá.

Tartottunk rendkívüli gyakorlatokat hetenként 2-szer, 9—10 óráig a gyéren megvilágított laktanya udvarán. A legfontosabb megnehezítette az előkészítést az is, hogy közvetlenül a kiküldetés előtt a tanfolyam tartatott, mely elfoglalta a tisztikart, valamint a szükséges szereket. S ha még több nehézségek dacára sem riadtunk vissza a kiküldetésről, úgy az csak annak volt tulajdonítható, hogy a vállalkozásunk sikerében és tudatában voltunk.

hogy ezen hazafias kötelesség elöl a bejelentés után a tűzoltóság és a magyar nemzet tekintélyének megerősítése nélkül visszalépünk többé nem lehet. Ezen nagy tudata fokozott kedvvel serkentette a kiküldött csapat munkára, dacára annak, hogy a Köhler István által megajánlott szerekek kiküldése nem tőlünk függő, hanem akkorra késedelmet szenvedett, hogy azoknak kellő időben érkezése és ekként a versenyekben való tényező közreműködésünk már-már lehetetlennek látszott. A legfontosabb nappal indulásunk előtt lettek útnak indítva a Köhler István által adott mozdonyfecskendő, tömlőorsó és szertárak, míg a gráci dugólétrával és mentőszerekekkel a legfontosabb szerkesztési testületünk szertárából került ki.

Augusztus 9-én este 9 órakor záródott a tanfolyam a d. u. 1/2 óráig tartott Párisnak. A kiküldött csapat volt dr. Szily József parancsnok, Oszetzky Lajos parancsnok, Haussegger Menyhért szakaszparancsnok, Imre titkár, Schwert Frigyes, Szabó Gyula, Székely

János és Jakobovits Lajos őrparancsnokok, Szmetya István, Bundschuh Pál, Wessely Ferencz csövezetők, Mátyás Lajos, Halász Zsigmond, Szalay József, Schneider Jakab, Székely Zsigmond, Révész József mászók, Friedl Gyula, Bernáth István és Benő Géza szívattysók. Magát az utazást, a látottakat és tapasztaltakat jobbjára ismertettük már a Tűzoltó-Közlöny »Párisi uti jegyzetek« című közleményében, jelentésünkben tehát csak a hivatalos közleményeket fogjuk főlegemlíteni.

Párisba megérkeztünk aug. 12-én reggel 6 órakor; még aznap részt vettünk a nemzetközi tűzoltó-kongresszuson. Aug. 13. és 14-én megtekintettük a párisi tűzoltóság egyes őrségeit, végig néztünk egy őrségi gyakorlatot, mely egy tornagyakorlatból állott; láttunk egy riasztást, voltunk egy tűzpróbán, tanulmányoztuk a párisi építkezési és tűzrendészeti viszonyokat, bejártuk a kiállítás területét, a hol mindenütt a legnagyobb figyelemmel tanulmányoztuk a tűzrendészeti óvintézkedéseket.

Augusztus hó 15-én részt vettünk a köztársasági elnök előtt végbe ment tisztelgő felvonulásban, melyben az elöl haladó zenekar és francia szövetségi zászló után a menetet, melyben 8000 ember vett részt, mi magyarok nyitottuk meg.

Ugyanakkor a felvonulás előtt Loubet köztársasági elnök személyesen dekorálta a francia, valamint a külföldi tűzoltóságok képviselőit. Dr. Szily József parancsnokunk az I. osztályu ezüst Medaille d' Honneurt kapta, míg Oszetzky Lajos és Haussegger Menyhért a francia tűzoltó-szövetség örökös tagjaivá választották.

Aug. 16-án Versaillesbe történt kirándulás, míg a többi napok immár a munka napjai voltak. Így aug. 17-én kora reggel kimentünk Vincennesbe, a hol a francia tűzoltóságok versenygyakorlatai javában folytak. Végig néztük ezen gyakorlatokat, melyek szakadatlan folytak aug. 13. óta naponta reggel 7 órától d. u. 2 óráig program szerint.

Ezen versenyekben 297 francia csapat vett részt egységes szerekekkel és felszereléssel.

Ugyanaznap délután megtekintettük a kiállított szereket és részt vettünk a kézi és gőzfecskendők kipróbálásán. Estefelé volt, midőn végre megérkeztek várva-várt szereink. Csapatunk egy része nyomban a szerekek tisztogatásához fogott, másik része pedig a mászóház előtti, tervtől eltérőleg fölemelt talaj leásásával és hogy horoglétráinkat a gerendákból összerótt, bedeszkázatlan mászóházon használhatba vehessük, a mászóháznak helyenkinti bedeszkázásához fogott. A mászóház közepén 6 emeletre, két oldalt 3 emeletre volt építve.

Augusztus 18-án volt a nemzetközi versenyek napja. Program szerint jelentkezett a versenyekre Anglia részéről Lyton, Windsor, Leeds, Bournemouth és Worthing. Továbbá Milánó (Olaszország), Budapest (Magyarország), Santander (Spanyolország), Oportó (Portugalia), Scharbeck (Belgia).

A délelőtti folyamán próbagyakorlatok és támadások tartottak s csak délután 36 fokos hőségben vették kezdetüket a tulajdonképeni versenyek. A sorsbuzás szerint délután 2 órakor mi kerültünk elsőnek s csak mi utánunk jöttek a többi csapatok, kik ugyanazt a feladatot kapták megoldásra. A jelképes tűztámadási terv szerint a III. emeleten égett, az innen fölebb vezető lépcső lángokban állott és az V. emeletről 2, a VI-ik emeletről 1 embert kellett megmenteni. Szereltünk 2 fecskendőszugart osztó villával, egykaru horoglétrákon felhatolva, első sorban a mentőtömlőt húztuk föl s azzal történt az életmentés, míg a tömlővezeték csőkötéllal huzatott fel a magasba. Az egész szerelés, a mentés és visszaszerelés 6 percig tartott. A versenytámadások után újból előhivattunk s akkor bemutattuk a kötélben való önmentést és ugrást a VI. emeletről le az ugróponyvába.

Aug. 19-én d. u. végig néztük a párisi katonai tűzoltóság támadását és torna-mutatványait. Ennek befejezte után hirdették ki a francia és nemzetközi versenyek eredményét. A francia tűzoltóságok díjait nem számítva, az eredmény a következő:

A párisi tűzoltóság, mely versenyen kívül állott, kapta a nagy díszoklevelet; az I. díjat (1500 frank és emléktárgy) az oportói (portugal) kaszányázott tűzoltóság, a II. díjat (600 frank) a lytoni (Anglia) hivatásos tűzoltóság, a III. díjat (500 frank) a budapesti önkéntes tűzoltó testület, a IV. díjat (800 frank) a kansasi (Amerika), az V. díjat (500 frank) a milánói (Olaszország), a VI., VII. és VIII. díjat (egyenként 400 frank) a leeds-i, a burnemouthis és wortingi angol tűzoltóságok.

A testületünknek jutott 500 frankos versenydíjból »párisi versenydíj-alap« címen egy új alapot teremtettünk, melynek kamatai évente rendezendő házi versenyek győztesei közt lesznek kiosztandók. Ez alaphoz csatoltuk a magyar országos tűzoltó szövetség által adományozott 2000 korona, az ez által gyűjtött 229 korona és a testület tartalékalapjából utalványozott 6000 koronából fönnmaradt 42 korona összeget, a Markusovszky Béla úr által e célra átengedett 68 korona tiszteletdíjat, nemkülömben az elemi biztosító-társaság által e célra adott 100 koronát.

A budapesti öngyógyító népbanknál levő és 35.240 korona 88 fillért kitevő tőkénk biztosítására az elmúlt évben minden lehető intézkedést megtettünk, ám az ezen bank ellen időközben nyitott csőd, majd a csőd megszüntetése után a felszámolás kimondása miatt jogos követelésünkhöz mindekkoráig nem juthattunk, de sőt addig, a míg a bank régi igazgatósága ellen folyó polgári és büntető perek befejezést nem nyernek, s ebből kifolyólag a valószínűleg évekre kiterjedő felszámolás meg nem történik, egészben valószínűleg nem is juthatunk.

A testület többi peres ügyeihez tartozott dr. Kőncs Boldizsár 289 koronás követelése is, melyvel azonban elutasították a testület csak az elismert 60 kor s ennek kamatai megfizetésére lett kötelezve. A Geittner és Rausch cég 1400 kor. követelésével az I. foku bíróság által elutasított, de a cég felebbezése folytán az ügy II. foku elbírálás végett a kir. táblán van.

A fővárosi tanács IX. ügyosztálya a tűzrendészeti szabályrendelet-tervezet tárgyalására két ízben meghívta a testületet is, ezen tárgyalásokon azonban eddig semmiféle végleges megállapodás nem történt, úgy, hogy az is még mindig a régi stádiumban van.

Ez az oka annak, hogy a szolgálati szabályzat átdolgozásával szemben — habár arra már valóban nagy szükség volna — még mindig várakozó álláspontot vagyunk kénytelenek elfoglalni.

Hogy az év lefolyását hűen visszatükröztessük, kezdjük az év elején azzal, hogy tavaly is megtartottuk szokásos bálunkat, mely ugy erkölcsileg, mint anyagilag méltóan sorakozott az előző évek multságaihoz.

Február 20-án tartottuk 11.000 éjjeli őrségünket, mely alkalommal a parancsnokság tagjai tartották az őrséget. Ezen napot megünnepelendő, márczius 24-én az országos kaszinó étkező helyiségében egy társas vacsorát rendeztünk, melyen az orsz. szövetség elnöksége, a hivatásos tűzoltóság tisztjei, a szomszédos tűzoltóságok, nemkülömben számos régi bajtárs tisztelte meg jelenlétével testületünket.

Tagjaink buzgóságát fejlesztendő, múlt évben is április 29-én megtartott rendező évi közgyűlésünkön a szolgálat minden ágában tanúsított kiváló szorgalmuk és előmenetelükért Wessely István csövezetővé léptettetett elő, Schneider Jakab 3 darab, Jakobovits Lajos őrparancsnok 2 darab és Weisse Arthur őrparancsnok 1 darab 10 koronás arannyal és elismerő oklevéllel, Schwartz Armin és Székely Zsigmond mászók és Jobbágy Károly őrparancsnok elismerő oklevéllel lettek kitüntetve.

Ugyanekkor osztottuk ki az országos tűzoltó-szövetség által engedélyezett szolgálati érdemeket és pedig: István szivattyú-mesternek és Bundschuh Pál csövező a X-éves, Haussegger Menyhért szakasparancsnoknak, Bartók Ödön őrparancsnoknak, Havas Ede és Mizes mászóknek az V-éves szolgálati érdemeket.

A bajtársiasság fokozására képviseltette magát a testület az újpesti önkéntes tűzoltó-testület 30-éves fennállásának ünnepélyén, a csavargyári, a csepeli, a jutagy Leppinger-féle szeszgyári tűzoltóságok szolgálati kiosztási ünnepélyein.

Megünnepeltük szeretett parancsnokunkat dr. Józsefet XX-éves szolgálati működésének évfo alkalomból, a mikor is a parancsnokság egy barátságos vacsorát rendezett, míg a gyakorlótéren egybegyűlt legelső díszes kivitelű ezüst kéthangú jelzőnek felajánlása adta tanujelét parancsnokához való hű ragaszkodásának.

Itt említjük fel, hogy dr. Szily József parancsnok az országos tűzoltó-szövetségnek titkárja részt vett a első ízben tartott országos tűzrendészeti vizsgálatoknál.

Ugyancsak dr. Szily József szerkesztése alatt az évben is kiadtuk a »Tűzoltó-Közlőnyt«, melyet az országos tűzoltó-szövetség testületünk költségén megjelentetett lapját a szövetség összes testületeinek, különben az összes törvényhatóságoknak az egész országban díjtalanul küldöttünk meg.

Testületünk régi fáradhatatlan tagját Szidanits Istvánt tiszteletbeli alparancsnokunkat az év nagy részén át hármas tartó súlyos betegsége elvonta körünkől; mi azonban, hogy őt nemsokára ismét közöttünk lássuk, megpróbáltuk.

A Kaiser-jubileum Stiftung igazgatósága kérvényre az árvák segélyezésére 100 korona segélyt utalván megajánlta. Ugyanitt bejelentjük azt is, hogy anéhaj Szidanits István árvái részére testületünk által tett 2000 koronás alekamatit félévénként kiutalványoztuk.

Halottak napján múlt évben is leróttuk kegyelmeink adóját néhai Szidanits Ferencz és néhai Wagner Ferenc síremléke előtt, meghatottsággal áldozva azoknak, akiknek ügyünk iránt való szeretetüket ifjú életük feláldozásával pecsételték meg.

Tagjai voltunk az elmúlt évben is a magyar tűzoltó-testületek segélyező-szövetségének, melyből Friedl Gyula sérült bajtársunk 100 korona segélyt kapott.

A múlt évi közgyűlés elrendelte a szertár rendezését; ezzel kapcsolatosan van szerencsénk bejelenteni, hogy a szertárban évek óta összegyűlt öreg és elvetetett tárgyakat selejteztük, eladtuk és az összeget az egyenruha-alapba helyeztük; az összes újból fényezettük, balták, kéthangú jelzők, sípok, táblák és a szertár czélszerűbb berendezését nyert. A szertár felújítása, valamint a tagoknak kiadott egyéni felszerelés rendezése folyamatban van.

Ezzel kapcsolatosan megemlíjük, hogy a régi kocsis átalakítására nézve most folynak a tárgyalások. Szereinket egy támrudas gráci díszlettel megajánlottuk.

Testületünk bejelentésének mozgalmas kérésére a következő adatok tüntetik elő.

A parancsnokság az elmúlt évben 25 határozatot hozott, 12-ét pedig ügyirat, mely kivétel nélkül mind elintéztetett nyert.

Ezek közt többek közt a fővárosi tanács által beadványt nyújtottunk be azzal a kérelemmel, hogy kerékpározó tagjainkat mentse fel a közlekedési szabályok alul; sajnos azonban, ezen felvétel megtagadása kedvezőtlen elintéztetést nyert. Számos vidéki testület felvilágosító levelet intézett a parancsnoksághoz, melyek legszívvelősebb felvilágosítás és támogatás megajánlását tartalmazták.

Az 1899. évi december 31-én testületünk

3 tagja volt. Az 1900. év folyamán felvételre 9 volt új tag, összesen 40, úgy, hogy a lefolyt évben 116 működő tagja volt testületünknek. Ezek az év folyamán kilépett 22, töröltetett 19, összesen 41;adás tehát 1 volt, úgy hogy a tényleges létszám december 31-én 75 fő volt. Ezenkívül volt 7 tiszti, 3 alapító, 3 kedvelő és 3 pártoló tag, míg a snokságnak a nem működők sorából 3 tagja volt. Ben lépett az alapító tagok sorába 200 koronával István.

1 működő tagok létszámában — a legtöbb esetben zálati idő folytonossága mellett — 30 évi szolgálati van 1, 26-tal 1, 24-gyel 1, 22-vel 3, 20-szal 2, 18-csal 1, 17-tel 1, 15-tel 4, 14-gyel 1, 13-mal 4, 3, 11-gyel 1, 10-zel 1, 9-czel 4, 8-csal 3, 7-tel 2, 1, 5-tel 1, 4-gyel 5, 3-mal 4, 2-vel 8, 1-gyel 8, 1 alul 14; összesen 75.

Polgári foglalkozására nézve: asztalos 9, ács 1, os 2, betűszedő 4, cipész 3, cserepező 1, ezüst-
lő 1, esztergályos 2, vasesztergályos 3, fényképész 1, z 1, gépmester 1, gépszerező 1, géplakatos 2, lakatos 5, 3, hivatalnok 6, kaptafakészítő 1, kárpitos 2, keres-
3, kéménysópró 2, kovács 3, kőfaragó 1, kőműves 3, k 1, orvos 4, sarkantyús 1, szifonmunkás 1, szoba-
1, szobrász 1, szűcs 1, tanító 2, tornatanár 2;
en 75.

Rangfokozatra nézve: tiszt és tisztviselő 12, őrs-
csnok 13, rajvezető 10, őrvezető 19, vizsgázott
tyús 8, szivattyús 13; összesen 75.

Az elmúlt évben 365 éjjeli őrség tartatott, melyeken
iszt és 3733 ember, vagyis összesen 3847 fő vett
átlag tehát egy őrségre 10 ember jutott

A színházi délutáni előadások fokozott tűzvédelmére
aléti őrség tartatott 50 ízben, melyeken 32 tiszt és
ember, vagyis összesen 632 fő vett részt; átlag egy
re 12 ember jutott.

Kivonult az őrség 27 esetben, riasztva lett 3 esetben.
lékban az őrség nem állott egyszer sem. Őrparancs-
szolgálatot teljesített 114 esetben tiszt Őrparancsnok
volt 3 ízben

Az őrség, eltekintve a parancsnoksági ülések alkalmá-
értént ellenőrzéstől, 7 ízben volt felülvizsgálva.

Tűzeseteknél testületünk 57 esetben volt működésben.
volt ezeknél 30 tiszt és 427 ember, vagyis összesen
tag; egy tűzesetnél tehát átlag 8 tag vett részt.

A fent kimutatott tűzstatistikai számok közt szerepel
oldberger-féle kékfestőgyárban pusztított tűznél való
működés is, a miért is. nevezett gyár igazgatósága egy

köszönőirat kíséretében 200 koronát adományozott, mely
összeg a kártalanítási alapba helyeztetett.

Az 57 tűzesethez szereink 27 esetben vonultak ki, míg
30 esetben azok a tűz színhelyén nem voltak.

Esti 6 órától reggeli 6 óráig esik ezek közül 34 tűz-
eset, reggeli 6 órától esti 6 óráig pedig 23 tűzeset.

A tűzesetek közül január hóban volt 2, februárban 2,
márcziusban 8, áprilisban 9, májusban 4, júniusban 5,
júliusban 2, augusztusban 7, szeptemberben 5, október-
ben 8, novemberben 1, decemberben 4.

Minőségre nézve volt pincze-tűz 2, szoba-tűz 6, bolti-
tűz 2, raktár-tűz 3, kémény-tűz 4, mennyezet-tűz 1, padlás-
tűz 2, tető-tűz 10, félszer-tűz 4, gyár-égés 9, istálló-tűz 3,
kazal-tűz 4, műhely-tűz 1, malom-tűz 2, jégverem-tűz 3,
vaktárma 1.

Ez az 57 tűzeset kerület és községenként követ-
kezőleg oszlik meg: az I kerületre esik 1, a III-ra 4, az
V-re 4, a VI-ra 7, a VII-re 18, a VIII-ra 8, a IX-re 4,
a X-re 7, Újpestre esik 2, Rákosra 1, Czinkotára 1.

A lefolyt évben a tanfolyamballgatókkal tartottakat
nem számítva, 27 gyakorlat tartatott, melyeken részt vett
94 tiszt és 694 ember; összesen tehát 788 tag, úgy, hogy
egy gyakorlaton részt vett átlag 3 tiszt és 25 ember. Ezen
gyakorlatok közül 24 köz- és 3 vizsgagyakorlat volt.

A vizsgagyakorlatokon tanusított képesség folytán
örvezetővé minősített 3, vizsgázott szivattyússá 5.

A téli vasárnapok délutánjain 14 elméleti előadás
tartatott, melyeken 44 tiszt és 349 ember, vagyis összesen
393 fő vett részt, úgy, hogy egy előadáson jelen volt átlag
3 tiszt és 24 ember.

A gyakorlatok alatt, valamint a tűzeknél két nagyobb
baleset is fordult elő; így Tóth János csövezető a szülészeti
klinika égésénél sebesült meg, míg Friedl Gyula szivattyús
egy támadási gyakorlat alkalmával szerről való leugrás
következtében erős lábízfazamot kapott. Mind a két esetben
segélyalapkából, az utóbbi pedig a magyarországi tűzoltó-
testületek segélyző-szövetségétől nyert segélyt.

A szolgálathoz több újítást hoztunk be; így egy
parancskönyvet fektettünk fel, naponként az őrség fel-
vonulásakor próbariasztást tartunk, egy szolgálati tárcza és
egy szolgálati karkötő adatott ki a szolgálathoz álló
őparancsnok részére.

Jelentésünket ezzel befejezve, kérjük annak szives
tudomásul vételét.

Kelt Budapesten, 1900. évi márczius hó 9-én.

A budapesti önkéntes tűzoltó-testület parancsnoksága.

Dr. Szily József,

parancsnok,

Kállay Imre,

titkár.

HIVATALOS RÉSZ.

Jegyzőkönyv.

*Tartott Budapesten a magyar országos tűzoltó-szövetség
ségének 1901. évi márczius hó 23-án délután 3 órakor
a szövetség helyiségében tartott ülésén.*

Elnök: *Kék Lajos dr.,* szöv. elnök.

Jegyző: *Szily József dr.,* szöv. titkár.

Jelen voltak: Óváry Ferencz dr. alelnök, Barabás
n, Breuer Szilárd, Ecker Sándor, Köhler István, Lukács
a, Markusovszky Béla, Scossa Zoltán, Szabó Gyula
ida Pál előadók, Polcz Rezső, Szokoly Ignác és Varga
ncz felügyelő bizottsági tagok, és Tomcsányi Béla szöv.
táros.

1. Elnök az ülést megnyitván, Ecker Sándor köszö-
t mond az elnökségnek a múlt ülés alkalmával nyilvá-
t részvéért.

2. A február hó 9-iki ülés jegyzőkönyve felolvasottnak

vétetvén, az ülés annak hitelesítésével megbizva Szabó
Gyula és Vida Pál előadókat.

3. Az elnökségnek az orsz. választmányhoz intézett
évi jelentését az ülés felolvasottnak tekintvén, azt egész
terjedelmében magáévá teszi, Markusovszky Béla felszólalá-
sára azzal a javítással, hogy a Tűzrendészeti Lapok 1899.
évi támogatására nem 960 korona, hanem csak 380 korona
összeg utalványoztatott.

4. Titkár felolvassa Ruffy Pál orsz. képviselőnek, a
községi közigazgatási tanfolyamok kormánybiztosának 1901.
évi márcz. hó 12-én 180. sz. a. kelt átíratát, mely szerint a
belügyminiszter márcz. hó 11-én 27 511. sz. a. kelt rendeleté-
vel megengedte, hogy a községi közigazgatási tanfolyamokon
egyelőre ideiglenesen, átmeneti jelleggel a tűzoltás összesen
24 órában taníttassék. Ezen tűzoltó tanfolyamokat a
szövetség saját pénztára terhére köteles rendezni. Jelenti
együttal, hogy a kormánybiztossal egyetértésben intézkedés

tagok, Breuer Szilárd, Köhler István, Lukáts Gyula, Scossa Zoltán és Vida Pál előadók; továbbá Wenczel a bácsbodrogvármegyei, Erlich Manó a budapesti, Nándor a fejevármegyei, Glósz Kálmán dr. a hevesegyei, Kállay Imre a pozsonyvármegyei, Oleják Károly gomolyvármegyei, Szabó Gyula a sopronvármegyei, Bács István a vasvármegyei, és Blázy Imre a veszprémegei szövetségek képviselői; végül Tomcsányi Béla pénztáros és mint vendég Vermes Béla.

I. Elnök az ülés határozatképességét megállapítván, elmondta az első sorban az évi jelentésre, mely az elnökség beszámolójáról tiszta képet ad, mindazonáltal lehetetlennek tartja, hogy különös elismeréssel ne emlékezzen meg azokról, kik a lefolyt évben működésükkal ezen elismerésméltán részoltak. Kimagasló esemény első sorban Óváry Ferencz dr. alelnöknek a tűzrendészeti vizsgálóbizottság, a törvényjavaslattal és legutóbb a tűzoltásnak a gazdasági tanfolyamokon való tanításával kifejtett eredményes működése, melyért e helyütt is köszönetet mond az elnöknek, hogy a megkezdett úton továbbra is az ügy érdekében minden lehető kövessen el. Köszönet illeti meg az elnököt is, kik a párisi nemzetközi tűzoltó kongresszuson versenyeiken hazánkat képviselvén, sikerrel közreműködtek arra nézve, hogy a magyar tűzoltó-intézmény a világ előtt számottevő intézménynek elismertessék. Megemlíti az elnök, ki az elmúlt évben töltötte be a titkári tisztségét, az elnöknek a tűzoltói működésének pedig 20-ik évét, ki a szövetség munkásságából, ha nem is a nyilvánosság előtt, de lényegében mindig az oroszországról kimerő bizton elmondhatja, hogy a tűzoltó-intézmény működésében annyit dolgozott már, a mennyit magyar tűzoltó szervezet nem dolgozott, a választmány nevében hálás köszönetet és elismerését nyilvánítja. Ezek után üdvözli a megkezdett és az ülést megnyitottnak nyilvánítja.

2. Az évi jelentést az ülés felolvasottnak tekintvén, másul veszi.

3. Az 1900. évről előterjesztett záró számadást, mely az 1900. évről maradt egyenleg . . . 5608 kor. 86 fill.

1900. évben bevétel 11311 » 59 «

» » kiadatott 11707 » 31 »

Maradvány a pénzmaradvány az 1900. év végén 5213 kor. 14 fill.,

amely a választmány tudomásul veszi.

4. Polcz Rezső felolvassa a felügyelő-bizottság jelentését a pénztár és ügykezelés vizsgálatáról. A jelentést a választmány tudomásul veszi, a pénztárosnak és az elnöknek a megfelelő fentartással a felmentvényt megadja, az elnöknek pedig elismerését nyilvánítja.

5. Az elnökség javaslatának elfogadásával elhatározza a választmány, hogy a mászószerkekről szóló szakművet a Glósz Kálmán és neje czég nyomdájában 2000 példányban kinyomatja, az összes tagtestületeknek egy példányban elküldi, a fennmaradó példányokat pedig majdnem önköltségi árban elárusítja. A mű kiadásával járó intézkedések megtételével, nemkülönben a költségek kiutalásával pedig megbizzza az elnökséget.

6. A gyakorlati szabályzat átdolgozására kiküldött bizottságot a választmány felhívja az átdolgozás mielőbbi megkezdésére azzal, hogy a módosításokat tegye közzé a Tűzoltó Közlönyben, hogy ekként bárkinek módjában álljon észrevételhez hozzászólni. A hozzászólásra adjon a bizottságnak 15 napi időt és ennek letelte után terjeszse megállapításait az elnökség elé, melyet a választmány fölhatalmaz arra, hogy a szabályzat új kiadása tárgyában intézkedjen.

7. Pénztáros jelentést tesz a tagsági díjjal hátralékos tagokkal szemben eddig követett eljárásról és intézkedésekről, melyet a választmány fölhatalmaz arra, hogy a

tényleg felosztott testületeket a tagok sorából törölje, hátralékaikat a felosztás évétől leírásba hozza, egyben utasítja, hogy a fennálló testületekkel szemben a hátralékok befizetése iránt a legerélyesebben járjon el a közigazgatási hatóságok és bíróságok segélyének igénybevételével, eljárása eredményéről pedig tegyen jelentést a jövő választmányi ülésen.

8. Titkár előterjeszti az elnökség javaslatát, hogy a szövetség a nemzetközi tűzoltó-szövetségbe belépés tekintetében egyelőre várakozó álláspontra helyezkedjék. Glósz Kálmán dr. az elnökség javaslatával szemben a belépés kimondását kéri. Ugyanily értelemben nyilatkozik Vermes Béla, a ki egyuttal kimerítően ismerteti a szövetség új alapszabályait.

Szokoly Ignác az elnökség javaslatát pártolja különösen azért, mert az orsz. szövetség a megbízottak kiküldetési költségeit az egyéb országos föladatok sokasága mellett födőzni képtelen volna.

Scossa Zoltán a belépés effektuálását kéri, annál is inkább, mert ő, mint az orsz. szövetség képviselője, e tekintetben ígéretet is tett, s a mennyiben ezen eljárását az orsz. szövetség nem szankcionálná, úgy ő kénytelen volna magára nézve a következményeket levonni.

Titkár a belépés kimondását kéri, mindazonáltal oly kikötéssel, hogy az orsz. szövetséget az évi 125 frank tagsági díjon kívül semmi néven nevezendő anyagi kötelezettség. tehát a megbízottak kiküldetésével járó költségek sem terhelhetik, s általában a kiküldetésekre nézve az orsz. szövetség magának a jövőre nézve is teljesen szabad kezet hagyjon.

Köhler István a megbízottakat nem szeretné teljesen szabadjukra hagyni s azért megkivánná, hogy azok az orsz. szövetségnek időnkint jelentést adni legyenek kötelesek.

Vermes Béla és Glósz Kálmán dr. indítványait visszavonván, a választmány a titkár által javasolt kikötések elfogadásával egyhangulag elhatározta a nemzetközi szövetségbe való belépést, erről ezen szövetség központját értesíti, a 125 frank tagsági díjat ez évre befizeti, megbízottjait pedig Óváry Ferencz dr., Vermes Bélát, Scossa Zoltánt, Szily József drt és Lukáts Gyulát megnevezi.

9. Titkár jelentést tesz a berlini nemzetközi tűzoltó kongresszus és kiállítás előkészületeiről. A választmány fölhatalmazza az elnökséget, hogy a további fejleményekhez képest a szükséges intézkedéseket annak idején tegye meg.

10. Óváry Ferencz dr. jelentést tesz a tűzoltásnak a közigazgatási tanfolyamokon való tanítása tárgyában tett intézkedésekről és az elnökség megállapodásairól. — A választmány az elnökség javaslataihoz hozzájárul, az előterjesztett tantervet elfogadja, a budapesti tanfolyam előadóinak óránként 6 korona, a vidéki tanfolyamok előadóinak pedig egy-egy tanfolyamért összesen 200 korona tiszteletdíjat utalványoz. A budapesti tanfolyam tartásával megbizzza Szily József dr. titkárt, Breuer Szilárd és Markovics Béla előadókat. A vidéki tanfolyamokra előadókul a következőket küldi ki: Pécsre Vida Pált és Köhler Istvánt, Szombathelyre Barabás Istvánt és Szabó Gyulát, Kassára Szokoly Ignácot és Köhler Istvánt, Nagy-Becskerekre Lukáts Gyulát és Köhler Istvánt, Pozsonyba, Debreczenbe, Marosvásárhelyre és Máramarosszigetre Lukáts Gyulát, míg a kolozsvári tanfolyam ellátásával a kolozsvári önkéntes tűzoltó-testületnek Polcz Rezső által előterjesztett ajánlatára ezen testület költségére megbizzza Polcz Rezsőt. A tanfolyamok támogatására, és a gyakorlati oktatásban való segédkezésre fölkéri a tanfolyamok székhelyén levő tűzoltó-testületek parancsnokságát, egyben pedig az egyes tanfolyamok idejének a tanfolyamok igazgatóival egyetértésben leendő megállapítására és a netán szükséges intézkedések megtételére a választmány fölhatalmazza az elnökséget.

11. Az elnökségnek az idei országos tűzoltó szaktanfolyamra két drb. 100 koronás ösztöndíj kitűzése iránt

előterjesztett indítványát a választmány egyhangulag elfogadja.

12. A tűzoltói tanszermuzeum megalapítása tárgyában előterjesztett elnökségi indítványhoz, illetve a 3-tagú bizottságnak az erre vonatkozó szabályzat kidolgozása és javaslattétel végett való kiküldetéséhez a választmány hozzájárul.

13. A szegedi önkéntes tűzoltó-testület parancsnokságának indítványára nézve az elnökség javaslatát elfogadja.

14. A Tűzrendészeti Lapok Almanachjának támogatására a választmány az elnökség javaslatának elfogadásával a folyó évben nem vállalkozik.

15. Szokoly Ignác intézkedést kér arra nézve, hogy a felügyelő bizottság ne legyen kénytelen jövőben az elnök-

ségi ülések alatt a vizsgálatokban eljárni — Tekint arra, hogy a felügyelő bizottság saját ügyrendje értelmében a vizsgálatokat tetszés szerinti időben tarthatja meg, választmány a maga részéről különleges intézkedések tételét szükségesnek nem tartja.

16. Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Breuer Szilárdot és Barabás Istvánt kéri föl.

Ezzel a napirend kimerítettén, elnök az ülést után 1 órakor berekeszti.

Kmf.

Dr. Kék Lajos,
elnök.

Dr. Szily József,
jegyző.

TECHNIKAI RÉSZ.

A rombolásról.

Rombolni könnyű, teremteni nehéz. Ez igaz. És mégis ha elgondoljuk, hogy a teremtő erőnek hosszú idő és nehéz munkával képzett hatalmas alkotásait is rövid idő alatt hamuvá, porrá képes tenni a rombolás, megdöbbenünk.

Ha pedig elgondoljuk, hogy magunk is hányszor alkalmaztuk a rombolást arra, hogy a tűznek, a romboló elemek leghatalmasabbjának gátat vessünk, méltán gondolkodhatunk azon, vajjon helyesen cselekedtünk-e?

Számtalan eset bizonyítja, hogy éppen mi, kiknek zászlajára a testvéri szeretet jelszava van írva, mi vagyunk azok, akik néha vad barbarizmussal nagyobb rombolásokat teszünk, mint maga a tűz.

Van közöttünk sok olyan is, ki egész határozottsággal és teljes jóhiszeműséggel azt állítja, hogy a tűz tovaterjedésének biztosan csak rombolással lehet ellenállni. Így tesznek az amerikai tűzoltók, kikben a rombolás ösztöne akkora mértékben fejlődött ki már, hogy a rombolás okozta károk megtérítésére részvény-társaságoknak kellett alakulniok.

Magyar tűzoltók, bajtársaim, ne kövessétek az idegeket, legalább ne a rombolásban. Ha pedig mégis romboltatok és e mellett igazi lelkesedéssel, szeretettel függ minden gondolatotok a tűzoltás nemes mesterségén, mikor nem kong a vészharang, nem szól riadóra a kürt, nem pergi a dob »vész van, előre«, akkor elmélkedjétek. Képzéjétek vissza magatokat a vészhelyre, a tűz támadásának módjára, a támadás és szél irányára, a vizszerzés helyére és módjára s végül lássátok lelki szemeitekkel újra a rombolást, az értéknek pusztulását. Minden mozdulatotoknak, cselekedeteiteknek vessétek, hányjátok meg helyességét.

S ha minden tüzeset után magatokba szállva, ilyen kritikát gyakoroltok saját magatok felett, akkor az önképzés

folytán a helyes, üdvös és szükséges taktikai módok megismeritek, s nem kétlem, hogy ezek ismerete a rombolásnak a legszűkebb térre való szorítását fogja javalni.

Ha pedig megteszitek azt is, hogy a szerek gondos kezelését, azoknak jókarban tartását is gondjaitok közé vesnyugton várhatjátok a veszélyt, melynek megfékezésére érezni fogjátok azt, a mi bennünket minden fáradsámaink minden munkálkodásainkért bőségesen kárpótól, a karjainkba erőt, sziveinkbe önfeláldozó szeretetet és vettlen örömet önt, — a megelégedettség érzését.

Aki pedig a rombolást, mint a tűzoltás nélkülözhetetlen kellékét ismeri, annak álljon itt a *rombolás tízprincsolata*:

1. Ha az égő alkotmány a veszélyeztetettől roltornyire van, semmi körülmények közt ne fogj a romlásához.

2. Ha a veszélyeztetett 10 méteren belül van, akkor fogj a romboláshoz, ha nincs elegendő vized.

3. Ha rombolsz, az mindig a tűz felé történjék.

4. A rombolást szél ellen kezdjed.

5. Ha az égő alkotmány és a veszélyeztetett lombos fák vannak, a rombolást halaszd a legvégsőre.

6. Oly építményt, mely a tüzet tovább nem velfeljebb maga ég el, azt csak utoljára és akkor rombolj, ha annak égése a tűz nagybodásával nagyobb veszélyt okozna.

7. Félig lerombolt alkotmány nem használ, sőt

8. A romboláshoz az ács és cserepes mesterek berekét használd.

9. Előbb vizet keress s csak aztán gondold a rombolásra.

10. Gondold meg, hogy rombolni könnyű, teremteni nehéz.

Budapest, 1901. febr. 22.

Palatinus Adorján

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

Jelentés a párisi kiküldetésről.

Tekintetes Elnökség!

Az 1900. évi június hó 2-án megtartott elnökségi ülés határozata alapján nyert kiküldetés, illetve megbízás folytán, mult évi augusztus hó 12-én reggel Párisba értem.

A magyar kormány képviselőjében kiküldött Veres Béla országgyűlési képviselő úrral még azon nap reggelén a Trocaderoan jelentkeztem az internationalis tűzoltó kongresszus elnökénél Guesnet György úrnál, a ki a francia és algeri tűzoltó-szövetségnek is elnöke.

A kongresszus reggel 9 órakor a Trocadero nagytermében Chernier elnök által lett megnyitva, a ki üdvö-

zölvén a megjelent nemzetek képviselőit, és a francia tűzoltókat, külön kiemelte azt, hogy a párisi kiállítás alatt akkorig megtartott kongresszusok között a tűzoltó kongresszus egyike a legfontosabb kongresszusoknak.

Résztvettem majdnem az összes kongresszusi ülésen, a melyek közül a legelső, a megnyitó ülést kell kiemelnem, mert azon mondotta el gróf Kamarovszky Pál tüzoitó főtiszt, — a ki utólag az európai nemzetközi tüzoitó-szövetség elnökévé is megválasztott, — ama fontosságú beszédet, a melyben a tűzoltó-ügy fejlesztésében jelenvolt bajtársnak a lelkére kötötte, hogy kérelem kapcsán, hogy bármely nemzet fiai, bárhol, bármily komoly és ügyünket előmozdító találmányt

produkálni, kötelességüknek ismerjék azt a nemzet-
tüzoltó-szövetség titkári hivatalával (Brüssel) közölni,
az ott szerkesztett nemzetközi tüzoltó szaklap
ezen találmányokról minden bajtárs értesíthető légyen,
csak így, egyesült erővel lehet ügyünket tökéletesíteni
yöntetivé tenni. Megemlékezett még az oroszországi
idészeti viszonyokról és annak jelenlegi állapotáról és
oltóságok szervezéséről.

Nem óhajtom a Tekintetes Elnökség idejét elrabolni
gresszusi gyűlések menetének leírásával, mivel azok
szaklapjaikban ismertette lettek oly hüen, hogy én is
az ott felhozottakat említhetném fel, mert újat vagy
én sem hozhatnék fel, miután azokat máskép
mint ahogy azok leírva lettek, nem is lehet, miért is
ek az én tulajdonképeni kiküldetésem céljára, a tűz-
versenyekre.

A reám rótt kötelesség folytán minden időmet a tűz-
versenyek tanulmányozása, azok beosztása, és a verseny-
elek megfigyelésére fordítottam, és igyekeztem meg-
lni az összes versenyek lefolyását és az elért ered-
yeket.

Ugy a katonai, mint a nemzetközi tüzoltó-versenyek
ennes-ben Páris mellett tartattak meg, és mult évi
sztus hó 13-án a katonai tüzoltóságok versenyével
k kezdetüket.

Ezen versenyek, a melyeken az idezárt program-
ságaként 243 katonai tüzoltócsapat mintegy 6000
errel vett részt, kizárólagosan iskolai szerelés, tornázás
isebbszerű támadásokból állt.

Reám azt a benyomást tették, hogy úgy a szerelés,
magok a szerek, messze hátramaradnak a mi szereink,
mi szerelési rendszerünk mögött és egyedül a tor-
is, a mire nagy súlyt fektetnek, és ebből kifolyólag a
zásai gyakorlatok lettek bámulatossággal és ügyes-
gel bemutatva.

Hogy részletezzem a katonai tüzoltócsapatok által tel-
t versenyeket és hogy némi képet adjak arról az óriási
eranyagról, a mi ezen versenyekre kirendelve lett,
írom a következőket:

a) 1900 augusztus 13-án a versenyekben részt vett:

A katonai IV. tüzoltóosztály	I. csoportja	14 csapat
» » »	II. »	15 »
» II. »	I. »	11 »
» » »	II. »	10 »
» » »	III. »	11 »
» » »	IV. »	12 »
» » »	V. »	11 »
» » »	VI. »	6 »

összesen: 90 csapat,

mintegy 2000 főből álló legénységgel.

b) 1900. augusztus 14-én a versenyekben részt vett:

A katonai I. tüzoltóosztály	1. csoportja	11 csapat
» » »	2. »	10 »
» » »	3. »	11 »
» » »	4. »	11 »
» » »	5. »	12 »
» » »	6. »	10 »
» » »	7. »	12 »
» » »	8. »	10 »
felsőbb katonai	1. »	9 »
» » »	2. »	10 »
» » »	3. »	9 »
» » »	4. »	11 »

összesen: 126 csapat,

mintegy 2800 főből álló legénységgel.

Az 1900. augusztus 17-iki versenyben részt vett:

A katonai minta-tüzoltóosztály	1-ső csoportja	14 csapat
» » »	2-ik »	13 »

összesen: 27 csapat,

mintegy 800 főből álló legénységgel és ezek szerint összesen
243 katonai tüzoltócsapat körülbelül 5600—6000 főből álló
legénységgel.

Amint már fennebb is említém, ezek a katonai verse-
nyek nem álltak azon a nivón, a melyet joggal elvárni
lehetett volna.

Augusztus 18-án tartattak meg a nemzetközi tüzoltó-
versenyek, ezen versenyekre bejelentettek:

1. Angolország részéről a lytoni,
2. » » a windsori,
3. » » a leedsi,
4. » » a bournemouthi,
5. » » a worthingi,
7. Olaszország » a milanói,
8. Magyarország » a zombori.
9. » » a budapesti.
10. Spanyolország » a santanderi,
11. Portugália » az oportói,
12. Belgium » a scharbecki

tüzoltó csapatok.

Mielőtt magáról a versenyekről meg emlékezném,
kötelességemnek tartom leírni a feladatot, a mivel a ver-
senyző testületeknek megbirkózni kellett.

A versenyek céljaira épített másház az idemellékelt
tervrajz tanúságaként három részből, és pedig a középső
rész 6 emelet, a két oldalépület 3—3 emelet magasságú
szárnyakból állott.

A feladat az volt, hogy az égő, de még át nem égett
középépület 3-ik emeletét meglehető közelíteni belülről is
(a tervrajzon A—A betűkkel van megjelölve), a 4-ik emelet
teljesen kiegészít és ott oly erős a tűz, hogy azon belülről
áthaladni nem lehet, tehát csak kívülről támadható és más-
ható meg (a tervrajzon B—B betűkkel van megjelölve);
az 5-dik emeleten két személy (a tervrajzon C—C betűk-
kel van megjelölve), a 6-dik emeleten egy személy (a terv-
rajzon D. betűvel van megjelölve,) szorult fenn, a kiket
meg kell menteni.

Nyertesnek csak azon versenyző csapat fog tekin-
tetni, a melyik a mentést, a tűz elfojtására tett intézkedé-
seket, és a visszaszerelést 15 perczen belül fogja keresztül
vinni. Ezenkívül — a mint a tervrajzon is látható, — meg
volt adva még a szélirány és egyéb semmi.

Midőn kérdést intéztem a jury elnökéhez, hogy meg
van-e határozva a versenyző csapatok létszáma, a létrák,
mentőszerek és szivattyúk minősége és száma, továbbá,
hogy miként és honnan fogják a versenyző csapatok a
támadáshoz szükséges vizet kapni, azt a választ kaptam,
hogy ezen dolgokról a versenyző csapatok parancsnokai
gondoskodjanak és mivel internacionális a verseny, min-
denki dolgozhat a maga szereivel és annyi emberrel, a
mennyivel rendelkezik.

Azt hiszem, ezek után mindenki tisztába jöhet a verse-
nyek értékéről és az esetleges eredményekről.

A versenyző csapatok sorrendje sorshúzás útján a
következő volt, u. m.

1. A budapesti önkéntes (Magyarország)
2. A lytoni » (Anglia)
3. Az oportói önkéntes (Portugália)
4. A kansasi gyári (Amerika)
5. A majlandi fizetéses (Olaszország)

tüzoltó csapat lett.

A versenyek eredménye következő volt:

a) A budapesti önk. tüzoltóság felhatolt 5 percz,
25 m.-percz alatt, a mentést és visszaszerelést 9 percz,
20 m.-percz alatt végezte el, tehát a feladatot 14 percz és
45 m.-percz alatt oldotta meg.

b) A lytoni (Anglia) önk. tüzoltóság felhatolt 4 percz,
58 m.-percz alatt, a mentést és a visszaszerelést 5 percz,
26 m.-percz alatt végezte el, tehát a feladatot 11 percz és
24 m.-percz alatt oldotta meg.

c) Az oportói (Portugália) önk. tűzoltóság felhatolt 3 percz, 24 m.-percz alatt, a mentést és a visszaszerelést 5 percz, 46 m.-percz alatt végezte el, tehát a feladatot 9 percz és 10 m.-percz alatt oldotta meg.

d) A kansasi (Amerika) gyári tűzoltóság felhatolt 4 percz, 20 m.-percz alatt, a mentést és a visszaszerelést 6 percz, 30 m.-percz alatt végezte el, tehát a feladatot 10 percz és 50 m.-percz alatt oldotta meg.

e) A majlandi (Olaszország) fizetések tűzoltóság felhatolt 7 percz és 2 másodpercz alatt, a visszaszerelést és a mentést 9 percz, 55 m.-percz alatt végezte el, tehát összesen 16 percz és 57 m.-percz alatt és így a versenyfeltételek azon pontjának, hogy a feladatot 15 perczen belül kell megoldani, eleget nem tett.

Ha már most összehasonlítást teszünk a feladat idejének megoldására nézve, a következő eredményre jutunk: u. m.

1. Az oportói önk. tűzoltóság megoldotta a feladatot 9 percz 10 m.-percz alatt.

2. A kansasi gyári tűzoltóság megoldotta a feladatot 10 percz, 50 m.-percz alatt.

3. A lytoni önk. tűzoltóság megoldotta a feladatot 11 percz, 24 m.-percz alatt.

4. A budapesti önk. tűzoltóság megoldotta a feladatot 14 percz, 45 m.-percz alatt.

5. A majlandi fizetések tűzoltóság megoldotta a feladatot 16 percz, 57 m.-percz alatt.

Ezek szerint a budapesti önk. tűzoltóság az időt tekintve, a 3-dik hely helyett a 4-ik helyre jutott volna, de figyelembe vette a jury azt, hogy a budapesti önk. tűzoltóság a feladatot, eltekintve két jelentéktelen hibától, a legprecízebben oldotta meg.

A midőn jelentésemben ezen tényről megemlíkezem, természetesen azt a legelfogulatlanabb tárgyilagossággal, és mondhatom, hogy nem a magyar ember, hanem egyedül a tűzoltó beszél belőlem.

A versenyekre vonatkozólag, még csak annyit említem meg, hogy a mostoha sors folytán a budapesti csapatnak elsőnek kellett, hogy a versenyt megkezdje, és tudjuk azt jól, hogy az első versenyző csapatnak van legtöbbször a legkevesebb kilátása a nyeresre; daczára ennek a jury a 3-ik díjat mégis a budapesti csapatnak ítélte oda, mert figyelembe kellett venni azt, hogy a láiszólagos időkülönbség, a mi a feladat megoldásánál mutatkozik, legnagyobb részben annak tudható be, hogy a budapestieknek nem lévén tolólétrája, kénytelen volt a 6-ik emeletig horoglétrával felhatolni, míg a többi versenyző csapatok kivévén a kansasit, mind tolólétrával dolgoztak.

Az 1-ső díjat nyert oportói csapatról megemlíkezem, el kell ismernem, hogy bámulatos ügyességgel másztak, de nem hagyhatom megemlítés nélkül, miszerint nagy előnyük volt az, hogy tolólétra állván rendelkezésükre, azon hatoltak fel, és hogy mindjobban megvilágítsam az időben mutatkozó nagy differenciát, fel kell hoznom, hogy az oportóiak fecskendőt nem is szereltek, hanem a nyomótömlőt egyszerűen egy vízvezetéki hydránsra szerelték és hogy a mentőszereket, a miket a mentőponyva szereléséhez alkalmaztak, már előre beerősítették a mászóház gerendázatába.

A 2-ik díjat nyert lytoni önk. csapat felhatolásánál, daczára annak, hogy határozottan ki lett mondva a jury által, miszerint a 4-ik emeleten keresztül, miután annak a lépcsőzete is kiégett és az a tűz főfészke és belülről felhatolni nem szabad, a lytoni csapat emberei azon át hatoltak fel, és a nagy sietségben az 5-ik emeleten fent szorult egyik megmentendő személyt fent felejtették, és csak utólag hozták le. Nagy időnyereségük volt abban, hogy egy előre felfűtött és vitzartályhoz leszerelt gőzfecskendő állt rendelkezésükre.

A kansasi gyári tűzoltóság mászásáról szintén meg

kell emlékezni, mert bár bámulatosan ügyes és gyors határozottan hibás és veszélyes volt, mert amint a bra-tűzoltó versenyek egyik versenyző csapatánál láttuk, így megtörtént, hogy egy horoglétrán egyszerre 3, sőt 4 oltó mászott Nekik is egy előre felfűtött gőzfecskendő rendelkezésükre.

A majlandi fizetések tűzoltóságának szintén tolt áll rendelkezésére, és daczára ennek, még sem volt ki a feladatot a megszabott időn belül megoldani, és több, súlyosabb beszámítás alá eső hibát követtek el.

Mindezek után azt hiszem, tiszta képet nyert tekintetes elnökség arról, hogy mindaddig, míg a versenyfeltételek az ilyen internationalis versenyeknél előre részletesen kidolgozva nem lesznek és azok pontos betartására a versenyző csapatok nem köteleztetnek, különben olyan számba nem vehetők, és sem erkölcsi, sem gyakorlati haszonnal nem járnak, mert akkor, a mikor egy és ugyanazon feladat megoldásánál az egyik versenyző csapat felfűtött és leszerelt gőzfecskendővel, továbbá tolólétra rendelkezik, míg ellenben a másik csapat csak kocvattyúval és horoglétrával áll vele szemben, komolyan kívánható, hogy ilyen nagy differencia mellett a két csapat egyforma eredményt bírjon elérni.

Végül hogy teljesen hű képét adjam a vincei ünnepségeknek, felemlitem, hogy a versenyek után látni a párisi katonai tűzoltóság is és egy ügyesen kerekített támadást mutatott be, a mihez villamos automata fecskendőket és tolólétrákat szerelt.

Ezek volnának azok, a miket a Tekintetes Elnökségnek köteleességemnek tartottam bejelenteni, még arra vagyok bátor a Tekintetes Elnökség figyelmét felhívni bár erre nézve mandátumot nem nyertem, hogy a tartózkodásom alatt úgy én, mint Lukács Gyula bajtársam és az ott volt összes magyar tűzoltók igen sokat közelebbről ismertünk a magyar kormány képviselőjében megjelent Vincennesi Béla országgyűlési képviselő úrnak, a ki nem kimélve fáradságot, sőt anyagi áldozatot sem, mindent elkövetett, hogy a külföld előtt a magyar tűzoltóságot olyan magasra emelje, a melyet meg is érdemel, de a melynek létezéséről és önállóságáról eddig csak kevésnek volt tudomása.

A magyar tűzoltók párisi szerepléséről és kitérő séről fel kell még sorolnom, hogy Vermes Béla »Médaille D'Honneur« arany, Dr. Szily József úr az I-ső oszt., Lukács Gyula úr és én a II-od oszt. éremmel lettünk kitüntetve és hogy Lukács Gyula Vincennesben volt tűzoltószert kiállítás szivattyúit a jurybe, én pedig a mászó- és mentőszereket bíráló jűzlettünk bevalásztva.

A midőn kérem a Tekintetes Elnökséget, hogy tudomásul venni sziveskedjék, maradtam Szabadkán, 1901. február 3-án.

bajtársi tisztelettel:

Scossa Zoltán
előadó.

Párisi úti jegyzetek

V.

Augusztus hó 15-ike a defilé napja volt. Ekkeztől végbemenendő a francia köztársaság elnöke előtt a párisi versenyterén az a nagy felvonulás, mely a köztársasági ünnepségeknek egyik hatalmas látványosságát képezte.

Délután 2 órára volt az ünnepség kitűzve, és már a reggelinél főztük az utazási tevéket. Fűt, fát, bennszülötteket és bevándorlott honfitársakat egyaránt interpelláltunk aziránt, miként lehetne legcélszerűbb kijutni a vincennesi versenyterre és csodálatos módon denki mást mondott. Az egyik a szajnai hajóútat, a

astillei vasutat, a harmadik a földalatti, negyedik a ímos vasutat ajánlotta. Volt tehát alkalmunk a válogatás, s addig válogattunk, míg végre csakugyan megöltük azt, a mit nem kerestünk.

Nehogy elkésve érkezünk, már délelőtt 10 órakor idultunk zárt csapatban a Szajnához a Trocadero fölötti kikötőjéhez, hogy végig a Szajná hajón tegyük meg út legnagyobb részét. Égető nap perzselt bennünket a szűz úton s míg a Szajna mindkét partján bőven elhelyezett kikötők sokasága között az igazira rátaláltunk, ész alapossággal belefáradtunk. Valóságos gyönyörűségekre szolgált tehát midőn a hajó árnyas, szellős fedélén helyet foglalhattunk.

Vagy két órai, mindössze 20 fillérbe kerülő és így posan kiévezett hajókázás után Charentonban szálltunk tóra s ott a villanyos-vasútra kapva, alig pár perc múlva megérkeztünk Vincennesbe, helyesebben a vincennesi kiállítóházhoz. Itt azonban a Revue-ról nem tudtak semmit, de a bennszülöttekkel való legsűrűbb tárgyalások révén nem tudtuk kisütni, merre lehet a Hippodromnak nevezett versenyter, a hová nekünk $\frac{1}{2}$ órára ki kell érünk.

Végre is egy bicyclis honfitárs került utunkba, s ez alkalkozott arra, hogy a helyszíntre elkísér. Azzal biztatott, hogy mihelyt az erdőből kiérünk, nyomban ott leszünk. Ekintetttel arra, hogy 1-re járt már az idő, gyors lépésben idultunk neki a hűvös erdei útnak s jó félórai menet után kilyukadtunk az erdő másik végén. Hatalmas perspektíva nyílt meg itt előttünk. Akárcsak Afrika sivatagjain, egy véghetetlennek látszó homoktenger előtt álltunk, melynek szinte láthatatlan tulsó végén gubbaszkodott egy kék tó, honfitársunk szerint a nagy tribün, utunk végéig. Minő volt a hatás, melyet e látvány bennünk keltett, azt meg sem kíséreltem ecsetelni. Tény az, hogy honfitársunk nem várta be, míg bámulatunkból magunkhoz térve, neki köszönetet rebegejünk, hanem felkapva bicyclijére, mint a vészvész vágatott vissza vasparipáján. Az idő mult, mit lehetett tenni, nekivágtunk az égető homoksviatagnak. A verseny iránt haladtunk a futólépést váltogatva a legsúlyosabb czammogással. Rettenetesen szenvedtünk a hőségétől és irdáságtól, míg végre egy órai keserves út után megérkeztünk a vincennesi versenyterre, a hol az összes csapatok indulásra készen már fel voltak állítva. Nem sokat változtattunk, hol álljunk, beálltunk a legközelebbi szabad helyre, edig éppenséggel nem nekünk volt szánva. A főrendező francia tiszt ugyan váltig erőlködött, hogy valamiképp meggyőztesse velünk, miszerint ez a francia csapatoknak fenntartott hely, a mienk meg az összes francia csapatok végén, az idegenek közt van, mi azonban nem tágitottunk, adtuk a tudatlan s mellünkkel düllesztve álltunk rendületlenül az elfoglalt helyen várva az indulás magasztos pillanatát.

A míg a csapatok rendezése folyt, mi szemügyre vehettük az élénk társasági fényes látványt, azt a szép közönséget, mely lázas kíváncsisággal várta Loubet köztársasági elnök érkezését. Az óriási tribünt olyan nagy számú nézőközönség lepte el, hogy attól kellett tartani, hogy az összeroskad annak súlya alatt. Temérdek egyenruha a legpazarabb változatossággal, szerény frakk és párisi női toilették tarkították a hatalmas tribünt.

Ott volt a piros bársony elnöki emelvényen Franciaország hadügyminisztere fényes katonai kísérettel, a bel- és kereskedelemügyi miniszterek magasrangú hivatalnokokkal, a francia országos tűzoltó-szövetség elnöksége az összes külföldi tisztekkel és a francia katonai tűzoltóság tisztjeivel.

A szinte végnélküli vonalban kettős rendekben fölállított csapatok fehér fémsisakja szemvakítóan csillogott a hátborzongató napvilágban.

Egyszerre csak nagy mozgolódás támad, a monstre zenekar rázendítette a Marseilles-t és eget rengető Viv la President kiáltás hirdeti Franciaország legnépszerűbb polgárának, a köztársasági elnöknek megérkezését.

Az ünnepély legelső pontja az, a midőn az elnök a francia, valamint a külföldi tűzoltóságok képviselőit az elnöki emelvényen kitüntetésekkel dekorálja. A magyar kormány képviselője Vermes Béla orsz. képviselő a Médaille D'Honneur arany érmével, Dr. Szily József parancsnokunk, az országos szövetség titkárja az első osztályú, Scossa Zoltán és Lukáts Gyula orsz. szöv. előadók a II. osztályú ezüst éremmel lettek kitüntetve.

Harsonák riadása jelezte az indulás megkezdését. Általános mozgolódás keletkezett a csapatok közt, a tribünön pedig ugyancsak volt dolga a látcsöveknek, hogy minél közelebb vetítsék azt a szép menetet, a mely a tribün előtt végig haladt.

A menet vagy 800 tűzoltóból állott. Az elején egy szövetségi tűzoltótiszt haladt, azután jött 300 harsonás és dobos, kik felváltva adták az ütemet a menetelésre. Érdekesnek tartom itt megjegyezni, hogy olyan gyors és rövid ütemeket adtak, hogy bizony megszokott, rendes, kimért katonai lépésünkkel eleinte ugyancsak furcsálottuk a dolgot. A zenekar mögött egy tűzoltótiszt vitte a francia országos tűzoltó-szövetség zászlaját, melynek utána közvetlenül a budapesti csapat léptetett nagy peczeken oszlopban, míg a többi csapatok kettős rendekben vonultak föl.

Talán soha úgy ki nem húztuk magunkat, mint ez alkalommal, a midőn teljes mértékben át tudtuk érezni annak a nagy horderejét, hogy egy a világ minden részéből egybegyűlt sok ezernyi tűzoltóság felvonulását épp a magyar tűzoltóság nyitja meg. Utánunk jöttek a francziák, azután a külföldi csapatok részben gyalog, részben pedig saját szerelken vonulva. S hogy e tenger tűzoltó milyen egy szívvel lélekkel felelt meg szép föladatának, bizonyítják a minduntalan fel-felhangzó egatrengető Viv kiáltások.

Az első és talán a legnagyobb éljeneket mi, magyarok kaptuk, s hogy nem érdemtellenül, igazoljuk a Petit Journal másnapi számával, mely róánk írta a leghízelgőbb sorokat, különösen kiemelve szép magatartásunkat.

A nekünk oly szépen kijutott elismerésben kétségtelenül nagy előnyünkre szolgált az, hogy a csapatok élére kerültünk, a többiektől eltérőleg oszlopban vonultunk föl; hogy egyenruhánk, különösen felszerelésünk teljesen előtű volt a többiekétől, s végül, hogy a nagy tribün közönségében magyarságunk révén igen sok volt a jóbarátunk és még több a jó ismerősünk, mert hisz 4 napi ottlétünk alatt bárhol jelentünk is meg, mindenütt zárt csapatként láttak bennünket, míg az egyéb külföldi csapatoknak úgyszólván létezéséről is alig vehettek tudomást.

A defilé után egy órai gyaloglással érkezünk ismét Charentonba a Szajnához. Itt álltak egymás mellett a tűzoltók szállítására kirendelt különhajók. Nekünk már csak az első hajóban jutott hely, a hol délfrancia tűzoltókkal kerültünk egybe. Eleinte idegenül, fáradtan nézgettük egymást, ám a hajó zsúfoltsága, no meg természetünk sok tekintetben rokonvolta csakhamar közelebb hozott egymáshoz bennünket. Kürtösünk, Schneider hatalmasan vágta ki a »General Mars«-ot, közbámulatot keltve a francia harsonások közt, kiknek sehogy sem ment a fejébe, hogyan lehet billentyűtlen trombitán ilyen precíz hangokat kiadni. Jöttek is nyomban s ugyancsak tapogatták a kürtöt, nincs-e benne valami csalafutaság? Mit tehettek tucybet, ők is fujtak marsot, előbb 1, 2, majd egy egész tucyat, együttesen, pompásan. Próbálkoztak a mi kürtünkkel is, de a gízernél tovább nem jutottak.

Eközben egyik kevésbé rossz baritonistánk csöndben kezdi dudolgatni a Marseillet. Több se kellett, mint egy test ugrunk föl magyarok s csakhamar fölhangzik ajkainkon a »Fel honfiak, polgárok« észbontó forradalmi dala. És ekkor következett egy jelenet, melyet mig élek, feledni nem fogok. Egy pillanatig francia bajtársaink csak bámultak, nem tudták megérteni, mint lehet az, hogy egy távol lakó nemzet fia eljönnek ide és az ő nemzeti

dalukat éneklék. Ám csakhamar kitört belőlük a lelkesedés. Szemeik felragyogtak, arcuk kipirult s egy szempillantás alatt miénk volt a francziák könnyen lobbanó összes szeretete. Mind látni akart bennünket, mind közelünkbe rohant, úgy hogy a hajó oly hirtelen fordul oldalt, hogy felborulásától lehetett tartani. A kik pedig távol állottak, azok fölkapaszkodtak a padokra, a gépházra, a zászlórudakra, s onnan nézték és hallgattak bennünket áhitattal, szeretettel és lelkesedéssel. Az éneklés befejeztével vége-hossza nem volt a magyarok éltetésének, majd ők zendítettek rá nemzeti dalukra, mi meg a mi himnuszunkra. Azután váltogatva folyt az ajkáról a dal, s csordultig teltek meg a szívek szeretettel, megteremtve a magyar-francia barátságát.

Hajónk a városháztéren kötött ki. Zenekarkísérettel vonultunk óriási közönség sorfala közt a Hotel de la Ville-be, Páris hatalmas városházába, mely már zsufova volt az előttünk érkezett tömegekkel. Emberember hátán szorongott a kolosszális termekben, melynek jó ételei, de különösen jó italai könnyen érthető vonzóerőt gyakoroltak a 8000-nyi kiszáradt torokra. Hát bizony nekünk későn érkezetteknek vajmi kevés jutott volna mindezekből, ha a hajón velünk érkezett francia bajtársaik védő szárnyaik alá nem vesznek. Jó szóval, harsonával és ha kellett ököllel csinálták nekünk a helyet, száz kéz emelkedett egyszerre nyújtogatván a hangyabolyban a magyarnak a telt poharat. Még a tekintélyes kinézésű, borotvált képű, élemedett kora Monsieur Garcon-ok (a pinczerek) is kijöttek sodrúkból s a leg-

szeretetteljesebb mosoly kíséretében szedegették elő számunk a saját céljaikra gondosan félre rakott tartalékot, nem mulasztván el minden egyes pohár átnyújtásakor megismertelni egy csendes Viv la Hongrie-t. Minek mondjam tovább Boldognak érezte magát a francia, ki nekünk szolgálhatott, avagy velünk kezét foghatott. És hogy az úgyszólván belénk öntött italok sokasága a mai napon becsületfoglalt pozíciónkat megingatni képes nem volt, az jó magaviseletünknek bizonyára csak a legnagyobb dicséretté válhatik.

Már a lépcsőkön nem a magunk lábán mentünk nem ugyan azért, mert nem tudtunk volna, hanem azért mert a mi francia bajtársaink erőnek erőjével a vállaink vittek le, s ezer meg ezer főnyi néptömeg lelkesült éljen közben hordoztak körül a nagy városháztéren. És a mi nagy nehezen sorakoztunk, csodálatos módon megszaporodtunk a mi 20 főnyi szakaszunkat. A szakasz élén harsonás állott, a szakaszban a sötét borsisak mellett sűrű csillogott a francia ércsisak, hátrább meg több száz fő tüztöltőség állott föl ugyancsak kettős rendekbe, hogy hársonjén bennünket. És a mikor fölhangzott a magvezényszó, megszólalt a francia harsona s mi kemléptekkel indultunk neki utunknak, tizezer torok kiált egyszerre felénk lelkesülten, a Viv la Hongrie-t.

Ez volt a mi legnagyobb diadalunk Párisban, mert a francia nemzet szeretetét szereztük meg a magyar nemzetnek.

Kállay Imre

(Folytatása következik.)

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL.

A mohácsi önkéntes tüztöltők közgyűlése.

(Folytatás és vége.)

Szomorú, biz nagyon szomorú jelenség ez, de való, a száraz, rideg tények konstataciója! És bármennyire fáj ez nekünk, ennek a megbocsájthatatlan, egész városunk műveltségére árnyat vető ténynek erős szavak kíséretében való konstataciója, de nem tehetünk másként, mert úgy vagyunk lelkünk mélyéből meggyőződve, hogy mi éppen legelső sorban önmagunk irányában és másodsorban a minket céljainkban segítő csekélyszámú, de annál lelkesebb pártolók kis csapata iránt követtünk volna el égbekiáltó bűnt, ha a szomorú valót elhallgattuk volna.

Elhagyatottan állunk biz mi szegény tüztöltők, és nem tehetünk róla, de mérlegelve a mostoha viszonyokat és körülményeket, már-már odabillent a mérleg serpenyője, hogy feloszlunk és a nemes megbizást annak a közönségnek kezébe tesszük le, a melynek pártolásából fenn tartjuk; visszaadjuk a legfőbb patronusunknak, a városnak, a melynek áldozatkészsége teszi lehetővé, hogy egyletünket fenntarthatjuk, és ha mégis még fel nem oszoltunk, tettük ezt a jobb jövő reményében, egyrésztől kötelességérzetünk sugalmazása folytán, a melynél fogva a közjó érdekében mindent elkövetünk, hogy a község az ő népét nagyobb anyagi áldozatoktól megmenthesse, de másrészt mert az országos tüztöltő-szövetség, mint az összes hazai tüztörvényi viszonyokra figyelmét kiterjesztő organum és annak érdemes alelnöke Dr. Óváry Ferencz országgyűlési képviselő kezdeményezése, interpellációja és országgyűlési magvas beszédei az ország elhagyatott tüztörvényi ügyeinek végre-valahára leendő rendezésére a kormány figyelmét is felhívta és biztató ígéretek csikart ki a belügyminisztertől is.

Tehát mélyen tisztelt Közgyűlés, mi is várakozó álláspontot foglalunk el; hiszünk, bizunk és reménykedünk, hogy helyzetünkön a közel jövőben segítve leendő, addig is

pedig türrünk és szerény tehetségünk és erőnköz ké szolgáljuk egyletünk célját.

A mi már most városunk tüztörvényi viszonyait illetné, ez semmivel sem javult az elmúlt évben. Az 1899 évi működésünket tárgyaló jelentésünkben jelzett pártolói szavaink orvosolatlanul maradtak, sőt mi több, kezdemény lépés sem tétetett még a javításra nézve.

Még mindig hiányzik a tűztorony, sőt megvalósíthatatlan a legtávolabbi jövőig elodáztatott. Községünk visszai az új városháza építésével kapcsolatos kiadásoktól, pedig tűztorony kérdése csakis az új községének megépítésével lenne célszerűen megvalósítható.

Vizünk van, azt el nem tagadhatjuk. Van a község keleti részén hosszában elvonuló Dunánk! Hatalmas tömeg hömpölyög le azon évenként, de mindhiába; nézve nem nagy áldás, csak egy kis segítség, mert télen a beálltakor nem segít, az év többi szakában pedig csak oldalról közelíthető meg csiga lassúsággal, mert szabályos álló partjai meredek. Nincsenek közkutaink, holott a város különböző pontjain ugyancsak elkéne. Csodálatos, ámbar törvény, rendelet írja elő, még sincs.

Mit szólunk egyéb hiányosságokról, a melyek pedig nem kevésbé nehezítik meg a gyors megjelenés eredményes működését, mint a fentebbi három tény. Utcáink legnagyobb része kövezetlen, különösen ott, ahol tűzesetek a leggyakoribbak; a feneketlen sár úgyszólván lehetlenné teszi az égő vagyonnak tüztöltői szerepét való megközelítését. — A legutóbbi két tűzesetnél feneketlen sár miatt csak csigaléptekkel haladhattak csijaink, sőt egyikük törést is szenvedett, nem is említi azt, hogy kárpótlásra igényt nem tarthatunk. Hát a város tűzjelző állomások, a telefon-hálózat hiánya? Ezek meg olyan fontos tényezők, a melyeknek hiánya nemcsak városunkra nézve hátrányos és elmaradottságát jelez, hanem a melyek legfőképpen egyletünket leszorítják a városi és teréről és hátrálják eredményes tevékenységében.

Mindez azonban még mind tűrhető lenne! Sokkal rosszabb az, hogy rendőreink alig vonulnak ki a tűzhöz, ritkán csendőreink is hiányoznak. Rendőreink, ha három (15 van) ki is vonulnak, segítségünkre senek. Felhívás, kérés daczára a báméskodó, ólálkodó t el nem szorítják, segédlovakról, ha a szomszédban lak is, nem gondoskodnak. Beszélhet ezeknek a nécsnek, süket fülekre talál. Biz nagyon, de nagyon aprú állapotra vall ez, és valóban nem csoda, ha kedvéné teszi egyeletünk egynémely tagját.

Nem kevésbé panaszosan kell felemlítenem azt is, a építkezési és tűzrendészeti vizsgálatok megtartásáról etünk — egy esetet kivéve — értesítve nem lesz, így a képviseltetésről sem gondoskodhatik. Pedig a rendezés értesítést feltétlenül megparancsolják.

Am egy kis kitéréssel szemrehányólag kell megemlé- nünk a társsegyletekről is. Szép, igen szép dolog, ha mely közösségekben gomba módra szaporodnak a társasági egyletek, de hát, ha ez örvendetes jelenség is, úgy ektálja egyik egylet a másik egyletet céljaiban és anyagi delme forrásában. A mi egyeletünk is jövedelme egy ét tánczestély tiszta jövedelmével gyarapítja. Igen, de etünk e segédforrást nem veheti igénybe, mert várak- onkban a sok egylet egyre-másra rendezi mulatságait, i igénybe türelmes közönségünknek amúgy is lapos záját, úgy hogy mi pirulás nélkül már nem zsarolhat- meg ugyanazt a hálás közönséget; így hát el kellett adnia a mi tánczestélyüknek. Elestünk egy igen szép delemi forrástól. Egyébként hiszszük, hogy az év folya- s, tán a tűz védőszendjének ünnepnapján sikerül d a tőlünk nem függő mulasztásunkat egy valamiféle epség rendezésével pótolni.

Mult évi ténykedésünket illetőleg tisztelettel jelent- ük, hogy az elibénk tűzött célunk és feladatoknak obb tehetségünkhöz képest elegendet tenni iparkodtunk. zesen 9 gyakorlatot tartottunk, a melyeket tagjaink ehetősen látogattak, ámbár nem hallgathatja el a parancs- ság annak megemlést sem, hogy a köztűzoltókban a esedés hanyatlott. A kellő szigort tanusítottuk úgy a korlatok megtartása idejében, mint azonkívül is és éppen ek tulajdonítható, hogy tagjaink közül Szajkó Lajost len magaviselet miatt még az egyik gyakorlat folyama- t kivetkőztettük, Rubóker Pétert pedig töröltük, 8-an ig önként kiléptek, nem tűrhetvén meg ezek azt, hogy aradásukat kellőképp igazolniok kell.

Téli felolvasó-estélyeket nem tartottunk, mert tűzolt- ok legnagyobb része iparos lévén, a vásározásokkal ak elfoglalva.

Tagjaink ez idő szerinti száma 34 és 4 fizetéses köz- olto, kik állandóan az őrtanyán tartózkodván, teljesítik mult nyár folyamán részökre megalkotott szabályrendelet i körülírt feltételek és módzatok mellett a nappali és i szolgálatot. Fegyelmet gyakorlunk telettük és ennek etkezménye, hogy részegeskedése miatt Kovacsics József z. köztűzoltó 10 K. pénzbüntetés és egy havi laktanyai sággal sújtattott, a többi három megdorgálásban része- . Az év folyamán Becker János, Márton János, Marx os és Müllerlei Péter jelentkeztek tagokul, egy jelent- ő pedig előrehaladott kora miatt visszautasított.

Haladás jele egyeletünknel az, hogy a város áldozat- zsége folytán az addigi két fizetéses tűzoltó helyett mult augusztus havától fogva újabb kettőt alkalmazhattunk z, hogy az első segélynyújtáshoz állandóan és azonnal ember vonulhat ki. Gyenge vizasztalás ugyan, de jobb eddiginél és reményt nyújt arra nézve, hogy egy-két év lva szaporíthatjuk majd a létszámot.

Szerződés értelmében állandóan 2 pár ló és két ko- snak kellene az őrtanyai istállóban lenni; sajna azonban, y igen gyakran nincsenek ott, sőt szerencsétlenségünkre on 2 izben előfordult tüzesetnél a kocsisok nem voltak

ott, a lovak pedig igen rosszak, és inkább gebék, melyeket használni alig lehet, az egyik kocsis pedig 65 éves, tehe- tetlen kiaszott ember. Ezen bajaink orvoslása azonban folyamatban van és remélhetőleg egyeletünk javára fognak orvosoltatni.

Szertár-helyiségünk szüknek bizonyulván, illetékes egyének ígérteit bírjuk, hogy az év folyamán megbövi- vittetnek s végre-valahára a parancsnokság is alkalmas szobát fog nyerni ülésai és gyakorlati felolvasásai megtar- tásához. a mi valóban égető szükséget is képezett.

Hála a mindenhatónak, a lefolyt évben csak tíz tűz- eset volt, s ezek közül is csak 5 ház égett le, a többiek közül 2 esetben a városon kívül szabad térségen széna- és szalmatűz, egy esetben kémény-, egy esetben pincze- és egy esetben csak szobatűz volt. Egyletünk kivonult, műkö- dése azonban mindenkor csak a szomszédházak megmen- tésére szorítkozhatott, mert a tüzesetek későn jeleztek és mert két esetben oly feneketlen sáros helyen voltak a tüzesetek, hogy a színhely megközelítése a legnagyobb erő- feszítéssel sikerülhetett csak és mindkét esetben kocsitörések fordultak elő. Ha netán panasz tétetett volna, hogy tagjaink akár későn, akár pedig nem kellő számban jelentek volna meg, úgy szolgáljon mentségünkre, hogy a város kiterjedt helyen épült és tagjaink egymástól, de az őrtanyától is igen távol laknak, éjszaka idejében pedig a tűzjelzést alig hallhatják.

Tagjaink az év folyamán 32 esetben díjtalanul telje- sitették a tánczvigalmi és színház-örséget egy parancsnok- sági tag, mint felvezető őrparancsnok parancsnoksága alatt.

Szertári vagyonunk viszonyainkhoz képest kielégítőnek jelezhető, ámbár még igen sok kívánni valót hagy maga után. Tűzi fecskendőink legnagyobb része régi, kopott és elérkezettnek véljük az időt egy újabb szerkezetű fecs- kendő beszerzésére, a melyre kerek 2000 korona áll ren- delkezésünkre. Egyébiránt 3 nagy és két kisebb fecskén- dőnk van, 6 drb 400—400 liter űrtartalommal bíró víz- hordó kocsival, megfelelő mennyiségű szívó tömlővel, 112 méter egészen új, 149 méter használatlan lévő nyomó- tömlővel, melyeknek kiegészítésül szolgálna a gyakorlatok- nál alkalmazott 50 méter nyomó-tömlő is. Itt érintjük meg, hogy újabban 60—80 méter nyomótömlő és puttony- fecskendő beszerzése még az év folyamán szükségessé fog válni. Egyéb felszereléseink is kellő számban vannak és ha ehhez hozzá veszszük még, hogy a város áldozatkész- sege folytán legénységünk az előírt ruházattal lesz felsze- relve, úgy jelentésünk ezen, de csak ezen egy fejezeténél teljes megelégedésünkre szolgálhat.

Egyletünk parancsnoksága a lefolyt évben, részint jelentések, részint hozzá intézett átiratok folytán kilencz- venkilencz iktatott ügydarabot intézett el, folyamodványok és kiadványozások által. Vezet tagjairól törzskönyvet, a hozzá érkező ügydarabokról iktató-könyvet, posta-könyvet, leltárat, tüzesetek könyvét, szolgálati beosztási ívet, örségi könyvet, melyek mindmennyia részben az őrtanyán levő levéltárban, részben az egylet parancsnokánál betekinthető. Járatja tagjai önművelődésére a Tűzoltó-Közlönyt, melynek egyes évfolyamait bekötve a levéltárban őrizi és tagja az országos tűzoltó szövetségnek.

Törzsvagyonát a lefolyt évben egy tánczvigalom ren- dezésével gyarapította 288 kor. tiszta jövedelemmel és külön folyamodványai alapján a Mohácsi Takarékpénztár 100 kor., az Eiső Magy. Ált. Biztosító Társaság 80 kor. és az Adriai Bizt. Társaság 20 kor. rendkívüli segélyben részesítette. Hálás köszönet ezért a nevezett társaságoknak és közve- titőjüknek Auber István és Tauszig Antal uraknak.

Egyletünk parancsnoksága továbbá az 1900. évben 6 parancsnoksági ülést tartott, a melyeken összesen 56 végre- hajtott határozatot hozott és Muistik János egyleti tagot 3 évi időtartamra segédtitkárrá kirendelte, a ki az összes írásos teendőket végzi.

Ezzel jelentésünk végéhez értünk volna; mielőtt azonban berekesztenők, tagjaink alaposabb kiképzése czéljából azzal az előterjesztéssel élünk, határozza el a közgyűlés azt, hogy az idei nyár folyamára a központból egy szakorvos hívassék meg, a ki nyerendő felvilágosításokhoz képest városunkban egyletünk terhére időzvéen, egyletünk tagjait elméletileg, de különösen gyakorlatilag kiképezné, mert csak így felelhetünk meg a hozzánk fűződő fokozódottabb igényeknek. Tegye magáévá a közgyűlés ezen előterjesztésünket és ehhez képest az ezzel felmerülő kiadások, a központi közeg fizetésére vegyen fel a költségvetési előirányzatba 300 koronát.

Ezzel bevégeztük volna jelentésünket, mely ha kissé hosszúra nyúlt, ha unalmas lett volna is, ám bocsásson meg nekünk a mélyen t. közgyűlés. Minket lelkesedés és jó indulat vezérel, mi bajaink, sérelmeink és panaszaink orvoslását a felettünk álló egyedüli illetékes fórumtól, a közgyűléstől várhatjuk s ha a közgyűlés csak tizedrészből orvosolja erélyes fellépésével bajainkat, mi czélunkat elértük, mi köszönettel adózunk érte; mert soha sem felelhetjük el a viszonyainkhoz leginkább illő azt az aranyos közmondást, a mely azt suttogja fülünkbe, hogy: lassan járj, tovább érsz.

Az Isten áldása kísérje egyletünket!

Az 1900. évi zárószámadás a következő adatokat tünteti föl:

Bevétel: 1899 évi készpénzmaradvány 333 kor. 02 fill., Pártoló tagok tagsági díja 550 kor., Dunagőzhajózási társ. adománya 40 kor., Mohácsi takarékpénztár 100 kor., 1. Magy. ált. biztos. társaság 80 kor., Mohács város évi segélye 2000 kor., Farsangi multság jövedelme 28 kor. 28 fill., Ócska anyagok eladásából 104 kor. 60 fill., Büntetés-pénzekből 10 kor., Kamatokból 252 kor. 50 fill., összes bevétel: 3758 kor. 40 fillér.

Kiadás: 4 tűzoltó fizetésére és jutalmazására 1357 kor. 20 fill., Ruha- és cipő számlára 324 kor. 22 fill., Beszerzésekre és javításokra 255 kor. 99 fill., Tisztviselők tiszteletdíjaira 80 kor., Szövetségi tagsági díjra 12 kor. 12 fill., Nemzeti baleset bizt. társaságnak 71 kor. 26 fill., Városi segély nyugtábélyege 7 kor. 50 fill., Párkányi testületnek 10 kor. 10 fill., Szerelvény alapra 332 kor. 03 fill., Kamatok tőkésítése 252 kor. 50 fill., összes kiadás: 2702 kor. 92 fillér. Készpénzmaradvány az 1901. évre 1055 kor. 48 fill. Ezenkívül a segélyalap tőkéje 3313 kor. 22 fill., a szerelvényalapé 2000 kor., a zászlóalapé 781 korona 53 fillér.

Aradvármegyei állapotok

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség nagytekintetű elnökségének Budapestén.

Megjelenünk mi is önök előtt, hogy az általános részvétlenség és közöny miatt, melylyel úgy az egyesek, mint a hatóságok testületünk iránt viseltetnek, fejjajduljunk s panaszainkat elősoroljuk.

A pankotai önk. tűzoltó-kar kezdeményezésére még 1899. november hó 12-én megalakult az aradvármegyei tűzoltó szövetség, melynek alapszabályait kidolgozván, azt a belügyminiszteriumhoz jóváhagyás végett felterjesztettük.

Ennek kapcsán kidolgoztunk az ország legtöbb megyéjénél érvényben levő szabályrendeletek mintájára egy tűzrendészeti szabályrendeletet, hogy mihelyt alapszabályaink jóváhagyatnak, azt a megyei közigazgatás által jóváhagyatva, érvényre emelhessük s ezzel a megyénkben fennálló számos — a közönség és hatóságok nem törődömsége folytán a folytonos és sikertelen küzdelemben már teljesen elkedvetlenedett, és elfásult — már a feloszlás előtt álló tűzoltó testületet, a közjó, a humanizmus szolgálatában továbbra is megtarthassunk.

Hogy az egyes tűzoltó egyesületekre nézve mily telenül nagy áldás a megyei szövetségekbe való tömörítés, hogy az ily egyesülés, azoknak úgy anyagi, mint erkölcsi súlyát mennyire növeli, azt e helyütt fölösleges getnünk, hisz minderről a nagytekintetű elnökség teljességgel és a legilletékesebben van informálva.

De elkerülhetlenné tartjuk a saját testületünk vezetét vázolni, mely sajnos, csaknem az egész megyei tűzoltótestületek helyzetével azonos.

A legelőkeltebben illusztrálja testületünk anyagi helyzetét, hogy az országos szövetségnek tagsági díjakkal 3 év óta vagyunk hátralékban s még ma is alig vagyunk azon helyzetben, hogy kötelezettségünknek megfelelhettünk volna.

A nagy közönség mérhetetlen közönnyel viseltet testületünk irányában.

Pártoló tagok gyűjtése oly óriási, leküzdhetetlen nehézségekbe ütközik, mintha nem is egy humánus, emberbaráti intézménynek évi csekély 4 koronával való segélyezéséről, hanem legalább is egy problematikus értékű életpolitikai expedíció — horribilis összegeket felemészítő szolgálatáról és ellátásáról volna szó.

S ha végre nagy keservesen össze is toborzunk néhány pártoló tagot, azoknak csak egy igen csekély részét megfizetési kötelezettségének, nagyobb részét a díjperelünk kell és az összes künnlevő díjak egy harmadát mint behajthatlant rendszerint törölnünk kell.

Végtelen nagy utánjárás és kapacitálás, testületi vezető férhai teljes befolyásának latba vetése után sőt Pankota mezővárostól 200 korona évi segélyt kicsikarunk. Az erre vonatkozó képviselő-testületi határozat így szól: «A pankotai önk. tűzoltó-kar fenntartási költségeihez forinttal hozzájárulunk.»

Ennek daczára alig néhány év multán — már 1900-ban — a képviselőtestület határozatát visszavonta, indokolással, hogy testületünk elég jövedelemmel rendelkezik ahhoz, hogy a község segélye nélkül is fenntartsa magát.

Mi azon határozatot természetesen megfeleltetvén, a megyei közigazgatási bizottság szerencsénkre megváltatta a képviselőtestületi határozatot s az évi segélyt a költségvetés folyósítását elrendelte.

Ezen 200 kor. képezi jelenleg testületünknek egy biztos jövedelmét

Bálokból nincsen jövedelmünk, azokat rendszeresen ciztittel végezzük.

Ezen szomorú állapotok következtében működő tagjaink s bizony még maguk a vezetők is teljesen elkedvetlenedtek és testületünk immár a feloszlás előtt áll.

De ugyanazon szomorú viszonyok uralkodnak az aradvármegye önkéntes tűzoltó egyesületeinek legnagyobb részénél. Így péld. a borossebesi és a buttyini testület készűl feloszlani.

A megyei tűzoltószövetség alapszabályainak és a rendészeti szabályrendeletek jóváhagyása még talán menthetné testületünket és több megyebeli testvéregyesületet a feloszlástól.

A belügyminiszter úr azonban megyei szövetségünk alapszabályait már egy ízben visszautasította.

Mi azt az Önök szives közvetítésével másodízben felterjesztettük, annak jóváhagyása azonban még mindig a jövő homályában késik.

Pedig végtelenül elszomorító jelenség, hogy a kormány, az államhatalom, a melynek egyenes kötelessége minden rendelkezésére álló eszközzel odahatni, hogy tényleg egyesületek — mint a melyek csak a közjóért, a közhasználatért szolgálnak s a melyeknek működő tagjai egészségüket kockáztatják a közjó, embertársaik érdekében — az ország minden községében létesüljenek, közönyösséggel már 20—25 év óta fennálló ilyen egyesületeket a feloszlás kerget.

Ezek alapján mély tisztelettel kérjük a nagytekintetű

nökséget, kegyeskedjék ügyünket ismételten a kezébe venni és a belügyminiszteriumban utánanézni, hogy hol érik alapszabályaink jóváhagyása. Méltóztatásuk befolyásál odahatni, hogy azok mielőbb jóváhagyassanak.

Pankota, 1901. évi márczius 11-én

Gaál Fülöp,
titkár.

Asboth Gyula,
parancsnok.

A juta-gyári tűzoltók közgyűlése.

Az első osztrák jutafonó és szövőgyár budapesti gyár-
telepének tűzoltó-testülete folyó évi február hó 23-án este
órákor tartotta meg Neubrand János parancsnok elnök-
ate alatt XI. évi közgyűlését.

Az előterjesztett parancsnoki jelentésből közöljük a
övetkezőket:

A lefolyt évben 7 elméleti oktatás és 18 gyakorlat
olt, melyeknél a testület tagjai mindenkor teljes számban
elentek meg, miért is legnagyobb megelégedéssel konstátá-
om, hogy a legénységi kiképzés elméleti és gyakorlati irány-
ban jól fejlődött. Ezt első sorban a tiszteseknek köszön-
netem, kik a legénység kiképzése körül nagy szorgalmat
ejtettek ki, de elismerés és köszönet illeti meg a legény-
éget is, mely igaz ügyszeretettel és lelkesedéssel töltötte
be mindvégig nem könnyű feladatát, s melylyel nagy mér-
ékben hozzájárult testületünk régi jó hírnevének gyara-
ntálásához. Adja Isten, hogy a jövőben is így legyen és a
elebaráti szeretet erőneinek gyakorlásában ezután is az
elsők között haladhassunk.

A úrnapi ünnepélyen Újpesten teljes számban részt-
vettünk.

Julius 1-én az újonnan épült rákos-palotai róm. kat.
emplom felavatási ünnepélyén az összes szolgálatmentes
egénységgel résztvettünk.

Szeptember 8-án ünnepelte az újpesti önkéntes tűz-
oltó-testület fennállásának 30 éves jubileumát, melynek
előestéjén Schöber Károlynak, az önkéntes tűzoltó-testület
parancsnokának tiszteletére 30 évi szakadatlan szolgálata
alkalmából nagyszabású fáklyásmenet rendeztetett, melyben
a legénységgel teljes számban résztvettünk.

Október 14-én ünnepelte az első magyar csavargyári
tűzoltóság fennállásának 5 éves jubileumát, melynél szintén
teljes számban jelentünk meg.

Végül pedig az erzsébet- és kossuthfalvi tűzoltók záró-
gyakorlatain mint vendégek vettünk részt, a hol a sikerült
gyakorlatoknál a legjobb benyomást szereztük magunknak.

Az elmúlt évben megtartott bálunkat szintén sikerült-
nek nevezhetem, a mennyiben azon kellemes helyzetben
voltunk, hogy annak tiszta jövedelméből 20 gyermeket —
gyári munkásaink árvaikat — láthattunk el téli ruházzal.

A lefolyt évben 4 esetben szolgálati hanyagság és 1
esetben szabályellenes szolgálati felszerelés miatt kénytelen
volt a parancsnokság büntetéshez nyulni, remélem azon-
ban, hogy hasonló esetek a jövőben nem fordulnak elő.

A lefolyt évben gyárunkban 10 tüzeset fordult elő,
melynek minden egyes alkalommal a tűzoltók és munkások
által elnyomattak.

Külső tüzesetekhez 6-szor vonultunk ki, és pedig:
február 2-án Újpesten az Ecker-féle ház égésénél működ-
tünk a tűz elfojtásánál közre, mely 1½ órai munka után
sikerült; július 21-én Újpesten ugyancsak házégésnél az
ősz-utczában 2½ óra hosszáig; augusztus 13-án a Löwy-
utca 3. sz. házégésnél, augusztus 8-án a Károlyi-utczában
a Pollák-féle ház égésénél. Kivonultunk, de nem működ-
tünk közre augusztus 18-án a tél-utczában tetőégésnél
és augusztus 21-én az ősz-utczában tetőégésnél.

A parancsnokság gondoskodott arról, hogy a fokoza-
tos ruhabeszerzés fennakadást ne szenvedjen, hogy legény-
ségünk testületünk tekintélyének megfelelően legyen fel-

szerezve. A lefolyt évben, néhány apróbb beszerzést leszá-
mitva, minden ember részére egy-egy díszövet és 17 tartalék-
zubbonyt és sapkát szereztünk be.

A pénztár bevétele 4236 kor 58 fill., kiadása 3104 kor.
26 fill. volt, s így a maradvány 1132 kor. 32 fill.

A parancsnoki jelentés tudomásul vétele és a fölment-
vény megadása után megválasztotta a legénység szakasz-
vezetőknek Hoppenstedt Henriket és Jilg Józsefet, csöveze-
tőknek Simon Istvánt és Pischely Györgyöt, szivattyúme-
tereknek Steiner Mátyást és Halász Károlyt, mászóknak Kis
Józsefet és Szusza Józsefet, míg gyakorlómesternek a parancs-
nokság Müller Rezsőt, titkárnak pedig Steiner Mátyást ne-
vezte ki.

Elnöklő parancsnok azon indítványát, hogy Rösch
Jenő tiszteletbeli parancsnoknak üdvözlő távirat küldessék
Sopronba, a közgyűlés nagy lelkesedéssel elfogadta.

Miután még a közgyűlés Pischely csövezető indít-
ványára a csövezetők részére két vízmentes köpenyeg be-
szerzését, Jilg Ede kártós indítványára pedig egy legénységi
kocsi beszerzését elhatározta, a közgyűlés esti ¼ 11 órákor
véget ért.

Neubrand János,
parancsnok.

A csáktornyai testület közgyűlése

A csáktornyai önkéntes tűzoltó-testület 1901. évi
január hó 13-án tartotta meg Nuzsy Mátyás elnöklése alatt
rendes évi közgyűlését.

A parancsnokság évi jelentését Polesinszky Emil titkár
olvasta fel, mely szerint az 1900. folyamán 2 közgyűlés
tartatott, és pedig 1900. január 14-én és az egylet 25. éves
fennállásának ünnepén szeptember 8-án, mely díszközgyűlés
egyszersmind éremkiosztással van egybekötve.

X. éves folytonos szolgálat után érmet nyert Polesinszky
Emil és Hampamer Ferencz. V. éves szolgálat után Meider
Albert, Buday István, Hepp Ede és Szőke Nándor.
Morandini Bálint XV. éves szolgálati érem viselésére jogosult
parancsnoknak, szept. 8-iki távolléte folytán, jelen közgyűlés
alkalmából a jelenvoltak lelkes éljenzése közben adatott át
a kitüntető érem.

A szokásos táncvizgalom 1900. február 10-én több
anyagilag, mint erkölcsi sikerrel végződött; a tiszta jövedelem
274 kor. 50 fillért tett ki.

A működő tagok 4 ülést tartottak. A segélyegylet szintén
4-szer ült össze, s a benyújtott segély iránti kérvények
tárgyalása után Baranics Antalnak 20 k., Marinovics
Jánosnénak 40 k., Megla Antalnak 20 k., özv. Megla Antal-
nénak 60 k., Czeizek Istvánnak első ízben 20 k., másod-
ízben 40 k., Kopjár Ferencznek egyszer 30 k., másszor
30 k., összesen 260 k. segély utalványoztatott ki.

A parancsnokság 4 ülést tartott. Szakelőadás 3-szor volt.
Gyakorlat 18 tartatott, s a 25 éves jubileum alkal-
mával a szertár előtt az országos egységes gyakorlati
szabályzat szellemében fecskendő s mászószerek iskola-
szerelési gyakorlatai s utána a közs. népiskolán támadó-
védelmi gyakorlat.

Flórián napján testületileg zászló alatt vonult az
egylet a templomba. 1900. aug. 17-én este pedig Ő Felsője
70-ik születésnapjának előestéjén az ifjuság segédkezésével
fáklyásmenetet rendezett.

Iktattatott 103 ügydarab, elintézését nyert 102 darab.
Tűzhöz 4 esetben vonult ki az egylet, s ezzel 82-re
rúgott azon tüzesetek száma, melyeknél egyletünk szerepelt.

A tüzesetek a következők voltak: július 23-án d. u.
fél 2 órákor Sztrahunya Józsefnél, július 26-án egész nap
Csehovecz községben, szeptember 8-án este 8 órákor Heinrich
Miksa kereskedő raktárában, november 1-én este Zala-
Ujvárott két gazda pajtatüzeseténél

A működő tagok száma 1900. január 1-én 44, december

31-én 52 volt. A rendfentartók száma 14. Belépett 10, kilépett 2, meghalt 2, és pedig Megla Antal február 6-án és Kopjár Ferencz Grácban okt. 26-án

A közgyűlés a parancsnokság évi jelentését, nemkülönben az egylet vagyonáról, felszereléseiről felvett leltárt, mely 8292 k. 50 f. értéket képvisel, s a segélyegylet számadásait tudomásul vette.

Az 1901 évre elkészített költségvetés 2316 k. 26 f. bevétellel szemben 530 k. 50 f. kiadást irányoz elő, s e költségvetést oly módosítással, hogy a mászó felszereléseknek az országos szövetségi minta szerinti átalakítására, nemkülönben az elmúlt év folyamán megrongálódott létrák javítására külön 400 kor. irányoztatik elő, tudomásul vétetett.

Morandini Bálint indítványára, a közgyűlés ismételtlen megkereste a községi előljáróságot, hogy a szertárt alkalmasabb módon építtesse fel, vagy alakíttassa át, mert a jelenlegi szertár céljainak egyáltalán nem felel meg

Az ezután következő tisztújítást mint korelnök Molnár Elek vezette. Megválasztottak 3 évre elnökké Nuzsy Mátyás,

tiszteletbeli elnökké Ziegler Kálmán, alelnökké Alszeg Alajos, jegyzővé Brauner Lajos, pénztárossá Deák József ügyvéddé Wollák Rezső, orvossá dr. Schwartz Albert.

Nuzsy Mátyás újból elfoglalván elnöki helyét, közgyűlés elé terjeszti a működő tagok által január hó 6-tartott tisztújító gyűlés határozatát, mely szerint a tűzoltóegylet parancsnokává a következő 3 évre ismét Szeive Antal választatott meg. Morandini Bálint, ki egyáltalán nem volt hajlandó tényleges szolgálatot vállalni, tiszteletb parancsnokká s a zenekar parancsnokává választat Alparancsnok Polesinszky Emil, szakaszparancsnokok Meil Albert és Masztnák József, szertárnok Horváth István, őrparancsnokok Godina Miklós és Klein Mór, tűzrend parancsnok Benedikt Béla, segélyalap pénztáros Godi Miklós lett.

Miután még a közgyűlés az elnökségi választmán nemkülönben a segélyalap választmányál megalakította a táncmulatság megtartását február hó 2-ára kitűzte, közgyűlés az elnök és parancsnok életése közben véget é

HÍREK.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszterium jóváhagyta a *plószti* önkéntes tűzoltó-testület alapszabályait 97. sz. a., a *viczi*ét 631. sz. a., a *mentséri*ét 3536. sz. a., a *gyöngyösfői*ét 3537. sz. a., a *vágódi*ét 3538. sz. a., a *tós-nyárasdi*ét 10.256. sz. a., végül a *sajtyéri*ét 13.318. sz. a.

— **A budapesti önkéntes tűzoltó-testület f. é. április hó 14-én délután 3 órakor a központi tűzoltó-laktanyában közgyűlést tart, melyre a testület összes tagjait ez úton is meghívja a parancsnokság.**

— **A tűzoltás tanítása a közigazgatási tanfolyamokon.** A miről lapunk legutóbbi számában még csak mint tervezetetről adtunk hírt, az ime bekövetkezett. *Szék* Kálmán miniszterelnök *Ruffy* Pál kormánybiztos szépen megindokolt fölterjesztésére megengedte, hogy a tűzoltás a közigazgatási tanfolyamokon taníttassék. A szövetség elnöksége máris intézkedett, hogy ezen tűzoltói tanfolyam még az idén mindenütt megtartassék. A *budapesti* tanfolyamon az első előadást e hó 24-én *Szily* József dr. tartotta meg két órában a műegyetem nagytermében, melyet a 200 főnyi hallgatóság részére a műegyetem rektora készségesen átengedett. 25-én *Breuer* Szilárd, 31-én pedig *Markusovszky* Béla tartott előadást a majdnem 200 főnyi hallgatóságnak, mely a legnagyobb érdeklődéssel viseltetik a tanfolyam iránt. — A vidéki tanfolyamok közül az első a *pozsonyi* volt, melyet *Lukáts* Gyula e hó 26-án kezdett meg. A tanfolyam itt 6 napig tart naponta 4 órai elméleti és gyakorlati tanítással, míg a többi tanfolyamon a tűzoltás tanítása a húsvéti ünnepek után kezdődik az egyes tanfolyamok igazgatóival megállapítandó időben. A tanfolyamoknak összesen 768 hallgatója van, s ha figyelembe vesszük azt, hogy ezek mint jegyzők a községi közigazgatás vezetésére vannak hivatva, ugy lehetetlen, hogy tűzrendészetünk szempontjából ezen tűzoltói tanfolyamoknak a legnagyobb fontosságot ne tulajdonítsuk. A tanfolyamhallgatók száma az egyes tanfolyamokon a következőképen oszlik meg: Budapesten 197, Debreczenben 75, Kassán 57, Kolozsvárott 62. Máramarosszigeten 39, Maros Váshelyt 75, Nagy-Becskeken 92, Pécsen 57, Pozsonyban 69, Szombathelyen 45.

— **A veszprémi vármegyei tűzoltó-szövetség** tanfolyamát április hó 22-én nyitja meg *Óváry* Ferencz dr., a szövetség elnöke, ki a tűzrendészeti kormány és szabályrendeleteket fogja ismertetni. A tanfolyamot *Szily* József dr. tartja, kivüle azonban a szerek ismertetéséből *Köhler* István, az első segélynyújtásból pedig *Réthy* Ede dr. is fognak előadást tartani, míg a gyakorlati kiképzésben *Blázy*

Imre működik közre. A tanfolyamon, mely április hó 28-tart, a vármegye minden községéből előreláthatólag 2 ember fog részt venni.

— **A nemzetközi tűzoltó-kongresszus** tanácskozá június hó 6—7—8-án lesznek Berlinben megtartva.

— **Jubileum.** A székesfővárosi hivatásos tűzoltós f. hó 30-án ülte meg *Vámosy* Gyula őrparancsnok 25-évi tűzoltói szolgálatának jubileumát. A központi laktanyá egybegyűjtött tűzoltóság színe előtt *Scserbovszky* Szanis főparancsnok szép beszédben méltatta a jubiláns érden szolgálatait és egyúttal átadta neki a fővárosi tanács által engedélyezett 200 korona jutalomdíjat, míg a legényes értékes aranyórával lepte meg. — Ugyanítt említjük meg *Breuer* Szilárd segédtiszt április hó 13-án tölti tűzoltói szolgálatának 20-ik évét, mely egyúttal össze az ezredik tűz oltásával való közreműködésével.

— **Pozsonyvármegyei hírek.** A *pozsonyvármegyei* tűzoltó-szövetség *Klempa* Bertalan kir. tanácsos alispán elnök alatt márczius hó 17-én választmányi ülést tartott. A választmány a II. vármegyei tanfolyam idejét a június hó 16—23- esetleg a június hó 23—30-ig terjedő hétre tűzte ki. Felkérte a vármegye alispánját, hogy a járási és községi hatóságokat körrendelettel utasítsa arra, hogy a tanfolyam minden egyes község legalább 1 embert küldjön ki a költségek költségére. Ugyancsak felkérte az alispánt, hogy 1900. év végéig 1000 koronát kitevő tagsági díjnak behajtása iránt intézkedni sziveskedjék. Ebaráratott az alispán, hogy az orsz. szövetség felhívásának megválaszolására indít a vármegye területén az iránt, hogy az orsz. szövetség elnökét a tűzrendészeti törvény 15. §-ának 1. bekezdésében nemkülönben a biztosító-társaságok törvényének 15. §-ának 1. bekezdésében megadottatára eszméjének meggyőződésére a vármegye elnöke küld a vármegye összes tűzoltó-testületének a szövetség felhívta a testületeket a megadott határidőre a közgyűlést tűzött ki a következők tartására: 1. a I. vármegyei közgyűlés; 2. a Pozsonyvármegyei közgyűlés; 3. a II. vármegyei közgyűlés. A közgyűlés jelentés. Itt említjük meg, hogy a vármegyei tanács márczius hó 13-án rendeletet adott a vármegyei tanács, hogy a vármegyei szabályrendelet a vármegyei tanács erélyesebben szerezzék meg az orsz. szövetség elnökétől, hogy az általános tűzvétség törvényének 15. §-ának 1. bekezdésében előírt tűzoltószerek beszerzéséről a vármegyei tanács, hogy »minden községben, ha megadott határidőre a vármegyei rendelet 15. §-ának megválaszolására a vármegyei tanács

eg legyen és e tekintetben egyetlen egy község se képezzen vételt « A rendelet a tett intézkedésekről május hó végéig entést kíván.

— **Az állandó osztrák tűzoltói választmány**, mely a 1. éves állami tűzoltói szolgálati érem alapítását már évek a hiába szorgalmazta, legutóbb 10., 20. és 30-éves szövetségi olgálati érmek alapítását vette tervbe, s e czélból elkérte magyar országos tűzoltó-szövetségi szolgálati érem szabálytaait, nemkülönben a különböző érmek egy-egy darabját.

— **A csákvári földmivesiskolában**, melyet tudvaleileg *Eszterházy* Miklós Mórícz gróf, a csákvári önkéntes zoltótötestület parancsnoka tart fenn, mint lapunk legutóbbi ámbában közöltük, a folyó évvel *Goldschmidt* József szolgálatzótó-parancsnok megkezdte a tűzoltás rendszeres tanítását. z előadások és gyakorlatok hetenkint 2 órában tartatnak a tűzoltás kötelező tárgyként állítottatott be a tanterv retében. *Goldschmidt* József fölterjesztésére a földmivelésyi miniszter, melynek az iskola felügyelete alá tartozik, a június 5. második felében tartandó vizsgákhoz szakképesítéssel *Vida* ál orsz. szövetségi előadót küldte ki azzal, hogy nevezett azási költségeit a földmivelésügyi miniszterium fogja viselni.

— **Kitüntetés.** *Seltenhofer* Frigyes soproni tűzoltószeryarost Ó Felsőge a Ferencz József-rend lovagkeresztjével intette ki.

— **A pozsonyi testület** f. hó 5-én tartott közgyűlésén egválasztotta elnökévé *Brolly* Tivadar polgármestert, elnökévé *Palugyay* Józsefet és *Sendlein* Antal főmérnököt.

— **Baleset.** *Márkus* Izidor, a verseczi önk. tűzoltó-testület ászoja f. hó 12-én reggel 6 órakor egy szénaágéshez etvén, egy árokba zuhant. Mivel észrevehető sérülést nem envedett, a tűz oltásában még tetleg is közreműködhetett, csak néhány órával később jelentkeztek nála az agyrázódás tünetei, úgy, hogy 12 óra hosszat eszméletlen állaotban volt. Halántékán és mellkasán több zúródás érte.

— **A Kossuthfalvai önkéntes tűzoltó testület** *Pállya* zósef parancsnok elnöklése alatt f. é. márczius hó 3-án rtotta rendes évi közgyűlését. Ugy az évi jelentést, valamint parancsnokság által bemutatott költségelőirányzatot a özgyűlés egyhangulag tudomásul vette s *Spitz* Imre alpaancsnok indítványára *Stern* Richárdot, a csepeli töltényvári izoltóság parancsnokát, tiszteletbeli parancsnoknak választotta meg. Az ezután következő tisztujtás alkalmával a özgyűlés három év tartamára megválasztotta parancsnokká *Pállya* Józsefet, alparancsnokká *Spitz* Imrét, szakaszparancsokká *Bartók* Ödönt (együttal titkárrá is) és *Tóth* Miklóst, éntárossá *Reigl* Ferenczet, szertárosokká *Bruda* Károlyt s *Schneider* Ferenczet, orvosá *Dr. Barok* Samut, ügyvédé *Dr. Fleischmann* Józsefet.

— **Feltaláló tűzoltó.** *Uprimny* Mihály m. á. v. kocsi-elvívgyázó, a nyugoti műhely tűzoltóságának volt parancsoka, okl. tűzoltótiszt, villámos szerkezetű számoló-gépet alált föl gyermekek számára. A gépet magyar levél kísérelében elküldötte *Wallseeba* Mária Valéria kir. hercegasszony ermekeinek. A kir. hercegnő udvarhölgye *Vécsey* Mária áronó által magyar nyelvű levelet íratott *Uprimny* Mihálynak. e levélben elismerését fejezte ki a gép sikerült összeállásán és köszönetét, hogy találmányát neki elküldötte.

— **Megégett emberek.** *Fischer* István kocsis öt eszendős leánya gyújtóval játszadozott a Rókus-utca 7. száma alatt levő lakásán, s e közben meggyuladt a ruhája. A szerencsétlen gyermek életveszélyesen megsebesült. — *Novoda* Katalin cselédleánynak, a ki az *Izabella*-utca 90. száma alatt szolgált, kávéfőzés közben meggyuladt a ruhája. A szerencsétlen annyira összeégett, hogy kórházba szállítása után meghalt. — *Stern* Lipót kereskedő felesége nagára borított egy égő petróleum-lámpát s ettől meggyuladt a ruhája. A szerencsétlen nő annyira összeégett, hogy másnap meghalt a Rókus-kórházban. — *Barta* Erzsébet szakácsnő spiritusz-lámpánál főzött s e közben meggyuladt a ruhája. Halálos sebekkel szállították a kór-

házba. — *Brecska* József iparos öt esztendő fia a hályha mellett játszadozott s e közben meggyuladt a ruhája. A mire eloltották, annyira összeégett a fiucska, hogy egy órával később kiszervenedett.

— **Robbanások.** A Bulyovszky-utcai elemi iskola egyik termében gázömlés volt tegnapelőtt délben. *Vég* Mihály iskolaszolga égő gyújtóval közeledett a gázórához, hogy megvizsgálja, a mire hatalmas explózió történt. A szolgálta súlyosan megsérült s a Rókusba vitték. — Londonban a földalatti vasut alagútjában robbanás történt, a melynél harmincz ember megsérült. — Végzetes robbanás történt a tegnapi nap folyamán is. *Gönczy* Sándor technikus általa föltalált új világítógázakkal kísérletezett a Hársfa-utca 59. sz. a. laboratoriumban, miközben megtörtént a robbanás, mely betörte nyomban az összes ablakokat, s lángba borította az egész helyiséget. *Gönczy* égő ruházattal rohant fel a pinczelépcsőn ki az utcára, ám a hirtelen összeverődött, s a látványtól megborzadt közönség rémülten menekült előle, s nem akadott egy ember sem a sok közül, ki segítségére lett volna. *Gönczy* azonban nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem az utca másik oldalán álló jégszállító kocsiról lekapva a pokróczot, azzal akarta a lángokat elfojtani; ám a kocsis féltve pokróczát, durván kikapta azt a kezéből. A szerencsétlen ekkor befutott az egyik házba, hol a házmesternő terítette rá a nagykendőjét, a mikor is többek segélyével sikerült valahára a lángokat elfojtani. Ekkor azonban *Gönczy* felső teste annyira összeégett, hogy 24 órai szenvedés után a kórházban, hova már beszállították, meghalt. A brutális kocsis ellen a bűnvádi eljárást megindították.

— **Tüzesetek.** *Békés-Csabán* f. hó 1-én éjjel egy órakor óriási tűz volt. A *Reisz* és *Porjesz* butorgyártelepe gyuladt ki és porrá égett. A kár 100.000 korona. A telep biztosítva volt. A raktár sértetlen maradt. Hogy a gyár biztosítsa a kenyeret munkásainak, a városban pótműhelyeket állított föl *Pozsonyban* f. hó 1-én éjjel nagy tűzvész volt, melynek a városon kívül, a vasut mentén fekvő *Stollwerk*-féle csokoládé-gyár csaknem teljesen áldozatul esett. A tűz oltását rendkívül megnehezítette a víz hiánya. A kár igen nagy. A tűz keletkezésének okát eddig még nem sikerült kideríteni. A veszedelem híre óriási ijedelmet okozott a városban, mert sokan attól féltek, hogy a tűz a közeli dinamit-gyárra is átsap és katasztrófát hoz az egész városra. Növelte az izgalmat az is, hogy körülbelül két órával a gyárégés kezdete után a *Sáncz*-utczában is tűz támadt s az itt elhamvadt hatalmas *Blaser*-pajta elvonta a tűzoltóság erejének egy részét. A veszedelem színhelyén *Frigyes királyi herceg* is megjelent *Beaufort* térparancsnok s az összes tábornokok kíséretében. — *Gattaja* vasuti állomás épülete 8-án ismeretlen okból kigyuladt. A tető teljesen elpusztult s a tűz az épület helyiségeit is meg rongálta. A jelző- és távirókészülék sikerült biztonságba helyezni. Az irodát ideiglenesen üres vasuti kocsikban rendezték be. — *Párá* fogaras-vármegyei községben pedig e hó 14-én éjjel pusztított borzasztó tűzvész. Rövid idő alatt ötvenkét ház égett le s a veszedelem oly gyorsan terjedt, hogy három ember odaégett a lángokba. A leégett házak közül csak néhány volt biztosítva s a lakosság legnagyobb része koldusbotra jutott. A tűz oka ismeretlen. — *Homonna* községben is nagy tűz pusztított e hó 20-án. A veszedelemnek áldozata is van, egy öt éves kis fiú, a ki az egyik házban bennégett. — *Hévíz* pestmegyei kis községben e hó 22-én éjjel két órakor tűz támadt s a nagy szélben rövid idő alatt csaknem az egész falu leégett. Huszonkét ház a melléképületekkel együtt pusztult el a nagy tűzben és közel hatvan család maradt hajléktalan. A turai és hatvani tűzoltóság csak reggel fogott a mentéshez, de ez sem akadályozhatta meg a tűz tovaterjedését. A kárból, mely a 40 000 koronát is meghaladja, alig térül meg valami. A tűz valószínűleg gyújtogatásból eredt.

Szerkesztői üzenetek.

Horváth Lajos, Széplak. Az 1888. évi 53.888. sz. tűzrendészeti szabályrendelet 8. §-ában előírt tűzoltószereket a községek nemcsak beszerezni, hanem azokat e célra készült helyen jókarban tartani kötelesek. Az önkéntes tűzoltóság a jókarban tartást magára vállalhatja, ám ezen szolgáltatáért joggal igényt tarthat arra, hogy az ezzel járó költségeket a község fedezze; annál is inkább, mert ha az önkéntes tűzoltóság kellő jövedelemmel nem bír, a kormányrendelet 17. §-ának harmadik bekezdése értelmében »a hol szükséges, a költségekhez a község is hozzájárul esetről-esetre megállapítandó módon.« Hogy a községeket a tűzoltószerek jókarban tartásának kötelezettsége terheli, azt világosan megmondja még Sopronvármegye tűzrendészeti szabályrendeletének 21. §-a is, mely szerint »a község köteles eme tűzoltószereket, hogy azok minden rongálástól s károsodástól mentve legyenek, egy e célra készült külön zárható helyiségben elhelyezni s azok jókarban tartásáról gondoskodni.« A 31. § harmadik pontja szerint: »a költségekhez esetről-esetre megállapítandó módon a község is hozzájárulni tartozik, sőt a szükséghez képest az e célra fordítandó összeg a házadó arányában kivethető s a községi költségvetésben évről-évre előre is megállapítható.« A 38. § a következőket mondja: »az önkéntes . . . tűzoltóság a községi tűzoltó-eszközöket tűz esetén kívül gyakorlatok alkalmával is használja . . . A tűzoltó-eszközökről készített leltárt az előljáró-ág őrzi.« Tessék a községet e tekintetben kellőképpen fölvilágosítani kötelességeire, mert a község ezen feladat elől még a pénz hiányára való utalással sem térhet ki, mert hisz a főt hivatolt 31. § még a pótdó kivételére is fölhatalmazza a községet. Amennyiben írásban előterjesztett kérelmük meghallgatásra nem talál, úgy tessék a főszofigabíróhoz fordulni, jogos kérelmük támogatására pedig hathatós segítségképen ott van a sopronvármegyei tűzoltó-szövetség is, mely hasonló esetekben már igen gyakran sikerrel érvényesítette befoiyását.

K-s Hourik Nagyszében. A kért példányokat kívánságához mérten a megadott címre expedáltuk, mindekkoráig azonban választ nem kaptunk. Az ígért folytatást várjuk.

Csákvár. Hálás köszönet a szíves megemlékezésért. A leiratok útban vannak. Gratulálunk a fölterjesztés sikeréhez.

K-a B-s. Szóbeszéd — pletykabeszéd. Az a szállongó hír egyelőre nem felel meg a valóságnak, de hát semmi sem lehetetlen a nap alatt. Még az is megtörténhetik, hogy a czélzásra emelt feyver azt találja, a kit — nem akart, avagy pláne — visszafelé sül el.

Felelős szerkesztő :

Dr. SZILY JÓZSEF.

AZ

„ILLUSTRIRTE FEUERWEHR-ZEITUNG“

A

„TÜZRENDESZETI ÉRTESITŐ“

czímű melléklettel, a pozsonyvármegyei tűzoltó szövetség hivatalos lapja. **Magyarország egyedüli németnyelvű tűzoltói szaklapja,** a XVII. évfolyamban, megjelenik havonta kétszer, és pedig 1-én és 15-én.

Előfizetési ára egész évre 6 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pozsony, kórház-utca 5. szám.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **id. Groidl Gyula.**

Tűzrendészeti Felügyelő

Műszaki tűzoltó-szaklap.

Megjelenik havonta kétszer.

Előfizetési ára egész évre 4 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,

VII. kerepesi-út 62.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Lukáts Gyula.**

GYÁR:

IV., Magyar-utca 26. sz.

RAKTAR:

IV., Magyar-utca 18. sz.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése

BUDAPESTEN.

Külföldi elismerés: **Ő Felsége a Királytól** ipari érdemekért: a legfelsőbb elismerés, a **Ferenc József-rend lovagkeresztje**, a koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.

A »M. kir. Operaház«, »Nemzeti«, »Nép« és »Vigszínház«, »M. kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zenede«, »Fővárosi és Önkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.

Ajánlja mindennemű saját gyárában készült

rézfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszereit,

valamint saját találmányú javított és szabadalmazott

ezimbalmait, pedállal és a nélkül.

Úgyszintén mindennemű valódi olasz és másféle igen tartós **húrokat** és mindenféle **hangszeralkatrészeket**, jótállás mellett azok jóságáért, a csinos és tartós munkáért, valamint különösen a **tiszta hangolásért.**

ZENEMŰKERESKEDÉSEMBEN

raktáron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei.

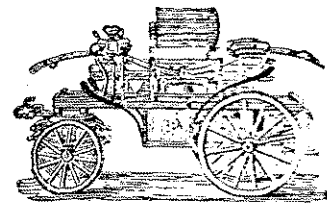
➡ Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg. ➡

STERNBERG ÉS KÁLMÁN

Budapest,

VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-felszerelési gyári raktár.

Teljesen vas-köcsi szerkezet.

Központi erezszelep szerkezet.

Tűzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felszereléseket (az orsz. tűzoltószövetség által megadott) minden e szakmába vágó tárgyakat a legmagas minőségben és kiállításban tartalmazó raktárunk **községeknek** és **tűzoltó-testületeknek** is előnyös feltételek mellett.

Kívánatra árjegyzéket és fecskendőrajzokat is küldetnek meg.

Tűzoltó-egyenruhákat és felszereléseket

legjutányosabban, teljesen az „Országos Tűzoltó-Szövetség” előírása szerint készít

BLUM SÁNDOR

Ő Felsege a perzsa császár és orosz császári nagyhercegi udvari szállító

=BUDAPEST=

IV., Váci-utca 17. sz.

Nagyobb megrendelés esetén mértékvetel végett saját költségemen szabályaaim egyikét kiküldöm.

Az 1896. évi párisi műiparkiallításon aranyéremmel kitüntetve.

RÉTAY ÉS BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váci-utca 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények, kokárdák, vallszalagok nagy választékban.

Zászlószegek, névvel és dobozzal.

Saját műhímző-intézet.

Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a legnagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi milleniumi kiállításon „kifünö munka-, kiváló versenyképesség- és nagyban termelésért” a milleniumi nagy éremmel kitüntetve.

Ókraktár: **BRECCZEN.** Árjegyzékek készséggel küldetnek. **B.-GYULA.** Fiókraktár:

Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigoruan az új szabály szerint készítünk.

M. kir. udvari szállítók. Ó cs. és kir. Felsege József főh. udv. száll. Cs. és kir. ausztr. udvari szállítók. Szerb királyi udvari szállítók. Perzsa császári udvari szállítók. Görög királyi udv. szállítók. Ó Felsege a görög trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók, Ó császári és királyi felsege József főherceg udvari szállítói

Fő-üzlet: **IV., Váci-utca 35. sz. BUDAPESTEN** Fióküllet: IV., Károly-körút 28. (voit Károly-kaszárnya) **IV., Eskü-út 3. sz. (sárokház.)**

egyenruha-készítő intézetét

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak beccses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek, mennyiségre való tekintet nélkül, a haladott kor igényeinek megfelelően, mérték szerint és jutányos árak mellett készítettnek. Ajánlunk továbbá **tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rözsekéseket, baltákat és sípokat, sapkákat posztóból és bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtókat, keztyüket, gallérokat** stb. a legdúsabb választékban.

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük.

Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. Sürgönyezim: Tiller udvari szállítók Budapest.

Polgári öltönyök és felszerelmek!

• Polgári ruhán viselendő jubileumi emlékérmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. •

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgönyezim:

„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott fecskendő
száma 14200.

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VÁCZIÚT 69.

GYÁRTMÁNYOK:

Szivattyúk: kézi-, járgány-, szfj-, gőz- és villamos hajtásra házi-, építkezési-, gazdasági- és legkülönbébb ipari célokra.

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízszállítók, kocsis-, targonca- és hordozható fecskendők, kender- és lentőmlők, mézgaival bélelt, mézga- és mézga telkeres-tömlők és tartozékaik.

Tűzoltósági eszközök és létrák: személy- és szer- szállító-kocsik, víz-hordókocsik, szénkocsik, tömlő-motolák, különféle létrák és fáklyák.

Tűzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapkák, övek, balták, oldal-fegyverek, jelvények stb.

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, utcai seprőgépek, közuti sárvonógépek, hóekék, kocsik billenő szerkezettel, egyengető úthengerek, pöczegödör-tisztító-készülékek légszivattyúval és Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval.

Közegészségügyi szerek: teljes gőzfertőtlenítő telepek, fertőtlenítő készülékek, stabil és szállítható alakban, fertőtlenítő szerkocsik, fertőtlenítő-személyszállító, mentő- és tárgyszállító kocsik és kötszer sterilizátorok.

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabadalmazott vas- vagy fakoronával, valamint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és építkezések számára. **Vas harang-állványok.**

➔ **ÁRJEJYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.** ➔

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG. HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.

A »Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Kossuth Lajos-utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, félévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekébe tartozó testületek tagjainak egész évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példánynak ára 40 fillér.
Előfizetések és reklamációk a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legutányosabb árak mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árengedmény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom: A Belügyminiszterium és a tűzrendészet. Irta: Dr. Szily József. — Tűzoltó-egyletek szervezése. — Csendőrokt mint tűzoltók. — Hivatalos rész: Felhívás a X., országos tűzoltó-szaktanfolyam látogatására. — Pályázati hirdetmény. — Pénztári kimutatás 1901. év I. negyedéről. — *Technikai rész:* A gyári tűzoltóságról. Kállay Imrétől. — *Általános rész:* A berlini nemzetközi tűzoltószerek-kiállítás és kongresszus. — Párisi úti jegyzetek. VI. Irta: Kállay Imre. — Szövetségek köréből: A veszprémmegyei tűzoltó-szövetség köréből. — A sopronvármegyei szövetség vál. ülése. — Hírek. — Hirdetések. — Szerkesztői üzenetek.

A belügyminiszterium és a tűzrendészet.

Hatalmas, nagy arányaival megragadó az a kérdés, melyet szövetségünk elnöksége rövid egy elforgása alatt a tűzrendészet fejlesztése terén ajtett.

A lefolyt három évtized munkássága együtt-e alig jelenthet többet, mint a mennyit ennek egyetlen utolsó évnek eseményei tűzrendészetünk ténétében képviselnek.

A tűzrendészeti vizsgálatok kieszközlésével. a mány érdeklődésének fölkelésével, a tűzrendészeti vényjavaslatnak kidolgozásával és legutóbb a oltás tanításának a községi közigazgatási tan- amokon való megteremtésével megbecsülhetetlen lgalatokat tett szövetségünk hazánk tűzrendészeté- : s ezen szolgálatok értékét legkevésbé sem kkenhetti az, hogy az azokra fordított nagy nka és anyagi áldozatok dacára is kézzelfogható dményt nem látunk.

Immáron féléve mult, hogy a tűzrendészeti gálatok eredményei a tűzrendészeti törvény- aslattal és szövetségünk egyéb javaslataival etemben a belügyminiszteriumhoz fölterjesztettek még mindig nem jutottak el odáig, hogy leg- bb csirájában láthatnók azt, a mit a kormány űzrendészeti viszonyok javítása terén tenni akar.

Ismételten hallottunk biztató kijelentéseket, de k a kijelentések a semmit, vagy csak nagyon eset jelentő általánosság korlátait soha túl nem ték, s teljes sötétségben hagytak bennünket a mány tervei iránt.

Pedig hatalmas anyag gyült egybe évtizedek során át a kormány asztalán. Temérdek igyekvés, szorgalom és nehéz munkásság eredménye van azokban a porlepte csomókban lerakva, melyeket szövetségünk és intézményünk vezérferfiái hosszú idők alatt azon jó reményben terjesztettek a kor- mány elé, hogy azok alapjául szolgálódnak rég várt és égetően szükséges kormányzati intéz- kedéseknek.

És ha mindennek daczára, nemkülönben annak daczára, hogy a kormány intéző ferfiái a kormány- elnöktől lefelé egytől-egyig tudják, hogy a jelenlegi tűzrendészeti állapotok általában kétségbeejtők, s egytől-egyig belátják azt, hogy azokon javítani, a létező bajokat elhárítani és jövőre nagy veszedel- neknek és csapásoknak elejét venni sürgős szük- séget képez, valóban ámulnunk és bámulnunk kell, hogy még mindig csak összetett kezekkel nézik a pusztulást, a helyett, hogy erős karokkal látnának hozzá a tisztogatás nagy munkájához.

Mert nagy az a munka, melyet végezni kell és ezt a munkát pusztá jóakarattal, az ügyek be- ható ismerete nélkül, megbénítva más egyéb adminisztracionális teendőkkel és irodai munkála- tokkal elvégezni egyáltalán nem lehet. Ide egész ember kell, olyan ember, ki nem a bürókban, hanem az élet küzdelmeiben nőtt fel, a ki nem porlepte aktákból, hanem gyakorlati tapasztalatokból tett szert a szükséges ismeretekre, a ki nem betűkből, hanem a valóságból merítette az érzéket a minden- napi élet követelményei iránt, a ki a községi élet és az alsófokú közigazgatás mizériáit saját szemével a maguk valóságában látta és átélte, a

kinek tűzrendészeti ismeretei nemcsak arra terjednek ki, hogy mit tett eddigelé e téren a kormány, hanem azzal is tisztában van már, hogy mit lehetne és mit kellene tennie a létező bajok orvoslására, a ki a tűzrendészeti viszonyok mellett ismeri a tűzoltói viszonyokat is, saját tapasztalásából ismeri annak ügyeit, bajait, törekvéseit, mert csakis mindezek ismeretében lesz képes érvényt szerezni annak, a minnek érvényrejuttatásával fundamentális közgazdasági érdekek szolgálata leendő egybekötve.

Egy szóval nem tapasztalatlan új ember, hanem kipróbált, régi, elismert szakerő, az élet iskolájában felnőtt, lehetőleg tűzoltói ismeretekkel rendelkező ember kell ahhoz, hogy az újjáteremtés nagy munkáját nyugodt lélekkel reá bízassuk. Ilyen embernek nem sok előtanulmányra lesz szüksége, hogy a kezdő fonalat megtalálja s ha egyszer a fonál végét kezébe vette, azt is tudni fogja, miként gombolyítsa le az egészet fennakadás nélkül.

E nélkül hiába várjuk, hogy a tűzrendészet kátyuba rekedt szekérét a belügyminiszteriumban szorult helyzetéből kiragadják.

Nincs ennek a szekérnek ott ma gazdája, nem is volt soha. Ma ez ránt egyet rajta, holnap meg más; néha egyszerre többen is rángatják, ki előre, ki meg hátra, nem csoda hát, ha helyéből a szekér meg nem mozdul.

Egyik alosztály tárgyalja a tűzrendészeti szabályrendeleteket, a másik a tűzoltó-testületi alapszabályokat, a harmadikra rá van bízva az, hogy abból a nagy garmada írásból süsse ki minden szakismeret nélkül mi volna az, a mit a belügyi kormány a fennforgó bajok orvoslására tehetne. Egymástól függetlenül egyik így, a másik amúgy dolgozik, a mit az egyik ma épít, azt a másik holnap lerombolja, a mi jó a tűzrendészeti szabályrendeletekben le lesz fektetve, azt semmivé teszik a testületi alapszabályokban s mindarról a mit ezek ketten csinálnak, a harmadik tudomást sem szerez.

Nincs ott egység a felfogásban, nincs az ügyek ellátásában. annál kevésbé van meg az, a mi nélkül ma már mozdulni sem lehet, t. i. a tűzoltói szakismeret. És a míg ezt a szakismeretet a belügyminiszteriumba be nem viszik, a míg annak ott tért nem engednek, a míg a tűzrendészettel összefüggésben levő összes ügyek elintézését egyetlen, arra való, hozzáértő, erős kézre nem bizzák, a míg azt, a kire a tűzrendészeti ügyek bízva lesznek, minden egyéb ügyek kezelésétől föl nem mentik, addig utópia arról álmodozni, hogy a tűzrendészet terén hazánkban érdemleges javulás fog mutatkozni.

Dr. Szily József.

Tűzoltó-egyletek szövetsége.

A *Barabás István* szerkesztésében és a *vasvármegyei tűzoltó-szövetség* kiadásában megjelenő »*Vasvármegyei Tűzrendészeti Közlöny*« ez évi 1—2. számából vesszük a következő tartalmas, szépen megírt cikket:

Régi igazság az, hogy egyesülésben az erő.

Már maga az önkéntes tűzoltó-egyesület ezen igazságnak alapján működik odahaza a községben. Az önkéntes oltó-egylet tagjai emez egyesülés révén forrnak össze erővé, a mely erő előtt még az a régente oly igen félt tűzvész is elveszti legyőzhetetlen jellegét, s a tűzösszetartással bátran föllépő tűzoltó-egyesület vízipuskás suhogására sietve húzza meg magát a lángtengely keletkezése helyén, hogy csakhamar megszegyenedve tekezzék el hamu-sirjába.

Főnséges az az erő, a mely egy jól szervezett és fegyelmezett önk. tűzoltó-egyletben rejlik. Ámde azt is tudjuk, hogy a legtöbb és legjobb önk. tűzoltó-egylet főnséges erélye csak az egylet keletkezésének első szakában érvényesült igazi hatalmasságában, majd rövid alatt beállott mindenhol a csüggedés kora, s a legideálisabb gondolkozású, legodaadóbb szervezők és parancsnokok hamar lankadtan vonultak félre a küzdőtérrel, a mikroegyleti élet nehézséges oldalai is mutatkozni kezdtek akadályok soráról-sorra föl-föl bukkantak.

Hol vannak a mi magasrangú tűzoltó-vezéreink? Hol vannak a főnemesi és gentry-családok deli hősei, szivők nemes érzelmeitől indítva, sportszenvedélyű felebaráti szeretet mezején kívánták érvényesíteni, tűz egyleteket alakítottak s ezek élére állván, lelkesült varázshatalmával bajnokokká edzették az egyleti tagokat?

Hol vannak ők?

Ténykedtek, működtek ők az egyletalakítás hónapjaiban, éveiben; de a mikor az eszme meggyőző tetésénél az elmaradhatatlan nehézségek fölmerülni kezdtek a mint mutatkozni kezdtek a talajbajok. a talaj akkor, a helyett, hogy a talajbajokon segíteni próbálna, a helyett, hogy a talajtergekkel szembe szállani próbálna, szárnysegetten félreálltak. . . . Alig van róluk szó, néhány gentry az önk. tűzoltó egyletek élén.

El is züllött, föl is oszlott akárhány jóművű önk. oltóegylet, éppen csak azért, mert a »*szólhatlan*« lelépett a porondról, s elvesztvén hitét, reményét, bíráját a nagynevű vezérférfiú, fejvesztetten mártott szét a benne szép reményekre jogosító egyesület.

Bizony ideje volt, hogy megalakult a tűzoltó-egylet vármegyei szövetsége. Ha még pár évig várat magára a szövetség, ellankad talán utolsó szálig valamennyi oltó-egylet.

A vármegyei szövetség a megalakulása után már arra törekedett, hogy az önkéntes egyleteknek a csatlakozással járó sportjellegét eltörölje, s a tűzoltóságukat a társadalmi élet elengedhetetlen, nélkülözhetetlen intézményét állandósítsa.

Dolgoztak a vármegyei szövetségek egyenkint, egyik a maga területén. Sokat vívtak ki e szövetség sok pusztulni indult tűzoltó-egyletet állítottak újra ki.

De a nagyerejű vármegyei szövetségek sem oltottak meg minden kérdést. Tömörülniök kellett a vármegyei szövetségeknek is. Kezet kellett nyújtaniok egymásnak, s az összetett erővel még nagyobb munkára legyenek kényszerítve.

Megszületett a Magyar Ország Tűzoltószövetség, a melynek első sikere az 1888. évi tűzrendészeti kormányrendelet.

Nagy siker volt ez akkor. Habár a magyar kormány csak úgy félve, tapogatva lépett a tűzrendészeti ismeretlen mezejére, s így a kormányrendeletből hiányos az erélynek a megkívántató foka, mégis el lett hajtva a tűzrendészet magja az ország egész területén, s a legmagasabb talajra talált, a hol akadtak a kikelt növények, ott a tűzrendészet erős gyökeret is vert s virágozni is kezdett.

Természetes, hogy ettől az ideiglenes jellegű kormányrendeletől nem is lehetett azt várni, hogy ez a tűzrendészet országosan úgy szervezze, hogy az mindenütt egyöntetű, és, a mi a fő, igazán hatályos és sikeres legyen az ország minden pontján.

kormányrendelet csak arra szolgált, hogy a tűz-
eti eszmét ébren tartsa mindaddig, míg a kormány-
rágos tapasztalatok s a haladottabb külföld intéz-
nek tanulmányozása alapján törvényjavaslatot nem
et az országgyűlés elé a tűzrendészet kötelező or-
szervezése és állandósítása iránt.

ajnos, hogy nagyon is sokáig késett a magas kor-
zen ügy rendezésével.

vekek folytán mindegyre jobban hámlott ki a kor-
rendeletnek a gyengéje, az erélytelensége, s a 90-es
éjén történt fölbuzdulás lassan-lassan ismét poshadni

Sok helyen nem ment odább a dolog, mint hogy
zték jó drága pénzen a fecskendőt. De aztán ott is
rothadni, pusztulni az utcaszélen, talán egy akácza
n, vagy talán ott hányódott valamelyik elüljáró
ben; s ha netán valamiféle házacskát építettek is
a fecskendőnek, ott sem lett annak a gépnek jobb
mert ott meg a felejtés sötét éjjele borult reá, roz-
st a fém, korhadt a fa, penészedett a tömlő.

ry aztán nem csoda, ha a legutóbbi tíz év lefolyta
890—1899) 348 millió korona érték pusztult el az
an a tűznek lángjai által; s ha a biztosító-társulatok
k is ebből 132 milliót, még mindig 216 millió korona
elvesztett érték, a mi örökre megsemmisült.

s a pusztulás tovább tart, sőt egyre fokozódik.

ássuk csak ama tíz évnek utolsó kettőjét.

ne 1898-ban az egész magyar birodalomban volt
10 millió és 380 ezer korona kár. Már 1899-ben 17.053
merült föl 38 millió és 760 ezer korona kárral.

szaporodott tehát a tüzesetek száma, és emelkedett
szeg; is.

s ne gondoljuk azt, hogy a tüzesetek száma a jövő-
adjon Hisz évről-évre újabb és újabb oly találmányok
k a világ szinpadjára, a melyek a tűznek csiráit
néhükben. Csak a mit a csodálatosan fejlődő kémia
a évről-évre létrehoz, már magában az is sokszo-
a tüzek eshetőségét. Hát aztán a többi sok körül-

Növekedik az emberekben a kényelemszeretet, mind
és többet biz az ember másokra. Míg a konyha
örzése régente a családfőknek volt a legszebb
a, s a családi tűzhely volt a legszentebb hely a
n, addig ma a tűzhely tájéka dísztelen hely a
őknek. Ott sokszor léha cselédek űzik meggondolat-

faikait, és legcsekélyebb aggodalmat sem táplálnak
elfajulása iránt. Fokozódó élvvágyunk kielégíthetése
nél nagyobb gondokkal foglal el bennünket, s nem
rá apró gyermekeinkkel kellőleg foglalkozni, kik az-

almuk üzésére oly játékokat találnak ki, a melyek
thatlan károkat okoznak. A szabadjára eresztett
ási vállalatoknak nyugodtan tőrjük, korszerűnek

az áldatlan versengését, melylyel még ama kétes
ú egyéneket is behajtják a biztosításba, sőt beugratják

as biztosításokra, a kiket ki kellene zárni a biztosí-
dvezményéből, vagy a kiket csak föltételesen s a
zatban való részesítés mellett volna szabad biztosí-

blvenni.

ogyne szaporodnának a tüzek? Szaporodnak, és
yre jobban fognak szaporodni. A nemzeti vagyont
gyobb veszedelem fenyegetendi.

mdé megkondult a vészharang.

előt rázóan visszhangzik az az egész országban.

bredeznek az alvók a harangok zúgására, s töröl-
z álmot szemeikből.

icsoda? Oly sok milliót veszítettünk a tüzek folytán?
akugyan igaz volna az, hogy a tüzek oly iszonyú
okoznak az országban? Ezt kérdezi az egyik eb-
a másiktól.

s igaz az is, hogy oly elhanyagolt a védekezés a
en? Igaz lenne az, hogy a községekben még jó tüzi-
dők sincsenek? Igaz lenne az, hogy szervezett tűz-

oltóság oly kevés van az országban, s a szervezett egyletek
között is csak igen kevés a megbízható? Igaz lenne mindez?
Hisz ez szörnyű állapot volna. Pedig bizony igaz! Bebizo-
nyított szomorú igazság! Csakhogy nem tudta ezt és nem
hitte volna senki, ha nem akad valaki, a ki ezt az álla-
potot fölfedje.

A magyar országos tűzoltó-szövetség alelnöke dr. Óváry
Ferencz orsz. képviselő, a magyar közügyek e fáradhatat-
lan bajnoka s a nemzeti közvagyonnak leghivebb őre, ő
volt az, a ki rá bírta indítani a legmagasabb forumot arra,
hogy az ország tűzrendészeti viszonyait ne a beérkező írott
jelentésekből vizsgálja csupán, hanem tanulmányoztassa
kiküldött biztosával künn a vármegyékben, magukban a
községekben.

És megtörténtek a helyszíni próbavizsgálatok.

A kiküldött miniszteri biztos dr. Óváry Ferencz és
még egy-egy országos szövetségi szakemberünk kíséretében
18 vármegyébe látogatott el s ezekben 258 községet vizs-
gált meg. S e 258 község közül csak 67-ben volt hasz-
nálható tűzifecskendő; 151 községben elpusztult, rozszant
fecskendőket találtak, 40-ben pedig hire sem volt fecsken-
dők. Egyéb oltószer, lajt stb. meg éppen csak 24 köz-
ségben találtak, 234 községben pedig nem. Tűzoltói
szervezetre meg csupán 20 községben akadtak, míg 62
községben csak papiros-tűzoltók voltak, 176-ban pedig még
ilyenek sem.

A miniszteri biztos elszörnyűködve tért haza, s hogy
az ő jelentésének lesz jó eredménye, az biztosra vehető.

Igaz, hogy nehéz lesz hamarjában országszerte rendet
csinálni, mert hisz nincs elég szakértőnk az ország minden
részében. Szakértő tűzrendészeti országos felügyelők kiren-
delése pedig sok pénzbe kerülne. Pénz pedig nincs. Legalább
erre hát most még nincs. Maguk a mi jó és kedves hon-
atyáink ily célra még sajnálnának pár ezer koronát, mert
ők is laikusok e kérdésben. A biztosító-intézetek évenként
több mint 7 millió koronát dugnak tiszta jövedelemkép-
zsebre. Ebből sem kerül a tűzrendészetre, mert hát kell
a pénz a nagyrésztvényeseknek. Az állam sem meri ma még
a biztosítást a saját kezébe átvenni, mert hát a nagyrész-
vényesek tábora igen nagy hatalom Magyarországon.

De azért valami lesz. A kormány figyelme felénk for-
dult. A tűzrendészet kérdése nyílt kérdéssé lőn, melynek
megoldása immár elhalaszthatatlan.

A vészharang szava fölhatolt a magasba. A tűzren-
dszet országos újjá szervezés előtt áll.

Lesznek tüzeink a jövőben is, de a károk a minimumra
fognak apadni.

Milliók lesznek megmentve, megtakarítva magyar nem-
zetünknek. S e megtakarított, megmentett milliók milliók-
nak a földi boldogságát fogják előmozdítani.

Igy lesz. Így kell ennek lenni!

S ha így lesz, soha sem lesz elfelejtve ennek ügyen-
getője a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség, s ennek derék
generálisa dr. Óváry Ferencz.

Csendőrök mint tűzoltók.

Csak nemrég történt intézkedés az iránt, hogy a
csendőr-legénység az első segélynyújtásban kiképeztesse.
A Budapesti Önkéntes Mentőegyesület e czélból tanfolya-
mokat rendezett, melynek halogatására az összes oktató-
tiszték és segédoktatók, valamint a fővárosban állomásozó
vagy tartózkodó legénység lett berendelve. Eme tanfolya-
moknak az volt az eredménye, hogy ma már ugyszólván
minden csendőr kész mentő és a mentő-készülékekkel,
sebészeti és kötszerekkel ellátott csendőrség e tekintetben
is valóban fontos missziót teljesít.

És ez nagyon helyesen van így. Hadd lássa a nép,
hogy a csendőr nemcsak arra jó, hogy betyárokat fogdos-

son, mindenféle figyelmeztetésekkel alkalmatlankodjon neki; hanem humánus célokat is szolgál és ha valahol baj esik, szerencsétlenség történik, akkor ott van kéznél a csendőr, a ki mindenkor kész szakszerű segínyt nyújtani, a további bajt elhárítani és a fájdalmakat enyhíteni.

Ezeket tudva, önként vetődik fel a kérdés, hogy nem volna-e helyes és czélszerű a csendőrlegénységet a tűzoltásban is kiképezni?

A vidéki lakosságra ez talán még sokkal fontosabb kérdés, mint az első segélynyújtás. Vidéken ritkábban történnek balesetek, vagy olyan katasztrófák, melyek az első segélynyújtásra alkalmat szolgáltatnak. De annál gyakrabban fordulnak elő tüzesetek, melyek nemcsak az életbiztonságot veszélyeztetik, de gyakran egész községet juttatnak koldusbotra.

Igaz, hogy a csendőrlegénység eddig is kivette a maga részét tüzeseteknél az élet- és vagyonmentés körül. De ez mindenkor az egyesek önfeláldozásának, határtalan bátorságának volt köszönhető; oly irányban azonban, mely a tűzoltás szakszerű vezetését, a tűz lokalizálását, továbbterjedésének megakadályozását érinti, a csendőrlegénység vajmi keveset folyik be; mert maga sincsen kellőleg tájékozva és nem bír a megfelelő ismeretekkel, mely ilyen alkalommal a vezetés szerepére hivatottá tehetné.

Pedig falun, a hol tűzoltóság nincs, a hol a egy-két értelmesebb ember és a hol tüzesetek al zürzavar, óriási gabajodás tapasztalható; a hol il tekben mindenki fejét veszi és csak czéltalanul ide-oda; a hol szó sem lehet a tűzoltás rendszeres eredményes vezetéséről: ott bizony senki sem von nyira hivatott a vezetés szerepét kezébe venni, fegyelmezett csendőr, a kinek e mellett szavára is ha

Mennyi baj, mennyi szerencsétlenség volna ható, hány szegény ember vagyona volna megn ha a tűzoltás falun ily módon lenne szervezve.

Persze ehhez első sorban szükséges volna, csendőrlegénység épp úgy, mint az első segélyny a tűzoltásban is szakszerű kiképzetésben rés Meg vagyunk győződve, hogy az országos tűzoltó- késszeggel rendezne ilyen tanfolyamot a csendőrl részére. Ezen tanfolyamban aztán az oktatótisztok oktatók nyernének kiképzést, ők pedig a pró öröket és altiszti tanoncokat képeznék ki. Így azt hamar elérnők, hogy minden csendőr nemcsak hanem tűzoltó is volna.

Meg vagyunk győződve, hogy a csendőr er hivatása nagyban hozzájárulna az intézmény r sítéséhez.

„Csendőr-U

HIVATALOS RÉSZ.

Felhívás a X. országos tűzoltó-szaktan- folyam látogatására.

A budapesti önkéntes tűzoltó-testület parancsnoksága a tőle telhető legnagyobb áldozatoktól sem riadva vissza, főtörekvései egyikének ismeri, hogy az emberbaráti szeretetben gyökerező tűzoltó-ügynek minél több és szakavatottabb harczost neveljen.

E végből saját tagjainak kiképzetésén kívül régtől fogva gyakorlómestereket küld ki a vidéki tűzoltó-testületek szakszerű elméleti és gyakorlati kiképzetésére céljából, az 1890. év óta pedig, hogy a hazai tűzoltó-intézménynek terjesztése és feljesztése által is a maga elé tűzött czélnak minél derekasabban megfelelhessen, a magyar országos tűzoltó-szövetség közbenjöttével minden évben országos tűzoltó-szaktanfolyamot is rendez.

A megelőző években elért eredmény által buzdítva és a fennálló tűzrendészeti kormányrendelet czélzatainak men- nel szélesebb körben leendő megvalósítása végett, de különösen a nagyméltóságú magy. kir. belügyminiszteriumnak 1890. évi 66.274—V/10. számú rendeletével nyert meg- tisztelt megbízatása alapján a budapesti önkéntes tűzoltó- testület parancsnoksága a folyó év nyarán immár a *tizedik országos tűzoltó-szaktanfolyamot* tartja meg, alkalmat és módot óhajtván nyújtani ez által a tűzrendészet és a tűz- oltás iránt érdeklődőknek, hogy a lehető legrövidebb idő alatt és aránylag kevés költséggel a tűzoltó-szakmában megfelelő kiképzést nyerjenek, tűzoltó-testületek szerve- zéséhez és azok szakszerű vezetéséhez a megkívántató ismereteket megszerezhessék.

Felkérjük tehát hazánk városait, nagy- és kisköz- ségeit, a társtestületeket és bajtársainkat s mindazokat, kik az emberbaráti szeretet szolgálatában álló nemes intézményünk iránt érdeklődnek, hogy a folyó évi július hó 29-től augusz- tus 18-ig bezárólag Budapesten tartandó *tizedik országos tűzoltó-szaktanfolyamra* minél nagyobb számban jelentke- zenek s használják föl az ezen szakmában való kiképzete- sükre kínálkozó kedvező alkalmat.

Kellő tájékozás céljából a következőket közöljük:

Tanfolyam-hallgató lehet minden 18—40 éves, fed- hetetlen előéletű férfi. Mégis tekintettel arra, hogy a szak- tanfolyam elsőrendű célja az, hogy a tűzoltó-tiszti állás

betöltésére mindenben alkalmas erőket neveljen, I az, hogy a tanfolyamra általános műveltséggel, érettségi bizonyítvánnyal, jegyzői vagy tanítói bíró, kellő társadalmi állást betöltő katonaviselt küldessenek ki.

A tanfolyam ideje: Kezdődik 1901. évi július és tart bezárólag augusztus hó 18-ig.

Képesítő vizsgálatok: Tartatnak augusztus 1 és 17-én úgy az elméleti, mint a gyakorlati rész

Bizonyítványok: I. *Látogatási igazolvány.* I lesz tüntetve, hogy az illető tanfolyamhallgató a t ideje alatt tartott előadásokat és gyakorlatokat állapított tanterv szerint miként látogatta. (Ez minősítést még nem képez.) — II. *Képesítő bizo* A tanfolyamot végzett hallgatók képesítő vizsgálat kezhetnek, ennek letétele esetén képesítő bizonyítvá nāk, melyben az elméleti, valamint a gyakorlati kívül még az is bennfoglaltatik, hogy az illető r minősítést nyert.

Négy fokú osztályozás lesz, u. m.: 3 tiszti és elégséges) és 1 altiszti.

Jelentkezés, feltételek és kedvezmények: A rés való írásbeli jelentkezés határideje 1900. évi juliu Az ezen határidőn túl jelentkezők sem utazási, se elszállásolási kedvezményre nem tarthatnak igényt.

A jelentkezés a *budapesti önk. tűzoltó-testüle- nokságához* (Budapest, VIII., Kún-utca 2.) intéze

A jelentkezők a tanfolyam ideje alatt úgy a latokon, mint szolgálatban, a testület szertárából k egyenruhát tartoznak viselni; beruházások és fel: céljából július hó 29-én délután kell a budap tűzoltó-testület parancsnokságánál személyesen jeli

A jelentkező tartozik az öt kiküldő hatóság vállalat, vagy magánszemélyek által kiállított s igazoló bizonyítványát bemutatni.

Úgy az elméleti előadások és gyakorlatok m nélküli látogatása, valamint a szolgálatnak ter pontos megtartása szigorúan kötelező, mert külör gatási igazolvány sem adatik ki.

A kik a tanfolyamot végig hallgatják, s tenni azonban nem kívánnak, csak látogatási íj kapnak; ellenben azok, kik az elméleti és gyako

leteszik, a látogatási igazolványon kívül képesítő
ványt is kapnak, mely a nagym. belügyi miniszter
a tanfolyamhoz kirendelt miniszteri biztos, valamint
ar országos tűzoltó-szövetség kiküldöttjének ellen-
ével és a szakelődök aláírásával láttatik el.

andíjat vagy beiratási díjat senki sem fizet, mivel a
am teljesen díjmentes, sőt az eszközök és szerel-
is díjtalanul állanak rendelkezésre.

tanfolyamhallgatók tűzoltószér-gyárak s egyéb gyár-
megtekintése, szakszerű próbákon és kísérleteken
egylenés, színházak szerkezeteinek és berendezéseinek
nyozása által tapasztalataikat gazdagíthatják. Ör-
tra is beosztatnak, hogy így az előfordulható tűz-
alkalmával a vész helyére kivonulva, a tényleges szol-
is tanulmányozhassák.

ogy pedig a kevésbé tehető község vagy testület
iteinek is lehetővé tegyék a tanfolyam látogatását,
folyamhallgatóknak testületünk költségén leendő cso-
elhelyezéséről is gondoskodunk. Az ingyenes el-
lásban részesülni óhajtok ebbeli igényüket azonban
eli jelentkezés alkalmával egyidejűleg, tehát legké-
lius hó 18-ig tartoznak a parancsnokságnál beje-
A bejelentés sorrendje a díjtalan elszállásolásban
szesülés elsőbbségét biztosítja. Együttal gondoskodni
parancsnokság arról is, hogy a tanfolyam hallgatói
zésznel is lehetőleg kedvezményben részesüljenek.

t emlíjük föl, hogy a magyar országos tűzoltó-
g a szövetség kötelékébe tartozó tűzoltó-testületek
észére két darab, egyenkint 100 koronás ösztön-
ízött ki. Az ösztöndíjak elnyerésénél az érettségi
ványval, jegyzői- vagy tanítói oklevéllel bíró,
iselt pályázók előnyben részesülnek. Az erre vonat-
lyegmentes kérvények az illetékes tűzoltó-parancs-
útján legkésőbbben május hó 31-ig nyújtandók be
ar országos tűzoltó-szövetség elnökségéhez (Buda-
., Kossuth Lajos-utca 8. sz.).

tanfolyamhallgatók a nagyméltóságú kereskedelmi
r úr 1899. évi május hó 19-én 29,224/VI. sz. alatt
redélyével az ide és visszautazás alkalmával a ma-
amvasutak vonalain azon kedvezményben részesül-
gy a magy. kir. államvasutak igazgatósága által
dó igazolványok alapján a lakóhelyükhöz legköze-
b vasúti állomásra Budapestre és vissza való egy-
azás alkalmával a m. kir. államvasutak tekintetbe
nalain a személy- és vegyesvonatok II-ik kocsi-
III-ad osztályú egész jeggyel és a III-ik kocsi-
III-ad osztályú féljeggyel használhatják. E vasúti
ményben csak azok részesülhetnek, kik legkésőbb
5 18-ig jelentkeztek.

interv: I. Elméleti rész: (Előadás naponta délelőtt
5.) 1. Szervezés: a) alakulás, b) alapszabályok,
álatti szabályok, d) ügykezelés, e) szolgálati teendők.
endészet: a) statisztika, b) óvintézkedések, c) kor-
ndelet, d) egyéb tűzrendészeti rendeletek, e) épít-
3. Egyenruha, személyes felszerelés és rangjelzés.
ltások: a) szivattyú alapszerkezete és működése,
iféle szivattyúszervezetek, azok összehasonlítása és
ása, c) mászó-, mentő- és egyéb szerek, d) a szí-
működési zavarai és a szerek gondozása. 5. Víz-
folyam, vízvezeték, kutak, medenczék stb. föl-
sa. 6. Tűzjelzés: riadó, kürt, kéthangú jelző, síp,
és telefon. 7. Tűzoltás és védelem (Taktika):
ek minősége és oltása, b) mentés. 8. Első segély
nél (gyakorlatilag is bemutatva). — II. Gyakorlati
gyakorlat naponta délután 1/25—1/28-ig.) 1. Rend-
tok. 2. Szerek gyakorlati ismertetése. 3. Szivattyú-
4. Mászó- és mentőgyakorlatok. 5. Jelképes tűz-
és védelem.

lt Budapest, 1901. évi május hó 4-én.
A „Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület“ parancsnoksága.

Pályázati hirdetmény.

Teljes mértékben méltányolva a budapesti önkéntes
tűzoltó-testületnek az országos tűzoltói szaktanfolyamok
szervezésével és fentartásával kifejtett közhasznú törekvé-
seit, nemkülönben méltányolva azon rendkívül nagy befolyást,
melyet a tűzoltói szakképzés fejlesztése hazánk tűz-
rendészetére gyakorolni hivatva van, a magyar országos
tűzoltó-szövetség elnökségének és országos választmányának
határozatából kifolyólag a f. évi július hó 29-től augusztus
hó 18-ig Budapesten megtartandó X. országos tűzoltói szak-
tanfolyam látogatására 2 (kettő) darab egyenkint 100 (egy-
száz) koronás ösztöndíjra nyitunk pályázatot.

A pályázatban csakis a magyar országos tűzoltó-
szövetség kötelékébe tartozó tűzoltó-testületek általános
műveltséggel bíró tagjai vehetnek részt, s az arra vonat-
kozó bélyegmentes (de portóköteles) kérvények, lehetőleg
okmányokkal, avagy hatósági igazolással ellátva az illetékes
tűzoltó-parancsnokság útján legkésőbbben folyó évi május hó
31-ig a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségéhez
(Budapest, IV., Kossuth Lajos utca 8. sz.) betérjesztendők.

Érettségi bizonyítványval, tanítói vagy jegyzői oklevél-
lel bíró és katonaviselt pályázók előnyben fognak részesülni.

A pályázati kérvények fölött a magyar országos tűz-
oltó-szövetség elnöksége folyó évi június havában tartandó
ülésében fog dönteni.

Kelt Budapesten 1901. évi április hó 30-án.

A magyar országos tűzoltó-szövetség elnöksége:

Dr. Kék Lajos,
elnök.

Dr. Szily József,
titkár.

Kimutatás

a magyar országos tűzoltó-szövetség pénztára
állásáról az 1901. év I. negyedében.

Bevétel: Kor. fill.

1. Pénztári maradvány a múlt évről	5213	14
2. Tagsági díjak:		
a) Közvetetlen tagtestületektől	744	—
b) Alsószövetségben állóktól:		
1. Fejérvárm. szövetség útján	118	—
2. Hevesvm. » »	166	—
3. Veszprémm. » »	284	—
3. Szakkönyvekért	4	24
	<u>Összesen</u>	<u>6529 38</u>

Kiadás: Kor. fill.

1. Irodai ügykezelési, postaportó és kézbesítési
kiadások	188	19
2. Tisztviselők tiszteletdíja és takarítási bérek	740	—
3. Utiköltség megtérítésre	427	52
4. Irodahelyiség lakbéré	194	—
5. Tűz és betörés elleni biztosítás díja	41	56
6. Brassói versenydíjra	345	—
7. Előfizetés szaklapokra	10	—
8. Pénztármaradvány, mint egyenleg	4583	11
	<u>Összesen</u>	<u>6529 38</u>

Budapesten, 1901. évi márczius hó 31-én.

Dr. Kék Lajos.

Tomcsányi Béla,
pénztáros.

TECHNIKAI RÉSZ.

A gyári tűzoltóságokról.

Úgy nemzeti, mint közgazdasági szempontból is fontos, hogy virágzó gyártelepek, különösen olyanok, melyek a hazai ipar fejlesztésén fáradoznak, a tűzvész által el ne pusztuljanak. Azért is nemcsak a hatóságoknak, de a gyárak vezetőségének is oda kell törekedni, hogy az ily telepeken oly óvóberendezések létesíttessenek, melyek által a tüzek kitörését megakadályozni és a netalán tán mégis előforduló vést csirájában elfojtani lehessen.

Sajnos, a gyárak és nagyobb ipartelepek legnagyobb részében a tűzrendészeti óvintézkedéseknek még csak elemeit sem igen találjuk föl. Határtalan az a könnyelműség, melylyel a legtöbb helyen saját érdekeik ellenére eljárnak anélkül, hogy ezen könnyelműségükben a hatóságok szükség-szerű beavatkozása által meggátoltatnának.

Ez az oka annak, hogy évente annyi jobb sorsra érdemes, hasznos gyártelep pusztul el a felhalmozott kész árukkal és drága gépekkel egyetemben. Igaz ugyan, hogy a gyárak a legtöbb esetben biztosítva vannak; ám ha a tűz által okozott kár ezen réven meg is térül a gyár tulajdonosának, azt a közvetett kárt, melyet az üzem fennakadása és ezzel a haszon elmaradása okoz, semmiféle biztosítás meg nem téríti, annál kevésbé paralizálhatja azt a nagy veszteséget, mely hazánk közgazdaságát az ilyen pusztulással éri, s mely leginkább azt a száz meg száz szegény embert sujtja, kinek a tűz pusztítása a mindennapi kenyeret ragadta ki a szájából, belekergetvén azt az elégedetlenség, a nyomor polyp karjai közé.

Közgazdasági és szociális szempontok tehát egyaránt szükségessé teszik, hogy a gyárak tűzvédelmére az intézkedések megtéessenek és a mennyiben a gyárak tulajdonosai önön érdekeik ellenére saját jó szántukból a szükséges védő berendezéseket nem létesítik, úgy a hatóságok kötelessége a gyártulajdonosokat arra szorítani, hogy a tűzveszélyes állapotok idejekorán szüntetessenek meg, s az elrendelt óvintézkedések foganatosíttassanak.

E czélból a hatóság tartson évente tűzrendőri vizsgálatokat a gyárakban, a tapasztaltakat vegye jegyzőkönyvbe, tanulmányozza behatólag a gyártelep viszonyait, s mindezek alapján rendelje el a szükségeseket. Tartson nyilvántartót, hol, milyenek a berendezések és tűzoltó-szerek, s hogy van-e és hány hozzá értő ember, a ki ezekkel bánni tud. A jegyzőkönyvben felvetteket, illetve elrendeltek tartsa szintén nyilván s a lejárt határnapon ellenőriztesse egyik közegével, vajjon azok végrehajtatattak-e, nemleges esetben pedig indítsa meg a megtorló eljárás.

Hogy melyek azon óvóberendezések és intézkedések, a melyek az egyes gyártelepeken foganatosítandók volnának, az mindig a helyi viszonyoktól függ, mert a hány gyár, annyi féle berendezésű.

Általánosságban mint főelv megkövetelendő, hogy a kellő és bőséges vízforrásról gondoskodva legyen. A tűzi csapatok minél sűrűbben fektetendők le, és nem csak az udvarokon, hanem belül a munka-termekben, raktárakban stb. is legyenek elégséges számban vízvezetéki kifolyó nyílások egységes csavarral felszerelve. Mindenütt, a hol tűzicsap van, legyen tömlő, sugárcső és kulcs elhelyezve, hogy bármely ponton a beavatkozás lehetséges legyen. Ha nem bír a vízvezeték elég nyomással, úgy fokozni kell azt stabil gőzszivattyúval. A vízvezetékek, illetve tűzicsapok jelzésére a falakon vörös festékek nagy körök mázolandók és azokban nyíllal és számokkal legyen a csap távolsága megjelölve.

Gondoskodni kell már az építkezéseknél, hogy a megfelelő kijáratok, vaslépcsők meg legyenek; minden épületnél két létra legyen állandóan készenlétben.

Hosszabb épületek tűzfalakkal több részre elosz s az átjárók asbesttel, hamuval, vagy fűrészporra vasajttal látandók el. A munka-termekben gond kell elegendő és tágas kijárókról.

Az emeleti helyiségekről a földszintre tűzbiztos vezessenek le, egy emeletnél magasabb épületeknél föltétlenül szükséges, hogy az épület külső részén helyen a földszinttől a tetőzetig fölerő vaslétrák is tessenek föl oly czélból, hogy belső tűz esetén a magasabb részeiben levőknek a menekülés útját biz de emellett lehetővé tegyünk, hogy tűz esetén a haladéktalanul foganatosítható legyen. Az állandó v az ablakok mellett állítandók föl, s kívánatos, hogy melletti ablaksorok vörösre legyenek bemázolva, h denki tudja, hogy ott menekülő útja van.

Ugyancsak a munka-termekben vízzel telt ká pokrócz szintén legyen állandóan készenlétben, míg tűzjelző-készülék telefontal legyen összekapcsolva tűzoltósággal.

Nagyobb telepeken arról is kell gondoskod egy házi tűzjelző-berendezés (Anunciatoros) legyen több ponton elhelyezett riasztó gombnak megny felriaszsa a gépházat, az irodát, ha van, az őrsz

A dohányzás legyen tiltva; arra azonban kell ügyelni, mert a lopva dohányzás a legveszed A világításra nagy gondot kell fordítani, a kőolaj lehetőleg mellőzendő, ha azonban ez nem kerülhet csak bádog tartóval ellátott lámpák használandók. világításnál ügyelni kell, hogy rövid záródások ne elő s hogy a vezető huzalok jól legyenek elszige feküdjenek a csupasz fagerendákon.

A hol robbanó és könnyen gyuló anyagoka nak, szükséges homok, téglá, lapátok, vedrek. Úgy hogy nyílt lánggal ne járjon senki, s az olyan b a hol mérges gázok vannak, csak álarcczal és l derékon lehessen behatolni stb. Ezek volnának e intézkedések, melyek egy gyárban sem szabad, hogy zanak.

A másik szintén igen lényeges intézkedés : hogy a meglevő berendezésekkel bánni tudjanak tehát azokhoz hozzáértő, kiképzett csapat, vagy gyár létesítsen gyári tűzoltóságot. Hogy ezen t képzett munkáscsapat egyenruházott vagy sem, letesen egyre megy; a fő az, hogy legyen s hogy gyakorlatok tartásával kellőleg ki legyen képezve tűzoltóságnak nem szabad testületi alapon szerve nem kell egyenruhátznak lenni, sőt határozotta állítani, hogy az egyenruházás káros is, mert a leg éppen azért riad vissza a tűzoltó-csapat létesítés fél az első beruházással járó nagy kiadásoktól, s h nem egy gyár éppen azért oszlatta fel már tű mert megsokalta azt az évről-évre visszatérő rag melyet a tűz nélkül is bámulatos gyorsasággal k ruházat pótlása igényelt.

Az egyenruházott tűzoltó-csapatnak egyed egy gyárban csak az lehet, hogy őrszolgálatot pedig nem szükséges, hogy 40—60 embert föl és évente egyenruhával ellássunk. Az őrségtartás jából sokkal helyesebben teszi a gyár, ha 4-tűzoltót tart, s ezekkel gondoztatja a szereket. azt tartják, hogy egy egyenruházott csapattal so nyebben lehet dolgozni, mint polgári ruhába bujt rekkal; ez azonban csak látszat, mert ha olyan inte teremünk meg, melyekkel egy ilyen munkás-csaj lehet tartani, úgy nagyon szépen lehet ezekkel is Ezen intézkedések lehetnek radikálisak és t

ikális intézkedés az, hogy az a tűzoltó-csapatba beosztva ember, a ki fegyelmetlen magaviseletet tanusít, legyen pár a legjobb munkás, nem csak a tűzoltói kötelékből. egyuttal a gyárból is élbocsáttatik és ez hat legjobban, t a mindennapi kenyér elvesztésétől való félelem még meggarázdábat is megjuhászítja. A humanus intézkedés g abból álljon, hogy az a munkás, a ki a tűzoltói szoltra is be van osztva és szolgálatát jól végzi, állandó yeret kapjon, ne bocsáttassék el, ha a munka szünetel, a gyárban pangás áll be és az az egyszerű munkás er nagyon megfogja becsülni ezt az előnyt, kedvvel a végezni a gyakorlatokat és meg nem sokalja. A tűzi szolgálat előnyeit azonban jól meg kell magyarázni munkásnak és meg kell értetni ve'e, hogy buzgalomával csak a gyár tulajdonosának, hanem első sorban önmak tesz jó szolgálatot, mert ha a gyár leégne, család- egyetemben kenyér nélkül maradna.

A gyári tűzoltóságnak semmiféle utasítása és szabálya nem hat úgy, mint ez a két pont, azért ez legyen zvere, fő paragrafusa a parancsnoknak, a gyakorló- ternek, mert ha ezekkel előáll, úgy nincs az az egyen- zott csapat, mely ezzel versenyt tudjon parirozni.

De van még egy dolog s ez is többet tesz minden enruha-dísznél s ez az, a mit szintén meghonosítottam o gyárban, hogy t. i. a tűzoltócsapat munkásai karácsony- , tehát ép akkor, a mikor legjobban e-ik, pár forint unerációt kapnak. Mily vonzóereje van ezen rendkívüli zásnak egy gyárban, azt több esetben tapasztalhattam ól, hogy új év után rendszerint többen jelentkeznek a r igazgatójánál, kérve a tűzoltó-csapatba való beosztá- at. És szolgálnak egész éven át hűségesen, várva azt ár forintocskát, melyen legalább szent karácsony ünne- egy kis édességet, játékszert és egy-egy fenyőfácskát et haza apró gyermekeinek. Nemcsak rideg erőszakkal hatjuk tehát fönn a fegyelmet, hanem humanismussal és ennél szebben és jobban a mindinkább fölszínre jövő cialális kérdéseket megoldani nem lehet, mert az ilyen kélységekkel sokkal inkább megteremthető a munkaadó munkás közti jó viszony, mint ósdi bürokratikus, szinlelt onás szellemmel. Csekély áldozattal hűséges védő hadat r a munkaadó, és biztos kenyeret a munkás, a mi oly csolatot létesít a két fél között, mely a megelégedés- , a jólétnek, a kölcsönös megbecsülésnek legbiztosabb ogául szolgál. Ismétlem tehát, hogy nem okvetetlenül a gyári tűzoltó-csapatnak egyenruházatnak lenni, mert a, hogy gyakorlat közben a fegyelem fentartassék az enruha egymagában amúgy is elégtelen volna, arra ig, hogy a gyártelepen kiütött tűzvész esetén segítséget ajtson, egyenruhára szükség éppenséggel nincs. A gyári oltóság kizárólag a gyártelep védelmére van szervezve semmi szükség nincs arra, hogy tűzoltói mivoltával a ri tűzoltó a gyártelepen kívül egyebütt is tüntessen.

A gyári tűzoltóságoknak a fősúlyt a gyakorlatok tarára kell fektetni, hogy az a csapat minden pillanatban ióképes legyen, a keletkező tűz- irájában elfojtani os legyen. Erre azonban csak a folytonos gyakorlatok ása képesítheti a munkás tűzoltó csapatot. A gyakor- ok télen-nyáron folytonosan, még pedig hetenként legalább r órában kell, hogy tartassanak.

Nagyon sokszor mosolyognom kell, hogy egyik-másik ri tűzoltóság meghívóján azt olvasom »záró-gyakorlat«. jelent e szép hangzású cím? sok esetben azt, hogy tét egy alkalom a sörivásra, a fegyelmetlen és szocialisz- s elveknél a tárgyalására, minden esetben pedig alkalom a, hogy az év hátralévő részében a gyakorlás, tehát a oltói ténykedés terén semmisse történjék.

Mint három gyári tűzoltóság gyakorlómesterének eléggé

volt alkalmam meggyőződést szerezni arról, hogy csak az a gyári tűzoltóság felelhet meg igazi hivatásának, mely folytonos gyakorlatok tartásával ébren tartja az érdeklődést s ezek a gyakorlatok télen is épúgy, mint nyáron föltét- lenül megtartandók. A legtöbb helyen természetesen azt mondják, hogy télen a hideg miatt nem lehet tartani gya- korlatot s azért pótolják ezt itt-amott elméleti előadással. Mit tárgyalnak ezek az előadások a legtöbb esetben, miként lesznek azok megtartva, arra nem kívánok kiterjeszkedni, azt azonban bátran merem állítani, hogy azoknak haszna. eredménye alig lehet, mert arra az elemre akadémikus elő- adásokkal hatni akarni merő képtelenség. Sokkal okosabban cselekszik az előadó, ha a két órai credinénytelen elméleti előadás helyett egy órai gyakorlatot tart kinn a szabadban. Ez sokkal egészségesebb és hasznosabb lesz, mint a fülledt levegőjű örszobában való tartózkodás. Ha hidegebb az idő, segít egy-egy kis laufsritt, majd akkor nem fáznak, ha pedig sáros az udvar, akkor is lesz annyi tető alatti hely a gyárban, a hol tömlőkiguritást, tömlőösszecsavarást lehet gyakorolni, tehát épen azt, a mire vízvezetékekkel bíró gyár- telepeken tűz kitörése esetén a legnagyobb szükség van. Hogy a gyári tűzoltóság a gyakorlatok tartásával kit bizzon meg, ez mindig attól függ, hogy van-e a községben arra való képzett tűzoltótiszt, mert mindig jobb, ha olyan egyén lesz megbízva a vezetéssel, a kinek a tűzoltás tanítása szakmájához tartozik. Ha azonban a gyár tavolabb esik, vagy egyáltalán nincs arra való szakember, úgy képeztesse ki a gyár egyik hivatalnokát vagy munkavezetőjét, s ezt a legkönnyebben teheti, ha az évente tartani szokott orszá- gos tűzoltó szaktanfolyamra kiküld egy alkalmas, minden- esetre lehetőleg katona viselt egyént, a ki azután hivatva lesz mint gyári alkalmazott ezen feladatot teljesíteni.

Erre nézve felhivom az országos tűzoltó szaktanfolyam vezetőségét, hogy a tanfolyamra szóló felhívásokat ne csak a miniszteriumoknak és tanító képezdőknek, hanem az összes magyarországi gyáraknak is küldje meg egy ma- gyarázó szervezeti táblával s azt hiszem, hogy már ez évben is lenne ezen felhívásoknak foganatja.

Összegezve az eddig elmondottakat, szükséges első sorban tehát az, hogy a hatóságok folytonosan tartandó ellenőrzéssel odahassanak, hogy a gyárak a tűzrendészeti követelményeknek megfelelőjenek. A helyi tűzoltóság hivatása az, hogy a gyári tűzoltóságot gyakori érintkezéssel folyto- nosan szemmel tartsák, műszaki tanácsokkal ellássák, a munkáscsapatot folytonos gyakorlat alatt tartsák, de külö- nösen oda törekedjenek, hogy minden gyár kebelében egy bizonyos számú munkáscsapat állandóan tűzoltói gyakorlat alatt álljon. Ezzel szolgálatot teszünk a gyárnak, mert meg- óvjuk a teljes elpusztulástól, a tűzrendészetnek, mivel azzal is több hozzáértő embere lesz humanisztikus ügyünknek, csekélyke szolgálatot teljesítünk a szocialisztikus kérdés megoldásának, de főképen nagy szolgálatot a közgazda- ságnak.

Hogy mind ezt keresztül vigyük, illetve, hogy a gyárat reá bírjuk a szükséges berendezések létesítésére, nem is lesz oly nehéz dolog, ha megmaradunk a józanság által diktált szerény határok közt, s nem csapunk át különösen az egyenruha beszerzésével abba a túlzásba, mely egyik- másik gyári tűzoltóság feloszlásával immár oly gyakran megboszulta magát. A gyakorlatokért sem szükséges külön díjazást adni, mert hisz azok a rendes munkaidőben is megtarthatók, az egyenruha árából pedig javítsuk a víz- vezeték, szerezzünk be tömlőket, stb. s ha így járunk el, bizonyára hasznosabb lesz a befektetés, mintha szükség- telen parádéra fordítjuk a költségek oroszlánrészét.

Budapest, 1901. évi április hó 28-án.

Kállay Imre.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

A berlini nemzetközi tűzoltó-szer-kiállítás és kongresszus.

A berlini nemzetközi tűzoltó és mentőszer-kiállítás előkészítő munkálatai javában folynak. Az építkezéseknél több száz ember dolgozik, s az épületek május hó első napjaira teljesen elkészülnek és így mi akadályunk sem lesz annak, hogy ezen nagy arányú és szakai szempontból olyanra fontos és tanulságos kiállítás még május hó folyamán megnyitható legyen.

Az Augustza Viktoria császárné és királyné védősége alatt álló kiállítással kapcsolatosan június hó 6-8. napjain a nemzetközi tűzoltó-szövetség kongresszust tart. A kongresszus védője *Rheinhaben* báró porosz belügyminiszter lesz, míg a szervező-bizottság élén a nemzetközi tűzoltó-szövetség német szakosztályának elnöke *Westphalen* hamburgi, és *Giersberg* berlini tűzoltó-parancsnokok állanak.

Az általuk kibocsátott meghívó közli a kongresszusra vonatkozó szabályokat, melyek a következők:

1. A kongresszust az 1900. év augusztus havában Párisban megalakult nemzetközi tűzoltó-szövetség (»Grand conseil international des Sapeurs-Pompiers») rendezi.

2. A kongresszus 3 napig (1901. évi június hó 6., 7. és 8-án) tart, és pedig akként, hogy a délelőttök folyamán szakelőadások, felolvasások és tanácskozások lesznek, míg a délutánok gyakorlati kísérletekre, szemlékre, a tűzoltó-szer-kiállítás, a berlini tűzoltóság stb. megtekintésére lesznek fordíthatók.

3. Június hó 6-án este a kongresszus tagjai részére (hölgyek kizárásával) társasvacsora rendeztetik. (Teríték ára bor nélkül 5 márka = 6 korona.)

4. A kongresszuson részt vehetnek az összes nemzetek tűzoltói, nemkülönbén a tűzoltó és mentőintézmény iránt érdeklődők.

5. A német birodalomhoz tartozó kongresszusi tagok fejenként 10 márka tagsági díjat fizetnek, melyért megkapják a kongresszus jegyzőkönyvét, egyuttal pedig egy igazolványt, mely a kongresszus tanácskozásaira és a kiállítás területére való belépésre tulajdonosát a fenti 3 nap alatt feljogosítja. A német birodalomhoz nem tartozó tűzoltók a tagsági igazolványt ingyen kapják meg, egyéb nem német résztvevők azonban a 10 márkát lefizetni kötelesek.

6. A kongresszus tanácskozásainak nyelve a német, azonban a tagoknak jogában áll a francia vagy angol nyelvet is használni. Tolmácsokról gondoskodva lesz.

7. Szakelőadások és felolvasások bejelentése kívánatos, s ilyenek a tárgy megnevezésével 1901. évi április hó 1-ig jelentendők be. A bejelentés elfogadásáról április hó 20-ig értesítést küld a szervező-bizottság.

Az egyes előadások elfogadása és tartamának megállapítása a nemzetközi tűzoltó szövetség német szakosztályának hatásköréhez tartozik.

8. A kongresszus tagjainak megfelelő elszállásolásáról, esetleg olcsó, tömeges szállásokban való elhelyezéséről kívánatra a bizottság gondoskodik.

9. Az érdekelteket német vasutak igazgatóságával menetdíjkedvezmények engedélyezése végett a tárgyalások folyamatban vannak.

10. Előírt egyenruha:

a) a kongresszus megnyitása, díszebéd, és egyéb külörleges ünnepek alkalmával díszegyenruha, esetleg szalonöltözék;

b) egyébként tetszés szerinti öltözék.

11. A kongresszuson részvételre a bejelentések 1901. évi május hó 20-ig küldendők be. A bejelentéssel egyidejűlegesen a részvételi díjak is beküldendők *Giersberg* főparancsnok címére (Berlin S. W. Lindenstrasse 41.)

Párisi útijegyzetek.

VI.

Augusztus 16-án a hivatalos program szerint reggel Versaillesbe történt kirándulás. Természetesen, mindig, úgy most is sok keresgélés és kérdezősködés leltük meg az indóházat, a honnan a mi különvona indult. Ez a különvona alapján véve egy emeletes t szállító-ketrecz volt, más legalább alig lehetett, mert szintje és emeletje egyaránt oly alacsony volt, hogy ülőhelyzetben lehetett abban megmaradni.

Szerencsétlenségünkre a kényelmesebbnek látszó emeleti nyitott részt választottuk, azért, hogy abban jól élvezhessük a nagy melegben a szellő járását. Ennek köszönhetően azután, hogy hosszú földalatti útjában a vonat közvetlen közelből kapott kénköves pokoli füstje megölt bennünket s egytől-egyig füstfaragókként kerül ismét a napvilágra.

Nagyon természetes, hogy másfél óra az ilyen utazásból teljesen elegendő arra, hogy az embernek a utazásoktól alaposan elmenjen a kedve. Valóságos váltásnak vettük tehát, midőn a vonatot elhagyhattuk rálephettünk Versaillesnek, Európa egyik legnevezetesebb helyének földjére, a hol a világ lelkesedni legjobban francia népe királyságokat döntött valaha meg és a három évtizeddel ezelőtt német vasasok porba fojtottá utolsó francia császárságot.

Vermes Béla országos képviselő úr kalauzolása lett tekintettük meg a hatalmas kastély gyönyörű termek, melyek végtelennek látszó sorozatában minden, de minden Franciaország régi dicsőségéről, uralkodóinak nagyságát páratlan ízléséről és fényűzéséről tesz tanúságot.

A mit a híres napkirály, XIV. Lajos itt alkotta teremtet, az csodás hatással van az emberre. L. Mária Antoniettének lakosztályát, a honnan a nép vért hurcolta, voltunk abban a szobában, a hol XVI-ik L. mielőtt vérpadra vitték, utolsó sétáját tette. Végig néz azokat a termeket, melyekben a nagy Napoleon viadal szőlő hadjáratai vannak megörökítve híres festőművészek által. Voltunk abban a gyűlésteremben, a melyben a francia nép kikiáltotta a köztársaságot s megválasztotta az első köztársasági elnököt s azóta ott választják meg a köztársaság első polgárát.

A francia történelem legpazarabb és legdrágább kincseit és remekműveit volt alkalmunk láthatni s látni mind ezt trónjaikról ledöntött királyok és császárok a ták, mégis a mai köztársaság polgárai szeretettel és kegyelettel őrzik azokat és áhitattal emlékeznek meg azok kik a régi dicsőség ezen maradó emlékeit megalkották.

Teljesen kimerülve a fáradtságtól, elkábulva a taktól, hagytuk el délben a kastélyt, hogy egyik vendégben felüdüljünk. Az ételsort Vermes Béla úr állította össze, még pedig akként, hogy eltekintve a sótaban olajos bors melyet bab létére még Lukács Gyula bajtársunk is elvesztére tudott bevenni, az ebéd mindnyájunknak izlaha ennek az ebédnek mégis volt egy sajnálatraméltó momentuma, úgy az az volt, hogy csak ebéd után tudtuk meg hogy Vermes urnak voltunk — vendégei.

Ebéd után folytattuk a rengeteg kastély és mégis a legjobb park megtekintését. Kilátásba volt helyezett a program szerint, hogy működésbe hozzák a napmán a világ legnagyobb és legszebb szökőkútját. Ám erre hiába vártunk, e tekintetben a programot beaváltották, a min csodálkozni annál kevésbé lehet, mert a szökőkútnak egy órán át való működésben tartása 7 frankjába kerül Franciaországnak.

Kárpótolta azonban bennünket az a páratlan látás

park legmagasabb pontjáról széttekintve, élénk mélynél fenségesebbet szem aligha láthat. Szinte zava mentünk estefelé a vonathoz és nem ok nélkül az a temérdek illúzió, mely a nap folyamán benelt, csakhamar ismét — füstté vált.

augusztus 17-én, egy teljesen nyugodalmas éj után, eggel földalatti vasúton kirándultunk Vincennes-be, roppant nagy terjedelmű térségen volt felállítva a III. emeleten VI. emelet magas bedesztkázatlan vázázás mászóház.

Mikor megláttuk ezt a madárkaliczkához hasonló alkotmányt, rögtön tisztában voltunk azzal, hogy a fogláráinkkal bajosan fogunk boldogulni, ha csak némi módosítást nem eszközölünk rajta, a mint hogy meg is történt. Mikor ideérkeztünk, a vidéki tűzoltóságok versenygyakorlatai már javában folytak augusztus 13-án vették kezdetüket és 17-én reggeli 7 órától egész délután 2 óráig. Összesen versenyzett 13-án 142, 14-én 128 és 17-én 27 testület kézfecskendővel, míg ugyancsak 17-én 17 gőzfecskendővel. Már a nagy szemle alkalmával, mai napon is, hogy a versenyeket végig néztük, volt alkalmunk tapasztalni, hogy a francia tűzoltóságok nem gyenruhájára és rangjelzésére, hanem még szervezete és elrendezése is teljesen egységes, de sőt ez az egységesség még a fecskendőkre, azok felszerelésére és az alkalmazandó gyakorlatokra is. Az egyenruha fekete zöld nadrág, ugyanilyen zubbony, melynek gallérján egy, téveször égő gránát-bomba jelvény van. A felszerelés sárga, fehér jelvényű fémsisakból és széles, zárkapocs-kenderővből áll. Baltának, kötélnek stb. nyoma

valamennyi csapat vonul fel a zsűri elé, az mind egytől-mellre tett öklökkel, aprózott futólépésben jön. A kezdő két ember elől, két ember hátul húzza, illetve egy ember a hátán czipeli a légzőkészüléket a spirálalatt, egy ember pedig kötéllel a vállán jön futva. A csapatokhoz hozott kétkerekű szán-mozdonyfecskendők alakra, díszre, szerkezetre és felszerelésre teljesen azonosak a francia gyártmányú, kézhuzatra, és előkocsival együtt berendezve, elől 3 ülésel, medenczével, fémszelepekkel, sapkás dugattyúkkal és a talpazaton láncokkal. Felszerelésük bőr-szívó- és bőr-nyomótömlők, amelyek végén egy sugárcsővel. A tömlők állandóan a szánokra vannak rácsavarva. A szívótömlők egybeacsavarva, a medencze körül ívben vannak lefektetve, míg a sugárcső felszerelt nyomótömlők a nyomókarra vannak felcsatlakoztatva. Valamennyi fecskendő tetején a medenczét belső kocsiként van fölerősítve, mely arra szolgál, hogy tűz esetén megfordítva a szennyes vizet megszűrni lehessen.

A füstkészülék egy háton való hordásra szíjjakkal, a melyen pedig egy tömlő-orsóval ellátott négyszögletű bádoglemez van elhelyezve a füst-sisakkal együtt, míg a spirálalatt fenn az orsóra van felcsavarva. Maga a készülék mint a mi puttonyfecskendőinkben elhelyezett, egybeberendezett kéziszivattyúnk, alsó végén egy kis vascsiga a lábbal való leszorításra. A füst-sisak fémből van készült, egész az állig leér, míg hátul csak a fej közepéig. A sisak alul összehúzható bőr-tömlőben végződik; ezen a sisak-tarajon alkalmazott légszivattyúval leszorított.

A sisakon elől két szemnyílás van üvegből, míg a tömlő hátul lesz megerősítve.

A kétkarú létra, mely a fecskendő alatt van elhelyezve, középen csuklyós, 6 kg súlyú, 4 méter hosszú, a mely bevont kettős kampóval van ellátva.

A felszereléshez tartozik még egy vastag kötélcsomag (olyan mint egy vékony hajókötél) és egy vascsiga, a mely mentésre szolgál.

A gőzfecskendők könnyűek, gyorsan felfűthetők, bőr-

szívó- és nyomó-tömlőkkel; vannak négy kerekű előfogatos- és kézhúzású gőzfecskendők is.

A versenyek mind egyenlő tempóval, egyenlő támadási tervvel történtek, a különbség csak az volt, hogy egyik ügyesebben és mutatósabban csinálta, mint a másik.

Legeredetibb s ez mutatja, hogy mekkora súlyt fektetnek a tornászásra, hogy még a szereléseik alatt is minden mozdulatuk tornásztempóban történik, ha futnak, szerelnek minden mozdulat előtt a kezüket vagy csipőre, vagy pedig a mellre rakják, és guggoló állást vesznek fel. A szerelés alatt egyik szerelős szám mint előszerelő, épp úgy mint a torna-gyakorlatokon az előtornász hangos vezényszavakkal adja a kommandót s erre történik a többi mozdulat, illetve szerelés.

A versenyző csapatok 1. és 2. fecskendőt és légzőkészüléket szereltek és a III. emeletről életmentést mutatnak be. A sugarat egytől-egyig a földről puskázva tartották fölfelé.

A fecskendőt négy ember szereli, még pedig úgy, hogy a fecskendőt lefaraltatják, a magasba meredezett rudra egy ember macskaügyességgel felugrik, két lábával átkarolja a rudat, melyet aztán saját testi súlyával billent ismét vissza. Az így lefektetett fecskendő nyomókarjáról a tömlőket lecsatolják és a csővezető előre fut a kész sugárral.

A létra két ember által lesz szerelve; az egyik a földre fekteti, a másik szétnyitja (a csuklyó önműködőleg záródik) és a falhoz állítja. Most újból az első beakasztja, de nem maga hatol fel rajta, hanem a második, a ki ablakba felérve az ablakdeszkán arcczal kifelé terpeszállást foglal el; erre felmegy az első ember és előbbinek a hátamögé áll, hogy az illetőt tartsa a lábánál, míg az a létrát a felső ablakba beakasztja; s ez a művelet így megy egész a legfelsőbb ablakig. A mászás rendkívül gyors; a mászó nem is jár a létrafokán, hanem karjaival és térdeivel kuszik a két oldalkaron, valószínűleg ezért, mert a létra túlkeskeny volta miatt a lábak alig tudnák helyüket biztosan megtalálni.

A mentést, a mint máj előbb is említettem, egy vastag kötéllel végzik, mely egy fent megerősített vascsigán fut végig; szerelésénél egy ember lekapja a fecskendőről a kötelet, vállára dobja s szalad fel egyenest a lépcsőn. Érdekes különben, hogy a megmentendők is mind a lépcsőn szaladnak fel, s alig hogy felérnek, már jönnek is lefelé egy a kötél által alkotott matróz-kosárban ülve, épúgy, mint a tengerészek, mikor a hajó oldalát mossák; a mint leért, kibujik a kötélkosárból, azt felbuzdák s küldik a másodikat és így tovább a 3-ik és 4-ik embert. Meg kell adni, hogy nagyon gyorsan csinálják, de azért erős a gyanum, hogy a csiga alighanem még 13-án lett oda felerősítve s azon jött le az a 150 vagy nem tudom hány ember, mert feltűnő gyorsan végezték.

A vízszállítást a medenczébe vederlánczccal végezték; a versenyző csapatoknak arra is volt figyelmük, hogy a visszaszerelésnél markirozzák a víznek a medenczéből való kiürítését, vagyis annak rendbehozatalát. A vedrek börtökben vannak elhelyezve. A visszaszerelésnél épúgy, mint a szerelésnél, az elvonulás aprózott futó lépésben, mellre tett kezekkel történt.

A versenyek tikkasztó hőségben folytak le, s a versenyzőkkel együtt mi is alig vártuk már a delet, s ezzel a versenyek befejezését; csak hogy míg a zsűrire minden délből, tehát ezuttal is finoman terített vendégasztal várt, addig mi, kik nem ismerve a házi szokást, a versenyteri büffében nem rendeltük meg jó eleve az ebédet, avasodásnak indult vajnál és sörnél egyebet nem kaphattunk, ez pedig még második reggelinek is gyöngye dolog.

Nem csekély bosszúsággal indultunk a tűzoltószerekiállítás megtekintésére. A szerek javarésze egy körülbelül 40 méter hosszú és 20 méter széles vászonsátorban volt elhelyezve. A sátor bejáratán nagy betűkkel tündöklött az

»Exposition Internationale« fölírás, maga a kiállítás azonban ennek a hangzatos címnek egyáltalán nem felelt meg, és éppenséggel nem volt méltó magához a párisi kiállításához.

A kiállításban részt vett C. D. Magirus Ulmból egy kocsis fecskendővel; ennek a próbáján mi budapestiek segítettünk a nyomó-rudaknál. Ugyancsak Magirus bemutatta új fogatható tololétráját.

J. G. Lieb Biberachból szintén tololétrákkal, Regimald Czermack Teplitzből fecskendővel és szerelvényekkel, egy orosz gyáros gőzfecskendővel és még egynéhány francia gyáros a már leírt fecskendővel, füst-állarczokkal és egyenruházati cikkekkel képviselték a kiállítókat. Legtöbb volt a hordágyakból és beteg-sátrakból, úgy, hogy eleinte azt hittem, hogy egészségügyi pavillonban vagyok.

A nagyobb szerek között legérdekesebb volt a frankfurti pneumatikus tololétra és a Kansas City amerikai állam óriási gőzfecskendője.

A szénsavas pneumatikus tololétra kezeléséhez csupán három ember kell. A szénsav egy a négy kerekű kocsin elhelyezett nagyobb kazánban van, melynek tetején fekszik a létra teleszkopikus csőrendszerben. A mint a létrát felállítják, egy ember sugárcsővel a kezében és tömlő-vezetékkel felmegy a létra legfelső fokáig, a létra az emberrel együtt tolatik fel a magasba. Egyik csőnek, illetve létrának a másiktól való kitolatása szénsavval történik. A csapok kezelése az alsó alap-létrán elhelyezett kiugró állványról történik, ahova egy ember felmegy. Hát szép dolog volt ezt így nézni, megis tapsolták érte a furfangos németet, de azért, ha az a csővezető a visszaszerelésnél, a mikor egyik cső a másikba visszafut, nem kapja olyan hirtelen mind a két lábát, míg ezt mondom, hogy jaj! akkor bizony annak jaj is lesz és többet csővezetősködni nem fog, mert mind a két lábaféjét levágja.

A másik dolog, a mi ugyancsak lekötötte figyelmünket, az amerikaiak gőzfecskendője volt a két dresszirozott czirkuszlóval és azzal a busz jól megválogatott, kéktrikóingos, hozentrageres és fekete bőrsapkás tűzoltóval. Teremtutse megirigyeltük, mert mi ugyancsak izzadtunk a kötelek stb. súlya alatt. Eredeti volt ezeknél összevéve és egyenként minden. Mikor működésbe hozták a gőzfecskendőjüket, először 1 sugárral dolgoztak. Hogy milyen volt a sugár, bizonyítja az, hogy 8 legény volt a sugárcsőnél és mégis ideoda dobálta őket; később 2 sugár 6—6 emberrel és 4 sugár 3—3 emberrel a sugárcsőnél. Az osztrákok is kiállottak a platzra, de csak akkor már, mikor az amerikaiak a négy sugarat szerelték, s a mikor összemérték a sugarakat, hát bizony az osztrákok egy sugara félakkora sem volt, mint az amerikaiak négy felé megosztolt egyetlen sugara. Össze is pakoltak nyomban, nemcsak az osztrákok, hanem az angolok is az ő 6 gőzfecskendőjükkel, nehogy csufságban maradjanak. Természetes, hogy az amerikaiaknak bőségesen kijárt a tapsból, sőt még viv kiállításokat is kaptak, a mikor bemutatták azt a látványos lóbefogást, melynek

legtöbb bámulója akadt. A lovakat elcsapták egész don, minden kötőfék, szerszám nélkül, és kürt riadóztatva rohantak a szerekhez s hogy hatásosabb legyen még égő abroncsokon is ugratták és szalajtották keretükre. A rúdnál készen várta a lovakat már négy ember a számmal, melyet hirtelen rávetettek fölülről a lova egyetlen fogással pillanat alatt ott álltak befogva a

itt felemlítettek kivül egyéb említésre méltó dolgot ez a kiállítás nem prodokált, s valóban igaz Lukáts Gyula előadó úrnak, hogy vakmerőség volt a közönségtől ezt a kiállítást Exposition Internationalenek cs

Erősen esteledett már, mikorra két napi szakasza után parancsnokunknak és alparancsnokunknak rült valahára ugyszólván az utolsó pillanatban szerek vasútról megkapni. Alig hogy megérkeztek a szerek, a hozzáálltunk az utazógynyájoktól való megszabadítás s a míg a legénység egyik fele az aczél- és fémrésztoztatásához fogott, addig a másik fele Dr. Szily parancsnok intézkedései mellett az egykaru horog-lé próbált szerencsét. És bizony a mi előre féltett aggmegvalósult, mert azokat nem lehetett beakasztan sorban is végig kellett ásní a mászóház alját, mert től eltérőleg túlságosan fel lett töltve; majd a mid akasztottuk a létrát, akkor meg a deszkázat híjá illegett-billegett, mint az akasztott ember, s val istenkisértés volt arra rámenni. Hát ezen valahogy segíteni, és segítettünk is, csakhogy nem nyomban.

A szélrózsa minden irányában tartott földerítő alatt egy rejtett zúgban felfedeztünk három szál és siettünk is azt konfiskálni, mivel azonban sem sem szept keritenünk nem sikerült, nem maradt hátra minthogy a méretek felvétele után elrejtettük a deszkázat a mászóház emeletén, s a kora reggeli időkre megdeszka-támasztékok megerősítése. A míg itt foglalkoztak bajtársaink, azalatt szereink körül egész tömeg egybe a kíváncsiaknak, kik fejcsóválva nézegették munkánkat, de hogy miért csóválták fejüket, azt ma sem tudjuk. Öreg este lett, mire a tisztogatással elmentünk és útnak indulhattunk hazafelé.

Párisi tartózkodásunk alatt ez volt az első s tanulságosabb nap (kivéve a párisi őrég megtekintés nap még arról is nevezetes, mert Haussegger bajtársunk akkor készítette a legtöbb és legsikerültebb fényképet. Örök kár marad, hogy ezek a fényképek maig sem láthatók napvilágot, nem pedig azért, mert Bundschuh bajtársunk kíváncsiság folytán a lemezek sokkal előbb látták napvilágot, mintsem szabad lett volna.

Agyonfáradva éjjel 11 órakor értünk haza, vártuk, hogy éhünket csillapítva, mielőbb nyugalomra süssünk hogy másnap friss erővel állhassunk ki a küz

Kállay

(Vége következik.)

SZÖVETSÉGEK KÖRÉBŐL.

A veszprémvármegyei tűzoltó-szövetség köréből

A veszprémvármegyei szövetség április hó 22—28. közt tartotta meg a III. vármegyei tűzoltó-szaktanfolyamot, melyen Kolossváry József alispán intézkedése folytán a vármegye községeiből összesen 128 hallgató vett részt. A tanfolyamhallgatók, mint a községek kiküldöttjei, 2-5 korona napidíjban részesültek a községek részéről, ingyenesen szállásoltattak el a vármegyei szövetség által, és napi 1 koronáért jó ebédet és vacsorát kaptak.

Az előadások és gyakorlatok 6 napon át reggeli

8—12 és délután 2—6 óra közt tartottak meg, a 4. április hó 28-án délelőtt volt.

A tanfolyamot Szily József dr., a budapesti öltözéktanács elnöke tartotta. A tanításban részt vettek: Óváry Ferencz dr., a vármegyei szövetség ki a tűzrendészeti kormány- és szabályrendeleteket tette 3 órában, Köhler István, a budapesti önk. testület szivattyú-mestere a szerek ismertetésével 3 órában, Réthy Ede dr., a veszprémi testület orvososa az első nyújtás oktatásával 3 órában, és Blázy Imre vezérparancsnok, ki a gyakorlati kiképzésben működött: tatlanul közre.

Az elméleti és gyakorlati vizsga *Kolossváry* József spán, *Koller* Sándor megyei főjegyző, *Vida* Pál szöv. adó és számos érdeklődő jelenlétében április hó 28-án tartott meg, és általános meglegyedésre talált.

A vizsga befejeztével *Kolossváry* alispán szép beszéd-
1 mondott köszönetet az előadónak, s lelkes szavakkal zditotta a tanfolyamhallgatókat a további munkálkodásra. után még a hallgatók egyike köszönetet mondott *Szily-*
-nak önfeláldozó fáradozásáért, s *Óváry* dr. kiosztotta a szvételi igazolványokat, a tanfolyam d. u. 1/2 órákor fejezést nyert.

A délután megtartott vármegyei szövetségi választ-
inyi ülésen *Óváry* Ferencz dr. szép szavakban méltatta *Kolossváry* József alispánnak, a szövetség közigazgatási iökének a tűzoltó intézmény fejlesztése körül szerzett lemeit, majd pedig tisztviselői működésének 25 éves üleuma alkalmából átnyújtotta a jubilánsnak a szövetség ándékát, egy tűzoltói jelvényekkel díszített tintatartót, elyért az ünnepelt meghatottan mondott köszönetet.

Az az elismerésre méltó tevékenység, melyet a vesz-
émvármegyei szövetség a vármegye alispánjának legkiter-
liebb támogatásával a vármegye tűzrendészetének javi-
sára kifejt, s melylyel oly szép példáját adja annak, iként kell a társadalmi és hatósági tényezők vállvetett üködésével egy jó ügy érdekében sikra szállni, és az ajtott eredményt biztosítani, immáron a vármegye hatá-
in túl is kezd tért hódítani. Erre mutat Vasvármegye ispánjának, *Károlyi* Antal dr.-nak azon ténykedése, hogy *arabás* Istvánt, a vasvármegyei szövetség titkárját 2 napra küldte Veszprémbe a tanfolyam szervezetének, a szövete-
g ügykezelésének, nemkülömben a Veszprémvármegye zrendészeti adminisztrációjának tanulmányozására.

Valóban óhajtható volna, hogy Veszprémvármegye példája egyebütt is követőkre találjon.

sopronvármegyei szövetség vál. ülése.

Jegyzőkönyv, felvétetett Sopronban a »Sopron vár-
egye és városa tűzoltó-testületeinek szövetsége« választ-
ányának 1901. évi márczius hó 16-án délután 3 órákor városháza kis üléstermében tartott ülésén.

Elnök: *Rösch Frigyes* szöv. elnök.

Jegyző: *Szabó Gyula* szöv. alelnök.

Jelen voltak: *Bálint* Árpád, *Békeffy* József, *Démi* Sándor, *öldes* János és *Mersich* István járási tűzrendészeti felügyelők, *ruesz* János és *Németh* István választmányi tagok s *illebrandt* János szöv. pénztáros. — Távolmaradásukat imentették: *dr. Ajkai* Béla szöv. titkár, *Kokas* Ferencz, *und* *Frigyes* és *Lukácsi* József választmányi tagok s *Kiss* enő járási tűzrendészeti felügyelő.

1. Elnök megnyitván az ülést, előterjesztette jelentését, melyben kiterjeszkedik arra, hogy a testületi szellem nem legerősebb. Az 1900-ik évi október 27-iki választmányi lés *dr. Óváry* Ferencz országgyűlési képviselő, orsz. izoltó-szöv. alelnöknek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott athatós közreműködéséért, a melyet különösen a tűzren- észzeti törvény megalkotása érdekében kifejt. Egyben fölké-
ettek a vármegyei szövetségek s azok minden egyes tag-
estületei, valamint a sajtó, hogy országgyűlési képviselőiknél assanak oda, miszerint a tűzrendészeti törvényjavaslat a épviselőházban tárgyalassék és törvénynyé alkottassék.

2. Elnök jelenti, hogy *Groidl* Gyula az »Illustrirte-
uerwehr-Zeitung« szerkesztője azon kéréssel fordult az lnökséghez, hogy lapját a szövetség tagtestületei részére endelné meg.

Miután a szövetségi pénztár nincs abban a helyzetben, hogy a nevezett lapból tömeges megrendelést tegyen, melegen ajánlja az egyes tagtestületeknek saját körükből a lapra való előfizetést.

3. Elhatározta továbbá a választmány, hogy a pecse-
nyédi önk. tűzoltó-testület egyik szerencsétlenül járt tagjának segélykérvénye a leghathatósabb pártfogás mellett a bécsi császári jubileumi alaphoz fölterjesztessék. A bonyai önk. tűzoltó-testület önállósítási törekvését örömmel üdvözi a szövetség, ellenben sajnálattal veszi tudomásul *Szabó* Gyula szöv. alelnöknek a *kismartoni* önk. tűzoltó-testület parancs-
nokságáról való lemondását. Jelenti továbbá az elnök, hogy *Rétfalu* egy szívó-nyomó szerkezetű fecskendőt megrendelt; *Haracsony* és *Nyék* községek kérvényeit pedig, a melyekben halasztást kérnek a fecskendők beszerzésére nézve, kiadták a szöv. elnökségének véleményezés végett. Tekintettel arra, hogy már 12 éve vonakodnak ebbeli kötelezettségüknek eIeget tenni, az elnökség nem hajlandó újabb határidőt adni. Tudomásul szolgál.

4. A szöv. pénztáros jelenti, hogy a pénztári állapot 1900. július 1-én kitett 911 kor. 72 fillért. Az egyes járások tűzoltó-testületei tagdíjaikat a csornai és nagymartoni járások kivételével rendezték. Tudomásul szolgál.

5. Elnök előterjeszti, hogy f. év márczius hó 24-én orsz. tűzoltó szöv. választmányi ülés lesz, melynek egyik tárgya a nemzetközi tűzoltó szövetségbe való belépés. Javasolja egyuttal, hogy választmányunk a mai ülésből folyólag keresse meg az orsz. tűzoltó-szövetséget, hogy a tervezett nemzetközi szövetségbe való belépés ne történjék meg. Az elnök javaslata határozattá emeltetik.

6. Az idei szöv. közgyűlés helyéül *Felső-Pulya*, idejéül pedig f. év június hó 30-ika tüzetik ki. Tudomásul szolgál.

7. *Mersich* István pulyai járási tűzrendészeti felügyelő, miután az ezidei vármegyei szöv. közgyűlés az ő kerületében tartatik meg, azon kéréssel járul a választmányhoz, hogy *Szabó* Gyula szöv. alelnök kéressék föl az iránt, hogy a pulyai járás tűzoltó-testületeit a közgyűlés alkalmával megtartandó versenygyakorlatokban képezze ki. *Démi* Sándor soproni járási tűzrendészeti felügyelő pedig a mult évben Sopronban elmaradt előadások megtartását kéri. *Szabó* Gyula szöv. alelnök mind kétrendbeli kérelemnek eleget fog tenni.

8. Elnök a járási tűzrendészeti felügyelőket felhívja, hogy a vizsgálati és statisztikai adatokat f. évi június hó 15-ig terjeszssék be.

9. *Németh* István választmányi tag jelenti, hogy *Félszerfalu* községnek a kormányrendeletben megkövetelt szívó-nyomó fecskendője nincs. — A választmány elhatározta, hogy fölkeri az alispánt, hatna oda, hogy ez ügy minél előbb rendeztessék.

10. *Démy* Sándor tűzrendészeti felügyelő fölemliti azon nehézségeket, a melyekkel az egyes testületeknek meg kell küzdeni az alapszabályok módosításánál. A választmány a szöv. alelnök által bemutatott mintát ajánlja.

11. Elnök jelenti, hogy az alispánhoz felterjesztés intéztetett az iránt, hogy ugy a miniszteri, valamint a vármegyei tűzrendészeti szabályrendeletek szigorú végrehajtását rendelje el. Tudomásul szolgál.

Ezzel az ülés véget ért.

Rösch Frigyes,
szöv. elnök.

Kmf.

Szabó Gyula,

szöv. alelnök, a titkár helyettese.

HÍREK.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszterium jóváhagyta az *alma-keréki* önkéntes tűzoltó-testület alapszabályait 19.426. sz. a., a *némeldiőszegi* 11.528. sz. a., a *czibakházai* 30.730. sz. a., továbbá Sopron vármegye építkezési szabályrendeletét 7040. sz. a., és Bács-Bodrog vármegye építési szabályrendeletét 8878. sz. a.

— **Pályázati határidő meghosszabbítása.** Értesítjük lapunk olvasóit, hogy *Óváry* Ferencz dr. a *tűzoltószer*ek miként való elhelyezését, *gondozását*, jókarban tartását és tisztogatását tárgyaló *népies utmutatóra* hirdetett 100 koronás pályázat április hó 10-én lejárt *határidejét május hó 15-ig meghosszabbította*, ennél fogva az idegen kézzel írt pályaművek a szerző nevét tartalmazó jelíges levéllel ellátva május hó 15-ig még beküldhetők a magyar orsz. tűzoltó-szövetség elnökségéhez (Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8.)

— **A magyar kormány képviselői Berlinben.** A folyó évi június hó 6—8. napjain Berlinben megtartandó nemzetközi tűzoltó-kongresszusra *Szell* Kálmán belügyminiszter a magyar kormány részéről hivatalos megbízottakul *Óváry* Ferencz dr. országgyűlési képviselőt, a magyar országos tűzoltó-szövetség alelnökét, *Vermes* Béla orszgy. képviselőt, a szabadkai önkéntes tűzoltó-testület parancsnokát és *Szily* József dr.-t, a magyar országos tűzoltó-szövetség titkárját küldötte ki.

— **Dr. Szily Józsefet,** lapunk szerkesztőjét, a magyar országos tűzoltó-szövetség titkárját, a budapesti önkéntes tűzoltó-testület parancsnokát »a tűzoltói intézmény érdekében 20 éven át kifejtett működése, és a tűzrendészet ügyének szőnyegen levő rendezése körül szerzett érdemeinek elismerésül« a paksi önkéntes tűzoltó-testület folyó évi márczius hó 17-én tartott rendes évi közgyűlése alkalmával egyhangú lelkesedéssel tiszteletbeli parancsnokává választotta.

— **A budapesti tűzoltó-testületek szövetsége** április hó 18-án *Szily* József dr. elnöklése alatt nagy érdeklődés mellett tartotta meg parancsnoki gyűlését. Az előterjesztett és tudomásul vett elnöki jelentések után élénk vitát keltett az a kérdés, hogy vajjon mi történjék azzal a 175 koronával, melyet a szövetség a Tűzrendészeti Lapok Almanachjának támogatására a folyó évre költségvetésébe fölvelt és az országos tűzoltó-szövetségnek megajánlott, melyet azonban, mivel az orsz. szövetség az Almanach megjelenését ez időre elejtette, folyósítani nem lehet. Tekintettel arra, hogy a 175 korona a tűzoltói szakirodalom támogatására, vagyis a tűzoltói szakismeretek gyarapítására volt szánva, elhatározta az ülés, hogy ez összeget a f. évben Berlinben rendezendő nemzetközi tűzoltó-szer-kiállítás tanulmányozására fordítsa. A kiküldetés tárgyában legközelebbi ülésen fog határozni a szövetség. Majd a gödöllői önkéntes tűzoltó-testület kérelmére elhatározták, hogy Erzsébet királyné szobrának május hó 19-én Gödöllőn végbemenendő leleplezési ünnepélyén a rendfentartásban az elnök vezetése alatt a szövetség tagtestületei 150 fővel résztvesznek.

— **Erzsébet királyné szobra Gödöllőn.** Május hó 19-én leleplezik le néhai való jó királynénk szobrát a gödöllői Erzsébet-ligetben. A leleplezésnél ott lesz Ő Felsége a király is a királyi család számos tagjával, továbbá a kormány, a főrendiház és képviselőház tagjai, és előreláthatólag rengeteg tömege annak a magyar népnek, a mely annyi szeretettel csüngött a mi boldogtalan nagyszonyunkon. A rendfentartás munkáját minden katonai és rendőri erő mellőzésével a gödöllői és környékbeli tűzoltóság fogja ellátni. A budapesti tűzoltó-testületek 150 fővel fognak Gödöllőre kivonulni. Ott lesznek ezenkívül az ujbudai önkéntes- és gyári-tűzoltók, a rákospalotai, erzsébetfalvai, kossuthfalvai, csepeli tölténygyári, péczeli, aszódi és hatvani tűzoltó-testületek tagjai. Budapestről külön vonat fogja a tűzoltókat előreláthatólag díjmentesen ki és visszazárlítani.

A különvonat indulását a rendező-bizottság legközelebb fogja az érdekeltekkel tudatni. Mint értesülünk, a rendező-bizottság gondoskodik a tűzoltók megvendégeléséről is. A leleplezés után a gödöllői önkéntes tűzoltó-testület nagy gyakorlattal fogja új mászóházát felavatni.

— **Breuer Szilárd jubileuma.** *Breuer* Szilárd, a székesfővárosi hivatásos tűzoltóság segéd tisztje, az orsz. tűzoltó-szövetség előadója április hó 13-án töltötte be tűzoltó szolgálatának 20-ik évfordulóját. Mint műegyetemi hallgató a budapesti önkéntes tűzoltó-testületben kezdte meg 20 évvel ezelőtt tűzoltói pályafutását, s ez a pályafutás azóta szakadatlan láncolata volt a példátlan munkásságnak és megtestesülése az igazi önfeláldozásnak. A magyar országos tűzoltó-szövetség, valamint a budapesti önkéntes tűzoltó-testület parancsnoksága átirattal, a budapesti tűzoltó-testületek szövetsége küldöttséggel üdvözölte *Breuer* kit a vidék tűzoltói-köréből is számosan kerestek föl jó kívánataikkal, melyekhez a magunk részéről is a legnagyobb örömmel csatlakozunk.

— **Halálozás.** A budapesti önkéntes mentőegyesület a közelmúltban súlyos csapás érte. Szemlőhegyi *Kremer* Géza dr. kir. tanácsos a Ferencz József-rend lovagja, nyug. székesfővárosi tiszti orvos, a mentőegyesület megteremtője és igazgatója április hó 10-én 55-éves korában elhalt. Temegetése április hó 12-én volt a mentő-palotából. Elhunytára a mentőegyesület külön gyászjelentést adott ki, s székesfővárosban beszédet tartott az elhunyt igazgatóját, ki míg élte fáradságtalan munkásságával megbecsülhetetlen szolgálatokat tett hazánkban a mentő-intézménynek.

— **A tűzoltás tanítása a községi közigazgatási tanfolyamokon.** A községi közigazgatási tanfolyamokon a tűzoltás tanítása nagyrészt folyik már. *Budapest*en az elméleti előadások már befejeztettek, úgy, hogy a május hó 12-étől kezdődő vasár- és ünnepnapokon már a gyakorlatok lesznek a Orczy-úti gyakorlótéren megtarthatók. — *Pozsonyban* márczius hó 26—31-ike közt, *Marosvásárhelyen* pedig apr. hó 26—május 1. közt tartotta meg *Lukács* Gyula a tanfolyamot. — Ugyanő május 6—11. közt *Debreczenben*, 15—20. közt pedig *Nagy-Becskereken* fogja *Köhler* Istvánnal együtt a tanítást eszközölni. — *Pécs*en május 25—31-ike közt tartja *Vida* Pál a *Köhler* István a tanfolyamot. — *Szombathelyen* április hó 21-én kezdték a tanítást *Barabás* István és *Szabó* Gyula előadók, kik vasárnaponként 9—1 óra közt felváltva végzik az oktatást. — *Kolozsvárott* *Polcz* Rezső parancsnok *Barth* Sándor alparancsnok segédletével, *Kassán* pedig *Mihály* Béla parancsnok, *Balla* Mihály alparancsnok közreműködésével vasárnaponként tartják előadásait. — *A máramarosági* tanfolyamot *Lukács* Gyula előadó valószínűleg május hó végén fogja megtartani. — *A nagybecskereki* tanfolyamon *Rónay* Jenő kir. tanácsos, főispán, mint a torontái vármegyei tűzoltó-szövetség elnökének kezdeményezésére megyebeli tűzoltó-tisztek közül ugyancsak számosan fognak részt venni.

— **A biztosítás államosítása.** A husvét ünnepén Szeretesen megtartott szocialista kongresszus *Rácz* Imre javaslatára egyebek közt a tűzbiztosítás államosítását is fölvetett követeléselei közé.

— **A tanítók és a mentés.** *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatási miniszter a tanítók közt 10.000 példányban szétosztotta *Kovács* Aladár dr. mentőegyesületi főorvosnak az első segítség-nyújtásról szóló könyvét. Intézkedett továbbá az iránt, hogy a tanító-egyesületi gyűléseken a budapesti önk. mentőegyesület által kiküldött orvosok fölolvassanak tartsanak, jövőre pedig a tanítóképző-intézetek növendékei 3—4 napos tanfolyamokban a mentés és első segítség-nyújtásra kioktattassanak.

Tűzoltó-egyenruhákat és felszereléseket

legjutányosabban, teljesen az „Országos Tűzoltó-Szövetség” előírása szerint készít

BLUM SÁNDOR

Ő Felsege a perzsa császár
és orosz császári nagyhercegi udvari szállító

=BUDAPEST=

IV., Váci-utca 17. sz.

Nagyobb megrendelés esetén mérték-
vétel végett saját költségemen szabá-
szaim egyikét kiküldöm.

Fiókraktár: Árjegyzékek
DEBRECZEN. készséggel
küldetnek. Fiókraktár:
B.-GYULA.

Az 1896. évi párisi műiparkiallításán aranyéremmel kitüntetve

RÉTAY ÉS BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesület
és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váci-utca 59. szám

Zászlószalagok, egyleti jelvények,
kokárdák, vállszalagok

nagy választékban.

Zászlószegek

névvel és dobozzal.

 Saját műhímző-intézet.

Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a le-
nagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi milleniumi kiállításon „kötő munka-, kiváló versenyképes
és „gyári termelésért” a milleniumi nagy éremmel kitüntetve.

Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigorúan az új szabály szerint készítünk.

M. kir. udvari
szállítók.

Ő cs. és kir. Felsege
József főh. udv. száll.

Cs. és kir. ausztr.
udvari szállítók.

Szerb királyi udvari
szállítók.

Perzsa császári
udvari szállítók.

Görög királyi udv.
szállítók.

Ő Felsege a görög
trónörökös udv. s áll.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók, ő császári és királyi felsege József főherceg udvari szállítói

Fő-üzlet: IV., Váci-utca 35. sz. BUDAPESTEN Flóközlet: IV., Károly-körút 28. (volt Károly-kaszárnya)
IV., Eskü-út 3. sz. (sarokház) levő

 egyenruha-készítő intézetét

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek,
mennyiségre való tekintet nélkül, a haladott kor igényeinek megfelelően, mérték sze-
rint és jutányos árak mellett készíttetnek. Ajánlunk továbbá tűzoltói felszere-
lést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rózsekéseket, baltákat és sípokot, sap-
kákat posztóból és bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztyűket,
gallérokat stb. a legújabb választékban.

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívőeszközök, érmek és rendjelek.

 A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük.

Arjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. Sürögnyezim: Tiller udvari szállítók Budapest.

• Polgári ruhán viselendő jubileumi emlékérmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. •

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgönyezim:

„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott fecskendők
száma 14200.

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VACZIÚT 69.

GYÁRTMÁNYOK:

Szivattyúk: kézi-, járgány-, szíj-, gőz- és villamos hajtásra, házi-, építkezési-, gazdasági- és legkülönbébb ipari célokra.

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízszállítók, kocsis-, targonca- és hordozható fecskendők, kender- és lentömlők, mézgával bélelt, mézga- és mézga-tekeres-tömlők és tartozékaik.

Tűzoltósági eszközök és létrák: személy- és szer- szállító-kocsik, víz- hordókocsik, szénkocsik, tömlőmotolák, különféle létrák és fáklyák.

Tűzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapkák, övek, balták, oldalfegyverek, jelvények stb.

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, utcai seprőgépek, közuti sárvonógépek, hóekék, kocsik billenő szerkezettel, egyengető úthengerek, pöczegödör-tisztító-készülékek légszivattyúval és Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval.

Közegészségügyi szerek: teljes gőzfertőtlenítő telepek, fertőtlenítő készülékek, stabil és szállítható alakban, fertőtlenítő szerkocsik, fertőtlenítő-személyszállító, mentő- és tárgyszállító kocsik és kötszer sterilizátorok.

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabadalmazott vas- vagy fakoronával, valamint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és építkezések számára. **Vas harang-állványok.**

➔ **ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.** ➔

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG. HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.

A »Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

IRKESZTŐSÉG és KIADÓ- HIVATAL:

est, IV. kerület, Kossuth Lajos-
utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, félévire 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekébe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példánynak ára 40 fillér.
Előfizetések és reklamatiók a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak
mellett vétetnek fél.
Többszöri hirdetésnél tetemes árenged-
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Talom: Mese a hamupipókeről. Irta: Doktor. — A közigazgatás egyszerűsítése. Irta: Felsőszopori. — Általános rész: A berlini nemzet-
közi tűzoltó kongresszus. — Párisi úti jegyzetek. VII. Irta: Kállay Imre. — Szövetségek köréből: A veszprémmegyei szövetség. vál-
ulése. — Testületek köréből: A csákvári testületnek szolgálati, ügykezelési és pénztári kimutatása 1900. évről. — A soroksári parancs.
nokság jelentése az 1900. évről. — A nagyszombati önkéntes tűzoltó-testület: XXXII. közgyűlése. — A zólyomi tesület közgyűlése. —
Hírek. — Hirdetések.

Mese a hamupipókeről.

Hamupipóke apátlan-anyátlan árva módjára
a meg magát évtizedeken át a sötét kuczkóban,
azért, hogy valakinek útjában ne legyen.
asztalan néma keservvel tűrte a mellözést,
gtalan száraz ajakkal viselte el a szomszóságot,
hséget és a legégetőbb fájdalmakat egyaránt,
volt, a ki leaszott testét gondolzza, piszkos
yait mosogassa, nem a ki táplálja, annálkevésbbé,
kebelén szeretettel melengesse.

Testvérei vigan ugrándoztak körülötte, fürödtek
en, vajban, napsugaras szeretben, hol az egyik,
a másik kapaszkodott az apróbbak közül a
nadrágjába. Ehettek azok akármennyit, mindig
ek voltak, s a ki legjobban győzte hangos
tással, annak jutott a legtöbb a sütemény
ajéből.

És a hamupipóke csak ült sötét odujában.
-egy lerágott csontot néha napján neki is oda-
ttek, egy-egy morzsa neki is jutott nagy ritkán.
és volt a jóllakásra, de elég volt az éhenhalás

És ebben a nagy házban, hol még az idegent
zivesen látták, hol még az ellenségnek is gyak-
juttattak a jóból, nem akadt csak egy is, ki
ljaiba vette volna ezt a mindenkitől megtagadott
t.

Egy ember volt csak, a ki szeretettel közeledett
e, a ki dugva néha-néha neki is juttatott egy
erőt adó falatot, a ki meg-meg mosogatta és
szgette vérző sebeit, s reményt csöpögtetett
szívébe, ám ez se volt a családhoz tar-

tozó. Idegen volt, a kinek bár fontos szerepe volt
mint a ház orvosának a családban, mert hisz a
családtagok egészsége és az egészséggel azok jóléte
volt rábizva, mégis lépten-nyomon éreztették vele,
hogy idegen, a kinek a házba bejárása csak akkor
lehet, ha hívják, s szavát csak akkor hallathatja,
ha kéri.

Nem csoda, ha ez a szegény doktor, a kinek
a tudományán és a becsületes jó szivén kívül egyéb
kincse nem volt, a ki boldognak érezte magát, ha
máson segíthetett, a ki gazdaggal, szegénnyel egy-
aránt csak jót tett, a ki akárhányszor a saját zseb-
jét üritette ki, csak azért, hogy a szegény betegnek
orvosságra jusson, a ki pénzt csak azért fogadott
el, hogy azzal másokat boldogíthasson, maga pedig
szegénységben élte le napjait, félve sompolygott be
mindig a nagy házba, szerény hajlongással, aláza-
tosan üdvözölte a háznak még az apraját is, nehogy
a családtagok kegyét valahogy eljátsza.

Nem magáért félt a jó doktor, hanem féltette
azt a szegény porontyot, ki mindenkitől elhagyatva,
árván kuporgott a sötét zugban, s a ki nélküle
már rég elpusztult volna. Ő tartotta eddig is a lel-
ket nagy nehezen benne, mi lenne belőle, ha egyet-
len istápolóját is kiebrudalnák a házból?

Éveken keresztül tűrte a jó doktor a mellözést,
viselte el a lenézést, melylyel a családtagok leg-
hitványabbja is megtorlatlanul illethette, sokszor
magába fojtotta a keserűséget, s nyomta el a keb-
lében földülő vihart, csak azért, hogy magára ne
maradjon az a vézna gyerek a sarokban.

Hát biz az éhen veszett volna nélküle. Így is
csak a legnagyobb nehézségek árán tudott számára

egy-egy morzsát kikönyörögni. Gyakran megesett vele, hogy belefojtották a könyörgő szót, még gyakrabban, hogy szamaritánus törekvéseiért kinevették, leggyakrabban azonban süket fülekre találtak az árva érdekében emelt kérő szavai.

Történetesen egyszer, vagy 13 esztendővel ezelőtt, jó kedvében találta a jó doktor a háznak a sok munkában egyébként megsavanyodott urát, s fölhasználva a ritkán kínálkozó kedvező alkalmat, addig érvelt előtte és oly szivrehatóan könyörgött, mignem a családapa szíve is egy pillanatra megindult és soha nem hallatott nyájas szavak kíséretében adta át a szegény árvának a jó doktor által magával hozott — sonkacsontot.

Oh, hogy fölvidult az a szegény árva, hogy örült annak a soha még nem élvezett sonkacsontnak és hogy örült az a szegény jó doktor, ki azt hitte, hogy ezután már mindennap hozhat annak a szegény árvának valamit s a jószóából, a czirógatásból, de még talán a mézeskalácsból is naponkint ki fog jutni a kis hamupipőkének a családfő részéről egy szerény adag.

De jó is volt az a sonkacsont! Új életre kelt tőle az a szegény árva, ereje szemlátomást gyarapodott, elannyira, hogy midőn egyik napon a jó doktor ismét jókedvében találta a családfőt s könyörögésére ez egy zöld levelű fagyalacskát vetett oda a kis árvának, képes volt a kis árva a gyalacskával még a sebjein rágódó legyeket is elhessegetni.

Sajnos, minden mulandó az ég alatt. A szegény árva addig rágicsálta a sonkacsontot, mignem egy reggelre arra ébredt, hogy arról a sonkája teljesen lefogyott s csak a csontja maradt még meg. Eleinte csak szopogatta, utóbb éhségében már a csontját is rágta. Ám szegénykének nem voltak a rágáshoz szokva fogai s így esett meg, hogy egyik foga a másik után tört bele a csonttrágásba.

A jó doktor elszomorodva nézte a dolgot, váltig mondogatta a gazdának, hogy a gyermek tejfogainak nem való a száraz csont, annak tejeskása, vajjal kent nyúlkenyér, meg színméz kell. Ümmögött is rá néha a gazda, néha napján ígérte is, hogy ha egyik vagy másik eladó leányát férjhez adja, a lakodalom maradványaiból az árva gyermeknek is juttat majd. Vitték is a leányokat egymás után, kit jobban, kit rosszabbul, volt lakodalom akárhányszor hegyen-völgyön át, azonban az árva gyerekről akkor is megfeledeztek.

Haját tépte már a jó doktor, egyre-másra ordinálta a medicinát, megszabta hűségesen, mit szabad, mit nem szabad és mit kell a gyermeknek enni, ám a recipék a patikába sohase kerültek, s az étek sor mind olyan ételekből volt összeállítva, a mit a szakácsné megfőzni nem tudott, avagy nem akart.

És a gyerek egyre pusztult, egyre senyvedt. A lélek már csak hálni járt bele. De már ezt a doktor se tudta tovább tűrni, fogta magát, kiállt a ház elé s a mennyire az ő csendes, kérő szóhoz

szokott torkától kitellett, hangos, szivekig harszavakkal írta le mindazoknak, a kiket illetett nem illetett, azt a keserves állapotot, melyben szegény hamupipőke leledzett; rámutatott a szegény árva aszott testét borító sebekre, rá a mélyen esett, fénytelen és immáron könytelen szemekre. az emberek összenéztek, fejüket csóválták, egámulatból a másikba estek, miként lehet az, ha a családapa sok gyermeke közül éppen a legjobbat a legnemesebbet, a szenvedésekben a legkitartóbbat zárta ki szívéből?

És megdobbant az apa szíve is. Bármily dalmasan érintették a jó doktor szemrehányás odament hozzá, meghatva rázta meg kezeit, könyvet mondott neki jóságáért, a gyermeke iránt ec tanusított önzetlen szereteteért, s az egybegyűző összesége előtt jelentette ki, hogy ezután a szeretettel fogja keblére ölelni árva gyermekét.

Könyvtel szemekkel, meghatva hallgatták az emberek az apa nyilatkozatát, s a boldogság rászétrepszettette a jó doktor szerető szívét.

Sietve hívta össze a konziliumot a leghíresebb professzorokból, s hogy a konziliumnak híja legyen, a minden jóra kész családapa elküldte a konziliumra egyik nagyreményű fiát is, azt a fiát a kit az árva gyermek iránt való szeretet — patikus növendéknek szánt.

A tudós professzorok a jó doktorral élve feje tetejétől lába talpáig végig vizsgálták a szegény gyereket, kopogtatták, hallgatták s bizony nem tudomány kellett ahhoz, hogy kisüssék, hogy a gyerek menthetetlenül elpusztul, ha csak az orvos recipéjét egytől-egyig be nem tartják. Meg is nyomban a recipét. Együttel deputációban hajlongásokkal adták át a családapának. A családapa azonban úgy látszik nem jó kedvében mert midőn meglátta a hosszú recipét, szemé, elállt, a recipét sietve dugta zsebre s mellette ott felejtette a — kezeit is.

Nem mondhatnám, hogy a jó doktor kapott honorariummal valami nagyon meg volt volna elégedve, meg is nyult egy kissé az c vigasztalta azonban őket a tudat, hogy a recipé helyre került.

Azóta elmúlt egy év. A jó doktor ott polyog folyton a ház körül. Be-bekukkant az ablak szaglássza a medicina szagát, de hiába szagl mert biz azt még el se kezdték kotyvas. A patika ugyan ott volna a házban, van ott is sora a medicinának is, csak éppen az hiányzik ki a hosszú recipét megkészíthetné, maga a — patikus.

És az éhenhalásra szánt szegény árva gyermek most is ott kuporog a sötét sarokban elhagyott s csak akkor lobban fel egy pillanatra fényt a szemeiben az élet tüze, midőn néha napjában ablakon át betekint hozzá az ő egyetlen vigasztalója, istápolója és éltetője a jó doktor.

A közigazgatás egyszerűsítése.

»A közigazgatás egyszerűsítése és a tűzrendészet« nel lapunk ez idei első számában adtunk hírt arról, *Széll* Kálmán miniszterelnök addig is, míg az állami igazgatás az egész vonalon megteremthető lesz, a köz- igazgatás egyszerűsítésével kíván a legfőbb bajokon segí- s e célból bekérte a törvényhatóságok javaslatait.

A betérjlesztett javaslatokban természetesen mindenről szó, csak éppen a közigazgatás eddig legelhanyagol- s minket legközvetlenebből érdeklő ágáról, a ndészetéről nem, és csak Veszprémvármegye alispánja az egyetlen, ki érdemesnek tartotta arról megemlé- és ajánlani, hogy a vármegyei tűzoltó-szövetségek a ndészeti ügyekben recsak véleményező, hanem egy- előadó szakközvegek legyenek, kik a nekik kiadott atokon ne a véleményt, hanem magának a rendeletnek határozatnak tervét készítsék el, mely aztán az áni hozzájárulás után kiadatik.

Eddigi gyakorlati tapasztalatainkra támaszkodva előre k, hogy az elkészítendő törvényjavaslat a tűzrendészet t egy szemernyivel sem fogja szolgálni, és egy kapa- ssal sem fog hozzájárulni ahhoz, hogy ez a csenevész ocaska a közigazgatás termőföldjébe átültetessék.

És ebben természetesen nem is csalódtunk, de már hogy ugyanaz a törvényjavaslat, ha már a mi nknek használni nem tudott, vagy nem akart, annak mesen ártson, attól ott, a hol egy kissé a lábát nagy nehézségekkel sikerült megvetnie, a további ülnetéshez szükséges erőt elrabolja, azt az itt- t, ha már nem csurranó, hát legalább csöppenő gi támogatástól megfoszsa, — elkészülve nem voltunk, em is lehetünk.

Pedig ezt teszi a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló, utóbb a képviselőház elé rjesztett törvényjavaslat r: a midőn kimondja, hogy a kihágási pénzbüntetések kintet nélkül arra, hogy azok minő kihágások meg- saképen rovattak ki — felerészben az illető község nyalapjába, felerészben pedig az országos alapba uta- jk.

Elesnek tehát a jövőben a községi tűzoltói alapok a jövedelemtől is, melyhez a tűzrendészeti kormány- let és szabályrendelet révén néha napján mégis csak újuthattak, s mely egyedül tette azokat képessé arra, a községek tűzvédelméről egy és más nélkülözhetetlen tószere vagy szerelvény beszerzésével gondoskodjanak.

A tűzrendészeti kormányrendelet ugyanis abból indulva ogy a tűzrendészeti szabályok áthágásáért kiszabott

pénzbüntetések a községek tűzvédelmének javítására fordít- hatók legezélszerűben, 30. §-ában a-követezőket mondta ki: »Jelen rendelet, illetve az ennek alapján kiadott sza- bályrendeletek oly meghagyásai ellen elkövetett kihágások, melynek a kihágási törvény 141. és 142. §-ai alá nem esnek 2 forinttól 50 forintig terjedhető pénzbüntetéssel illetethetnek s ezek vagy a tűzoltói alapra, vagy a tűzoltói segélyalapra, esetleg más, szabályrendeletileg megállapi- tandó célokra fordíthatók.«

A kormányrendelet kibocsajtása óta megalkotott, avagy módosított vármegyei és városi tűzrendészeti sza- bályrendeletek legnagyobb része ennek megfelelőleg kimondotta, hogy a szabályrendeletek áthágásai folytán kiszabott pénzbüntetések a községi tűzoltói alapokba utal- tassanak és ekként tűzoltói célokra fordíttassanak. De sőt néhány szabályrendelet még azt is kimondta, vagy ott pedig, a hol önkéntes tűzoltó-testület működik, a kihágási pénzbüntetések negyedévenként a tűzoltó-testület pénztá- rába szolgáltatassanak be.

Hát való igaz, hogy a szabályrendeletek ezen intéz- kedései, ép úgy, mint azok minden egyéb intézkedései nagyobbbrést csak a hatósági lelkiismeret megnyugtatására lettek megállapítva, nem pedig azért, hogy azok az élet lázas forgatagában tetet is öltsenek, az is igaz, hogy a tűzrendészet ellen lépten-nyomon elkövetett súlyos mulasz- tások és bűnök ellenére megtorlást aránylag csak felette ritkán alkalmaztak a mi hatóságaink, s így a községi tűz- oltói alapok korántsem részesültek olyan támogatásban, a minőt megérdemeltek volna, s a minőben minden megeről- tetés nélkül részesülhettek volna, de legalább a lehetőség meg volt erre ott, a hol az I fokú hatóságok a tűzrendé- szet érdekei iránt némi jóakarattal voltak.

És most mindennek egy csapással végét veti a köz- igazgatás egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslat. Elveszi még a lehetőségét is annak, hogy ezek a velük született gyengeségben szenvedő községi tűzoltói alapok valaha is némi jövedelemhez, maguk a községek pedig a köz javára szolgáló hasznavehető tűzoltó-eszközökhöz juthassanak.

Ime első, még pedig igen keserű gyümölcse a mi belügyi kormányunk ismételt ígéreteinek, melynek keserű- ségét csak fokozhatják azok a hozsánnák, melyekkel a tör- vényjavaslatot magát az ország szélében-hosszában fogadta, s melyek már eleve is kizárják annak a lehetőségét, hogy azon különösen az elárvult tűzrendészet érdekében, a leg- csekélyebb változtatás is legyen eszközölhető.

Vajjon mit rejthet ezek után méhében a jövendő?

Felsőszopori.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

Berlini nemzetközi tűzoltó-kongresszus.

I. Munka-programm.

A kongresszus tanácskozásai előreláthatólag a kép- sházban fognak megtartatni.

Junius 5-én, szerdán: Délután 5 óraker a nemzet- tűzoltó-szövetség (Grand Conseil international des urs Pompiers) nagybizottságának ülése a Kurfürsten- on lévő nemzetközi tűzoltószerek-kiállítás éttermében.

Junius 6-án, csütörtökön: Dél előtt 10 óraker a kon- zusz megnyitása, üdvözlések, stb.

$\frac{1}{2}$ 12 óraker német fölolvasás: »A tűzoltóság viszonya építésrendészethez.« (Előadó: Kleber, stuttgarti orsz. ndészeti felügyelő.)

12 óraker francia fölolvasás: »Az automobilon a tás szolgálatában.« (Előadó: Cazier, creili parancsnok, nemzetközi tűzoltó-szövetség első alelnöke.)

$\frac{1}{2}$ 1 óraker angol fölolvasás: »Az angol tűzvédelmi bizottság szervezése és felszerelése.« (Előadó: Edwin O. Sachs, londoni építész, az angol tűzvédelmi bizottság elnöke.)

1 óraker francia fölolvasás: »A vegyi oltószerekről.« (Előadó: Welsch, belga grand parancsnok.)

Junius 7-én, pénteken: Dél előtt 9 óraker német elő- adás: »A magán tűzbiztosító-társaságoknak tűzoltási cé- lokra való megadóztatása általában.« (Előadó: Krameyer, merseburgi tűzfelügyelő.)

$\frac{1}{2}$ 10 óraker német előadás: »Oroszországi külön- leges tűzesetek, a tűzoltás és vízszerezés nagy hidegben.« (Előadó: Lunah E., orosz császári tábornok, odesszai parancsnok.)

10 óraker német előadás: »Az áruházak tűzbizton- sága.« (Előadó: Ruhsrat, stettini parancsnok.)

$\frac{1}{2}$ 11 óraker német előadás: »A szénsavgáz szerepe a fecskendőknél és annak alkalmazása gőzfecskendővel és

hydransokkal kapcsolatban.» (Előadó: Dittmann, brémai parancsnok.)

11 óraker francia előadás: »A villamos világítási felszerelések, azok tűzveszélyessége és összehasonlításuk a más egyéb közhasználatu világító szerekkel.« (Előadó: Ugo Penné, milánói mérnök és tűzoltó parancsnok.)

$\frac{1}{2}$ 12 óraker német előadás: »Szűkebb és bővebb nyomótömlők alkalmazása.« (Előadó: Müller, bécsi parancsnok.)

12 óraker német előadás: »Hajó- és gyapotégések.« (Előadó: Prölsz, hamburgi alparancsnok.)

Junius 8-án, szombaton: Délelőtt 10 óraker német előadás: »A német tűzoltó-szövetségek segély-pénztárai.« (Előadó: Weigand, chemnitz-i parancsnok.)

$\frac{1}{2}$ 11 óraker német előadás: »Öngyulások.« (Előadó: dr. Medem, kir. bíró, greiswaldi tanár.)

11 óraker német előadás: »Tűzbiztos épületszerkezetek és anyagok.« (Előadó: Prinz, altonai parancsnok.)

$\frac{1}{2}$ 12 óraker német előadás: »Első segély baleseteknél, különösen a tűzoltás közben előfordulóknál.« (Előadó: dr. Leu, berlini főtörzsorvos.)

12 óraker német előadás: »A földfölötti hydransok.« (Előadó: Bahrtdt, berlini kir. tűzrendészeti felügyelő.)

$\frac{1}{2}$ 1 óraker német előadás: »Újabb tűzjelző készülékek.« (Előadó: Grebel, berlini főmérnök.)

II. Ünnepi programm.

Junius 5-én, szerdán: Esti 6 órától találkozás a kiállítási étteremben (Tetszés szerinti öltözék.)

Junius 6-án, csütörtökön: Délután $\frac{1}{2}$ 4 óraker az általános villamossági társaság földalatti vasutakkal összekötött gyártelepeinek megtekintése az Ackerstrassén és a Brunnenstrassén. (Gyülekezés az Ackerstrassei, vagy a brunnenstrassei bejáratoknál. Visszatérés ugyaninnen. Tetszés szerinti öltözék.)

Esti 7 óraker társasvacsora a kiállítási étteremben. Teríték ára (bor nélkül) 5 márka. (Diszgyenyruha, illetve szalonöltözék.)

Junius 7-én, pénteken: Délután $\frac{1}{2}$ 4 óraker a királyi várpalota megtekintése. Gyülekezés hölgyekkel a Lustgartenben. (Tetszés szerinti öltözék.)

$\frac{1}{2}$ 6 óraker tűzoltói gyakorlatok a központi tűzörségen, Lindenstrasse No. 41. (Hölgyek is. Tetszés szerinti öltözék.)

Esti 7 óraker hölgyek részvételével ünnepély az állatkertben. (Tetszés szerinti öltözék.) A belépés a részvételi-jegy fölmutatásával a családtagoknak is díjmentes.

Junius 8-án, szombaton: Reggel 9 óraker Wertheim áruházának megtekintése a Leipzigerstrassén. (Tetszés szerinti öltözék.)

Délután 4 óraker a Lousienstrassén fekvő berlini villamossági telepnek, illetve ezzel egyidőben a képviselőháznak megtekintése. (Tetszés szerinti öltözék.)

Esti $\frac{1}{2}$ 8 óraker hivatalos fogadtatás Berlin város tanácsa által a városházán. (Diszgyenyruha vagy szalonöltözék.)

Junius 9-én, vasárnap: Szórakozás tetszés szerint.

Junius 10-én, hétfőn: Délelőtt 10 óraker gőzhajón hölgyekkel Oberschönweideba. Indulás a Jannowitzbrücke-nél lévő Belvedere-ből. Az általános villamossági társaság kábelgyárának megtekintése. Tovább hajózás Grünau-ba, ebéd étlap szerint az Anlegeplatzon lévő étteremben. Kirándulás a Müggelthurm-hoz.

Esti 8 óraker ugyanazon gőzhajóval visszatérés Berlinbe. (Öltözék tetszés szerint.)

Általánosságban ajánlatik a Wilm-strassén, a Pankstrassén és a Fischerbrücke mellett lévő tűzörségek megtekintése. A megtekintés bármikor eszközölhető.

A Linden-strasse 41. sz. alatt lévő központi tűzörségen, hol a kongresszusi iroda is van, a legkülömbözőbb

színházakba részint teljesen ingyenes, részint 50% olcsóbb jegyek állanak a kongresszus tagjainak rendelkezésére. A kik a jegyeket igénybe venni akarják, kötelesen szándékukat az előző nap esti 7 órájáig bejelentik.

A kongresszusi irodában adják ki a kongresszusvényeket és igazolványokat, valamint a társasvacsorára a hajókirándulásra szóló jegyeket. A kongresszusi jegy lehetőleg láthatólag viselendő, az igazolvány pedig megkérőnél tartandó, mert ez szolgál a személyazonosság igazolására s e nélkül a kongresszusi tanácskozásokban részt nem vehet.

Kívánatos továbbá az ügy érdekében, hogy a társasvacsorán, nemkülönben a hajókiránduláson mentül többen vegyenek részt, saját érdekükben pedig a kongresszus tagjai kéretnek, hogy pontos lakcímüket a kongresszusi irodában — a jegyzékbe foglalás végett — bejelentésükkel, mely a kongresszus összes tanácskozásait magában foglaló kiadvány díjmentes megküldése később akadályokba ütköztesse.

* * *

Magát a nemzetközi tűzoltószer-kiállítást e hónapban nyitotta meg nagy ünnepséggel a kiállítás védnöke, Augustza Viktória, a német birodalom császárnéja és Prúdia királynéja. Az ünnepségen az állami és városi tisztviselők, az idegen államok nagykövetei és képviselői vettek meg. A császárnét, kit Frigyes Henrik herceg, német császár képviselője kísért, a kiállítás vezetői és Podbielski államminiszter, mint az ügyvivő bizottság elnöke fogadta. A császárné körüljárta a nagyszabású kiállítást s nagy elégedéssel látta annak páratlan sikerét.

Hirt adván mindezekről, csak sajnálattal konstatálhatjuk, hogy Budapest székesfőváros maga nincs a kiállítók közt. Annak idején megtette ugyan a kiállításra vonatkozó meghívó-mentését, le is foglalta a szükséges területet, elkészítette a kiállításra szánt tárgyakat s mégis az utolsó pillanatban visszahívta a székesfővárosi tanács a meghívó-mentését, szerűen azért, mert a szállítási költségek a költségvetésből fölvéve nem voltak. Hiába mutatta ki a tűzoltó-főparancsnok a székesfővárosi tűzoltóság félmillió költséggel megfizethető fedezetet, hiába hivatkozott előterjesztésében arra, hogy a bejelentés effektuálása a fővárosnak iménti kötelezettségek kötelessége, a tisztelt tanácsnál süket fültalált. Kíváncsian várjuk, mit fog szólni a tanács a midőn a kiállítási bizottság majdan a nem csekélő összegre rúgó térdíjak megfizetését fogja — és nemcsak a főváros — követelni.

* * *

Maga a magyar tűzoltóság szépen lesz különbözve viselve a nemzetközi tűzoltó-kongresszuson. Így a magyar kormányt *Óváry* Ferencz dr. országgyűlési képviselő, alelnök, *Vermes* Béla országgyűlési képviselő szalonparancsnok és *Szily* József dr. szövetségi titkár fogja képviselni.

Kivülük, mint a nemzetközi tűzoltó-szövetség központi bizottságának tagjai, ott lesznek: *Scossa* Zoltán *Lukács* Gyula előadók. A budapesti tűzoltótestületet a szövetség részéről *Markusovszky* Béla szövetségi titkár, *Goldberger* József gyári és *Réthy* Ferencz gazdálkodási parancsnokok küldettek ki.

A budapesti önkéntes tűzoltó-testületet *Balogh* dr. és *Kálmán* Géza szakaszparancsnokok képviselik, továbbá: *Osztreczky* Lajos a Ganz-gyári tűzoltó, *Ruh* Géza a hajógyári tűzoltóság parancsnoka, *Dömök* gróf geryneszegi parancsnok és *Bartók* János kossuthfalvai szakaszparancsnok, kiket az országos szövetség elnöksége a rendező-bizottságnak már be is jelezte.

Sajnos, ez a rendező-bizottság, úgy látszik, nem teljesíti az ő feladata magaslatán, de még az udvariasság legelegyen követeleményeivel sincs tisztában, mert a bejelentés nézve — ismételt sürgetés daczára — máig sem ad

keséges felvilágosításokat és szövetségünk elnöksége a legégetőbb dolgok, nevezetesen: az úti kedvezések, a szállás stb. tekintetében teljes tájékoztatlanágban. Valóban méltó felelet volna erre a példátlan és é el nem ítélt eljárásra az, ha a bejelentettek — maradnának. Elvárjuk azonban a kormány és szövetségünk képviselőitől, hogy a kongresszuson ez eljárással szemben föl fogják emelni tiltakozó szavukat s méltó elégtételt követelni a magyar tűzoltóságnak, melyet netlenségükkel ily ostoba módon megsértettek.

Párisi uti jegyzetek.

VII.

Augusztus 18-án elkövetkezett a tulajdonképeni nagy a mikor is a külföldi csapatok kerültek mérkőzésre. A délelőtt azzal telt el, hogy az egyes versenyzőkgyakorlatokat és támadásokat tartottak. Ezen gyakorlatok alkalmával már láttuk, hogy a rendszeres kiképzőgyöntetés és legyelmezetség dolgában valamennyi di csapatnál különben állunk, de viszont azt is konnattuk, hogy a mi kézi szereinkkel a gyorsaságot illetighanem rövidséget szenvedünk. Mindez azonban tse kedvetlenített el, hanem annál nagyobb kedvvel k hozzá mi is saját külön próba gyakorlatainkhoz. gyakorlataink általános érdeklődés mellett folytak le midőn éles kúrtriadóval vágatva vonultunk fel a lánshoz, még versenytársaink is zajos tetszésnyilvánfogadtak. Tudva azt, hogy a délutáni versenyek nával aligha lehetünk szemlélői a külföldi csapatok lásainak, igyekeztünk azt a délelőtt folyamán megenni. A csapatok legtöbbszörre rendszertelen összeviszndában működtek; ahány volt, annyiféleképen dolgozott; ndannyan egyformán lármáztak, a különbség csak olt, hogy mindegyik más nyelven. A szerelés alatt és hangosan beszélgettek, s egyik csapatban sem emmiféle katonai magatartás látható. Ruházatuk teresen szintén elütő volt, azonban személyes felszeregyiknek sem volt, éles ellentétül a mi felpakolt kötélzunknak.

Versenyre jelentkezett 5 angol csapat (Lyton, Windeds, Bournemouth és Worting) 1—1 gőzfecskendő. 1—1 nagy, lófogatu kétkerekű tömlő orsóval. Marszágból Budapest 1 négykerekű mozdony-fecskendővel szerkocsival. Olaszországból Milanó 1 gőzfecskendővel olólétrával Portugálból Oportó 1 gőzfecskendővel és kocsival. Kansas City 1 nagy gőzfecskendővel, saját órával.

A bemutatott próba-gyakorlatokon leginkább az apró, jól megválogatott portugálok tűntek ki a mászásban atott rendkívüli gyorsaságukkal. Az amerikaiak athletakal és eredeti ruházatukkal (sapka, gyapoting, könyadrág »hozentragerrel« és egyéb semmivel) keltettek ést.

Az olaszok és portugálok ugyanolyan kétkaru létrákdogoztak, mint a francia tűzoltóságok. A portugálok latos gyorsasággal kezelik a létrát, a felhatolásnál épnek a létrafokokra, hanem a két karfán térdeikkel va kúsznak.

Eredeti volt a portugálok önmentése is, melyet akként tek, hogy a legfelső ablak felső részére erősített 2 $\frac{1}{2}$ vastag kötelel kesztyű két kezükkel megragadták, lakra felléptek s arccal az ablak felé fordulva, kal ellődítették magukat az ablaktól. Egyik-másik át tudott magán lódítani, hogy egy ívben csuszott le a földig, a legtöbb azonban minden második ablakodáfvált az ablakhoz s újabb rugással lódítva el, jutott le a földre. A mentés ilyenén különleges, lan módja természetesen nagy hatást tett a közön-

ségre, a tűzoltói sakkörök azonban éppenséggel nem lelkesedtek azért.

Versenytársaink mind már előre jól felfűtött gőzfecskendőkkel dolgoztak, úgy, hogy a támadásnál rögtön kéznél volt a sugár is. Ujságszámba ment az angolok nagy kerekű előfogatu tömlő-orsója, melyet akként szereltek, hogy a csővezetével egész közel a tűzhöz menve, onnan vágatva rohant a ló a gőzfecskendőhöz s ezalatt az egész tömlővezeték magától fektetődött le a földre.

Az olaszok tololétrával dolgoztak, de biz annak szerelése nehézkes volt s ez leginkább azért tűnt föl annyira, mert közvetlen előtt: szerelték a frankfurti új pneumatikus tololétrát. Mire a mi próba támadásunkra került a sor, a nap már 39 fokos perzselő hősséggel tüzelt fejünk fölött, úgy, hogy befejeztével ugyancsak elkelt volna egy kis árnyékos helyen a hűs spriczer. Sajnos, mindebből alig jutott nekünk valami. Egy kocsiszin fulasztó temperaturájában kaptunk egy pár harapás enivalót, italunk azonban bámulatos közelségben állott hőfok tekintetében a forrponthoz.

Az időpont, mely sorsunk felett dönteni hivatva volt, gyorsabban jött el, mintsem kívántuk volna. Alig nyeltük le utolsó falatunkat, szaladva jött a hírnök, lihegve adván tudunkra, hogy a sorshuzás folytán nekünk kell elsőknak a porondra kiállani. Éppen csak hogy az abrakoló lovakat megszerezhetjük már felhangzott a távolból a tűzjel s mi hatalmas kúrtszóval vágatva száguldtunk a mászóház elé. A fővezényletet itt már Szily József dr. parancsnokunk vette kezébe s ő adta ki a támadásra az utasításokat.

A zsüri által megadott terv szerint a III-ik emelet égett, a IV-ik emeleten közlekedni nem lehetett és az V-ik emeletről kellett 2 és VI-ikről 1 embert megmenteni.

A fecskendőt osztóvillával 2 sugárra szereltük s egykaru horoglétrán felhatolva, első sorban a mentőtömlőt huzzuk föl s azzal történt az életmentés, míg a tömlővezeték csökötéllal huzatott fel a magasba. Visszaszerelés után a nézőközönség hangos tetszésnyilvánítása után elvonultunk, várva a további intézkedéseket. Ezalatt leversenyeztek a többi csapatok is, kiknek ugyanazon támadási tervet kellett végrehajtaniok. A kivitelnél különbség csak az volt, hogy mentőtömlőt egyedül az angolok egyik csapata szerelt, míg az életmentést a többi csapatok kivétel nélkül a kötélkosárral végezték. Tolólétrát csak a milánóiak szereltek a támadás céljából, ellenben az angolok mentőtömlővel felszerelt tololétrájukat csakis az életmentés céljából állították föl, s mihelyest azt befejezték, rögtön vissza is szerelték s csak ezután fogtak a tűznek tulajdonképeni megtámadásához, mely úgy az angoloknál, valamint a többi versenyzőnél abból állt, hogy az előre fölfűtött gőzfecskendő sugárát a földről puskázták föl a VI. emeletre.

A versenyek befejeztével bemutattuk még a kötélen leereszkedésnek nálunk divó módjait, végső látványosságul pedig Bundschuh Pál bajtársunk tette meg bámulatos praecizitással a VI. emeletről a ponyvába azt az ugrást, melyet a támadásnál megtennie a zsüri tiltakozása miatt nem volt szabad. A félelem, a borzalom moraja zúgott végig ugrás közben a tömegben, ezt azonban csakhamar fölvaltotta a minden oldalról fölhangzó, egetverő vive! kiáltás, melynek vége-hossza nem akart lenni. A történeti hősség végett föl kell még említenem Bundschuh bajtársunk bámulatos nyugalmanak tanubizonyságául azt a francia fülnek oly kedves »Vive la France« kiáltást, melyet ugrás közben röptében kiáltott világgá.

Augusztus 19 én kellett az utolsó hivatalos funkciót teljesítenünk. Utoljára mentünk ki ezuttal Vincennesbe, hogy a párisi katonai tűzoltóság gyakorlatait végig nézzük és egyuttal a versenyek eredményének kihirdetésén jelen legyünk.

Ezuttal nem bántuk meg, hogy a fáradságos utat megtettük, mert legalább alkalmunk volt láthatni egy igazán

szép és impozáns szerekkel való felvonulást. Legelőször is a lófogatu szerekkel történt a felvonulás és utána az automobil-kocsik jöttek szép sorrendben. Ennek bemutatása után következtek a támadások. Az első támadás 1 gőz-fecskendővel, 2 hydrans-kocsival és tololétrával történt. Az összes szerelés 4 embernek mentésével $3\frac{1}{2}$ perc alatt lett végrehajtva. A második támadási feladat egy automobil villanyfecskendővel történt, a mikor is a bejelentett tűzhöz való kivonulás alatt az útban előbb egy égő szalmaköteget cloltott s ennek eloltása után támadta meg a mászótoronyban jelzett tüzet.

A tűzhöz a szereken, részben pedig gyalogszerrel vonultak fel egyes csapatok, sőt egy külön mentőcsapat (fehér sapkában) is lett kivezényelve, mely egy látszik, minden tűzhöz kivonul.

A párisi tűzoltóság legénysége, mint azt már előző cikkekben is említettem, legtöbbször apró, lünger, ügyes emberekből áll, kik leginkább arról nevezetesek, hogy rendkívül ügyes tornászok, mert erre nagy súlyt fektetnek. Menetelésük apró, rövid és nagyon gyors lépésben történik, miközben karjaikat erősen lobálják. Tornászati ügyességüknek, rendkívüli fegyelmezettségüknek gyors egymásutánban adták tanujelét. Így egyetlen sípjelre kerítéseke, gátakat átugorva, 50 ember rohant egy helyre, s ki guggolva, ki állva, egymás hátára kapaszkodva, pár pillanat alatt emeletmagas pyramisba álltak s a legfelül álló lelkesedéssel lobogtatta kezében a francia zászlót.

Majd a mászóházzal szemben fölállítottak egy szakaszt s a megadott sípjelle valamennyi megrohanta a házat; ahány gerendából a mászóház állt, mind megszállták az emberek s bámulatos ügyességgel és gyorsasággal kúsztak föl a VI. emeletre, és a ki a tető csúcsát elsőnek érte el, kezébe ragadta az ott kitűzött zászlót s Vive la Republique kiáltással lengette a magasságban. Csak természetes, hogy az ily hatásos látványosság, megtoldva a hazafias aktussal, az amugy is könnyen gyuló francia közönséget teljesen kizozta sodrából s valóságos örülettel tombolt lelkesedésében.

A gyakorlatok végeztével a francia tűzoltó-szövetség elnöke kihirdette a versenyek eredményét. Kezdte a vidéki testületekkel s eltartott vagy $1\frac{1}{2}$ órát, míg a nemzetközi díjak kihirdetésére került a sor. Egy hatalmas Vive kiáltás hirdette, hogy a nagy diszoklevelet a párisi katonai tűzoltóság kapta; azután minden egyes díj kihirdetésénél megújultak a Vive kiáltások. Ilyen lárma közepette tudtuk meg, hogy mi budapestiek a III-ik díjat, vagyis 500 frcot nyertünk. Különben a lefolyt versenyek győztesei a következők voltak: Oportó 1500 frc. és egy serleg, Lyton (angol) 600 frc és egy ajándéktárgy, Budapest 500 frc., Amerika gőzfecskendője 800 frc., Milano 500 frc., Windsor 400 frc., Leeds 400 frc., Bournemouth 400 frc., Worthing 400 frc. Az ítéletet következőkép indokolták: Oportó (Portugália) 3 perc alatt mentett 3 embert, ügyes mászók s a gőz-fecskendő gyorsan adott vizet. Lyton (Anglia) ugyan lassan szerelte a mentőtömlőt, azért a 3 embert mégis $4\frac{1}{2}$ perc alatt megmentette, míg Budapest a 3 ember megmentését 6 perc alatt hajtotta végre.

Az eredmény kihirdetése után rázendített a katonai zenekar Erkel Hunyady indulójára, majd pedig a Marseillesre s ennek hangjai mellett csapatokbar, hagytuk el azt a helyet, a hol egy csekélyke dicsőséget mi is szereztünk édes hazánknak.

Az ezután következő napok már gyorsan pörögtek le. Augusztus 20-ikát a kiállítás, 21-ikét pedig a híres Louvre megtekintésére s apróbb bevásárlásokra fordítottuk. Ugyanaznap este szeretetreméltó házigazdánk Duroy úr vendéglelt meg bennünket az eltöltött szép napok emlékére.

Az augusztus 22-iki nap már nagy készülődés talált bennünket. Elkábulva a sok látványosságtól, vártuk már az indulás perczét, s midőn esti 8 óra pályaudvarból kirobogott vonatunk, szinte megkönnyülve, örömtől repeső szívvel gondoltunk az édes hazára, melyhez minden kerékforgás közelebb vitt minket.

Útközben Zürichben töltve egy napot, augusztus reggel 7 órakor érkeztünk meg Budapestre, hálát Istennek azért, hogy minden baj nélkül, épségben tünk meg szereteteinkhez.

Az elmondottak után összefoglalva a látottakat tapasztaltakat, határozottsággal merem állítani, hogy detésünk eredményes volt. Sok tapasztalattal lettünk dagabbak.

Igy első sorban is láthattuk, hogy kézi fecskendővel, nehézkes szerekkel és szerelvényekkel a mai viszonyok között egy világversenyre kiállani nem lehet. És legyünk a kézi fecskendő egyébként bármily kitűnő is, a gőz- és villanyfecskendővel szemben a modern és verseny-szerek közé már nem sorolható.

Egykaru létráink tulságosan nehezek s 16—18 súlyukkal alig állhatják meg az összehasonlítást a diék 6—7 kgr.-os kétkaru létráival.

Személyes felszerelésünk sokasága és tekintélyes nagy mértékben hátráltat bennünket mozgásunkban ebből eredő hátrányt sem bátorságunkkal, sem pedig erejünkkel kiegyenlíteni nem tudjuk.

Ezeket tehát változtatni kell okvetetlenül, s nem akarunk maradni, nekünk is rá kell lépni a hős-vényére.

A további tapasztalat az, hogy az ily nem-mérkőzésben a tulságos becsületesség és pedanteria teremthet egyebet hátrányoknál, de sőt a szökávatófő is az ügyes kókeriával szemben nem találhat a kell tánylásra, nem legalább addig, míg az ily mérkőzés föltétlenül betartandó szabályok megállapítva nem lesz ekként meg nem adatik a lehetőség az egy bírálatra.

Hát persze a sors csapása volt reánk nézve az elsőnek kellett nekünk a feladat megoldására válnunk. Kolosszális előny volt ezzel szemben a mi vőtársainkra az, hogy nekik a mi támadásunk végigtételével megadatott a lehetőség arra, hogy a saját tésukat kellőképen előkészíthessék. És ők fel is használták az alkalmat.

A gőzfecskendőket mind előre felfűtötték, a kőlopva előre fölerősítették, de még a mentendő emelet is fölküldték idejekorán az emeletekre s azok hasor készen várták a pillanatot.

És ha ennyi, egytől egyig a mi rovásunkra s körülmény daczára képesek voltunk helyünket becs megállani, de sőt magunknak a III. díjat ki is kaptuk, ugy az a magyar tűzoltóságnak nem szégyene, hanem dicsősége leend.

Kállay I.

Bajtársak!

A folyó évben megtartandó képviselőválasztás mával csak olyan jelöltre adjuk szavazatunkat, ki rendészeti törvény megalkotását, valamint a tűzbiztonsági társaságoknak tűzoltói czélokra leendő megalkotás grammjába veszi.

SZÖVETSÉGEK KÖRÉBŐL.

Veszprémvármegyei szövetség vál. ülése.

Jegyzőkönyv. Felvétel a veszprémvármegyei tűzoltó-szövetség választmányának Veszprémben, 1901. évi április hó 28-án tartott üléséről.

Jelen voltak: Dr. Óváry Ferencz ügyvezető-elnök, Réthy György alelnök, Blázy Imre főjegyző, Jenőfi Ferencz pénztáros, Komjáthy László jegyző, Szikora Béla csere, Véssey József zirczi, Kovács József várpalotai ker. rend. felügyelő, Köves Béla, dr. Réthy Ede, dr. Spitzer József, Szücs Ákos, Schill János, dr. Csomasz Béla és Veisz József: választmányi tagok. Továbbá dr. Szily József, a budapesti önk. tűzoltó-testület parancsnoka, Köhler István előadó, Johannidesz Dénes, a veszprémi önk. tűzoltó-testület segédtitstje, Zsoldos Pál szakaszparancsnok és többen.

1. Dr. Óváry Ferencz ügyvezető-elnök a szabályszerű meghívást és határozatképességet konstatalván, megnyitja az ülést, s felhívja a főjegyzőt a múlt választmányi ülésről tartott jegyzőkönyv felolvasására. A jegyzőkönyv felolvasásán, észrevétel nélkül egész terjedelmében tudomásul vett, és annak hitelesítésére dr. Réthy Ede és Spitzer József választmányi tagok felkértettek.

2. Ügyvezető-elnök megnyitójában jelenti, hogy vármegyei tűzrendészete lassan bár, de folytonosan évről-évre előrehalad, s ebben nagy része van a vármegyei önk. tűzoltó-szövetségnek; örömmel jelenti, hogy Kolossváry József, Veszprémvármegye alispánja és a veszprémvármegyei tűzoltó-szövetség közigazgatási elnöke f. évi május 28-án éri meg tisztviselői működésének 25-ik évfordulóját. Kolossváry József ezen jubileuma a vármegyei tűzoltó-szövetséget annyival is inkább érdekli, mert hogy e szövetség kitűzött célját már jó részben elérte, azt igen nagy mértékben Kolossváry József alispánnak köszönheti, ki áthatva a tűzoltó-intézmény üdvös és szükséges voltától, a szövetséget a vármegyei tűzrendészet fejlesztését célzó törekvésekben oly hathatósan támogatta és támogatja ma is, hogy a veszprémvármegyei tűzrendészete, viszonyítva a 8 évvel ezelőtti állapotokhoz, midőn még e téren az utolsó vármegyei közgyűlés közé tartozott, ma már az elsők között méltán kiemelkedet foglal; indítványozza tehát, hogy a választmány is vegye ki a maga részét Kolossváry József 25 éves jubileumának az ünnepléséből, hívja meg küldöttségileg ezen alkalomra s üdvözölje az ünnepeltet, s tisztelje meg szerény ajándékkal.

A jelentés nagy lelkesedéssel vétetett tudomásul s dr. Réthy Ede vezetése alatt Jenőfi Ferencz és Blázy Imre tagokból álló bizottság kéretett fel Kolossváry Józsefnek a választmányi ülésre való meghívására.

Kolossváry József alispán br. Üchtritz főispáni titkár, dr. Sándor vármegyei és Vikár Lajos városi főjegyzők jelenlétében a választmányi ülést megjelenvén, lelkes éljenzel fogadtatott. Az ünnepeltet dr. Óváry Ferencz ügyvezető-elnök üdvözölte a választmány nevében és átnyujtotta neki a vármegyei tűzoltó-szövetségnek ezen jubileum alkalmára készített emléktárgyát (tűzoltó-sisakkal, baltaival díszített aranyozott tintatartót), kérvén őt, hogy a tűzrendészetet, a közigazgatás ezen mostoha gyermekét, szívesen meglátogatandóan megtartani sziveskedjék.

Kolossváry József ezen üdvözlést megköszönvén, jelenti, hogy a jövőben is készséggel fogja támogatni a vármegyei tűzoltó-szövetséget, nem ugyan mint tűzoltó, hanem mint a vármegye első tisztviselője s a legnagyobb szigorral tartva végre is hajtani azt, a mit a törvény és a vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet előírnak s a tűzoltó-szövetség iránti javaslatait és megkereséseit szívesen acceptálja, s tudja, látja és tapasztalja, mit tesz az, ha ügyszere-

tettel áthatott lelkes férfiak, minők a vármegyei tűzoltó-szövetség vezetőférfiai, állanak egy intézmény élére.

3. Olvastatott a szövetségnek 1900. évi működéséről szóló jelentéstervezete. A választmány a felolvasott jelentéstervezetet tudomásul vette és felkérte az elnökséget a jelentésnek megfelelően kiegészítve leendő elkészítésére és a közgyűlés elé terjesztésére.

4. Ügyvezető-elnök bejelenti, hogy a múlt évi vármegyei szövetségi közgyűlés és választmányi ülés határozata értelmében a vármegyei tűzoltóságok további kiképzése céljából a vármegye közönségéhez kérelem intéztetett a III. tűzoltói szaktanfolyam elrendelése tárgyában. A tanfolyam tartását a vármegye közönsége elrendelte és alispán úr által felhívtattak az összes községek, hogy ezen tanfolyamra hallgatót küldjenek. 126 község 128 hallgatót küldött. Megkerestetett a budapesti önk. tűzoltó-testület parancsnokának dr. Szily Józsefnek és szivattyúmesterének Köhler Istvánnak a vármegyei tűzoltó-szaktanfolyam megtartására való kiküldése iránt. Megkerestetett a helybeli m. kir. honvédállomás-parancsnokság 150 drb. téli pokróc, 150 drb. szalmavánkos és 150 drb. szalmazsák, Veszprém város tanácsa a régi laktanya-épületek, bútorok és főzőedények, a veszprémi önk. tűzoltó-testület parancsnoksága az összes tűzoltó-szereknek a tanfolyam céljaira leendő átengedése iránt; dr. Réthy Ede orvos a mentőelőadások megtartására és Blázy Imre, a veszprémi önkéntes tűzoltó-testület parancsnoka a gyakorlatoknál való segédkezésre.

A kérelem mindenütt kedvező elintéztet nyervén, a III. tűzoltó-szaktanfolyam folyó évi április 22-től 28-ig megtartatott, melyen dr. Szily József naponként délelőtt a tűzoltóságok szervezéséről, a megelőző tűzrendészetről, a vízszerezésről, a csövezetésről és a taktikáról tartott előadásokat; naponként délután pedig gyakorlat volt, mely állott a fecskendők iskola- és gyors szereléséből és tűz-támadási próbákból; dr. Óváry Ferencz a tűzrendészeti kormányrendelet, a vármegyei tűzrendészeti, építési és kéményseprési szabályrendeletekről, a tűzrendészet körül elkövetett bűntettek, vétségek és kihágások büntetéseiről, az országos és vármegyei tűzoltó-szövetségről, a magyarországi tűzoltó-testületek segélyző-szövetségéről, az alapítványokról és ezeknek miként leendő élvezheteséről; Köhler István a tűzoltó-eszközökről, a szivattyúszerkezetekről, a fecskendők és egyéb tűzoltó-eszközök gondozásáról adott elő, míg Blázy Imre a gyakorlatoknál segédkezett. Április 28-án a vármegyei tűzoltó-szövetség közigazgatási elnökének, a vármegye alispánjának és számos vendégnek jelenlétében megtartatott az elméleti és gyakorlati vizsga, melyen a hallgatók mindegyike felelt; az elméleti vizsga után pedig következett a gyakorlati vizsga, mely szintén jól sikerült.

Ügyvezető-elnök indítványozza, hogy dr. Szily József orsz. tűzoltó-szövetségi titkárnak, a budapesti önk. tűzoltó-testület parancsnokának a tanfolyam kiváló szakértelmese és népszerű vezetéseért és odaadó buzgóságáért a leghálásabb köszönetet s legteljesebb elismerés s a többi előadóknak is jelen jegyzőkönyvben is fejeztessék ki; hogy a budapesti önkéntes tűzoltó-testületnek dr. Szily József és Köhler István parancsnokoknak kiküldéseért, a helybeli m. kir. honvédállomás-parancsnokságnak az ágyneműek, Veszprém város tanácsának a laktanya-épületek, bútorok és főzőedények, a veszprémi önkéntes tűzoltó-testületnek a tűzoltó-szerek átengedéseért jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék és jegyzőkönyvi kivonatanban kiadassék.

A választmány ügyvezető elnök jelentését örvendetes tudomásul veszi s indítványát egyhangúlag elfogadja és elhatározza, hogy a budapesti önk. tűzoltó-testület parancsnokának, Dr. Szily József úrnak a veszprémvármegyei III. tűzoltó-szaktanfolyamon teljesített lelkes működéséért a

leghálasabb köszönetét és elismerését, a budapesti önk. tűzoltó-testületnek parancsnokának és szivattyú-mesterének kiküldéseért, a veszprémi m. kir. honvéd állomásparancsnokságnak az ágyneműek, Veszprém város tanácsának a laktanyahelyiségek, butorok és főzőedények, a veszprémi önkéntes tűzoltó-testületnek a tűzoltó-szerek átengedéseért köszönetet, Köhler Istvánnak, Dr. Réthy Edének és Blázy Imrének a tanfolyamon való közreműködésükért és fáradozásaikért elismerését és köszönetét fejezte ki; miről is a megnevezettek jegyzőkönyvi kivonatban értesítendők.

5. Dr. Óváry Ferencz, ügyvezető elnök felkéri a választmányt, hogy a pénztári számadások megvizsgálására 3 tagból álló számvizsgáló bizottságot válasszon. A választmány a számvizsgáló bizottságba Köves Béla, Dr. Réthy Ede és Szűcs Ákos választmányi tagokat választotta meg s felkérte őket az 1900. évi számadások megvizsgálására s jelentésüknek és a közgyűlés elé való terjesztésére. Miről megválasztottak azzal értesítettek, hogy munkálatukat augusztus hó elseje előtt az elnökséghez benyújtani sziveskedjenek.

6. Olvastatott az 1902. évi költségvetési előirányzat, mely szerint a bevétel 2160 koronában, a kiadás pedig 2000 koronában irányoztatott elő. A költségvetési előirányzat helyesnek találtatván, jóváhagyás végett a közgyűlés elé terjesztetni határozatott.

7. Dr. Óváry Ferencz ügyvezető elnök felhívja a választmányt, hogy a folyó évi rendes közgyűlés napirendjét állapítsa meg, s egyúttal bemutassa a kész tervezetet. A választmány elhatározta, hogy a IX-ik rendes évi közgyűlés Devecserben, 1901. évi augusztus hó 25-én d. u. 3 órakor tartassék meg a következő tárgysorozattal: 1. elnöki megnyitó, 2. a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére két igazolt képviselő felkérése, 3. a szövetség 1900. működéséről szóló jelentés tárgyalása, 4. a pénztári számadások megvizsgálására kiküldött számvizsgáló bizottság jelentése és a pénztáros részére a felmentvény megadása, 5. az 1901. évi költségvetési előirányzat megállapítása,

6. Veszprémvármegye tűzrendészeti állapotára vonatkozó tűzfelügyelői jelentések tárgyalása, 7. a segélyalapról utalandó összegek fölötti határozathozatal, 8. az 1902. közgyűlés helyének és idejének megállapítása, 9. a közgyűlés részére tűzrendészeti felügyelő választása, 10. közben beérkezendő indítványok tárgyalása.

8. Dr. Óváry Ferencz jelenti, hogy segély iránti kérvény csak egy érkezett be, kérdést intéz a választmány felé, hogy-e valaki segíyezésre méltó károsult tűzoltókról? A közgyűlés előterjesztés nem tétetett, a Vörösberényben 10-én volt tűznél károsult Pintér Károly, Szép Lajos, Benyó Károly és Gondol Gábor lábballijük elégése folytán károsult önk. tűzoltók részére 12—12 korona, összesen 42 korona megfizetése céljából a közgyűlés elé javaslat terjesztve határozatott.

9. Olvastatott Makkay Józsefnek a tűzfelügyelői tisztségről való lemondása. A választmány a lemondást, tisztelettel a felhozott indokokra, elfogadja és Makkay József helyére a jelenlevő Véssey József zirczi lakos, gőzmozgószerészt kéri fel a tűzrendészeti felügyelői tisztségre fogadására.

Véssey József a helyettesítési tisztséget elfogadva zirczi kerület községei tűzrendészeti állapotának vizsgálásával megbízott, s a szerzett tapasztalatairól jelentésének a közgyűlés előtt legalább 4 héttel előbb betérjesztésére felkérte, miről írásban is értesítve rendeltetett.

Indítvány nem tétetvén, s több tárgy a tárgysorozat felvéve nem lévén, ügyvezető elnök megköszönvén a választmányi tagoknak szives megjelenését, a gyűlést bezárta.

Köszönet.

Dr. Óváry Ferencz, s. k.
ügyvezető elnök.

Blázy Imre
főjegyző.

Hitelesítettik:

Dr. Réthy Ede, s. k. Dr. Spitzer Mór, s. k.

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL.

A csákvári testületnek szolgálati, ügykezelési és pénztári kimutatása az 1900. évi.

| Folyó szám | Hónapok
megnevezése | Gyakorlat
12 | | Előadás
10 | | Éjjeli ór-
ség | | Ellen-
őrzés | | A tüzesetek | | Tűzkárok
összege
koronákban | Működő ta-
gok létszáma | | | | Rivo-
nula-
sok | Fizető
tagok | | | Szolgá-
lati
érem | Ogy-
kezelés | Pénztár-
galor | | | | | | | | | | | |
|-----------------|------------------------|-----------------|----------------|---------------|----------------|-------------------|------------|-----------------|----------------------------|---|---------------------|-----------------------------------|----------------------------|-----------|----------|----------|-----------------------|-----------------|--------|-----------|-------------------------|-----------------|-------------------|---------|---------|--------|--------|---------|------------|-------------|--------------|--------|----|---|
| | | jelen volt | igazolva távol | jelen volt | igazolva távol | éjlelek száma | jelen volt | távol | felügyelő h. tes-
tőzet | januári utór-
jellegű fel-
ügyelő | helyben | | vidéken | Csákváron | belépett | kifépett | | kizárított | maradt | templomba | | | temetésre | alapító | pártoló | V-éves | X-éves | XV-éves | beérkezeti | kibocsátott | Be-
vétel | füllér | | |
1	Január			94	32 31	31	58	4	26										23	101			6	11	132	18								
2	Február			64	22 18	28	55	1	14														5	8	78	50								
3	Márczius					31	61	1	27	1	kemény		5	1		1	1						10	24	436	46								
4	Április	117	39	40		30	59	1	18	1	tető	1885			1		1						9	14	102	68								
5	Május	173	58	30		31	60	2	24	1	kazal és
istálló	979	1	1									4	10	138									
6	Junius	157	19	7		30	59	1	17	1		2		10		1						3	8	6	13	406	01							
7	Julius					31	60	2	27														1	8	228									
8	Augusztus					31	58	4	18							1							7	14	67	07								
9	Szeptember	41	38	24		30	58	2	25	1	bozót					1							3	11	513	69								
10	Október	42	7	1		31	57	5	20				11										3	9	196									
11	November				73	20	20	30	57	3	24		60	3	2		1					1	4	13	604									
12	Deczember				107	43	21	31	59	3	22			1			2						1	6	673	58								
Tételek összege		530	161	102	338	117	90	365	701	29	262	3	7						2926	21	14	4	82	7	3	23	101	3	9	59	141	3576	17	3

Csákvár, 1901. évi márczius hó 7-én.

Goldschmidt József, szolgálatvezető-parancs

soroksári parancsnokság jelentése az 1900. évről.

Tisztelt Közgyűlés!

Testületünk mult évi működéséről és annak eredményéről van szerencsénk a következőkben beszámolni:

Első sorban is önérettel hivatkozunk arra, hogy a programnak, melyet 3 évvel ezelőtt történt megteremtésünk alkalmával adtunk, majdnem minden egyes sikerült megvalósítanunk.

Miből állott tulajdonképpen ez a mi programunk? másból, mint hogy testületünket újjá szervezzük, nket egy mozdony-fecskendővel gyarapítsuk, működőnknek egy új és kényelmes otthont alapítsunk és sikeres kiképzésére egy mászóházat építsünk.

Valóban nagy feladat volt testületünket újjá szervezés az elszunyadt közvéleményt tűzoltó intézményünk újra felébreszteni, mert hiszen programunk keresztül-e pénz, pénz, s megint csak pénz kellett, működő tunkat pedig egységessé és fegyelmezetté tenni, azt a övetelményeinek megfelelően úgy gyakorlatilag, mint etileg kiképezni, a bajtársi szeretet meghonosítása minden mindent elkövetni és nem tágitani, míg testület érdekében kifejtett működésünk sikerre nem vezet.

Hogy minden önzetlen buzgalom kifejtésének, fárado és erős akarat keresztülvitelének sikere is szokott azt nem tagadhatja meg senki, mert ha tényleg tekintünk a multa, szinte bámulatos, hogy egyes 3 év alatt miképpen növekedett meg ugy anyagilag, erkölcsileg.

Mig azelőtt szereink egy rozoga fészkerben alig találtak vezést és az idő viszontagságainak teljesen ki voltak most két kocsi recskendő, két mozdony szivattyú, ajtos kocsi és egy szerkocsiból álló szerálmányunk rtárnok által külön bemutatott leltár szerinti oltó- és eszközökkel egy tágas és imponáló szertárban vannak vezve; mig azelőtt őrhelyiségünk egy alig tíz embert adni képes kicsiny és a primitívebb berendezéssel tt szobából állott, a mostani laktanyánk egy kifogás és kényelmes őrszobából és egy igazán elegánsan dezett ülésteremből áll, melynek falait Ő Felségének, ett királyunknak, — mint a ki tűzoltó-testületünk ásánál is az adományozók közül a legelső helyet ja el 100 forintos kegyes adományával, — és József zveg Ő Felségének, a magyar tűzoltók fenkölt védnökének életnagyságú képei ékesítik; ott függ bá néhai Laporte Jánosnak, testületünk nagyemlékű ójának arczképe, nemkülönben új helyiségünk elfoglak emlékéül készült és egyesületünk összes tagjait oló csoport fénykép, a mely hivatva van mindazon z emlékéit megőrizni, kik önzetlenül, csupán felebaráti etből nemes intézményünket felkarolták, munkássá al és pénzükkel azt gyarapították és annak szolgálal állottak. Az előtt a tagok kiképzése megfelelő ház hiányában több tekintetben hézagos volt, most ok teljes kiképzésére megfelelő, csupán adakozások felépített 950 korona értékű mászóház áll rendelünkre. Végül pedig, mig ennek előtte működő tagjaink 1, — levonva az akkoriban kilépett és kizárt tagokat 5 volt, jelenleg 91 taggal rendelkezünk. Igaz ugyan, ezek között van 32 rendfentartó, ám ezek is a dő tűzoltó csapat kiegészítésére hivatvák, és kivált tüzészetknél a vizszerzés, a rendfentartás és a tyúk működésbe hozatala körül nagyon hasznos szolokat teljesítenek.

Ezekben megismertette testületünk haladását, enged meg, hogy most már testületünk jövőjével foglalnk.

Hogy a jövő mit hoz, azt tudni bajos, de annyi

bizonyos, hogy akár életbelép a magyar tűzoltó-szövetség által a magas kormányhoz benyújtott tűzrendészeti törvény, akár nem, még sok tenni valónk lesz.

A legközelebb megvalósítandó feladatok közül megemlítjük a már 18 év óta használatban levő sisakjaink kicserélését, illetve azok helyett a felszerelési szabályzatnak megfelelő új sisakok beszerzését, a villamos tűzjelzők berendezését és végül egyesületünk alapszabályainak módosítását.

Hogy a magyar tűzoltó intézmény érdekében oly fáradhatatlanul és valóban bámulatos tevékenységgel működő országos tűzoltó-szövetségünk által a magas kormányhoz benyújtott törvényjavaslat milyen elintéztést fog nyerni, arról egyelőre még sejtelmünk sincsen. de annyit bátran állíthatunk, hogy mindaddig hazánkban az önkéntes tűzoltó-intézmény a hatósági támogatás révén nagyobb tért hódítani nem fog, a míg a kötelező állami tűzkárbiztosítás behozva nem lesz, törvényjavaslatunkból a való élet igényeinek megfelelő törvény aligha lesz.

Hiszen a tűzoltóság ma már nem is annyira a közönség, mint inkább a tűzkár elleni biztosító intézetek szolgálatában áll s azok érdekében működik, akár csak a tűzoltóság a biztosító-intézetek részvényeseiből állana, és ennek dacára milyen ellenszolgálatban részesülünk, milyen anyagi támogatásban részesítik a tűzoltóságot? abban, hogy ha valamely tűzoltó testület a biztosító-intézetekhez könyöradományért folyamodik, azt tíz-húsz koronával lefizik, holott az illető testület a biztosító intézeteket ezrekre menő indirekt haszonban részesíti.

Ez tarthatatlan állapot és mindezt nem tudja a kormány? — Dehogya is nem tudja, hiszen rebesgetik, hogy gyufamonopoliumot akar létesíteni s ebből a szegény emberek rovására az állami kincstárt gyarapítani, a helyett, hogy ezen összeget a nagy vagyont gyűjtő, s egyes nagy fejű honatyáinknak dúsan jövedelmező biztosító intézetek megadóztatásával teremtené elő.

Pedig ha a tűzkár elleni biztosítás államosíthatnák, vagy pedig. — ha az különös okoknál fogva leküzdhetetlen nehézségekbe ütköznék, — a biztosító intézetek legalább a törvényjavaslatban javasolt 2%-kal megadóztatnának, ez nagyon is fedezné a tűzrendészeti törvényjavaslatban foglalt mindazon üdvös intézkedések végrehajtásával járó költségeket, a melyek a közvagyon megmentése által óriási magasságú fedezetet nyernének.

Épp úgy, mint az állam eddig nem igen törődött a tűzrendészettel, úgy az egyes városok és községeknek sem okozott nagy fejtörést a tűzoltóság, mert azt tartották, hogy ott a hol nincsen tűzoltóság, ne is legyen, hiszen azelőtt sem volt, ott pedig, a hol van, hát legyen, hiszen jól esik őket nézni, ha muzikaszó mellett néha-néha kivonulnak, de azt kellőképpen anyagilag támogatni, hatósági jelleggel felruházni, s azt mindenben segíteni, hogy a vészhelyen is helyt állhasson, azt nem igen tették, mert hiszen mindig találkoznak olyan emberek, nem mondjuk, hogy balekok, a kik a tűzoltóságot fenntartják valahogyan, a többiek pedig markukba nevetnek.

Távol legyen tőlünk azon gondolat is, hogy mind-ezeket községünkre nézve is vonatkoztassuk, mert hiszen községünk érdemes elüljárósága és képviselőtestülete egyesületünket mindenkor példásan segítette és intézményünket pártfogása alá vette, de azért mégse mernők biztosan állítani, hogy községünk képviselőtestülete, ha az eddigi 1000 koronás évi segélynek 2000 koronára való felemelését kérni fogjuk — pedig ennek a szüksége be fog állani, mert a költségvetésben felsorolt bevételek korántsem fedezik a beszerzendő egyenruha, új sisakok és villamos tűzjelzés berendezésével járó költségeket — azt tényleg n.eg is fogja szavazni.

Pedig a segélynek ilyenén való fölemelését túlzott követelménynek egyáltalán nem mondhatjuk, ha meggondoljuk, hogy csak 2 emberből álló hivatásos tűzörség szer

vezése is ennél nagyobb megterhelését okozná a községnek.

Átérve testületünk belügyeire, örömmel jelenthetjük, hogy testületünk egyik derék működő tagja a múlt évi országos tűzoltói szaktanfolyam rendes hallgatója volt és fényes eredményrel nyerte el a tisztí képesítést, miért is parancsnokságunk indítatva érezte magát az akkoriban üresedésben levő segéd tisztii állást ezen derék kartársunkkal, Klebl Ferenczel betölteni és kérjük ebbeli intézkedésünket jóvá hagyni.

Mint hogy nagyon kívánatos volna, ha tagtársaink közül mennél többen látogatnák a tűzoltó-szaktanfolyamot, indítványozzuk, hogy ezen célból évente legalább egy tagtársunkat küldjük ki, természetesen az egyesület anyagi támogatása mellett, mert valóban senkitől sem kívánhatjuk, hogy mint Klebl Ferencz segéd tisztünk, saját költségén látogassa.

Miután Leimetter Mátyás egyleti szolgálk állásáról agkorára való tekintettel lemondott, az egyesület választmányával abban állapodtunk meg, hogy a szolgálk állást oly egyénnel töltsük be, a kinek köteleességévé tétessék, hogy állandóan a laktanyán tartózkodjék, oly célból, mikép a szolgálk érdekében bármely perczen rendelkezésünkre álljon. Éppen ezen fontos okoknál fogva s szakítva a régi tarthatatlan állapotokkal, indítványozzuk, hogy az egyleti szolgálk részére a mászóház belsejében egy lakhelyiség építtessék a költségvetésben erre a célra előirányzott összeg erejéig és évi fizetése 360 koronában állapíttassék meg. Együttal kérünk jóváhagyást az iránt is, hogy Leimetter Mátyást, sok éven át teljesített szolgálatainak elismeréséül, az újonnan szervezett szivattyú-mesteri állásra 120 korona évi díjazás mellett megválaszthatassuk.

Az egyleti szolgálk, valamint a szivattyú-mester kötelesegeire és a munka beosztására vonatkozólag jelenthetjük, hogy azt egy külön szabályzatban a legrészletesebben megállapítottuk.

Egyben még jelenthetjük, mikép a mászóház birtokba vétele alkalmával egy diszgyakorlattal egybekötött nyári ünnepélyt rendeztünk, a melyen az erzsébetfalvi, kossuthfalvi és a csepeli tölténygyári tűzoltó-testületek, az utóbbi kitünő zenekarával együtt megjelentek.

Diszkivonulásainkból felemlítendőnek véljük a Handl Jakab községünk volt bírójánál történt tisztelgés, a mely alkalommal testületünk parancsnoka hosszabb beszéd kíséretében méltatta annak érdemeit és testületünk irányában tanusított jóakarátát lelkes szavakban köszönte meg.

Ezekután van szerencsénk testületünk lefolyt évi működésére vonatkozó statisztikai adatokat a következőkben előterjeszteni.

A lefolyt évben működésünkre vonatkozó adatok sokkal nagyobb arányt mutatnak fel, mint a megelőző években, mert tényleg a tüzesetek száma kivételével, a melyek apadást mutatnak fel, testületünk belső élete elég mozgalmas volt arra nézve, hogy működésünkre szánt tevékenységünket majdnem teljesen kimerítse, de viszont, a mire bátran hivatkozhatunk, ezen fokozott tevékenységűgyünk érdekében kifejtendő ambícióinkat csak növelte.

Testületünk parancsnokságához a lefolyt évben érkezett 35 és kiadatott 43 ügyirat, minél fogva összesen 78 ügy nyert elintézést. Parancsnokságunk 10 gyűlést tartott, a melyeken 63 határozat hozatott.

Működő tagjaink testületileg 26 esetben vonultak ki és pedig 5 helybeli és 1 vidéki tüzesethez, továbbá 6 diszkivonulás, 2 diszgyakorlat, 12 iskola gyakorlat, és 6 elméleti oktatás alkalmával; mindezekben részt vett 613 tűzoltó.

Éjjeli őrség a lefolyt évben összesen 208 tartatott, 184 tiszt és 325 tűzoltó által, míg 43 tiszt és 115 tűzoltó mulasztott.

Testületünk fennállása óta 3384 éjjeli őrség tartatott.

Testületünk működőinek és rendfentartóinak száma

az év kezdetén 78 volt. Ezek közül kilépett 4, kizárult 3, és pedig 2 mulasztás és a szolgálk hanyag telj végett, Petnarik Ferencz pedig lopás miatt. Ujonnan be 20 működő tag, ennélfogva a jelenlegi létszám 7 tiszt és őrparancsnok, 4 csövezető, 4 segédcsovezető, 29 közseg vagyis összesen 38 tűzoltóból, 11 zenészből és 32 rendtartóból, összesen tehát 91 tagból áll, vagyis testületünk működő tagjainak létszáma 13 tűzoltóval szaporodott.

A tüzek minőségére nézve volt egy tető, egy kémény, 3 szerűskert és 1 vidéki tűz Erzsébetfalván, a melyek minál a kivonult tűzoltóság vízhiány miatt közre nem működhetett.

A helybeli tüzek kára 2120 koronára becsült.

Ezek volnának tisztelt közgyűlés azon adatok, a melyek a múlt évi működésünket statisztikailag bemutatni hivatottak és most engedték meg nekünk, hogy az elnökségünk előterjesztett zárószámadást és költségvetést előterjesztésünkkel ajánlhassuk és a felmentvény megadását kérjük.

Miután egyesületünk közgyűlése által 3 évvel azelőtt megadott mandátumunk a mai nappal lejár, köteleességünknek tekintet a belénk helyezett bizalmat megköszönve, állásunkról lemondani és kérjük a tisztelt közgyűlést, a tárgysorozatra foglalt állások betöltése céljából a választást megegyezően fogadjon.

Jelentésünket a Mindenhatóhoz intézett azon fohászt zárjuk, hogy községünk ezen 19 év óta fennálló legnevelőbb intézményét ezentúl is oltalmába vegye, és nekünk jólétet, erőt és kitartást, hogy ezentúl is a közügyek összetartás és egyetértésben, a tűzvész által sújtandó község társaink védelmére azt soká, soká fenntarthatassuk.

Kelt Soroksáron, 1901. évi márczius hó 10-én.

A parancsnokság részéről:

Klebl Ferencz,
segéd tiszt.

Nasinszky Ö.
parancsnok.

A nagyszombati önk. tűzoltó testület XXXIII-ik közgyűlése.

A nagyszombati önk. tűzoltó-testület 1901. évi márczius hó 10-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta meg a ház nagytermében a XXXIII-ik évi rendes közgyűlést.

Jelen volt a városi hatóság részéről a polgármester helyettesítésében *Schwend* János városi főjegyző és *Ferencz* rend. kapitány és 88 működő tag.

Mittacssek Pál parancsnok megnyitván az ülést, szavakban üdvözölte a városi hatóság képviselőit és számban megjelent bajtársakat, s egyúttal felkérte a közgyűlést az évi jelentés beterjesztésére.

Toscano Győző titkár felolvasta az 1900. évi rendes közgyűlésről szóló évi jelentést, mely így szól:

Igen tisztelt közgyűlés!

Van szerencsém testületünknek a lefolyt évben tevékenységének sormenétét lehetőleg rövid kivonatban közgyűlésnek előterjeszteni.

Az 1900. évi december hó 31-ig a működő létszáma 124 volt, ugyanaz évben belépett 4, kilépett 3 működő tag. A kieléhetlen halál zord üdöslő működő bajtársunkat ragadta el az élők sorából.

A múlt évben 7 gyakorlat és egy zárgyakorlat tartatott, a 8 gyakorlatnál *Schramm* Károly segéd tiszt vezetésű jegyzőkönyv szerint 526 működő tag volt kivonulva, 125 tag elmaradását igazolta és 94 igazolatlan elmaradt volt. — A gyakorló-mester elméleti és gyakorlati két ízben tartott.

Testületünk a múlt évben több rendbeli tüzeset fejtett ki ténykedést és pedig: márczius hó 9-én, április 17-én, 22-én, május 3-án és 17-én, július 21-én, augusztus hó 29-én, szeptember hó 6-án, 11-én és 14-én, összesen 10 tüzeset volt és pedig 4 szecska, 3 szalmatűz és 3 kéménytűz, mely tüzeseteknél 368 tűzoltó működött.

országos tűzoltó-szaktanfolyam látogatására a magyar orsz. tűzoltó-szövetség által hirdetett 2 darab 100—100 koronás ösztöndíjra a következők pályáztak a mai nappal lejárt határidőig: *Bodor* Lajos dereskei parancsnok, *Gyórváry* Imre ozorai tanító, tűzoltó, *Szigethy* Ödön tanító, tapolczai parancsnok, *Kunos* Jenő polgári iskolai tanár, galgóczi parancsnok és *Bücher* Jakab adóellenőr, szegedi szakaszparancsnok. A pályázati kérvények fölött a szövetség elnöksége június hó 2-án tartandó ülésén fog dönteni.

— **A budapesti tűzoltó-testületek szövetsége** *Szily* József dr. elnöklése május hó 17-én parancsnoki gyűlést tartott, melyen az összes tagtestületek parancsnokai úgyszólván részt vettek. A gyűlés első tárgya Erzsébet-királyné gödöllői szobrának leleplezési ünnepélyén való részvétel volt, melyre nézve a gyűlés egyhangúan lelkesedéssel elhatározta, hogy az elnök vezetése alatt a május hó 19-én reggel 6:30-kor induló vonattal testületileg részt vesz. Majd elhatározta a szövetség, hogy *Markusovszky* Béla titkár a berlini nemzetközi tűzoltószerszám-kiállítás tanulmányozására jelentéstétel kötelezettsége mellett kiküldi, s részére 200 korona utazási díjat ad, míg a gazdasági gépgyár parancsnoka *Réthy* Ferencz és a Goldberger-gyár parancsnoka *Müller* József részére ugyane célból 100—100 korona segélydíjat engedélyez.

— **Erzsébet-királyné szobrának leleplezése Gödöllőn.** A hol a mi boldog emlékü jó királynék életében oly szívesen tartózkodott, a hol a legkövetlenebbül érezhette hű magyar népének szíve dobbanását, ott állították az ő emlékének a legelső szobrot, hogy késő utódoknak is hirdesse azt az imádással hatásos szeretetet, melylyel a magyar nép jószágos királynéja iránt viseltetett. Május hó 19-én gyönyörű napsugaras időben történt meg Ő Felsége a király, továbbá Frigyes, József, József Agost királyi herczegek, Klotild és Augusztá királyi herczegnők, a kormány, főrendiház, képviselőház és 15000 főnyi közönség jelenlétében a gödöllői Erzsébet-ligetben a szobor leleplezése. A megható ünnepélyen *Szily* József dr. budapesti parancsnok vezetése alatt 454 tűzoltó tartotta fenn a rendet. Budapestről külön vonat szállította ki a tűzoltókat reggel 1/27 órakor, s ugyanezen vonat szállította azokat esti 7 órakor vissza is. A rendfenntartásban a következő tűzoltó-testületek vettek részt: A budapesti önkéntes 37, a ganzgyári 55, az északi főműhelyi 45, a jutagyári 20, a gazdasági gépgyári 18, az ujlaki téglagyári 12, a csavargyári 12, a Goldberger-gyári 9, az Ehrlich-gyári 8, a kókai 25, a rákospalotai 23, a péczeli 23, az erzsébetfalvai 23, a kispesti 21, az aszódi 29, a szt.-lőrinczi téglagyári 19, a soroksári 18, az upesti önkéntes 12, a Mauthner-gyári 10, végül a gödöllői 44 emberrel. A rendfenntartók példás munkája Ő Felsége legmagasabb meglegedésével találkozott.

— **A Kaiser-Jubileums-Stiftung** österr.-ungar Asseranz-Justitute zur Unterstützung verunglückter Feuerwehrmänner und deren Hinterbliebenen (Wien, IX. Kollingasse 6.) most adta ki az 1900. évről szóló jelentését, mely szerint a beérkezett 83 kérvény alapján 35-nek adatott ki állandó jellegű 100—100 korona segély (stipendium), 23-nak egyszeri 50—100 korona segély, míg 25 kérvényezőt segély iránti kérelmével elutasítottak. Az 58 segélyezett között 4 magyar volt, és pedig: *Szidanits* Ferencz árvái (Budapest), *Molnár* Karolina (Veszprém), *Putz* Antal (Szent-Endre) és *Odusch* Emma (Tátrafüred), kiknek mindegyike 100—100 korona segélyt kapott. Az alap bevétele 5704 kor. 57 fil., kiadása pedig 5515 kor. 51 fil. volt, mely utóbbiból 5140 korona fordított segélyezésre. Az alap vagyona az 1900. év végén 137.052 korona 33 fillérré rugott. Az 1901. évben 36 stipendium lesz kiosztva 100—100 korona értékben, míg 1700 korona egyszeri segélyezésre lesz fordítva. Az alapítvány 27 éves fennállása alatt 948 esetben összesen 86.475 kor. 60 fil. segély osztott ki. A kik a stipendiumok egyikére vagy másikára

igényt tartanak, kötelesek kérvényeiket legkésőbb május 31-ig bérmentve a fenti címre beküldeni. A kérvény mellékletei bélyegmentesek s a mennyiben nem magyar nyelven volnának kiállítva, csatolandó azokhoz a német fordítás. A kérvényhez a következő mellékletek csatolandók: a) a tűzoltó-parancsnokság bizonyítványa, hogy illető tűzoltó volt a baleset idejében; b) orvosi bizonyítvány a baleset minőségéről és arról, hogy az tűzszolgálatban következett be; c) községi bizonyítvány, hogy a segélyt kérő a segélyre érdemes, arra rászorított egyuttal föltüntetendő a pontos lakcím is. Egyszersminkori segélyek iránti kérvények a baleset megtört követő 3 hónap alatt bármikor beadhatók, kivétel azonban, hogy az egyszeri segélyezés iránti kérvények melyeknek ugyancsak a fönti mellékletekkel kell eljárnunk, lehetőleg május végéig beterjesztessenek.

— **Életmentő tűzoltó.** *Ulcz* Nándor úrtól, a járás tűzrendészeti felügyelőjétől vesszük a következő hírt: »Tisztelt Szerkesztő úr! Folyó hó 5-én körutamon egész véletlenül oly igazán lélekemelő szép dologról szereztem tudomást, melyet elhallgatnom vétek volna, annál inkább, mert ugy a nagyközönség, mint a magas kornak vezető férfiai lássák, mily lényeges és szükséges a megalapított egyesületi intézménnyel foglalkozni. Az eset a következő: A csákvári önkéntes tűzoltó-testület szolgálatvezető parancsnoka *Goldschmidt* József folyó évi január hó 1-én 1/47 kor az utcán jártában a Vértes-Boglárról érkezett 14 kocsistól azt hallotta, hogy az ugynevezett boglári remiző a két hid között az árokban egy ember fekszik megfa. *Goldschmidt* a legelső útjába eső tűzoltóval a nagy hidegben azonnal megindult a nagy útra s ott ugyan rátalált a már megdermedt, félig megfagyott, nem is lélegző emberre. Habár kevés reménye volt a halottnak látszó embert magához térítse, mégis sával együtt teljes erővel fogott hozzá az élesztési munkához és pedig nem eredménytelenül, mert 25 percz tartó szakadatlan munka után annyira magához tért a tűzoltó, hogy a legközelebbi házba, *Nékáth* Dániel házába jómódú gazdához bevihették, de sőt onnan már nap reggel el is távozhatott. Szükségesnek tartottam ezt a t. szerkesztő úrral közölni, egyrészt annak bizonyosságot hogy mennyire kívánatos és szükséges a mentő-intézménynek és pedig lehetőleg a tűzoltó-intézménnyel kapcsolatosan való szervezése, másrészt azért is, hogy egy derék társunk igaz érdemeinek elismerésére módot szolgáltatasson.

— **A győri önk. tűzoltó-testület** június hó 9-én megünnepelni parancsnokának *Hauzer* Györgynek 25. tűzoltó-parancsnoki jubileumát. Ez alkalommal a testület d. e. 9 órakor zászlóval fog a tűzorségről a város nagytérmeiben tartandó díszközgyűléshez felvonulni a jubileum üdvözlésére. 1/2 11 órakor a gabonapiacson díszgyak 1/2 1 órakor pedig a Lloyd-termeiben társasbéd lesz ünnepélyen a társtestületeket is szívesen látják, szüke azonban, hogy az erre vonatkozó bejelentések június 2-áig megtétessenek. Régi érdemes bajtársunkat ünnepélyén a magunk részéről is a legszivesebben üdvözljük.

— **Tűzoltók ABC-je.** *Scholtz* Endre járási tűzfelügyelő a buziási önk. tűzoltó-testület parancsnoka a fenti című a tűzoltó-fecskendők szerkezetét feltűntető képes lapokat hozott forgalomba. A levelező-lapok bevallott a fecskendő-szerkezet megismertetése, s habár az kicsinyisége miatt kizárólag e lapokkal a cél elérése is lehet, mégis azt ismereteik gyarapítására tűzoltóink szerűen fölhasználhatják. A képes-lapokból 100 darab 10 korona, 50 darab 6 korona.

— **A csákvári önkéntes tűzoltó-testület** május hó 17-én tartotta meg *Ulcz* Nándor járási tűzrendészeti felügyelő elnöklése alatt tisztújító közgyűlést, melynek eredményeként a következő: parancsnok *Esterházy* Mórícz gróf, szobor

parancsnok *Goldschmidt* József, alparancsnok *Fazekas* t. b. alparancsnokok: *Molnár* János, *Sterk* Jakab, *Mihály* és *Halnek* Antal, szakaszparancsnokok: *Pózsas*, *Kovács* János, *Halász* József, és *Németh* József, *Grasser* József dr., segédtszt *Bakonyi* István, szerkesztő: *Leszmeiszter* Jakab, pénztárnok *Tummelhauzer* János. A tűzoltó-szakszervezet megalakítása után a közgyűlés galánthai kőműves Estereházy Alajos grófot egyhangúlag tiszteletbeli elnökövé választotta meg.

— **Halálozás.** *K. Nagy Sándor*, Mezőtúr város tisztviselője és az ottani önkéntes tűzoltó-testület titkára május 29-én 29 éves korában elhunyt. Halálát özvegye és két leánya siratja. Az elhunyt néhány év előtt az országos tűzoltó-szaktanfolyamot is sikerrel végezte, s a mezőtúri tűzoltó-testület egyik leghasznavehetőbb tagját vesztette el benne.

— **Veszprémvármegye tűzrendészete.** Veszprémvármegye alispánja *Kolossvály* József a vármegye törvényhatóság közgyűléséhez intézett jelentésében egyebek között emlékszik meg a tűzrendészetről:

»Vármegyénk tűzrendészete lassan bár, de fokozatosan egyre halad előre. A tűzoltóságok nemcsak számban, hanem képességben is örvedetesen gyarapodnak, mihez nagyrészt az a tény járulni, hogy a folyó évben április hó 22—28. napján Veszprémben tartott III-ik vármegyei tűzoltói és mentőszakszervezetek általános gyűlésén a vármegyei tűzoltói szövetség megalakult, melyen 128 községi kiküldött nyert kiképezést. A tűzoltóságok száma vármegyénkben 179 és pedig az önkéntes és 137 községi kötelezett. Törvényhatóságilag elrendelt tűzrendészeti szabályrendelete van 141 községnek; jóváhagyott alap- és szolgálati szabályzata van 86 községnek; szivó-nyomó-szerkezetű, jó fecskendője van 105 községnek, csupán nyomó-szerkezetű 35 községnek; víz-nyomó, jó szertára van 142 községnek; az összes szabályrendeletileg előírt tűzoltó eszközei megvannak 129 községnek. A tűzesetek száma volt 1900. évben 146 és pedig a városi járásban 39, az enyingiben 19, a pápaiban 26, a kővágányon 33 és a zircziben 29. Hónapok szerint januárban 7, februárban 12, márcziusban 12, áprilisban 12, májusban 14, júniusban 14, augusztusban 16, szeptemberben 14, októberben 22, novemberben 8 és decemberben 14. A tűz oka volt gyújtogatás 14 esetben, vigyázatlanság 14, gyermekeknek gyufával való játszása 26, öngyulladás 3 és ismeretlen okokból 79 esetben. A kár 898.880 kor., melyből biztosítás folytán megtérült 188.000 korona, így a vármegyében 1900. évben tűzkár 710.880 korona, megsemmisült közvagyon 621.382 korona értékét jelent.

— **A berlini tűzoltóság jubileuma.** A berlini tűzoltóság június 21-én ülte meg fennállásának 50 éves jubileumát, melyre az alkalomból *Frigyes* és *Henrik* hercegek, a király és az állami és városi hatóságok jelenlétében ünnepélyes gyülekezés volt. A belügyminiszter fölolvastott egy beszédet, mely szerint a császár sajnálja, hogy a városi tűzoltóság megjelenésben akadályozva van és hangoztatja, hogy a berlini tűzoltóság mintaszerű nemcsak a szűkebb városi tűzoltóságára nézve, hanem Európa összes országaira is. A császár végül azt a reményét fejezi ki, hogy a kötelező jelölés szelleme tovább fog élni a tisztelt városi tűzoltóság között.

— **Vaklárma a színházban.** Párisban márcz. 25-én este 9 óráig tartó tűz okozott az Opera Comique-ban az, hogy a színház fölött tűz híre terjedt el. A hír onnan keletkezett, hogy az asszony emeleti páholyában elájult. Férje segítőkészségével a miről a földszinten azt hitték, hogy tűz okozta a közönség esze nélkül tódult a kijárat felé, a színház felbomlott az előadás. Néhány perc múlva azonban megállt a baj okát és a színpadról, meg a jegyszedők meggyógyították a közönséget, a mi aztán megállt is. A karmester intésére a színpadon újra kezdtek

a szerelmi duettet, a melyet a tűzi láрма megzavart és a közönség rendben nézte végig ezt is és a folytatását is.

— **Amerikai tűz.** *Bostonban* kigyuladt a legnagyobb hírlap épülete, s daczára a gőzfecskendők hatalmas vizsugarainak, tövig leégett. Hat ember pusztult el a lángokban, s menekülés közben a lap összes munkatársai égési sebet kaptak.

— **Tűzesetek statisztikája.** A folyó év január havában Magyarország területén — beleértve Fiumét és kerületét s nem értve bele Horvát-Szlavonországot — 506 közönségben 608 tűzeset fordult elő. A károsultak összes száma 882, az okozott kár pedig 981.029 korona volt. (A múlt év január havában 445 közönségben 524 tűzesetnél 727 egyén 2.524.594 korona kárt szenvedett.) A tűzesetek közül 153-nak gyújtogatás, 10-nek öngyújtás, 19-nek a gyermekek játéka gyufával, 32-nek a világító szerekkel való gondatlan bánásmód, 202-nek hanyagság és gondatlanság, 85-nek más egyéb volt az oka, míg 107 esetben a tűz oka kideríthető nem volt. Meghalt, vagy halálos sérülést szenvedett a tűznél 8, nem halálos sérülést 17 ember. Huszezer koronánál nagyobb kárt okozó tűzeset összesen 7 fordult elő és pedig: *Vásárosfalun* (Sopronmegye) január 28-án, — *Csongrádon* január 24-én, — *Budapesten* január 3-án (1 egyén 125.420 korona kárral), — *Zubnán* (Zemplénmegye) január 11-én, — *Batizán* (Máramarosmegye) január 11-én, — *Papoleczón* (Háromszékmegye) január 21-én (1 egyén 110.000 korona kárral) — és *Vajda-Hunyadon* (Hunyadmegye) január 13-án (1 egyén 52.000 korona kárral).

Február havában 478 közönségben 562 tűzeset fordult elő. A károsultak összes száma 849, az okozott kár pedig 799.972 korona volt. (A múlt év február havában 605 közönségben 684 tűzesetnél 1201 egyén 1.455.719 korona kárt szenvedett.) A tűzesetek közül 165-nek gyújtogatás, 9-nek öngyújtás, 32-nek gyermekek játéka gyufával, 17-nek a világító szerekkel való gondatlan bánásmód, 144-nek hanyagság és gondatlanság, 80-nak más egyéb volt az oka, míg 115 esetben a tűz oka kideríthető nem volt. Meghalt, vagy halálos sérülést szenvedett a tűznél 7, nem halálos sérülést 16 ember. Huszezer koronánál nagyobb kárt okozó tűzeset összesen 6 fordult elő és pedig: *Cserenyén* (Barsmegye) február hó 5-én (1 halálessel), — *Szombathelyen* (Vas megye) február 28-án (4 egyén 81.700 kor. kárral), — *Budapesten* február hó 23-án, — *Friedmannon* (Szepesmegye) február 14-én, — *Tibán* (Ungmegye) február 11-én (1 nem halálos sérüléssel) — és *Szomotoron* (Zemplénmegye) február 8-án.

Márczius havában 675 közönségben 805 tűzeset fordult elő. A károsultak összes száma 1408, az okozott kár pedig 2.044.946 korona volt. (A múlt év márczius havában 769 közönségben 946 tűzesetnél 1775 egyén 1.486.737 korona kárt szenvedett.) A tűzesetek közül 329-nek gyújtogatás, 11-nek öngyújtás, 2-nek villámcsapás, 62-nek a gyermekek játéka gyufával, 18-nak a világító szerekkel való gondatlan bánásmód, 152-nek hanyagság és gondatlanság, 67-nek más egyéb volt az oka, míg 164 esetben a tűz oka kideríthető nem volt. Meghalt, vagy halálos sérülést szenvedett a tűznél 7, nem halálos sérülést 12 ember. Huszezer koronánál nagyobb kárt okozó tűzeset összesen 16 fordult elő és pedig: *Hrboltón* (Liptó megye) márczius 19-én (1 egyén 250.000 korona kárral), — *Nyitrán* márczius 22-én, — *Pozsonyban* márczius 6-án (2 egyén 401.970 korona kárral), — *Podhorjén* (Trencsénmegye) márczius 11-én (1 halálos és 1 nem halálos sérüléssel), — *Majsán* (Tolnamegye) márczius 16-án, — *Szabadkán* márczius 23-án (1 egyén 57.254 korona kárral), — *Szegeden* márczius 2-án (3 egyén 52.030 korona kárral), — *Erdőteleken* (Hevesmegye) márczius 16-án, — *Hévízen* (Pestmegye) márczius hó 22-én (30 egyén 78.117 korona kárral), — *Budapesten* márczius hó 4-én, — *Hunfalun* (Szepesmegye) márczius hó 16-án (46 egyén 77.564 korona kárral), — *Békés Csabán* (Békés-

mege) márczius 1-én (22 egyén 125.230 korona kárral), — *Margittán* (Biharmegye) márczius hó 9-én, — *Kiekkén* (Torontálmegye) márczius 19-én, — *Zichyfalván* (Torontálmegye) márczius 6-án — és *Páron* (Fogarasmegye) márczius hó 19-én.

Felelős szerkesztő:
Dr. SZILY JÓZSEF.

HIRDETÉSEK.

Tűzoltó-sapkákat

az Országos Tűzoltó-Szövetség előírása szerint a legjobb anyagból azért szállíthatunk

olcsóbban, mint bárki más, mert magunk készítjük.

Kívánatra árjegyzéket vagy mintasapkákat szívesen küld

RITSCHER ZSIGMOND és FIA
KÖRMEND.

STERNBERG és KÁLMÁN
Budapest,
VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-felszerelési gyári raktár.

Teljesen vas-kocsi szerkezet. — Központi érc-szelep szerkezet.

Tűzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felszereléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és minden e szakmába vágó tárgyakat a legjobb minőségben és kiállításban jutányos áron szállítunk községeknek és tűzoltó-testületeknek kedvező fizetési feltételek mellett.

Kívánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármintve küldünk.

AZ

„ILLUSTRIRTE FEUERWEHR-ZEITUNG“

A

„TÜZRENDÉSZETI ÉRTESEITŐ“

című melléklettel, a pozsonyvármegyei tűzoltó szövetség hivatalos lapja, *Magyarország egyedüli németnyelvű tűzoltói lapja*, a XVII. évfolyamban, megjelenik havonta kétszer, pedig 1-én és 15-én.

Előfizetési ára egész évre 6 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pozsony, kórház-utca 5. sz.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **id. Groidl Gyula.**

Tűzrendészeti Felügyelő

Műszaki tűzoltó-szaklap.

Megjelenik havonta kétszer

Előfizetési ára egész évre 4 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest VII., kerepesi-út 62.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Lukáts Gyula.**

GYÁR: RAKTAR:
IV., Magyar-utca 26. sz. IV., Magyar-utca 18

SCHUNDA V. JÓZSEF
cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedé
BUDAPESTEN.

Kitüntetések: **Ő Felsége a Királytól** ipari érdem a legfelsőbb elismerés, a **Ferenz József-rend lovagkeres** koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt A »M. kir. Operaház«, »Nemzeti-« »Nép« és »Vigszí» »M. kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zenede«, »Fővá. Önkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.

Ajánlja mindennemű saját gyárában készült **rézfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangsz**

valamint saját találmányú javított és szabadalmazott **ezimbalmait, pedállal és a nél**

Ügyszintén mindennemű valódi olasz és másféle iger **húrokat** és mindenféle **hangszeralkatr** ket, jótállás mellett azok jóságáért, a csinos és munkáért, valamint különösen a **tiszta hangol**

ZENEMŰKERESKEDÉSEMBEI
raktáron vannak a hazai és külföldi legjobb zenei összes termékei.

➔ Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg. ➔

Tűzoltó-egyenruhákat és felszereléseket

legutányosabban, teljesen az „Országos Tűzoltó-Szövetség” előírása szerint készít

BLUM SÁNDOR

Ő Felsége a perzsa császár
és orosz császári nagyhercegi udvari szállító

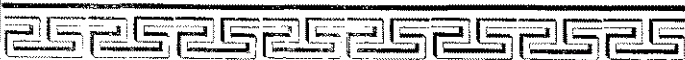
=BUDAPEST=

IV., Váci-utca 17. sz.

Nagyobb megrendelés esetén mérték-
vétel végett saját költségemen szabá-
szám egyikét kiküldöm

raktár: Árjegyzékek Fiókraktár:
RECZEN. készséggel B.-GYULA.
küldetnek.

Az 1896. évi párisi műparkiállításán aranyéremmel kitüntetve.

RÉTAY ÉS BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi
és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váci-utca 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények,
kokárdák, vállszalagok
nagy választékban.

Zászlószegek,

névvel és dobozzal.

 Saját műhímző-intézet.

Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a leg-
nagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi milleniumi kiállításon „kiváló munka-, kiváló versenyképesség-
és nagyban termelésért” a milleniumi nagy éremmel kitüntetve.

• Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigorúan az új szabály szerint készítünk. •

M kir. udvari
szállítók.

Ó cs. és kir. Fensége
József főh. udv. száll.

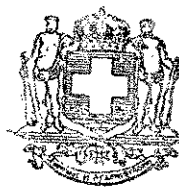
Cs. és kir. ausztr.
udvari szállítók.

Szerb királysági udvari
szállítók.

Perzsa császári
udvari szállítók.

Görög királyi udv.
szállítók.

Ó Fensége a görög
trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók, Ó császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállító

BUDAPESTEN, IV., Váci-utca 35., IV., Eskü-út 3. számú sarokházban levő

Magyarország legelső és legnagyobb egyenruha-készítő-intézetét

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek jutányos árak mellett számíttatnak.

Ajánlunk továbbá tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rőzsekéseket, baltá-
kat és sípokat, sapkákat posztóból és bőrből, paszományt, zsinórokat, karabojtokat, kez-
tyüket, gallérokat stb a legdúsabb választékban.

Üzletünk azelőtt a Károly-kaszárnyában volt.

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük.

Nagyobb megrendelés esetén mértékvétel végett főszabásaink egyikét saját költségünkön kiküldjük.

Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. Sürgőnyezim: Tiller udvari szállítók Budapest.

••• Polgári ruhán viselendő rendjelek és érmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. •••

Polgári öltönyök és fehérneműek!

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgönyezim:
„**Szivattyúgyár Budapest**“.

Gyártott fecskendők
száma 14200.

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VACZIÚT 69.

GYÁRTMÁNYOK:

Szivattyúk: kézi-, járgány-, szíj-, gőz- és villamos hajtásra, házi-, építkezési-, gazdasági- és legkülönbébb ipari célokra.

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízszállítók, kocsis-, targonca- és hordozható fecskendők, kender- és lentömlők, mézgával bélelt, mézga- és mézga-tekeres-tömlők és tartozékaik.

Tűzoltósági eszközök és létrák: személy- és szer- szállító-kocsik, víz-hordókocsik, szénkocsik, tömlőmotolák, különféle létrák és fáklyák.

Tűzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapkák, övek, balták, oldalfegyverek, jelvények stb.

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, utcai seprőgépek, közuti sárvonógépek, hóekék, kocsik billenő szerkezettel, egyengető úthengerek, pöcögödör-tisztító-készülékek légszivattyúval és Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval.

Közegészségügyi szerek: teljes gőzfertőtlenítő telepek, fertőtlenítő készülékek, stabil és szállítható alakban, fertőtlenítő szerkocsik, fertőtlenítő-személyszállító, mentő- és tárgyszállító kocsik és kötszer sterilizátorok.

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabadalmazott vas- vagy fakoronával, valamint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és építkezések számára. **Vas harang-állványok.**

➡ **ÁRJEJYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.** ➡

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG. HIVATALOS ÉRTESSÍTŐJE.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Kossuth Lajos-utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Belföldön és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, félévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség köteleltébe tartozó testületek tagjainak egész évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példának ára 40 fillér.
Előfizetések és reklamációk a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árendék mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom: A kormányrendelet hatása. Irta: Tolnai. — Egy kis tanulmány. Irta: Sz. — Hivatalos rész: Belügyminiszteri intézkedés a X. országos tűzoltó-szaktanfolyam tárgyában. — Jegyzőkönyv az 1901. június 2-iki elnökségi ülésről. — Pénztári kimutatás az 1901. év II. negyedéről. — Jegyzőkönyv az 1901. június 2-iki segélyező-szövetségi ig. vál. ülésről. — *Technikai rész:* Forgatható szénsavas toléltra. D. F. től. — Allatmentés tűzveszély esetén. Irta: (m. k.) — *Általános rész:* A tűzrendészeti törvény és az országos magyar gazdasági egyesület. Sz. től. — A berlini nemzetközi tűzoltó kongresszus. (I) — *Szövetségek köréből:* Veszprém vármegye alispánjának rendeletei. — A fejérvármegyei tűzoltó-szövetség köréből. — *Testületek köréből:* A décsi tűzoltó-egylet jubileuma. — A várpalotai testület parancsnokságának jelentése. — *Hírek.* — *Hírdetések.*

A kormányrendelet hatása.

Mentül behatóbban tanulmányozzuk a külföldi államok tűzrendészeti és tűzoltói viszonyait, annál inkább megérlelődik bennünk az a sajnálatos bizonyosság, hogy a mi tűzoltói szervezetünk a nyugat fejlettebb tűzoltói szervezetével való összehasonlításban a rövidebbet húzza, daczára annak, hogy az önfeláldozó tevékenység és szaktudás tekintetében kiállja azzal a versenyt.

A mily megnyugtatólag hathat azonban reánk tűzoltókra az utóbbinak tudata, annyira kell, hogy elszomorítóan érintsen bennünket annak a sziszifusi küzdelemnek a látása, a melyet a magyar tűzoltóságnak saját fentartása érdekében kifejtjenie kell.

Mert a míg a nyugati államokban törvény intézkedik a tűzrendészetről, törvény rendelkezik a tűzoltásról, törvény kötelezi a biztosító társaságokat jövedelmeik bizonyos hányadának tűzoltói célokra való fordítására, avagy pedig kötelező állami tűzkárbiztosítással nem csak megmentik a nemzetek fiait a koldusbottól, hanem fedezik azzal az összes tűzvédelmi kiadásokat is, hogy a községekre mindezekből teher alig háramlík, addig a mi tűzoltó-intézményünk 35 éves fennállása daczára még mindig csak a társadalom támogatásával kénytelen beérni, és pedig nemcsak a nyers tűzoltói erők beszerzésében, hanem még az anyagiak előteremtésében is. Ez a támogatás pedig évről-évre mind szűkebb térre szorul, úgy hogy a biztosítás és önzés mai korszakában pártoló tagokat már kötéllal sem lehet fogni, a működő tagokban pedig a fogyatkozás mindig nagyobb lesz.

A magas kormányt a nemzet ujjá szervezésének nagy munkája, valójában azonban a magas politika foglalja el; ez nyeli el minden munkásságát, ez köti le minden tetterejét, úgy hogy a nemzet igaz érdekeinek szolgálatára már se pénz, se posztó, hanem csak a messze jövőben kamatozó ígéret jut.

Közigazgatási hatóságaink lázasan adminisztrálnak, tintát, papirost rengeteget fogyasztanak, a legfelsőbb megelégedés reményében pompásan értenek az adószedéshez, megtalálják a kákán is a csomót ha kell, kiugrasztyják a nyulat szívesen a bokorból »hivatalos eljárás« örve alatt, ám azt, hogy a szegény magyar nép mint pusztul anyagi és erkölcsi erejében fokról-fokra, mint veszt el az öt erő elemi csapások nyomán lábai alól a talajt, mint válik a jólét szegénységgé s mint hajt ki a szegénység minden rosszat termő talajából az átkos koldusbot, azt nem látják meg, azzal nem törődnek, mert hát azzal a kormány sem törődik.

Volt idő, a midőn a mi kormányunk is akart tenni a tűzrendészet terén valamit, megalkotta a tűzrendészeti kormányrendeletet, hatósági feladattá tette a tűzoltást, kötelezőnek mondta ki a községekre a tűzoltó intézmény megteremtését stb. Mint a tiszavirág, rajzott nyomában a sok tűzrendészeti szabályrendelet szebbnél-szebb intézkedéseivel, ezerszámra rendelték meg a megyei és járási hatóságok a községek terhére a fecskendőket s még a szopós gyereket is beirták tűzoltónak.

Álomnak is szép volt ez a hirtelen fellobbanás, de kár is, hogy nem lett valósággá soha ez a szép álom. Szalmaláng volt, mely csakhamar elhamvadt, tiszavirág volt, melynek élete huszonnégy órán túl alig terjedt.

Ma már csak hírből ismerik a közigazgatás veteránjai a tűzrendészeti kormányrendeletet, de már az azóta fölcseredett szolgabírói generáció azt se tudja, mi fán termett. Legjobban él még az emléke a községekben, melyeknek nagy részében még ma sem törlesztették le a rég elpusztult fecskendők rátáit.

Bizony, bizony kár volt annyira örvendeni annak idején a kormányrendeletnek, mert üstökös volt az, mely tűzkigyókkal barázdálta be azóta az országot.

Tolnai.

Egy kis tanulság.

A francia és német nemzet között gondolkodásban, érületben, temperamentumban és sok minden egyébben meglevő ellentétek kifejezésére valóban nem kínálkozhatott jobb alkalom, mint hogy a múlt évi párisi kongresszus után ez idén Berlinben rendezték a nemzetközi tűzoltó-kongresszust.

Akár szándékosság volt a dologban, akár pedig a véletlen akarta a két kongresszust ebben az egymásutánban, erre az egymásutánra szükség volt már csak azért is, hogy a különböző nemzeteknek a kongresszusokon résztvevő kiküldöttjei ne váljanak egyoldalú benyomások hírvivőivé, hanem a legkülönbözőbb benyomások hatása alatt megedzetten, tisztultabb látókörrrel, élesebb világítás mellett saját szemekkel megláthassák a jót és rosszat egyaránt, és jól kifejezhető tudással fölfegyverkezve saját otthonukban érvényesíthessék mindazt, a minnek érvényesítése a közjó érdekében szükséges, avagy kívánatos.

Ebből a szempontból tekintve a dolgot határozottan javunkra vált, hogy valahára mi itthonulbó magyarok is rászántuk magunkat egy kis világtárára, egy kis tapasztalatgyűjtésre, mert tessék elhinni, erre nekünk már nagyon is szükségünk volt.

A tűzoltó-intézmény ugyanis egy oly nemzetközi intézmény, mely sem az egyik, sem a másik nemzet sajátos tulajdona nem lehet, mert ezen emberbaráti intézmény a műveltség terjedésével kell hogy tulajdonává legyen az egész emberiségnek.

A nyugatról indult ki az eszme, onnan terjedt mindtovább kelet felé, s bizony-bizony évek fáradságába került még a mi *Széchenyi* Ödön grófunknak is, míg át tudta plántálni a magával hozott magot a mi áldott hazai földünkbe.

Innen vitte aztán ő tovább Konstantinápolyba, az ő magyar tanítványai teremtették meg a tűzoltóságot Belgrádban, Szófiában, s ismét csak magyar ember, *Bogisich* Károly néhai bajtársunk szállította el a legmesszebb keletre, Smyrnába, hogy útját egyenesse az Ázsia belsejébe való hatolásának.

Ám az eszme egymagában nem elég az üdvösségre, mert ez csak alapja, összekötő kapcsa lehet az egésznek, magához a belső, számottevő tartalomhoz azonban ezenkívül sok minden egyéb szükséges.

Az »erős kar, bátor szív, testvéri szeretet« gyakran csodákat is tud művelni, de hát ki róla, hogy a mai világban a csodák ideje lejárt, s azokra rendszert alapítani többé nem lehet, de nem is szabad, különösen nem akkor, amikor a gyakorlatból tudjuk, hogy a magunk pusztán erejére támaszkodva a legtöbbször képtelenek vagyunk a tűz pusztításaival szembeszállni.

Szakavatott tudás, rendkívüli fegyelmet, fortély, éleslátás, és a mi fő, kitűnő oltóeszközök kellene ahhoz, hogy az emberi erőben nyilvánvaló nagy gyengeséget valamennyire is pótolni tudjunk.

És épp e téren vagyunk mi leginkább elmaradva. Erős karral, bátor szívvel, határtalan önfeláldozó szeretettel végezzük mi a tűzoltást, a szakbeli tudás, a szigorú fegyelmettség, és az egyesült erővel való sikeres munkálkodás tömege még mindig nem találta meg a kellő helyét sorainkban.

S mit szóljunk az emberi erő gyengeségét pótolni hivatott oltóeszközeinkről? A mi nyugati tűzoltószergyárosai a modern technika az utolsó évtizedekben produkált összes vívmány szinte szédítő arányokban honosították meg a tűzoltószergyártás terén, elannyira, hogy az új gépekre állított gépek már-már az emberi alkalmazását is fölöslegessé teszik, addig mi a tűzoltásban ma is ugyanazon gépeket és eszközöket használjuk, melyeket elődeink, vagy mi ma 25—30 évvel ezelőtt használtunk, s annak idején jóknak találtunk. Egy szemernyi változás, egy kulányi javítás azóta nem történt nálunk a tűzoltószerek gyártásában, sem pedig a tűzoltótestületek felszerelésében. S mialatt a külföldi tűzoltószergyárosai valóságos élet-halálharcot vívtak egymással a szerek tökéletesítésében, addig a mi tűzoltószergyárosaink között dúló élet-halálharc nem történt, hanem hitvány vásári portékát ereztünk.

Tessék csak végig nézni azt a sok ezer tűzoltót, melyet 10—12 évvel ezelőtt hatósági tűzoltószerekkel a fözségek nyakába varrtak. Hogy ma ezek ma már ki? És ezt a romlást, ezt a pusztulást nem szabad ám csak a községek élethetlenségének felróni, nagy része van ebben a gyárosi ismeretnek is, mely a konkurrenzia behatása miatt csak úgy magának a hasznot biztosítsa, nem árt a leghitványabb salakot is vörösre-zöldre kifőrt tűzi fecskendő gyanánt eladni. És ez nálunk megtörténhetett — hatósági védnökség alatt!

Azóta nagyot változtak az idők; új neveket, új emberek vették kezükbe a tűzoltószergyártást, ám a szerek gyártásában eddig újat nem produkáltak. A kitiprott régi csapáson haladnak, főként őrzik megvéthedt modelljeiket, s a világért sem honosítanak meg semmiféle újat, nehogy az üzem megszokott rendjében változás álljon be.

És a magyar tűzoltóság mindezt eddig némán, mondhatnám bizonyos elégedettséggel szemlélte, azt egészen természetesnek találta, ugyannyira, hogy szinte kifejeztedt benne az a vélemény, hogy az ő tűzi fecskendőinél, létráinál és egyéb szerelvényeinél tökéletesebb, jobb, czélszerűbb nem is lehet.

Hát valóban itt volt az ideje annak, hogy elnézzünk egy kicsit arra nyugat felé, a hol a tűzoltó-intézmény bölcsője ringott, a hol a virágzó ipar és

kereskedelem nyomán fakadó gazdagság és a hatóságok legkiterjedtebb támogatása oly sok alkalma nyújtott a nálunknál idősebb testvér fejlődésére, hogy saját szemeinkkel lássuk ne csak azt a rendkívüli fejlettséget, hanem egyuttal meglássuk a megszegénységünket, a mi elmaradottságunkat is.

És ha semmi más tanulságot nem hoztunk volna magunkkal haza, csak ezt az egyet, úgy a mártíroldozataink kárba nem veszték. Sz.

HIVATALOS RÉSZ.

Belügyminiszteri intézkedés a X. országos tűzoltó-szaktanfolyam tárgyában

58186
V. c. sz.

I.

A magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségének Budapesten.

Folyó évi május hó 21-én 452. sz. a. kelt fölterjesztésére értesitem az elnökséget, hogy a budapesti önkéntes tűzoltó-testület által Budapesten, f. évi július hó 29-től augusztus 18-ig tartandó X. országos tűzoltó-szaktanfolyam tárgyában a törvényhatóságokhoz az egy példányban ide-mellékelt körendeletet intéztem. Értesitem továbbá, hogy a szaktanfolyam és képesítő vizsgáira *miniszteri biztosul Bulyovszky Aladár* belügyminiszteri titkárt küldöttem ki.

II.

Körendelet valamennyi törvényhatóságnak.

A budapesti önkéntes tűzoltó-testület, a kellő számu példányban mellékelt felhívás és tanterv szerint, a X. országos tűzoltó-szaktanfolyamot folyó évi július hó 29-től bezárólag augusztus hó 18-ig tartja meg.

E szaktanfolyam célja az, hogy a vidéki városoknak, nagy- és kisközségeknek, továbbá a vidéki önkéntes tűzoltó-egyleteknek és községi kötelezett tűzoltóságoknak, végül az ügy iránt érdeklődőknek mód és alkalom nyujtassék arra, hogy kiküldöttjeiket, illetve önmagukat a tűzoltói szakismeretekben elméletileg és gyakorlatilag kiképezhessék, tűzoltóságok szervezésére, begyakorlására és vezetésére alkalmasakká váljanak s további önképzésükre útmutatást és alapot nyerjenek.

A tanfolyam céljainak előmozdítása céljából a nevezett tűzoltó-testület a kevésbé tehetős községek vagy tűzoltóságok kiküldöttjei közül huszonöt tanfolyamhallgatót díjtalan, csoportos ellátásban fog részesíteni, a magyar országos tűzoltó-szövetség pedig a szövetség kötelékébe tartozó tűzoltó-testületek tagjai részére két darab 100 koronás ösztöndíjat tűzött ki.

Végül a f. évi július 18-ig jelentkező tanfolyamhallgatók a magyar államvasutak vonalain menetdíj-kezdményben részesülnek.

Erről a törvényhatóságot mult évi 59.030. számú rendeletem kapcsán a midőn értesitem, egyuttal felhívom, hogy a szóban levő, Budapesten tartandó tizedik országos tűzoltó-szaktanfolyamot és azzal kapcsolatos kedvezményeket az illető közigazgatási hatóságok és tűzoltóságok figyelmébe, késedelem nélkül, hathatósan ajánlja, azzal a megjegyzéssel, hogy a jelentkezések vagy felvilágosítások iránti kérézősködések Budapest, VIII., Kun utca 2. sz. a. intézendők. Budapesten, 1901. évi június hó 3-án.

A miniszter helyett:
Gulner s. k.,
államtitkár.

III.

A »Belügyi Közlöny« című hivatalos lap 1901. évi július hó 6-án megjelent 10. száma, a körendelettel kapcsolatban közli a budapesti önkéntes tűzoltó-testület által kibocsátott s a »Tűzoltó Közlöny« ez idei 4. számában közölt felhívást.

*

A törvényhatóságokhoz intézett körendelet szövegéből valószínűleg leírásai hiba folytán, egy már eddig is több félreértésre alkalmat adó tévedés csuszott be.

Ugyanis a 3-ik bekezdés 4-ik sorában *ellátás* lett írva *elszállásolás* helyett, a mi igen lényeges különbség, mert: *elszállásolás* fogalma alatt csakis az ingyen lakást lehet érteni, ellenben az ellátásban az ingyen lakás mellett még az ingyenes étkezés is bennefoglaltatik, ennek megadásáért pedig még a budapesti önkéntes tűzoltó-testület sem vállalkozhatik. Szerkesztő.

Jegyzőkönyv.

Felvetetett Budapesten, a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségének 1901. évi június hó 2-án délután 4 órakor szövetség központi irodájában megtartott ülésen.

Elnök: *Óváry Ferencz* dr., alelnök.

Jegyző: *Szily József* dr., titkár.

Jelen voltak: *Barabás István*, *Breuer Szilárd*, *Eckhardt Sándor*, *Köhler István*, *Lukáts Gyula*, *Markusovszky Béla*, *Scossa Zoltán*, *Szabó Gyula*, és *Vida Pál* előadók, *Varjú Lőrincz*, felügyelő bizottsági tag, *Tomcsányi Béla* pénztárnok és mint vendég *Vermes Béla*.

Elmaradásukat igazolták: *Kék Lajos* dr. elnök és *Wagner Manó* előadó.

1. *Óváry Ferencz* dr. alelnök, miután bejelentette, hogy az elnököt betegsége a megjelenésben akadályozta, ülést megnyitja.

2. Az 1901. évi márczius hó 23-ikán megtartott elnökségi ülés jegyzőkönyvét titkár felolvasván, *Köhler István* előadó felszólalására azt az elnökség oly megjegyzéssel hitelesíti, hogy a jegyzőkönyv 4. pontjában a szavazati eredményét feltüntető »hét szóval három ellen« szavak helyett »szótöbbséggel« szó tétessék.

3. Titkár jelentést tesz a berlini nemzetközi tűzoltó-szer-kiállítás és kongresszus előkészületeiről, ismerteti annak június hó 5—8-ig beosztott programját s egyben bejelenti, hogy a belügyminiszterium a magyar kormány képviselővel *Óváry Ferencz* dr. szöv. alelnököt, *Vermes Béla* szabadkai parancsnokot és *Szily József* dr. szöv. titkárát bizta meg. A jelentéseket az elnökség jóváhagyólag tudomásul veszi.

4. Titkár azon jelentését, hogy a belügyminiszterium által kiutaltványozott 4000 korona államszegély május 17-én felvetetett, az elnökség tudomásul veszi.

5. Titkár bejelenti, hogy a földművelésügyi miniszterium a csákvári földműves iskolában rendszeresített tűzoltó-tanfolyam vizsgáihoz szakbiztosul *Vida Pál* előadót

kiküldötté arra, hogy az utazási költségeket a földművelésügyi miniszterium fogja viselni. A jelentést az elnökség közzétételre tudomásul veszi.

6. Szabó Gyula kívánja, hogy a keszthelyi gazdasági tanterületben tudósítók leveleket osztogatnak, az elnökség en ügyben a tanterület igazgatóságától felvilágosítást kér.

7. Titkár felolvassa a belügyminiszterium leiratát, mely szerint a szövetség egyik fölterjesztett véleményében téves a szövetség azon kifejtése, hogy a közigazgatási bizottság nem tuzrendészeti hatóság. — Tekintettel arra, hogy a belügyminiszterium ezen kijelentése ellenkezésben áll az előző gyakorlattal, elhatározza az elnökség, hogy ez ügyben fölterjesztést a belügyminiszteriumhoz.

8. Titkár bejelenti, hogy a budapesti önkéntes tűzoltó-testület a X. országos tűzoltói szaktanfolyamot július hó 20-tól augusztus 19-ig fogja megtartani. A tanfolyamnak körrendeleti ajánlása és miniszteri biztos kiküldése végett a belügyi, kereskedelmi, vallás- és közoktatásügyi és földművelési miniszteriumokhoz fölterjesztés intéztetett. A jelentést az elnökség jóváhagyólag tudomásul veszi, a szövetségi biztos kiküldése iránt azonban később fog intézkedést tenni.

9. A pozsonyvármegyei szövetség által június 16-23 közt rendezendő III. vármegyei tanfolyamra szövetségi biztosul az elnökség Szabó Gyula előadót küldi ki, s fölhatalmazza a tanfolyam vezetőségét arra, hogy altiszti képesítő bizonyítványokat adjon ki.

10. Titkár azon jelentését, hogy a kereskedelmi miniszter a községi közigazgatási tanfolyamok tűzoltói előadóinak szabadjegyet, a déli vasut és a győr-sopron-ebenfurti vasut pedig féljegyet engedélyezett a szövetség fölterjesztésére, az elnökség örömmel veszi tudomásul.

11. Titkár jelentést tesz a községi közigazgatási tanfolyamok tűzoltói tanításáról. Ezek szerint Lukács Gyula megtartotta a pozsonyi, marosvásárhelyi, debreczeni és máramarosszigeti, Vida Pál a pécsi, Köhler Istvána nagybecskereki, Szabó Gyula és Berebás István a szombathelyi, Dr. Szily József, Breuer Szilárd a budapesti, Mihályi Béla a kassai, Kócsy József a győri, Révész Károly a vasvári, parancsnokok a tanfolyamokról. — A bejelentések jóváhagyó tudomásul vételére az elnökség a szövetség a közzétételre tudomásul veszi, a szövetség a közzétételre az előadók tanfolyamokról eredményes munkájukat a névsor kapcsán legkésőbb a következő elnökségek beérkezéséig beérteszszék.

12. Vida Pál indítványára az elnökség felszólította Markusovszky Bélát, hogy a most beérkezett tanfolyamokról s a szövetség egyéb törekvéseiről a napi lapok részére ismeretterítő cikket írjon, mire nézve Markusovszky kész örömmel tesz ígéretet.

13. Titkár bemutatja a X. országos tűzoltói-szaktanfolyam látogatására a szövetség által hirdetett két darab 100—100 koronás ösztöndíjra beérkezett pályázati kérvényeket. Ezek: Bodor Lajos dereskei, Győrváry Imre ozorai, Szigethy Ödön tapolczai, Kunos Jenő galgóczi, Bücher Jakab szegedi, Dobra Dénes cibakházai és Szabó István vaáli lakosok kérvényei. Beható vita és szavazás után az elnökség a 100—100 koronás ösztöndíjat Kunos Jenő áll. polg. iskolai tanár, galgóczi parancsnoknak és Szigethy Ödön tanító, tapolczai parancsnoknak adományozza, míg a mellettük legtöbb szavazatot kapott Szabó István és Győrváry Imrének azt ajánlja, hogy az elemi biztosító-társaság által ugyan e célra kitűzött 100 koronás pályadíjra nyújtsák be június hó végéig kérvényeiket az »Élet és Vagyon« szerkesztőséghez.

14. A mohácsi testület kérvényére az elnökség a kért érmeket ezuttal kivételesen engedélyezi, kiköti azonban, hogy az igazolványok csakis a szükséges szolgálati idő leteltével adassanak ki.

15. Markusovszky Béla kérdést intéz az iránt, vajjon a szövetség a berlini kongresszusra utazó képviselőinek nem

ad-e kiküldetési díjakat? — Az elnökség tudomásul veszi arra, hogy akkor a szövetség a kiküldetési díjakat nem fizeti, a kérdésekre semmiféle díjat nem fizet. — A szövetség szerint pedig már nem kell a kiküldetési díjakat fizetni, a fölvetett kérdést tárgyalni a következő elnökségen.

16. Szabó Gyula felkérte az elnökséget, hogy a szövetség szabályzat átdolgozására a következő elnökségen a szövetség egybehívott ülésére előterjesztést tegyen a szövetségi elnökség, hogy azt július hó 20-án a szövetség ülésén tárgyalni hivja.

17. Pénztárosnak az elnökség a pénztárosi beszámolóját eljuttatott számadatását az elnökségnek a következő elnökségen.

A napirend letárgyaltatva a következő órákor berekeszti.

Óváry Ferencz dr.,
elnök.

Kimutatás

a magyar országos tűzoltó-szövetség pénztári állásáról az 1901. év II. negyedében

Bevétel:

- 1. Pénzmaradvány az első negyedben 130000
- 2. Államsegély 1901. évre 20000
- 3. Tagsági díjak:
 - a) Közvetetlen tagtestületektől 55480
 - b) Alsószövetségeken állóktól:
 - 1. Háromszékv. szöv. útján 62
 - 2. Pozsonyv. » » 144
 - 3. Somogyv. » » 24
 - 4. Sopronv. » » 230
 - 5. Vasvármegyei » » 468
 - 6. Közvetlenül fizetett . 16 » 1498
- 4. Szakművek és nyomtatványokért 16 » 12

Osszesen 20007 kor. 22

Költség:

- 1. Irodahelyiség, postafizetés, úti költségek, szállítás, kiadások 10000
- 2. Tiszviselői tiszteletdíjak és utazási takarítási díjak 10000
- 3. Utazási költségek megtérítése 10000
- 4. Községi közigazgatási tanfolyamok költségei 10000
- 5. Irodahelyiség lakbére 10000
- 6. Irodahelyiség fűtése 10000
- 7. Előfizetés a statisztikai kiadványokra 10000
- 8. Pénztármaradvány, mint az előző negyedben 130000

Osszesen 200000

Budapest, 1901. év június 20-án

Dr. Kék Lajos,
elnök.

Jegyzőkönyv

Felvételett Budapesten, a magyar országos tűzoltó-szövetség elnöksége igazgatósági ülésén június hó 2-án esti 8 órákor a következő napirend tárgyalásában tartották meg.

Elnök: Óváry Ferencz dr.
Jegyző: Szily József dr.

Jelen voltak: Szabó Gyula pénztáros, továbbá Breuer Szilárd pénztáros, továbbá Varga Lőrincz.

1. Elnök az ülés megnyitását követően a szövetség előterjesztésére a berlini kongresszusra utazó magyar általános biztosító-társaság

ef. báttaszéki tűzoltó részére 22 kor., Kosztolányi József i tűzoltó részére 42 kor., Bálint József kalocsai tűzoltó ére pedig 40 kor. egyszersmindenkori segílyt engedé- ett. — Tudomásul szolgál.

2. Herger Nándor bonyhádi tűzoltónak 30 kor., Szenes zló békési tűzoltónak 12 kor., Márkus Izidor verseczi tűz- nak 60 koronával leendő segílyezése iránt a választ- y előterjesztést tesz az első magyar általános biztosító asághoz.

3. Mivel az ó-becsei testület a segílyző szövetségnek tagja, Szabó József ottani tűzoltó részére a választ- y az alapszabályok értelmében segílyt nem engedé- het.

4. A kapuvári testület a nemzeti baleset biztosító-

társaságnál biztosította tagjait, ez azonban az oltás közben megsérült Gartner János részére, ki 20 napig volt munka- képtelen, segílyt nem adott, hanem azt kérelmével a szövets- séghez utasította. — Mivel a kapuvári testület nem tagja a segílyző szövetségnek, a kérelemnek a választmány helyt nem adhat.

5. Braunecker Ignác temesgyarmatai tűzoltó segít- lyezésére nézve a választmány az okmányok beérkezéttel fog határozni.

Ezzel elnök az ülést esti 8 órakor berekeszti.

Kmf.

Ondry Ferencz dr.,
elnök.

Szily József dr.,
jegyző.

TECHNIKAI RÉSZ.

Forgatható szénsavas tolólétra.

A berlini nagyszabású tűzoltószerkiallításnak kétség- nélkül egyik érdekessége a *Magirus* ulmi cég által be- atott, szénsavas hajtásra és kézi erőre berendezett új ólétra.

A létra négyrészü, 24 méter magas s nagy egészben felel a D.V. létrának; nincsenek tehát oldaltámaszai, senek földcsavarai, van azonban olyan szerkezete, mely netlen talaj mellett is a létra legkülönbözőbb állásában egyenlítést lehetővé teszi.

A kocsi négykerekü, rugókon nyugvó, lófogatra ndezett, 2 (esetleg 4) emberre baküléssel, fékkel, jelző- nggal, szerládával ellátott; a kocsi alacsony platóján 5 ember állhat kivonulás közben.

A létra fölállítására és kihúzására aczéldrót hevederek zálnak; mindkét szerkezeten önműködő fék van alkal- va, úgy hogy a kihúzott létra magamagát fixirozza. lső létrák sineken és csigákon futnak s el vannak látva rjelző harangokkal, önműködő esési zárrakkal, s aczél- feszítéssel; azonkívül a felső létrák a *Magirus* szabá- riat képező oldalmerévítéssel is el vannak látva, a mi nösen a szélllel jövő oldalnyomás eseteiben tehet kiváló zátlatot.

A kiállított létra kocsija 6 üléses, 2 szerládával, zusága a rúddal együtt 9.60 méteres, a rúd nélkül 2 méter, szélessége 2.10 méter, magassága 2.95 méter. es súlya a megtöltött szénsavpalackokkal együtt 3500 ram.

A létra kezeléséhez 3 ember kell. A fölállítás, a kfékek megerősítése, a szíjak megoldása és a rugózárak feszítése 34 másodpercet igényel; az oldalfordításra és erősítésre 16 másodperc, míg a létra kihúzására s az záruk helyes beállítására 25 másodperc kell, úgy hogy ra 75 másodperc alatt teljesen készenlétbe helyezhető.

A létra kihúzásánál a nagyobb kötéldob egy váltóval san beállítható kötélhúzzattal lesz egy második kötél- al egybekötve, melyet viszont a szénsavas henger ja hoz forgásba. A szénsavas szerkezetet az 1. számú lő, míg a forgantyut a 2. számú szerelő kezeli, a számú pedig mint csővezető működik, s a kihúzott létrán fölhatol, avagy pedig a létra felállítása után nyomban a 4. létrára, s azzal együtt emelkedik a magasba.

A kihúzást mindig a 2. számúnak kell a forgantyunál kezdenie, s csak azután lép a szénsavas szerkezet ödésbe, azonban a 2. számúnak a forgantyut továbbra zelnie kell.

A létra állandó tömlővezetékekkel is el van látva, úgy $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ perc alatt a csővezető már vizet is kaphat. Az ugyancsak *Magirus* által kiállított, villanyos gyuj- berendezett, 3 ember által szerelt benzinnmotor- endő, mely 10 másodperc alatt már működésbe volt

helyezhető, beleértve a létra szerelését is, 110 másodperc alatt adta a 24 méteres létra csúcsán az első sugarat. Mellesleg megjegyzem, hogy ez a fecskendő egyébként 20 min szoporkával 35 méteres sugarat tudott produkálni.

A létra visszaeresztése, lefektetése és menetre kész állapotba helyezése 70 másodpercet igényel.

Habár a sokszorosán megejtett kísérletek szerint a csővezető egész bátran emelkedhetik a kihúzandó létrával együtt, mégis a gyakorlatban ajánlatos lesz ebből nem csinálni rendszert.

A szénsavas hajtószerkezetet a legnagyobb könnyű- séggel ki is lehet csatolni, úgy hogy a létrát bármikor kézi erővel is ki lehet húzni épp úgy, mint az egyéb tolólétrákat. Utóbbi esetben 3 ember közreműködésével a kihúzás 105 másodpercet igényel, szemben a szénsavas kihúzás 25 másodperccel, és azzal, hogy a szénsavas kihúzáshoz magához csak 2 ember kell. Természetes, hogy a kézi erővel való kihúzás alatt a csővezető nem állhat a létrán, s a forgantyut kezelőknek tetemesebb erőfeszítést kell végezniök, mint a szénsavas kihúzásnál.

Az itt közlöttekéből látható, hogy a szénsavas forgó- létra a legmodernebb igényeknek megfelelő szer, mely úgy a szerelés gyorsasága és könnyűsége, valamint a kezelés egyszerűsége és biztonsága tekintetében is első helyen áll, s melynek mégis hatalmas előnye az, hogy szénsavval és kézi erővel egyaránt működésbe hozható.

A létra nagy stabilitását eléggé igazolja az, hogy tel- jesen kihúzott állapotban balra, jobbra és előre 55°-ig hajlítható, a mi a kocsi szélétől oldalirányban 10 méter, előre pedig 8 méter kitérésnek felel meg. Hátrafelé a kocsi határán túl 5.5 méterre hajlítható ki a létra. D. F.

Allatmentés tűzveszély esetén.

A ki valaha tanuja volt valamely istálló égésének s látta, hogy mit tesz az, beszakadással fenyegető égő fedél alatt a tűztől megvadult állatokat kötelekeikből egyenkint feloldozni, az tudja csak kellőképpen méltányolni az épu- ember-, mint állatvédelmi szempontból igen figyelemre méltó olyan készülékek fontosságát és becsét, melyek lehetővé teszik az összes lekötött állatok egyszerre való rögtönös feloldozását.

Sokan azt állítják, hogy égő istállóból állatot kiterelni lehetetlen. Ez állhat oly esetben, mikor az állatok az égést látják (pl. a kijáratnál szemben lángban álló épületet), de nem áll ellenkező esetben. A baj tehát rendszerint csak az, hogy nagyobb állatállománynak a kötelekekből való felszabadítása sok időt vesz igénybe s ekként a bennégés lehetősége fokozódik, sőt az ostromlás is következhet.

É lehetőséggel szemben védelmet nyújtani van hivatva a lekötött állatokat egyszerre, egy pillanat alatt feloldozó

Szükséges és kívánatos, hogy a gazdasági és ti akadémiák, gazdasági tanintézetek, tanítóképzők, iskolák, közigazgatási tanfolyamok tantervébe a elmélete és gyakorlata s a tűzrendészet felvéteessék, ugyancsak a katonaság a tűzoltásban gyakorlatilag tessék s tüzek alkalmával közreműködése felhasználják.

Felkérendő a belügyminiszter, hogy mielőtt egy lészeti törvényjavaslatot életbeléptetni óhajtana, küldje zt véleményadás végett a »Gazdasági Egyesületek os Szövetségének.«

az igazgató-választmány a határozati javaslatot el-án, a következő felterjesztést intézte Darányi Ignác dr. vésügyi m. kir. miniszterhez :

»Nagyméltóságú Miniszter Úr!

Nagyméltóságod szíves volt folvó évi február hó 19-én (VII/2. sz. alatt kelt leiratáva) a Magyar Országos ó-Szövetség elnökségének Nagyméltóságodhoz intézett t véleményadás végett megküldeni, melyben nevezett ség a 28321./V-c. sz. alatt elrendelt országos tűz-eti vizsgálatok befejeztével teendő kormányzati intéz-ki tárgyában megteszi előterjesztését.

Özgazdasági osztályunk előterjesztése alapján mult én igazgató válaszmányunk beható tárgyalás alá vette ltó-szövetség előterjesztését, az ahhoz csatolt tűz-zeti javaslatot és különösen annak a mezőgazdasági ket érintő részeit is.

Igazgató-választmányunk arra való tekintettel, hogy n a kormány által magáévá tett, hanem egy társ-let által kezdeményezett javaslatról van szó, melynek s része jelentékeny módosításra szorul eltekintett a zonként való tárgyalástól és csakis elvi megállapodá-szoritkozott, melyeket alábbiakban bátorkodunk ttelesen Nagyméltóságod szíves tudomására juttatni. igazgató-választmányunk felette aggódalmasnak tartja endőri szellemet, a mely az egész javaslaton átvonul ely nemcsak jelentékenyen és feleslegesen megszorí-t szabad mozgást, de jelentékeny terheket is róna a zözönsségre az abban kontemplált szervezet fentartása. ösen nem számol a tervezet a mezőgazdaság külön- viszonyaival, a hol a szükséges mezőgazdasági mun- knak rendőri jóváhagyástól való függővé tétele nagy i károsodást vonhat maga után.

A jelen tűzrendészeti állapotokat magunk is tartha- oknak jelentjük ki, de tudjuk azt is, hogy léptessünk bármely szigorú preventív rendőri intézkedéseket, a tűzesetek számát jelentékenyen nem fogják csök- ni, mert azok nagy részét gondatlanság és gyujtogatás a. Itt tehát helyesebb a társadalom és az iskola- désére, mint a rendőri intézkedések hatására számítani. Egyik további hibája a törvényjavaslatnak az is, hogy ész országot, tekintetet nélkül az egyes vidékek sok- ellentétes viszonyaira, egyöntetű elbírálásban részesíti rendészetre nézve, melynek a gyakorlatban való ki- sokszor lehetetlenné fog válni.

Nagy hibája a törvényjavaslatnak végül az is, hogy benne kimondva a büntető szankció, mert ha álta- tűzrendészetről van szó, első és főkövetelmény az , hogy a végrehajtó közegek anyagi felelőssége ki- assák a rendészet végre nem hajtása esetén.

Másrészt igazgató-választmányunk magáévá tette a lat azon részét, mely általánosan kötelezővé akarja a tűzoltást, azt a közigazgatási teendők közé sorolja, szükséges, hogy egységes vezetés legyen a tűz- szet terén. Ennélfogva kívánatosnak tartjuk, hogy ndészeti osztály szerveztesse a belügyminiszteriumban. a felterjesztett szabályrendeleteket megvizsgálná arra e, vajjon megfelelnek-e az általános követelményeknek.

Igazgató-választmányunk továbbá elfogadta, sőt szük- ségesnek mondta a javaslat azon rendelkezését is, mely megadóztatni kívánja a biztosító társaságokat s a 26 millió évi tűzbiztosítási díj 3%-ból eső 700.000 korona a szegé- nyebb községek részére szükséges tűzoltószerkes beszerzésére volna fordítható; de ezzel szemben a megterhelhetetés kellő arányban való megosztása céljából igazgató-választmányunk különösen kiemelte a nem biztosítók külön megadóztatá- sának nagy szükségességét is.

A javaslatnak azon intenczióját, hogy a gazdasági tanintézetekben, jegyzői tanfolyamokon és földmivelési iskolákban a tűzoltás elmélete és gyakorlata előadassék, igazgató választmányunk, mint helyes intézkedést szintén szükségesnek tekintette.

Ezekben van szerencsénk Nagyméltóságod előtt főbb vonásaiban azon elvi megállapodásokat összegezni, melyeket igazgató-választmányunk mult hó 15-én tartott ülésén határozatba hozott s ugyanezen határozat alapján végül még azon tiszteletteljes kérelemmel bátorkodunk Nagyméltó- ságodhoz fordulni, miután éppen a tűzrendészetnek tör- vényes alapon való reorganizációját részünkről is kiváló fontosságúnak tartjuk, de másrészt e kérdés rendezésénél első tekintetben a gazdaközösség érdeke érintetik, ez oknál fogva azon tiszteletteljes kérelemmel fordulunk Nagyméltó- ságodhoz, hogy mielőtt a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség javaslata alapján a tűzrendészetet törvényhozási úton végleg rendezné, a Nagyméltóságod által végleg megállapított törvényjavaslatot hozzászólás céljából a törvényhozás elé való terjesztése előtt egyesületünknek is megküldeni kegyes- kedjék.

Ebbeli kérésünk ismétlése mellett, maradtunk teljes tiszteletünk nyilváníásával

Budapest, 1901. évi július hó 4-én

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, ugysis mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége nevében :

Gróf Zselénszky Róbert s. k.,

elnök.

Rubinek Gyula s. k.,

ügyvezető titkár.

Forster Géza s. k.,

igazgató «

*

Teljes mértékben méltányoljuk a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének a véleményében kifejtett intenczióit és hálás köszönettel vesszük azt a támogatást, melyben a tűzrendészeti törvényjavaslatot részesítette.

Két sajnálatra méltó dolgot azonban nem hagyhatunk megemlítés nélkül. Egyik az, hogy az oly világosan megfogal- mazott határozati javaslatot nem csatolta fölterjesztése mellé, a másik pedig a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének az a naiv véleménye, hogy az alispánoknak a törvény végrehajtásában az állami építészeti hivatalok mérnökei lehetnek segítségünkre.

Teljes tisztelet a mérnöki és építészeti diplomának, szívesen meghajlunk ezen urak technikai ismeretei előtt; eddigi tapasztalataink alapján azonban kétségbe kell vonunk azt, hogy a tűzoltás és tűzrendészet terén a legcsekélyebb eredményt is biztosító tevékenységet fejthetnének ki, nem legalább addig, míg a m. kir. József műegyetemen a meg- felelő tűzoltói kiképzésre nem állítanak külön katedrát. Pedig addig nem szeretnénk várni a tűzrendészeti törvény életbeléptetésével.

Szerencse különben, hogy a gazdasági egyesületnek a mérnökök segítségére vonatkozó véleménye a határozati javaslatban benn van ugyan, de nincs megemlítve a fölterjesztésben.

Sz.

Bajtársak! Csak olyan képviselőjelöltre adjuk szava- zatunkat, ki a tűzrendészeti törvény megalkotását és a tűzbiztosító-társaságoknak, tűzoltói célokra leendő meg- adóztatását programjába veszi.

A berlini nemzetközi tűzoltó kongresszus.

I.

A június 6—8 napjain Berlinben megtartott nemzetközi tűzoltó kongresszus valóban méltó folytatása volt a múlt évi párisi kezdetnek, mely a mennyire kivált a tűzoltói versenyek nagy arányaival, ép annyira imponált a berlini kongresszus mélyreható tanácskozásaiával, és azzal a hatalmas tűzoltószervelettel, melyet talán évtizedek során sem lehet ily méretekben újból összehozni.

Párisból kedves benyomásokkal és diadallal tértünk haza, Berlinből tudással megrakva és a vereség érzetével, és én mégis Berlinnek nyújtom oda a pálmát, mert a mit tűzoltói szakszempontból itt produkáltak, az örök dicsősége marad a tűzoltó-intézménynek.

Nem czélom ezuttal a kiállítást ismertetni, hanem csak magát a kongresszust, mely szinte szédítően gazdag programmjával napokon keresztül lekötötte az ember legteljesebb figyelmét elannyira, hogy Berlin látnivalóira már egyikünknek sem jutott ideje.

A magyar tűzoltóság szép számmal volt képviselve a kongresszuson, a mi felette örvendetes dolog, csak az a kár, hogy a felolvasók hosszú sorozatában egyetlen egy magyar tűzoltó sem akadt.

A kongresszuson a magyar kormányt *Óváry* Ferencz dr. orsz. képviselő, szövetségi alelnök, *Vermes* Béla orsz. képviselő, szabadkai parancsnok és *Szily* József dr. szövetségi titkár, a budapesti önk. tűzoltó-testület parancsnoka képviselték. Mint a nemzetközi tűzoltó-szövetség központi választmányának tagjai a fentiekén kívül jelen voltak még *Scossa* Zoltán szöv. előadó, szabadkai hiv. parancsnok és *Lukáts* Gyula szöv. előadó. Jelen voltak továbbá *Scserbovszky* Szaniszló, a székesfővárosi hiv. tűzoltóság főparancsnoka, a budapesti önk. tűzoltó-testület részéről: *Balogh* Dezső dr. és *Kálmán* Géza szakaszparancsnokok, *Osztály* Lajos alparancsnok a Ganz-gyári tűzoltóságok felügyelője, *Teleki* Domokos gróf, geryeszegi parancsnok, *Ruh* Géza hajógyári, *Müller* József Goldbergergyári, *Réthy* Ferencz gazdasági gépgyári parancsnokok, *Mihalik* Béla kassai parancsnok, a temesvári testület részéről *Varga* Lőrincz parancsnok és *Drexler* alparancsnok a testület hat tagjával, a fehértemplomi testület részéről *Kurç* Ede lovag parancsnok 2 taggal, *Groidl* Gyula, az »Ill. Peuerwehr Zeitung« szerkesztője a pozsonyi testület négy tagjával, *Uprimny* Mihály, a nyugati műhely tb. parancsnoka, és *Bartók* Ödön kossuthfalvai szakaszparancsnok.

A tanácskozások sorát a németországi hivatásos tűzoltók választmánya kezdte meg június 4-én délelőtt 10 órakor a berlini tűzoltóság központi laktanyájának kaszinótermében tartott II. ülésén. Sajátos belső ügyeik megbeszélése volt tervbe véve, s talán épp azért nem is volt felvéve a hivatalos programmba. Mekkora volt különben az érdeklődés ezen ülés iránt, eléggé illusztrálja az, hogy az napon reggeli 8 órakor még az ugyanazon épületben székelő »Brandinspektor« sem tudott arról semmit, hogy ott délelőtt 10 órakor ülés fog tartatni, de sőt midőn az egyik német szaklap közlésére hivatkozva azt állítottam, hogy mégis kell valaminek lenni a dologban, szinte sértődötten felelte, hogy ha valakinek, hát neki kellene tudni a dologról.

És mégis megtartották az ülést 10 órakor, igaz, hogy a »Brandinspektor« nélkül, mert hát a titokban egybe-hívott ülésre csak a »Brandirektorok« voltak hivatalosak. Hát biz én maig sem tudom megérteni azt a kolosszalis különbséget, mely a német hivatásos tűzoltóságok első és második emberei közt — úgy látszik — megvan a ranglistában.

Június 5-én délelőtt a német tűzoltó-választmány

tanácskozott. A tanácskozáson, mint a választmány t. részt vettek az osztrák tűzoltó-szövetség vezérfejei tárgyalásnak volt egy igen kiemelkedő momentum, zetesen az, hogy az elnökség az alapszabályokat akarta megváltoztatni, hogy a választmánynak a birodalomhoz nem tartozó németek, tehát az osztrák jövőben tagjai ne lehessenek. Ez ellen a különben bölcs és éppen az osztrákok érdekében álló indítvány az osztrákok kézzel lábbal tiltakoztak, s e tiltakozás vitték is annyira, hogy ezuttal megkegyelmeztek nekik egyik jelensége az igazi osztrák politikáknak, mely az osztrák nemetség érvényesülésére nem a saját hazájában, hanem a nemzeti önállóságának, de sőt nemzeti önérzetének feladásával is hazája határain kívül keresi a talajt.

Délután 5 órakor a nemzetközi tűzoltó szöv. igazgató-választmánya tartott ülést a kiállítási vend. külön helyiségében. Lassan gyülekeztek a nemzetek viselői, úgy hogy midőn *Westphalen* hamburgi paranc. II. alelnök, mint az előkészítő bizottság elnöke, az megnyitotta, Magyarország volt az egyedüli, melynek az 5 delegátusa jelen volt, míg a többi államok 1—2 t. voltak csak képviselve.

A kölcsönös üdvözlések, valamint az igazoló intézése után *Westphalen* terjedelmesen ismertette a közelebbi napok programját, s tett jelentést a főtitkárral együtt az eddigelő tett intézkedésekről. Még *Rauter* pénztáros terjesztette elő a számadás következt az ülés legfontosabb tárgya, t. i. az szabályok módosítása.

Az elnökség által kiküldött bizottság javaslatait a luxemburgi szövetség elnöke terjesztette elő, s min a címnél a »Grand« szó kihagyását javasolta, a többség magáévá is tett, úgy hogy a nemzetközi tűz. szövetség címe most »Conseil international des Sapeurs-Pompiers« lett.

Javasolta továbbá, hogy a szövetség állandó székhelye Brüsszel legyen, hanem a mindenkori elnök lakt. Am ez az indítvány élénk ellenzésre talált annál az okozva, mert közben tartottak a bekövetkező befolyásoktól, melyeket pedig a szövetség ügyvezető mindenképen ki akarnak rekeszteni, erre pedig a brüsszeli színhely igen alkalmas. A nagy ellenzésre az indítvány visszavonták.

A központi bizottságnak kötelességévé tétetett, évente legalább egyszer ülésre összejöjjen.

Nagy vitát keltett, vajjon az alapszabályok módosítása, hogy a kongresszus minden két évben hívassék, fentartassék-e vagy nem? A bizottság sőt azért a 4—5 évenkénti összehívást javasolta. A választmány az aranyközéputat választván, kimondotta, hogy a kongresszus rendszeren 2—3 évenként hívandó egybe, a központi bizottságnak azonban jogában áll a szükséghez képest előbbre vagy későbbre is azt összehívni.

Legfontosabb része az alapszabályok módosítása a műszaki bizottság megalakítása volt. Ebbe a bizottság Magyarország részéről közakarattal *Lukáts* Gyulát választottuk meg, mire több apróbb ügy elintézése után az ülés közben megérkezett elnök *Kamarowsky* Pál gróf az ülést berekesztette.

(Folytatása következik.)

A X. országos tűzoltói szaktanfolyamra, mely július hó 29-től augusztus hó 18-ig lesz Budapesten megtartott. Jelentkezéseket e hó 20-ig elfogadhat a budapesti önk. tűzoltó testület parancsnoksága VIII. Kún-u. 2. sz. utca. később jelentkezők már sem ingyen szállásra, sem vasuti kedvezményekre igényt nem tarthatnak.

SZÖVETSÉGEK KÖRÉBŐL.

Veszprém vármegye alispánjának rendeletei
nagyközségek biráihoz és a körjegyzők
utján a kisközségek előljáróságaihoz.8
1901. szám.

I.

Hivatalomhoz a vármegyei tűzoltó-szövetség részére üldött tűzkárjelentések 11-ik kérdésére: »Mevannak-e a tulajdonosok házáinál a vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet 7-ik §-ában előírt tűzoltószerek és az előírt mennyiségű víz?« a feleletek rendszeren »igen, megvannak«, — ig ezen válasz éppen nem felel meg a valóságnak, mint 51 a tűzfelügyelők 1900. évi jelentéséből meggyőződtem, t csakis szórványosan s alig néhány községben vannak g a házi tűzoltó-eszközök vármegyénkben.

Mínt hogy hivatalos hamis jelentések nem adhatók és adatnak, ez fegyelmi vétséget képez; mínt hogy a vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet már 1892. évben jogere emelkedett s e szerint a házi tűzoltószerek már 1902. évben beszerzendők lettek volna; mínt hogy a tűzvész 51-évre sok ezer korona kárt okoz vármegyénkben is, mely felelősségrevonás terhe alatt utasítom a nagyközségek biráit és a t. körjegyző urak utján a kis községek biráit is, hogy vármegyénk minden egyes községében a községben szokásos módon haladéktalanul tétessék közzé, e szerint a vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet 7. §-a szerint, minden háztulajdonos köteles házában nyílt helyen hozzáférhető helyen egy erős és legalább 6 méter hosszú, házában ereszen felül erő használható létrát, egy méter hosszú nyéllel ellátott tűzhorgot, és egy jókarban lévő vedret, legalább 2 darab szikracsapót és egy hektoseres hordót tele egészséges vízzel készenlétben tartani.

Tanácsos ezen házi tűzoltó-eszközökre a házszámot közzé jegezni. Rendeletemnek kihirdetése után 15 nap alatt a községben vizsgálat tartandó az előljáróság által s azon tulajdonosok, kik a kihirdetett rendeletnek eleget nem tettek s a házi tűzoltó-eszközöket be nem szerezték, a járási főszolgabíró urakhoz bélyegtelen beadványon megbüntetésért feljelentendők.

Eljárásuk eredményéről egyenesen hozzám teendő jelentésüket, s rendeletemnek szigorú végrehajtását komoly felelősségre vonás terhe alatt 30 napon belül elvárom.

Veszprém, 1901. évi május hó 24 én.

144
1901. szám.

II.

A szárazabb és meleggebb időjárás bekövetkeztével, előtt a takarmány-félék és szemes gabona behordása megkezdetnék, szükségesnek tartom a községi előljárók figyelmét vármegyénk tűzrendészeti szabályrendeletében erre vonatkozólag foglaltakra felhívni.

Utasítom a nagyközségek biráit és a t. körjegyző urak utján a kisközségek előljáróságait, hogy a mely községekben a tűzoltáshoz szükséges vízmennyiség természetes forrásokban, minők tavak, folyók és bő víztartalmú tavak, fel nem találhatók, ott a szükségnek megfelelő és helyi viszonyok által igényelt vízmedenczék, vízfogókat, vízvezetőköt, zúgókat, vagy könnyen hozzáférhető közkutakat állítsák, folyton jókarban és vízzel tele tartásuk; takarmány-félék és termények összehalmozását a házak között megakadályozzák; belső telkeken boglyák, kazalok, asztagok, szalma s általában gyúlékony anyagoknak egymáshoz való szabad elhelyezését meg ne engedjék; a takarmány és élelem hordásánál csűrökben, csűrkertekben, szérükön, istállókban, dílásokon, kazalok, boglyák, asztagok és általában könnyen gyúlékony anyagok közelében a dohányzást, nyílt világgal való tüzelést, tüzelést és bármely tüzelőszernak használatát, gyu-

fának szabadon zsebben, vagy papirban való hordását, tűzveszélyes gyermeki játékszerek használatát és gyufának vagy más tüzelőszernak a gyermekek által hozzáférhető helyen való tartását és a lövöldözést a községben, vagy kazlak, boglyák és asztagok körül szigoruan megtiltsák.

Nagy szélben gőzcséplő-géppel csépelgetni egyáltalában ne engedjenek; kisebb szélben is csak úgy, ha kellő mennyiségű víz, s legalább egy kézi fecskendő a gép mellett készenlétben van, s a gőzgép tüzelőajtója a szél ellen kellőleg védve és a gép kettős szikrafogóval ellátva van.

Ezen rendeletemet a községben szokásos módon haladéktalanul közhírré tétessék, s mindazokat, kik ezen rendeletem ellen vétének, a járási főszolgabíró urakhoz büntetés czéljából feljelenítsék.

Miről a vármegye nagyközségei biráit és a t. körjegyző urak utján a kisközségek előljáróságait, nemkülömben a vármegyei tűzoltó-szövetséget értesítem.

Veszprém, 1901. évi május hó 31-én

9545
X. 1901. szám.

III.

A vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet 23. §-a szerint minden község rendes éjjeli őrköt tartani és a lakosság arányához képest tűzörököt is kirendelni köteles, kik egymást felváltva, az utcákon fel és alá járva őrködnek és ha gyanus világosságot vesznek észre, annak okát kipuhatólják, tűzvész esetében pedig a lakosságot a harang félrevertése és a tűz helyének kikiáltása által figyelmeztetik és egyuttal minden kihágás, vétség, vagy büntény elkövetését lehetőleg meggátolják, s minden egyes esetről a községi bírónak jelentést tesznek.

Ezen intézkedése a jogerős és kormányhatóságilag is jóváhagyott tűzrendészeti szabályrendeletünknek csak szórványosan van községeinkben végrehajva.

Mínt hogy a szabályrendeletnek érvényt szerezni kötelességem, mínt hogy a tűzi veszedelmek vármegyénkben igen sürűen fordulnak elő, s tetemes károkat okoznak, utasítom a vármegye összes nagyközségei biráit és a t. körjegyző urak utján a kisközségek előljáróságait, hogy minden község legalább 2 éjjeli ór és a lakosság arányához képest ezen felül még 2, esetleg 4 tűzör kirendelése iránt haladéktalanul intézkedjék s ezek működését ellenőrizze.

Rendeletem pontos végrehajtását komoly felelősségre vonás terhe alatt elvárom.

Veszprém, 1901. évi május hó 31-én.

Kolossvály József,
alispán.

A fejevármegyei tűzoltó-szövetség köréből.

A fejevármegyei tűzoltó-szövetség elnöksége a vármegye alispánjának hozzájárulásával a következő felhívást adta ki legközelebb:

„A község érdemes Előljáróságának.

A vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet 14. §-a alapján felhívjuk a község előljáróságát, miszerint a közeledő tűzveszélyesebb nyári időszakra való tekintettel a község minden házát, valamint az egyéb helyi tűzvédelmi viszonyokat beható szemle alá vegye, az észlelt hiányok és szabálytalanságok megszüntetése iránt intézkedjék s eljárásáról jegyzőkönyvet fölvéve, azt a felügyelettel szabályrendeletilag megbízott vármegyei tűzoltó-szövetség elnökségéhez hivatalosan beterjeszték.

Egyidejűleg jónak látjuk a vármegyei tűzrendészeti szabályok alábbi főbb rendelkezéseire különösen felhívni az előljáróság figyelmét.

Gond fordítandó arra, hogy oly laképületek körül,

hol kut nincs, legalább két hektoliter mennyiségű vízkészlet, a röptűz ellen védő ponyva vagy más nagyobb takaró, egy létra, egy tűzhorog, egy jól záródó lámpás és néhány szikrapapó eszköz készletben legyen.

A kazalozás — a mennyire csak a helyi viszonyok megengedik — minél nagyobb térközökkel teljesíttessék, hogy netáni vész esetén a fecskendőkkel és tömlő vezetékével az égő kazlat minél könnyebben megközelíteni s általában a tűz tova terjedését megakadályozni lehessen.

A dohányzás — főleg a serdületlen gyerekeknel — különösen a kazlak körül s az éghetőbb tetőzetű épületek között szigoruan eltilandó.

A padláson, a kémények szomszédságából minden gyúlékony tárgy eltávolítandó, a kémények kitisztítandók s netáni rossz nyílásai vagy hasadécai kijavítandók.

Gondoskodják az előljáróság, hogy a tűzoltóság a szerek kezelésében gyakorlatoszon, a fecskendők alaposan megvizsgáltassanak, kitisztíttassanak s netáni hibáik haladék nélkül kijavíttassanak és ezek tömlő-készlete szaporíttassák.

Intézkedjék az előljáróság, hogy a tűzoltóság céljaira minél több és könnyen igénybe vehető vízkészlet álljon rendelkezésére. A közkutak, vízfogók, itatók stb. alaposan kitisztíttassanak, a hozzájuk vezető utak pedig kijavíttassanak.

A vízfordó lajtok megtöltve és ezek kocsi-szerkezete jó karba helyeztessék, esetleg új lajt beszereztessek, mert a tűzoltás sikerének első feltétele, hogy a víz azonnal rendelkezésére álljon a fecskendőnek.

Felette szükséges, hogy az előljáróság szigoruan intézkedjék az iránt, hogy a fecskendő, lajt és egyéb készletben álló tűzoltó eszköz vész esetén haladék nélkül a tűz színhelyére szállíttassék, minélfogva az előfogat tárgyában ne csak valamely bizonytalan, kijátszható vagy esetleges intézkedés történjék, hanem bármely perczen igénybe vehető módon legyen gondoskodva az eszközök szállításáról.

Foias dolog az éjjeli őrködés is, minélfogva terjessze ki az előljáróság figyelmét arra, valjon a helyi testület tart-e rendes éjjeli őrszolgálatot és a mennyiben nem, ugy a rendes községi őrszolgálat mellett felváltva tűzoltó őrség is szervezendő s ezek szolgálata szigoruan ellen őrzendő, a tűzoltó-testület pedig az ő hasznos ténykedésében minden kitelhető módon istápolandó.

Végül, hogy a községi lakosságban a közveszély elhárítása iránti figyelem ébren tartassék, dobszóval vagy más alkalmas módon a megelőző tűzrendészeti óvintézkedések iránt a nép kitaníttassék.

Mint hogy pedig a közvagyonban a tűzveszély szám-talan esetben sok kárt okoz, melyet lelkiismeretes elővigyázattal megakadályozni, vagy ha már a veszély kitört, annak nagyobb mérvű pusztítását gátolni lehet, ennélfogva a közérdek szempontjából elsőrendű közigazgatási feladatot teljesít az előljáróság akkor, ha a tűzrendészet megelőző szabályait nem az ismert kicsinyléssel és közönynyel tekinti,

hanem főleg a nyári időszak alatt ereglyél, és som érdeklődéssel teszi meg mindazon hivatalos kötelesség melyet a népesség érdekében törvények és szabályok mell az előljárói lelkiismeret parancsol.

A vármegyei tűzoltó szövetség nevében az utóbb az érdemes előljáróságot kerli.

Székesfejérvárott, 1901. június hó 11-én.

Vida Pál,
szövetségi titkár.

Dr. Burchard Belaváry Rezső,
szövetségi alelnök.

Részemről is hozzájárulok s a felhívás szigorú teljesítését rendelem:

Huszár Ágoston,
Fejérvármegye alispánja

A fejérvármegyei tűzoltó-szövetség egyebként június hó 9-én d. e. 10 órakor tartotta meg évi gyűlését Burchard Belaváry Rezső alelnök elnöklété alatt a vármegyei ház k termében.

Az élénken látogatott ülésen képviselve voltak sz.-fejérvári, moóri, lovasberényi, Felmayer-gyári, csákvá tabajdi, pátkai, alcuth, Pákozdi, zámolyi, táczai, alapi, itai stb. testületek.

Az alelnök részletes jelentésében beszámolt mindazok nevezetesebb intézkedésekről, melyeket az elnökség a múlt év ősze óta tett s felemlítette ama országos érdekű tevékenységet, melyet a hazai tűzrendészeti viszonyok fellendítés érdekében a szakkörök és a belügyi kormányzat kifejtte. Az érdekes előterjesztést az ülés helyesléssel vette tudomás s mindenben megerősítette a vármegyei szövetség elnökének helyes eljárását.

Ezután tárgyalatott a pénztári jelentés, melyn alapján a felmentvény az elnökségnek megadott s egyutt elhatároztatott, mivel a szövetség pénzkezelését a postai takarékpénztár teljesíti, ennélfogva a pénztárnoki állás fellegessé válván, az nem töltetik be többé, hanem a számadat vezetésére Vida Pál titkárt kéri fel.

Hogy a szövetség tagtestületei a szakavatottság terében buzdíttassanak, elhatározta az ülés, hogy a bicskei, márkajászó-szt-péteri, gyurói, tabajdi és csákvári tűzoltó-testület jutalmi díjakat kapjanak, az alcuthi és verebi testület pedig elismerő oklevéllel tüntetessenek ki, miután ezek a múlt év folyamán és általában kiválóbb tevékenységet fejtenek ki a tűzoltói szakismeret és szolgálat terén. Ezen jutalmi ünnepélyes átadására az illető főszolgabírák fognak felkeret.

A tiszviselői kar mandátuma ez évben lejárván, lelkélelkezés közt Kempelen Imre elnökké, Burchard Belaváry Rezső alelnökké és Vida Pál titkárrá újból megválasztatt és nekik eddigi buzgó működésükért elismerés szavaztatott.

Ezzel az ülés véget ért, melynek folyamán az össz jelen voltak ama meggyőződést szereztek, hogy a fejérmegyei tűzoltó-szövetség minden felesleges külsőséget kerülve legkomolyabb igyekezettel halad kitűzött közhasznú feladatok elérésére.

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL.

A deési tűzoltó-egylet jubileuma.

A deési önkéntes tűzoltó-egylet május hó 19-én tartotta meg 25 éves fennállásának emlékünnepeit.

Az egylet parancsnoksága a vármegye területén levő önkéntes tűzoltó-testületeket is meghívta ünnepélyére és május 17-én a szamosújvári, bethleni és rettegi egyesületek bejelentették részvételüket. Örömmel vette tudomásul a parancsnokság ezen társegyletek részvételét és már 19-én kora reggel érkeztek a bethleni bajtársak Fleth Ferenc dr. parancsnok vezetése alatt, egyenruha hiányában polgári ruhában, karjelvényvel. Utánuk érkeztek a szamosújváriak

Voith Lajos parancsnok vezetése alatt az egylet egész parancsnoksága, névszerint László Gyula és Fogarasi András szakaszparancsnokok, Orosz János segédtsizt és Hochmayer Frigyes szertárnok. Utánuk érkezett 1/4 9 órakor a rettegi tűzoltó-testület Ráday József parancsnok és Ferenc József alparancsnok vezetése alatt 22 tűzoltó az egység szabályoknak megfelelő egyenruhában. A vendégek villáreggelivel láttattak el.

Pontban 9 órakor az egylet és a vendégtestület teljes felszereléssel, zászlóval, dobszó mellett a román katonaplomba vonult és ott a hálaadó isteni tiszteletet végrehallgatta. Isteni tisztelet végeztével 10 órakor a vármegye

lisztermébe vonult egyesületünk és ott helyet foglalva, *Bánffy* Dezső báró tiszteletbeli főparancsnokot, ki a egye főispánja id. *Bornemisza* Károly báró, *Maléter* n és *Teleky* Domokos gróf országgyűlési képviselők ságában pontban 1/2 11 órakor lépett a vármegyeház ára.

Diczenty Ernő parancsnok rövid sípjelzéssel tudatta a emben levőkkel, hogy a kegyelmes úr közeledik s már sik perczen a közönség éljenzése közepette lépett a be és az elnöki asztallal szemben levő pamlagon fog- helyet.

Diczenty Ernő parancsnok felkérte ő Nagyméltóságát, a hat 25 éves tűzoltó diszoklevelét, mint alapító és letbeli főparancsnok írja alá, mit készséggel meg- t.

Erre *Bándy* György tiszteletbeli főparancsnok elnök órakor rövid, meleg szavak kíséretében a diszközgyü- negnyitotta és felkérte *Varga* Márton segédtisztet, hogy dvözlő iratokat és azután az egylet 25 éves történetét elő jelentést olvassa fel. *Varga* Márton segédtiszt elő- is a Magyar-Francia biztosító-intézet meleghangú táv- t, azután az országos tűzoltó-szövetségnek hazafias emtől áthatott átiratát és végre a Szolnok-Doboka vár- re gazdasági egyesületének elnöksége által küldött nemes e buzditó üdvözlő iratát olvasta fel.

Majd nagy érdeklődés mellett olvasta föl az egylet netét, melyet a segédtiszt állított össze s melyet a számu hallgatóság élénk tetszéssel fogadott.

Ennek végeztével *Bándy* György elnök előadta, hogy innepély sorrendje szerint a jutalmak, oklevelek és k kiosztása következik. Felolvasta a névsort és azon ndben állottak fel a kitüntetendők. *Bándy* György k az okleveleket, *Diczenty* Ernő parancsnok a jutal- at és érmekeket és *Varga* Márton segédtiszt az országos etség által kiállított igazolványokat osztotta ki. Disz- velet kaptak: *Simon* Lajos orvos és *Léner* János pénz- ok; 50—50 korona jutalmat és diszoklevelet kaptak: *János* és *Moskovitz* Márton segédtisztek, *Iszlai* István *Zabó* Károly tűzoltók; 15 éves aranyozott ezüst érmet ak: *Rác* János oszt. par., *Szöke* József és *Merő* Imre aszvezetők, *Horváth* József, *Gáspárik* János, *Fridrich* s, *Gáborfi* Lénárd és *Barcza* Károly tűzoltók; 10 éves t érmet kaptak: *Gál* János és *Kádár* Luka; 5 éves zérmet pedig: *Szekerés* Viktor szertárnok, *Nép* Már- *Kiss* Ferencz, *Fridrich* Ferencz, *Kantrai* Sándor, *Gecse* s, *Gecse* József, *Kiss* Sándor, *Luczie* György és *Darvas* s. *Diczenty* Ernő parancsnoknak *Bándy* György elnök e fel a bronzérmet.

Diczenty Ernő parancsnok szép szavakban köszönte a kitüntettek nevében a pártfogást, melyben úgy a talos körök, mint a város polgársága részéről részesült gylet. Köszönetet mondott a város azon polgárainak, nemes szívük sugallatát követve, lehetővé tették, hogy urra érdemesek pénzbeli jutalomban is részesüljenek és gylet a mostani ünnepélylyel járó kiadásait is legalább ben fedezhesse.

Ezzel a közgyűlés véget ért és a teremből az egye- t a főtéren tartandó gyakorlatra vonult ki

Pontban 1/4 12 órakor vonult ki az összes felszereléssel egylet és sorba állott a millenniumi emlékszobor előtt; 2 órakor *Bánffy* Dezső báró, mint tiszteletbeli főpa- ncsnok, szemlet tartott a csapat felett és rögtön kezdetét e a gyakorlat, mely állott gyorsszerelésből és egy táma- dól.

Az egylet tagjai dicséretes buzgalmat fejtettek ki és rövid pár percz alatt az ev. ref. egyház főtéri egy- letes épületén három vízszugár csapkodta hatalmasan a let.

Déli harangszó elhangzásakor történt a lefúvás és a

legnagyobb rendben vonult vissza az egylet laktanyájába, a városház udvarára.

Délután 1 órakor a rettegi testület szives búcsuzás után hazamenetelt és egyesületünk az itt maradt vendégek- kel a Hungária-szálloda éttermébe vonult, hol kedélyesen pihente ki a nap fáradoalmait.

A várpalotai testület parancsnokságának jelentése.

(Az 1901. évi márcz. 31-iki közgyűlés elé.)

Tisztelt közgyűlés!

Midőn szerencsénk van a tisztelt közgyűlésnek bemu- tatni a vármegyei tűzoltó-szövetség által testületünk műkö- désére vonatkozó dicsérő okmányt, ezzel mintegy doku- mentáljuk, hogy testületünk működő tagjai, tett becsületbeli fogadalmukhoz képest, kötelességüknek mindezideig meg- feleltek.

A működő tagok létszáma a múlt év elején volt 103, a rendfentartók létszáma 38, mely utóbbi létszámát meg is tartotta; kilépett 9 tűzoltó, belépett 6, a jelenlegi lét- szám tehát 100, a rendfentartó szakasszal együtt 138, tíz tiszttel.

Testületünk működése az 1900. évben a következő szolgálatokra oszlott fel: tartatott a téli időszakban 4 elmé- leti előadás és pedig a vízszerezésről a helyi viszonyok figye- lembe vételével, a csövezetésről, a jelzésekről, a tűzoltási taktikáról, az őrség teendőiről örködés idején és tűzvész kitérőse esetén; közöltettek a tűzrendészetre vonatkozó rendeletek és megmagyaráztattott dr. Óváry Ferencz vár- megyei szövetségi ügyvezető elnök úrnak »első segély rögtöni baleseteknél« című művecskéje; a fecskendő alkati- részéről, ennek működése közben előfordulható zavarok s azok gyors elhárításáról; a nyári időszakban tartatott 4 kisebb és 2 nagyobb gyakorlat, és pedig 1 rendgyakorlat, 2 fecskendő-szerelési és mászógyakorlat, 1 általános nagyobb gyakorlat és végül 1 jelképes tűztámadási gyakorlat.

Tartatott 93 órség 5—5 emberrel, mely mindig június hó 15-étől szeptember hó 15-éig terjedő időre van meg- állapítva.

A tüzesetek száma az elmúlt évben 4 volt, a tűz- oltóság azonban tűzoltás céljából ötször riasztatott, de az ötödik esetben a meggyuladt takarmány, még mielőtt az égés nagyobb mérvet ölthetett, az összefutott nép által elfojtatott.

Ugyanis 1900. évi április hó 28-án este 1/2 11 órakor kigyuladt özv. Fülöp Istvánné háza s ennek közvetlen közelében lévő alsó szomszédos háza özv. Timár Jánosné- nak, mely a tűzoltóság 2 órai működése után eloltatott; mindkét ház biztosítva volt; a tűz keletkezésének oka ismeretlen.

1900. július hó 23-án déli 12 órakor kigyuladt Soos Márton háza; daczára a sűrű építkezésnek és kedvezőtlen irányu óriási szélviharnak, a gyorsan megjelent tűzoltóság oly ügyesen és erélyesen támadott, hogy a gyors megjele- nés daczára is már 3 egyszerre égő háznál a tüzet loka- lizálta, épp akkor, midőn a sürgönyileg meghívott sz.-fehér- vári és veszprémi tűzoltóság megérkezett. Hálás köszönet legyen itt is mondvá készséges fáradozásukért. Csapatunk önerejével a tüzet 3 órai működés után teljesen eloltotta; a nagy szélvész miatt a tűz színhelyére éjjelre 5 emberből álló tűzőrség is kirendeltetett. Mind a három ház biztosítva volt, a tűzvész oka szintén ismeretlen.

1900. július 25-én déli 1/4 1 órakor gyuladt ki Deutsch Lázár háza, a melytől alig 1 méter távolságban levő Bujtár Ágoston háza is meggyuladt; a kedvezőtlen irányu szél mellett is a tűzoltóság által a tűz lokalizálva lett és 3 óra alatt teljesen eloltatott; biztosítva volt mind a két ház; a tűz keletkezésének oka ismeretlen.

ettel; egyebek közt a laktanyához is ő adta a telket, építési anyagot. *Begovcsevics* püspök a főkáptalan részleg-nagynyobb erkölcsi és anyagi támogatást helyezte sba s kijelentette, hogy ha 2000 tűzoltó fog is össze-egytől egyik el lesz látva. *Kállay* főispán a legagis-és a közügyek szolgálatában a legodaadóbb ember, szintén méltóan fogja helyét, mint a kongresszus védnöke betölteni. A tűzoltó kongresszussal egyidejű-gyanazok védnöksége alatt nagyszabásu borkiállítás-ndeznek az egriek. A rendezés munkájában *Glosz* in dr. parancsnok, *Köszler* József elnök, és mint a ig lelkes feje *Jankovits* Dezső polgármester buzgók- kiket az egész város népe szeretettel támogat- eikben.

— **A pestvármegyei szövetség megalakítása.** Hosszu sikertelen kísérletei után végre valahára megalakított- pestvármegyei szövetséget is — papíron. A *Beniczky* alispán elnöklése alatt, *Simig* Rezső kalocsai, és *Ödön* dr. monori parancsnokok, *Kiss* Károly erzsébet- alparancsnok és *Köhler* István szöv. előadóból álló szítő bizottság felhívására ugyanis június hó 24. nap- él előtt 10 órakor mintegy 40 megyebeli tiszt gyült a vármegye székházában, hol is kimondták a ség megalakítását s egyuttal elfogadták az előterjesz- lapszabálytervezetet. Addig is, míg az alapszabályok agyása után a szövetség törvényszerűleg megalakul- megválasztották ideiglenes elnökké *Beniczky* Lajos- nt, alelnökké pedig *Azékas* Ágost főjegyzőt, míg a ői teendők végzésével *Kiss* Károly lett megbizva.

— **A podheringi honvédelmek fölavatása.** Lélekemelő as ünnepséggel történt meg május hó 19 én a ács tőzsomszedságában levő Podheringen 1849. április . napján kivívott győzelmes ütközet emlékére állított demlék leleplezése. Az emlék leleplezésénél megjelen- : ütközet még élő hősei is, ám a nap hőse vala- yi között ezuttal is az volt, a ki 52 évvel ezelőtt daliá: tűzérhadnagy az ütközetet eldöntő ágyuüteg- snoka volt. Valóban a legtisztább hazafiui öröm kell, elfogja az ember szívét, ha elgondolja, hogy az a ki 52 esztendővel ezelőtt maroknyi csapatával a tűz- kora ellenséget megfutamította, habár őszbecsava- an, de viruló arczczal, daliás termettel, meg nem haj- erékkal, és a mi fő, igaz jó magyar szívvél még z ott áll a küzdőtéren, és nem lankadó szeretettel és issal ritka példát adva szolgálja a tűzoltó-intézményt.

Rezső ez, a kalocsai önkéntes tűzoltó-testület meg- őja, maiglan is parancsnoka és éltető lelke. Nem áll ukban a rég megérdemelt babért az ő homlokára , övezzük hát körül a mindnyájunk kedves *Simig* út a legtisztább bajtársi szeretettel és becsüléssel.

— **A budapesti önk. testület nyári mulatsága** f. hó vasárnapon lesz megtartva a budakeszi uton levő juhászne vendéglő helyiségeiben. Az indulás reggel kor a központi városházától a zugligeti villanyoson k; 1/2 9 órakor társas reggeli, azután társasjátékok, órakor társas ebéd. Délután 3 órakor tréfás verse- majd táncz, este 1/2 8 órakor pedig társasvacsora lesz. kezés, világposta egész napon át folyik, míg a tombola- este lesz. A társasétkezéshez a jegyek a helyszínen is kap- ; a gulyás reggeli 40 fill., az ebéd I kor. 60 fill., a borju- t vacsora 60 fill. A mulatságra belépődíj nincs, s ílet szívesen látja a társtestületek tagjait, és azok zait is.

— **A hivatás áldozata.** *Tokody* Lajos, a vácsi önk. i-testület tagja, a XV. éves szolgálati érem tulajdonosa, ői szolgálatának 18. életének 41. évében június hó ivatásának teljesítése közben hirtelen elhunyt. *Tokody* avölég a fegyház égése alkalmával a szomszédos föld- ház védelmében az alacsony tetőről zuhant le, s a pillanatban meghalt. Temetése június hó 10-én

d. u. 3 órakor általános nagy részvét mellett történt meg. Ravatalára a budapesti önk. tűzoltó-testület is nagyobb küldöttséggel koszorút helyezett, s nevükben *Flóris* Áron dr., őrparancsnok bucsuztatta el az igazán önfeláldozó kötelességtudás halottját.

— **Egy fontos vívmány.** Annak idején röviden emlí- tettük, hogy a fejérmegyei csákvári földműves iskolánál a tűzoltási és tűzrendészeti ismereteket is előadják és a meg- tartandó vizsgához kormánybiztosul *Vida* Pál előadót, a fejérvármegyei tűzoltó-szövetség titkárát küldte ki a belügy- miniszterrel egyetértőleg a földművelésügyi miniszter. E szerint tehát intézményünk szakoktatása nem csupán a belügyi igazgatás, hanem a tűzvédelem szempontjából hazánkban leginkább érdekelt mezőgazdaság terén is immár megkezdte elfoglalni a nemzetgazdaságilag megillető fontos helyét. Az iskolánál folyó év július hó 5-én tartotta meg *Vida* Pál előadó a záróvizsgát, mely alkalommal az inté- zetből kikerülő 9 másodéves lett úgy elméletileg, mint gyakorlatilag beható vizsgálat alá véve, míg a 12 elsőéves hallgató a gyakorlati résznel nyert alkalmazást. A meg- vizsgáltak néhány kivétellel dícséretes tanujelét adták a mintegy öt hónapon át heti egy-egy óra alatt tartott ki- képeztetésüknek, melyen *Goldschmid* József csákvári parancs- nok-helyettes ismert ügybuzgalomával és jeles szakértelmével fáradozott. Kinek érdeme van a tanítás meghonosításánál is. A vizsgánál résztvett kezdettől végezetéig az áldozat- kézségéről annyira ismert *Esterházy Miklós Móricz gróf.* az iskola fentartója és ennek fia Miklós gróf, ki mint jog- hallgató, most vette át atyjától a csákvári önkéntes tűzoltó- testület parancsnokságát. A vizsga lefolyásáról szóló hiva- talos jelentést *Vida* Pál már beterjesztette a földművelésügyi miniszternek, s egyben javaslatba hozta újból, hogy a tűz- oltó szakismeretek tanítását a Csákvárott szerzett tapasz- talatok alapján a többi földművelési iskolákban is rendelje el.

— **Tűz a szultán palotájában.** Június 22-ről 23-ra virradó éjszakán Konstantinápolyban tűz ütött ki a szultán palotájában, éppen annak a szobának a szomszedságában, a melyben a pádisah éjszakai álmát aluszszja. A tüzet ideje- korán észrevették s a tűzoltók félóra alatt eloltották. A vizsgálatot azonnal megindították, de a tűz okát nem tudták kideríteni. A szultán nagyon megijedt s a követeknek, a kiket másnap fogadott, elmondotta, hogy milyen nagy vesze- delemben forgott az élete. A szultán nagyon megörült a tűz elfojtásának és örömeiben hatszáz mentőérmét osztott szét a tűzoltók között.

— **A soroksári testület** június hó 29-én a városháza udvarán szépen sikerült gyakorlattal szolgáltatta tanubizony- ságát komoly törekvéseinek és képességeinek. A gyakor- laton jelen voltak a budapesti és erzsébetfalvai testületek képviselői is, kiknek nevében *Szily* József dr. adott a látottak fölött elismerésének kifejezést a testülethez intézett beszédében. A gyakorlat végeztével a Duna-szigeten kezdé- tét vette a júniális, arra nézve azonban, hogy mikor vég- ződött, adataink nincsenek.

— **Érem kiosztás.** A *m. á. v. északi főműhely* tűzoltó- testülete június hó 23-án délelőtt, az *újlaki téglá és mész- égető r. t.* tűzoltó-testülete pedig július 6-án este díszgya- korlatot tartottak, melynek végezetével megtörtént a szol- gálati érmek kiosztása. — **A Ganz-gyári tűzoltóságok** f. hó 14-én d. e. 10 órakor a villamos gyár telepén tartják meg együttes gyakorlatukat, s ugyanakkor lesznek kiosztva a szolgálati érmek is.

— **A zala-baki önk. tűzoltó-testületet** újjá szervezték legközelebb. A testület elnöke *Hayser* Vilmos, uradalmi kezelőtiszt, alelnöke *Bernard* Vilmos, uradalmi főerdész, parancsnok pedig *Kumper* Márton körjegyző lett.

— **Furcsa tűzoltás.** Alsó-Karaszló, ugocsamegyei köz- ségben a napokban tűz ütött ki és az ottani lakosság sajátságos módot használt a tűzvész terjedése meggátlására. Egy szemrevaló menyecske teljes Éva kosztyumben, fel-

bontott hajjal és egy kenyérral a hóna alatt, imádkozva körül-körül járta a tűz által megtámadott házakat, néhány asszony pedig a veszélyeztetett házak előtt állva, rostákkal próbálta a tüzet elhajtani. — Kérdésemre — mondja a tudósító — a nép felvilágosított, hogy az Évakosztömüs nő a tüzet megakadályozza továbbterjedésében, s mivel a tűz akkorára ugy is szűnőfélben volt, a nép a varázslónőnek tulajdonította, hogy az tovább nem terjedt.

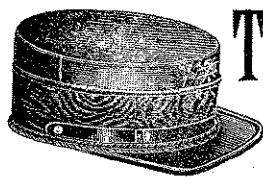
— **Tüzesetek statisztikája.** A folyó év *április* havában Magyarország területén — beleértve Fiumét és kerületét s nem értve bele Horvát-Szlavonországot — 879 községben 1076 tüzeset fordult elő. A károsultak összes száma 2312, az okozott kár pedig 2,431.784 korona volt. (A múlt év április havában 897 községben 1081 tüzesetnél 2622 egyén 2,931,950 korona kárt szenvedett.) A tüzesetek közül 373-nak gyújtogatás, 10-nek öngyújtás, 3 nak villámcsapás, 110 nek gyermekek játéka gyulával, 20-nak világító szerekkel való gondatlan bánásmód, 211-nek hanyagság és gondatlanság, 97-nek más egyéb volt az oka, míg 243 esetben a tűz oka kideríthető nem volt. Meghalt vagy halálos sérülést szenvedett 7, s nem halálos sérülést 31 ember. Huszezer koronánál nagyobb kárt okozó tüzeset összesen 22 fordult elő, és pedig: *Turdossinban* (Árvam.), április 18-án, — *Borsos-Berinkén* (Nógrádm.), április 5-én, — *Üregen* (Nyitram.), április 12-én, — *Kálózon* (Fejérm.), április 10-én (két egyén 160.200 korona kárral), — *Pusztasabolcon* (Fejérm.), április 24-én, — *Mező-Örsön* (Györm.), április 1-én, — *Vámoson* (Somogym.), április 10-én (57 egyén 114.040 kor. kárral és 3 nem halálos sérüléssel), — *Felső-Szoporon* (Sopronm.), április 23-án, — *Bonyhádon* (Tolnam.), április 28-án (egy egyén 144.978 kor. kárral), — *Uj-Dombóváron* (Tolnam.), április 29-én, — *Felső-Patyron* (Vasm.), április 1-én (egy nem halálos sérüléssel), — *Pipoczon* (Vasm.), április 12-én, — *Parabutyron* (Báesm.), április 29-én (egy egyén 82.950 kor. kárral), — *Jánoshidán*

(J.-N.-K.-Szolnokm.), április 5-én, — *Üllön* (Pestm.), április 14-én, — *Budapesten*, április 3-án és április 23-án (három egyén 50.000 kor. kárral), — *Jászón* (Abauj-Torna) április 4-én, — *Décsön* (Sárosm.), április 5-én, — *Uzsok* (Ungm.), április 4-én, — *Zsalobinán* (Zemplénm.), április 10-én, — végül *Bereczken* (Háromszékm.), április 11-én

Felelős szerkesztő:

Dr. SZILY JÓZSEF.

HIRDETÉSEK.

Tűzoltó-sapkák

az Országos Tűzoltó-Szövetség előírása szerint

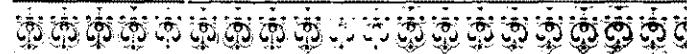
a legjobb anyagból azért szállítható

olcsóbban, mint bárki más,

mert magunk készítjük

Kívánatra árjegyzéket vagy mintasapkákat szívesen küld

RITSCHER ZSIGMOND ÉS FIA
KÖRMEND.

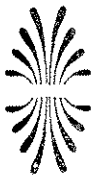
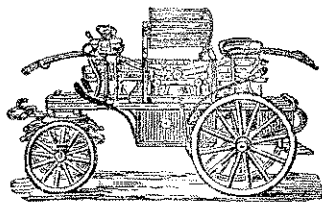

STERNBERG ÉS KÁLMÁN

Budapest,

VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-felszerelési gyári raktár.

Teljesen vas-kocsi szerkezet.

Központi érez-szelep szerkezet.

Tűzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felszereléseket az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és minden e szakmába vágó tárgyakat a legjobb minőségben és kiállításban jutányos áron szállítunk községeknek és tűzoltó-testületeknek kedvező árszerzési feltételek mellett.

Kívánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármintve küldünk.

GYÁR:

RAKTÁR:

IV., Magyar-utca 26. sz. || IV., Magyar-utca 18. sz.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése

BUDAPESTEN.

Kitüntetések: **Ő Felsége a Királytól** ipari érdeméért: a legfelsőbb elismerés, a *Ferencz József-rend lovagkeresztje*, a koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.

A »M. kir. Operaház«, »Nemzeti-« »Nép« és »Vigszínház«, »M. kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zenede«, »Fővárosi és Önkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.

~~~~~ Ajánlja mindennemű saját gyárában készült ~~~~~

rézfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszereit,

valamint saját találmányú javított és szabadalmazott

ezimbalmait, pedállal és a nélkül.

Úgyszintén mindennemű valódi olasz és másféle igen tartós **húrokat** és mindenféle **hangszeralkatrészeket**, jótállás mellett azok jóságáért, a csinos és tartós munkáért, valamint különösen a **tiszta hangolásért.**

ZENEMŰKERESKEDÉSEMREN

raktáron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei.

➡ Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg. ➡

Tűzoltó-egyenruhákat és felszereléseket

legjutányosabban, teljesen az „Országos Tűzoltó-Szövetség” előírása szerint készít

BLUM SÁNDOR

Ő Felsege a perzsa császár és orosz császári nagyhercegi udvari szállító

=BUDAPEST=

IV., Váci-utca 17. sz.

Nagyobb megrendelés esetén mérték-vétel végett saját költségemen szabá-
szaim egyikét kiküldöm

Fiókraktár: Árjegyzékek készséggel küldetnek. Fiókraktár: **B.-GYULA.**

Az 1896. évi párisi műiparkiallításán aranyéremmel kitüntetve.

RÉTAY ÉS BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váci-utca 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények, kokárdák, válszalagok

nagy választékban.

Zászlószegek,

névvel és dobozzal.

Saját műhímző-intézet.

Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a legnagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi milleniumi kiállításon „kitünő munka-, kiváló versenyképesség- és nagybani termelésért” a milleniumi nagy éremmel kitüntetve.

• Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigoruan az új szabály szerint készítünk. •

M kir. udvari szállítók.

Ó cs. és kir. Fensége József főh. udv. száll.

Cs. és kir. ausztr. udvari szállítók

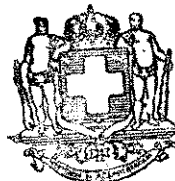
Szerb kiráti udvari szállítók.

Perzsa császári udvari szállítók.

Görög királyi udv. szállítók.

Ó Fensége a görög trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók, ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállító

BUDAPESTEN, IV., Váci-utca 35., IV., Eskü-út 3. számú sarokházban levő

Magyarország legelső és legnagyobb egyenruha-készítő-intézetét

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek jutányos árak mellett számittatnak.

Ajánlunk továbbá tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rőzsekéseket, baltákat és sípokat, sapkákat posztóból és bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztyűket, gallérokat stb a legdúsabb választékban.

Üzletünk azelőtt a Károly-kaszárnyában volt.

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük.

Nagyobb megrendelés esetén mértékvtel végett fűszabászaink egyikét saját költségünkön kiküldjük.

Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. Sürgőnyezim: Tiller udvari szállítók Budapest.

• • • Polgári ruhán viselendő rendjelek és érmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. • • •

Polgári öltönyök és fémerneműek!

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgönyezim:

„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott fecskendők
száma 14200.

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VÁCZIÚT 69.

GYÁRTMÁNYOK:

Szivattyúk: kézi-, járgány-, szlj-, gőz- és villamos hajtásra, házi-, építkezési-, gazdasági- és legkülönbébb ipari czélokra.

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízszállítók, kocsis-, targonca- és hordozható fecskendők, kender- és lentömlők, mézgával bélelt, mézga- és mézga-tekeres-tömlők és tartozékaik.

Tűzoltósági eszközök és létrák: személy- és szer- szállítókocsik, víz- hordókocsik, szénkocsik, tömlőmotolák, különféle létrák és fáklyák.

Tűzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapkák, övek, balták, oldalfe- gyverek, jelvények stb.

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, utcai seprőgépek, közuti sárvonógépek, hó- ekék, kocsik billenő szerkezettel, egyengető úthengerek, pöcze- gödör-tisztító-készülékek légszivattyúval és Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval.

Közegészségügyi szerek: teljes gőzfertőtlenítő telepek, fer- tőtlenítő készülékek, stabil és szál- litható alakban, fertőtlenítő szerkocsik, fertőtlenítő-személy- szállító, mentő- és tárgyszállító kocsik és kötszer sterilizátorok.

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabadal- mazott vas- vagy fakoronával, vala- mint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és épít- kezők számára. **Vas harang-állványok.**

➡ **ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.** ➡

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG. HIVATALOS ÉRTESSÍTŐJE.

A »Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-
HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Kossuth Lajos-
utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, félévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelékébe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példánynak ára 40 fillér.
Előfizetések és reklamációk a kiadóhivatalhoz címzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legutányosabb ára
mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árengé-
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom: A X. országos tűzoltó-szaktanfolyam. — *Technikai rész:* Tűz malmokban. Irta: Breuer Szilárd. — »Excelsior« szabadalmazott gyorsított-készülék. — *Általános rész:* A berlini nemzetközi tűzoltó-kongresszus (II.) — *Hirek.* — *Hirdetések.*

A X. országos tűzoltó-szaktan- folyam.

Tizedizben rendez immár a budapesti önkéntes tűzoltó-testület országos szaktanfolyamot, méltóvá tévén magát önzetlen eljárásával az ország elismerésére és hálájára.

Igaz ugyan, hogy az elismerés és hála szava vajmi ritkán, akkor is csak a legszűkebb körből hangzott föl, sőt a testület közczélu fáradozásai akárhányszor még tűzoltói részről is, tehát épp arról a részről, a honnan legkevésbé lehetett volna várni, féltékenykedő gáncsoskodással találkoztak, ám épp ezen körülmény igazolja legjobban a testület parancsnokságának ügyszeretetét és önzetlenségét, fáradozásának eredményei pedig a tanfolyamok szükségességét.

Valóban örvendetes dolog, hogy a tanfolyamok rendezése és ezzel a tűzoltói szakismeretek terjedése szükségességének tudata mindinkább tért hódít hazánkban s immáron nemcsak egyesek és testületek, hanem már a hatóságok is képesek az ezzel egybekötött nagy érdekeket átérezni, de sőt támogatni is, a mit szépen igazol az a körülmény, hogy a mig kezdetben a hallgatók legnagyobb része mindennemű hatósági támogatás nélkül saját költségén, avagy legfeljebb az amúgy is szegény testületek csekély támogatásával volt kénytelen a tanfolyamon részt venni, ma a hatósági támogatással kiküldöttek több mint $\frac{1}{4}$ -ét alkotják a létszámnak.

Ime az idők jele, melynek az élet kérlelhetetlen logikája mellett előbb-utóbb el kellett következnie,

mert a felebaráti szeretet isteni törvényeire támaszkodva el lehet ugyan várni a jóktól és nemes szívüektől, hogy bajba jutott embertársaik életénel és vagyonának védelmére nappal és éjjel egyaránt nyugalomuk, egészségük, testi épségük, sőt életül feláldozásával is egész munkaerejükkel sikra szálljanak, ám azt, hogy mindezen, soha eléggé nem méltányolható áldozatok tetejébe még vagyon erejüket messze túlhaladó anyagi áldozatokat is hozzanak, valóban józan fővel követelni nem lehet.

Pedig ezt tették eddig a mi hatóságaink, talán nem egészen meggyőződésből, hanem inkább kényelmi politikából akkor, midőn a hatósági feladatot képező tűzoltást mindenestől magára hagyták, attól a legegyszerűbb támogatást is megtagadták, és ezzel a tűzoltó-intézmény fejlődését a közgazdaság pótolhatatlan kárára sokáig lehetetlenné tették.

Ily előzmények után vajjon nincs-e elég okunk örvendezni azon, ha látjuk, hogy a mi hatóságaink is valahára kezdenek kibontakozni a közömbösség tengerárjából, s itt is, ott is odaállnak segítő kezükkel, biztató jóindulatukkal a már-már csüggedők elé. Balzsam ez a mi sziveinknek, megkönnyebbülés a mi aggódó lelkeinknek, és új erő a mi gyöngülő karjainknak.

Régóta epedve vártuk már a jóindulatnak ezt az ébredését. Már-már kétségbevontuk annak elkövetkeztét, annál nagyobb örömmel fogadjuk tehát azt. S ha mégis van valami, a mi örömünk teljességét megzavarja, a mi sziveinkbe a keserűség érzését beleoltja, ez az, hogy az intézményünk iránt való érdeklődést és jóindulatot éppen ott nem látjuk, a hol annak első sorban kellett volna meg-

Az 1901. évi július hó 29-től augusztus hó 18-ig tartandó

Országos tűzoltó-szaktanfolyam

elméleti és gyakorlati tantárgyainak és előadóinak

BEOSZTÁSA

Tantárgy	A tantárgy észleletes felosztása	A tanórák		Előadó
		száma	mely napon tartatnak? (július 30—augusztus 14.)	
Szervezés	a) alakulás, szervezeti tagozás, szövetségek, alap- és szolgálati szabályok, adminisztráció	3	30, 9, 13.	Dr. Szily József
	b) egyenruha, rangjelzés és személyes felszerelés	1	14.	Dr. Szily József
Tűzoltó-szerek	a) a szivattyú szerkezete, működése és annak alkalmazása	5	30, 30, 31, 31, 6.	Köhler István
	b) szivattyúk kipróbálása	2	14, 14.	Köhler István
	c) a szivattyú működési zavarai és a szerek gondozása	3	6, 7, 8.	Lukáts Gyula
	d) mászó, mentő és egyéb szerek és azok alkalmazása	3	1, 2, 5.	Kálmán Géza
Vízszerezés	folyam, vízvez., kutak, medenczék stb.	2	1, 3.	Dr. Szily József
Tűzjelzés	kürt, harang, sürgöny és telefon	1	5.	Kállay Imre
Tűzrendészet	a) kormányrendelet és egyéb tűzrendészeti rendeletek	2	31, 5.	Dr. Szily József
	b) megelőző tűzrendészet és a tűzrendészet kezelése	4	3, 7, 9, 10.	Markusovszky Béla
	c) az építkezés elemei	2	1, 2.	Breuer Szilárd
Tűzoltás és védelem (taktika)	a tűzek minősége, megtámadása és eloltása; csővezetés, takarítás; támadási tervek megoldása	8	3, 6, 8, 9, 10, 12, 12, 13.	Breuer Szilárd
Első segély	első segély balesetknél és mentés	7	2, 7, 8, 10, 12, 13, 14.	Dr. Balogh Dezső
Összesen:		43		
Gyakorlati rész.				
Rendgyakorlatok		5	30, 31, 1, 2, 5.	Tomcsányi Béla
Szerek gyakorlati ismertetése	a) szivattyúszerek	1	30.	Köhler István
	b) mászó- és mentőszerek	1	31.	Kálmán Géza
Szivattyú-szerelés		12	30, 1, 2, 2, 3, 3, 5, 6, 6, 7, 8, 8.	Dr. Szily József Oszetzky Lajos Breuer Szilárd Kállay Imre
Mászó- és mentőgyakorlatok		9	31, 1, 3, 5, 6, 7, 7, 8, 9.	Oszetzky Lajos Dr. Balogh Dezső Kálmán Géza
Támadás és vezénylés		14	9, 9, 10, 10, 1, 12, 12, 12, 13, 13, 13, 14, 14, 14.	Dr. Szily József Oszetzky Lajos Breuer Szilárd Markusovszky Béla Lukáts Gyula
Összesen:		42		

Az előadások a VIII. Bezerédy-utcai elemi iskolában, a gyakorlatok pedig a X. Orczy-úti gyakorlótéren tartatnak. A tanfolyam tartama alatt esetről-esetre meghatározandó időben a székesfővárosi tűzoltóság és az önkéntes tűztestület gyakorlatai, a fővárosi tűzörsegek, a budapesti tűzoltószeregyarak, valamint egy színház, egy malom és egyes többi gyárak és a mentőlakatnyája fognak megtekinteni. Ezekon kívül lehetőség szerint füstkészülékek, extincteurök, lító-szerek, stb. gyakorlati kipróbálása.

X. ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZAKTANFOLYAM

TANÓRÁINK ÉS ELŐADÓINK BEOSZTÁSA.

1901. Julius—Aug.		Elmélet (délelőtt)			Gyakorlat (delelőtt)		
		7—8	8—9	9—10	5—6	6—7	7—8
30	Kedd	Szervezés (1 a) Dr. SZILY	Szivattyú-szerek (2 a) KÖHLER	Szivattyú-szerek (2 a) KÖHLER	Rendgyakorlat TOMCSÁNYI	Szivattyú-szerek bemutatása KÖHLER	Szivattyú-szerelés Dr. SZILY
31	Szerda	Szivattyú-szerek (2 a) KÖHLER	Szivattyú-szerek (2 a) KÖHLER	Tűzrendészeti rendeletek (5 a) Dr. SZILY	Rendgyakorlat TOMCSÁNYI	Mászó-szerek bemutatása KÁLMÁN	Mászógyak. (dugólétra) ÖSZETZKY
1	Csütörtök	Mászó-szerek (2 d) KÁLMÁN	Az építkezés elemei (5 c) BREUER	Vízszerezés (3) Dr. SZILY	Rendgyakorlat TOMCSÁNYI	Szivattyú-szerelés BREUER	Mászógyak. (dugólétra) ÖSZETZKY
2	Péntek	Az építkezés elemei (5 c) BREUER	Mászó-szerek (2 d) KÁLMÁN	Első segély (7) Dr. BALÓGH	Rendgyakorlat TOMCSÁNYI	Szivattyú-szerelés ÖSZETZKY	Szivattyú-szerelés KÁLLAY
3	Szombat	Megelőző tűzrendészet (5 b) MARKUSOVSZKY	Taktika (6) BREUER	Vízszerezés (3) Dr. SZILY	Szivattyú-szerelés ÖSZETZKY	Szivattyú-szerelés Dr. SZILY	Mászógyak. (horoglétra) Dr. BALÓGH
5	Hétfő	Tűzjelzés (4) KÁLLAY	Mászó-szerek (2 d) KÁLMÁN	Tűzrendészeti rendeletek (5 a) Dr. SZILY	Rendgyakorlat TOMCSÁNYI	Szivattyú-szerelés KÁLLAY	Mászógyak. (horoglétra) ÖSZETZKY
6	Kedd	Szivattyú-gondozása (2 c) LUKÁTS	Taktika (6) BREUER	Szivattyú-szerek (2 a) KÖHLER	Szivattyú-szerelés KÁLLAY	Szivattyú-szerelés ÖSZETZKY	Mászógyak. (horoglétra) KÁLMÁN
7	Szerda	Szivattyú-gondozása (2 c) LUKÁTS	Megelőző tűzrendészet (5 b) MARKUSOVSZKY	Első segély (7) Dr. BALÓGH	Szivattyú-szerelés BREUER	Mászógyak. (horoglétra) Dr. BALÓGH	Mászógyak. (mentőfömlő) KÁLMÁN
8	Csütörtök	Taktika (6) BREUER	Szivattyú-gondozása (2 c) LUKÁTS	Első segély (7) Dr. BALÓGH	Szivattyú-szerelés Dr. SZILY	Szivattyú-szerelés ÖSZETZKY	Mászógyak. (kötél-leeresz- kedés) Dr. BALÓGH
9	Péntek	Megelőző tűzrendészet (5 b) MARKUSOVSZKY	Taktika (6) BREUER	Szervezés (1 a) Dr. SZILY	Mászógyak. (horoglétra) ÖSZETZKY	Támadás és vezénylés	
10	Szombat	Első segély (7) Dr. BALÓGH	Taktika (6) BREUER	Megelőző tűzrendészet (5 b) MARKUSOVSZKY	Támadás és vezénylés		
12	Hétfő	Első segély (7) Dr. BALÓGH	Taktika (6) BREUER	Taktika (6) BREUER	Támadás és vezénylés		
13	Kedd	Szervezés (1 a) Dr. SZILY	Taktika (6) BREUER	Első segély (7) Dr. BALÓGH	Támadás és vezénylés		
14	Szerda	Első segély (7) Dr. BALÓGH	Egyenruha és felszerelés (1 b) Dr. SZILY	Szivattyúk kipróbálása (2 b) (2 óra) KÖHLER	Támadás és vezénylés		
16	Péntek	S z ó b e l i v i z s g a			G y a k o r l a t i v i z s g a		
17	Szombat	S z ó b e l i v i z s g a			G y a k o r l a t i v i z s g a		

Kelt a budapesti önkéntes tűzoltó-testület parancsnokságának 1901. évi július hó 24-ik napján tartott üléséből.

Bulyovszky Aladár,
miniszteri biztos.

Dr. Szily József,
parancsnok.

Kállay Imre,
titkár.

Folyó	község	vármegye	Él.	Ve.	r a n g j a			Hely.			
1	Antal János	Nyiregyháza	Szabolcs	39	ág. ev.	kocsigyártó	szakaszpar.	vártüzér-tizedes	ö. t. testület	14	csoportos
2	Ápáthy Vilmos	Gölniczbánya	Szepes	37	ág. ev.	erdőmester	—	gyal. tiszthelyettes	városi tanács	—	"
3	Bauer Dezső	Budapest	—	18	r. k.	joghallgató	—	—	kéményseprő ipartestület	—	saját
4	Bauer Rezső	Zala-Szt.-Gróth	Zala	31	"	kéményseprő iparos	csővezető	gyal. köztitűz	ö. t. testület	2	csoportos
5	Becsei Ignác	Nagy-Várad	Bihar	38	"	tb. rendőr-biztos	—	gyal. őrmester	városi tanács	—	"
6	Beleznay László	Jászberény	J.-N.-K. Szolnok	38	"	köztisztviselő és hírlapíró	—	gyal. tizedes	önként	—	"
7	Bihary Aladár	Nándorvölgy	Gömör	36	"	járásírnok	—	gyal. tizedes	elemi biztosító-társaság	—	"
8	Bilcsék József	Léva	Bars	37	"	rendőr-alkapitány	—	—	városi tanács	—	"
9	Blázsik Mátyás	Csongrád	Csongrád	36	"	szabómester	csővezető	gyal. köztitűz	önként	12	"
10	Bücher J. Jakab	Szeged	—	31	"	adó-ellenőr	segéd-tiszt	tart. hadnagy	ö. t. testület	2	"
11	Deák Péter	Nagy-Kanizsa	Zala	35	"	rendőr-főkapitány	tűzoltó	tart. főhadnagy	városi tanács	1/2	saját
12	Dittler Aurél	Pécs	Baranya	27	"	gyári hivatalnok	—	gyal. számv.-őrmest.	Zsolnay-gyár	—	"
13	Elszász István	Budapest	—	21	"	főv. tanító	szivattyús	póttartalékos	önként	1/2	"
14	Fejes Imre	Budapest	—	27	ev. ref.	gyári munkás	tűzoltó	honvédgyalogos	önként	3	"
15	Pericsán György	Hódos	Arad	28	g. k.	állami tanító	—	—	önként	—	csoportos
16	Fridmann Miksa	Szepes-Szombat	Szepes	28	izr.	járásb. irodavezető	szakaszpar.	gyal. felülv.	ö. t. testület	6	"
17	Göndör Ferencz	Ó-Becse	Bács	31	r. k.	felekezeti tanító	titkár	gyal. póttartalékos	ö. t. testület	4	"
18	Gurka Márton	Apatin	"	26	"	közs. tanító	jegyző	honvéd póttartalékos	ö. t. testület	1 1/2	"
19	Juhász Imre	Monor	Pest	37	ev. ref.	szijgyártó	alparancsnok	huszár tizedes	Pest vármegyei szövetség	4	"
20	Kallós Béla	H.-M.-Vásárhely	Csongrád	28	ev. ref.	rendőrségi tisztviselő	—	huszárőrmester	városi tanács	—	"
21	Kancsár Imre	Ócsa	Pest	25	r. k.	adóügyi jegyző	—	mentelep katona	Pest vármegyei szövetség	—	"
22	K. Kiss József	Ócsa	"	26	"	járásb. aljegyző	alparancsnok	tart. honv. hadnagy	Pest vármegyei szövetség	1/2	"
23	Kiss Károly	Erzsébetfalva	"	29	"	főv. mérnök	alparancsnok	gy. hadapród tiszth.	önként	3	saját
24	Kollár Antal	Zagyva-R.-Inaszó	Nógrád	37	"	vaseszterg. mester	alparancsnok	honv. gyal. szakaszv.	ö. t. testület	8	csoportos
25	Kovács Sándor	Ermihályfalva	Bihar	32	ev. ref.	közrendőr	—	huszár	községi előjáróság	—	"
26	Kőrösi József	H.-M.-Vásárhely	Csongrád	20	izr.	rendőrségi díjnok	—	—	önként	—	"
27	Kúnos Jenő	Galgóc	Nyitra	37	r. k.	áll. polg. tanár	parancsnok	gyal. póttartalékos	orsz. tűzoltó-szövetség	8	"
28	László József	Nyiregyháza	Szabolcs	37	"	városi tisztviselő	szolg. segéd.	—	ö. t. testület	8	"
29	Marton Lajos	Battonya	Csanád	40	"	várm. útbiztos	alparancsnok	drabant-testőr	ö. t. testület	1	"
30	Z. Marzer Rezső	Budapest	—	37	"	kéményseprő üzletvezető	—	—	ipartestület	—	saját
31	Menyhárd Sándor	Felső-Hahót	Zala	40	"	felekezeti tanító	—	—	önként	5	"
32	Nagy Gerő	Kézdivásárhely	Háromszék	28	ev. ref.	énekvezér tanító	—	gyal. póttartalékos	városi tanács	—	csoportos
33	Perdi György	Fogaras	Fogaras	39	r. k.	szijgyártó	szakaszpar.	—	alispáni hivatal	17	"
34	Rákossy Gyula	Budapest	—	32	r. k.	szabads. főhadnagy	—	szekerész főhadnagy	önként	—	saját
35	Rehák Pál	Nagy-Szalonta	Bihar	29	ev. ref.	gymnasiumi tanár	alparancsnok	gyal. tábori lelkész	ö. t. testület	1/2	csoportos
36	Reorián György	Fogaras	Fogaras	28	g. k.	ácsmester	tűzoltó	hidász szakaszvezető	alispáni hivatal	—	"
37	Sander Károly	Fogaras	Fogaras	47	ág. ev.	városi hivatalnok	alparancsnok	—	alispáni hivatal	26	"
38	Sarkady Sándor	Mármaros-Sziget	Mármaros	37	ev. ref.	czipész	—	—	ö. t. testület	18	"
39	Sükösd István	Ungvár	Ung	40	ev. ref.	állami tanító	alparancsnok	honv. póttartalékos	önként	5	saját
40	Szabó József	Kézdivásárhely	Háromszék	34	ev. ref.	állami tanító	—	gyal. póttartalékos	városi tanács	—	csoportos
41	Szász Feren cz	Alsó-Siménfalva	Udvarhely	33	unit.	állami isk. igazgató-tanító	alparancsnok	gyal. póttartalékos	ö. t. testület	1	"
42	Szigethy Ödön	Tapolcza	Zala	32	r. k.	tanító	parancsnok	—	orsz. tűzoltó-szövetség	6	"
43	Ifj. Szilber János	Csongrád	Csongrád	30	r. k.	könyvkiadó	alparancsnok	honv. gyal. tizedes	ö. t. testület	6	saját
44	Szollár István	Keszthely	Zala	22	ág. ev.	tanító	—	gyal. póttartalékos	ö. t. testület	—	csoportos
45	Tankóczy Gyula	Szatmár-Németi	Szatmár	34	r. k.	v. tan.-jegyző, tb. tanácsnok	parancsnok	—	városi tanács	1	"
46	Tomcsányi Bertalan	T.-Szt.-Márton	Turóc	26	ág. ev.	községi írnok	—	gyal. szakaszvezető	alispáni hivatal	—	"
47	Ujváry János	Monor	Pest	33	r. k.	szabómester	szakaszpar.	honvéd-huszár	Pest vármegyei szövetség	4	"
48	Várady Kálmán	Nagy-Lónya	Bereg	21	ev. ref.	felekezeti tanító	—	gyal. póttartalékos	önként	—	"
49	Dr. Vitályos Géza	Erzsébetváros	Kis-Küküllő	26	"	járásírnok	—	népfelkelő	járásí hatóság	—	saját
50	Visnyovszky Dániel	Selmeczbánya	Hont	32	ág. ev.	pékmester	szert., szakp.	élelmezési póttart.	ö. t. testület	7	csoportos

esetekhez való egységes kivonulás szempontjából a testület a rendelkezésére álló 2 pár fogaton kívül még 2 párt állított be állandó szolgálatra.

A jelentkezés és beruházás július hó 28. és 29-én történt meg, úgy hogy az összes hallgatók a testület által adott egyenruhával és fölszereléssel láttattak el.

Az ismerkedő estély július hó 29-én este 8 órakor tartott meg a Doktor-féle tavaszmező-utcai vendéglő kerthelyiségében. Az asztalfőn *Bulyovszky* Aladár miniszteri biztos foglalt helyet, oldalán az előadói karral. Ő nyitotta meg a felköszöntők sorát, szeretettel üdvözölve a nagy számú hallgatókat, melynek nevében *Deák Péter* nagykanizsai rendőrőrnagy kapitány viszont a miniszteri biztost és az előadói kart köszöntötte föl.

Szily József dr. parancsnok megemlékezve a tanfolyamok hivatásáról, a tanulásban és munkában való kitartásra buzdította a hallgatókat, míg *Markusovszky Béla Bulyovszky* Aladár és *Szily József* dr.-t, mint az önkéntes tűzoltói eszme vezérharcosait éltette. Indítványára azután régi szokás szerint sorban állottak fel a tanfolyam hallgatók, hogy községük tűzrendészeti és tűzoltói viszonyait megismertessék, s ezzel is hozzájáruljanak az ismerkedés tökéletesebbé tételéhez.

Másnap, július hó 30-án reggel 7 órakor nyitotta meg a tanfolyamot *Bulyovszky* Aladár belügyminiszteri biztos a hallgatókhoz intézett szép beszéddel, melyre *Szily József* dr. parancsnok, mint a tanfolyam vezetője válaszolt, kiemelve *Bulyovszky* Aladárnak a tanfolyamok fokozatos fejlesztése terén szerzett kiváló érdemeit, mire az előadások kezdetüket vették.

Az elméleti előadások naponta 7-10-ig, a gyakorlatok pedig naponta $\frac{1}{2}$ 5— $\frac{1}{2}$ 8-ig tartattak a megállapított tanterv szerint. A hallgatók közül naponta négy ember éjjeli őrseget is teljesített a testület tartalék őrsohajában, hogy a szolgálatot e téren is tanulmányozhassák.

A rendes tanítás keretén kívül ugyancsak a szakismeretek gyarapítása céljából különböző gyárak, színházak stb. építkezési és tűzrendészeti viszonyai is tanulmányozás alá vétettek, s ezek mindig délelőtt 10 órakor vétettek sorra.

Igy augusztus hó 5-én megtekintették a Ganz és társa kőbányai-úti vaggongyárát, hazánk egyik legnagyobb gyártelepét, 6-án *Scserbovszky* Szaniszló főparancsnok előzékeny kalauzolása mellett a központi tűzoltó-laktanya berendezését, 7-én reggel 6 órakor a hengermalmot, 8-án a budapesti szivattyú- és gépgyárat, 10-én a mentőpalotát, az V. és IX. kerületi tűzőrsegeket, délután $\frac{1}{4}$ 4 órakor a magyar színházat, melyben ez alkalommal tartott meg a színpadi záporpróba is, 12-én az operaszínházat, 13-án a székesfővárosi hivatásos tűzoltóság egy nagyobb szabású gyakorlatát és végül utolsónak 14-én *Köhler* István kőbányai fecskendő-gyárát, hol egyszersmind a fecskendők mikénti kipróbálásának tanítása is eszközöltetett.

Az augusztus hó 1-én megtartott gyakorlat alkalmával az »Excelsior« gyorsoltó-készülékkel való kísérletet meg. A készülékről lapunk más helyén emléke meg részletesebben.

Augusztus hó 3-án *Köhler* István mutatta be a korlótéren az általa készített 3 hengerű benzinmotor kenderőt, ráczáfolván ezzel a lapunk ez idei 6. szám között azon vádra, mely szerint hazai gyárosaink a tűz szer-gyártás terén újításokat, javításokat tenni akarnak.

Szép és tanulságos volt a hivatásos tűzoltóság *Scserbovszky* Szaniszló főparancsnok által e hó 1-én tartott gyakorlata, melyen bemutatott a fecske iskola és gyorsszerelése, a gráci dugó és augsburgi létra szerelése, a Magirus-féle forgatható tololétrával elbánás, a Geittner és Rausch-féle gőzfecskendő műkö a villamos accumulator lámpák használata; legérdeke része azonban a gyakorlatnak a Stude-, a Stolcz- és Mi féle légevezető fűstkészülékeknek, a pneumatofornak, Neupert-féle oxigénes légzőkészülékeknek egyszerre bemutatása és az utána történt riasztás volt.

A gyakorlati kiképzéshez a budapesti önkéntes tűz testület szerein kívül a budapesti szivattyú és gép részvény-társaság egy kétkerekű mozdonyt, és egy v. kocsi-fecskendőt, *Köhler* István fecskendőgyáros pedig kétkerekű mozdonyt, egy városi és egy községi kocsi kenderőt engedett át szolgálatra, mely lekötelező sziv gűkkel nagyban hozzájárultak a begyakorlás gyors és tökéletesebbé tételéhez.

Tűzesetekhez a tanfolyamhallgatók ez ideig 4-ig vonultak ki, és pedig 7-én a kerepesi-út 40. sz. pi tűzhöz, 8-án a Dessewffy-utczába asztalos-műhely égé 9-én a soroksári-utca 40. sz. zsiradék égéshez és 10-én budakeszi-út 48. sz. tetőtűzhöz. Ezekén kívül próbaria egy ízben tartott.

Az előadók létszámában a tavalyihoz képest csak változás történt, hogy *Breuer* Szilárd segédtiszt ezuttal b ségtől nem gátolva újból elfoglalta előadói tisztjét, a jelzés ismertetésére és a gyakorlati kiképzéshez pedig *K. Imre* titkár vonatott be az előadók sorába.

A vizsgák e hó 15-én veszik kezdetüket, s azok miniszteri biztoson és előadókon kívül részt vesz *Barabás* István vasvári parancsnok, orsz. szöv. előad mint a magyar országos tűzoltó-szövetség kiküldött viselője.

Az elméleti vizsga 15., 16. és 17-én reggel 7-11 a gyakorlati vizsga pedig 16. és 17-én délután $\frac{1}{2}$ 5— $\frac{1}{2}$ 1 fog megtartatni. Ezt követi az előadói kar értekezle leszerelés, a vizsgaeredmények kihirdetése, s végül bu vacsora rekeszti be a jubiláris X. országos tűzoltó-szak folyamat, melytől az eddig látottak után csak jó és has eredményeket várhatunk.

TECHNIKAI RÉSZ.

Tűz malmokban.

(Mutatvány *Breuer Szilárd* »A tűzoltás szabályai. Tűzoltói taktika« című művéből.)

A malmi tüzek legnagyobb része a lisztnek meggyulása által idéztetik elő, mivel a liszt részben a levegőben szállva, részben a zugokba lerakodva, majdnem minden munkatermet ellep. A hammelni malomrobbanás alkalmából *Weber* tanár kísérletek alapján konstatálta, hogy a lisztpor gyulékony és hogy a különböző lisztnevekből oly lisztporzások képezhetők, melyek meggyulása igen erős robbanás kíséretében áll be. Ugyanezt találta maláta, rizs és keményítő liszt, finom őrlött korpá, fapor, finoman poro-

zott dextrin és hasonló anyagok, valamint a gabonatiszt gépekből kiszálló pornál is.

A liszt gyulékonyasága annak minőségétől függ ragadós búza és rozsliszt kevésbé gyulékony, mint a nitro tartalmu anyagokban gazdagabb árpa, rizs, maláta-liszt por puha búza pora gyulékonyabb, mint a kemény búzáé. Igen fontos pedig azon körülmény, hogy a lisztpor gyulékonyasága a sűrűségétől függ. Ha kevés lisztpor száll a levegőben, az az nem is gyulad meg; ha azonban egy köbméter levegőben 20—30 gramm lisztpor szállong, akkor a gyulás valószínűsége már beállhat. A könnyen porzó liszt könnyebben alkotja a gyulékony porfelhőket, mint az inkább összefüggő lisztanyag; de hosszabb és kellő vastagságú

amok is meggyúladhatnak hirtelen és gyorsan, a mely ilmény azután magyarázatát képezi annak, hogy a liszt-égése tovább is átvitetődik. A kellő vastagságú liszt am meggyulása beállhat akár nyílt világ és láng által, r pedig tüzes tárgyakkal való érintkezés útján pl. ha malomkő között egy vasdarab áttüzesedett, vagy mely tengelyvég (tengelycsapágó) gyors forgás közben gtüzesedett. A lisztpornak öngyulása kizártnak tekinthető, íve a pörkölt lisztet, mely, a mint már Lemery 1700-ban bebizonyította, úgy a liszt, korpa, mint a rizs, kávé, iszpor stb. átmelegszik, és meggyulad önmagától, ha köljük és azután gyapjába, vászonba csavartatnak, illetve kokba töltetnek.

A pornak gyulékonyosságát mutatja egyébként a követő két kísérlet is. 1. Ha egy gázláng fölé tartott finom án át finom lisztet, korpát, faport, szénport szítalunk, or azok a levegőn felette hevesen és tökéletesen fognak zni. 2. Ha egy szivardoboz két ellenkező oldalán lyukat unk, azután az egyik lyukon át a ládába kevés lisztet ásba öntünk és a lyukhoz illesztett fúvó szellőjét úgy nyitjuk a lisztre, hogy az porzódjék és ugyanakkor a sik lyukon át a szálló porfelhőbe egy teherizzó drótot zunk, akkor a por hirtelen meggyulása oly durranással végbemenni, mely a nyitott láda fedelét fellöki, ha pedig leragasztva volt, felszakítja.

Ha az adott levegőmennyiségben aránylag kevés, vagy r por száll, akkor ezen tűnemény nem áll be; csakis a egő és por határozott keveréke és fehérizzó vas idezi ezen legnagyobbfoku robbanóhatást. Mert nyílt helyen hirtelen elégsé folytán származó magas hőfok ellszáll, g ellenben zárt helyen az égési gázok éppen a nagy fokban expandálnak és fokozott nyomást idéznek elő, mely oly nagy, hogy a malom falát és tetőzetét kilökheti. gy akkor, a midőn a molnár nyílt világgal gondatlanul nik, nem mindenkor keletkezik tűz is, vagy robbanás, tisztán azon véletlen körülménynek köszönhető, hogy a rkeverék nem volt oly sűrűségű, mint a milyen a robnáshoz kell; de mivel éppen ennek beálltát előre megapítani nem lehet, azért a nem kellően elzárt világ és ag malomban mindenkor eltiltandó.

Por robbanása tudvalevőleg bekövetkezik liszt, gabona, parafa keményítő, dextrin, maláta, fa-, kő- és barnaszén orának a levegőben való szállingózása és nyílt láng jelenete esetén. Leginkább robban oly szénfajta, mely csak 1—24% illó részt tartalmaz, de dinamit és hasonló robunó anyag felrobbanása csak akkor gyújthatja fel, ha 4%-nál bb methánt tartalmazó bányagáz van jelen. Buza és maláta gkönnyebben robban, már 18—20 gr. 1 cmb.-re is elég, ig árpa és borsónál 33—35 gr. kell 1 cmb.-re, minden etre azonban elég 40% portartalom, ha ez nem tartalmaz 30%-nál több nedvességet. E mellett a levegő 2.68-szorosa rjed ki, de úgy nem rombol soha, mint másféle robbanás.

robbanást előidézheti: nyílt láng, izzó vas, fém vagy ódarab, továbbá a malomkövek közé szorult kő, vagy sóg által előidézett sziporkazápor, de egyes sziporka nem.

Erős lisztrobbanás volt 1898. január 4-én a hamburgi ikötőben egy gabona-elevátorban, melynek dobtengelye izessé futott és így a szálló port felgyújtotta. A robbanás reje oly nagy volt, hogy az elevátor hátsó oldalát nagy obajjal szétlökte és a 12—15 m. magasra felcsapó lángtól munkás égési sérülést szenvedett.

(Övintézkedés gyanánt felsorolható: a jó szellőztetés, mely a pornak a levegőben való összegyűlését megakadályozza; az örlendő gabonából a kövecsek és vasdarabok zorgos kiválasztása; a villamos világítás, vagy jól záró iztonsági lámpások alkalmazása; a dohányzás és gyufák asználatának tilalma; a legnagyobb tisztaság. Pókhálók, isztpor, finom cser, száraz fűrészpör és forgács, kenderis lenhulladék, gyulékony egyéb hulladékok gondosan eltávolítandók, és éjjen át a malomban nem hagyandók. A

lámpásokat a malomban nem szabad kinyitni, tisztítani és meggyújtani, csak a malmon kívüli helyiségben, és csak tűz- és szélmentes lámpás használandó. Tüzelőhely, kémény malomban nem türendő. A munka befejeztével a malom gondosan átvizsgálendő és minden oltószer használatára mindenkor kész állapotban helyen legyen. A szélmalom vihar közeledtével ollóállásba helyezendő. Gőz- és tüzfellesztők mindenkor szikramentesek legyenek; a cső tetejére dupla szikrafogó teendő; a lokomobilok tüzelője alatt vízzel telt pléhedény álljon a parázs felfogására. Minden gőzkazán az épülettől és gyulékony tárgytól legalább 4—5 m. távol, vagy tűzbiztos épületben elhelyezett legyen.)

Malmokban a tűz azért veszélyes, mert egyrészt a malom tele van faszervezetekkel, facsatornákkal, melyek ki vannak száradva, és tele vannak könnyen gyuló, sőt hirtelen meggyulás folytán robbanó és a tüzet gyorsan tovább vezető lisztporral, másrészt pedig mert a sok gép mozgása által előidézett léghezam a tüzet éleszti. A malmokban a tűz éppen a világítás gondatlan kezelése folytán meggyuló repülő lisztpör meggyulása és surlódása folytán állhat be. A liszt ugyanis rakásban nem gyulad és ég, de ha porzik, akkor hirtelen gyulad, robban; ez okból liszt-rakásokra sugarat nem szabad akkép vezetni, hogy a liszt felszálljon, hanem szórva, hogy az egész rakást fátyolszerűen borítsa, péppé tegye.

Ha a lisztporzás még kicsi, akkor zsákkal beborítva a lyukas helyet, a porzás, tehát égés is megszűnik; ha azonban már farészek is kezdenek égni, akkor a malom járását be kell állítani, a tüzet vízzel oltani és a gépezetet átvizsgálva, a benne lévő parazsat alaposan eltávolítani; továbbá meg kell akadályozni azt, hogy oda még több anyag hozzáömöljék, és a tüzet táplálja.

Ha az ugynevezett hengerben, a rezgő szitáknál gyuladt meg a lisztpör valami módon, akkor be kell állítani a liszt további beömlését ezen hengerbe, továbbá ezen és valamennyi ezen hengerrel összeköttetésben álló többi hengert megállítani, akár a *hajtszíj ledobása*, akár pedig a *malom beállítás* által, mire a hengerek megvizsgálndók, a parázs kiszedendő és ha farészek is égnének, azok vízzel leoltandók és végül a henger kitisztítandó.

Ha a felvonóban gyulad meg a felvonó hevederje s ettől a lisztpör, akkor a mozgó felvonó igen hamar teljesen lángba fog borulni a padlásig, felgyújtja a hengert és a közbeeső csatornákat, melyekben a léghezam a lángokat több emeleten át levei, mindenütt gyújtván. Itt első sorban be kell állítani a *felvonó mozgását*, akár egy bedugott fa, vagy vasruddal, akár pedig a *szíj ledobása* vagy a malom beállítás által; egyuttal le kell dobni a hozzá tartozó henger szíjját is, hogy abban se legyen lisztporzás. Aztán valamennyi emeleten át el kell zárni a felvonó nyílásait (ha azok fedője hiányzanék, nedves zsákokkal), a hengerben a tüzet eloltani, mint fentebb elmondatott, a felvonó legfelsőbb nyílását vigyázattal kinyitni és a tüzet benne vízzel leönteni. Mielőtt ezen nyílást kinyitjuk, először sok vízzel rendelkezünk, másrészt pedig öntsük le a nyílás környékén a lisztpört, nehogy az esetleg kihulló szikrától meggyuladjon.

A lisztkeverő kamarában a lisztpör robbanása a leg-erősebb, mert zárt helyen történik; ily robbanás szétdobja a kamarát, ledobja a tetőzet egy részét, sőt romba dönti az épület egy részét is. Az ily robbanás által felkavart lisztpör másodsor is robbanhat, ha lánghoz ér; lánggal azonban nem igen fog égni még a fa sem. A malmot be kell állítani, a kamara alatti és feletti padlást átvizsgáltatni, és vízbe mártott zsákkal a parazsat eloltani; a biztonság kedvéért szerelhetünk egy sugarat is készenlétbe.

Ha a szélkamrában támad a tűz, a malmot be kell állítani, a parazsat vedrekkel leoltani és a malomból kivinni és sugarat is szerelni, mert a szélkerék léghezama a kamarát esetleg lángba boríthatja.

Surlódás folytán kigyuladhatnak a *szárazon futó*,

gyors forgású tengelyek s a rajtok fekvő liszpor és a kövek. Ily égés erős szaga által teszi magát észrevehetővé. Ha a szélkerék tengelye kigyulad, a tűz igen hamar elterjedhet a dobra, csőre, a szélkamra felé, és ezen át több emeletre is. Itt a malmot gyorsan be kell állítani (de nem a szíjj ledobása által); azután a szélkamra égését oltjuk egyrészt, másrészt pedig a szélkerékhez vezetünk sugarat és a felette levő padlásra. hol az esetleg talált tüzet eloltjuk. A dob és a csatorna szétbontandó, a benne levő parázs eloltandó vederrel, vagy sugárral. Ha nem szívókerék, hanem nyomókerék van, akkor nem a szélkamra felé terjedhet a tűz, hanem a gépek felé, és akkor onnan kell az átvizsgálást kezdeni a kerék felé.

A kövekben surlódás vagy vastárgy által okozott szikrázás folytán keletkezett tűz, ha a kő üresen jár, nem oly veszélyes, de ha őrlő, akkor felgyujtja a felvonót és a hengert is, sőt ha ez explodál, még a többi hengerekre is áterjed egészen a tetőzetig. *Kötűzek oltásánál* a tűz elvezetése miatt a lefelé vezető kiömlési cső tolózárra bezárandó (a padlón) és a felvonó beállítandó azáltal, hogy a szomszéd kő kulcsát a felvonó nyílásának felső végén bedugjuk; azután az őrlő anyag felülről beömlését megakadályozzuk, az őrlő szekrény elvétele által; végül a kő faburkolatát és a követ felemeljük és a sziporkát nedves ronggyal letöröljük; vizet csak akkor használunk, ha okvetetlenül kell, mert a forró kő elrepedne. Ha a kő faburkában porzás ellen egy vászon krinolin van, ezáltal a tűz hatálya nagyobbodik. Némely malomban egy exhaustor elszívja a kötől a lisztport facsatornán át az ugynevezett kollektorba, honnan csigák a kamrákba viszik. Tűz esetén ezen exhaustor működése beállítandó, elvezető csőve elzárandó, hogy a tüzet szét ne vigye. A kollektoroknál a légáramlat öt percenkint beállítatik egy lánczemelyű-szerkezet által, mikor is a lisztpor lehull s elvezetetik; akkor a légáramlat újból kezdődik. Egy vasrúd felemelése által kézzel is elzárható az exhaustor csőve. Ha a kötől a felvonó s hengerbe is jutott parázs, akkor minden emeletre kell sugarat szerelni s ilyenmű tűz támadása szerint eljárni s a malmot beállítani. A tűz az exhaustorban hamarabb terjed, mint a felvonóban, miért is nála erélyesebben kell eljárni s eloltani; a csatornában a lisztpor robban és a robbanás áterjed a kamrákra is, a tüzet tehát két irányban kell oltani s a tisztítóollóval a csatornát kitisztítani; ha a kamra a malmon kívül van, akkor robbanása sem oly veszélyes.

A koptató és tisztító helyiségben a gépek száraz járása okozhat tüzet. Veszélyes itt csak a szélkerék által okozott léghuzam folytán a kerék égése és a kefélogép, melynek kigyulása által tüzet foghat ennek kamrája és a vele a padláson összeköttetésben levő lisztkamra is. Az eljárás ezeknél olyan, mint a szélkerék és kamra égésénél elmondott.

Minden malomtűznél a földolog, hogy azonnal észrevételessék, tehát *folytonos őrködés* gyakoroltassék; hogy továbbá az ott levők fejet vesztve el ne meneküljenek, hanem rögtön az oltáshoz fogjanak a kellő erélyvel. Ha pedig látjuk, hogy a tűz a rendelkezésre álló eszközökkel, sugarakkal nem oltható, akkor kimenekülve az égő malomrészből, annak vasajtait tegyék be maguk után.

Az ily nagy mérveket oltott malomtűznél azután *sok és nagy sugár* alkalmazandó, mert ily nagy láng és hőség ellenében annak sincs hatása, elvész; itt csak *a még nem égő részeket kell védeni* és leghamarább lehet állást foglalni a malommal összefüggő raktárakban, mert ott a tűz lisztpor hiányában lassabban terjed. *A raktárak* égése azonban nehezen oltható, mert a bennök *felhalmozott zsákok* miatt a sugár a farészekhez nem ér; azok *csak a teljes kítakarítás után olthatók*.

„Excelsior“ szabadalmazott gyorsoltó készülék.

P. C. Carré, párisi mérnök és vegyész (Rue Lafayette 139.) a fejlődő szénsavgáz nyomásával működő gyorsoltó készüléket szerkesztett, melyet a X. országos tűzoltótanfolyam hallgatóinak augusztus hó 1-én mutatott ki Orczy-úti gyakorló-téren.

A készülék különösen Franciaországban évek óta már alkalmazásban, nevezetesen a múlt évi párisi kiállításban 2000 darab volt elhelyezve, s úgy használható valamint könnyű kezelhetősége miatt kívánatos volna nálunk is kiterjedtebb alkalmazást nyerne.

A készülék maga hengeralakú, 1. mm. vastag, ólmrozsdamentes vaspléhedény, mely felső részén fedővel mentesen elzárható töltőnyílással és egy görbitett csövecskével bir, mely utóbbi a szénsav által kinyomtatott sugár vezetésére szolgál. A nikkelezett rézcsavarral rögzített fedőlaptól egy ércből készült hengeralakú, rostaszerű nyílulék a készülék belsejébe s e kosárban nyeres elhelyezve a savat tartalmazó beforrasztott üveghenger, melytől csavaron át egy fejes vasszeg nyulul a szabadba. A készülék fenekén a könnyebb kezelésre egy behajtható fogantyút melyet kézbe fogva, ha a fölfordított edény fejes vasszeg a földhöz vagy keményebb tárgyhoz ütjük, úgy az edény belsejébe sülyedő vasszeg összetöri az üveghengert abban levő sav elegyül az edényben levő, különböző szén-tartalmazó vízzel, s a vegyülés nyomán keletkező szénsavgáz a kis görbitett csövön át nagy erővel 8—12 m. hosszúságban nyomja ki a sókkal és szénsavval telített csőbe.

Már az eddig közlötökből is láthatni, hogy »Excelsior« rendszere lényegében teljesen azonos a különböző »Matafuegos«, »Extinctör« stb. néven ismeretű különösen az amerikai tűzoltóságok által igen kiterjedten használt oltó-eszközök rendszerével s azoktól legfeljebb szénsavképzésre szolgáló sók és savak különfelesége, inkább azonban könnyüesége és könnyen kezelhetősége különbözik. Míg ugyanis az eddig használt különféle extinctörök 10—15—20 liter, sőt ennél nagyobb ürtartalomra készültek s csak a legritkább esetekben voltak ember által kezelhetők, addig az »Excelsior« kétféle méretben, 2 $\frac{1}{2}$ vagy 4 $\frac{1}{2}$ liter ürtartalommal készül, rendkívül könnyű, működésbe helyezése és kezelése nem igényel nagyobb szakértelmet, különleges eszközöket nem igényel mert a szegnek a földre ütésével pillanatok alatt működésbe helyezhető. És épp ebben rejlik az »Excelsior« legnagyobb előnye az eddig ismert extinctörök fölé, melyekben az edények nagysága miatt a szénsavképzés nem volt rohamos s a lassan fejlődő szénsav nem volt képes — feljebb csak hosszabb s a tűz keletkezése alkalmával mennyire drága idő eltelésével — megfelelő nyomást kifejteni a nagyobb tömegű vízre s így természetes, hogy a sugár mechanikai oltóhatása sem érvényesülhetett a mérvben.

Mekkora oltóhatást lehet elérni az »Excelsior« nem neveltségesen csekély, 2 $\frac{1}{2}$ —4 $\frac{1}{2}$ liter vízzel, azt elmozdítják a bemutatott kísérletek.

Egy kátránnyal erősen bemázolt 4 méter magas és 1 méter mély elől nyitott féltalpas deszkaalkotmány, mely belül vékonyabb fahasábokkal, mával, forgácsal meg volt rakva, s petroleummal jól öntözve, meg lett gyújtva s midőn már erősen és felületesen égett az egész, a 2 $\frac{1}{2}$ liter ürtartalmú készülék sugara elegendő volt ahhoz, hogy a tüzet azonnal leoltssa, hogy csak itt-amott maradt belőle egy kis parázs.

Egy 1 $\frac{1}{2}$ méter hosszú és 1 méter széles gödör lett töltve petroleummal kevert kátránnyal, s midőn magasságban csapkodtak már a lángok, a kisebb készülék eléréséig volt arra, hogy a kátrány tüzet teljesen eloltssa.

Nagyon természetes, hogy a készüléknek a csekély ékmennyiség miatt szinte meglepő oltóképesége nem iető vissza tisztán és kizárólag a szénsavnak a készü-
1 kifejtett 6—7 légköri nyomására, hanem leginkább hogy a folyadék maga telítve van oly, a föltaláló dalmát képező vegyi anyagokkal, melyek a tüzre jutva, természetes oltóképesége mellett saját külön oltó-
is képesek kifejteni s ekként a csekély folyadék oltó-
ségét sokszorososan megnövelik.

Könnyűsége és könnyű kezelhetősége, valamint bámu-
keltő oltóképesége mellett azon tulajdonsága, hogy zülék egy pillanat alatt bárki által működésbe helye-
kiválóan alkalmassá teszi a készüléket arra, hogy a ző tüzet, még mielőtt nagyobb kiterjedést öltött
még csirájában elfojthassák s azért tűzveszélyes

anyagokkal dolgozó műhelyek, gyárak, színházak, hang-
versenytermek, kiállítási csarnokok, üzletek, könnyen gyuló
olajok stb. raktározására szolgáló helyiségek tűzvédelmében
az első segély megadására az »Excelsior« kiváló szolgál-
latokat van hivatva tenni.

A készülék használhatóságát csak növeli az, hogy a készülék maga rozsdamentes, szilárd anyagból van elő-
állítva és így felette tartós, maga a folyadék pedig, ha évekig áll is, oltóhatásából mitsem veszít.

A 2¹/₂ liter ürtartalmu készülék ára 24 kor., a 4¹/₂ liter ürtartalmu nagyobb készülék pedig 36 korona. Egyszeri töltés 2, illetve 4 koronába kerül, s a töltést az adagonkint dobozokban adott sókeverékkel, valamint a zárt üveghenge-
rekben levő savval bárki maga is eszközölheti

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

berlini nemzetközi tűzoltó-kongresszus.

II.

Az előkészítő gyűlés befejeztével program szerint kedő estének kellett volna lenni a kiállítási nagy ven-
ben, ám az ismerkedésből semmi sem lett.

A központi bizottság tagjai szerte széledtek, ki erre, a, egyik a városnak vette az útját, másik a kiállítási onbā ment, itt-amott egy-két régi ismerős leült egy-
sztalhoz, ám a német rendszer az egymáshoz közele-
lehetetlenné tette. A ki a tágas épület terraszán ült,
: csak rajnai bort volt szabad fogyasztani, a ki a dlevögőre kitett asztalokhoz telepedett, sörnél egyebet kaphatott. Hát ez a rendszer jó lehetett volna talán
neteknek, — ha ugyan azok, mint jó házigazdákhoz
elsőeknek el nem illantak volna, — de biz az idegenek-
nem tetszett. Egy óra mulva nem is volt már ott ó.

A kongresszus ünnepélyes megnyitása június 6-án dél-
10 órákor ment végbe a német birodalmi gyűlés termében.
1500 minden nemzetbeli tűzoltó gyűlt egybe a hatal-
teremben. Az emelvényen az elnöki szék körül foglal-
helyet a nemzetközi szövetség központi bizottságának
i, míg a többiek a padokat és karzatokat töltötték meg,
Az elnöki széket *Rheinbaben* porosz államminiszter
lta el, mint a kongresszus díszelnöke. Mellette *Hammer*-
porosz belügyminiszter, *Kamarovszky* Pál gróf elnök,
Westphalen alelnök, ültek.

A kongresszust *Rheinbaben* díszelnök nyitotta meg a
elentek szíves üdvözlésével. Szíve egész melegével és
lével üdvözlő — ugymond — a nagy számban egybe-
tűzoltókban a felebaráti szeretet és igaz önzetlenség
olait, kik az önzés mai korszakában is a legnagyobb
áldozással munkálkodnak az emberiség jólétén, s a leg-
o példát szolgáltatják arra, miként lehet egy szent
e szolgálatában egy mindinkább nagyobbodó táborka
eni azokat, kiknek szívéből az önzés a nemesebb ide-
fogalmát még nem ölte ki. Végül háromszoros hochot
lott *Vilmos* német császárra.

Utána *Hammerstein* belügyminiszter emelkedett szó-
s, miközben szép szavakban méltatta a tűzoltók ember-
ti szolgálatait, sikert kívánt a kongresszus tanácskozá-
oz, melyekről a jelenlevők bizonyára a közjót előmoz-
tanulásokkal fognak visszatérni. Melegen óhajta —
mond, — hogy a tűzoltók példátlan fáradozásaiban meg-
ánuló nemes törekvéseket a nemzetek fiai ne csak
sék, hanem azokat érdemük szerint meg is becsüljék.
il a különböző nemzetek uralkodóira mondott három-
os hochot.

Kamarovszky gróf francziául elmondott elnöki meg-
ája után egymásután emelkedtek szólásra a nemzetek

képviselői. *Rauter*, a belga szövetség elnöke francziául,
Sachs angolul és németül, szólaltak föl: majd *Guesnet*, a
francia szövetség elnöke, tolmácsolta német nyelven a
francia nemzet üdvözlését, könnyen érthetőleg a nagy
számban jelen volt németek tüntető lelkesedése közben.
Beszédje végével ünnepélyességgel nyújtotta át a német
tűzoltó-intézmény jeleseinek a francia tűzoltó-szövetség
tisztelőbeli tagsági okleveleit, mely kitüntetésért *Westphalen*
(Hamburg) mondott köszönetet. *Hopfenhausen* tábornok
(Szent-Pétervár) az orosz nemzet, *Hraba* városi tanácsos
Bécs városa, *Marie* Luxemburg, *Goldon* milánói parancsnok
Olaszország, *Fernandez* oportói parancsnok Portugál,
Óváry Ferencz dr. Magyarország nevében üdvözlötték élénk
éljenzések között a kongresszusra egybegyűlteket.

Az üdvözlések elhangzása után a jelenlevő 1500 tűz-
oltó nevében az elnökség üdvözlő sürgönyt küldött a Potsdam-
ban időző német császárhoz, mire kezdetüket vették a tulaj-
donképeni tanácskozások.

Az első felolvasó *Kleber*, stuttgarti orsz. tűzrendészeti
felügyelő volt, ki a *tűzoltóságnak az építésrendszethez való
viszonyát* tárgyalta. Felolvasásában rámutatott arra a rend-
kívüli könnyelműsége, melylyel különösen városokban a
telkek nagy drágasága miatt a legkisebb területet is beépi-
tik, s melyeket megakadályozni egyes egyedül az építés-
rendőri szabályoknak legszigorúbb végrehajtásával lehetne.
Hangsúlyozta annak szükségességét, hogy az építkezéseknél
a tűzrendészeti érdekek jobban érvényesüljenek; e célból
kívánatos volna, hogy a tűzoltással e téren összefüggő kér-
déseket a tűzoltóság egyeteme maga is vegye tárgyalás
alá és hasson oda, hogy az erre vonatkozó törvények és
rendeletek megalkotásának és végrehajtásának munkájába
tűzoltói szakerek is bevonassanak. E célból szükségesnek
véli, hogy a tűzoltótisztek — ugy a hivatásosak, valamint
az önkéntesek az építkezés elemeire kioktattassanak. Végül a
következő határozati javaslatot terjesztette elő: »A berlini
nemzetközi tűzoltó-kongresszus szükségesnek tartja, hogy
a tűzoltó-intézmény vezetőinek az építésrendőri kérdések
megoldásánál a legmesszebb menő befolyás biztosíttassék.«
A javaslatot a kongresszus élénk helyesléssel fogadta el.

Utána *Caquier*, creili parancsnok, a francia szövetség
mozgékony titkárja tartott francia nyelven felolvasást
»Az automobilon a tűzoltás szolgálatában« cizmél Felol-
vasásában élénk színekkel ecsetelte az automobilon rend-
kívül nagy előnyeit a tűzoltásban. Mint rögtön készenlétbe helye-
zhető első sorban a villamos erővel hajtott fecskendőket aján-
lotta, másodsorban a lovak által vontatott fecskendőket,
s csak harmadsorban a gőzzel hajtott automobil fecskend-
dőket. Megjegyezte azonban, hogy a villamos fecskendők
csak az első beavatkozásra alkalmasak, míg a kitartó hosszú
munkánál a gőzzel hajtott automobil fecskendőknek kell
előnyt adni. A tanulságos előadást a jelenlevők zajos

helyeslésekkel kísérték, s e hatást sem a honnoveri, sem pedig a hamburgi parancsnokoknak a szénsavval hajtott fecskendőket dicsérő felszólalásai sem tudták lerontani.

Edvin O. Sachs, londoni építész, az angol tűzvédelmi bizottság elnöke »Az angol tűzvédelmi bizottság szervezete és tűzálló anyagok vizsgálata« czimvel tartott előadást. Ismertette a bizottság működését, különösen pedig a különböző építkezési anyagoknak, ajtóknak, ablakoknak, válaszfalaknak stb. tűzálló képességére vonatkozólag megejtett vizsgálatok eredményeit. Kiváló érdeklődéssel találkozott előadásának az a része, mely a különböző fából készült ajtók tűzálló képességét ismertette, s melyek eredményeit fotografikus felvételekben demonstrálta. Előterjesztett és egyhangulag elfogadott határozati javaslata a következő volt: »Kívánatos, hogy a különböző anyagok és épületszerkezetek tűzálló képességének megállapítására vonatkozó vizsgálatokat az állami és községi hatóságok egyaránt támogassák s hogy ezen vizsgálatok mindenütt lehetőleg egyöntetű elvek szem előtt tartásával rendeztessenek.«

Az utolsó előadó Welsch belga-gandí parancsnok volt, ki a füstkészülékekről tartott francia nyelven szakszerű előadást, melyben a forgalomban levő legkülönbözőbb készülékek előnyei és hátrányairól mondott gyakorlati tapasztalatai alapján kritikát. Féltető volt már, midőn az elnöklő Westphalen e napra a kongresszus tanácskozásait befejeztnek nyilvánította.

Délután $\frac{1}{2}$ órakor az általános villamossági társaság földalatti vasutakkal összekötött gyártelepeit tekintették meg igen sokan, míg mások az időt a kiállítás tanulmányozására fordították.

Este hét órakor volt a kiállítás éttermében a hivatalos ünnepi bankett. Vagy 600-an vettek azon részt, egyebek közt Rheinbaben államminiszter, Hammerstein belügyminiszter, Windheim rendőrfőnök, Jacob kereskedelmi tanácsos, a kiállítás főintézője stb., kik a külföldi államok képviselőivel együtt a főasztalnál foglaltak helyet.

Az első felköszöntőt Rheinbaben államminiszter mondotta a külföldi államok uralkodóira. Kamarovszky gróf Rheinbaben kongresszusi díszelnököt éltette.

Dittmann brémai parancsnok Windheim rendőrfőnökre, mint a rendőrség kebelébe tartozó berlini tűzoltóság fejére, ez viszont a tűzoltókra és azok összetartására üritette poharát.

Vermes Béla megemlékezve Vilmos császárnak Budavárban tartott, s minden magyar ember szívét ma is boldogan megdobogtató felköszöntőjére, a németek lelkesedése közben tolmácsolta a magyarság háláját a német nemzet uralkodója és szeretetét a nagy német nemzet iránt.

A nagy politikát a felköszöntők sorába ismét Guesnet, a francia szövetség elnöke vitte be és pedig mondhatni nagy sikerrel. Ismét német nyelven beszélt, s a mire 30 év óta nem volt eset, a német császárt, a nagy fejedelmet köszöntötte föl, nagyon természetesen a németek általános zajos tetszése közben. Rheinbaben természetesen nem hagyhatta a felköszöntőt szó nélkül s miközben ama reményének adott kifejezést, hogy a kongresszus békés tanácskozásai a nemzetek között netán levő ellentétek kiegyenlítéséhez is nagy mértékben hozzáfognak járulni, a kongresszus és kiállítás megteremtőire Jacob tanácsosra, Giersberg berlini és Westphalen hamburgi parancsnokokra üritette poharát. Több felköszöntő hangzott még ezután föl, mignem a bankett 10 óra után véget ért. A történeti hűség kedvéért még szükségesnek tartom megjegyezni, hogy a bankett ára fejenként 5 márka, a főasztalnál ülő »vendégek« számára pedig 15 márka volt, lehetséges azért, mert utóbbiban benn volt már a bőségesen kivett — gőzfürdő ára is.

Junius 7-én, a kongresszus második napján délelőtt 9 órakor megnyitotta már Westphalen alelnök a tanácskozások sorát. Elsőnek Krameyer merseburgi tűzfelügyelő olvasta fel tanulmányát »A magánbiztosító társaságoknak üzoltási czélokra való megadóztatása általában« czimvel.

Az előadó szerint mindinkább szaporodik azok száma a tűzoltószerkesztés ellen állást foglalnak úgy egyszerűen abból az indokból, hogy a tűzbiztosítás díjával a tökéletesebb berendezéssel csakis a tűzbiztosítás társaságok érdekei lesznek szolgálva. A tűzoltó-szerkesztés és jókarban tartása, továbbá a tűzoltó-szerkesztés szerencsétlenül járt tűzoltók és azok hátramaradott segélyezése ugyanis akkora terhet ró különösen a községekre, hogy valóban megindokolt, hogy a tűzbiztosító-társaságok is a tűzvédelmi kiadásokhoz való járulásra köteleztessenek, miként az több német államban évek óta tényleg meg van. Szükség esetén állami tűzbiztosítványok állítandók föl. Határozati javaslata a következő volt: »A kongresszus kizárólag tűzvédelmi czélokra szolgáló állami alapoknak törvényhozási úton való létesítésére szükségesnek tartja, s ezért ajánlja, hogy az anyagi eszközök előteremtésére a magán-tűzbiztosító-társaságok is köteleztessenek.« A javaslat pro és kontra élénk vitát eredményezett, melyben részt vett Czermack (Ausztria), Sachs (Lippe) és mások. Különösen Sachs kardoskodott a javaslat ellen. Fölhozta, hogy gazdasági szempontból igazságtalan volna a magán-tűzbiztosító-társaságokat megterhelni, mivel azok is huznának ebből, a kik biztosítva nincsenek. A felszólalók többsége azonban a javaslat mellett foglalt állást. Mivel a németek Svájcra, Bajorországra, Meklenburg-Strelitzre is a kérdés megvan már oldva. Így Svájcban megterhelni a biztosítási kényszer, Bajorországban meg vannak adóztatva a biztosító-társaságok, míg Mecklenburg-Strelitzben megadóztatva, kik magukat nem biztosítják, a kérdés vitának azért végeredménye az volt, hogy a kongresszus javaslata majdnem egyhangulag elfogadta.

Rendkívül érdekes volt Lundh orosz császári tábornok odessai parancsnok előadása az »Oroszországi külföldi tűzesetekről, a tűzoltás és vízszerezés nagy hidegben.« czimvel. Előadta az orosz építkezés mizerabilis viszonyait, s a tűzoltók kifolyólag magyarázta a tűzesetek rendkívüli nagyságát, s az indokait. Fából és szalmából van az építkezési anyagok, pedig nemcsak a kis községekben, hanem még a városokban is. Így Pétervárott 6000 kőházra 12000 faházat építettek, melyek között természetesen a tűznek határt szabó tűzvédelmi eszközök nagyrészt hiányosak, legesek, tökéletlenek, a hideg óriási, a havazás járható teszi az utakat, s a vízszerezés többnyire lehetetlen. A tűzcsoda, ha egész városok pusztulnak el, s nem ritkán oly tűzesetek, melyeknek 600—700 ház esik áldozatul. Ilyen viszonyok között a tűzoltóság is más fölszereléssel kell dolgozni, mert az egybeült használt oltó-fölszereléssel ott sokra lehetne menni. Így a vízvezetési csőhálózatot a vízvezetés elkerülése végett 2 m.-nél mélyebben kell a földbe helyezni. Az ugyanily mélyen fekvő hydransokat önmaguk víztelenítő készülékkel kell ellátni, a vasfedőket sóval kell tisztítani, zsákokkal vagy trágyával befödni. Ha nagy hó után olvadás, majd ismét fagy áll be és a hydransok jégkéreg képződik, úgy azt forró vízzel kell onnan leteríteni. Ezért városokban külön e czélra készült állandó készülékkel ellátott vízfordókocsik vannak. Szibéria- és keleti oroszországban a moszkvai List-féle gyárból szállított oltófecskendőket használnak, melyek tüzelésre is be vannak szerelve s melyeknél a fecskendőszerkezet egy meleg vizet tartó ládában van, s mely arra is szolgál, hogy abban a víz megfagyott tömlőket fölengeszteljen. A tűzoltásnál kiválóan jól játszik Oroszországban a házak hirtelen lebontása, hogy a tűzoltóságok oly készülékekkel is el tudják távolítani azokat segélyével egész házakat egyszerre lerántani. Sajnálatosnak mondja továbbá, hogy ezen nehéz vizsgálatokra kötelező övrendszabályok Oroszországban nincsenek, s még maguk a tűzoltóságok is csak saját legjobb szokásaikra utalva. Reméli azonban, hogy az orosz tűzoltó-szövetségnek nemsokára sikerül megteremtene a megoldás módját.

Ruhrstrat, stettini parancsnok »*Árúházak tűzbiztonsáról*« szolt. Saját tapasztalatai nyomán első sorban rámutat az áruházak nagy mértékű tűzveszélyességére általában ezen tűzveszélyes állapotnak szerinte igen sok oka van. az árúk rendkívül nagy tömege, azok egymásra halmozottsága, az üzlet gyorsabb lebonyolítását elősegítő nleges építkezési mód, kivált pedig a nagy helyiségeket alkotó lépcsőzetek, a fokozottabb világítás és nagyobb tömöregek forgalma. A tűzveszedelmek elhárítását és kentését célzó eszközöket a felolvasó több csoportba osztja. Első sorban is szükségesnek tartotta, hogy a világítás és fűtés berendezésénél és üzemben tartásánál gondoskodjanak arról, hogy a tűz kitörése lehetőleg megakadályozzák. Másodsorban arra fordítandó gond, hogy a kitérteteket korlátok közé, helyhez szorítsassék. Erre szolgál a világítók és szellőztetők elzárása, önműködő tűzjelzők elhelyezése, tűzfalak emelése (hol ez nem lehetséges, ott a nyezetre oly eléghetetlen anyagból készült függönyöket alkalmazni, melyek legalább 1 m.-nyire lefognak), a lépcsőházak tűzbiztos elkülönítése, az emeletek bedőlésének akadályozása, az elárusító helyiségeknek a mellékhelyiséktől való tűz és füstmentes elzárása stb. A közönség biztonságát szolgálják a tágas folyosók, a nagyobb számú lépcsőházak, a földalatti lépcsőházak, a lépcsőházak és pinczehelyiségek szellőztetésére szolgáló berendezések kell, hogy készletben legyenek az áruházakban.

A felolvasáshoz *Stolz* magdeburgi parancsnok szolt, s mindenekeelőtt az »árúházak« fogalmát tartotta szükségesnek megállapítani, mert szerinte célt tévesztett volna a nagyobb bolthelyiségeket áruházszámába venni. A felolvasó javaslataihoz a maga részéről is hozzájárult, s az oltás munkájához, s e célból tűzjelzők, tömlők, vízvezetők, a lépcsőházak és pinczehelyiségek szellőztetésére szolgáló berendezések kell, hogy készletben legyenek az áruházakban.

házak építtessenek, még pedig úgy, hogy azok három oldala befalazott, egy oldala pedig a szabadba nyíló legyen; az ily lépcsőket szívesen veszi igénybe a menekülő közönség, biztos tudatában annak, hogy ott baj nem érheti. Az ily berendezéssel nagy mértékben lehet csökkenteni azt a veszélyt, mely az állandó vaslétrákon való menekülésnél oly sűrűn fordul elő.

Dittmann brémai parancsnok »*A szénsavas (gáz) fecskendők fejlődése*, s azok alkalmazása gőzfecskendőkkel és hydránsokkal kapcsolatban« czímmel értekezett. Régióta foglalkozik már gázfecskendők szerkesztésével, sokat javított az évek során át az általa föltalált szerkezeten, megismertette a brémai és más tűzoltóságok által használt szerkezeteket, az elhalt Witte berlini parancsnok által első ízben használt extincteur-gőzfecskendőt, a Bandau lipcsei parancsnok által szerkesztett gáz-gőzfecskendőt, a Brémában használt gáz és kézi nyomásra berendezett fecskendőt, melyek egytől-egyig — habár különböző rendszerrel — megfelelnek annak a főczélnek, hogy t. i. tűz esetén rögtönösen készenléthe legyenek helyezhetők a gáz nyomásával, míg az üzem további fentartásánál már aztán érvényesülhet az olcsóbb gőz vagy kézierő. Megemlékezett az Amerikában újabban használt gázfecskendőkről, melyek a szénsav gázt vegyi anyagokból maguk képesek előállítani. A gázfecskendők használhatóságára és terjedésére igen jótékony hatással volt az, hogy 1888. év óta a kazánt tetemesen kisebbre építették, úgy, hogy ma már 1000 literrel lementek 400 literre. A szénsavas fecskendők fokozatos terjedését és hasznavehetőségét mutatja az, hogy ma már 17 városban 82 ilyen fecskendő van alkalmazásban, s a mely hivatásos tűzoltóság földadata magaslatán akar állni, az ma már nem nélkülözheti a gázfecskendőket.

Az értekezéshez *Giersberg* berlini parancsnok szolt elsőnek hozzá. Berlinben ugyanis a gázfecskendőkhöz ma már nem szénsavat, hanem összepréselt levegőt használnak, mely utóbbinak megvan az a nagy előnye, hogy a fecskendő szerkezetet nem támadja meg, s működésében nem áll elő az a rendkívüli hideg, mely a folyékony szénsavnak gázzá változásakor elő szokott állni. Ezek mellett a préselt levegőt Berlinben igen könnyű beszerezni.

(Folytatása következik.)

HÍREK.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyministerium hagyta a *kőrösi* önkéntes tűzoltó-testület alapszabályait 1907. sz. a., a *seregélyesi* 56,216. sz. a., a *csákányi* 1908. sz. a., végül a *sárvári* 64,118. szám alatt.

— **»A tűzoltás szabályai. Tűzoltói taktika«** című könyv második bővített kiadására hirdet előfizetést *Breuer* úr, a fővárosi hivatásos tűzoltóság segédtszije, az országos elnökségi előadója, a ki egyben mint az országos tanfolyamon a taktika előadója ily módon e tantárgy önyvét most rendezte sajtó alá. A könyv foglalkozik a tűzveszéllyel, felszereléssel, gyakorlással, tűzjelzéssel, vizszerezéssel a taktika szempontjából; ismerteti a tűz rendszeres támadásának és oltásának általános és különleges módjait, a csövezetés szabályait és a mentés mikéntjét. Mint látható, a könyv minden vezénylő parancsnok számára nélkülözhetetlen ismereteket tartalmaz s épp ezért minden tűzoltó parancsnok asztaláról sem volna szabad hiányoznia. Hogy a mű szakszempontból értékes anyagot tartalmaz, mutatja egyrészt azon köztudomású tény, hogy első kiadása teljesen elfogyott, másrészt az, hogy ezen második kiadásból a biztosító társulatok máris több példánycsoportokat rendeltek. A könyv ára nagy mértékben daczára csak 2 kor., mely postautalványon szerző részére (*Budapest, VIII., Kún-u. 2 sz.*) küldendő.

— **Ezüstlakodalom.** Gyulafalvai *Bulyovszky* Aladár belügyminiszteri titkár, a budapesti önkéntes tűzoltó-testület alapító és parancsnoksági tagja, az országos tűzoltó-szaktanfolyamok miniszteri biztosa, és neje, született mellisnyei *Mellékly* Irma, július hó 2-án ülték meg ezüstlakodalmaikat. Azon kiváló szolgálatok, melyeket *Bulyovszky* Aladár hosszasan működése alatt hazánk tűzrendészetének tett, az a szinte dédelgető apai gondosság, melylyel minden alkalmat fölhasznál arra, hogy a tűzoltás ügyének előbbrevitelén munkálkodjék, eléggé érthetővé teszik azt a közbecsülést és tiszteletet, melylyel hazánk tűzoltói *Bulyovszky* Aladár személyét környékezik, s elég indokot szolgáltatnak arra, hogy a családi életében történt ezen nevezetes esemény alkalmából őt a magunk részéről is a legmelegebben üdvözzöljük.

— **Éremkiosztás.** A Ganz és társa budapesti 3 gyártelepének tűzoltóságai *Osztolsky* Lajos felügyelő vezénylete alatt július hó 15-én nagyobb szabásu együttes gyakorlatot tartottak a társaság budai elektromos gyárában. A szépen sikerült gyakorlaton jelen volt *Asbóth* Emil vezérigazgatóval élén a gyár igazgatósága és tisztviselői kara is. A gyakorlat végeztével *Szily* József dr. feltűzte az arra jogosítottoknak a szövetség által adott szolgálati érmeiket, miközben lelkesítő beszédet tartott a felállított csapatokhoz.

— **A budapesti önkéntes tűzoltó-testület** nyári mulatóságát július hó 14-én tartotta meg a budakeszi uton levő Szép Juhászné vendéglőben. A testület tagjai majdnem teljes számban megjelentek a mulatságon, melynek különösen a délután folyamán rendezett versenyek adták meg a legfőbb érdekességet. Díjat nyertek a síkfutásban *Szmetena Tivadar* és *Markovits Márton*, az akadályversenyben *Markovits Márton* és *Szmetena Tivadar*, a zsákfutásban *Schneider Jakab* és *Szmetena Tivadar*, a párosfutásban *Gyeván-Markovits* és *Székely Zs.-Zeitner*, a kiflievésben *Gyeván I.*; a tekeversenyben *Székely János*, *Róth György* és *Hevesi Jakab*, a hölgyek síkfutásában *Mátéffy Lajosné* és *Kecskés Anna*, míg a tojásfutásban *Zilahy Fanni* és *Kecskés Anna*. A sikerült mulatságot tombola és tánc fejezte be.

— **Szövetségi közgyűlések.** A *zala vármegyei* tűzoltó-szövetség augusztus hó 18-án Keszthelyen tartja meg ez idei közgyűlését, mely alkalommal a keszthelyi testület nagyobb szabású gyakorlatot is rendez. — A *somogyvármegyei* szövetség augusztus hó 20-án Kaposvárott lesz. A közgyűlés napirendjére tűzött tárgyak közt említésre méltók az elnökségnek a tűzrendészeti felügyelői állások szervezése, nemkülönben a tanfolyamok rendezése iránt betérjesztett javaslatai, továbbá az időközben megüresedett tisztségek betöltése. — A *veszprémi vármegyei* szövetség augusztus hó 25-én Devecserben tartja meg közgyűlését. A közgyűlésen *Krántz József* herendi parancsnok szakfelolvasást tart. Megemlítjük itt, hogy a vármegye alispánja körrendelettel hívta fel a nagyközségek bíráinak és a körjegyzőknek figyelmét a közgyűlésre. — A *vasvármegyei* szövetség közgyűlése e hó 4-én tartott meg Rohonczon, míg a *tolnavármegyei* szövetség augusztus hó 20-án fogja Tolnában *Boda Vilmos* orsz. képviselő elnöklése alatt közgyűlését megtartani.

— **A horvát-szlavonországi tűzoltó-szövetség** június hó 2-án tartotta meg Zágrábban *Dezelič* tanácsos, parancsnok elnöklése alatt évi közgyűlését, melyen 68 testület képviselői jelentek meg. A közgyűlés zajosan ünnepelte *Krauth Zsigmond* zágrábi alparancsnokot, kit hosszú érdemes működéséért Ő Felsége legutóbb kitüntetésben részesített.

— **A berlini kongresszus** jegyzőkönyveinek elkészítéséhez a rendezőbizottság, tekintettel arra a rendkívüli érdeklődésre, melylyel különösen a kongresszuson tartott felolvasások közzétételét világszerte a szakkörök várják, máris hozzáfogott, azonban a nagy terjedelmű munkálát szeptember vége előtt nem készülhet el, s a rendezőség, melynek munkáját ez idő szerint *Westphalen* hamburgi parancsnok vezetése alatt *Prölsz* hamburgi szakaszparancsnok végzi, csakis október elején küldheti szét azt a kongresszus tagjainak. A kongresszuson tartott felolvasások lehető bő kivonatban való közlését egyébként lapunk mai számában már megkezdttük, s azokra e helyütt is fölhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **Vándortanítók a tűzoltás szolgálatában.** Mint értesülünk, a horvát országos kormány, a gazdasági téren működő vándortanítók által elért sikereken okulva, a horvátországi tűzoltó-szövetség fölterjesztésére újabban tervbe vette a tűzoltói szakismereteknek vándortanítók alkalmazásával való terjesztését, s egyelőre kísérletképen 1200 koronát utalványozott ki a horvátországi tűzoltó-szövetségnek a célból, hogy a gyakorló-mesterért hozzá forduló, s a szövetség kötelekébe tartozó tűzoltó-testületek szakszerű kiképzéséről gondoskodják. A tanítást *Kolarič* Mirkó, a szövetség ügybuzgó titkára már legközelebb megkezdí.

— **Fogaraszó vármegye a tűzrendészetért.** Fogaraszó vármegye tűzrendészeti tekintetben eddig egyik legelhanyagoltabb vármegyéje volt az országnak, hol a vármegye székhelyén fennálló testületen kívül a vármegye községeiben tűzoltóságok nem voltak, de a vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet intézkedései sem voltak, éppen a szakértelem híján végrehajtva, holott erre az ott dívó tűzveszélyes

építkezés miatt nagyon is nagy szükség lett volna. Őta szorgalmazta már *Serbán* Miklós dr. orsz. képviselő türethetetlen állapotok javítását, mindez ideig azonban s telenül. Újabban azonban, mint a fogarasi testület parancsnokának, a vármegye területén dúló tűzveszék hatása sikerült neki a jeget megtörni, s javaslatára a vármegye alispánja a fogarasi testület három tisztjét a vármegye pénztár terhére 200—200 korona segélydíjjal felküldte X. orsz. tűzoltó-szaktanfolyamra, hogy ott a szükséges ismereteket elsajátítván, majdan a vármegye községeiben a tűzoltóságot megszervezhessék. A jó példát, habár ez már el is késtünk vele, ajánljuk a vármegyéék figyelmébe.

— **A csákvári földműves iskolában** rendszeresített *Goldschmidt* József parancsnok által rendezett tűzoltó-szaktanfolyam záróvizsgálatát július hó 5-én tartották meg Pál, szöv. előadó, mint a földművelésügyi miniszterium kiküldött biztos jelenlétében. Az eredmény igen jó volt, miért is *Vida Pál* a földművelésügyi miniszteriumhoz jelentésében egyttal az iránt is tett javaslatot, hogy Csákvárott szerzett tapasztalatok alapján a többi földművelési iskolákban is jövőben a tűzoltás rendszeresen tanítassék.

— **Távozó parancsnok** *Deák* Ferencz, a m. kir. államvasutak nyugoti műhelye tűzoltó-testületének parancsnoka, ki két ízben is hallgatta sikerrel az orsz. tűzoltó-szaktanfolyamot, más műhelybe történt áthelyezése folytán parancsnoki tiszttől e hó 7-én megvált, s ugyanakkor át a testület vezetését az újonnan kinevezett parancsnok *Csiszér Elek*. *Deák* Ferencz tiszteletére, kinek távozását a budapesti társtestületek is bizonyára sajnálattal fogják meg, e hó 10-én a testület tagjai bucsuvacsorát rendeztek, melyen a parancsnokuk iránt való szeretetüknek és ragaszkodásuknak ismételtlen kifejezést adtak.

— **Jubileumok.** A *pápai* önk. tűzoltó-testület augusztus hó 20-án üli meg fennállásának 30 éves fordulóját; előtt 9 óraker háládó istentisztelet, 10 óraker pedig közgyűlés lesz, melyen az ünnepi beszédet *Óváry* Ferencz orsz. képviselő, az orsz. szövetség alelnöke és a veszprémi vármegyei szövetség elnöke fogja megtartani. Ugyanezen napon felolvassák a testület 30 éves történetét, és kiosztják a szolgálati érdemeket; délben társasbéd lesz, délután 5 órakor az önkéntes és kötelezett tűzoltók egyttés nagygyűlést tartanak, míg a napot este táncmulatság fogja befejezni.

— Ugyanezen napon ünnepi meg a *marosvásárhelyi* testület negyedszázados fennállását, melynek szépszávu meghívásából közöljük a következőket: »Sok vészben, nehéz kálváriában bizonyította be testületünk e város polgárai előtt, hogy a megalakulásakor zászlajára tűzött jelige: Csak a szerelmünk lángja olthatatlan, nem volt tagjai előtt a frázis, hanem eszínény, a mely lelkesíti, vezet emberket a nemes hivatása teljesítésében... A hosszú 25 év munka nem merítette ki. A testület lobogója alá akkor fölesküdtek a fiatalok, a haladó ifjak, a férfiak fejére ősz hajszálakat fövesztve a haladó idő, a tagok sorából sokan kidőltek, egy részük másfelé sodorta az élet vihara, másrésze elfáradt a kálváriában, sokan pedig elmentek pihenni örökre De hiányzott soha a lelkes ifjúság, mely új erőt, új buzgóságot vitt a régi lobogó alá. És most a letűnt negyedszázados határvonalán megáll az öreg, hogy hálát adjon a 25 év segedelmeért, megáll az ifju, hogy új segedelmet kérjen a jövő küzdelmeire...» — A *dognácskai* testület ugyanaznap augusztus hó 20-án üli meg fennállásának 10 éves fordulóját s ugyanekkor zászló-szentelést tart. — A legújabb önkéntes tűzoltó-testület fogja megülni akkor, a mely e hó 26-án a 12.000-ik éjjeli őrségét fogja megtartani. Igyekesnek tartjuk itt megemlíteni, hogy a budapesti önkéntes tűzoltó-testületnek ugyane napra még csak a 11.550-ik őrsége esik, mert bár a mozgalom itt már sokkal előbb megindult a testület megalakítására, mégis annak törvényszerű megalakítása az akkori politikai viszonyok miatt

közt a kevésbé »gutgesint« pesti polgárságnak sem testületi szervezkedést a hatalom akkori birtokosai gédhetőnek nem vélték, a pozsonyinál csak később gaganatosítható.

— **»Allatmentés tűzveszély esetén«** cím alatt mult nkban közölt cikkünkre Breuer Szilárd úr, a fővárosi os tüzoltóság I. oszt. segédtisztje arról értesít bent, hogy az ott leirt mentőkészülék nem Morath Lajos rgi lakos találmánya, hanem Heller Ferencé, a ki az újpesti Stern-féle szeszgyár tüzoltó-parancsnoka, azt 1884. évben találta fel, az 1885. évi országos kiállin natura kiállította és a mely készüléket Breuer úr a ltó Közlöny« hasábjain akkoriban ábrákkal illusztrálva etett is. E szerint Morath Lajos legfeljebb a Heller-lálmány utánzója vagy javítója lehet.

— **A villamos közuti vasutak** felső vezetékeinek veszé-oltát a mind sűrűbben előforduló szerencsétlenségek dddig is beigazolták. A felső vezetékek alatt gyanús-étáló közönséget a vezetékek könnyen előfordulható adásával állandóan a villamos szikrától való agyon-ás veszedelme fenyegeti, s azért teljesen megindokolt-áljuk azt a Budapesten is legujabban megindult lmat, mely a villamos vasutak felső vezetékeinek föld-vezetékekre való átalakítását czélozza. Dresdában a multban fordult elő egy baleset, mely sajtárságos vol-ogva különösebb említést érdemel. A villamos áram ujított két, kocsiba fogott lovat, magát a kocsit pedig jtotta, míg a kocsis csak annak köszönhette meg-ülését, hogy a kritikus pillanatban nem ült a bakon, a a kocsi mellett ballagott. Egy teherkocsi ládákban golt hatalmas tükörüvegeket szállított, s a ládák láncz-oltak a kocsihoz erősítve. A mint a kocsi az egyik keresztezésénél egy vasuti aluljáróhoz ért, melynek ny hidjára a rendes forgalomnak ugyan megfelelő, de oktonnál mégis alacsonyabb magasságban a villamos eljzö vezetéke is rá volt szerelve, a ládákat összetartó z érintkezésbe jutott a vezetékkel, melynek 500 rejú árama rögtön a lánczokba, s a kocsiba, s onnan akat befogó vasláncz utján a lovakba szállt. A villamos a lovakat rögtön megölte, a ládákat és kocsit pedig jtotta. A tüzet az elősiető tüzoltóság oltotta el, s ök vonták ki a lovakat valóságos életveszedelmek az áramkörből, még pedig egy fölszerelésük kiegészítő képező oly szerkezettel, mely egy a vezeték és vasuti zésé iktatandó rézlap segítségével a villamos áram futásá-nterséges rövid vázlatot teremt.

— **Iskolai tűzjelzők.** Charlottenburgban a tüzoltó-csnok javaslatára az összes iskolákat legutóbb fölsze-villamos tüzjelző készülékekkel, még pedig úgy, hogy összes iskolák elé föllállítottak egy nyilvános tüzjelző éket, s azt a városi tüzjelző-hálózatba iktatták. Emelz iskolaépület folyosóin minden emeleten alkalmaztak melléktüzjelzőt, mely a fedő üveglap betörése, és egy megnyomása esetén az utcai tüzjelző utján riasztja közelebbi örséget, s egyuttal az iskolaszolga lakása t elhelyezett táblán jelzi az emeletet, honnan a riasz-szközölték, úgy hogy a kapus is, meg a megérkező sóság is nyomban tájékozva van a tűz helye iránt. — gyobbszabásu tűzvédelmi berendezéseket, mint víz-ki hydransok, tömlők stb mellőzték, még pedig azért, azt tapasztalták, hogy az iskolaszolgák az ilyen beren-ek birtokában sosem tartották első feladatuknak a zést, hanem ennek mellőztésével mindjárt a tüzoltóhoz z, s csak ha ez nem sikerült nekik, hozták működésbe zjelzőt, úgy hogy a tüzoltóság csak nagy késede-vel érkezhettek a tűz helyére. Most tehát elvették az szolgáktól az oltóeszközöket, és kötelezik őket arra, tűz esetén a tüzjelzőt rögtön működésbe hozzák. Az zett intézkedések mellett az iskolákban időnkint pró-ztást is tartanak, mikoris a megadott jelre az összes

gyermekek az osztályokból, illetve az iskolából kivonulnak. E próbariasztások arra valók, hogy valóságos veszedelem esetén a gyermekek közt ne törhessen ki az a pánik, mely ily esetekben menekülés közben annyi szerencsétlenségnek válik kútforrásává.

— **A pápai önkéntes testület** 1900. évi zárószáma-dása a következő adatokat tünteti föl. *Bevétel:* Készpénz-maradvány az 1899. évről 1560 k. 06 fill., Pápa város segélye 2400 k., szivattyúhasználati díjakból 241 k., 1899. évi hátralékos házváltásból 766 k., 1900. évi személyvált-ságból 1165 k., 1900. évi házváltásból 107 k., 1900. évi fogatváltásból 106 k., pénzbüntetésekből 202 k. 60 fill., biztosítási kárösszeg fejében 127 k., használt tömlőkért 7 k. 50 fill.; összes bevétel 6682 k. 16 fill. *Kiadás:* 4 fizetéses tüzoltó évi fizetése 2112 k., ugyanezeknek ruházat és cipődíj 324 k. 40 fill., nyilvántartásért 192 k., mosásért 22 k. 06 fill., napi és szaklapok előfizetéseire 46 k., szöv. tagsági díjra 12 k., tüzbiztosításra 37 k. 24 fill., örtanya javítás és tisztogatásért 12 k., 13 önk. tüzoltóknak kárpótlás elégett cipőért 56 k., önk. tüzoltóknak jutalomruha és ruha-kártalanítás 766 k. 70 fill., önk. tüzoltóknak jutalombdíj 90 k., 2 telefonállomás díja 38 k. 68 fill., állomás áttelepítésért 30 k. 20 fill., tolólétraért 1800 k., fa és köszén 220 k., ellenőrző órákért 159 k. 40 fill., mentőszekrény kocsíért 100 k., apróbb beszerzésekért, javításokért és kölönfélékért 596 k. 50 fill.; összes kiadás 6615 k. 18 fill., s így a pénz-maradvány az 1901. évre 66 k. 98 fill. Ezenkívül a Ber-müller alap vagyona 319 k. 56 fill., a segélyalapé pedig az 1900 folyamán kiadott 52 k. 70 fill. segély levonásával 4451 korona 33 fillér.

— **Szolgabirói rendelet.** Tűzveszélyek elkerülése végett a legszigorubbán megtiltom, hogy az istállóban a szarvas-marhákat és lovakat *égő szivarral vagy pipával etessék.*

— **Robbanások.** *Beszterczében*, július 16-án nagy szerencsétlenség történt a gyógyszerár pinczéjében. A dél-utáni erős zápor következtében a gyógyszerár pinczébe nagyobb mennyiségű víz hatolt be, a minek a kiszivattyu-zásával estefelé két munkás foglalkozott. Később a gyógy-szertárból a laboránst leküldték a pinczébe levő raktárba, hogy étert hozzon. A laboráns lefelé menve, a pinczeajtó-ban gyujtót gyujtott. Ebben a pillanatban óriás erővel föl-robbant egy üveg benzin, a mit a pinczébe hatolt víz tört össze. Csakhamar lángban állt az egész pincze. A laboráns súlyos égési sebeket szenvedett, de még volt annyi ereje, hogy hirtelen becsapta a pinczeajtót és egy udvari szobába menekült, a hol azonban eszméletlen állapotban akadtak rá. A pinczébe szorult két munkást kimentették, de oly erős égési sebeket szenvedtek, hogy mindkettőt kórházba kellett szállítani. Két órai erős küzdelem után a tüzoltók-nak sikerült a pinczetüzet megfékezni, de a kár így is nagy, mert meghaladja a 8—10.000 forintot, a mennyiben a földhalmozott raktár összes készlete tönkrement. — *A stockholmi* kikötőben július 23-án a Luise Adelaide amerikai három-árbozcos hajó ötezer tonna petroleummal a levegőbe röpült. A robbanás abban a pillanatban történt, mikor a vámhivatalnokok a hajóra mentek a vámrevízió végett. Tíz matróz, négy vámhivatalnok és egy hajóalkusz meghalt és nagyon sokan megsérültek. A többi hajót sikerült elvinni a veszedelem helyéről. A vizen tovább égő petroleum meg-gyujtotta a Finnboða hajógyárat is. — *Bátumban* július 25-én délben a város népes középső részén robbanás történt, mely számos házat romba döntött. A város centruma majdnem egészen összeomlott. Az explozióknak nagyon sok áldozata van. A robbanás megölt egy alezredest, egy hadnagyot, egy karmestert és mintegy 30 katonát. Harmincz katona meg-sebesült. — *Filadelfiában* e hó 5-én a Leens-Streeten rob-banás történt, a mely öt házat romba döntött, tíz embert megölt és negyvennél többet megsebesített. A robbanás úgy keletkezett, hogy a gázéter-tartó meggyulladt. A *pétervári* léghajós-osztály Szobotkin tábornok nevű léghajója Schlüs-

selburg mellett kevéssel azután, hogy földreszállt, fölrobbant és elégett. A robbanást pipázó parasztok vigyázatlansága okozta. Husz ember megsebesült, köztük hét súlyosan. Egy fiu belehalt égett sebeibe.

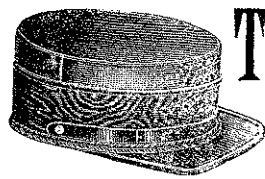
— **Tüzesetek statisztikája.** A folyó év május havában Magyarország területén — beleértve Fiumét és kerületét, s nem értve bele Horvát-Szlavonországot — 890 községben 1102 tüzeset fordult elő. A károsultak összes száma 2475, az okozott kár pedig 2,777.264 korona volt. (A mult év május havában 752 községben 890 tüzesetnél 2130 egyén 2,185.164 korona kárt szenvedett.) A tüzesetek közül 311-nek gyújtogatás, 20-nak öngyújtás, 52-nek villámcsapás, 141-nek a gyermekek játéka gyufával, 15-nek világító szerekkel való gondatlan bánásmód, 211-nek hanyagság és gondatlanság, 93-nak más egyéb volt az oka, míg 259 esetben a tűz oka kideríthető nem volt. Meghalt vagy halálos sérülést szenvedett 15, nem halálos sérülést 55 ember. Huszezer koronánál nagyobb kárt okozó tüzeset összesen 22 fordult elő, és pedig: *Zárván* (Árvam) május 8-án, — *Martoson* (Komáromm.) május 18-án, — *Ágfalván* (Sopronm.) május 3-án, — *Söjtörön* (Zalam. május 31-én, — *Bács-Fekete-hegyen* május 6-án, — *Budapesten* május 8-án, — *Kis-Bégányban* (Bereg.) május 25-én (50 egyén 71.191 korona kárral), — *Forgáchfalván* (Gömörm.) május 24-én (8 egyén 168 150 korona kárral), — *Záradkán* (Gömörm) május 22-én (67 egyén 97 540 korona kárral és 5 nem halálos sérüléssel), — *Magyar-Jakabfalun* (Sárosm.) május 28-án, — *Késmárkon* (Szepesm.) május 20-án, — *Ljután* (Ungm) május 28-án, — *Paždicson* (Zemplénm.) május 29-én (1 egyén 78.860 korona kárral), — *Varannón* (Zemplénm) május 26-án (2 nem halálos sérüléssel), — *Békés-Csabán* május 1-én, — *Rozálián* (Máramarosm.) május 11-én, — *Mándokon* (Szabolcsm.) május 21-én (170 egyén 303 707 korona kárral és 1 halálos sérüléssel), — *Kaplonyban* (Szat-

márm.) május 13-án (47 egyén 60.073 korona kárral) *Zernesten* (Fogarasm.) május 22-én (1 egyén 50.000 kárral), — *Gelenczén* (Háromszékm.) május 28-án (1 75.000 korona kárral), — *Magyar-Valkón* (Kolozm.) 11-én (1 egyén 156.920 korona kárral és egy halálos léssel), — végül *Szász-Régenben* (Maros-Tordam.) május

* Felelős szerkesztő:

Dr. SZILY JÓZSEF.

HIRDETÉSEK

Tűzoltó-sapkák

az Országos Tűzoltó-Szövetség előírása szerint

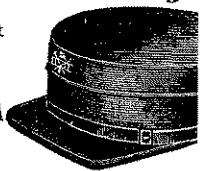
a legjobb anyagból azért szállíth

olcsóbban, mint bárki más, mert magunk készítjük

← mert magunk készítjük

Kivánatra árjegyzéket vagy mintasapkákat szívesen küld

RITSCHER ZSIGMOND ÉS FIA
KÖRMEND.

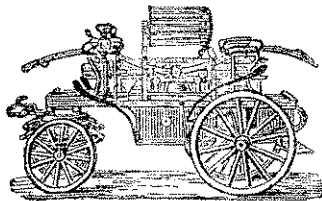

STERNBERG ÉS KÁLMÁN

Budapest,

VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-felszerelési gyári raktár.

Teljesen vas-köcsi szerkezet.

Központi érez-szelep szerkezet.

Tüzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felszereléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és minden e szakmába vágó tárgyakat a legjobb minőségben és kiállításban jutányos árban szállítunk községeknek és tűzoltó-testületeknek kedvező fizetési feltételek mellett.

Kivánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármintve küldünk.

GYÁR:

IV., Magyar-uteza 26. sz.

RAKTÁR:

IV., Magyar-uteza 18.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése

BUDAPESTEN.

Kitüntetések: **Ő Felsége a Királytól** ipari érdemeké a legfelsőbb elismerés, a *Ferencz József-rend lovagkeresztje* koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt. A »M. kir. Operaház«, »Nemzeti-«, »Nép« és »Vígyszínház« »M. kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zenede«, »Fővárosi Önkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.

~~~~~ Ajánlja mindennemű saját gyárában készült rézfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszere

~~~~~ valamint saját találmányú javított és szabadalmazott

ezimbalmait, pedállal és a nélkü

~~~~~ Úgyszintén mindennemű valódi olasz és másféle igen tá hurokat és mindenféle hangszeralkatrészet, jótállás mellett azok jóságáért, a csinos és tá munkáért, valamint különösen a **tiszta hangolásá**

ZENEMŰKERESKEDÉSEMBEN

~~~~~ raktáron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneiroda összes termékei.

~~~~~ Árjegyzékek kivánatra ingyen küldetnek meg. ~~~~~

Tűzoltó-egyenruhákat és felszereléseket

legjutányosabban, teljesen az „Országos Tűzoltó-Szövetség” előírása szerint készít

BLUM SÁNDOR

Ő Felsege a perzsa császár és orosz császári nagyhercegi udvari szállító

=BUDAPEST=

IV., Váci-utca 17. sz.

Nagyobb megrendelés esetén mérték-vétel végett saját költségemen szabá-
szám egyikét kiküldöm.

iókraktár:
BRECZEN.

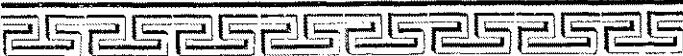

Arjegyzékek
készséggel
küldetnek.

Fiókraktár:
B.-GYULA.

Az 1896. évi párisi műiparkállításon aranyéremmel kitüntetve.

RÉTAY ÉS BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váci-utca 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények, kokárdák, válszalagok

nagy választékban.

Zászlószegek,

névvel és dobozzal.

Saját műhímző-intézet.

Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a legnagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi milleniumi kiállításon „kitünő munka-, kiváló versenyképesség- és nagyban termelésért” a milleniumi nagy érmmel kitüntetve.

• Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigoruan az új szabály szerint készítünk. •

M kir. udvari szállítók.

Ő es. és kir. Fensége József főh. udv. száll.

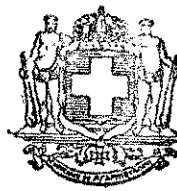
Cs. és kir. ausztr. udvari szállítók

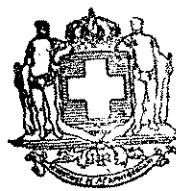
Szerb királyi udvari szállítók.

perzsa császári udvari szállítók.

Görög királyi udv. szállítók.

Ő Fensége a görög trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók, ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói

BUDAPESTEN, IV., Váci-utca 35., IV., Eskü-út 3. számú sarokházban levő

Magyarország legelső és legnagyobb egyenruha-készítő-intézetét

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek jutányos árak mellett számíttatnak. Ajánlunk továbbá tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rözsekéseket, baltákat és sípokat, sapkákat posztóból és bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztyűket, gallérokat stb a legdúsabb választékban.

Üzletünk azelőtt a Károly-kaszárnyában volt.

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük.

Nagyobb megrendelés esetén mértékvétel végett főszabásaink egyikét saját költségünkön kiküldjük.

Arjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. Sürgőnyezim: Tiller udvari szállítók Budapest.

••• Polgári ruhán viselendő rendjelek és érmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. •••

Polgári öltönyök és fehérneműek!

ALAPÍTOTT
1858. évben.

Sürgönyözim:

„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott fecskendők
száma 14200.

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VACZIÚT 69.

GYÁRTMÁNYOK:

Szivattyúk: kézi-, járgány-, szíj-, gőz- és villamos hajtásra, házi-, építkezési-, gazdasági- és legkülönbébb ipari célokra.

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízszállító, kocsis-, targonca- és hordozható fecskendők, kender- és lentőmlők, mézgával bélelt, mézga- és mézga-tekeres-tömlők és tartozékaik.

Tűzoltósági eszközök és létrák: személy- és szer- szállító kocsik, víz- hordó kocsik, szén- kocsik, tömlő- motolák, különféle létrák és fáklyák.

Tűzoltósági egyéni felszerelések: ~~sisakok~~ sapkák, övek, balták, oló- al- fegyverek, jelvények stb.

Köztisztasági szerek: utcai öntöző- kocsik, utcai seprő- gépek, köz- uti sár- vonó gépek, hó- ekék, kocsik billenő szer- kezettel, egyengető úthengerek, pöcze- gödör- tisztító- készülékek légszivattyúval és Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval.

Közegészségügyi szerek: teljes gőz- fertőtlenítő telepek, fer- tőtlenítő készülékek, stabil és szá- ltható alakban, fertőtlenítő szer- kocsik, fertőtlenítő- szemé- ly- szállító, mentő- és tárgy- szállító kocsik és kötszer- sterilizátorok

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabadal- mazott vas- vagy fakoronával, vala- mint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és épít- kezesek számára. **Vas harang- állványok.**

➔ **ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.** ➔

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG. HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ- HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Kossuth Lajos-
utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 1 kor. 80 fillér, félévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekebe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példánynak ára 40 fillér.
Előfizetések és reclamatiók a kiadóhivatalhoz czímzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak
mellett vétetnek fel.

Többszöri hirdetésnél tetemes árenged
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom: Hatósági támogatás. Irta: Tolnai. — Általános rész: A berlini nemzetközi tűzoltó-kongresszus (III.) — Szentbeszéd. Krisz-
tenőtől. — Szövetségek köréből: A pozsonyvármegyei tűzoltó-szövetség köréből. — A veszprémvármegyei tűzoltó-szövetség közgyűlése. —
Testületek köréből: A csurgói önkéntes tűzoltó-testület közgyűlése. — Hírek. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések.

Hatósági támogatás.

A tűzrendészeti kormányrendelet a tűzoltó-testületek hatósági támogatása tekintetében olyan-
nyira általánosságban mozgó kijelentéseket tesz,
hogy valóban nem csodálhatjuk, ha maig sem ment
át a vérébe a mi hatóságainknak annak a tudata,
hogy csak a legkiterjedtebb erkölcsi és anyagi
támogatás biztosíthatja ma már a tűzoltó-testületek-
nek fennállását, üdvös és eredményes munkál-
kodását.

A 17. §. kimondja, hogy »a törvényhatóságok-
nak és a főszolgabiráknak magasztos feladata úgy
hivatalos, valamint társadalmi úton odahatni, hogy
az önkéntes tűzoltó-intézmény, a hol csak lehet,
létesüljön... Az önkéntes tűzoltóság rendszerint
alapszabályszerű járulékaiból önmagát tartja fenn.
Ott azonban, hol az szükséges, a költségekhez a
község is hozzájárul esetről-esetre megállapítandó
módon.«

A 34. §. szerint: »A törvényhatóság első
tisztségviselője (alispán, polgármester), továbbá a
főszolgabírák a tűzrendészetet kiválólag gondozni,
a felett felügyelni, azt folyton nyilvántartani, s a
mutatkozó szükség szerint lehetőleg fejleszteni
kötelesek.«

Miként valósították meg hatóságaink a kormány-
rendelet ezen intézkedéseit, azt a lefolyt 13 év
bőséges tapasztalatai eléggé igazolják.

A két kezünkön bizonyára megtudnók olvasni
azon önkéntes tűzoltó-testületek számát, melyek
hatósági kezdeményezésnek, avagy hatósági támo-
gatásnak köszönhetik lételüket. A mi hatóságaink

a tűzoltásról való gondoskodást sohasem tekintették,
és ma sem tekintik hatósági feladatnak, hanem
tisztán és kizárólag magán-tevékenységnek, s azért
szívesen látják, avagy megtűrnek az ezen tevékeny-
ségre irányuló társadalmi csoportosulást, egyesülést
mindaddig, míg az a maga erejére támaszkodva a
hatóságot a kormányrendeletben előirt egyéb fel-
adatokat, különösen a szükséges tűzoltószerek be-
szerzésének terhei, a vízszerezés stb. gondjai alól
felmenteni képes; ám mihelyt az a társadalmi
támogatás elégtelensége mellett bármi néven neve-
zendő hatósági támogatásért esdekel, nyomban
ellenségévé lesz az egész intézménynek.

Mivel pedig köztapasztalat szerint a létesülő
önkéntes tűzoltó-testületek pusztán társadalmi támo-
gatás mellett csak ideig-óráig tarthatják magukat,
s előbb-utóbb kénytelenek közczélú költségeik fedez-
hetése végett községi segélyért folyamodni, de
legalább is rá vannak utalva arra, hogy a köz-
hatóságok részéről a kellő erkölcsi támogatásban
részesíttessenek, érthető, hogy a községi előjáró-
ságok, utólagos gondoktól szabadulandók. a tűzoltó-
testületek megalakítása elé már eleve akadályokat
gördítenek.

A míg tűzoltóság nincs, a míg szakértő férfi
a községben nem akad, addig a régi rozoga
fecskendőbe senki bele nem ütözik. Ott korhadhat,
ott rozsdásodhat az évekig odújában háborított-
lanul, senki se törődik vele. Ki bánja azt, hogy
dugói beszáradtak, tömlői elkorhadtak, víztartóját
rostává emésztette a rozsdá stb. Igaz, hogy ha tűz
üt ki, használni nem lehet, egyik ház a másik után
válík romhalmazzá, de hát mindennek elkövetkezik

egyszer a vége, így a tűz pusztításának is, s ha egyszer a tűz elaludt, ki törődne a horhadt vízipuskával, mikor talán évekig sem lesz arra újból szükség.

Am ha tűzoltóság alakul, rögtön vége szakad ennek a kényelmes élethetlenségnek. Annak nem elég jó a dédapától örökölt vízipuska, azt meg kell reparáltatni, tetejébe még módos új fecskendő is kell, az új fecskendőnek szertár, tömlők, létrák, lajtok, csáklyák, balták, sisakok, kötelek s az ég tulja, mi mindenféle felszerelések. Még jó, hogy a sok bolond tűzoltó még a gunyáját is nem a községgel akarja megfizettetni, mert különben hová jutna a község kasszája?

A sok sürgetésre aztán a bölcs előjárók hosszú tanácskozás után megszavaznak a tűzoltóságnak 2—5—10 forint évi segedelmet, a többit fizessék maguk, avagy tánczolják, koldulják össze úgy, a hogy tudják. Nagyon természetes, hogy az ilyen csurran-csöppen bevételek mellett évek hosszú sorára van szükség, míg a legszükségesebb felszereléseket a szegény tűzoltóság beszerezni, és még hosszabb évek sorára, míg azok árát sok megalázó könyörgés szerény jövedelmeivel letérleszteni tudja.

Am a pénzügyi támogatás kérdése még a kisebbik baj az önkéntes tűzoltóságok életében. A »szegény ember vízzel főz« közmondása sokkal ismertebb előttünk, semhogy az első nehézségek láttára megretirálnánk önként magunkra vállalt kötelességeink teljesítése elől. A felszerelésbeli hiányokat ügybuzgalommal, igyekezettel, tudással és bátor tevékenységgel ha nem is pótolni, de az esetek nagy részében azok hátrányos következményeit csökkenteni tudjuk.

Sokkalta nagyobb baj ennél az, a midőn a hatóságok részéről kénytelenek vagyunk nélkülözni az erkölcsi támogatást, a midőn azt látjuk, hogy önzetlen fáradozásaink a hatóság és közönség részéről nemcsak a legnagyobb közönyvel, hanem rosszakaratu gúnnyal találkoznak, és a midőn mi a tűz pusztításainak megfékezésére időt, fáradságot,

egészséget, életet nem kímélve, összes testi szellemi erőink latbavetésével állunk mások jóvoltára, akkor ezen önfeláldozó tevékenységünk nem támogatást, hanem minden oldalról csúcsot találunk.

Csak egyre mutatunk rá, arra, a mi a tűz életben általában a legfőbb szerepet játsza. t. i. vízszállítás kérdése. Sajnos, a mi kormányrendszerünk erre nézve csak nagyon is általánosságban mozgó és így felette csekély gyakorlati értékű bírói intézkedéseket tesz. Ott vannak azonban országos tűzoltó-szövetség retortáján átszűrve megyei tűzrendészeti szabályrendeletek, melyek majdnem kivétel nélkül előírják tűz esetére a fogott tulajdonosok vízszállítási kötelezettségét. És mit tapasztalunk? Azt, hogy ezen kötelezettség végrehajtásáról sem a fogott tulajdonosok maguk sem pedig a községi hatóságok nem gondoskodnak, s csakis ennek tulajdonitható aztán az, hogy nem a legjobban begyakorolt, legjobban felszerelt tűzoltóságok működése is tehetetlen vergődéssé válik a színhelyén, bőséges alkalmat szolgáltatván a zsebtett kezekkel ácsorgó, bámész közönségnek mindegyik mérgezett törnél mérgesebben ható gúnnyal megjegyzéseire.

Mert lehet-e fájdalmasabb, bántóbb, elkeserítőbb érzés, mint az, mely az ember szívébe nyilal, akkor, ha épp azok részéről tapasztal méltatlanságot, a kiknek részéről legkevésbé várhatnánk, épp akkor, a midőn azt önfeláldozó fáradozását legkevésbé érdemli.

Valóban isteni eredetűnek kell lenni a szívűben lakozó ügyszeretnek, olyannak, mely minden emberi gyengeségtől ment, s a melyet sokszor megacéloztak immár az élet viharai, mert ha annyira a sok-sok gonoszságnak, vagy gyengeségnek, mely az emberiség nagy tömegeit a mai világban átjárta, s mely azokat minden ideálisabb, nemesebb fóladat átérzésére képtelenné teszi, csak makulát is megvan bennünk, úgy ennek az ügyszeretnek le kell törnie, el kell pusztulnia. *Tolnai.*

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

A berlini nemzetközi tűzoltó kongresszus.

III.

Schwarz professzor, morva-osztrai parancsnok, mint vegyész szólt a gázfecskendők kérdéséhez, s miközben nagy elismeréssel szólt azok hivatásáról, kérdést intézett az előadókhoz az iránt, minő megfigyeléseket tett a szénszavas gázfecskendőknel származó nagy hidegség miatt a szelepek befagyását illetően.

Dittmann előadta, hogy régebben ő is ismételtén észlelte a szelepek befagyását, mióta azonban a visszavezető szelepet elhagyta, s a kazánon alkalmazott egy szelepet, a szelepek befagyása nem fordult elő.

Ugo Penné milánói mérnök és tűzoltó-parancsnoknak »A villamos világítási felszerelések, azok tűzveszélyessége és összehasonlításuk a más egyéb közhasználatú világítószerekkel« című értekezését Welsch belga-gandí parancsnok

olvasta fel. Ismertette a villamos berendezések veszélyösszehasonlításokat tett a különböző világítási módok között, rámutatott azok előnyeire és hátrányaira, különösen kiemelve azon elővigyázati rendszabályokat, melyeket villamos világítás berendezésénél okvetlenül betartani kell. Végül pedig azon javaslatot tette, hogy a kongresszus alkalmat szerezzen egy külön bizottságot, melynek az ehhez hasonló műszaki kérdések tisztázása képezze fóladatát. A javaslatot az elnök tudatta a felolvasóval, hogy a nemzetközi szövetség központi választmánya máris megtette az előintézkedéseket egy műszaki bizottság megalakítása iránt.

Ezután Müller bécsi parancsnoknak kellett volna program szerint a szűkebb és bővebb nyomótömlők alkalmazásáról sokak által érdeklődéssel várt felolvasását megtartani, ő azonban távollétével tündöklött, a mi mondható meglehetősen visszatetszést keltett a jelenlevők soraiban.

Az utolsó felolvasó e napon Prölss, hamburgi szak-

nemcsak volt, ki a »Hajó- és gyapotégésekről« tartott érdeklődő felolvasást. Mindenekelőtt rámutatott arra, melynek fontossággal bír, hogy hajóégéseknél ismerjük a különböző építési rendszereket, s magánál a hajónak belső bevezetését. Bármennyire ismerjük azonban mindezt, az oltás mindig nehéz feladat lesz, és pedig a személyszállító hajókra a szűk folyosókkal összekötött, az áttekintést lehetővé tevő temérdek apró kabin és rekesz miatt, a teherelő hajtóknál pedig azért, mert a zsúfoltan megrakott részekben képtelenek vagyunk a tűz fészkehez férközni. A tűz nyílt tengeren tör ki, úgy rendesen alig marad hátra, mint hogy elzárással kísértsük meg a tüzet oltani. A már egyszer kitört tűz oltásánál sokkalta könnyebb feladat a tűz keletkezésének a hajó czélszerű építéssel és megfelelő berendezésével való megelőzése, mire ve a javaslatok egész sorával áll elő. A hajóégések kiküszöbölésére nagy szerepet játszik a gyapotégés. Erre nézve a sorban is megcáfolja azt a balhiedelmet, mint ha a tömegekbe rakott tiszta gyapot valaha magától meggyuladhatna. Szerinte egyedül az olajos gyapot van kitéve meggyulásnak és 120° C-nál föltétlenül meggyulad, tehát kitéve a tűzveszélyes, s azért ilyen olajos gyapotot sohasem szabad a hajógépek közelébe rakni. A tengerészek ismét könnyelműsége, melylyel a gyufát hajigálják, pipájukba paraszt kiverik, avagy a nyitott pipából a szél a gyufát kifújja, már igen gyakran adott alkalmat a könnyen elgyapot kigyulladására, s mivel a gyapot égése rendkívül gyorsan terjed, nem volna szabad megengedni, hogy a személyszállító hajókon gyapotot is szállítsanak, de még a hajókon sem, melyek egyéb tűzveszélyes anyagokat is szállítanak. Úgy a hajókon, nemkülönben a raktárakban a gyapotot a legnagyobb gonddal kell letakarni, ne hogy a tűz isebb szikra is hozzá férhessen. Megtörténhetik, hogy a gyapotból gondatlanság folytán szikrát fog, s a nélkül, hogy észrevessék, lassan tovább harapódzik, míg nem egy-egy lángra lobban és példátlanul gyors terjedésével romba dönti az egész hajót. Az ily esetek adtak alkalmat a téves felfogásra, hogy a nedvűsabb gyapot önmagától is meggyulad, pedig az erre vonatkozó kísérletek a balhiedelmet még soha be nem igazolták.

A gyapotégések félelmetes lefolyásának illusztrálására emlékezett végül a felolvasó az elmúlt évben a német tengerész-társulat hobokeni dockjaiban dühöngött tüzesetről, melynek gyors terjedését különösen az okozta, hogy a rakományban rengeteg mennyiségű gyapot volt beraktározva.

A második nap tanácskozásai ezzel délután 1/2 óráig tartottak.

Délután 1/4 órára a királyi palota megtekintése volt a nap vége. Nagy tömegekben gyűlt egybe a közönség a palota előtti téren, ám a palota megtekintéséből nem lett semmi, mert a körültekintő rendezőség a főudvarmesteri hivatalnak a látogatást bejelenteni — elefejtette, a főudvarmester pedig az utolsó pillanatban jövő bejelentést nem fogadta el, hajlandó tudomásul venni. Kárpotlásul kénytelenek voltak megelégedni a németek hadi dicsőségét hirdető ügghaus megtekintésével.

Hatodfelőrára a Lindenstrasse 41. sz. a. központi tűzoltó megtekintése volt tervbe véve. Habár egy ízben már megfordultam az épületben, annak berendezéséről akkor az rövidsége miatt fogalmat nem alkothattam magamnak, s az akkor látott hatalmas tornateremről ítéelve sokat vártam, s épp azért nagyot — csalódtam is.

Az első, a mi figyelmemet lekötötte, a kapubejárati ajtóba illesztett márványtábla volt »Im Dienst werkhätiger hstenliebe fanden den Tod« felirattal. A mily jól esett nekem a tűzoltói szívemnek az a kegyelet, melylyel az önfeláldozó emberszeretet szolgálatában elhalt tűzoltók emlékeire áldoztak, annyira rosszul érintett az, hogy az áldozatszám, különösen az utolsó két évtizedben, szokatlanul nagy volt. Az első haláleset 1853. nov. 16-án volt. Az ezt

követő 25 esztendőn keresztül halálos baleset nem fordult elő, innen kezdve azonban igen sűrűn fordultak elő halálos esetek, nevezetesen 1878. márcz. 3-án 3, 1880. aug. 6-án, 7-én, 21-én és 26-án, 1881. decz. 9-én, 1883. jul. 31-én 3, 1891. decz. 11-én, 1897. jun. 3-án és 1899. febr. 25-én, vagyis az utolsó 22 esztendőben 14 haláleset.

Magának a laktanyának berendezése a mai modern igényeknek már nem igen felel meg. A szertárak az udvar jobb oldalán, az istállók az udvar bal oldalán vannak elhelyezve, s habár minden egyes szernek egy-egy tágas kapu felel is meg, a kivonulás ily berendezés mellett könnyen érthetőleg késedelmesen történik, a mit az elég szűk udvar mellett csak megnehezít az utcára kivezető egyetlen kapu szűk volta.

A mi a szertár berendezését illeti, az meglehetősen bőséges, maguk a szernek azonban kivétel nélkül rendkívül nehezek, olyanok, melyeket a mi viszonyaink, a mi útjaink mellett használni teljes lehetetlen volna; 30 mm átmérő alatti szer nincs, de vannak köztük 35—40 mm átmérőűek is, melyek húzásához, kivált ha még emberekkel is meg lehetne húzni, könnyen elképzelhetőleg nemcsak hatalmas mecklenburgi lovak, hanem — aszfaltos jó utak is kellenek; ez azonban szerencsére annyi van Berlinben, hogy egyéb követelést már szinte csak a muzeumokban lehet látni.

A készenléti gőzfecskendő állandóan föl van fűtve. A fűtést egy a szertárban álló külön kályhával teljesítik, mely a kazánnal csővezeték által van összekötve olyképp, hogy az kivonuláskor a kazántól igen könnyen elválasztható s egy csigán át lefelé a zsínóval a magasba felhúzható. A löszerszám egy a rúd alá beillesztett s könnyen levehető magas vastartóra van felfüggesztve, s így a lovak befogása igen gyorsan megtörténhetik.

Praktikus berendezése úgy a gőzfecskendőnek, valamint a többi szernek is, hogy a kocsi elő részén levő pléhdobozban könyvekbe kötve az utcák és vízvezetéki csapok jegyzéke állandóan megvan.

Van még két gőzfecskendő, mely saját gőzének erejével önmagát szállítja a tűzhez; ezek azonban felfűtve nincsenek s így kiszállításuk csak rendkívüli késedelemmel történhetik meg. Ugy látszik, csak parádé kedvéért állnak a szertárban, föltalálójuk, valamelyik néhai Branddirektor kisebb dicsőségére.

A szerkocsi hatalmas jószág. Tetején egy csomó horoglétra, alatta két óriási tömlőorsó, ugróponyva, mentőtömlő és zsák, mentőkötelek orsóra gombolyítva nagy számban, oldalt szurok- és magnesiumfáklyák, hátul tartalékruhák, köpönyegek, tömlőtekercesek, osztóvillák, vízvezetéki hydransok, kulcsok, bontó- és mentőszerszámok, s mindezek tetejébe 16 embernek ülőhely.

E mellett áll egy forgatható tolólétra, azután egy hatalmas vízfordító lajt. A lajt 19 hl. ürtartalmu, kocsihoz szerelt hordó, hátul a szívótömlőnek megfelelő csavarzattal, állandóan rászertelt és oldalt fölhajtott szívótömlővel. Van rajta vízvezetéki hydrans, kulcs, hátul lóg 2 bőrvödör, 2 nyomótömlőtekeres, sugárcső, míg a kerekek közt a hordó alsó részén nyomótömlő csavarzatu rézcsap van.

A kocsi fűtőeszközei közül említést érdemel a táskába helyezett aszbeszt ernyő, mely a sugárcsőre ráhúzva és megnyitva, a csővezetéknek a sugárzó meleg ellen való védelmére igen jó szolgálatokat tehet.

A nyomótömlők apróbb lyukainak elzárására igen alkalmas eszközt is láttam itt. Ez egy 20—25 ctm. hosszú, 10—12 ctm. széles és két ellentétes végén spárgával ellátott bőrdarab, melynek közepére egy lapos fémgomb van rávarrva. Ezt a fémgombot a tömlő lyukára ráillesztve s a bőrt a spárgával a tömlőre rákötve, nagyon könnyű szerrel megakadályozhatjuk a víznek sokszor igen bosszantó kifecskendését, de egyúttal a lyuk fokozatos tágulását is, a mi kivált hosszabb működésnél jól tudjuk, éppenséggel nem válik a tömlő használhatóságának előnyére. A kocsi-

fecskendőn a nyomókarokra állandóan rászert és kihuzható nyomórudak vannak; ezt a berendezést azonban jónak éppenséggel nem lehet mondani, mert működés közben a nyomórudak bizony erősen lötyögnek, a mi a rendszeres nyomást akadályozza.

A kocsihoz kapcsolt motola tömlőinek védelmére könnyen kezelhető vízhatlan vászonvédő van alkalmazva.

Van még egy hatalmas legénységi kocsi, annyira dús felszereléssel, hogy szinte csodaszamba megy, hogy még legénység is fölfér rája.

A gyógszerládában levő szerek közül említést érdemelnek a finom dróthálóból készült mindenféle sínek, melyeknek nagy előnyük, hogy a testhez könnyen hozzáidomíthatók s mégis annak biztos támaszt adnak.

A felszereléshez tartozó légzőkészülék légszűrős szerkezetű.

A laktanyában a tisztí lakásokon és legénységi szobákon kívül van még egy tisztí casino-helyiség, egy parkettás, szépen felszerelt tornaterem, az udvar bátsó részén pedig a III. emeletes mászóház, melynek nevezetessége az, hogy belülről van bedeszkázva, míg gerendázata kívül van, állítólag azért, mert a berlini horoglétrákon nincsenek fal-támaszok s így külső deszkázatnál az arra szorosan föl-fekvő létrákon a láb nem találhatna biztos pozíciót. Itt említtem meg, hogy a kiállítási területen fölállított VI. emeletes mászóház ugyancsak belül volt bedeszkázva.

A horoglétrák kivétel nélkül kétkaruak, egyhorguak. A mászás megkezdése előtt a mászóházzal szemben fölállított szakaszról kirendelt mászók a létrákat oldalt fekvő helyzetben fektetik a földre, még pedig az 1. létrát legközelebb a házhoz, a 2. és 3. létrát pedig attól oldalt, egy-egy fél létrahosszal kiljebb.

Követésre méltó, hogy a mászás megkezdése előtt minden egyes mászó a saját létráját végig vizsgálja, nincs-e valami baja s csak azután fognak a munkához.

Minden egyes mozdulatnak külön vezényszava van, még pedig olyan, mely megmondja egyúttal a teendő minéműségét is, így pl.: »Hackt an!« »Hackt aus!« »Reiter hängt aus!« »Abwärts steigt!« stb., a mi a kivitelnek bizonyára nagy előnyére válik, szemben a mi gyakorlati szabályzatunk »Egy!« »Kettő!« »Három!« vezényszavával.

Az iskolamászásnál úgy a földön, valamint a létrákon is igen lassu, valósággal kakaslépésekkel járnak, akárcsak dróton lennének rángatva, épp ezért azonban az összes mozdulatokban a legszebb egyöntetűség megvan; még a beszállásnál is ezt a kapestempőt tartják be.

A beakasztott létrára jobblábbal lépnek fel s a bal-lábat utána húzzák. Az indulás ballábbal történik.

A házhoz a létrát a fej fölött vízszintesen, fölfelé álló kampóval viszik; a mi létrahordásunk ennél bizonyára egyszerűbb.

A mászásnál nem a létrakarokat, hanem a létrafokokat fogják, a mi a biztonság szempontjából ugyancsak nem követésre méltó.

Habár a létra elég széles, úgy hogy a fokára mindkét lábbal kényelmesen rá lehet lépni, mégis a 2. vagy 3. létra felemelésénél csak ballábbal áll a mászó a létrán, míg a másikat szabadon hátrafelé nyújtja, a mi szintén nem válik a biztos állásnak javára.

Az iskolamászást 3 létrával a III. emeletre 8 ablaknál 24 mászó mutatta be.

Ezután következett az u. n. mentőkészülék bemutatása. A készülék maga 3 részű heveder, mely a mentendőnek kényelmes ülést biztosít. Ez kis motolára tekintett kettős kötéilveretekre lesz erősítve, mely viszont mentésnél a mentő zárkapcsán fut 2—3-szoros csavarodással végig. A bemutatás abból állt, hogy 8 ablaknál 2—2 mászó 2—2 létrával fölhatolt a magasba, a motollát 2 ember tartja, míg a 3-ik legombolyítva a motolláról a kötelet, a mentőkészülékkel fölmege a II. emeletre. Már most azt vártuk,

hogy bemutadják a valóságban is a mentést, ám ez történt meg, mert az óvatos németek mind a 8 ablak üresen eresztették le a készüléket, aztán a kötelet utdobták. Azt tartják, nem jó a tűzzel játszani, és azért mentést csakis valóságos veszély esetén gyakorolják. visszaszerelés ütem nélkül, de viszont egyetlen rem-lenségben is történt.

Alig vonultak el a mászók, tömött négyszögben csákányos tűzoltó vonult föl a tér közepére érve 2 lépnyitódna, terpszállásba lépnek s a csákány nyelét lógó két kézbe fogják. A terpszállást akként csinálják, hogy előbb a bal-, aztán a jobblábbal lépnek ki oldalt lépéssel. Erre következnek vezényszóra a csákánygyakoltok. »Achs ab!« »Achs rechts!« »Achs vorwärts!« »A beugt!« »Rechts dräh!« stb. vezényszavakra jó fegyelervalló egyöntetűséggel végzik gyakorlataikat, majd egyszer zárkóznak és elvonulnak.

Ezután 44 tűzoltó 2—2 buzogánnyal mutatott szépen sikerült tornagyakorlatokat a tűzoltóság klakkfrakkos, lakkos tornamesterének vezényletére. Majd jelké támadás következett. Elsőnek felvonult a nagy legényszerszercocsi, nyomon követte a kocsifecskendő, aztán a és a tololétra. A szerkocsiról lekapiják az ugróponyvát é II. emeletről beledobnak egy forgácscsal tömött zsák mire a ponyvát rögtön visszaszerelik. Ezalatt a vízvezetből táplált kocsifecskendő egy sugárral az I. emeletre (su. a tűzjeltől 1:58 p.), másik sugárral horoglétrával a II. er letre dolgozott, miközben a mentőkészüléket szerelik a emeletről csak úgy üresen, mint az iskolagyakorlatnál.

Eközben megadott újabb jelle felvonul még négy sz Fölszerelik a tololétrát s arra a tömlőt nem a létrán f tetve, hanem szabadon húzzák föl.

Az emeletekre kötélén felhúznak 1 m. hosszú pl teknyöket, lapátokat, sepröket, melyek mind arra val hogy a takarítási munkálatoknál használtassanak.

Majd jön még egy szerkocsi, egy gőzfecskendő, m sugarakat ad az V., VI. emeletekre. A tömlőket ide is s badon húzzák föl, de a sugárcső megkötésében hiányzik egyöntetűség. A tömlőcsavar alatt mind átkötik, de már felső kötést egyik a sugárcső derekán, másik a szopor darab alatt eszközli, egyetlen egy sem akad azonban, a magánál a szoporkavégnél csinálna kötést s így érthe hogy a fölhúzott sugárcsövek hol itt, hol amott fónak: tak s csak nagy bajjal juthattak rendeltetési helyükre.

A támadás, kivált a gőzfecskendő működésbe hel zése meglehetősen lassusággal ment végbe. Taktikai be sem volt a föladatnak, melynek úgy látszik czélja csak volt, hogy az egyes szereket az ezer számban megjel idegeneknek bemutassák. Nem is keltett a támadás nagyo szenzációt, de igenis bámulatot keltett a fogatok rend vüli mozgékonyasága, melylyel az amugy is szük s a kivé csiak sokaságától ellepett ugyszólván tenyérnyi terület képesek voltak 12 szerrel és hozzávaló legénységgel l nélkül nemcsak fölvonulni, hanem magát a szerelést elvégezni.

A legénységi sisak hátsó részén kivétel nélkül védőt van alkalmazva, a zárkapcsok állóak. A kötelet gomi lyagban a háton viselik akként, hogy a kötél vége a mel átfogja. Ilyen kötelet csak néhány tűzoltó visel.

Ezután bemutatták a legújabb füst- és hővédő kés: léket. Ez egy teljes bűváröltözék légáthatatlan vászonb a fejnél sisakban végződik, mely egy légszállító készülék van összekötve. A sisak elején nyitható ablak van. A fe kendő nyomótömlőjén levő sugárcső szoporkáján elzá csap van, e mögött oldalt még egy kis csapocska, melyl vékony gumitömlő vezet a sisak csúcsához, hol sugárszór ban végződik. Ez utóbbi berendezés arra való, hogy a cs vezető bármely pillanatban a csapocska megnyitásával kép legyen magamagát végigöntözni s ekként a megsülés vesz delme nélkül a legnagyobb tűz közvetlen közelében t

adni. A csapocská teljes kinyitásával a sisak sugár-
lóján 3 m. oldaltávolságra elszálló sugárözönt is lehet
szóval fölött teremteni.

A készülék, melyet a nagyobb német városokban, így
Burgban is újabban kezdenek használatba venni, az ösz-
jelen voltak körében nagy érdeklődéssel találkozott, a
gyobb tetszést azonban, kivált a németek körében,
s csak Vilmos császár keltette a kongresszus üdvö-
ző időközben megérkezett táviratával, melyet Rheinbaben
aminiszter olvasott föl a gyakorlat végeztével. A táv-
a következő volt: »Ich habe mich über Ihren freund-
n Gruss sehr gefreut. Danke bestens für die mir theil-
rdene Aufmerksamkeit, und wünsche Ihren Arbeiten,
Werken der Opferwilligkeit, des Edelmuths und der
stenliebe guten Erfolg und Gottes Segen. Neues Pa-
Wilhelm II. Imperator.«

Esti 7 órákor Berlin világhírű állatkertjében a ven-
üzoltók tiszteletére nagy hangverseny volt. Négy zene-
játszott az óriási területen, hol legalább 50.000 ember
pölygött tova, élvezve a pompás levegőt és azt a rend-
li látványosságot, melyet a tömeg nagysága nyujhat a
ncsi szemnek.

A fura a dologban csak az volt, hogy tűzoltót csak
ve lehetett a nagy sokaságban látni.

Méltó föltűnést nagy számmal csakis a magyar tűz-
k kelthettek volna, ha ugyan ezen egyetlen kínálkozó
lommal összetartottak volna. Szövetségünk derék alel-
: ugyan napokon keresztül verbuválta az embereket
közös vacsorára, terve azonban meg nem valósulhatott,
t a nagyobb deputációval meghívott pozsonyi bajtársak
amed és a hegy szerepében mindennemű közeledést
ken megtagadtak, de sőt még deputátus temesvári baj-
aink is úgy elszellestek, hogy utól sem értük őket —
nburgig.

Folytatása következik.)

Szentbeszéd.

Adotta 1901. évi augusztus 20-án a pápai önkéntes tűzoltó-testület
zászlójának megáldása alkalmára *Kriszt Jenő* pápai plébános.)

»Az Isten békesége, mely fölülhalad minden
érzelmet, oltalmazza meg szíveteket és elmé-
teket a mi Urunk Jézus Krisztusban.«

Filipp. 4. 7.

Szeretett Hiveim!

Kedves Tűzoltó Bajtársak!

A mai szép nagy nemzeti ünnepünkön, szent István
entünk, atyánk és első apostoli királyunk ünnepén, ime
zászló áll előttünk. E zászló, mintegy szent jelvé-
k közé sorakoztak ma a pápai önk. tűzoltó-testület
ai örömnépre. S ezen öröm, lelkesedés szárnyat öltve
ról szívre száll, hogy az ünnep örömét mindnyájunk-
megossa, hogy mindnyájan Pápa város polgárai részt
vünk derék tűzoltóink általános örömeiben. És vajjon
az oka ezen örömnak, lelkesedésnek? Kétségkívül az,
etett hiveim, hogy tűzoltó-testületünk megalakulásának,
őleg küzdelemteljes fennállásának harminczadik évfor-
ján hálaadásul mintegy az Isten dicsőségére felajánlott
derék gyanánt az egyesület 25 évvel ezelőtt csak polgár-
felavatott zászlóját idehozta ezen ősi plébánia-tem-
ba, hogy én azt mint lelkipásztoruk, mint az anya-
tegyház egyik méltatlan, de hű szolgája, ünnepélyesen
enteljem és Istentől nyert viszonzásul megáldjam egy-
e zászló hű s buzgó fiait, tűzoltóinkat, hogy e zászló
továbbra is bizalommal tömörülve, kitartással küzd-
k az élet terhei és veszélyei ellen, megszerezzék az
ldásából a munkásság és szorgalom gyümölcsét és
erjék *az Isten békeségét, mely fölülhalad minden
met.*

Igy ünnepel gyermekeivel az édes anya, a kat'i. anya-
tegyház!

Istenem! mily magasztos, mily dicső egy ünnepély!
Én szentül meg vagyok győződve, hogy tűzoltóink
közt nincs egyetlenegy sem, a ki egy szép eszme megva-
lósítását, a zászló felszentelését egészen és kizárólag
magáénak tulajdonitáná s nincs egy sem, a ki annak
megvalósítására ne törekedett, ne áldozott volna.

Én tehát felszentelem ma e zászlót, felszentelem
először is, mint a munka s szorgalom jelvényét.

Munkásságra alkotó Isten az embert s e fenséges
életirányt még a boldogság édenében szent és mulhatatlan
kötelességévé tevő, midőn: »Vevé... az Úr Isten az
embert és helyezé őt a gyönyörűség paradicsomába, hogy
művelje s őrizze azt. (I. Móz. 2, 15.) E célra az értelem
talajába a legnemesebb szellemi tehetségek termékeny
magvait hinté el; a test tagjaiba pedig az izmok gyenge
szálaival óriási erőt szőtt.

A szem, a fül, az orr, száj, kéz, láb, oly remekül
alkotott, mesterileg megteremtett műszerek, oly csodálatos
szerkezetű munkaeszközök, hogy a soknemű foglalkozásban,
mely a munkásság mérhetetlen terein részint önként kínál-
kozik, részint elkerülhetetlen szükséges, feltétlenül nélkü-
lözhetetlenek. Igaz! A bűn Istennek átkát zudította az ember
munkájára. »Átkozott a föld a te munkádban!« (I. Móz.
3, 17.) hangzott az Úr ítélete és az iszonyu büntetés:
»Orczád verejtékével eszed a kenyeret,« (Móz. 3, 19.) irtó-
zatos teherrel lett bűnhődéssé!

S csakugyan, mit rejtenek az ó-világ roppant váro-
sainak porló romjai? Mit sugdosnak az őskor kiaknázott
bányáinak sötét üregei? Mit sóhajtának a világ szinpadáról
letűnt, kihalt népek eltaposott néma sírjai? Mit panaszol-
nak az óriási gúlák idő-s enyészettel dacoló maradványai?
A nyomor, a szenvedés, a fájdalom komor tanúként iga-
zolják, hogy a munkának átkozott terhét csak átkozott
munkások — az akkori népség legnagyobb része — a
becstelen rabszolgák viselték, a kik az ostorcsapások alatt
feljajdulva, iszonyu átkokat szórtak a munkától irtózó
kényurak és zsarnokokra.

Oh iszonyu átok rémes korszaka! Tépd le szégyen-
fátyolodat s jöjj ide közénk ma, e templomba, szabad
keresztények örömnépre! Nézd e vörös zászlót! Seiyem-
szövete művészi iparával messze fölülmulja legdúsabb
zsarnokaidnak biborát, rojzozatának arany szálaiból bilincs-
telen kéz foná, mert jelszavunk: »Imádkozzál és dolgoz-
záll!« »A munka nemesíti!« Ennek jelül lett beszerezve e
zászló s ennek biztositékaul áldom én azt meg. Ti pedig,
kedves Tűzoltó Bajtársak, iparkodjatok a társadalomban
nektek osztályrészsül jutott heiyet élethivatástokhoz méltólag
betölteni, s el ne hagyjátok ezt a zászlót soha! Tiszta
jellemmel és becsülettel óvjátok meg annak szeplőtelen-
ségét, erénynyel és szorgalommal koszoruzzátok annak
díszét. A szerencsében soha ne feledjétek el összetartó
erejét, hogy a szerencsétlenségben mindig enyhet találjatok
alatta. E zászlóhoz híven bármi sorsban is: »*Az Isten békes-
sége, mely felülhalad minden érzelmet oltalmazza a szíve-
teket és elméteket a mi Urunk Jézus Krisztusban.*«

Felszentelem továbbá e zászlót mint a felebaráti,
emberbaráti szeretet jelvényét. Az egyéni érdekek sokszor
egyesítenek személyt és elvet, érzelmet és vágyat, akaratot
és tettet, hogy azt, a mit az egyén a legmagasabb küz-
delem és erőlesztéssel sem volna képes megvalósítani, az
egylet parányi játékként hajtsa végre. Nemes gondolkodású
és áldozatkész polgártársaink vállalkozóbb része tömörült
ennek a zászlónak körébe, hogy vállvetett erővel gátat
vessen a böszült elemek rémes pusztításainak; erőt és
kitartást, ügyességet és leleményességet, a természetnek
rendelkezősökre álló segédeszközöit és mesterséges műsze-
reket egyesítettek és alkalmaztak, hogy a munka és szor-
galm megtagarított vagyonát az emésztő lángok dulásaitól
megmentsék, megóvják.

S kérdem, ki egyesité karjaitokat e dicső munkára?

Ki adja kebleiteknek az önfeláldozó bátorságot, hogy a dühöngő vézszel szembeszálljatok? Ki teszi fogékonyakká kebleiteket, hogy a szerencsétlenség üldözöttjének segínyt nyujtsatok? Ki más, mint a legfelségesebb oltáriszentségünkben jelenlévő édes Üdvözítőnk, Krisztus Jézus és anyaszentegyházának szelleme, mely az Isten és a felebaráti szeretet magasztos erényét ápolja lelketekben!

E zászlótoknak arannyal himes selyembibora színe a tűznek. Ez nem csupán néma díszjele szép célú egyleteknek, hanem egyszersmind tündöklő vezére, felhangzó jelszava tündöklő egyleti működéseknél. A zászló bibor színe nemcsak a pusztító tűz vésszes elemét, hanem azon nemes tűz éltető lángját is jelképezi, melyet a felebaráti szeretet isteni zsarátnoka gyújt kebletekben; a zászlónak arany díszjele pedig a hit drága zománczát jelezi, mely amaz díszesíti, nemesíti s óvja.

E két nagy erő tegye dicsővé zászlótokat, tegye áldássá törekvéteket! És tántoríthatatlan hűséggel becsüljétek meg zászlótoknak magasztos jelszavát: »Egyesült erővel a vézs idején«, és szeretettel töltsetek be egyleteknek dicső hivatását, az emberbaráti szeretetet.

Csak a küzdelem nyomában terem a diadal babéra. S a zászlók, mint harczai jelvények, óriási viadalok és hőiditő diadaloknak voltak tanúi a századok folyamában. De nem volt soha keményebb tusa, mint az emberiség bűne s az Isten kegyelme között a Golgotán s ezért a

hőidítás is, mit az isteni malaszt kivivott, a legnagyobb világgyőzelem. E harcz és vívmány eredménye: Jézus Krisztus isteni békessége; jelvénye pedig a megváltás sze keresztje. A kereszt sok fényes diadalban adott már békét az emberiségnek.

Háromszázados kegyetlen üldözés után győzelem vezérlé nagy Konstantint; megóvta az emberi művelődés gazdag kincseit a vandálok irtásától; polgáriassalással jutalmazta Nagy Károly harczait; a kinek ma ünnepét üljü egy szent Istvánnak, szent Lászlónak és dicső Hunyadyai zászlói pedig hazánkat, nemzetünket védelmezik a tat és török hordák dúlásaitól.

De mi, kedves hűeim, nem harczai lobogót lengetü ma, mi a békés munkásság zászlaját emeljük, ez alá sorozunk. Védőszenetek sz. Flórián vitéz és vértanu tiszletére ezennel fel is szentelem e zászlót, beszédek végére kérve benneteket, k. Tűzoltók, hogy dicső védőszenetekben kívül hálás tisztelettel vessétek szívetekbe a kegyes zászlóanyának, gr. Wallis Gyuláné ő méltóságának és egylet parancsnokának, Szokoly Ignác úrnak képét, anna parancsnoknak, a ki már 30 éve buzgó s fáradhatatlan vezére az egyesületnek és ma veletek együtt jubilál.

Védőszenetekről hitet és erényt tanuljatok, a zászlóanya, a parancsnok keresztény fenkölt érületének nyomán pedig az emberbaráti szeretet műveit gyakoroljátok Amen.

SZÖVETSÉGEK KÖRÉBŐL.

A pozsonyvármegyei tűzoltó-szövetség köréből.

I.

Jegyzőkönyv, felvétel Pozsonyban a pozsonyvármegyei tűzoltó-szövetség választmányának 1901. július 28-án tartott ülésében.

Jelenlévők: Klempa Bertalan alispán elnök, Sándor Béla pénztáros, Dr. Németh Dezső alsó-csallóközi, Both György malaczkai, Meiszl Ferencz bazin-szempczi járási szövetségi elnökök, Spitzer Mór malaczkai j. szöv. alelnöke, Dr. Michaelis Béla pozsonyi, báró Starnfeld Aladár alsó-csallóközi, Matzon Géza bazin-szempczi jár. tűzrendészeti felügyelők, Horváth Dezső az alsó-csallóközi jár. tűzoltó-szövetség segédtitkja, Groidl Gyula a pozsonyi testület megbízottja és Ecker Sándor a felső-csallóközi járás tűzrend. felügyelője, a szövetség alelnöke és a vármegyei szövetség titkárja. Sétaffy József, malaczkai tűzr. felügy. elmaradását igazolta.

Elnök üdvözlővén a megjelenteket, megnyitja a gyűlést.

1. Titkár felolvassa a II. szaktanfolyamról szóló jelentést, mely egyhangulag elfogadtatik s elnök, Spitzer Mór és titkárnak a szaktanfolyam sikeres megtartása és rendezése körüli fáradozásukért köszönet szavaztatik.

2. Felolvastatik az alsó-csallóközi járási tűzoltó-szövetség 1903/1901. alisp. sz. a. iktatott kérelme, melyben a tagdíj hátraléki összegnek leszállítását kéri. — Hosszabb eszmecsere után kimondották, hogy a már bejelentett 7 testület u. m. Böös, Duna-Szerdahely (köteles), Egyház-Gelle, Felbaár, Nyék-Várkony, Nyársod és Vásárút tagdíjfizetési kötelezettsége feltétlenül 1900. január 1-től számítható.

3. Felolvastatott az alsó-csallóközi járási szövetség előterjesztése, melyben bejelenti, hogy a tisztújítást eszközölte, egyúttal bejelenti Nagy-Abony-Hódos és Sik-Abony köteles tűzoltóságokat tagnak. — Tudomásul vétetik s elrendeltetik Nagy-Abony-Hódos és Sik-Abony köteles tűzoltóságoknak a tagok sorába való bejegyzése f. é. január 1-től járó fizetési kötelezettséggel.

4. Titkár jelenti, hogy a malaczkai járás főszolgabírája a vármegyei főpénztárba 288 korona tagdíjat beszedett. — Tudomásul vétetik s pénztáros a pénz átvételéig utasítatik.

5. Titkár jelenti, hogy a 31/2. sz. jegyzőkönyv határozata szerint kérdést tett a »Pozsonyvármegye« czin hivatalos lap szerkesztője iránt, s azt a választ nyerte, hogy a szerkesztő az alispán, de egyúttal arról is tudomásul szerezte, hogy nem lesz lehetséges a tűzoltói és tűzrendészeti közleményeket mellékletképen a nevezett lapban megjelentetni. De különben sem tartja a maga részéről összeegyeztethetőnek, mert lehetnek — a mint voltak is — ügyek, rendeletek, melyek a szaklapban megvitattattak, pedig a hivatalos lapban adatnának ezek, akkor csak cenzurálás mellett jelenhetnének azok meg, a mi pedig nagyon is hátrányos lenne az ügyre nézve. Tudomásul hozza továbbá, hogy a »Tűzoltó Közlöny« és a »Vasvármegyei Tűzrendészeti Közlöny« mi módon jelennek meg a budapesti volt 2 szaklap helyett szünt meg. Ha a vármegyei szövetségnek van annyi pénze, hogy önálló szaklapot megjelentethet, ha már a német lapnak mellékletét nem kíván fenntartani, akkor ez volna a legcélszerűbb.

Hosszabb vita után az előmunkálatok megejtésére nézve megbiztatnak Dr. Németh Dezső mint elnök, Dr. Mihály Béla, Horváth Dezső és titkár, jelentésük a legközelebbi közgyűlésre elváratik. Egyben kimondja a választmány, hogy a közgyűlésnek egy önálló lapnak kiadatását javasolja.

6. Felolvastatott Trubinyi János dévény-ujfalusi tölgy-egyleti elnök átirata. — Minthogy ezen átirat a pozsonyi járási főszolgabíróhoz van intézve, és Dévény-Ujfalusi cs. f. é. január 1-től van tagnak bejelentve, alispán úrhatározattal rendeltetik a további intézkedés végett.

7. Felolvastatott a stomfai tűzoltó-parancsnok level, melyben a tagdíjak hováfordítása felett kér felvilágosítást. — Mivelhogy pénztáros kijelentése szerint ő már megfelelt s a szabályokat is megküldötte nekik, egyúttal tudomásul vétetik.

8. Pénztáros előterjeszti a pénztár állapotát, mely szerint a bevétel: pénzmaradvány 297 kor. 48 fill., hátralékokból 772 kor., tagdíjak az 1901. évre 300 kor., id

es takarékpénztári kamat 6 kor. 38 fill. Összes bevétel 75 kor. 86 fill.

Kiadás: a II. szaktanfolyam költségei 473 kor. 80., országos szövetségi hátralék 114 kor., 1901. évi tagdíj 2 kor. = 48 kor., nyomtatványokért 30 kor. 10 fill., staberekért 8 kor. 36 fill., titkári útiátalány 100 kor., egyéb 100 kor. 84 fill. Összes kiadás 839 kor. 10 fill., s a pénzmaradvány 536 kor. 76 fill. — Tudomásul adjuk s a közgyűlés elé terjesztetni rendeltetik.

9. Ennek kapcsában megállapítatik az 1902. évi költségvetés. Bevétel: pénzmaradvány 536 kor. 76 fill., tagdíjhátralék 300 kor., 1902. évi tagdíj 600 kor., időleges takarékpénztári kamat 13 kor. 24 fill. Összes bevétel 50 kor.

Kiadás: Országos Szövetség 1902. tagdíj 70 × 2 = 140 kor., III. szaktanfolyam költségeire 600 kor., nyomtatvány és postabérek 200 kor., titkár útiátalánya 100 kor., előre nem látható 100 kor., önálló szaklap 300 kor. Összes kiadás 1440 kor., mutatkozó többlet 10 kor.

10. A Bazinban megtartandó rendes közgyűlés napja szeptember 22-ére d. e. 11 órára tűzetik ki következő gysorozattal: 1. évi és a II. tanfolyamról szóló jelenlegi, 2. pénztári számadás, 3. 1902. évi költségvetés, 4. álló szaklap iránti intézkedés, 5. jövő közgyűlés helyének megállapítása, 6. elnök, alelnök, titkár és pénztáros 2 évre való megválasztása, 7. az alapszabályok 19. § 7. pontjának értelmében kellő időben beterjesztett indítványok tárgyalása, 8. jegyzőkönyv hitelesítőik választása.

11. Felolvastatott id. Groidl Gyula által beadott indítvány a vármegyei szövetség alapszabályainak módosítása tárgyában. — A választmány, miután a legközelebbi közgyűlésig az idő rövid, máskülömben, ha a közgyűlés a vezetet el is fogadná, ennek felsőbb jóváhagyás nélkül ényt szerezni nem lehet, továbbá mert amugy is nem-tára vagy a vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet gerkezend, vagy pedig a tűzrendészeti törvény megalapítatik, Meiszl Ferencz, Both György és titkárból álló 3 tagú bizottságot küld ki az előzetes munkálatok megejtése, tervezetnek elkészítése és beterjesztése végett, fölhatalozván a bizottságot arra, hogy magát az indítványtevő Groidl Gyulával kiegyeztesse.

Több tárgy nem lévén, az elnök az ülést feloszlatta.

Ecker Sándor,
titkár.

Klempa Bertalan,
elnök.

II.

Évi jelentés.

Tekintetes Közgyűlés!

Az elmúlt évben 4 választmányi és 1 rendkívüli közgyűlésen 24 ügydarab intéztetett el, s a vármegyei tűzrendészeti szabályrendeletre vonatkozó belügyminiszteri gjegyzések újra tárgyalattak és véleményeztettek.

Hátralékos tagdíjaink, hála elnök úr erélyes intézkedéseinek, meglehetősen befolytak ugyan, de mind a mellett még mindig tetemes összeg van hátra. Reméljük, hogy ez mihamarabb befolyand. Kívánatos is, hogy hátralék általában ne maradjon, mert csak úgy tud a választmány az eléje tűzött feladatnak megfelelni, ha a tagdíjak rendszeresen befolyanak és ha valamennyi tűzoltóság, — legyen bármi néven nevezendő — mind tagja lesz a vármegyei szövetségnek. Ez idő szerint a vármegye 297 községe és rendezett tanácsu városában a hivatalos statisztika szerint 2 tűzoltó-testület van, eddig azonban csak 68 tagja van vármegyei szövetségnek.

Szükséges továbbá, hogy minden testület alapszabályvezetét — a magán, gyári vagy köteles tűzoltóságokéig — a szabályrendelet-tervezetüket a felterjesztés előtt a vármegyei tűzoltó-szövetséghez véleményezés végett beterjeszték és ha azok az illető helyen jóváhagyattak, 1—1

példányuk a vármegyei tűzoltó-szövetségnek az évi leltár kíséretében beterjesztessék.

Feltétlenül szükséges továbbá, hogy minden járásnak meg legyen a szakképzett s tevékeny tűzrendészeti felügyelője — esetleg bármi más megfelelő című közege, — mert csak így, ennek révén és tevékenysége folytán rendezhető, kezelhető és fejleszthető rendszeresen tűzoltási és tűzrendészeti intézményünk a közönség javára.

A szövetség munkásságát nagyban megakasztja ugyan a vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet jóváhagyásának késése, de reméljük, hogy az még ez évben jóváhagyva megérkezik s esetleg a tűzrendészeti törvény is megalkottatik.

A választmány célba vevén az alapszabályok módosítását, kiküldött az előmunkálatok és tervezet elkészítése céljából egy 4-tagú bizottságot.

Továbbá — a mennyiben a pénzügyi állapot ezt megengedi — javasolja a választmány, hogy külön önálló magyar nyelvű szaklap létesíttessék, mely a tűzoltóságok felvilágosítására szolgálna. E végből, hogy a megfelelő javaslat elkészíttessék, szintén kiküldött egy 4 tagból álló bizottságot, mely a jelen közgyűlésen jelentését előterjesztendő.

A f. é. június 16—23. megtartott II. tűzoltó szaktanfolyam értelmiség és számszerint jóval fölülmulta az I. tanfolyamot. De kívánatos is, hogy minél jobban látogatassék a szaktanfolyam, mert csak ezáltal nevelhető jó képzett altisztí kar s ezek révén képezhető ki szakszerűen a legénység is. A szaktanfolyamról külön jelentésünkben számolunk be.

A pénztár bevétele volt 1336 kor. 07 fill., kiadása 869 kor. 10 fill., készlete 406 kor. 97 fill.

Az 1902. évi költségvetésben bevételül van 1440 kor. 18 fill., kiadásul 1438 kor., remélhető maradvány 2 kor. 18 fill.

Az időleges pénzkészlet a somorjai I. takarékpénztárban 5% kamat mellett kezeltek.

Mínt hogy megbízatásunk ideje lejárt fogadják a benünk helyezett bizalmukért — melyet mindenkor kiérdemelni igyekeztünk — köszönetünket.

Pozsony, 1901. augusztus 17-én.

Ecker Sándor,
titkár.

Klempa Bertalan,
elnök.

III.

Jelentés a II. vármegyei szaktanfolyamról.

A II. szaktanfolyam folyó évi június hó 16—23-áig tartott meg Pozsonyban. A tanfolyamot Klempa Bertalan kir. tanácsos, alispán, a vármegyei szövetség elnöke június hó 16-án nyitotta meg buzdító szavakkal és 23-án előkelő vendégek jelenlétében ugyan ő rekesztette be elismerő szavak kíséretében.

Az országos tűzoltó-szövetség a záróvizsgára biztosul Szabó Gyula előadót küldte ki, ki a vizsgán tapasztaltak felett teljes meglegedését és elismerését fejezte ki.

Előadók voltak: Horváth Dezső (Vásárút), Csvirich János (Szered), Clauer Elek báró (Pozsony), dr. Glaser Károly (Pozsony), Birnbaum Lajos (Förév) és Gamma József (Nagyszombat).

24 órán át párhuzamosan magyar és tót elméleti, úgyszintén 24 órán át gyakorlati oktatás tartatott.

Az előadók fáradozását teljes siker koronázta, mert valamennyi hallgató egyhangulag elnyerte az altisztí minősítést.

Megjelent 34 hallgató, és pedig 1 körjegyző, 5 elemi tanító, 10 iparos, 2 gépész és 16 gazda. Nyelvre nézve: 23 magyar, 8 tót és 3 németajku. Tűzoltói fokozat szerint: 5 parancsnok, 8 szakasparancsnok, 5 őrpáncsnok, 4 fecskefőmester, 10 köztűzoltó és 2 nem tűzoltó.

Megjelentek az alsó-csallóközi járásból 20-an, és pedig: Bereczk Dezső (Albár), Plichta Béla tanító (Alistál), Kropácsk Ferencz (Alsó-Nyárasd), Husvét Lipót (Böös), Bernát Titus (Csécsény-Patony), Mészáros József (Egyház-Gelle), Kálmán Lajos (Eperjes), Heller Ferencz (Felbár), Egri Ferencz (Hodos), Csiba Lázár (Kisfalud), Rádó Pál tanító (Kürth), Bükky József tanító (Nagy-Abony), ifj. Végh Miklós (Nyék), Fodor János (Pinke-Karcsa), Mátis János (Sikabony), Szeiff Mihály (Duna-Szerdahely), Énekes János tanító (Vámosfalu), Lakatos Ferencz (Várkony), Bugár János és Horváth János (Vásárút);

a malaczkai járásból 7-en: Sétalfi József körjegyző (Bur-Szt-György), Gurina István (Kiri-polcz), Stermenski István és Tomek Pál (Kukló), Drahos Mátyás (Lozorno), Jurkovich András (Nagylévárd) és Prachár Zsigmond (Závod);

Nagy-Szombat városából 3-an: Grünner Rezső, Hlavaty Sándor és Huszár Géza;

a pozsonyi járásból 2-en: Kovács János (Duna-Ujfalú) és Ligyák István (Mária-Völgy);

a nagyszombati járásból 1: Galbavy József (Cziffer);

a szemerci járásból 1: Frieszmann András (Cseszte).

A felmerült költségek következők: 5 előadónak fuvar-és tiszteletdíja 276 kor., a fizetéses tűzoltó-legénységnek 20 kor., a szolgának 10 kor., vizsgabiztos ellátása 14 kor. 50 fil., nyomtatványokért 30 kor., postabérekre 16 kor. 70 fil., búcsúébed pótlásául (3 ügybarát erre a célra 50 koronát adományozott) 41 kor. 62 fil., 4 fényképre 28 kor. 98 fil. Összes kiadás 437 kor. 80 fil., s az így előirányzott 600 koronából még 162 kor. 20 fil. megtakarított.

De ez csak úgy vált lehetségessé, hogy Pozsony sz. kir. város tanácsa a szaktanfolyamra nemcsak a helyi ségeket és szereket, hanem 34 teljesen felszerelt ágyat is ingyen bocsátott rendelkezésünkre; továbbá, mert a vidéki viszonyokhoz mértük a használt szereket és nem kellett máshonnan szereket hozatni; végül mert dr. Glaser Károly az első segélynyújtás oktatását ingyen teljesítette és mert megyénkbeli bajtársak vállalkoztak nagyon jó sikerrel az előadói szerepre.

Fogadják ezuttal is leghálásabb köszönetünket, mint a hogy Pozsony város tanácsának, a pozsonyi tűzoltó-testület parancsnokságának és dr. Glaser Károlynak köszönetünket már a tanfolyam bezárása után is írásban nyilvánítottuk.

Végül igaz örömnünknek adunk kifejezést a fölött, hogy ezen II. szaktanfolyammal ismét sikerült egy hasznos lépést tenni a tűzrendészet és tűzoltás ügyének előmozdítására, ezzel is igazolván a vármegyei tűzoltó-szövetség czélszerűségét és hasznosságát, a mi csak újabb indok lehet arra, hogy a megyebeli testületek lelkesedéssel tömörüljenek a vármegyei szövetség védő szárnyai alá

Pozsony, 1901. évi június hó 23-án

Spitzer Mór, *Ecker Sándor, titkár,*
a szaktanfolyam rendezéssel megbízottak.

A veszprémvármegyei tűzoltó-szövetség közgyűlése.

Ritka, szép és lélekemelő ünnepélyek színhelye volt aug. hó 25-én Devecser járási székhely. Ekkor tartotta meg a veszprémvármegyei tűzoltó-szövetség évi rendes, minden évben másutt tartandó közgyűlését. Lobogó-űrszt öltött magára Devecser e napon, az útmenti házak feldíszítve, fellobogózza várták a kedves vendégeket, az érkező tűzoltókat. Fenyő-gallyakból font és »Isten hozott!« felirattal ellátott diadalkapu állott a város végén. A 12 órai vonatonál várt legalább 1000 főre menő közönség, midőn a vonat berobogott Veszprém felől, hozván magával mintegy 180 tűzoltót, a vármegye minden járásából.

Dr. Szabó János, mint a devecseri járás ez idő szerinti vezetője fogadta az érkező tűzoltókat, kiknek élén

állott a vármegyei tűzoltó-szövetség ügyvezető elnök Óvári Ferencz, s a megjelent közönség lelkes élje között biztosította az érkezőket a járás nagyrabecsülé tiszteletéről, a tűzoltó intézmény áldásos működését kívánván. Dr. Óvári Ferencz köszönte meg a nem várt ü fogadtatást, s kérte ugy a közigazgatási hatóság, m népnek a tűzoltó intézmény iránti vonzalmát és ragaszkodását.

Hosszu kocsisorban vonult be a menet Devecser melynek diadalkapujánál Szaiff Zoltán jegyző és az elöljáróság, a devecseri intelligenczia, mintegy 250—300 menő közönséggel, tűzoltókkal fogadta az érkező vendé

Biztosította őket a város magyaros vendégszeretete de egyuttal elismerte az intézmény élén álló férfiakat. Óvári Ferencz országgyűlési képviselő és vármegyei elöljáró-szövetségi elnöknek ugy a tűzoltóügy, mint Devecser város és lakosai részére ismételten teljesített önzetlerendelésait s ennek viszonzásául hálás szívvvel köszöntö

Dr. Óvári Ferencz meghatottan mondott köszönetet s a nagy közönség jóindulatu támogatását kérte a tűzoltó intézmény iránt.

Elszállásolás után 3 órakor közgyűlésre ültek a vármegyei tűzoltói, hogy egy éves működésükről számoljanak és megjelöljék az irányt, melyben a vármegyei tűzrendészetünk javítása érdekében haladni kívánnak.

Az ülést dr. Óvári Ferencz lendületes szavak közepében nyitotta meg, köszönetét fejezvé ki Devecseri közönségének a mai feledhetetlenné vált napon a tűzoltóügy harcászai iránt kitüntetett szívessegeért; köszönetet fejezte ki a járás közigazgatási tisztviselői karának a jelenlévőkért és a tűzrendészet és tűzoltó-ügy iránti hálás buzgóságukért.

Felolvastatta dr. Fenyvessy Ferencz főispán sürgős ki a vármegyei tűzoltó-szövetség közgyűlésén megjelentetvén, üdvözli a hasznos szövetséget és sikert kíván működéséhez.

Felolvastatott azután az 1900. évről szóló jelentés, mely a szövetség működését fényesen illusztrálja. E szerint a vármegyei 183 községből 180 községnek van már tűzrendészeti szabályrendelete, 178 községnek van a vármegyei tűzrendészeti szabályrendeletben előírt közfecske-űrszt; 172 községnek van önkéntes, vagy köztűzoltósága. A haladás a megelőző tűzrendészet szeméremjéből kétségtelen az egész vonalon, mert a kézi tűzoltó-eszközök is immár mind szigorubbán követeltetnek a tűzoltó-egyletek képeztetnek, a tűzoltó-eszközök tartatnak, a tűzoltók baleset ellen biztosítatnak. Az jelentés örvendetes tudomásul vétetett.

Olvastattak ezután Blázy Imre veszprémi, Czóler Sándor enyingi, Szikora Béla devecseri, Vécsey György zirczi helyettesi, Kovács József veszprémi és zirczi helyettesi kerületi és Dufek Pál ugodi járási tűzfelügyelők jelentései, melyek tárgyalás után tudomásul vétettek, a tett javaslatok jutalmazások elfogadtattak s elnökség ezeknek a vármegye alispánja, illetve a vármegye közönsége elé való terjesztését utasított.

A pápai járás tűzfelügyelője Szokoly Ignác sem a 1900. évekről tűzfelügyelői jelentését be nem terjesztve 30 napon belül igazoló jelentéstételre utasított.

Bemutattatott ezután a számadásvizsgáló bizottság jelentése, mely szerint az 1900. évi tűzoltó-szövetség számadások rendben találtak, s ez alapon Jenőfi Földpénztárosnak a felmentvény megadatott.

Tárgyaltatott az 1902. évi költségvetési előirányzat és vita nélkül elfogadtatott.

8 tűzoltó-egylet jutalomban, ugyanannyi dícsérettel részesített, 5 segélyben részesült.

Az 1902. évi közgyűlés határidejéül július 10. vasárnapja tűzetett ki, helyéül pedig Várpalota állapított meg.

Kránitz József herendi parancsnok tartotta meg ezután án tanulságos és sok új, megszivlelendő dolgot felvető kezését. Szerinte az anyáknak kell már nevelni a tűzkat. Hozzá kell szoktatni a kisgyermeket az óvodában, ri menedékházban és később az iskolában is, hogy a ltás közérdek, hogy a tűzoltóskodás polgári kötelesség. adíjak kitűzését javasolja oly verses könyvekre, melyek yermekeknek azt kiskorukban könnyen elérhetővé teszik. ácsolja még, hogy a szomszédos tűzoltóságok egy-két s, együttes tűztámadás gyakorlatot tartsanak, hogy így : esetén a sikeres együttműködés lehetővé tétessék.

A felolvasásnak a gyűlés jegyzőkönyvében való meg- itését rendelte el a közgyűlés, egyuttal megválasztotta gyűzőkönyv hitelesítőket s elnök buzdító, lelkesítő szavak retében zárta be a közgyűlést.

Esti 6 $\frac{1}{2}$ óra volt már, midőn a devecseri önkéntes tőtelezett tűzoltóság díszgyakorlata kezdetét vehette. om géppel iskolaszerelés, gyorszerelés, később ped jeképes tűztámadás mutatott be, s mindegyik oly tos előírás szerint, egy gyorsan és szabatosan, hogy a agyobb dicséret és elismerés illeti meg Szikora Béla cseri buzgó parancsnokot, a minek nyomban ott a színén a legnagyobb elismerés hangján dr. Óvári ncz kifejezést is adott.

Esti 9 órakor 120 teritékű bankett volt a Bellovits- vendéglőben a vendég tűzoltók tiszteletére, melyen ban vendég tűzoltó csak 8 jelent meg, a többi 112 tvevő devecseri előkelő polgárokból állott ki. A jó ra közben megeredt a szellemes toasztok árja. Szabó s a tűzoltó vendégekre s ezek legelsejére dr. Óvári

Ferencz szövetségi elnökre; dr. Óvári Ferencz Devecser város és a devecseri járás közönségére; Györffy Géza az emberbaráti intézmény legnemesebbikére, a tűzoltó-intéz- ményre s a vendég tűzoltókra. Szikora Béla dr. Óvári Ferenczre, mint az országos tűzoltó-szövetség alelnökére; Györffy Géza a nőkre; dr. Benkő Károly a hölgyek leglelkesebb barátjára, dr. Fenyvessy Ferencz főispánra; dr. Óvári Ferencz Szabó János és Szikora Bélára; Kuko- relly Károly, Perczel járásbíró, Deminszky a vendégekre mondottak szebbnél-szebb toasztokat s a mulatságnak csak a hajnal vetett véget, midőn is a vendég tűzoltók a szél- rózsa minden irányába szétoszoltak, elvivén magukkal Devecser városából legkedvesebb emlékeiket és sok hasznos tanulságos dolgokat.

Az ünnepély fényét az egyetlen dissonans cselekedet, gróf Esterházy Ferencz devecseri nagybirtokos ténye nem zavarta, de különös találgatásokra okot adva érintette, s ez az volt, hogy a nemes emberbaráti intézmény külső, látható tiszteletére alkalmazott már kitűzött zászlókat; úgy az urasági kastélyról, mint a tőle bérbe birt szolgabírói és korcsmai helyiségekről minden indokolás nélkül eltávolította, dokumentálni akarván ezzel, hogy olyan főúr, kinek még a legszentebb emberbaráti intézmény iránt is látható, külső sértéseket elkövetni is szabad.

A veszprémi vármegyei tűzoltók Devecser városra és közönségére, magyaros vendégszeretetükre s a devecseri tűzoltók szép előmenetelére mindenkor kedvesen fognak visszaemlékezni.

A vizontlátásra jövőre Vár-Palotán!

(r. l.)

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL.

Csurgói önk. tűzoltó-testület közgyűlése.

A csurgói önk. tűzoltó-testület f. évi január hó 27-én otta 28-ik évi rendes közgyűlését. Reményi Samu kló parancsnok előadja évi jelentését, mely szerint a illet mult évi életében semmi különös mozzanat nem ult elő, a tagok kifogástalanul viselték magukat és aszra okot nem szolgáltattak.

A testületnek van: 53 működő, 55 pártoló, 7 alapító tiszteletbeli tagja, tartatott 10 szakasz-, 4 összgyakorlat, méleti előadás és 3 egyéb kivonulás. Tűzeset volt 10, értve 2 vaklálmát.

A testület az orsz. segélyző-szövetségnek tagja volt. zenekar 12 tagból állott, és ezek egymás közt nem egy- veszekedtek, a miért is elnöklő parancsnok arra lmezteti a zenekart, hogy iparkodjanak egyetértésben mert ellenkező esetben a zenekar fel fog oszlattatni hangszerek el fognak adatni, hogy így a veszekedés va egyszer s mindenkorra kiirtassék.

Fried Samu pénztárnok előadja pénztári jelentését, nek egyik példánya Csurgó nagyközség képviselő- illetének is bemutatott.

E szerint *bevétel*: pénzkészlet 14'80 kor., Csurgó

nagyközség segélye 800 kor., tagsági díjakból 220 kor., báró Inkey István adománya 100 kor., a csurgói takarékpénztár adománya 20 kor., a somogyicsurgói takarékpénztár adománya 30 kor., gróf Festetics Tassiló adománya 40 kor., báró Hornig K. veszprémi püspök adománya 100 kor., báli jövedelem 20.02 kor., fuvardijakból 727'50 kor., labkérekből 251 kor., biztosítási ügynöki jövedelem 110 kor., vegyesekből 14 kor., összes bevétel 2447 kor. 32 fill.

Kiadás: szövetségi tagsági-díj 12 kor., segélyző szövetségi tagsági-díj 10'60 kor., szaklapokra 16'14 kor., tűz elleni biztosítás 20'90 kor., lóttartási költségek 1003'60 kor., épület-tatarozás 103'14 kor., eszközök javítása 114'18 kor., új eszközökre 41'20 kor., szolga fizetése 100 kor., fűtés, világítás 68'80 kor., gyógyszerekre 17'12 kor., kamatokra 196'46 kor., állami adó és bélyeg 45'60 kor., egyenruhára 364 kor., vegyesekre 134'58 kor., összes kiadás 2248 kor. 32 fill., pénztári maradvány 199 korona.

A jelentéseket a közgyűlés tudomásul vette és számvizsgálókul kiküldötte Fischer Simon, Erdős Arnold és Vlaszák János tagokat. Ezután a tisztujítás ejtetett meg, mely alkalommal a parancsnokság eddigi tagjai újból egyhangúlag megválasztottak, mire a közgyűlés véget ért.

R. S.

HÍREK.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszterium hagyta a *mezőkovácsházi* önkéntes tűzoltó testület alap- ályait 67.540., az *ócsaiét* 69.152., a *tokodiét* 71.633. *harkaiét* 72.104. szám alatt.

— **Királyi adomány.** Ő Felsége a király a zirczi éntes tűzoltó-testületnek Zirczen tartózkodása alkalmá- 400 korona segélyt méltóztatott legkegyelmesebben nányozni.

— **Meghívó elnökségi ülésre.** A magyar országos tűzoltó-szövetség elnöksége 1901. évi szeptember hó 14-én (szombaton) délután 3 órakor ülést tart, melyre van szeren- csénk az elnökség t. tagjait ezennel meghívni.

A napirend főbb tárgyai:

1. Jelentések.
2. Az egységes nyomótló-csavar. (Előadó Breuer Sz.)

3. Karánsebes r. t. város tűzrendészeti szabályrendelete. (Előadó Breuer Sz.)
4. Torda r. t. város tűzrendészeti szabályrendelete. (Előadó Vida Pál.)
5. Újbánya r. t. város tűzrendészeti szabályrendelete. (Előadó Lukáts Gyula.)
6. Esztergom sz. kir. város tűzrendészeti szabályrendelete. (Előadó dr. Szily József.)
7. A bábolnai m. kir. áll. ménesintézeti tűzoltócsapat szolgálati szabályzata. (Előadó dr. Szily József.)
8. A szertárak mikénti elhelyezésére javaslat. (Előadó Markusovszky Béla.)
9. A gyakorlati szabályzat kérdése.

Ertesítjük egyben az elnökség t. tagjait, hogy a gyakorlati szabályzat átdolgozására kiküldött bizottság ugyancsak szept. 14-én d. e. 10—11-ig a VIII., Kún-u. 2. sz. központi tűzoltó-laktanyában, d. u. 2—3-ig pedig a szövetség irodájában ülést tart.

Budapest, 1901. évi szept. 6-án.

Dr. Szily József,
titkár.

Dr. Óvári Ferencz,
alelnök.

— **József főherczeg, mint mentő.** Az alicsuthi főherczegi parkban a minap egy munkás egy magasabb fa ágait nyesegetvén, elvesztette az egyensúlyt, a földre zuhant és összeeszt a arczát. József kir. herczeg a sebesülthöz sietett s *magá mosta le az munkás vérző arczát s be is kötözte a sebtét,* aztán orvost hivatott s gondoskodott arról, hogy a sebesült munkás kellő ápolásban részesüljön.

— **A tűzkárosultaknak.** Az országos »Jószív« egyesület Veszprémvármegye alispánja útján 3000 koronát küldött a tapolczafői, salamoni és b. tamási tűzkárosultak részére.

— **József főherczeg Ő Fenségehez,** a magyar országos tűzoltó-szövetség védnökéhez a somogyvármegyei tűzoltó-szövetség augusztus hó 20-án Kaposvárott megtartott közgyűléséből a következő táviratot küldte: »A somogyvármegyei tűzoltó-szövetség közgyűlése törhetetlen ragaszkodással és legmélyebb hálával emlékeztet meg azon elévülhetetlen érdemekről és végtelen jóindulatról, melylyel császári és királyi Fenséged a magyar tűzoltóságot mindenkor támogatni és kegyességében részesíteni méltóztatott, hódolatteljes tiszteletét és legalázatosabb üdvözlését küldi Fenségednek. Maár Gyula alispán, díszelnök.« A táviratra Ő Fensége a következő választ küldte: »Somogyvármegyei tűzoltó-szövetség közgyűlése. Szíves üdvözlétükért fogadják legőszintebb hálámat. Isten áldása kíséje emberbaráti működésüket. *József főherczeg.*«

— **A X. orsz. tűzoltó-szaktanfolyam eredménye.** A július hó 30-án megkezdett X. országos tűzoltó-szaktanfolyam augusztus hó 17-én későn este nyert befejezést, s ugyanekkor gyűlt egybe az előadói kar *Bulyovszky* Aladár miniszteri biztos elnöklété alatt az aug. 15., 16. és 17-én megtartott elméleti és gyakorlati vizsga eredményének megállapítása végett. A vizsga eredménye az, hogy a tanfolyamon résztvevett 50 hallgató közül *tiszti minősítést 43, altiszti minősítést 7 hallgató nyert.* Tiszti minősítést nyertek *jelesen* letett vizsga alapján: *Apáthy* Vilmos (Gölniczbánya), *Kiss* Károly (Erzsébetfalva), *Deák* Péter (Nagy-Kanizsa), *Rákossy* Gyula (Budapest), *Göndör* Ferencz (Óbecse), és *Tankóczy* Gyula (Szatmárnémeti); tisztek lettek *jól* letett vizsga alapján: *Rehák* Pál (Nagyszalonta), *Marton* Lajos (Battonya), *Szollár* István (Keszthely), *Bülcsek* József (Léva), *Szigethy* Ödön (Tapolca), *K.* *Kiss* József (Ócsa), *Kúnos* Jenő (Galgócz), *Dr. Vitélyos* Géza (Erzsébetváros), *Szász* Ferencz (Alsó-Siménfalva), *Kallós* Béla (H.-M.-Vásárhely), *Sander* Károly (Fogaras), *Várady* Kálmán (Nagy-Lónya), *Antal* János (Nyiregyháza), *Bücher* J. Jakab (Szeged) és *Nagy* Gerő (Kézdivásárhely); tisztek lettek *elégségesen* letett vizsga alapján: *Bauer* Dezső (Budapest), *Sükösd* István (Ungvár),

Beleznay László (Jászberény), *Szabó* József (Kézdivásárhely), *Dittler* Aurél (Pécs), *Gurka* Márton (Apatin), *Elszász* Ist (Budapest), ifj. *Szilber* János (Csongrád), *Fridmann* M. (Szepesszombat), *Perdi* György (Fogaras), *Menyhárd* Sár (Felső-Hahót), *László* József (Nyiregyháza), *Visnyovs* Dániel (Selmeczbánya), *Kancsár* Imre (Ócsa), *Blázsik* Má (Csongrád), *Sarkady* Sándor (Mármaros-Sziget), *Be* Ignác (Nagyvárad), *Bauer* Rezső (Zala-Szt.-Gróth), *Ké* József (H.-M.-Vásárhely), *Bihary* Aladár (Nándorvő), *Tomcsányi* Bertalan (T.-Szt. Márton) és *Juhász* Imre (Mór) *Altiszti minősítést* nyertek *Reorján* György (Fogaras), *Ko* Sándor (Érmihályfalva), *Fejes* Imre (Budapest), *Kollár* A (Zagyva-Róna-Inaszó), *Ujváry* János (Monor), *Feri* György (Hódos) és *Z. Marzler* Rezső (Budapest). Az e ményt *Bulyovszky* Aladár miniszteri biztos hirdette ki dító beszéd kíséretében az egybegyűlt hallgatók előtt, nek nevében *Deák* Péter mondott köszönetet fáradozása a miniszteri biztosnak és az előadói karnak. Ezután *Dr. Szily* József parancsnok adózott hálás elismer *Bulyovszky* Aladárnak, ki mint az összes 10 tanfoly miniszteri biztosa hervadhatatlan érdemeket szerzett mag a tanfolyamck szervezése körül, végül köszönetet mo előadótársainak munkálkodásukért, a tanfolyam-hallgató pedig elismerését nyilvánította az egész tanfolyam kifejtett buzgalmukért, melylyel az előadói kar munkás annyira megkönnyítették. Ezzel a jubiláris X. orsz tűzoltó-szaktanfolyam a látogatási és képesítő bizonyítvá kiosztásával véget ért, teljes befejezését azonban csa utána következő társasvacsorával nyerte el.

— **„A tűzoltás szabályai. Tűzoltói taktika“** c. viseli *Breuer* Szilárdnak, a székesfővárosi hivatásos tűz ság segédtisztjének, és az országos szövetség előadói legújabb szakműve. A mű foglalkozik a szervezés felszereléssel, a vízszerezéssel, a gyakorlással, az é szolgálattal és a tűzjelzéssel taktikai szempontból; ism a tűz rendszeres megtámadásának, és a különböző oltásának általános és különleges módozatait, a csöve és mentés szabályait, végül néhány tervrajz közlé praktikus példát szolgáltat a támadásokra nézve. A oldalra terjedő szakmú rendkívül sok becses anyagot t maz, miért is annak beszerzését különösen a tű parancsnokok részére a legmelegebben ajánljuk. A l ára 2 kor., mely postautalványon a szerző címére (pest, VIII., Kún-u. 2. sz.) küldendő.

— **A somogyvármegyei tűzoltó-szövetség** előte tésére Somogyvármegye alispánja körrendelettel hivi Kaposvár város polgármesterét, nemkülönben a járá szolgabirákat, hogy a vármegyei tűzrendészeti szabá delet intézkedéseinek a községek által miként való hajtását szigoruan ellenőrizzék, s azok tűzvédelmi dezéseiről tegyenek jelentést. Felhivta egyuttal őket, hassanak oda, miszerint lehetőleg minden község lép mielőbb a vármegyei tűzoltó-szövetségbe, s annak gyűlésén minden község képviseltesse magát, mert így vihető keresztül az, hogy a tűzoltás fontos ügye n szerte egységesen legyen szervezhető.

— **A tolnavármegyei tűzoltó-szövetség** augusz 20-án tartotta meg *Boda* Vilmos orsz. képviselő, szöv. vezetése alatt évi rendes közgyűlését Tolnában. A k lésre a vármegye minden részéből körülbelül 400 sereglett egybe, kiket a tolnai tűzoltóság nagy ünne fogadott. Augusztus hó 19-én ismerkedő estély vol az ünnep napján a tolnai önkéntes tűzoltó-testület a kaszárnya udvarán *Wittinger* Sándor parancsn *Máté* Károly alparancsnok vezetésével támadási gy tokat, melyek végeztével *Boda* Vilmos orsz. képvisel beszéd kíséretében osztotta ki a szolgálati érmeke t testület tagjainak. Az ezután megtartott közgyűlés zatai közül kiemeljük azt, mely a megyebeli összes leteket a magyarországi tűzoltó-testületek segélyző-

z való csatlakozásra kötelezte, továbbá azt, melylyel az évben megtartandó országos tűzoltó-szaktanfolyam számára két db 100—100 koronás ösztöndíj lett kifizetésre sorban a járási tűzrendészeti felügyelők, másod- a megyebeli testületek parancsnokai számára. A Tolnavármegye tűzrendészetének fejlesztésére kiválóan alkalmas indítványokat Bajó János járási bírósági, a paksi testületnek tb. parancsnoka tette, ki is kitűnő sikerrel végezte már az orsz. tűzoltó-szaktanfolyamot.

— **Tűzoltói szakkönyvek.** A magyar országos tűzoltóság elnökségénél (Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8.) rendelhetők a következő szakkönyvek: *Markusovszky Megelőző Tűzrendészet* (ára 2 kor.), *Breuer Szilárd oltás szabályai. Tűzoltói taktika* (ára 2 kor.), *Dr. Szily »A tűz és annak oltása. A csövezetés«* (ára 60 fill.). — **Tűzoltók kitüntetése.** A bécsi hivatásos tűzoltóság elöljét *Bogdanovics István* Ő Felsője a koronás arany kereszttel tüntette ki. Az érdemkeresztet *Strobach* ármester szép beszéd kíséretében tűzte a kitüntetettre. Ugyanez alkalomból kifolyólag *Körber* osztrák terelelnök elismerő oklevelekkel tüntette ki *Sacher* gyakorlómestert, *Handler* János és *Hauschka* Károly gyümestereket, *Matuska* Ferencz, *Matzinger* Nándor, *Konrád* tűzoltókat

— **A berlini tűzoltószerek-kiállítás I. csoportjának juryje** hó 11-én gyűlt össze Berlinben tanácskozáásra *Löwe* tanácsos elnöke alatt. Tekintettel arra, hogy az országos tűzoltó-szerek e csoportba voltak beosztva, hét alra lett a jury beosztva. Az A. alcsoportba a szerelvények, a B₁-be a gőzfecskendők, a B₂-be a kézfecskendők, a B₃-be a fogatberendezések, a B₄-be a létrák, a B₅-be a különböző felszerelési és ruházati tárgyak, a B₆-ba a vízszelvények eszközök osztottak be. A jury július 18-ikától július 21-ig folytatta munkálkodását, azonban a díjak odaírását csak későbbi ülésen fog a jury intézkedni.

— **Mire jők a kecskeméti tűzoltók?** A viszonyokkal szemben a kérdésre természetesen azt felelnék, hogy a tűzoltóságra. Ám a tapasztalat rég beigazolta, hogy a város által fenntartott u. n. fizetéses tűzoltóság mellett egyéb inkább, csak nem — tűzoltó, mert sem a tudás, sem pedig tudása erre a feladatra nem képesíti. Ugyan azonban civis uraiméknak valahogy észbe jusson a tűzoltóságban megöszülő pár száz tűzoltót is a város házába bevezetni, hát főkapitány uram gondoskodik arról, hogy időnként dolgot adjon nekik, s ország-világ ne csak a tűzoltóknak, de gyertyavilágnál is bemutatassa, hogy Kecskeméti tűzoltóknak is van — tűzoltósága. Minapában a polgári dalgyűjtés színes lampiónos felvonulást rendezett a városban. A díjkoronáknál a díjkoronák fedezet alatt rendezett felvonulás rendkívül díszes volt. A díjkoronája azonban a felvonulásnak mégis csak az volt, hogy a *Vámos* főkapitány jóvoltával a menetet magát a feccsel kivonult tűzoltók rekesztették be. Ime erre jők a kecskeméti tűzoltók!

— **A malom romjai alatt.** *Agárdon* nagy szerencsétlenség történt egy malomban, melyet benzínmotor hajtott. A benzín fellobbant és levegőbe röptette a malomot, melynek romjai 9 embert temettek maguk alá. Az áldozatok közül csak három sikerült megmenteni.

— **Tűz egy színházban.** *Beregszászon* a minap este a színházriadalom támadt az Oroszlán-szállóban levő színházban. A színház színpadi öltözőjében tűz támadt, a melynek hírére hamar megtudta a nézőközönség is. Nagy ijedtségben a meg az embereket, de a színház igazgatója elálta az ajtót, hogy az állapító beszédet mondott. Ez alatt a tűzoltók elfojtották a tüzet. A pinczehelyiségben szalma égett nagy lánggal, mely idejekorán észre nem veszik a tüzet, nagy veszedelem lehetne az azhatott volna belőle.

— **Megégett betörő.** *Buxbaum* Sándor körtvélyesi kereskedő üzletében éjnek idején petroleumrobbanás történt,

minek következtében a kereskedő és családja súlyos sérülést szenvedett, a szerencsétlenség előidézője pedig a halálalal vívódik. *Czipak* András és *Molnos* Mihály körtvélyesi lakosok ugyanis éjjel feltörték *Buxbaum* üzletét. Hogy betörési munkájukat végezhessék, gyufaszálakat gyujtogattak s az egyik betörő, *Czipak* András éppen a petroleumos edény körül kotorászott, a hol az egyik égő gyufaszálát elődobta s az véletlenül beleesett a petroleumba, minek következtében a petroleum fellobbant. A szétfröcscentett égő petroleum *Czipak* ruháját meggyujtotta s ezenkívül a robbanás a falhoz vágta, hol karját és oldalbordáit összetörte. A robbanás ezenkívül átütötte azt a keskeny falat is, a mely az üzletet a család hálószobájától elválasztotta s a széthullott kődarabok az ágyban fekvő kereskedőt, feleségét és egyik gyermekét súlyosan megsebesítették. *Molnos* a másik betörő bezuzott fejével menekült a robbanás színhelyéről. Mire a felriadt szomszédok a helyszínre értek, *Czipak*ot teljesen összeégve, eszméletlen állapotban találták.

— **Tűzbe dobott gyermek.** *Tihanyban* tűz támadt a minap *Matykó* József földműves házában; a veszedelmet *Matykók* négy esztendőes fiacskája okozta, a ki gyujtóval játszadozott az istállóban. A láng átcsapott *Nagy* Péter szomszédos házára is. *Nagy* Péterné örült dühre lobbant, a mikor észrevette, hogy ég a háza. Mellette szepegett a kis *Matykó*-gyerek, a ki megvallotta neki, hogy ő gyujtogatott. Az elvadult asszony felkapta a fiacskát s az izzó zsaratnokba hajította. A szerencsétlen gyerek odaégett, a közönség pedig, a melyet a szörnyű cselekedet rettenetesen felháborított, a gyilkos asszonyra vetette magát. Ez a konyhába rohant üldözői elől, fölragadott egy hatalmas konyhakést, azután dühöngve törtetett elő. A végzet éppen a szerencsétlen *Matykónét* vitte eléje, a ki fájdalomában jajveszékelve futkosott föl és alá. A dühöngő némbor, miután a gyermeket már megölte, most az anyánk rohant, a ki különben is régi haragosa volt és a konyhakéssel mellbe szurta. A boldogtalan asszony veszedelmes sebbel terült el a földön, gyilkosát pedig csak hosszú dulakodás után tudták megfélemezni. Különben pedig egyre pusztított a tűz, őt házat borított el a láng és égetett porrá. *Nagy* Péternét elvitték a csendőrök. Az égettek segítségére a tihanyi apát-ság háromszáz koronát adott.

— **Villámcsapás a föld alatt.** Csak nemrég történt a lupényi községben, hogy egy munkás hozzáért csakánnyával az alacsony boltozaton végighuzódó villámcsapás dróthoz s az áram agyonujtotta. Minap hasonló módon szerencsétlenül járt három munkás. Elszállításuk után egy negyedik munkást is megölt az áram. Az áldozat egy 14-éves fiú, a ki bámulva nézegette a veszedelmes drótot s hitetlenül csóválgatta a fejét. Az arra járó felügyelő rászólt: Hozzá ne nyulj, mert akkor meghalsz! Alig ment néhány lépésnyire, a kételkedő fiú belekapaszkodott a dróttba, a mire a földre zuhant; a visszasiető felügyelő már halva találta.

— **Tűzesetek statisztikája.** A folyó év *junius* havában Magyarország területén — beleértve *Fiumét* és kerületét, s nem értve bele *Horvát-Szlavonországot* — 686 községben 836 tűzeset fordult elő. A károsultak összes száma 2183, az okozott kár pedig 1,937.995 korona volt. (A múlt év *junius* havában 754 községben 895 tűzesetnél 1807 egyén 1,873.558 korona kárt szenvedett.) A tűzesetek közül 234-nek gyujtogatás, 8-nak öngyujtatás, 68-nak villámcsapás, 112-nek a gyermekek játéka gyufával, 5-nek világító szerekkel való gondatlan bánásmód, 145-nek hanyagság és gondatlanság, 63-nak más egyéb volt az oka, míg 201 esetben a tűz oka kideríthető nem volt. Meglalt, vagy halálos sérülést szenvedett 10, nem halálos sérülést 36 ember. Huszezer koronánál nagyobb kárt okozó tűzeset összesen 19 fordult elő, és pedig: *Pottornyan* (Liptóm.) jun. 27-én, — *Köpsdön* (Nyitram.) jun. 2-án (43 egyén 65.059 korona kárral és 1 nem halálos sérül-

léssel), — *Morva-Lieszkőn* (Trencsénm.) jun. 28-án, — *Porubkán* (Trencsénm.) jun. 2-án (43 egyén 121.381 korona kárral és 2 nem halálos sérüléssel), — *Martoson* (Komáromm.) jun. 27-én, — *Balaton-Ujlakon* (Somogy) jun. 13-án (47 egyén 59.765 korona kárral és 7 nem halálos sérüléssel), — *Zarkaházán* (Vasm.) jun. 26-án, — *Tapolczafőn* (Veszprém.) jun. 26-án (153 egyén 141.214 korona kárral és 6 nem halálos sérüléssel), — *Gáborjaházán* (Zalam.) jun. 21-én (1 nem halálos sérüléssel), — *Torzsán* (Bács-Bodrogm.) jun. 17-én, — *Kisteleken* (Csongrádm.) jun. 16-án, — *Váczott* (Pestm.) jun. 8-án (1 nem halálos sérüléssel), — *Rimaszombaton* (Gömörm.) jun. 10-én, — *Butkán* (Zemplénm.) jun. 26-án (2 nem halálos sérüléssel), — *Kenéztőn* (Szabolcsm.) jun. 2-án, — *Tisza-Dadán* (Szabolcsm.) jun. 1-én, — *Folton* (Hunyadm.) jun. 20-án, — *Pörczesden* (Szebenm.) jun. 4-én (141 egyén 106.934 korona kárral), — és végül *Fiumében* jun. 29-én (8 egyén 64.400 korona kárral).

Szerkesztői üzenetek.

M. E. K. Az oly tűzoltó-parancsnok, ki nem lakik a vezetése alatt álló testület székhelyén, lehetetlen, hogy ebbeli hivatásának eleget tudjon tenni, s mivel az illetőnek visszatérésére kilátás nincs, nagyon természetes és jogosult a testületi tagok azon kívánsága, hogy állásáról mondjon le, és helyét engedje át másnak, ki az annyira fontos parancsnoki tisztségnek mindenben meg is tud felelni. Hogy ellátottsága után továbbra is megmaradhat e parancsnoknak, ez az állás betöltésére hivatott közgyűléstől függ. Ha a közgyűlés akarja, megmaradhat, de haszna azonban ebből a testületnek nem volna, kára azonban igen, mert a miként teljesíti a parancsnok kötelességeit, akként teljesíténék a működő tagok is. Ha a testület igaz érdekei iránt távol lakó parancsnokoknak egyenként a kellő érdeke meg volna, úgy már magától is régtől fogva rájött volna arra a tudatra, hogy tisztségének további viselése nem kívánatos.

Halama B., Pásztó. Hogy a földművelő osztály általában nem foglalkozik a tűzoltó intézménnyel szemben, azt országsszerte sajnos tapasztaljuk, még sajnósebb azonban, hogy a hatóságok kötelességükre támaszkodása nélkül ez ellen tenni alig áll módunkban egyebet, mint hogy minden oly alkalommal, midőn a tűzoltóság működése elé bárki akadályokat gördít, illetékes helyen ellene a feljelentést megteszszük. A kihágásokról szóló 1879. évi XL. t. c. 141. és 142. §-ai elég módot adnak arra, hogy az illetők megérdemelt büntetéseiket elvegyék. Sajnáljuk hogy az érdekes közleménynek annak idején helyet nem szoríthattunk, ma pedig elvesztette már aktualitását. Érdéklődéséért szíves köszönet.

Madarász, Lőrő. Hogy az egymáshoz közel fekvő, s tűz esetén rendszerint egymásra utalt tűzoltó-testületek között a bajtársi érzület ápolása fölötté kívánatos, az kétséget sem szenved. Sajnos, a bajtársi érzület ápolására rendszerint csak a fehér asztalt használják, pedig az itt származó kötelek, kivált a tűzoltói életben, értékkel alig bírnak, mert igaz becse csakis a bajban, közös munkában született jó viszonyoknak lehet. Ebből a szempontból bírálva a dolgot, valóban dicséret és követésre méltó a lövői, nemeskéri, völcségi és alsószopori tűzoltó-testületek azon jó szokása, hogy évente más-más községben közös gyakorlatra gyűlnek egybe, s ezzel is iparkodnak a sikeres együttműködés alapköveit lerakni. Bizony óhajtható volna, hogy ez a jó szokás ott, a hol a helyi viszonyok azt lehetővé teszik, metnül kiterjedtben alkalmazást nyerne.

Upriny Mihály, Szombathely. 1. Nem ismerve a községi szabályrendeletet, mely a kötelezett tűzoltóságot statálja, a maga valóságában nem tudjuk elbírálni a dolgot. Igen sok szabályrendeletben a vasuti alkalmazottak a tűzoltói szolgálati kötelezettség alól föl vannak mentve, ily esetekben természetesen váltásdíj fizetésére sincsenek kötelezve. Ha azonban ez kifejezetten nincs benne a szabályrendeletben, úgy a vasuti alkalmazottak is, ép úgy, mint korbéli polgártársaik, a szolgálati kötelezettség alá esnek. E kötelezettség a szolgálat minden ágára kiterjed, s mindenkítől egyformán megkövetelhető, hogy kötelezettségének eleget tegyen, s a ki ennek foglalkozása miatt megfelelni nem tud, mint az illető vasuti alkalmazott, ki igen keveset tartózkodhatik otthonában, vagy kétségtelen, hogy a községi előjárásának jogában áll az illetőt váltásdíj fizetésére kötelezni, még akkor is, ha az fizetés helyett inkább szolgálati felvételre vállalkoznék, mert hisz rendszeres szolgálatot úgy sem állna módjában teljesíteni. 2. Hát azon méltán lehet csodálkozni, hogy a szombathelyi önkéntes tűzoltó-testület még ma is az egységes gyakorlati szabályzattól eltérő jelzéseket használ. Ez bizony elég rossz példa, mert mit várhatunk az Isten háta mögött levő kis testületektől, ha a vármegyék és vármegyei szövetségek székhelyén levő testületek maguk gördítik az egységességre való törekvések útjába a legnagyobb akadályokat. De habár a m. á. v. szombathelyi műhely-tűzoltósága tűz esetén alá van is rendelve a városi önkéntes testületnek, mégis ebből még nem következik az, hogy utóbbinak különleges jelzéseit saját körében is magára nézve kötelezőnek elismerje, mert hisz a vezetésre hivatott

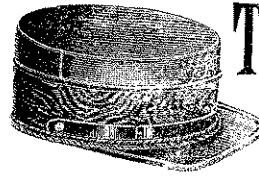
önkéntes testület parancsnoka a műhely-tűzoltósággal még tűz esetében csak ennek parancsnoka után rendelkezhetik. Elég tehát, ha csak a testület ismerik az önkéntes testület különleges jelzéseit, mert alapján a műhely-sapathoz tartozóknak a közvetlen utasítás egységes gyakorlati szabályzat jelzései szerint adhatják ki.

Lázár Gábor, Zilah. Már engedje meg t. parancsnok úr, mi is ismételt n. kifejtésük. hogy testületük számára lapunkat rendszeresen megküldték. A rendszer, melyet a lap expedíciójánál nálunk, teljességgel kizárja azt, hogy az minden egyes alkalommal továbbíttassék. Szívesen ehíszszük, hogy testületüknek megvan a hivatalos helyi ége, de már azt nem tudhatjuk, hogy oda, vagy hova, és kinél kézbesíti lapunkat az ottani postahivatal. Tessék utána nézni, és a kellő rendelkezéseket megtenni. Az utalványon ládított 20 fillér csak egy szám árának fedezésére elégséges, miért is kérünk még 60 fillért beküldeni Az 1, 4, 5, 6. számokat egyidőre küldjük.

Felelős szerkesztő:

Dr. SZILY JÓZSEF.

HIRDETÉSEK.

Tűzoltó-sapkák

az Országos Tűzoltó-Szövetség előírása szerint

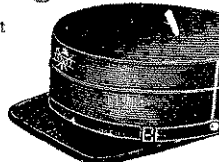
a legjobb anyagból, azért szállíthat

olcsóbban, mint bárki más, mert magunk készítjük

← mert magunk készítjük

Kívánatra árjegyzéket vagy mintasapkákat szívesen küld

RITSCHER ZSIGMOD és FIA
KÖRMEND.

zabadosi szám 16794.

BECK KÁROLY szab. ablak-szellőztető készülék készítő

Budapest, VIII. József-utca 14.

← Az egészség a fő! →
melyet csakis kellő szellőztetés által érhetünk el.

Beck Károly-féle ujonnan feltalált és szabadalmazott ablak-szellőztető készülékek, magy gyártmány, melyek most már felülmúlják az összes külföldi és magyar által alkalmazott szellőztetőket, úgy czélszerűségben, jóságban, mi olcsóságukban. **Minden ablakra alkalmazható!** Egészségügyi szempontból 45° nyitás által légvonat kizárva.

Több mint 3000 db már használatban van.

Számtalan elismerő levél van kezében, mely a t. közönség meglegedését nyilváníti.

Ablak-szellőzők 7 korona 60 fillértől feljebb.

Költségvetések ingyen és bérmentve.

Mérték vétele végett szíveskedjék hozzájárulni **Ablak-szellőztető készülékeim használatban vannak** a következő nevezetesebb helyeken:

Budapest, Nemzeti Kaszinó (Kossuth Lajos-utca).

Kereskedelmi miniszterium, Budán.

Ref. főgimnázium, Deák tér.

Magy. kir. Ludovika.

Kispesti állami iskolában s több kórházban és iskolában fővárosban és vidéken kitűnőnek bizonyult.

Tisztelettel

1—12

BECK KÁROLY,

szabad. ablak-szellőztető készülék készítő és lakatos

Mindennemű épület- és műlakatos munkát készítenek a legjobb kivitelben. **Megrendelések** úgy Budapesten, mint vidékre gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

MALIK ZSIGMOND

kerékpár-készítő és javító-műhely

BUDAPEST,

VIII. kerület, Berzsenyi-utca 3. s.

Elfogadok megrendeléseket

legjobb angol anyagból készített

≡ kerékpárokra ≡

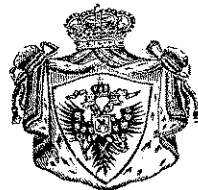
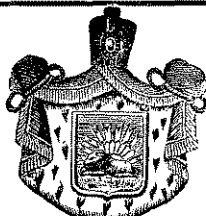
2 évi jótállás mellett.

Legegyszerűbb kezelésű automobilonkra

(motorkocsik)

zománczozások, nickelvezések, valamint minden e szakba vágó munkák a legolcsóbb árak mellett eszközölhetnek.

1-6 Elismert legjobb javító műhely!

Tűzoltó-egyenruhákat és felszereléseket

legjutányosabban, teljesen az „Országos Tűzoltó-Szövetség” előírása szerint készít

BLUM SÁNDOR

Ő Felsége a perzsa császár és orosz császári nagyhercegi udvari szállító

≡ **BUDAPEST** ≡

IV., Váci-utca 17. sz.

Nagyobb megrendelés esetén mérték-vétel végett saját költségemen szabá-
szaim egyikét kiküldöm

Fiókraktár:
DEBRECZEN.

Arjegyzékek
készséggel
küldetnek.

Fiókraktár:
B. GYULA.

TROGMAYER KÁLMÁN

városi kútmester és mechanikus,

— **Budapest, IV., Kristóf-tér 2.** —

Vállalkozik minden e szakmába vágó munkákra:

kútak, szivattyúk, fecskendők, tűzoltó-gépek és tűzifecskendők elkészítésére, **főjavítások** eszközzésére, **ártézi mélykútfúrások** s minden rendszerű **lokomobilok** javítására, mindenféle **világító-testek**, valamint **személy-felhúzó-gépek felszerelésére.**

1-3

Tervezetekkel és rajzmintákkal szívesen szolgállok.

Szájpadlás nélküli fogak.

Fölöslegessé teszik az ínylemez használatát. A szájból ki-
venni nem kell, nem is lehet.

Számos elismerő levél.

Jótállás.

WELLNER GYULA

speczialista a szájpadlás nélküli fogak készítésében.

BUDAPEST,

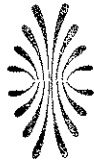
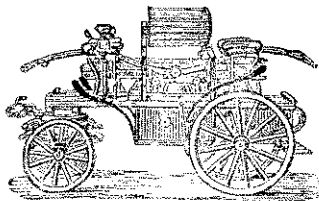
VI. ker., Andrásy-út 38. sz.

STERNBERG ÉS KÁLMÁN

Budapest,

VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-
felszerelési gyári raktár.

Teljesen vas-
kocsi szerkezet.

Központi érez-
szelep szerkezet.

Tűzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felsze-
reléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és
minden e szakmába vágó tárgyakat a legjobb
minőségben és kiállításban jutányos árban szállítunk köz-
ségeknek és tűzoltó-testületeknek kedvező
fizetési feltételek mellett.

Kívánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármintve küldünk.

GYÁR:

IV., Magyar-uteza 26. sz.

RAKTÁR:

IV., Magyar-uteza 18. sz.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése

BUDAPESTEN.

Kitüntetések: **Ő Felsége a Királytól** ipari érdemekért
a legfelsőbb elismerés, a Ferencz József-rend lovagkeresztje,
koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.

A »M. kir. Operaház«, »Nemzeti-«, »Nép« és »Vígyszínház«
»M. kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zened«, »Fővárosi és
Önkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.

Ajánlja mindennemű saját gyárában készült

részfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszereit

valamint saját találmányú javított és szabadalmazott

czimbalmaikat, pedállal és a nélküli

Ügyszintén mindennemű valódi olasz és másféle igen tartó
húrokat és mindenféle **hangszeralkatrésze-
ket**, jótállás mellett azok jóságáért, a csinos és tartó
munkáért, valamint különösen a **tiszta hangoláért**

ZENEMŰKERESKEDÉSEMBEN

raktáron vannak a hazai és külföldi legjobb zenéirodalom
összes termékei.

➡ Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg. ➡

Czimbalmaim kitüntetve lettek az ezredéves kiállításon.

CZIMBALMOT

a ki a legjobb hangút, a legszebbet és legolcsóbbat akarja megszerezni, az legelőbb

JEGESI GÉZA

műokleveles czimbalomkészítőhöz

Budapest, VII. ker., Nefelejts-utca 43.

forduljon, a ki a kiállításon **érdemet** nyert
 — el az olcsó és szép erős hangért.

Barna díszes szalonczimbalmokat
65 forintért, fekete díszes szalon-
czimbalmokat 70 forintért.

1-3

Árjegyzéket bérmentve küld!

Az 1896. évi párisi műiparkiállításon aranyéremmel kitüntetve.

RÉTAY és BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi
 és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váczi-utca 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények,
 kokárdák, vállszalagok

nagy választékban.

Zászlószegek,
 névvel és dobozzal.

Saját műhímző-intézet.

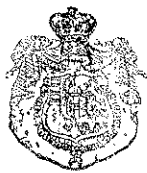
Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a leg-
 nagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi milleniumi kiállításon „kitünő munka-, kiváló versenyképesség-
 és nagyban termelésért“ a milleniumi nagy érmmel kitüntetve.

• Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigorúan az új szabály szerint készítünk. •

M kir. udvari
szállítók.

Ó cs. és kir. Fensége
József főb. udv. száll.

Cs. és kir. ausztr.
udvari szállítók

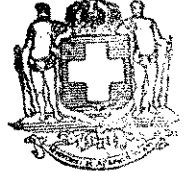
Szereb királyi udvari
szállítók.

Ferzsa császári
udvari szállítók.

Görög királyi udv.
szállítók.

Ó Fensége a görög
trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR és TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók, ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói

BUDAPESTE, IV., Váczi-utca 35., IV., Fekü-út 3. számú sarokházban levő

Magyarország legelső és legnagyobb egyenruha-készítő-intézetét

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek jutányos árak mellett számíttatnak.
 Ajánlunk továbbá tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rőzsekéseket, baltá-
 kat és sipokat, sapkákat posztóból és bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, kez-
 tyüket, gallérokat stb. a legdúsabb választékban.

Üzletünk azelőtt a Károly-kaszárnyában volt.

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük.

Nagyobb megrendelés esetén mértékvetel végett főszerelőink egyikét saját költségünkön kiküldjük.

Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. Sürgőnyezim: Tiller udvari szállítók Budapest.

• • • Polgári ruhán viselendő rendjelek és érmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. • • •

Pártoljuk a hazai ipart!

Polgári öltönyök és renementek!

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgönyezim :
„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott fecskendők
száma 14200.

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VACZIÚT 69.

GYÁRTMÁNYOK:

Szivattyúk: kézi-, járgány-, szfj-, gőz- és villamos hajtásra, házi-, építkezési-, gazdasági- és legkülönbébb ipari czélokra.

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízszállítók, kocsis-, targonca- és hordozható fecskendők, kender- és lentömlők, mézgával bélelt, mézga- és mézga-tekeres-tömlők és tartozékaik.

Tűzoltósági eszközök és létrák: személy- és szer- szállítókocsik, víz- hordókocsik, szénkocsik, tömlőmotolák, különféle létrák és ráklyák.

Tűzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapkák, övek, balták, oldalfe- gye- rek, jelvények stb.

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, utcai sep- rőgépek, közuti sár- vonó- gépek, hó- ekék, kocsik billenő szer- kezet- tel, egyengető úthengerek, pöcze- gödör- tisztító- készülé- kek légszivattyúval és Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval.

Közegészségügyi szerek: teljes gőzfertőtlenítő telepek, fer- tőtlenítő készülékek, stabil és szál- lítható alakban, fertőtlenítő szer- koc- sik, fertőtlenítő- szemé- ly- szállító, mentő- és tárgy- szállító kocsik és kötszer sterilizátorok.

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabadal- mazott vas- vagy fakoronával, vala- mint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és épít- ke- zések számára. **Vas harang-állványok.**

➡ **ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.** ➡

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

»MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG« HIVATALOS ÉRTESSÍTŐJE.

A »Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség« tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

KESZTŐSÉG ÉS KIADÓ- HIVATAL:

st. IV. kerület, Kossuth Lajos-
utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, felévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekébe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példánynak ára 40 fillér.
Előfizetések és reklamatíók a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak
mellett vétetnek fél.
Többszöri hirdetésnél tetemes árenged-
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

alom: Hatósági semmittevés. Irta: Felsőszopori. — Vida Pál negyedszázados tűzoltói jubileuma. — Hivatalos rész: Jegyzőkönyv az 1901. évi szeptember 14-iki elnökségi ülésről. — Jegyzőkönyv a segélyző szövetség 1901. évi szept. 14-iki ig. választmányi üléséről. — Technikai rész: »Első segély«, különösen a tűz színhelyén előforduló baleseteknél. Közli: dr. Balogh Dezső. — Általános rész: A berlini nemzetközi tűzoltó-kongresszus (IV.) — Szövetségek köréből: A sopronvármegyei szövetség közgyűlése. (1) — Testületek köréből: A gyöngyösi testület parancsnokságának jelentése. — A zalaegerszegi testület közgyűlése. — A kassai tűzoltó-testület közgyűlése. — Hírek. — Hirdetések.

Hatósági semmittevés.

A »hatósági támogatás« cím alatt Tolnai a *Tűzoltó-Közlöny* mult számában közzétett cikkely úgy látszik tapasztalatokra támaszta mutatott rá azon mizériákra, melyekkel a i tűzoltóságoknak a hatósági közöny révén megküzdenniök.

Sajnos, való igazság, hogy a mi községi előlágaink nagyobb része egyáltalán nem törődik, hogy van-e tűzoltóság a községekben, vagy s, azzal azonban még kevésbé törődik, hogy megalakított tűzoltóság eleget tesz-e s általában s-e eleget tenni feladatának?

A kormányrendelet 22. §-a kimondja ugyan, az »oly önkéntes tűzoltó-testület, mely a méltos követelményeknek s a jelen kormányrendelet ványainak fegyelem és szakszerű kiképzés tekintén meg nem felel, a tűzrendészeti első fokuság által feloszlatandó«, ám ilyen feloszlatásommal a lefolyt 13 év alatt nem fordult elő, nyára nem azért, mert ilyen fölözlatásra megtestületek nem lettek volna, hanem azért, mert l hatóságaink új gondokat magukra vállalni nem tak.

Ez a kényelmi politika, mely nyitott szemekkel szrevétlenül nézi, mint mennek át régi tűzoltó-ületek is a legteljesebb elzüllésbe s mely egyin nem mérlegeli, mit jelenthet a községi lakos-életében az, ha a minden pillanatban kitörhető romhalmazzá változtathat a tűzvédelmi beren-
sek híján egy egész községet, sajnos, nagyon tthonos nálunk, s még szomorubb az, hogy mi

tűzoltók ezt a politikát megváltoztatni képtelenek vagyunk.

Tehetünk mi akármit, élhetünk teljes tétlenségben és tengődésben, avagy odarakhatjuk összes testi és lelki üdvösségünket az áldozatok oltárára, azt a molohot, melyet hatósági szervezetnek nevezünk, mindez érintetlenül hagyja, meg nem indítja.

Az egyedüli módja a segítségnek csak az volna, ha a mi törekvéseink jogosult és üdvös voltát valahára belátná a mi legfőbb hatóságunk, a belügyminiszterium s megtenné végre az oly rég kilátásba helyezett legfőbb intézkedéseket.

Hogy ezen intézkedések törvényen, avagy rendeleten alapuljanak-e, az mireánk tűzoltókra, ha praktikusán vesszük a dolgot, teljesen közömbös. Lehet egy törvény vagy rendelet a legjobb, tartalmazhatja az a legüdvösebb intézkedéseket, ha végrehajtásra a való életben nem talál, úgy a fabatkánál is kevesebbet ér.

Ott van a kormányrendelet példája. Minisztertanácsi határozaton alapuló rendelettel bocsátották világgá, hogy nagyobb legyen a törvényes súlya. Sok jó intézkedését igen melegen ajánlotta a kormány a törvényhatóságok figyelmébe, egyik-másiknak végrehajtását záros határidő alatt tette azok kötelességévé, megfenyegette őket a legszigorubb felügyelettel, s mi lett az eredmény? Ma is csak ott vagyunk, de talán már ott se vagyunk, a hol a kormányrendelet kibocsátásakor voltunk.

Akkor egy jobb jövő reményében még meg volt bennünk a készség, hatalmasan lobogott sziveinkben a lelkesedés lángja, ezerszámra sorakozott körénk a nemzet aczélizmu ifjusága, elszánva, készen

minden pillanatban a legnagyobb áldozatokra. S mit látunk ma? Pusztulunk, fogyunk számban, erőben, lelkesedésben egyaránt.

A nemzet ifjúságának aczélizmai elpuhultak, szellemét megmétélyezte a korcsmák és kávéházak füstös levegője, ideáljait tönkre tette a korszellem, lelkesedésének tüze az önzés pocsolyájában hamvadt el. A kaputos embernek derogál a komisz vászonruha, a paraszt irtózik mindattól, a mit nem parasztész főzött ki, s csak egyedül az iparosság az, mely bár folyton fogyó számmal s mind csöndesebb lelkesedéssel kitart még a zászló alatt, de vajjon meddig tarthat még ki?!

A bátyafokra állított őrsereg, a míg honszerelme tüzeit a reménység olaja éleszti, vészben, viharban megállja helyét, ám ha elesége és muni-ciója fogytával az erőt adó bizalom helyét a bizonytalanság, az elkedvetlenedés, majd a csüggedés és végül a teljes reménytelenség testet és lelket ölézése foglalja el, előbb-utóbb összeroskad.

A magyar tűzoltóintézmény a lejtőn lefelé haladtában immáron a csüggedés fokára jutott s attól tartunk, hamarabb eléri az utolsó fokot, mintsem a kormánynak eszébe jutna a veszendőnek induló intézmény segítségére sietni.

Kérve kérjük azért a kormányt, ne késedelmeskedjék tovább, siessen a mentés munkájával, nehogy az ajkainkról felszálló sóhaj halálhörgéssé váljék, és buzgó imádság helyett kárhozat és átok fakadjon a nemzet millióinak ajakán.

Felsőszopori.

Vida Pál negyedszázados tűzoltói jubileuma.

Huszonöt év az emberi életben már egymagában is számottevő, még számottevőbbé válik azonban akkor, ha a rendes polgári hivatás becsületes betöltése mellett valaki ezt a hosszú időt minden önös érdek kizárásával és az áldozatok hosszú sorozatával a közjó előmozdítására szenteli.

Mert ha valami, úgy a lelkiismeretesen betöltött tűzoltói szolgálat az, mely folyton és folyton mindig újabb és újabb áldozatokat kíván attól, ki ezen legnemesebb emberbaráti intézmény zászlója alá esküszik.

Bizony-bizony, a mai nehéz megélhetési viszonyok közt nem csoda, ha mindinkább kevesedik azoknak száma, kik ezen áldozatoktól vissza nem riadva, még élemedettebb korukban is ugyanoly buzgalommal és ügyszeretettel szen-

telik magukat önként magukra vállalt föladatuknak, a milyennel őket ifjai lelkesedésük a sorba állította.

Mi tűzoltók szokva vagyunk már ahhoz, hogy sitett szolgálatainkért, fáradozásainkért elismerést a világnak várjunk. A jó tűzoltó nem is keresi azt soha, mert tudja, hogy erkölcsi értéke az ő tevékenységének csak a lehet, míg annak rugóját egyesegyedül csak a legtiszta önzetlenség és felebaráti szeretet alkotja.

Azt a tiszta örömet, mely a jótett nyomán a jó ember szívében kél, s mely annak minden húrját oly annyira harmonikus rezgésbe hozza, a nagy világ elismerése megzavarná, talán bántaná is, ellenben még tisztábbá, ragyogóbbá teheti az, ha bajban társaink jönnek el osztrómeinkben, azokban az örömeinkben, melyeknek kiadásában közös célok közös szolgálatára áldozott egy munkával ők is közreműködtek.

Valóban a tűzoltói szolgálat megbecsülésének egy illetékes tényezője csak az lehet, a ki mindezen szolgálata maga is részese, ismeri azokat a nehézségeket, a melyek az egybekötve van és saját tapasztalatai nyomán tudja itélni bajtársának működését. S azért, ha ez oldja a bajtársak részéről ér bennünket elismerés, úgy azt a legkedvezőbb lélekkel elfogadhatjuk, mert annak mindig megérdemelt és csakis annak van meg a maga igaz értéke.

Érdemes ajtársunknak azt az elismerést meg nemcsak jogunk, de kötelességünk is, oly kötelesség melynek a legszivesebben teszünk eleget, mert úgy érezem, hogy akkor, a midőn a velünk együtt küzdőt megbecsül tulajdonképen magunkat is megbecsüljük, s midőn az örömeiben részt veszünk, magunk is a legtisztább örömeink osztlárreszeseivé válunk.

Az alkalmat, melyből kifolyólag e sorokat irtuk, Pál bajtársunknak, az orsz. szövetség előadójának a fejérvármegyei szövetség titkárájának 25-éves tűzoltói jubileuma szolgáltatta, s bizony-bizony csak magának tulajdoníthatja, hogy ebből kifolyólag tollhegyre vesszük mint ő ki negyedszázadon át kifejtett, és nemcsak helyi, de országos érdekű tűzoltói működésével méltóvá tette magát bajtársainak tiszteletére.

Ennek a tiszteletnek, ennek a becsülésnek a kifejezést f. évi június hó 25-én a székesfejérvári önkéntes Felmayer-gyári és déli vasuti tűzoltóság, midőn testületi ülést hívott föl *Vida Pál* lakása elé, hogy őt az első negyedszázad határán üdvözölje; ennek kifejezése akart lenni a június hó 27-én a székesfejérvári tűzoltó örtanyán tiszteletére rendezett vacsora, s ismét csak ennek akart az egész magyar tűzoltóság nevében kifejezést adni *Óváry Ferenc dr.*, a magyar országos tűzoltó-szövetség alelnöke, az elnök szeptember hó 14-iki ülésén üdvözölvén azt a *Vida Pál* ki a székesfejérvári és fejérvármegyei tűzrendészeti tűzoltói viszonyok javítása és fejlesztése terén negyedszázados tevékenységével annyi érdemet szerzett magának.

Üdvözöljük hát mi is igaz bajtársi szeretettel ezt a derék embert!

HIVATALOS RÉSZ.

Jegyzőkönyv.

Felvetett Budapesten a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség elnökségének 1901. évi szeptember hó 14-én délután 3 órakor a szövetség központi irodájában tartott ülésén.

Elnök: *Óváry* Ferencz dr., szöv. alelnök.

Jegyző: *Szily* József dr., szöv. titkár.

Jelen voltak: Barabás István, Breuer Szilárd, Ecker Sándor, Lukáts Gyula, Markusovszky Béla, Scossa Zoltán, Szabó Gyula, Vida Pál és Wagner Manó előadók, Bulyovszky Aladár és Varga Lőrincz felügyelő bizottsági tagok, és Tomcsányi Béla pénztáros.

Elmaradását igazolta Kék Lajos dr. elnök és Kőlvölgyi István előadó

1. Elnök az ülést megnyitván, titkár felolvassa az 1901. évi június hó 2-án tartott elnökségi ülés jegyzőkönyvét. Az ülés a jegyzőkönyvet hitelesíti.

2. Elnök bejelenti, hogy Markusovszky Béla előadása a legutóbbi elnökségi ülés órájának eleget téve, a szövetség törekvéseit tárgyaló cikket megírta, s az, habár teterővel, a Budapesti Naplóban és a Budapesti Társaságban meg is jelent. Indítványára az elnök Markusovszky Bélának köszönetet mond.

3. Barabás István bejelenti, hogy Vasvármegye törvé-

gi bizottsága f. hó 2-án tartott ülésében módot akarván arra, hogy a vármegye minden tűzoltósága minden tehertétlen nélkül tagjává lehessen a szövetségnek, ezen a díjak megváltása fejében a vármegye pénztárából 1000 korona segélyt szavazott meg a vasvármegyei tűzoltóságnak. — A jelentést az elnökség örömmel veszi tudomásul, és elhatározza, hogy Vasvármegye törvényhatóságán ezen valóban követésre méltó és a tűzoltó-intézmény fejlesztése érdekében annyira üdvös határozataért méltóan nyilvánítja, s ez alkalomból a legmelegebben üdvözlöi.

Dr. Scossa Zoltánnak tudomására jutván az, hogy Dr. Gyula előadó mint Barsvármegye tűzrendészeti felügyelője a vármegyebeli tűzoltó parancsnokok számára balta és hosszú kardokat akar beszerezni, kérdést intéz Lukáts Gyulahoz ezen szárnyaló hír mibenléte iránt.

Lukáts Gyula kijelenti, hogy habár a külföldön szerzett tapasztalatai alapján a maga részéről a kardnak a balta előnyét is ad, s a szabályzat erre vonatkozó intézkedések megváltoztatására törekszik, ez ideig a megyei tűzoltóparancsnokok ilyennel való felszerelésére semmit nem tett, s a míg a szövetség a kardok behozatalát maga nem határozza, saját hatáskörében is azok beszerzését megakadályozni.

Az elnökség Lukáts Gyula válaszát tudomásul veszi. Dr. Titkár azon bejelentését, hogy a gazdasági egyesüléskörös országos szövetsége a földművelésügyi miniszterium felé megadott véleményében a tűzrendészeti törvényjavaslatra nézve pártolólág nyilatkozott, az elnökség örömmel tudomásul veszi.

Dr. Vida Pálnak, mint a földművelésügyi miniszterium által bízottaként a csákvári földműves-iskolában megtartott tanfolyam záróvizsgálatairól betérjesztett jelenlegi elnökség örömdetes tudomásul veszi.

Dr. Elnök meleg szavakban emlékezik meg Vida Pálnak iránti ténen 25 éven át kifejtett buzgó működéséről, s a százados tűzoltói jubileuma alkalmából az elnökség méltóan szeretettel üdvözlöi.

Dr. Vida Pál a nem várt ünneplésért hálás köszönetet mond az elnökségnek, s igéri, hogy jövőre is minden tehertétlen fog az intézmény fejlesztésén munkálkodni.

Dr. Ecker Sándornak, mint a június 16—23 közt megtartott vasvármegyei tűzoltó-szaktanfolyam rendezőjének Dr. Gyulának, mint a tanfolyam vizsgáira kiküldött tanfolyam tanítójának a tanfolyamról szóló jelentéseit az elnökség tudomásul veszi.

Dr. Titkár jelentést tesz a július 29-től augusztus 18-ig tartott X. országos tűzoltó-szaktanfolyamról, melynek vizsgálatain a szövetséget mint biztos, elnöki intézményként Barabás István képviselte.

Dr. Barabás István köszönetet mond a beléje helyezett beszámolóért, és sajnálja, hogy ezuttal először lévén alkalmas körülményben ténykedni, nem tudva, hogy arról neki külön jelentést is kell tenni; kötelességének tartja azonban, hogy a jelentését mielőbb beadja. — Tudomásul szolgál.

Dr. Markusovszky Béla, támaszkodva az elnökségnek a vasvármegyei tűzoltó-szaktanfolyam befejeztével hozott ajánlataira, melylyel a szaktanfolyam előadói az általuk tanított tantárgyak anyagának feldolgozására felkértek, elhatározzák, hogy ez alkalomból megújítását kéri. — Az elnökség a tett indítványhoz hozzájárulván, újból felkéri a tanfolyam előadóit tantárgyaik megírására és a szövetség jóváhagyására.

Dr. Markusovszky Béla indítványára elhatározza az elnökség, hogy a Megelőző tűzrendészet és a Csővezetés szakmunkáit az utóbbi években belépett azon tagok részére adják, melyek azt még nem kapták meg, megküldi az elnökségnek.

Dr. Breuer Szilárd bejelenti, hogy a X. orsz. szaktanfolyam általa előadott tárgyát »A tűzoltás szabályai. A

tűzoltói taktika» czímen megírta és kiadta és annak egy példányát felajánlja a szövetség könyvtárának.

A jelentést az elnökség örömdetes tudomásul veszi, s egyuttal elhatározza, hogy a könyv készletéből 1300 darabot 1—1 koronányi féláron ávesz, s a szövetség tagtestületeinek 1—1 példányt ingyen megküldi.

Dr. 13. A kereskedelmi miniszterium a belügyminiszteriumhoz küldött átiratában felpanaszolja, hogy a gyárosok által kiadott egységes csavarok oly különböző módon készítettnek, hogy azokat sok esetben egymással összezsavarni nem lehet, miért is kéri az ügynek egységes szabályozását. A belügyminiszterium által véleményadásra hivatván fel, Breuer Szilárd megteszi erre vonatkozó jelentését és javaslatait. Titkár hozzászólása után az elnökség elhatározza, hogy az egységes csavar pontos meghatározásában a kereskedelmi miniszterium szakértőjével 1894. évi február hó 20-án megtartott közös bizottsági ülés megállapodásait fogadja el, s azt javasolja a belügyminiszteriumnak elfogadásra. Mielőtt azonban a javaslat a belügyminiszteriumhoz fölterjesztetnék, szükségesnek tartja, hogy az akkor megállapított rajzok és leírás, nemkülönböztetve a jelenleg készülő csavarzatok összehasonlítása és a szükséges méretek legpontosabb felvétele végett egy bizottság küldessék ki. A bizottságba az ülés Breuer Szilárd, Köhler István, és Lukáts Gyula előadókat és titkárt küldi ki, felhatalmazván az elnökséget arra, hogy a mennyiben a régi megállapodások megfelelő lesznek, a javaslatot illetékes helyre fölterjesztesse.

Dr. 14. Karánsebes r. t. város tűzrendészeti szabályrendeletére Breuer Szilárd által előterjesztett véleményes jelentést az elnökség oly kiegészítéssel teszi magáévá, hogy a megváltásra nézve a tűzrendészeti törvényjavaslatban javasoltak legyenek mérvadóak.

Dr. 15. Torda r. t. város tűzrendészeti szabályrendeletére Vida Pál terjeszti elő véleményét, melyet az elnökség Karánsebes szabályrendeletére megállapított kiegészítésekkel fogad el.

Dr. 16. Lukáts Gyula azon jelentését, hogy Ujbánya r. t. város tűzrendészeti szabályrendeletére véleményét az idő rövidsége miatt el nem készíthette, az elnökség tudomásul veszi. A vélemény a legközelebbi ülésre előterjesztendő.

Dr. 17. Esztergom sz. kir. város tűzrendészeti szabályrendeletére a titkár által előterjesztett javaslatok értelmében terjeszti föl az elnökség véleményét a belügyminiszteriumhoz.

Dr. 18. A bábólnai m. kir. állami ménesintézetű tűzoltó-csapat szolgálati szabályzatára az elnökség titkár javaslatait elfogadja.

Dr. 19. A szertárak mikénti elhelyezésére nézve a belügyminiszterium által véleményadásra hivatván fel, Markusovszky Béla előadói javaslatához az elnökség hozzájárul, s felkéri őt, hogy jelentését terjesztesse be írásban.

Dr. 20. Ungvár r. t. város kötelezett tűzoltósági szabályrendeletére titkár javaslatára az elnökség a tűzoltói kötelezettségnek 20 évben való megállapítását és a fogatkötelezettségnek kimondását a szabályrendeletbe föltétlenül fölveendőnek véleményezi.

Dr. 21. Miután a Szigethy szőlővárosi fényképész által terjesztett tűzoltói csoportképre felhívás daczára csak 33 kép küldetett be, titkár javaslatára a mindeddig nyilvántartott ügyiratok irattárba helyezését határozza el az elnökség.

Dr. 22. Szabó Gyula javaslatára és elnök indítványára elhatározza az elnökség, hogy minden második hónap második szombatján elnökségi ülést tart okvetetlenül, felhatalmazza azonban az elnököt, hogy szükség esetén többször is hívasson egybe ülést. Az elnökségi ülések mindenkor délután 3—7 óráig tartanak, s ugyanaz napra bizottsági ülések egybe nem hívhatók. A mely előadó az ülés egész tartama alatt nincs jelen, az sem utiköltségeinek megtérítésére, sem pedig a tiszteletdíj megfelelő részletére igényt nem tarthat.

Dr. 23. Titkár jelenti, hogy a kolozsvári és nagybecskereki

közigazgatási tanfolyamok tűzoltói tanításáról a végjelentések be nem érkeztek, s így a tanfolyamok teljes statisztikája még egybeállítható nem volt. Az elnökség felhívja Polcz Rázsó és Köhler István előadókat jelentéseik sürgős betérjesztésére.

24. Szabó Gyula javasolja, hogy a közigazgatási tanfolyamok tűzoltói tantervét és tanmenetét az elnökség állapítsa meg, hogy ekként az összes tanfolyamok egységes megtartása biztosítható legyen. Elnök indítványára az elnökség felhívja a tanfolyamok előadóit, hogy az október hóban megtartandó elnökségi ülésre készítsenek külön-külön tervezeteket.

Ülés vége esti 7 órakor.

Kmf.

Dr. Óváry Ferencz,
elnök.

Dr. Szily József,
jegyző.

Jegyzőkönyv.

Felvétel Budapesti Magyarországi tűzoltó-testületek segélyező-szövetsége igazgató-választmányának 1901 évi szeptember hó 14-én, esti 7 órakor a szövetségi irodában tartott ülésén.

Elnök: Szabó Gyula, alelnök.

Jegyző: Szily József dr., titkár.

Jelen voltak: Bulyovszky Aladár és Vida Pál vál. tagok és Tomcsányi Béla pénztáros

1. Elnök az ülést megnyitván, titkár jelenti, hogy

Braunecker Ignác temes-gyarmatai tűzoltó segélyezés szükséges okmányok időközben beérkezvén, nevezettnek napi munkaképtelensége után 40 koronával leendő segélyezése iránt előterjesztés tétetett az első magyar általi biztosító-társasághoz. Tudomásul szolgál.

2. Titkár azon jelentését, hogy Bányai János kálói tűzoltónak 8 napi munkaképtelenségére 16 koronával leendő segélyezése iránt előterjesztés tétetett az első magyar általi biztosító-társasághoz, a választmány jóváhagyott tudomásul veszi.

3. Szilasi István bonyhádi tűzoltónak 14 napi munkaképtelenségére 28 koronával leendő segélyezése iránt választmány előterjesztést tesz az első magyar általi biztosító-társaság igazgatóságához.

4. Vég helyi Dénes szent-király-szabadjai tűzoltó rész a választmány 8 napi munkaképtelensége után 16 koronával segélyt engedélyez a szövetség pénztárából.

5. A trencsényi kötelezett tűzoltóság parancsnokja július hó 22-én tartott zárógyakorlat alkalmával megsebesült Salava János részére segélyt kért. Mivel azonban a teszt akkor, midőn a baleset történt, a segélyező-szövetség még nem volt tagja, mert belépését csakis július hó 3-án jelentette be, Salava János részére a választmány az új szabályok értelmében segélyt nem engedélyezhet.

Ülés vége esti 7/8 órakor.

Kmf.

Szabó Gyula,
elnök.

Dr. Szily József,
jegyző.

TECHNIKAI RÉSZ.

„Első segély“, különösen a tűz színhelyén előforduló balesetknél.

(Dr. Leu főorvos előadása az 1901. évi június hó 8-án Berlinben megtartott nemzetközi tűzoltó-kongresszuson.)

A berlini tűzoltóságnál tett tapasztalatok szerint kívánatos, hogy az »első segély« oktatása és begyakorlásánál 10-nél több egyén ne vételessék fel egy csoportba. E tanfolyamok eredményes végzésére rendszerint 16 óra elegendő, míg 10-nél nagyobb létszám mellett így rövid idő alatt megfelelő kiképzés el nem érhető.

A tanfolyamokra lehetőleg csak oly egyének veendők fel, a kik kellő intelligenciával, ügyességgel és képességgel bírnak az első segélynyújtás elsajátítására.

Ezen előadások folyamán a balesetek egyes eseteinél a beavatkozás határai igen pontosan körvonalazandók; e szerint óvakodjék a mentő minden olynemű ténykedéstől, mely feleslegteljes volta miatt csakis orvos által végezhető.

Az »első segély« előadói óvakodjanak a magasabb elméleti és tudományos fejtegetések bevonása által a laikus hallgatót a tárgy egyszerűségétől és lényegétől eltéríteni. Így a boncztan ismertetése csak a legszűkebb határokon belül történjék. A légzőszervek és fontosabb véredények elhelyezése és lefutása azonban okvetetlenül bemutatandó.

Óvakodjunk a bakterológiának, az antiszepepszisnek és aszepepszisnek részletesebb fejtegetései által a hallgatót egy oly ismeretkör útvesztőjébe vezetni, a melyben igen könnyen eltévedhet; s a midőn ezen hézagok ismereteit az első segélynyújtás keretében úgy sem képes értékesíteni, a fontos teendőket és ismereteket rováására csak tudáskossá, de nem praktikus mentővé neveljük a laikus egyént.

A sebek ellátásánál és bekötésénél azoknak kézzel való érintése egyszer s mindenkorra tiltassék el. A sérültnek ugyanis nagyobb szolgálatot tesz az, a ki a sebet egyszerű aseptikus kötéssel beboritva, a további teendőket az arra hivatott orvosra bizza, mint a ki a bakterológiából egyet-mást tudva már, a sebtisztításhoz tökéletlen készletséggel fog hozzá, nem egyszer kárára a segélyre szorulóknak.

Az »első segély« oktatásánál főszóly fektetendő, hogy a balesetek és sérülések tüneteinek biztos megjelölés által az egyes bajok diagnózisainak megállapítását ismertessük, mert e nélkül első segélyt nem vagyunk képesek nyújtani, esetleg téves beavatkozás esetén súlyosbíthatjuk a beteg állapotát. Ha például guta szenvedett embernél mesterséges légzést alkalmazunk, könnyen megölihetjük a beteget.

A jól kiképzett mentő nyugodtan és biztosan, denekfelett pedig humanusan teljesítse a segélynyújtást, hiszen a jó bánásmód már magában is enyhülést szenvedőnek.

Áttérve az égési sebeknél alkalmazandó eljárásra a berlini tűzoltóságnál a már ismert és jól bevált 20% borvaselinen kívül a Bardeleben-féle Wismut-kötés folytattak kísérleteket. Ez utóbbi szerrel az »első segély« körében nem értek el szép eredményeket, mivel a Wismut-kötés csak a klinikákon bizonyult jó anyagnak, a sebek kezelése és kötése alkalmazására szakszerű gond fordítandó.

Ujabbán szép sikereket értek el a »Glutol« készítménnyel, mely nem egyéb, mint porított formában gelatina, egy sárgás-fehéres durva daraszerű por, mely az égési sebekre sűrűn reá hintve, fedőkötés alkalmazása mellett a súlyosabb égéseket is 6—7 napig begyógyítja.

Az alkalmazás egyszerűségénél és meglepő gyógyító erejénél fogva ezen szer igen melegen ajánlott.

Ugyancsak jó szernek bizonyult az égési sebek kezelésénél a koncentrált ipicrinsav, mely fájdalmasan alkalmazható, de mivel erős mérgező, óvatos elbánást igényel.

Végül ajánlatos égési sebeknél a tömény lúgos hypermanganikummal való kezelés is, ha tudniillik a sebet vízben 80 gramm kristályos kalium hypermanganiummal feloldunk, és irrigator segélyével az egész mennyiséget égett bőrfelületre locsoljuk; fedőkötés mellett a gyógyulás csakhamar bekövetkezik.

Közli: dr. Balogh D.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

berlini nemzetközi tűzoltó-kongresszus.

IV.

A kongresszus 3-ik napján, június hó 8-án délután akkor a Leipziger-strassén lévő *Wertheim*-féle nagy áru-tekintettük meg. Ez az áruház kereskedelmi szempontból Európa egyik nevezetessége, mert a 6 emeletes történelmi az iszkábától a világhírű festményekig mindegyiket lehet kapni, a mire csak embernek szüksége van. Mekkora a forgalom ezen áruházban, mutatja az, hogy a hivatalnokok, elárúsítók és munkások száma állan-2500 főre rúg. A temérdek felhúzó-gép, mozgójárda, liftzetők és világítók működésben tartására nem kevesebb, mint 5 gőzgép szolgál 500 lóerővel. A kazánok több biztonság okáért a padláson, maguk a gépek a pinczében vannak elhelyezve. A vasajtóknak, drót-ölyöknöknek se szeri, se száma, úgy hogy tűz esetén a lések egymástól a legkönnyebben elkülöníthetők. A menekülésre hatalmas tűzbiztos lépcsőházak, a tűznek a jelzésére pedig a lépten-nyomon elhelyezett tűzjelző-ülékek szolgálnak. Minden ajtóban felszerelt tűzcsapok lehetnének a rögtönös beavatkozást. A tűzvédelmi intézkedések rendbentartására 4—6 állandó tűzoltó van alkalmazva, de a személyzet minden tagja is be van gyakorolva azok kezelésére. A személyzet legnagyobb része áruház saját külön vendéglőjében étkezik, s így bizony sok ördöngösségébe került a tulajdonosnak, hogy az összesereglett tűzoltókat ráadásul még egy kis reggelivel meglegelje. Miből állott ez a reggeli, bizony nem tudom, de azt magam abban részt nem vettem, annyit azonban láttam, hogy sem az iszkába, sem a patkószeg nem volt ottá abban a döntő szerepet.

A délelőtti 10 óra ismét a birodalmi gyűlés nagy üléseben talált bennünket. A kongresszus 3-ik napján *Phalen* alelnök ült az elnöki székekben, mellette pedig *Umerstein* porosz belügyminiszter.

Első sorban felolvasták *Vilmos* császár üdvözlő táviratát, melyet a kongresszus tagjai a császárra mondott köszönettel «hoch»-al fogadták. A hocholás természetesen a jobb kar fölfelé lökésével jelzett szabályos taktikusan történt, s így az egyhangú «hoch»-hok közé a magyarok részéről belekerült «éljen»-ek mindenkinek figyelmegyszerre reánk irányították, s úgy a belügyminiszter, valamint az elnökök arra bírták, hogy a magyarok éljen a németek császára iránt megnyilvánult tiszteletet is megköszönjék. Hogy miért kiáltottunk mi is éljen nagyon jól ismert «hoch» helyett éljen, azt eléggé magyarázza az a rendkívüli tisztelet, mely a magyarok részében a híres budavári felköszöntő nyomában a németcsászárra iránt keletkezett.

A felolvasások sorát «A német tűzoltó-szövetségek segélypénztárai» címen *Weigand* chemnitzi parancsnok mondta meg. Németországban az első önkéntes tűzoltó-ülék 1746-ban Badenben Durlach városban alakult. Már 1745-és években kezdtek a különböző államok tűzoltóságai szövetségekké szervezkedni, melyek főtörekvésüket arra látták, hogy a tűzoltás közben szerencsétlenül járt tűzoltók és azok hátramaradottjainak segélyezéséről gondkodjanak. A segélyezést 1868-ban Württembergben kezdték meg; utána jött 1870-ben Baden, 1871-ben a bajor királyság, egyes szász vidékek és Slezvig-Holstein, 1872-ben Prúcia, 1873-ban Szászország, 1874-ben Braunschweig és Szászország egyes vidékein még csak a 80-as években kezdtek az ügyre figyelmet fordítani, míg nyugati Poroszország még mindig el van e téren maradva. A mi eredményt a segélyezés terén eddig elérték, az mind az egyes államok, országrészek és községek önkéntes elhatározásán

épült föl. Az egyes községek a segélypénztárakhoz évenként és fejenként 40—60 pfenniggel (48—72 fillérrel), maguk a testületek pedig 30—50 pfenniggel (36—60 fillérrel) járulnak hozzá. És mivel az eddigi tapasztalatok szerint az évenkénti és fejenkénti segélyezés átlagban 60 pfenniget (72 fillért) vesz csak igénybe, így lehetővé vált, hogy tekintélyes takarékalapra tegyenek szert. Az utolsó 10 évben az összes önkéntes tűzoltóságok, melyeknek taglétszáma 3 év előtt másfél millióra rúgott, évenként átlag 200.000 márkát (240.000 koronát) fordítottak segélyezésre. Előadása további folyamán rámutatott annak szükségességére, hogy a segély-költségeket jövőre maga az állam vállalja magára és ne csak szorosan a tűzoltás közben, hanem az egyéb tűzoltói szolgálat közben szerencsétlenül jártak segélyezéséről is gondoskodják, mert utóbbiakat eddig kénytelenek voltak segély nélkül hagyni. Végül a következő határozati javaslatot terjesztette elő: 1. Az államnak kötelessége gondoskodni mindazon polgárok megfelelő segélyezéséről, kik önként magukra vállalt, avagy törvényileg kötelezett tűzoltói szolgálat közben szerencsétlenül járnak, avagy megbetegednek. A segélyezés adandó esetekben a hátramaradottakra is kiterjesztendő.

2. Hasonló segély adandó akkor is, ha a tűzoltóság hatóság felhívására egyéb közszolgálatra, (mint árvíz, házomlás, vasúti szerencsétlenség stb.) lesz kivezényelve, s ott tűzoltót baleset ér, avagy megbetegszik.

A javaslatot *Czermack* Regináld, az osztrák tűzoltó-szövetség elnöke szövegezte föl, ismertetőn a tűzoltók segélyezésére Ausztriában létesített intézményeket, melyek minden állami és községi támogatás nélkül tisztán a tűzoltók hozzájárulásával létesültek s melyek megbetegedés esetén napi 3 korona, teljes munkaképtelenség esetén havi 60 korona, részleges munkaképtelenség esetén havi 36—40 korona segélyt nyújtanak, de sőt az özvegyek, és az árvák is 14 éves korukig beárólag segélyt kapnak.

A határozati javaslatot a kongresszus egyhangúlag elfogadta.

»Az öngyulladásokról« *Medem* dr. professor, greifswaldi kir. bírósági tanácsos értekezett. Szerinte az öngyulladás igen gyakran foglalkoztatják a bíróságokat, mert a gyújtogatási pörökben a védők leggyakrabban az öngyulladásokra hivatkoznak. Egész sorozatára hivatkozik az eseteknek, a midőn az öngyulladások szóba hozattak, avagy azok tényleg elő is fordultak. Így csak pár nappal előbb fordult elő Greifswaldban, hogy egy játék-kereskedő egy dobozban kirakatába tett celluloid árukat, melyek a dobozban nemsokára elégték. Mivel a doboz az erős napsugárnak volt kitéve, a legnagyobb valószínűség a mellett szól, hogy a könnyengyuló celluloid-árak a nap melegétől fogtak tüzet. Tudjuk, hogy a vizes üvegek, különösen, ha az üvegben hólyagok vannak, s így mint gyújtó-lencsék működhetnek, sokszor szerepelnek, mint tüzek okozói a napsugár behatása alatt. A mi a saját melegképzés folytán keletkező öngyulásokat illeti, milyenek pl. a kőszénél, gyapotnál, olajos rongyoknál, továbbá a szénánál előfordulnak, vagy előfordulhatnak, hát az öngyulásnak biztos kimutatása mindig fölötte nehéz, s ép azért gyakran előfordult, hogy az öngyulás lehetőségére való utalás már magában is elégszerű volt a gyújtogatással vádlottak felmentésére, még oly esetekben is, amidőn egyéb jelenségek a vádlott bűnössége mellett szóltak. Nevezetesen a víz által okozott tüzesetek, a midőn pl. az oltatlan mészre jutó víz által megindított vegyi átalakulás nyomán fejlődő nagy hőség gyújtóhatást fejt ki a környezetre. Így 1872-ben a stralsundi kikötőben egy vízáradás alkalmával nagy tűz keletkezett azáltal, hogy a kiáradó víz elért egy nagy mészraktárt, s azt a hőség felgyújtotta. A tűzoltóságnak ez esetben hon-

SZÖVETSÉGEK KÖRÉBŐL.

Sopronvármegyei szövetség közgyűlése.

Jegyzőkönyv. Felvétellett Felső-Pulyán a Sopronvármegye és azon városa tűzoltó-testületei szövetségének 1901. évi június hó 30-án megtartott XVI. rendes közgyűlésén.

Jelen voltak Rösch Frigyes szövetségi elnök, Szabó János alelnök, Hillebrandt János pénztárnok, Kiss Jenő, Gy. Sándor, Földes Gyula, Mersits István és Bálint Árpád tüzrendészeti felügyelők; a felfekvő meghatalmazások száma 36 egyesület küldött ki a mai ülésre meghatalmazottat; szövetségi titkár távollétében a jegyzőkönyvet Bálint Árpád tüzrendészeti felügyelő vezeti.

Elnök a megjelenteket szívélyesen üdvözlőlvén, megajánlta az ülést.

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésével Haban János, Madarász Pál és Steiner Nándor biztatnak meg a szöveget, és a közgyűlés elnökétől a jegyzőkönyv annak idején nevezetteknek aláírását külön megküldendő lesz.

2. Elnök felolvassa az általa kidolgozott következő jelentést:

»A szövetség fennállása óta bevett szokás szerint az egyesület kötelessége a minden évben ismétlődő rendes közgyűlésen megyénkben uralkodó tűzoltósági viszonyokról jelentést tenni és ezen jelentés alapján oly intézkedéseket javasolni, melyek az elért sikerek biztosítására az szükséges további fejlesztést lehetővé teszik és minden esetben a legelőnyösebb utat, a mennyire emberi erőből telik, megakadályozni kívánjuk.

Az eddigi közgyűlések következő helyeken lettek tartva: Soproni járásban 4, a nagymartoniban 2, a kismartoniban 2, a csepregiben 3, a kapuváriban 2 és a csornaiiban 1. A közgyűlés a pulyai járásban alkalmat nyújt a tagok részvételének részvétele által, valamint az egész lakosság részvételét által az oly felette fontos tűzoltó intézmény fejlesztésére.

Mielőtt áttérnék a szövetség belső ügyeire, be kell mondanom a közgyűlésnek, hogy folyó évi január hó 28-án a közgyűlés részéről, valamint Sopron városa részéről az azan kinevezett főispán, Széchenyi Emil gróf tiszteletre méltó fáklyásmenetnél 18 testület 262 tűzoltóval részt vett márczius 16-án a szövetség választmánya tisztelettel tette előtte.

A lefolyt egyleti évnek főbb mozzanatai következők:

A múlt évi versenygyakorlatokon a soproni és ágfalvi tűzoltó-testületek vettek részt és ez alkalommal a soproni tűzoltóság, mely a versenygyakorlat minden ágát bemutatta, 5 osztályú okirattal és az ágfalvi tűzoltóság, mely a tűzoltó-gyakorlatot választotta a verseny tárgyául, a harcosok okirattal lett kiténtetve.

A múlt évi közgyűlésen el lett határozva, hogy az az az hivatal megkérésük, kényszerítse hivatalos úton Császárfalva és Alsó-Pulya községeket, hogy újból tűzoltóságokat létesítsenek, és elismeréssel jelenthetem, hogy alakultak tűzoltóságok

Rétfalu község az előírás szerinti fecskendő beszerzését az önkormányzat felhívása után eszközölte és Nuss Ignác től egy szivattyút 117 mm. hengerátmérővel bíróval vett; ezen szivattyu a követelményeknek megfelelően; és Nyék község az előírt szivattyukészítésére ismételtén további 3 évi halasztási időt kértek, a szövetség vezetősége ezen kívánalom teljesítését nem engedélyezheti.

A múlt évi október hó 27-én tartott választmányi ülésen a szövetségi elnök indítványozta, hogy bárminemű tűzoltó-gyakorlat alkalmával, legyen az jubileum, zászlószentelés, tűzoltóság stb., az ünnepelő testület kötelezve legyen oly

alkalomkor tűzoltógyakorlatot tartani. Ugyanis minden tűzoltó-testület működési képességének kipróbálása felette kívánatos, mert az oly tűzoltóság, mely gyakorlat alkalmával a szerek kezelésében ügyesnek bizonyul, mindenesetre a veszély pillanatában ezen ügyességének nagy hasznát fogja venni. Ezenkívül a jól begyakorlott tűzoltóság a külvilág előtt bizalmat gerjeszt, a mi a vész órájában beszámíthatatlan előnnyel jár. A gyakorlatnak egyúttal az a célja, hogy igazolja, miszerint a tűzoltóság nem oly testület, melynél a mulatság játsza a főszerepet. Megyénkben már több ízben volt olyan ünnepély, hol a gyakorlat nem is szerepelt az ünnepi sorrendben. A szövetségi elnök ismételtén figyelmeztet erre a hézagra és felhívja az alkalmat a tagtárs-testületekhez azon kérelemmel fordulni, hogy a választmány határozatát tartsák be szigorúan és a tartandó ünnepélyeiknél már saját érdekükben is egy gyakorlat megtartását el ne mulasztják.

Ugyanazon gyűlésben ki lett mondva a határozat, hogy az országos választmány felkérendő, hogy szolgálati érmek kiosztása alkalmával a szövetségi elnök igazolását kérje be, hogy az illető testület tényleg mint működő testület szerepel és az évek során át létezett-e? Testületek, melyek a tűzrend. felügyelők jelentése szerint csak a papíron léteznek, akkor óvakodni fognak az érmek kiutalványozása iránt folyamodni.

Az országos szövetség érdemdús alelnökének, dr. Ördy Ferencnek a képviselőházban tanúsított férfias fellépésével, az országos tűzrendészeti törvény létesítése iránt kifejtett működéseért őszinte köszönet és elismerés lett kifejezve levélben, mire is november hó 7-én a szövetség elnökségétől barátságos válasz érkezett. Sajnos, hogy konstatalni kell, miszerint az eddigi fáradozás a tűzrendészeti törvényt illetőleg mind hiába volt, miután a miniszter a nála járt bizottságot csak a jövővel vigasztalta.

Hazai szaklapjaink ebből kifolyólag az egész haza tűzoltóit felszólították, hogy a közeli képviselőválasztás alkalmával az egyes képviselőket figyelmeztessék az országos tűzrendészeti szabályzat fontosságára és sürgősségére, hogy tűzoltóintézményünk és a vele összefüggő kérdések végre valahára törvényes alapon szabályozva legyenek.

A mennyire lehetséges, iparkodjék minden tagja a szövetségnek, hogy a tűzoltóintézmény iránti érdeklődés a lakosság minden rétegében érvényre találjon és ezen nemes ügynek mindig új, meg új barátjai sorakozzanak zászlónk alá.

A tűzoltóintézménnyel legszorosabb összefüggésben áll a tűzbiztosítás ügye. Akármint szempontról tekintjük a kérdést, elvitázhatatlan, hogy egy jól berendezett tűzoltóság a biztosító intézeteknek jó szolgálatokat tesz, miből következik, hogy azok kötelesek valami módon a tűzoltóintézmény költségeihez hozzájárulni. Egyes biztosító-intézetek adandó alkalommal az egyes tűzoltóságoknak adnak segélyt, rendszerint azonban csak olyan tűzoltóságok kapnak, melyek jobban tudnak kérni, vagy melyek működését az illető helyben lakó biztosítási ügynök jó szemmel kíséri.

A legigazságosabb biztosítás az ingatlanokra az állami biztosítás volna, még pedig biztosítási kényszer mellett, úgy hogy a járuléka az adóval együtt lenne beszedve. Addig, míg a kényszerbiztosítás nem lesz behozva, mindig lesznek tüzesetnél emberek, kik biztosítás hiányában károsíthatnak és a tönk szélére jutnak.

Az október havi ülésben különböző rendellenességekről volt szó, egyebek közt a felügyelők hiányos fizetése, a tűzjelentések hiányos beküldése stb. tárgyában. Hogy ezen bajokon mielőbb segítve legyen, egy bizottság lett kiküldve, melynek feladata leszen mindazon körülményeket, melyek a tűzoltóintézmény fejlesztését gátolják, egy az alispánhoz

intézendő beadványba foglalni és nevezettnek azon kéréssel átnyújtani, hogy a bajokat orvosolni sziveskedjék. Szabó alelnök fogalmazta a beadványt, a melyet a kiküldött albizottság megvizsgált és f. év márczius hó 16-án át is nyújtott. Már április hó 8-án 6101. szám alatt megérkezett az alispán értesítése, hogy a jelzett hiányok orvoslására a főszolgabírókat rendeletileg felhívta; a mi azonban a járási, valamint a megyei felügyelő fizetését illeti, sajnos, fedezet hiányában nem nyerhetnek elintézését. A jelenlegi tiszteletdíjazás mellett a felügyelők kényszerítve vannak egy napon 4, sőt 5 helyen felügyeletet eszközölni, hogy legalább a közvetlen költségeket fedezhessék a tiszteletdíjból. Hogy az ilyen felülvizsgálat nem lesz olyan alaposan végrehajtva, mint a hogy kívánatos lenne, könnyen érthető. Ha ily módon a megyei felügyelő kézhez kapja a járási felügyelők jelentéseit a statisztikai kimutatásokkal együtt, úgy az a legjobb akarat mellett sem képes világos, igaz és áttekinthető képet a megyei tűzoltóintézményről adni. Egy statisztika pontos adatok nélkül nem ér semmit, hiábavaló tehát a jelentést tevő fáradsága, mert egy összstatisztikát nyomtatás alá bocsátani nem lehet.

Folyó évi június hó 15. volt a határidő a felügyelői jelentések és a statisztikai kimutatások beküldésére. Következők küldték be: *Mersich István, Kis Jenő, Démy Sándor, Feuchtinger György* és szállóalgyi *Békeffy József*. *Mersich* jelentésében a tavalyi statisztikai számok vannak feltüntetve, melyek nem használhatók, míg *Takács* felügyelő részéről egy a felügyelet kivételét illetőleg hozzá írásban intézett kérdésre nem is érkezett válasz. Ily körülmények közt a megye összes tűzoltóságairól szóló statisztikai kimutatás összeállítását, sajnos, el kellett halasztani.

Múlt évi október hó 27-én tartott választmányi ülésen Bálint felügyelő jelentéséből kivehető volt, hogy az ő kerületében néhány község a szolgálati érmek beszerzési költségét a szövetségi pénztárra akarta hárítani, de a számos más kiadás miatt ezen kívánságnak nem lehetett eleget tenni. Igazán szomorú, hogy oly helyeken, a hol a tűzoltóságnak nincs saját pénztára, a község vonakodik a hű szolgálati működésért a tűzoltóságnak ezt a kis áldozatot meghozni.

Kiváló figyelmet igényel Szabó Gyula alelnök jelentése az általa a különböző járásokban tartott szaktanfolyamokról. A szövetség fennállása óta a vezetőség lépten-nyomon azon fáradozott, hogy a tűzoltóságok kiképezetése lehetőleg egyforma legyen. Mindenekelőtt kísérlet tételét a felügyelőket egyöntetű eljárás végett közös tanácskozássra egybehívni, hogy a felügyeletet miképpen eszközöljék és az egyes testületeknek miféle utasításokat adjanak, de sajnos, megfelelő eredményt nem lehetett elérni.

Ezek után kísérlet tételét az egyes járásokban tartott szaktanfolyamokkal és az eredményről Szabó alelnök a következőket jelentette: Tanfolyam tartott

a soproni 1. járásban április 29. és május 6-án;

a soproni 2. kerületben május 13. és május 20-án 6 testület és 93 résztvevővel;

a nagymartoni járásban május 24. és június 4-én 10 testület és 109 résztvevővel;

a pulyai járásban június 10. és 14-én 13 testület és 140 résztvevővel;

a kapuvári járásban június 17-én 10 testület és 119 résztvevővel;

a csornai járásban aug. 19-én 16 testület és 146 résztvevővel;

kapuvár-fertő-szt.-miklósi járásban aug. 15-én 10 testület és 118 résztvevővel;

a csepregi 1. járásban szept. 8-án 9 testület és 113 résztvevővel;

a csepregi 2. kerületben szept. 9-én 14 testület és 82 résztvevővel.

A kismartoni járásban a szaktanfolyam már elő megtartva.

Egészen 1025 tűzoltó vett részt az oktatásban tagadható, hogy csak állandó gyakorlat mellett érhető kivánt kiképezetetés és azért nagyon is méltánylandó alelnök indítványa, hogy minden járásban az oktatáshónapon keresztül minden vasárnap és ünnepnapon tartandó. Sajnos, az ehhez szükséges tanerőket és a megdíjazást nem tudjuk honnan előteremteni.

Szabó alelnök indítványára *Robiczka Endre, Róbert, Guáry Béla* és *Csontos Ferencz* főszolgabírók a szívélyes támogatásért jegyzőkönyvi köszönet szavaival, valamint báró *Solymossy Ödön* és *Rupprecht Olivér* is bátorító közreműködésükért.

A folyó évi márczius hó 16-án tartott választmányi ülésen az elnök azt a jelentést tette, hogy a szerényül járt *Steiger János* mászó, a pecsenyédi tűzoltótagja, a jubileumi alap kezelőségének támogatására lett, egyúttal fel lett szólítva a pecsenyédi tűzoltótestület lépjen be az országos segélyező szövetségbe, miután illy a kiosztott segély nem mint kegyadomány, hanem jogos követelés teljesítése fogható fel. Az országos szövetségbe való belépést megyénk összes tűzoltótestületeinek melegen ajánljuk.

Ugyanezen ülésen az elnök indítványára el lett hozva, hogy a folyó évi márczius hó 24-én tartandó választmányi ülésen a nemzetközi tűzoltó-szövetség nem csatlakozunk, azon érveléssel, hogy az egyes tűzoltó-szövetségek fentartása igen nehéz feladat, és benne is az országos és a megyei tűzoltó-szövetségek kezelése nem olyan benső, a milyen kívánatos volna. végre az egyes országok különféle viszonyai ugyan gondolatban egyezhetnek, de a kivitelben nagy különbséget mutatnak. A szaklapok értesítése szerint az országos szövetség ennek daczára belépett a nemzetközi szövetségbe.

Igen sajnálatos, hogy az országos szövetség részéről nem történt intézkedés, hogy a hazai tűzoltóságokat linben június hó 5—8-ig tartott nemzetközi tűzoltógresszus látogatására felszólítsa, mert ha maga a kongresszus csak kevés résztvevőre bírt volna is érdekel, úgy a nagyszerű kiállítás minden törekvő tűzoltónak sok hasznot nyújtott volna. Az egyesek nehezen határoztak magukat egyedül valamely idegen helyre, külföldre hol ezer meg ezer ember jön össze, de egészen megaláztatónak tartották, kártársaival mehet az ember, a mikor kevésbbé fontos, hogy közös utazás alkalmával idegen országban még a hazai bajtársak is bensőbbben érintkezzenek mint akár itthon gyakoribb találkozás alkalmával.

Áttérve a járási felügyelők jelentéseire és statisztikai kimutatásaira, *Mersich* felügyelő jelentéséből megemlíthető, hogy a *pulyai járásban* 33 tűzoltó-testület van, melyek közül 2—2 szomszédos község közös tűzoltóság. *Bonya* önálló akart lenni, de nem lett belőle semmi. Megemlíthető, hogy csak *Szabad Báránd* tűzoltósága meg saját akaratából még 1881-ben, míg a többi már az 1888. évi kormányrendelet alapján létesült és azóta is. *Locsmádon* és *Sopron-Szt. Mártonban* 1889-ben, továbbá 25 testület alakult, a többi mind az 1890. évi kormányrendelet alapján.

Közép-Pulya tűzoltóságának feloszlása be van jegyezve. *Császárfalun* és *Micskén* kötelezett tűzoltóság van. Úgy említi az előtanui, hogy nem volt meg bennök az igazi ember szeretet. Rendesen a tűzoltók azon érveléssel mondták a szolgálatot, hogy ők már eleget szolgáltak, dolgoztak már mások is. Ott azonban, a hol megvan a lelkesedés, ott minden férfi, kinek megvan a testi ereje, kit hivatala nem akadályoz, lelkes tűzoltó lesz, és magas életkor, vagy testi gyengeség mentheti fel a szolgálatot ezen polgári kötelezettség alól.

(Folytatása következik.)

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL.

gyöngyösi testület parancsnokságának jelentése.

Testületi alapszabályaink értelmében a parancsnoknak kötelességévé vánnak téve, hogy a lefolyt év történetéről közgyűlésnek beszámoljon.

Ez alapon jelentésünket a következőkben van szerkesztésünk a közgyűlés elé terjeszteni:

I. A testület vagyondallapja.

Az 1900. évi pénztári és szertári számadások a felülvizsgáló bizottság által megvizsgálva, ez alkalommal a t. közgyűlés elé terjesztetnek; itt csak annyit vagyunk bátrak állítani, hogy a testület vagyona 1900. év december 31-én készpénzben 743 korona, szerelvényekben a kopási költségek levonása után 15.000 korona értéket képvisel.

Szerelvényeink a követelményeknek megfelelőek lévén, ezekre összesen 556 korona 30 fillér fordított.

Városunk közpénztárából élvezett 4200 koronán felül a jobb adományokat adtak: özv. gróf Westfalen abánné zászlóánya 3 izben összesen 110, Krassy Félix ítkanonok 100, a gyöngyösi tak. és hitelint. 100, a gyöngyösi tak. pénzt. egyesület 80, a gyöngyösi bank-részv. s. 80, Reiner Miksa gyógyszerész 42/74, Deutsch Salamon fia kereskedők 40, a keresk. és gazd. bank r.-t. 30, generali bizt.-társaság 30 és Wolf Bernát 22 kor. 14 fillért.

Mindezekért a parancsnokság ezuton is köszönetét nyújtja ki.

II. A testület belügyei.

A lefolyt évben tartatott egy rendes és egy díszközgyűlés. A közgyűléseken elintéztetett 7, a parancsnoki közgyűléseken pedig 142 ügy. Parancsnok és segédtszervezők elintézték 96 ügyet.

A működő tagok létszáma a következő volt: önkéntes 54, fizetéses 6, összesen 60. Az 1900. év folyamán elmentett 22 önkéntes, lett összesen 82, ezek közül eltávozás után és fogadalmi idő lejártával kilépett 6. Maradt az év végén 76 működő tag.

III. Szolgálat.

A téli időszakban elméleti oktatás 5 alkalommal tartatott, a nyári folyamán pedig 14 gyakorlat volt.

Éjjeli és nappali őrszolgálatot a fizetéses tagok egészén át tartottak egy egy ügyeletes tiszt ellenőrzése mellett. Színházi-őrség 27 tartatott 4-4 ember által.

Az 1900. évi tüzészetek a következők:

1. Január 19-ére virradó hajnalon 1/4 4 órakor a főnöki Deutsch Salamon egyemeletes házának födele. E tüzet annyiban nevezetes testületi életünkben, hogy ez alkalommal volt először alkalmazásban a gépezetes nagy ölétránk és szakszerű munkánkkal úgy a nagyközönség, mint a város képviselő testületének elismerését is ez alkalommal sikerült különösen kivívni. Az elismerés a város képviselő testületének 1900. január 22-iki közgyűlésében a II. szám alatt úgy az egyes magukat kitüntető bajtársak, mint magának a testületnek ki is jutott.

2. Április 16-án reggel 2 órakor a 166. népsorsz. oszter Izidor szattyános házának födele.

3. Április 23. és 24-ike közötti éjjelen 1/2 12 órakor Jókai Mór-utczában kigyuladt a Vajda-féle egyemeletes házban levő asztalos-műhely s a nagy szélben leégett még az 7 ház fedele.

4. Április 27-én este 1/2 10 órakor a Szt. Ferencz-erzset ház kertjében levő istálló égett le s az 1157. népsorsz. ház egy része.

5. Április 30 án reggel 7 órakor a Czobor-féle ház a Hokkes-körben.

6. Május 27-én éjjel 3/4 12 órakor a felső temető mellett 1774. és 1775. sz. házak fedele.

7. Junius 13-án Pápai telepén padlás-tűz volt éjjel 11 órakor.

8. Julius 24-én reggel 5 órakor 613 népsorsz. Milacsik Andor-féle ház teteje.

9. Augusztus 8 án d. e. 1/2 11 órakor a Jókai Mór-utczában a patak mentén Csépe és Klasauszky házak fedelei.

10. Augusztus 22-én reggel 3 órakor az ujjiacz-téri Szőke Julianna-féle ház födele.

11. Szeptember 26 án d. u. 1/4 4 órakor a kálváriaparton Vincze Tamás házának fedele.

12. Október 12-én esti 9 órakor a Vachott Sándor-utczában Maticsek Mihály házának és a két szomszédos háznak fedele.

Szoba-tűz volt január 22-én este a Kossuth Lajos-utca Jáhús-féle házában esti 7 órakor, továbbá január 24-én a Tuschák féle házában a »Párisi bazárban« esti 3/4 9-kor.

Vidéki tűznél testületünk két esetben, és pedig április 21-én d. u. 1/6 órakor Gy.-Püspökiben jelent meg, azonban működése igénybe nem vétetett, mivel a kigyuladt szalma hamarosan eloltatott, másodikban P.-Csókásan augusztus 10-én egy kazal tűz eloltása végett történt kivonulás. Kémény-tűz junius 28 án a Fried-féle péküzletben volt.

Vaklárma decz. 19 én esti 8 órakor okoztatott.

A tűzrendőri tavaszi vizsgálata a rendőrség közbejöttével a parancsnokság által kiküldöttek útján foganatosított.

IV. Mentő ügyek.

A testület mentő-osztálya a lefolyt évben is megtette kötelességét, melyről az utóbbi táblázat szolgál tanúsággal:

A sérülés vagy baj megnevezése	Mi által okoztatott?									Összesen	
	El. leesés	Ütés	Szúrás	Lövés	Elgázolás	Szervi baj v. gyöngyösi	Szénigáz mérgezés	Méreg	Férfi		Nő
Zúzódás	2	3	—	—	2	—	—	—	6	1	7
Sebzés	5	1	2	2	2	—	—	—	11	1	12
Csonttörés	3	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3
Iliczamadás	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Ájulás	—	1	—	—	—	6	—	—	4	3	7
Agyrázkodás	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Gutaütés	—	—	—	—	—	2	—	—	1	1	2
Epilepszia	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1
Mérgezés	—	—	—	—	—	—	2	1	1	2	3
Összesen	12	5	2	2	4	9	2	1	27	10	37

V. Vegyes ügyek.

A farsangi táncszigalom február 25-én lett megtartva. A márczius 15-iki nemzeti ünnepen a rend fentartásán működött közre, s az Űrnapi istentiszteleten is díszkivonulás volt.

Julius 1-én Pászthóra, az ottani egylet 25-éves jubileumára testületünk 7 tagot küldött ki.

Hevesen augusztus 10-én a tűzoltó-mulatságon öt taggal volt a testület képviselve.

Augusztus 26-án tartotta testületünk 10-éves fenállásának jubileumát és ez alkalommal volt a laktanya felszentelése is.

Hevesvármegye tűzoltó-szövetsége a parancsnokság meghívására évi rendes közgyűlését nálunk tartotta ez alkalommal, s ünnepélyünk fényét ezzel is emelni szives volt. Ugy az egész ünnepély, mint az ezt bezáró díszgyakorlat a legpéldásabb rendben, s közmegelegedésre folyt le.

Az 1900. év folyamán 10-éves szolgálati érmet nyertek: Kozmári Dezső parancsnok, Vinkler Lőrincz, Rabel Mihály és Rosenfeld Emil szakasparancsnokok. V-éves szolgálati érmet pedig: Dudás Adolf alparancsnok, Urik Mihály, Schimiczek Alajos, Kovács István, Ruska József és Krivolyo Mihály kaptak.

Testületünk tagjai az országos tűzoltó-segélyalpnál tagokul bejelentve voltak, segélyezésre azonban hála Istennek szüksége egyiknek sem volt.

A laktanyaépítkezés az év tavaszán lett keresztül vezetve, s annak ideiglenes átvétele meg is történt. A távbeszélő-hálózatba közérdekű tűzjelző-állomásul laktanyánk is bekapcsolatott. A torony, laktanya, valamint a parancsnok lakása között fölállítandó magántelefon engedélyezése is kérelmeztetett, mely ma már engedélyezve is lett.

Ezek voltak röviden egybefoglalva a múlt évi dolgaink, melyről, a midőn a fentiekben beszámolni volt szerencsénk, megköszönjük a parancsnokságba helyezett bizalmat és szives támogatást és kérjük jelentésünk tudomásul vételét.

Gyöngyös, 1901. január 18.

Rabel Mihály,
segédtitisz.

Kozmári Dezső,
parancsnok.

A zalaegerszegi testület közgyűlése.

A zalaegerszegi önkéntes tűzoltó-testület évi rendes közgyűlését Boschán Gyula elnök elnöklété alatt márczius hó 10-én tartotta.

Az évi jelentést Nagy Antal titkár olvasta fel. E szerint a választmány tevékenységét a múlt évi közgyűléstől nyert megbízatás alapján, leginkább a tűzoltói zenekar szervezése vette igénybe, erre azonban a testület nagymérvű anyagi támogatása volt szükséges.

Az új rangjelzést a testület a csapatnál behozta, azonban a ruházatot csak fokozatosan javasolja a választmány-beszerezni olyképp, hogy kilencz évre egy-egy tag egy téli és két nyári öltözetet kapjon.

A testület tartott egy közgyűlést és 8 választmányi gyűlést, a melyeken 54 ügy nyert elintézését; a csapat 8 gyakorlatot tartott s 3 tűz oltásánál vett részt.

A választmány a Hanty-féle alpból 70 korona jutalommal tüntette ki Horváth Károly tűzoltót a zalaegerszeghegyi tűznél tanusított önfeláldozó működéseért s egyuttal a városi tanácshoz előterjesztést tett nevezett tűzoltónak legfelsőbb helyről leendő kitüntetése tárgyában.

A testületnek van 55 működő, 220 pártoló, 12 segélyező és 7 alapító tagja.

A pénztár illetőleg volt 2.727 kor. 04 fill. bevétel, 1.414 kor. 27 fill. kiadás s így 1312 kor. 77 fill. pénztármaradvány; a segítő-egyesület vagyona 1.910 kor., a Hanty-féle alap 673 kor., lóbeszerzési alap 43 kor. 78 fill.; a zene-alapnál az 1182 kor. 15 fill. bevétellel szemben a kiadás 1.683 kor. 52 fill. volt, de a fedezetlen kiadást a segítő-alap előlegezte.

A közgyűlés az évi jelentés tudomásul vétele mellett helyesléssel fogadta a választmány azt az intézkedését, hogy a működő tagok 9 évre egy téli és két nyári egyenöltözetet kapjanak. A zenekart egyelőre a közgyűlés fentartja, megbizta azonban a választmányt, hogy gondoskodjék lehetőleg oly eszközökről, a melyek alkalmazása mellett a zenekar fentartható legyen a testületi alapok igénybevétele nélkül.

A számvizsgáló-bizottság a számadásokat n vizsgálta, azokat helyeseknek találta, azonban a pénztár betegsége miatt a végadatokat a betéti könyvekkel hasonlíthatta össze, miért is a közgyűlés elhatározta, h ezen hiány pótlása után adassék ki a már megvizsg számadás felülvizsgálat végett az egyesület. számvizsg bizottságának.

Az évi költségvetést 2916 kor. bevétellel, 2.508 kiadással és 408 kor. remélhető pénztármaradvány irányozta elő a közgyűlés a választmány javaslata alap

Az 1901-ik évre úgy az egyleti orvosnak, valami pénztárnoknak tiszteletdíját 100 koronában állapította a közgyűlés.

Az utolsó tárgyat a tisztujítás képezte. Elnök n köszönve maga és tisztviselőtársai, valamint a választm nevében a bizalmat, felkérte a közgyűlést, hogy korelné válaszszon, a kinek vezetése mellett történjék a tisztuji

A közgyűlés méltányolva azokat a kiváló érdemei a melyeket Boschán Gyula az egyesület körül, mint an hosszú éveken keresztül fáradhatlan buzgalmu eln szerzett, őt egyhangu lelkesedéssel, közfelkiáltással vála totta meg újból elnökének.

Ugyancsak közfelkiáltással lett folytatólag a válasz melynek eredménye: Udvardy Ignácz alelnök, Nagy Ar titkár, Gombás István pénztárnok, Hajik István ügye dr. Fürst Béla orvos. A választmány tagjai: a) a párt tagok közül: Csertán Károly, dr. Csák Károly, Fang Mihály, Balassa Benő, Breisach Sámuel, Várhidy Laj, b) a működő tagok közül: Horváth Gyula, Varga Feren Herényi Ferencz. Végül az elhalálozás következtében m üresedett bontó szakasparancsnoki állásra Vizlendvay Kár bontó-szakaszvezetőt, ennek helyébe pedig bontó-szaka vezetőnek Mórocz Józsefet választotta meg a közgyűlés.

A választás befejeztével elnök úgy maga, mint megválasztott tisztviselői kar nevében halás köszöne fejezte ki az újból megnyilatkozott közbizalomért s kérte egyesületi tagok vállvetett munkásságát és támogatását.

A kassai tűzoltó-testület közgyűlése.

A kassai önkéntes tűzoltó-testület április hó 29- tartotta rendes évi közgyűlését, melyen az évi jelentés mult év történetét a következő adatokban foglalja össz

Az évi jelentés szerint az első gyakorlatokra a m évben 93 tűzoltó vonult ki, a tagok létszáma azonban év végén 60 főre apadt le. Előfordult a városban összes 57 tüzeset, a vidékre pedig 6 esetben vonult ki a tűzoltóság. A tűzoltók a tűznél dicséretet érdemlő buzgóság fejtettek ki. Mentés és betegszállítás 97 esetben eszközi tetett. Az egyesületnek vagyoni állapotát a következő adatok tüntetik fel:

Késpénz-maradvány 1900. év végén 2653 koron 85 fillér, betegsegélyző-alap betétekben 1584 koron 40 fillér, tartalék-alapban 3166 korona 04 fillér, felszer lésekben a vagyon 30.267 korona 48 fillért tüntetett fi

Ezután a szolgálati érmeket osztották ki. X-év ezüstérmét kaptak: Mihalik Béla parancsnok és András József, V-éves érmet Haissig Sándor, Csatlós Józse Zsarnay Antal, Bardovszky István és Sternadl Vincze.

Majd a választások következtek.

Miután a testületnek 29 éven keresztül volt elnök Benczur Géza az elnöki tisztet nem volt hajlandó elfogadr a testület iránt e hosszú időn át kifejtett ügybuzgósága kiváló érdemei elismerése mellett örökös tiszteletbeli elnök választotta meg a közgyűlés.

Ezután elnöknek megválasztatott gróf Pongrácz Ferencz, a kibn hatalmas erőt nyert a testület.

Alelnök lett Schreiber Albert, titkár Kriebel Edgá ügyész dr. Aczél Gyula ügyvéd, pénztárnok Quirsfeld János mérnök Legányi Károly, orvosok dr. Földi Miksa

Vandracsek Jenő, építész Jakab Árpád. Parancsnokik Béla lett továbbra is, a ki e téren kétségkívül álló néket szerzett; alparancsnok Balla Mihály, szakaszcsoportos Weinmann Jakab, Lang Ferencz, Haissig János, szertáros Küffer Károly; számvizsgálók Maurer

Rezső, Mocsáry József és Stefanovics Béla, póttagok Hensch Ernő, Elischer Gusztáv és Freiberg Károly.

A közgyűlés után barátságos lakomára gyűltek össze a tűzoltó-testület tagjai, majd pedig táncz következett. A családias jellegű mulatságnak a reggeli órák vetettek véget.

HÍREK.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszterium megadta a *noszlopi* önkéntes tűzoltó-testület alapszabályait 8., a *borostyánkőit* 74.434., és a *körtvefajait* 79.160. alatt.

— **Királyi adományok.** Ő Felsége a király a miholjáczi pécsi önkéntes tűzoltó-testületeknek, melyek a dráva-menti hadgyakorlatok alkalmával Ő Felsége fogadtatásánál fenntartásában oly hathatósan közreműködtek, egyenlő 400 koronát méltóztatott legkegyelmesebben adományozni.

— **Ingyen szakkönyvek a tűzoltó-testületeknek.** A magyar országos tűzoltó-szövetség elnöksége 1300 példányban adta erre *Breuer* Szilárd előadónak »*A tűzoltás szabályai. Tűzoltó taktika*« című legújabban kiadott könyvét s azt továbbá a *szövetség összes tagtestületeinek egy példányban is megküldi.* Ugyancsak ingyen küldi meg az 1900. és 1901. években belépett testületeknek, a *Markusovszky* Béla »*előző tűzrendészet,*« és *Szily* József dr. »*A tűz és annak megelőzése*« című régebben kiadott szakkönyveket, s továbbá annak idején a szövetség régebbi tagtestületeinek már megküldött A mely testületek a két utóbb jelzett könyvreket tartanak, forduljanak a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségéhez, mely a meglevő részlet erejéig ingyen szolgáltat egy-egy példányt a testületek rendelkezésére.

— **A gyakorlati szabályzat átdolgozására** kiküldött a szövetség folyó hó 14-én tartott ülésében beható tárgyalás tárgyát képezte a szabályzatot, melynek eddig is az volt a célja, hogy megállapította a szerelésben az egységet. Itt még az egységes fecskendő meghatározta volna. A szövetség elnöke, a bizottság első sorban az egységes fecskendőt kívánta meghatározni, nevezetesen azt, hogy a fecskendő jobb- vagy baloldalán helyeztessék-e a fecskendővel az ezzel szoros összefüggésben levő és a tűzoltó és egész mikéntjére erősen kiható kérdésben a bizottság az idő rövidsége miatt mindeneket megnyugtató megoldásra ezuttal nem tudott jutni, miért is legközelebb össze fog ülni tanácskozássra.

— **A vasvármegyei szövetség segítése.** Vasvármegyei önkormányzati bizottsága folyó hó 2-án tartott ülésén nyolva a vármegyei szövetségnek üdvös működését, és a vármegyei nehézségeket, melyek a tagsági díjaknak a körülmények között a községekre és tűzoltóságokra háramlanak, a vármegyei szövetség segítségére évi 2500 koronát szavazott a vármegyei pénztárból azért, hogy a testületeket és a tagságukat az évi tagsági díj fizetése alól fölmentse. Ajánljuk a példát egyebeknek is követésre.

— **Tűzoltás nemzetiségi politikával.** *Turócszentmárton* az utolsó nyolcz nap alatt 4 tüzeset fordult elő, melyek kettőtől már is behizonyosodott, hogy gyújtó-okozta. Sajnos, ezen nálunk, hol a tüzeseteknek több felét a gyújtogatás okozza, megütközni nem is lehet, hanem megütközéssel kell, hogy tudomást vegyünk arról, hogy a B. H. ad hirt e hó 22-iki számában, hogy t. i. a turócszentmártoni tót nacionalista párti tűzoltók az ütésnél nem oltották a magyar érzelmű háztulajdonosok házáit, hanem a tűz helyétől jó távol levő s távtársuk tulajdonát képező házhoz vonultak s azt tárták, bár az éppenséggel nem volt veszedelemben. A tüzeseket azzal okolták meg, hogy első sorban az ő vagyonukat kell megvédelmeznök. Ugyane forrás

azt is jelenti, hogy az egyik magyar érzelmű háztulajdonosnak csak 50 forint jutalom ígéretével és azonnal kiszolgáltattott pálinkával tudta őket rávenni, hogy az ő égő házát oltsák. — Nem tudjuk mennyiben felel meg e hír a valóságnak. Ám ha igaz, úgy a legszomorubb jelenségek közé tartozik, melynek művelt államban, művelt emberek között eddig párja nem fordult elő. Ezuttal tartózkodunk a további észrevételektől, elvárjuk azonban Turócsmezgye alispánjától, hogy a fölpanaszolt ügyet a legszigorubb vizsgálat tárgyává fogja tenni, és a bűnösök megbüntetéséről, s hasonló esetek ismétlődésének megakadályozásáról gondoskodni fog.

— **A székesfővárosi hivatásos tűzoltók számának szaporítása.** A székesfővárosi tűzoltó-főparancsnokságnak régi és állandó panasza, hogy kevés a tűzoltó. A színházak, mulatók, középületek száma folyton emelkedik, úgy hogy az e helyeken szükséges őrségek a legénységnek mindig egy tetemes részét lekötik elannyira, hogy ezen őrségeket a legénység amugy is kevés szabadnapjának feláldozásával és az őrtanyai készenléti szolgálat rovására láthatja csak el. De habár az őrtanyai készenléti kiegészítésére nagy segítséget nyújt az önkéntes tűzoltó-testület, mely az éjjeli őrségeken kívül vasár- és ünnepnapokon délután 1 órától este 11 óráig külön 10 főből álló őrséget is állít ki, mégis a hivatásos tűzoltók számának szaporítására sürgős szükség van, s ezért *Scserbovszky* Szaniszló főparancsnok a tanácsshoz benyújtott előterjesztésében 1 segédőt, 1 őrpáncsnokot, 1 csővezetőt és 18 tűzoltót kér. A létszámnak illetően szaporítása 29.146 koronát igényel.

— **Elharmvadtt gyorsvonat.** A vasutak történetében is páratlan szerencsétlenség történt e hó 20-án Romániában. A Bukarestből Verciorova felé haladó gyorsvonatnak a Palota melletti erős lejtőn neki szaladt egy petróleummal megrakott fékeromlott tehervonat. A gyorsvonat nagyobb része az utasokkal együtt a töltésről a mélységbe zuhant, a tehervonat benzines és petróleumos hordói pedig összevissza törtek, s tartalmuk a lejtőn pataként folyt lefelé. Utjában a petróleum a mozdonyok paraszától tüzet fogott, s nemcsak a két összezúzott vonatot, hanem egy kilométernyi lejtős útján mindent hamuvá égetett. A gyorsvonat 38 utasa közül csak 6 súlyosan sebesült menekülhetett, a többi 32 utas, nemkülönben a vonatkiszérő személyzet 8 tagja, mielőtt segítség érkezhett volna, menthetetlenül ott égett. Mekkora lehetett az égés ereje, mutatja az, hogy a tehervonat 14 petróleumos-kocsiból állott, és minden kocsin 10.000 kgr. petróleum volt.

— **Tűzoltók balesete.** *Brauneker* Ignác *temesgyarmati* önk. tűzoltónak folyó évi május hó 11-én tűzoltás közben egy rozsdás szeg fúródott a kezébe, úgy, hogy 20 napra munkaképtelen lett; a segélyző-szövetség 40 kor. segélyt szavazott meg számára. — *Bátyai* János *kalocsai* önk. tűzoltó június hó 15-én az ujján szenvedett tűzoltás közben 8 napi munkaképtelenséget okozó zúzódást; 16 kor. segélyt kap. — *Szlani* István *bonyhádi* önk. tűzoltó július hó 5-én, tűzoltás közben szegbe lépett, minek folytán 14 napra munkaképtelenné vált; 28 kor. segélyben részesül. — *Véghelyi* Dénes *szt. király-szabadjai* kötelezett tűzoltó augusztus hó 25-én éjfél tájban a szertár előtt őrt állván, az arra haladókat kötelességéhez híven, a szivarozási tilalomra hivatkozva, felszólította, hogy szivarjaikat tegyék el. A felvilágosításnak az lett a foganatja, hogy egy szolgaleány

bicskát rántva, Véghelyinek arcát végig hasította úgy, hogy az orvos varrása daczára 8 napig tartott, míg a seb összegyógyult. A bűnfenyítő jelentést a késelő legény ellen megtették, Véghelyinek pedig a segélyző-szövetség 16 kor segélyt küldött. — *Salava János trencsényi* köt. tűzoltó a július hó 22-én tartott gyakorlat alkalmával zuzódást és inrándulást szenvedett a kezén, minek folytán 6 napig volt munkaképtelen. Mivel azonban a testület csak a baleset után lépett a segélyző-szövetségbe, részére a válaszmány segélyt nem engedélyezhetett.

— **Tűzbe dobott gyújtogató.** *Viszló* községet e hó 10-én végzetes csapás sújtotta, a község majdnem egészen leégett, s a tűznek négy emberélet is áldozatául esett. A tüzet egy szerencsétlen elmebajos ember, *Kombik József* gyújtotta, a kit nemrég bocsátottak ki a lipótmezei örültek házából. A piromániakus ember fölgyújtotta a maga házát, aztán gyönyörködött a fölcsapódó lángokban, melyek hihetetlen gyorsasággal végigfutottak az egész községen. A lakosság tehetetlen volt a féktelen elemmel szemben s elkeseredésében bosszút állott *Kombikon*. A parasztok agyonverték, aztán beledobták a tűzbe, a hol koromná égett.

— **Összeégett asszony.** *Klein József* hordár felesége, miközben vacsorát melegített, magával rántotta a gyorsfűző borszesz-lámpáját. A kiömlő szesztől lángba borult a ruhája. Férje azonnal segítségére sietett, de mire el bírta oltani a lángokat, felesége már nagyon összeégett s ő maga is súlyos égett sebeket kapott a kezén. Az asszonyt a mentők kórházba vitték.

— **Robbanások.** *Majna Frankfurtban* benzinrobbanás történt egy drogua-kereskedésben; az explozió erősen megrongálta az egész házat. Dél előtt tíz óráig négy halottat és egy sebesültet hoztak ki a házból. Egy járókelőt a robbanás átvett az utca másik oldalára s rögtön meghalt. A szemközt levő házon majdnem valamennyi ablak összetört. — F. hó 20-án Budapesten, a Perczel-u. 2 szám alatti kereskedésben gázömlés történt. A mikor aztán a segéd véletlenül gyufát gyújtott, a gáz felrobbant. Az üzletben nem esett kár, de a segédnek a robbanás következtében összeégett a keze. A sebesültet a mentők kórházba vitték. — Franciaországban a *Ricault*-féle puskaporos gyár levegőbe repült. Irtózatos dörrenés reszkettette meg a levegőt s mire a füst szétoszlott, látható lett a robbanás pusztítása. A gyárépület jó része romban hevert. Tizenöt embert holtan találtak a romok között, a sebesültek száma igen nagy. A katasztrófa okát eddig nem sikerült megállapítani.

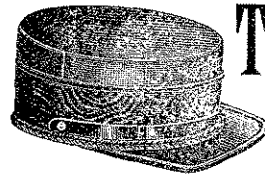
— **Tüzesetek statisztikája.** A folyó év *Julius* havában Magyarország területén — beleértve Fiumét és kerületét s nem értve bele Horvát-Szlavonországot — 1007 községben 1332 tüzeset fordult elő. A károsultak összes száma 2921, az okozott kár pedig 2,648.994 korona volt. (A múlt év július havában 993 községben 1258 tüzesetnél 2977 egyén 4,842.009 korona kárt szenvedett.) A tüzesetek közül 383-nak gyújtogatás, 16-nak öngyújtás, 135-nek villámcsapás, 142-nek a gyermekek játéka gyufával, 13-nak világítószerekkel való gondatlan bánásmód, 228-nak hanyagság és gondatlanság, 113-nak más egyéb volt az oka, míg 302 esetben a tűz oka kideríthető nem volt. Meghalt, vagy halálos sérülést szenvedett 11, nem halálos sérülést 59 ember. Húszezer koronánál nagyobb kárt okozó tüzeset összesen 20 fordult elő és pedig: *Nagy-Ölveden* (Esztergom.) jul. 21-én, — *Csacván* (Trencsénm.) jul. 16-án (1 nem halálos sérüléssel), — *Gátán* (Mosonm.) jul. 16-án (2 egyén 56.155 korona kárral), — *Kapuváron* (Sopronmm.) jul. 22-én, — *Bakony-Tamásin* (Veszprémm.) jul. 26-án (53 egyén 60.768 korona kárral), — *Hajmáskéren* (Veszprémm.) jul. 15-én, — *Salamonon* (Veszprémm.) jul. 10-én, — *Sárosdon* (Zalam.) jul. 28-án, — *Szegeden* jul. 18-án, — *Pelsőczön* (Gömörm.) jul. 11-én, (1 egyén 169.800 kor. kárral), — *Podolinon* (Szepesm.) jul. 27-én (5 egyén 100.318 kor. kárral), — *Bodrog-Olaszán* (Zemplénm.) jul. 2-án, — *Klenován* (Zemplénm.)

jul. 15-én (26 egyén 54.268 kor. kárral, 2 halálos és nem halálos sérüléssel), — *Kohányon* (Zemplénm.) jul. 1-én, — *Monokon* (Zemplénm.) jul. 2-án, — *Sátoraljaiújhegyen* (Zemplénm.) jul. 30-án, — *Szárazberekén* (Szatmárm.) 29-én, — *Gádon* (Torontálm.) jul. 13-án, — *Brassóban* 20-án (1 egyén 50 000 kor. kárral), és *Gerenden* (Tó Aranyosm.) jul. 8-án (2 egyén 78 720 kor. kárral.)

Felelős szerkesztő:

Dr. SZILY JÓZSEF.

HIRDETÉSEK.

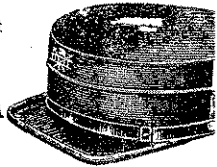
Tűzoltó-sapkák

az Országos Tűzoltó-Szövetség előírása szerint a legjobb anyagból azért szállítható

olcsóbban, mint bárki más, mert magunk készítjük

Kívánatra árjegyzéket vagy mintasapkákat szívesen küld

RITSCHER ZSIGMOND és FIA
KÖRMEND.

Szabadalmi szám 16794.

BECK KÁROLY szab. ablak-szellőztető készülék készítő

Budapest, VIII., József-utca 14.

Az egészség a fő!

melyet csakis kellő szellőztetés által érhetünk el.

Beck Károly-féle újonnan feltalált és szabadalmazott ablak-szellőztető készülékek, melyek gyártmány, melyek most már felülmúlják az összes külföldi és magyar tanúsított szellőztetőket, úgy célszerűségben, jóságban, minőségben, mint olcsóságban. **Minden ablakra alkalmazható!** Épészeti szempontból 45° nyitás által légvonat kizárva.

Több mint 3000 drb már használatban van.

Sz. utal. elismerő levél van kezében, mely a t. közönség megaláztatását nyilváníti.

Ablak-szellőztető 7 korona 60 fillértől feljebb

Költségvetések ingyen és hármentve.

Mérték vétele végett szíveskedjék hozzám fordulni. **Ablak-szellőztető készülékeim használatban vannak** a következő nevezetesebb helyeken:

Budapest, Nemzeti Kaszinó (Kossuth Lajos-utca).
Kereskedelmi miniszterium, Budán.
Ref. főgimnázium, Deák tér.
Magy. kir. Ludovika.
Kispesti állami iskolában s több kórházban és iskolában fővárosban és vidéken kitűnőnek bizonyult.

Tisztelettel

2-12

BECK KÁROLY,

szabad, ablak-szellőztető készülék készítő és lakat

Mindenmü épület- és mulakatos munkát készítek a legjobb kivitelben. **Megrendelések** úgy Budapestben, mint vidékre gyorsan és pontosan eszközölköztetnek.

MALIK ZSIGMOND

kerékpár-készítő és javító-műhely

BUDAPEST,

VIII. kerület, Berzsényi-utca 3. sz.

Elfogadok megrendeléseket

legjobb angol anyagból készített

≡ kerékpárookra ≡

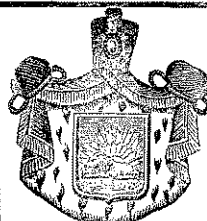
2 évi jótállás mellett.

leggyorsabb kezelésű automobilonkra

(motorkocsik)

románcozások, nickelizések, valamint minden e szakba vágó munkák a legolcsóbb árak mellett eszközöltetnek.

1-6 Elismert legjobb javító műhely!

Tűzoltó-egyenruhákat és felszereléseket

legjutányosabban, teljesen az „Országos Tűzoltó-Szövetség” előírása szerint készít

BLUM SÁNDOR

Ő Felsége a perzsa császár és orosz császári nagyhercegi udvari szállító

≡ **BUDAPEST** ≡

IV., Váci-utca 17. sz.

Nagyobb megrendelés esetén mértékvetél végett saját költségemen szabátszáim egyikét kiküldöm.

Fiókraktár:
DEBRECZEN.

Árjegyzékek
készséggel
küldetnek.

Fiókraktár:
B.-GYULA.

TROGMAYER KÁLMÁN

városi kútmester és mechanikus,

— **Budapest, IV., Kristóf-tér 2.** —

Vállalkozik minden e szakmába vágó munkákra:

kútak, szivattyúk, fecskendők, tűzoltó-gépek és tűzifecskendők elkészítésére, főjavítások eszközzésére, ártézi mélykútfúrások s minden rendszerű lokomobilok javítására, mindenféle világító-testek, valamint személy-felhúzó-gépek felszerelésére.

2-3

Tervezetekkel és rajzmintákkal szívesen szolgálok.

Szájpadlás nélküli fogak.

Fölöslegessé teszik az ínylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet.

Számos elismerő levél.

Jótállás.

WELLNER GYULA

specziálista a szájpadlás nélküli fogak készítésében.

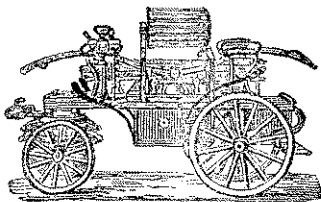
2-3

BUDAPEST,

VI. ker., Andrásy-út 38. sz.

STERNBERG ÉS KÁLMÁN
Budapest,
VIII., József-körút 35. sz.

**Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-
felszerelési gyári raktár.**

Teljesen vas-
kocsi szerkezet.

Központi érez-
szelep szerkezet.

Tüzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felsze-
reléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és
minden e szakmába vágó tárgyakat a legjobb
minőségben és kiállításban jutányos árban szállítunk köz-
ségeknek és tűzoltó-testületeknek kedvező
fizetési feltételek mellett.

Kívánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármintve küldünk.

GYÁR:

IV., Magyar-utca 26. sz.

RAKTÁR:

IV., Magyar-utca 18. sz.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése
BUDAPESTEN.

Kitüntetések: **Ő Felsége a Királytól** ipari érdemekért:
a legfelsőbb elismerés, a Ferencz József-rend lovagkeresztje, a
koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.
A »M. kir. Operaház«, »Nemzeti-«, »Nép« és »Vigszínház«
»M. kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zenede«, »Fővárosi és
Önkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.

Ajánlja mindennemű saját gyárában készült

rézfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszereit,

valamint saját találmányú javított és szabadalmazott

ezimbalmait, pedállal és a nélkül.

Ügyszintén mindennemű valódi olasz és másféle igen tartós
húrokat és mindenféle **hangszeralkatrésze-
ket**, jótállás mellett azok jóságáért, a csinos és tartós
munkáért, valamint különösen a **tiszta hangolásért.**

ZENEMŰKERESKEDÉSEMBEN

raktáron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom
összes termékei.

➡ Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg. ➡

zimbalmaim kitüntetve lettek az ezredéves kiállításon.

CZIMBALMOT

ki a legjobb hangút, a legszebbet és legcsöbhat akarja megszerezni, az legelőbb

EGESI GÉZA

műokleveles czimbalomkészítőhöz

udapest, VII. ker., Nefelejts-utca 43.

rduljon, a ki a kiállításon **érdemet** nyert
mel az olcsó és szép erős hangért.

arna díszes szalonczimbalmokat
5 forintért, fekete díszes szalon-
czimbalmokat 70 forintért.

Árjegyzéket bérmentve küld!

Az 1896. évi párisi műparkiállításon aranyéremmel kitüntetve.

RÉTAY ÉS BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi
és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váci-utca 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények,
kokárdák, válszalagok

nagy választékban.

Zászlószegek,

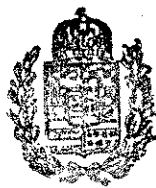
névvel és dobozzal.

Saját műhímző-intézet.

Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a legnagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi milleniumi kiállításon „kötő munka-, kiváló versenyképesség-
és nagyban ternelesért” a milleniumi nagy éremmel kitüntetve.

• Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigoruan az új szabály szerint készítünk. •

M kir. udvari
szállítók

O cs. és kir. Fensége
József főh. udv. száll.

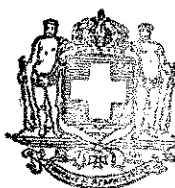
Cs. és kir. ausztr.
udvari s-állítók

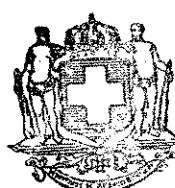
Szerb királyi udvari
szállítók.

Perzsa császári
udvari szállítók.

Görög királyi udv.
szállítók.

Ó Fensége a görög
trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók, ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállító

Budapest, IV., Váci-utca 35., IV., Békü-út 3. számú sarokházban levő

Magyarország legelső és legnagyobb egyenruha-készítő-intézetét

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruházathoz szükséges kellékek jutányos árak mellett számíttatnak.

Ajánlunk továbbá tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rőzsekéseket, baltákat és sápkákat posztóból és bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztyűket, gallérokat stb a legdúsabb választékban.

Üzletünk azelőtt a Károly-kaszárnyában volt.

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük.

Nagyobb megrendelés esetén mértékvetel vegett főszabásaink egyikét saját költségünkön kiküldjük.

Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. Sürgőnyezim: Tiller udvari szállítók Budapest.

Polgári ruhán viselendő rendjelek és érmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók.

Polgári öltönyök és fehérneműk!

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgönyezim:

„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott fecskendők
száma 14200.

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VÁCZIÚT 69.

GYÁRTMÁNYOK:

Szivattyúk: kézi-, járgány-, szíj-, gőz- és villamos hajtásra, házi-, építkezési-, gazdasági- és legkülönbébb ipari czélokra.

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízszállítók, kocsis-, targoncza- és hordozható fecskendők, kender- és lentőmlők, mézgával bélelt, mézga- és mézgatekeres-tömlők és tartozékaik.

Tűzoltósági eszközök és létrák: személy- és szer- szállító-kocsik, víz-hordókocsik, szénkocsik, tömlőmotolák, különféle létrák és fáklyák.

Tűzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapkák, övek, balták, oldalfegyverek, jelvények stb.

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, utcai seprögépek, közuti sárvonógépek, hóekék, kocsik billenő szerkezettel, egyengető úthengerek, pöczegödör-tisztító-készülékek légszivattyúval és Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval.

Közegészségügyi szerek: teljes gőzfertőtlenítő telepek, fertőtlenítő készülékek, stabil és szállítható alakban, fertőtlenítő szerkocsik, fertőtlenítő-személyszállító, mentő- és tárgyszállító kocsik és kötszer sterilizátorok.

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabadalmazott vas- vagy fakoronával, valamint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és építkezések számára. **Vas harang-állványok.**

➤ **ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.** ➤

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG. HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

KESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

st. IV. kerület, Kossuth Lajos-
utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, félévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelékébe tartozó testületek tagjainak egész
évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példánynak ára 40 fillér.
Előfizetések és reklamátiók a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legutányosabb árak
mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árenged-
mény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

alom: Késérő igazság. Irta: Doktor. — A hatósági tűzkár-biztosítás kérdése. Irta: Könyv Imre. — Hivatalos rész: Meghívó a nov. 9-iki elnökségi ülésre. — Jelentés a X. orsz. szaktanfolyamról. — A tűzoltás tanítása a községi közigazgatási tanfolyamokon. — Jegyzőkönyv az 1901. évi október 12-iki elnökségi ülésről. — Pénztári kimutatás az 1901. év III. negyedéről. — *Technikai rész:* Az egységes fecskendő. — Az acetylengáz előállítása tartása és használata, és a carbid raktározása tárgyában a bajor kir. kormány által kibocsátott rendelet. — *Általános rész:* A berlini kiállítás (I.) — Szövetségek köréből: A sopronvármegyei szövetség közgyűlése. (II.) — A veszprémmegyei szövetség közgyűlése. — *Testületek köréből:* A keszthelyi tűzoltók közgyűlése. — *Hírek.* — *Hirdetések.*

Késérő igazság.

Sok panasz, sok jajszó hangzott föl már e k hasábjain a tűzrendészeti viszonyok elárvult a fölött. Sok kérés, sok könyörgés szállt e hely-nár a magasságba, oda, a honnan egyes-egyedül atjuk még a magyar tűzoltóintézmény sorsának ását, a kormány színe elé. Időnként késérő rehányással tettünk kísérletet arra, hogy a kor-
y t éveken át tett biztató ígéreteinek beváltására ik, ám minden erre vonatkozó kísérlet ered-
yre nem vezetett.

Az országos szövetség fölterjesztései, javaslatai, íkiratai, s minden néven nevezendő munkálko- nem volt elég arra, hogy a kormányt rezer-
álláspontjából kilépésre bírja.

z egyetlen Óváry Ferencznek, szövetségünk k alelnökének sikerült képviselőházi felszólalásai- annyit elérni, hogy végre a belügyminiszter is ncsi lett megtudni azt, a mit amúgy is kellett ia, hogy t. i. csakugyan olyan fekete-e az ördög, t a milyenre mi tűzoltók lépten-nyomon festeni etjük.

Azóta megtörténtek az országos tűzrendészeti gálatok, ezek nyomán kétséget kizárólag bizo-
ssá lett, hogy a tűzrendészeti viszonyok szerte azában még sokkal rosszabbak a valóságban, t azt eleve képzeltük, a legszomorubb adatok-
telt jegyzőkönyvek kerültek föl a belügyminiszter alára, oda került a szövetség emlékirata is a endészeti törvényjavaslattal együtt.

Mindezt jól tudjuk, de már azt, hogy a minisz-
asztaláról kinek asztalára jutottak mindezek, s

mi az oka annak, hogy annyi sok ünnepies és ke-
vésbé ünnepies ígélet dacára miért nem kerül vala-
hára sor az ígéretnek beváltására s miért késik a
kormány az intézkedésekkel, a mikor jól tudja, hogy
minden késelem az országnak csak újabb és újabb
károsodását vonja maga után, megérteni nem tudjuk.

A tény, a mit évtizedes hiábavaló küzdelem
tapasztalataként magunk előtt látunk, az, hogy min-
den törekvésünk, minden erőlködésünk, támogassuk
bár azt halomra hordott érvek tömegével, megtörik,
semmivé lesz azon a kínai falon, melylyel a kor-
mány az ügyünk irányában tanusított végzetlen
indolenciájában saját tehetetlenségének palástolására
magát körülövezte.

Be kell látnunk valahára, hogy az eddig kö-
vetett taktikával czélt érni nem tudunk. A mi erőnk
sokkalta gyengébb, a mi befolyásunk sokkalta cse-
kélyebb, mintsem hogy azoknak az eddigi taktika
szerint való latba vetésével egymagával a legcse-
kélyebb hatással lehessünk a kormány működésének
irányítására akkor, a midőn minden ígélet ellenére
tisztán látjuk, hogy a kormány e téren valójában
komolyan cselekedni nem akar.

De ne legyünk igazságtalanok! Ne akarjunk
mi minden mulasztást a kormányra róni. Magunk
is ludasok vagyunk a dologban, illő tehát, hogy a
számadást ne csak a kormánynyal, hanem önön-
magunkkal is tegyük meg, s ha lelkiismeretesen
fogjuk ezt megtenni, úgy kell, hogy tudatára ébred-
jünk annak a késérő igazságnak, hogy a magyar
tűzoltóságból hiányzik az az erkölcsi erő, melyet a
felebaráti szeretet annyiszor hangoztatott magasztos
elvének, a testvéries együttérzésnek, együvé tartozás-

nak és kötelességtudásnak az egész vonalon egyöntetűen való érvenyesülése teremthet csak meg.

A mi tűzoltó-intézményünknek vannak kimagasló alakjai, vannak nagy számban férfiai, kik testtel lélekkel, lángoló ügyszeretettel és csodás önfeláldozással munkálkodnak már évtizedek óta a tűzoltás ügyének előbbre vitelén, az önérzet örömeivel hivatkozhatik országos szövetségünk, különösen a szakbeli munkálkodás terén eredményekre, ám mind ezen példás tevékenység, bármily eredményes lett legyen egyébként, a hazai tűzoltóság nagy egyetemére számba vehető kihatással nem volt, azt érzésben, gondolkodásban, s különösen a nemzet egészét érintő kérdések szolgálatában összeforrott egygyé tenni nem tudta.

Ha megkondul a vészharang, ha fölharsan a kürt riadó szava, ha égre törő rémes lángnyelvek jelzik a tűz rombolását és velőkig ható jajszó tölti be a levegőt, a magyar tűzoltó száz halállal is kész szembeállni. Határtalan az a lelkesedés, mely a vész helyén való munkálkodásra hevíti, s melynek hatása alatt semmi nehézségtől vissza nem riad. Nincs a világnak tűzoltója, mely munka, bátorság és önfeláldozás dolgában ilyenkor versenyre kelhetne vele.

Nem így van azonban ez béke idején. A tűzlángok hevével együtt hűl a lelkesedés heve, s mire az utolsó füstgomoly is felszáll a magasságba, az imént még oroszánként küzdő tűzoltó jól végzett munkája után a legnagyobb lelki nyugalommal ringatja magát álora, s álmából föl sem ébred addig, míg a vészharang ismét meg nem kondul.

A mi tűzoltói mivoltunk valójában csak a háború izgalmai közepette jut érvényre, akkor válunk csak egygyé, de mihelyt a tűzoltói egyenruhát levetjük, a szó igaz értelmében megszününk tűzoltók lenni. Az a testületi szellem, melynek fejlesztésén különösen a német tűzoltóságok oly sok szeretettel munkálkodnak, s melynek azok annyi szép eredményt köszönhetnek, nálunk teljesen hiányzik, el annyira, hogy egy-egy testület tagjait, a szorosán vett tűzszolgálatot kivéve, még a testület életbevágó helyi érdekeit érintő célok szolgálatára sem vagyunk képesek tömöríteni, annál kevésbbé tudjuk elérni azt, hogy az egész tűzoltóságot érdeklő kérdések megoldására az összes testületek közreműködését biztosítsuk.

Évek óta munkálkodik a magyar országos tűzoltó-szövetség a tűzrendészeti törvény megalkotásán, minden módot és alkalmat fölhasznál arra, hogy a kötelező állami tűzkárbiztosítás behozatalával, de legalább is a tűzkárbiztosító-intézeteknek tűzoltói célokra leendő megadóztatásával a mind nagyobb nehézségekkel küzdő tűzoltóságok fennállását könnyebbé, a tűzoltó-intézmény fokozottabb fejlődését lehetővé tegye; a szövetségünk élén álló férfiak nehéz küzdelmet vívnak azért, hogy a kormányt és a törvényhozást ezen mindeneget oly mélyen érintő törekvéseknek megnyerjék; a hazai szaksajtóban

valósággal lázító cikkek ösztökélik akcióra a oltóságot, s a tűzoltóság mindezt látja, h: figyelemmel kíséri, annak szükségszerű. Közha és üdvös voltát átérzi, maga azonban mélység hallgat, és összetett kezekkel várja, mikor áll az érett gyümölcs.

Vajjon lehet-e józanul azt várni, hogy az országos tűzoltó-szövetség, a szaksajtó és egyes mozgalma a kormány, a törvényhozás és a dalom tőlünk idegen rétegeiben felköltse az érdést a tűzoltó-intézmény immáron égetővé várdései iránt, midőn ezen érdeklődést nem még a tűzoltóságban magában sem felkölteni?

És ebben van a legfőbb baj. Ez az oka az hogy a mi föllépésünknek nincs meg a kellő mert bárki akarjon is a mi közös érdekeinkért szállni, nem képes fölvenni a harcot, mert társasban osztályos társai által nem részesül.

Ha tehát azt akarjuk, a mint bizonyára annyian akarjuk, hogy szövetségünknek a tüzdészeti törvény megalkotására irányuló törekve mielőbb megvalósuljanak, úgy kell, hogy a magyar tűzoltóság oda sorakozzék a vezetők mint a nagy munkában teljesítse neki kötelességét mint a hogy szokta tenni akkor, ha megkondul vészharang, s felharsan a kürt riadó szava.

Dokto.

A hatósági tűzkárbiztosítás kérdése

A »Tűzoltó-Közlöny« folyó évi 2. számában »Hatósági tűzkárbiztosítás« cím alatt cikkely jelent meg, a tűzkárbiztosítás hatóságivá tételét és ezzel kapcsolatban a tűzoltóság fentartására fordított kiadások megtakarítását tárgyalta és czélozta; azonban daczára annak, hogy nagyfontosságú kérdés a tűzoltó-intézmény legközelebbi szönyegre kerülő szervezésének kérdésével a legszorosabban összefügg, s annak megvitatása épp ez okból felette fontos lett volna, hozzászólás ezen ügyhöz nem történt.

Hála Istennek, széles e hazában megindult a hatósági téren való munkálkodás s minthogy a tűzkárbiztosítás nagyon is fontos nemzetgazdasági tényezőt képez, mely üdvös és czélszerű voltára már az iskolákban felhívjuk gyermekeink figyelmét, itt lenne az ideje, hogy a tűzkárbiztosításból eredő igen szép hasznót, melyet a statisztikai adatok évenként hűen feltüntetnek, ne a gyakran külföldi biztosító társaságok javára, hanem saját javunkra fordítsuk.

A mi vármegyénk és városaink ugyanis önrerkezési joggal vannak felruházva és ha életre tudjuk hivatkozni főképp városokban a városi közintézmények egész sorozatát úgy egy kis fáradsággal bizonyára létesíthetjük a városi tűzkárbiztosító-intézményt is, csak legyen, a ki ezen ügyben részt vesz, és áthatva az intézmény czélszerű és irodalmi szempontjaitól, szóval és tettel annak létesítését előmozdítja. Mert nagyon igazságtalan dolog az, hogy az állam 1886. évi XXI. t.-cikk és az 1888. évi tűzrendészeti kormányrendelet értelmében a hatóságokat a tűzoltóság fentartására kötelezi és a tűzoltósági kiadásokkal az egyenlő mértékben lakosságát terheli meg. Ma már a tűzkárbiztosítás olyan általános jelleget öltött, hogy alig akad olyan város, mely biztosítva ne lenne. A biztosítás elterjedésével úgy magasra emelkedett a költségen fentartott hivatásos, valamint az önkéntes tűzoltóságok hathatós működésükkel — akaratlanul is — kizárólag a tűzkárbiztosító társaságok anyagi érdekét

ik elő, a mit azon körülmény is bizonyít, hogy hazánk az önkéntes tűzoltók száma évről-évre csökken, mivel y mind többen és többen jutnak tudatára annak, hogy a *magasztos emberbaráti eszme*, melynek szolgálatába zödték, a *biztosítási elterjedése következtében elvesztette séges voltát*, amennyiben a *tűzoltó intézményt kizárólag iztosító társaságok anyagi érdekét előmozdító faktorra csonyította le.*

A kormány a hatóságokat még arra is utasította ételten, hogy a tűzkárbiztosítás czélszerűségére és üdvös tára a lakosság figyelmét alkalmas módon felhívni el mulasztásák, és e ténykedéssel az állam a tűzkárbizto- társaságoknak megfizethetetlen szolgálatokat tett anélkül, y a biztosító társaságok az ő érdekeiket szolgáló tűz- b-intézmény fejlesztésére bárminemű vizontszolgálatokat tek volna.

Vávol áll tőlünk a szándék, hogy a kormánynak a oltóságok szervezésére irányuló tervét kifogásoljuk, mert a, hogy szerte e hazában, a kis- és nagyközségekben aránt jól szervezett és szakképzett tűzoltóság létesítte: s tartassék fenn, mely megvédi a lakosságot a bős z m által okozandó vagyoni véгроmlástól és hozzájáruljon nemzeti közvagyon megvédéséhez, valóban nagy szükség lt, s igen helyesen tette a kormány, hogy a községeket vdelmük rendszeresebbé és tökéletesebbé tételére köte- te, de ám ennél az első lépésnél nem lett volna szabad gállapodnia, hanem meg kellett volna tennie a máso- at is, azt, a mely az elsőből önként következik, s ez , hogy ha már a biztosító társaságokat a tűzoltóságok enziv működésével tetemes károsodásoktól megmentjük, eknek ellenszolgálatá fejében a biztosító társaságokat zont kötelezte volna arra, hogy a tűzkárbiztosításból eredő vételeik bizonyos hányadát a tűzoltósági kiadások fede- sére fordítsák.

A tűzoltósági ügyet önzetlenül szolgáló szakemberek ekkel ezelőtt ismételten tettek már lépéseket a *tűzkár- ztosító intézeteknek tűzoltói czélokra leendő megadóztatása, agy a kötelező állami tűzkárbiztosítás behozatala iránt, a rendkívüli nagy befolyással és horribilis vagyonnal ren- lkező biztosító társaságoknak sikerült mindig útját állani üdvös és hazánk lakosságát nagyon is közelről érintő rkrvésnek*, ugyanakkor, hogy a szakemberek elvesztették inden reményüket és összetett kezekkel kénytelenek nézni zoltó-intézményünk fokozatos hanyatlását, nem lévén mód- kban e súlyos bajon segíteni.

Nem csoda, hogy a tűzkárbiztosító társaságok meg- zdagodtak, mert hiszen a tűzoltóságot a *községek lakos- gának tététt köteletségéve fentartani*, a hadi zsákmány- dig — a tűzkárbiztosításból eredő haszon — *évtizedek a a tűzkárbiztosító társaságok pénztárába vándorolt!* Hol az igazság!? Ez az egyoldalú bürokratikus eljárás tette nkre az önkéntes tűzoltó-intézményt hazánkban s addig, ig a tűzoltóságot vissza nem adják önmagának és fel em szabadítják a fejlődését gátló lidércnyomás alól, soha m fog az hatósági feladatot teljesítő faktorra válni.

Azt mondják, hogy nem lehet egy rókáról két bőrt húzni, pedig rólunk, noha csak emberek vagyunk, mégis rom bőrt húznak le! Először *meg kell fizetnünk a tűz- rbiztosítási díjat a biztosító társaságoknak*, másodsor *számadóbból kell fentartani tűzoltóságunkat* és harmadszor *a ztosító társaságok önző magánérdekük szolgálatáért még zetlen szolgálatot is követelnek tőlünk.*

A hatósági tűzkárbiztosítás létesíthetése céljából *szá- llyrendelet* lenne alkotandó a következő főelvek alapján:

1. Kimondandó lenne, hogy úgy az ingó, mint az gatlan vagyon utáni tűzkárbiztosítás, a vármegyék és városok közönsége *házi kezelésbe veszi* a tűzkárbizto- tást az *összes lakosságra nézve kötelezővé teszi*, kapcso-

latban a *tűzkárbiztosítási díjaknak legalacsonyabb összegre leendő leszállításával.*

2. A különböző biztosító társaságokkal kötött és jelen- leg is érvényben levő tűzkárbiztosítások lejáratkor meg nem újíthatók, esetleg alkalmas és törvényes módon át- veendők.

3. A biztosítási díjak — a biztosított összeghez ará- nyitva — közadók módjára rovandók ki és szedendők be, mint például a házostály-, házbér- és kutyaadó, beteg- ápolási pótlék stb.

4. A tűzkárbiztosítási díjakat a házi-, esetleg az adó- pénztár szedné be és *külön alapként* kezelné.

5. A tűzkárbiztosító intézmény legczélszerűbben a számvevőségek ügykörébe lenne beosztható, a hol a teljes berendezkedés, illetve a tűzkárbiztosítottak törzskönyvének lefektetése után egy, a tűzkárbiztosítás terén gyakorlattal bíró, ügybuzgó és munkaszerető hivatalnok az irodai teendőket látná el; külön ügyosztály és több hivatalnok alkalmazása nem szükséges.

A tűzkárbiztosításnak házi kezelésbe vételével a lakos- ságra következő erkölcsi és anyagi előnyök járulhatnak:

a) az a fenséges és magasztos eszme, mely nemesen érző emberek sokaságát régente *az önkéntes tűzoltóság* zászlaja alá gyűjtötte, a tűzkárbiztosítás közhasznúvá tételével ismét diadalra jut, és ha akadnak még emberek, a kiknek szívéből korunknak az anyagiak után való ideges kapkodása daczára sem halt ki a felebaráti szeretet, ha akadnak, a kik az önkéntes tűzoltó eszméért nemcsak lelkesedni, de *tenni* is tudnak, úgy az önkéntes tűzoltó-intézmény soha nem sejtett fejlődésnek fog indulni;

b) a közpénzen fentartott hivatásos és fizetett tűz- oltóságokat visszaadhatjuk igazi rendeltetésüknek, mert hatósági feladatot teljesítő közhasznú intézménynyé válnak azonnal, mihelyt a tűzkárbiztosítást házi kezelésbe vesszük;

c) a vármegyék és városok háztartásában a tűzkár- biztosítási díjakból új alap keletkezik olyan pénzből, mely eddig a biztosító társaságok pénztárába vándorolt. Ezen alapból fizethetjük ki a károsultakat és fedezhetjük a tűz- oltósági kiadásokat;

d) egyszersmindenkorra megszabadulunk a tűzkár- biztosítási mizériáktól és a biztosítási ügynökök zaklatá- saiktól; nagy előny lesz továbbá, hogy tűzkárbiztosítási ügyben lakosságunknak nem kell az egyes biztosító tár- saságok al-, fő- és vezérképviselősegeihez fordulni, hanem ebbeli ügyét a városházán, a község-házán, bizonyára az eddiginél nagyobb megalégedésre intézheti el.

Milliókra rúg évenként azon összeg, melyet a társa- ságok pénztára nyel el a tűzkárbiztosításból eredő haszon fejében és még sem állottak *kartelt kötni a biztosító közhözönöség minél jobban való kiszípolozására*. Radikálisan kell tehát velük szemben eljárni és ki kell venni a biztosí- tásnak ezt az ágát kezükből, s ezt a vármegyék és városok közönsége, önrendelkezési jogánál fogva, nagyon könnyen megteheti.

Számszerűleg kimutatható, hogy a hatósági tűzkár- biztosítás *pénzbeli koczkázattal egyáltalán nem jár* és mint- hogy annak életbeléptetése a lakosság anyagi érdekét és tűzoltóügyünk elmaradottságát tekintve nagyon is kívánatos, kérem mindazokat, kiknek mint a közigazgatási szervezet tényezőinek módjuk és alkalmuk van e tárgyhoz hozzá- szólani, tegyék magukévá a lakosság jólétét és tűzoltó- ügyünk előmozdítását célzó ezen eszmét és jóakarató közreműködésükkel — leküzdvé a látszólagos akadályokat — tegyék lehetővé a *hatósági tűzkárbiztosító intézmény* minél előbbi megvalósulását.

Erős azon meggyőződés, hogy önzetlen fárado- zásuk maradandó emléket fog biztosítani számukra a nemzet- gazdaság történetében.

Kónya Imre.

HIVATALOS RÉSZ.

MAGYAR ORSZÁGOS TŰZOLTÓ-SZÖVETSÉG.
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8. sz.

Meghívó.

A magyar országos tűzoltó-szövetség elnöksége f. évi november hó 9-én (szombaton) délután 3 órakor a szövetség központi irodájában ülést tart, melyre az elnökség t. tagjait van szerencsénk meghívni,

Budapest, 1901. évi október hó 30-án.

Óváry Ferencz dr.,
alelnök.

Szily József dr.,
titkár.

Jelentés a X. orsz. szaktanfolyamról.

Barabás István szövetségi előadó, a magyar országos tűzoltószövetségnek a X. országos tűzoltó-szaktanfolyamra kiküldött biztosa a f. hó 12-én megtartott elnökségi ülés elé a tanfolyamról kimerítő jelentést terjesztett elő. A jelentésből kiveszszük a következő részeket:

»A tanfolyamon részt vett 50 hallgató közt volt 1 mérnök, 1 katonatiszt, 1 erdőmester, 1 járási szolgabíró, 4 járási tisztviselő, 5 városi, 2 adóhivatali, 3 rendőrtiszt, 1 rendőrfő- és 1 alkapitány, 1 közrendőr, 1 gymnasiumi és 1 polgári iskolai tanár, 12 népiskolai tanító, 1 joghallgató, 1 könyvkiadó, 1 gyári hivatalnok és 12 iparos. A hallgatóknak tehát 76%-a a magasabb iskolázottságu értelmiségből telt ki.

Katonai képzettség szempontjából volt a hallgatók közt 2 főhadnagy, 2 hadnagy, 2 tiszthelyettes, 1 táborigaznoksági lelkész, 6 őrmester, 3 szakaszvezető, 5 tizedes, 17 tartalékos és egyéb katona. Nem volt katona 12. A hallgatóknak tehát 76%-a katonaviselt volt.

Tűzoltói rang tekintetében volt a hallgatók közt 3 parancsnok, 10 alparancsnok, 5 szakaszparancsnok, 1 segéd-tiszt, 2 csővezető, 4 tűzoltó és 22 többnyire tiszt állásokra kiszemelt reménybeli tűzoltó.

A vizsgálatok eredménye tanúságot tett egyrészt az előadók magas szakképzettségéről és ügybuzgalmáról, másrészt a hallgatóknak magas értelmi fokáról és kiváló szorgalmáról.

Az előadók nemcsak előadtak a legnagyobb szorgalommal és gyakoroltak kifáradhatatlanul, de magas hivatás-szeretetüket belehelték, átoltották hallgatóikba is. Őket nemcsak szakemberekké, a tűzoltás bajnokaivá képezték, de egyszersmind a nemes hivatás apostolaivá is avatták.

Igazi lelki örömmel észleltem ezt a hallgatókkal történt magán érintkezésemben; épp ezért a legszebb reményekre jogosít a X. országos tanfolyamnak a teljes sikere.

Fölvértve ismeretekkel, begyakorolva hasznos tudnivalókkal hagyták el a hallgatók a X. országos tanfolyamot, ismereteik s gyakoroltságuk kifejléséhez erőt és akaratot vivén magukkal.

Nem lenne teljes a kép, mit a tanfolyamról nyujtok, ha nem emelném ki *Bulyovszky* Aladár ministeri biztos úr fáradhatatlan ügybuzgalmát. Ő nemcsak ellenőrzött, mint a magyar kormány kiküldöttje, ő életet lehel az egész működésbe. Résztvett úgyszólván az összes ténykedésben. Buzdító lángszavai mélyen vésődtek a hallgatók szívébe. Belőlük s az adott nemes példából csirázik ki a hallgatókban az erő és akarat a nemzetgyarapító nagy hivatáshoz, mely rájuk most már a tettek mezején vár.

Adja Isten, hogy a jubiláris X. országos tűzoltó-szaktanfolyam sikeréhez fűzött reményeink az életben valóra váljanak!

A tűzoltás tanítása a községi közigazgatás tanfolyamokon.

(Fölterjesztés Széll Kálmán miniszterelnök-belügyminiszterhez, és Pál min. tanácsos kormánybiztoshoz.)

A nagyméltóságú belügyminiszter úr folyó évi márc. hó 11-én 27511. szám alatt kelt rendeletével a tűzoltás a községi közigazgatási tanfolyamokon leendő tanít egyelőre csak az elmúlt tanévre megengedte, oly felalatt, hogy a tanítást az országos tűzoltó-szövetség megbízandó előadók a rendes szorgalmi időn kívül rendelkezésre bocsátott 24 órában a szövetség költségére eszközhessék.

Bármekkora anyagi megterhelhetést rótt is reánk a megtisztelő megbízás, hazafias készséggel és örömmel vállaltunk annak teljesítésére, mert tisztában voltunk a reánk váró felelősséggel nemcsak nagyságával, hanem a rendkívüli horderejével, a tűzoltó-intézmény és a tűzrendés fejlődésére való üdvös kihatásával is.

Lelki szemeink előtt tüneményekként rajzoltak a jövő képei, melyek egytől-egyig a tűzoltó-intézmény rég várt föllendülését és hazánk tűzvész által oly mértékben sújtott lakosságára boldogabb idők hajnalhasad mutatták.

Sok száz intelligens, majdan a községi közigazgatás vezetésére hivatott magyar ifjúnak tűzoltói kiképzése, legalább a tűzoltás ügyének egyszerre való megnyerése még fejlődöttebb viszonyok közt is hatalmas lépés lenne annál is inkább az hazánkban, hol a községek ezrei a veszek pusztításai ellenében a legegyszerűbb védő intézkedések is még mindig kénytelenek nélkülözni egyszerűen azért, mert a községek életében nem akad egy férfi sem, aki a tűzoltóság szervezésének szükségességét megértetné, az irányuló törekvéseket szaktanácsaival támogatni, s ismereteivel istápolni, és általában vezetni képes volna.

A szakismeretek ezen hiányára vezethetők vissza az az óriási károsodások, melyek a községi tulajdont képfeleskendőkhöz hozzáértő kezelés híján való időnap elkorhadása, tönkremenetele révén az amugy is elszegényezett községeket, a feleskendőkhöz vesz esetén való használhatatlansága révén pedig a tűz feltartóztatlan terjedésével a községek lakosságát sújtották.

Valóban, ily körülmények között volt okunk örömmel fogadni a nagyméltóságú belügyminiszter úr intézkedését, mely megalkot lehetett a készség is, melylyel az erőin meghaladó áldozatok daczára a ránk bizott felelősséget végrehajtásához fogtunk.

Tíz tanfolyam 548 hallgatója nyert kiképzést a tűzoltás alapismeretekben. Ezeken kívül 86 hallgató látogatta az előadásokat és gyakorlatokat több-kevesebb hiányossággal, s csak 62 hallgató akadt olyan, ki a tűzoltói tanfolyam látogatása alól részben testi fogyatékosága, részben pedig egyéb irányú elfoglaltsága miatt fölmentést nyert.

Örömmel és megelégedéssel konstatalhatjuk, hogy a hallgatók kevés kivétellel a legelőnkebb figyelemmel kísérték az előadásokat és a legnagyobb ambícióval végezték a gyakorlatokat, s így bátran kimondhatjuk, hogy a tűzoltás a községi közigazgatási tanfolyamokon kísérletképpen engedélyezett tanítása életképes intézkedésnek bizonyul azért hazánk tűzrendészete érdekében azt továbbra is fenntartani elsőrendű szükségletnek tartjuk.

De nemcsak fenntartani, hanem fejleszteni is kell a tűzoltói tanfolyamokat, mert az elmúlt félévben szerzett tapasztalataink szerint azt a nagy tananyagot, melyet a tűzoltás magában alkot, a rendelkezésünkre bocsátott 24 órában úgy feldolgozni, hogy az a hallgatók elméjébe maradandó benyomásokat tegyen, s azokat tűzoltói felelősséggel

síthatta, arra készítette, hogy a mandátumot újból fogadja el s folytassa a megkezdett küzdelmet addig, míg kitűzött célját el nem éri. Kéri, hogy ebbeli törekvéseiben bajtársai támogassák, mert csak az egyesült erővel való munkálkodás biztosíthatja a sikert.

3. Imre György, az alcsuthi önkéntes tűzoltó-szakasz tagja, általa föltalált tömlőfoltoló, illetve kötőszerkezetet mutat be s kéri arra vonatkozólag az elnökség szakvéleményét. Gyakorlati kipróbálás és véleményes jelentéstétel végett kiadatik a székesfővárosi hivatásos és önkéntes tűzoltó-testületeknek.

4. Ujbánya sz. kir. és bányaváros tűzrendészeti szabályrendelete tárgyában Lukáts Gyula előadó javaslatait az elnökség magáévá teszi s azt oly kiegészítéssel terjeszti a belügyminiszteriumhoz, hogy a fennálló önkéntes tűzoltóság kiegészítésére és annak tartalékaul a kötelezett tűzoltóság szervezését is szükségesnek tartja.

5. Barabás Istvánnak, mint a szövetség kiküldött biztosának a X. országos tűzoltó-szaktanfolyamról előterjesztett jelentését az elnökség örvendetes tudomásul veszi s a budapesti önkéntes tűzoltó-testületnek a tanfolyam rendezéseért, nemkülömben a tanfolyam előadóinak fáradozásukért elismerését és köszönetét nyilvánítja.

6. Köhler Istvánnak a nagybecskereki tanfolyamról beterjesztett jelentését az elnökség tudomásul veszi.

7. Polcz Rezsőnek a kolozsvári tanfolyamról szóló szóbeli jelentését az elnökség tudomásul veszi, de felkéri őt jelentésének írásban való beterjesztésére.

8. A községi közigazgatási tanfolyamokon tartandó tűzoltói szaktanfolyamok mikénti szervezése tárgyában Köhler István, Breuer Szilárd, Markusovszky Béla, Vida Pál és Barabás István előadók írásban beterjesztett javaslatainak felolvasása után Polcz Rezső felügyelő bizottsági tag, Szabó Gyula és Lukáts Gyula előadók, Szily József dr. titkár és Óváry Ferencz dr. alelnök szólnak hozzá a kérdéshez. Beható tanácskozás után elhatározza az elnökség, hogy a tűzoltó-tanfolyamok mikénti szervezése tárgyában a belügyminiszteriumhoz, nemkülömben Ruffy Pál dr. orsz. képvis., miniszteri tanácsoshoz, mint a közigazgatási tanfolyamok kormánybiztosához emlékiratot terjeszt. Az emlékiratban hangsúlyozandó annak kívánatos volta, hogy a tűzoltó-tanfolyamra, épp úgy, mint az országos tanfolyamoknál, 80 óra fordítassék, mely esetben rendszeres szakvizsga alapján tiszti képesítés adható. Mivel azonban 80 órának a tanfolyamok keretébe beillesztése előreláthatólag nagy nehézségekkel járna, az elnökség a tűzoltó-tanfolyamnak 40 órában való megtartását javasolja egyrészt azért, mert a részletesen felsorolandó tananyag ennél kisebb óraszám mellett kielégítően föl nem dolgozható, másrészt azért, mert a folyó évben szerzett tapasztalatok szerint a 40 óra nagyobb nehézségek nélkül a tanfolyamok tantervébe beállítható. A tűzoltó-tanfolyam előadói megbízásukat a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségének javaslatára a belügyminiszterium kinevezése alapján kapják és a belügyminiszteri tárcza terhére épp oly tiszteletdíjban részesüljenek, mint a közigazgatási tanfolyamok egyéb előadói, mi mellett a tanfolyamok székhelyén nem lakó előadók részére az ingyenes utazás kedvezménye biztosítható. Megemlítendő továbbá, hogy a szövetség elnöksége gondoskodik a tanfolyamnál

használható tankönyv megíratásáról, viszont azonban hogy a könyv kiadásának költségeit a belügyminiszter vállalja magára, végül pedig a tanításban való részvétel összes hallgatókra nézve kötelezővé tétessék.

9. A közigazgatási tanfolyamok székhelyén levő oltó-testületeknek tűzoltó-szereiknek a tanfolyamok céljaitörténet átengedéseért, továbbá azoknak, kik a megb. előadóknak a kiképzésben önzetlen fáradozással seg. gükre voltak, az elnökség köszönetét és elismerését kívánja.

10. Pénztárosnak az 1901. év II. és III. negyedelőterjesztett számadásait az elnökség tudomásul veszi.

11. A tanfolyamok céljaira szolgáló tűzoltói könyv mikénti megszerkesztése kerüljön szóba, főlké elnökség az országos tűzoltó-szaktanfolyam előadói, az általuk előadott tananyagot kivonatban feldolgozva, tőleg már a november hóban megtartandó elnökségi elé terjeszszék bírálat végett.

12. A legközelebbi elnökségi ülés határidejét az el. ség november hó 9-ére állapítja meg, mire az ülés 7 órakor véget ért.

Kmf.

Dr. Óváry Ferencz,
elnök.Dr. Szily József,
jegyző.

Kimutatás

a magyar országos tűzoltó-szövetség pénzállásáról az 1901. év III. negyedében.

	Bevétel:	Kor.
1. Maradvány a II. évnegyedéről		7079
2. Tagsági díjak:		
a) Önálló tagtestületektől	238	—
b) Alsözövetségben állóktól:		
1. Pozsonyvm. szövetség útján	56	—
2. Somogyvm. » »	10	—
3. Sopronvm. » »	168	—
4. Tolnavm. » »	46	—
5. Vasvm. » »	96	—
6. Zalavm. » »	88	—
3. Szakművek és nyomtatványokért		16
5. Elhelyezett tőke takarékpénztári kamatai		24
	Összesen	819
	Kiadás:	Kor.
1. Irodai, ügykezelési, postaportó és kéz. kiadások		15
2. Tisztviselők tiszteletdíja és takarítási bérek		74
3. Irodahelyiség lakbére		19
4. Kiküldetési és útiköltségek		32
5. Ösztöndíj a X. orsz. szaktanf. hallgatóinak		20
6. Budapesti testületnek 250 darab csövezetésért		10
1. Előadók tiszteletdíja 1900. évre		60
8. Túlfizetett tagsági díjak visszafizetése		1
Pénztármaradvány, mint egyenleg	587	
	Összesen	819

Budapesten, 1901. évi szeptember hó 30-án.

Dr. Óváry Ferencz,
alelnök.Tomcsányi Béla,
pénztáros.

TECHNIKAI RÉSZ.

Az egységes fecskendő.

A gyakorlati szabályzat első kiadása óta lefolyt nyolcz esztendő tapasztalatai mindinkább megérlelték a meggyőződést, hogy addig, a míg egységes fecskendőnk nincs, egységes gyakorlati szabályzatról sem lehet tulajdonképen szó. Azaz szó lehet, sok szó is esett róla, kétszer is megcsinál-

tuk, s a vége mégis csak az lett, hogy a gyakorlati ráczáfolt a könyv paragrafusaira.

A szerelés, a mi jó volt az egyik fecskendőre, volt jó a másíkra; a melyik bevált az iskolaszerelés csődöt mondott a gyorszerelésnél és viszont, s a sok z. nak, melyet az egységességre törekvő, de nem elég gosan megírt szabályzat gyakorlati nehézségei születtek,

az lett, hogy a tűzoltótestületek egy része önkénye-egységéstől egészen elütő szabályzatot csinált megszól magának, vagy pedig kénytelen-kelletlen betar-tyan az egységes szabályzatot, de annak rendelke-: lépten-nyomon bosszúsággal ütődött bele, el nem képzeln, miért kell neki egyik-másik dolgot így i, mikor amúgy sokkal jobban lehetne.

Hogy ezen a sok anomálián a gyakorlati szabályzat kiadásával segíteni kell, hacsak magának az egysé- re törekvésnek elvét leczáfolni nem akarjuk, az két- :n.

Am a kérdés megoldása nem oly egyszerű, mint a ek látszik az első pillanatra, s mentül jobban bele- l valaki a kérdés tanulmányozásába, annál több és nehézség áll elő, elannyira, hogy egy mindeneket ki- i megoldás úgyszólván lehetetlennek látszik.

Vajjon sikerülni fog-e a gyakorlati szabályzat módo- munkálataira kiküldött bizottságnak a fenforgó ellen- t kiegyenlíteni, a már égetővé vált kérdést mindeneket ítő módon megoldani, ma még, természetesen nem juk, de hogy az erre való jó szándék a bizottság n egyes tagjában megvan, azt az eddig tartott két zleten volt alkalmunk tapasztalni.

Lapunk 9. számának hirrovatában már röviden meg- eztünk a bizottság szeptember hó 14-én tartott érte- éről. A *Szily* József dr. elnöklete alatt tartott érte- en részt vettek: *Breuer* Szilárd, *Lukáts* Gyula, *Scossa* 1 és *Szabó* Gyula bizottsági tagok. Részt vettek továbbá ácskozásban *Óváry* Ferencz dr. szöv. alelnök, *Marku- y* Béla és *Varga* Lőrincz.

A három óra hosszat tartott értekezleten, mely első n is az egységes fecskendőt magát tűzte napirendjére, ottság tagjai megállapodásra nem juthattak.

A második értekezlet október hó 14-én lett megtartva. tekezleten a bizottság tagjain kívül jelen volt *Köhler* n előadó is.

A hosszura nyult tanácskozás menetét nem szándé- ismertetni. Sok alapos felszólalás történt minden rész széles mederben folyt a vita, de végül mégis meg- odásra jutott a bizottság a tekintetben, hogy meg- ozta az *egységes fecskendőt*, helyesebben a fecskendők relésére vonatkozó követelményeket, melyeket a követ- :ben ismertetünk:

A szívónyújtvány a menet irányát tekintve, a fecs- 5 jobb, a nyomónyújtvány pedig annak baloldalára , azért, hogy a jobbról ülő kocsis a vízforráshoz jobban ajthasson.

A fecskendő legyen legalább 4 darab (8 m.) szívó- 5vel felszerelve azért, hogy a fecskendő teljes szívó- ssége kiaknázható legyen.

A szívótömlőn legyen védőzsineg, nehogy időelőtti snak legyen kitéve.

A szívótömlők a fecskendő szívóoldalán az eddig szo- s 2 darab villás ta. ó helyett 4 darab villás tartóban nek elhelyezve, a szívóoldalán azért, hogy a szívó- szerelőinek azokért a nyomóoldalra át ne kelljen iők, 4 tartóban pedig azért, hogy a szívótömlők azok- meghajlás nélkül biztosan feküdjenek. A 4 tartó közül első és hátulsó alkalmas módon (lehetőleg szijjak 5zésével, lezárható, a két középső tartóvilla pedig nyi- legyen.

Két villa helyett négy villa azért szükséges, hogy a 5tömlők belsejét rongáló s a szerelést komplikáló mere- farudak mellőzhetőek legyenek.

Mivel mozdonyfecskendőknel az egymásra rakott 4 b szívótömlő — magassága miatt — a fogantyúkhöz hozzáférhetést akadályozná, de másrészt a szívótömlők- a lebillentés után előre húzott kocsiról való levétele, injék az akár a jobb, akár a baloldaltól, a szerelésre lyással nem bir, a mozdonyfecskendőknel 2 darab szívó-

tömlő a szívó, 2 pedig a nyomóoldalán helyezendő el tartó- villákban.

A lehetőleg szelepes szűrő ne legyen a szívótömlőbe bekötve, hanem attól különálló, s mint ilyen, a fecskendő hátsó, szívóoldali részén, a csapos osztó pedig a fecskendő hátsó, nyomóoldali részén nyerjen elhelyezést.

A szívótömlők külső csavárvégekkel tekercsekben, vagy kívül fekvő apacsavarral motollára, orsóra tekerve a nyomóoldalról könnyen hozzáférhető helyen, könnyen ki- vehetőleg, vagy lehúzóhatólag legyenek elhelyezve.

A szívónyújtvány fölött legyen háromjratu váltócsap, a nyomónyújtvány felett pedig visszaeresztő csap; a csapok fogantyúi ne legyenek a viztartó medenczébe rejtve, hanem a medence felső részével legalább egy magasságban úgy beállítva, hogy a fogantyúk elhelyezése egyúttal a víz irá- nyát is mutassa.

A sugárcső a nyomóoldalán legyen könnyen hozzá- férhetőleg és gyorsan levehetőleg elhelyezve.

A nyomórudak a nyomóoldalán levő tartóvillákban, mozdonyfecskendőknel a nyomókaron egymás fölött úgy legyenek elhelyezve, hogy azok mindegyike a nyomóoldal- ról legyen könnyen levehető.

A nyomókaroknak nyitott fülűeknek kell lenni, mert a zártfülű nyomókarokban a nyomórudak rendszerint mozog- nak, a mozgás a működést hátráltatja, a kéz bőre pedig igen könnyen becsipődik.

A kocsirúd könnyen kivethető és betehető legyen.

A fecskendő aláfördíthető előkerekekkel birjon.

A 100 mm. hengerátmérőn felüli mozdonyfecskendő- kön lánczok alkalmazandók.

Az esetben, ha a kocsin rugók vannak, úgy a kocsi- fecskendőkön rugózáraknak is kell lenniök. A rugózárak legyenek könnyen hozzáférhetőek, gyorsan zárhatóak és nyit- hatók, a nélkül, hogy ezek eszközlése végett a felszerelési tárgyak bármelyikét is előbb le kelljen venni.

Az itt közölt megállapodások egytől egyig olyanok, melyeket a gyakorlati tapasztalatok már szentesítettek. Nincs is azokban — a merevítő rudak kiküszöbölését kivéve — semmi új, s a mi lényeges és örvendetes, semmi olyan, melynek a jövőben készülő, avagy már használatban levő fecskendőkön való alkalmazása leközíthetetlen nehé- ségekkel avagy nagy költségekkel járna.

A gyárosnak teljesen mindegy lehet, vajjon a szívó- nyújtványt a fecskendő jobb, vagy baloldalára helyezze-e. Közömbös neki, vajjon a nyomórudakat a nyomókar két- oldalán, vagy a nyomókar tetején egymás fölött helyezze-e el Semmi költségtöbbletet nem okoz neki az, vajjon a szívókosarat, az osztót, a sugárcsövet ide vagy amoda teszi-e. Az ezeken kívül még kívánt módosítások, ha alig számba vehető egynéhány koronával az előállítás költségeit emelik is, nem szolgálhatnak elegendő indokul arra, hogy azokat gyárosaink magukévé ne tegyék, mert hisz az eset- leges költségszaporulatot nem kell nekik viselni, azt a vevők szívesen megtérítik, ha azt tudják, hogy néhány korona ráfizetésével aránytalanul tökéletesebb, használhatóbb fecs- kendőhöz juthatnak.

A mi már most a használatban levő fecskendőknek megfelelő átalakítását illeti, hát erre nézve is nagyon meg- nyugtató kijelentéseket tehetünk. A legtöbb átalakításhoz nem fog kelleni egyéb, mint egy kis *akarát*. Nem kell azt a fecskendőt sem a gyárosához elküldeni, sem pedig a gyá- rost a fecskendőhöz lehozatni, mert azt a csekély munkát, a mivel az átalakítás a legtöbb esetben járni fog, potom áron, pár órai munkával elvégzi a falusi kovács is, mert félóra alatt egy vésővel és egy csavarkulccsal bármely lecskendőt át lehet fordítani úgy, hogy annak szívónyujt- ványa ne a bal, hanem a jobb oldalra essék.

Az acetylégáz előállítása, tartása és használata és a carbid raktározása

tárgyában a bajor kir. kormány által 1901. évi június hó 22-én kibocsátott rendelet.

1. §. A ki acetylégázát saját használatára, avagy idegenek céljaira, de nem iparszerűen előállítani vagy alkalmazni akar, az üzem megkezdése előtt köteles azt a kerületi főnöknek, Münchenben a városi tanácsnak bejelenteni.

2. §. Egy légköri nyomásnál nagyobb nyomás alatt acetylégázát, továbbá folyékony acetylént előállítani, készletben tartani és alkalmazni tilos.

3. §. Lakóhelyiségekben, vagy ilyenek alatt acetylégázát előállítani és készletben tartani nem szabad.

4. §. Az oly helyiségeknek, melyekben az acetylégáz fejlesztetik és tartatik, a lakott és emberi tartózkodásra szolgáló helyiségektől vagy 5 m. távolságra, vagy azoktól legalább egy 38 cm. vastag és összekötő nyílással el nem látott fallal kell elválasztva lenniök.

5. §. A gázfejlesztő helyiségek világosak, tágasak, teljesen fagymentesek és szellősek legyenek; fűteni azokat csakis kívülről szabad.

6. §. A gázfejlesztő helyiségeket világítani csakis kívülről szabad, még pedig vagy megbízható biztonsági lámpával, vagy pedig oly villamos izzólámpával, mely kettős üvegburkolattal, és védő dróthálóval van ellátva, kezelése kívülről történhetik, vezetékai pedig a legtökéletesebben el vannak szigetelve.

7. §. A gázfejlesztő helyiségek zárva tartandók, más célokra nem használhatók, s arra nem hivatottak azokba be nem léphetnek. Nyílt lánggal (égő gyufával, lámpával, gyertyával, szivarral stb.) a gázfejlesztő helyiségekbe bemenni tilos.

A tilalom az ajtón könnyen láthatólag kifüggesztendő.

8. §. A gázfejlesztő helyiségek nem lehetnek boltozattal vagy nagyon erős mennyezettel ellátva; az ajtónak kifelé nyílnak kell lennie.

9. §. A gázfejlesztő helyiségek és készülékek szellőztető berendezései a tetőn túl a szabadba kell hogy vezessenek olyképp, hogy a fejlődő gázok és gőzök sem a határos zárt helyiségekbe ne áramolhassanak, sem pedig a szomszédságnak alkalmatlanságot ne szerezhessenek. Kémények szellőztetésre föl nem használhatók.

10. §. Az acetylégáz fejlesztésére és tartására szolgáló készülékeknek összes felszereléseikkel egyetemben szilárd, alakváltozásnak és rozsdásodásnak ellentálló anyagból (kovácsolt, hengerelt-, öntött-vas, aczél) szakértelemmel kell készítenie lenniök, gyenge anyagot alkalmazni tilos.

A gázfejlesztők és gáztartók egymástól elválasztva legyenek. A kettő közé vízzáros berendezésnek kell iktatva lenni.

11. §. A készülékeken és csövezetéseken tiszta rezet alkalmazni tilos.

12. §. A készülékeknek olyanoknak kell lenniök, hogy azokban 1 légköri nyomásnál nagyobb nyomás, a fejlesztők vizében pedig 100° C.-nál magasabb hőmérséklet ne fejlődhessenek. A nagyobb nyomás és magasabb hőmérséklet kifejlődésének megakadályozására megfelelő biztonsági berendezések alkalmazandók.

A készülékek olyanok legyenek, hogy sem az üzembe helyezés előtt a levegő azokból ki ne szállhasson, sem pedig a gázkeverék addig ki ne szabadulhasson, míg a teljesen kifejlesztett gáz világos kék lánggal nem ég.

13. §. A vezeték 1/2 légköri nyomásra legyenek tömítve és akként fektetve, hogy külső sérülések ellen védve legyenek.

14. §. A nyomás megfigyelése végett a gázkészülék és gázvezeték közt egy elég hosszú, állandóan vízzel töltött és csappal ellátott vízmanometer legyen.

15. §. Az acetylégáz készülékeknek jól működő t. berendezéssel kell ellátva lenniök, melyekkel a kért tisztáltságiakat (phosphorvizvegyületek, ammoniak el lehet távolítani.

16. §. Minden készülék a készítő nevével h. ellátva. A gázfejlesztőn egy tábla legyen alkalmazva, m. a készülék üzembe állításának éve, a normállángok s (10 liter egy órára), melyre az készítettett, továbbá a tartónak használható befogadó képessége literekben l. tetve legyen. Egy normállángra a gáztartónak leg 25 liter használható befogadó képességgel kell bírnia.

17. §. A berendezés szállítója köteles a vevőn szállított készülékek leírását, s a készülékek használati. tását kiadani. Az utasításnak a biztonsági világításra 7. §.), nemkülönb. a fagyástól való óvakodásra kell t. tatásokat tartalmaznia.

Az utasításnak egy példánya a kerületi főnök bemutatandó, másik példánya pedig a gázfejlesztő hely. ben főtűnő helyen kifüggesztendő.

18. §. A gázfejlesztő berendezések felügyeletév. kezelésével csakis megbízható és hozzáértő egyén bízható.

19. §. Calciumcarbidot, és egyéb vízben bomló. dokokat csakis vízmentesen elzárt vasedényekben s. tartani. Az edényeknek »Carbid, veszélyes, ha víz világosan olvasható felirattal kell ellátva lenni.

20. §. A gázfejlesztő helyiségben magában 100 mállángonkint 100 kgr., legfeljebb azonban összesen kgr. carbid helyezhető el; 100 normállángnál kisebb b. dezéseknél legfeljebb 100 kgr. készlet tartható.

Megnyitott edények vízmentesen záró-fedéllel láta el. A beforrasztott carbid-edények csakis mechanikai nyithatók meg, míg olvasztó-készülékek alkalmazása.

21. §. Carbid-készletek csakis jól szellőzte. száraz és zárt helyiségekben raktározhatók. Ugyanott árukat és anyagokat raktározni tilos.

Mesterséges világítást csakis kívülről szabad. mazni és pedig vagy megbízható biztonsági lámpával, pedig oly villamos izzólámpával, mely kettős üvegburkol. és védő dróthálóval van ellátva, kezelése kívülről t. hetik, vezetékai pedig a legtökéletesebben el va szigetelve.

A raktárhelyiségbe nyílt lánggal (égő gyufával, pával, gyertyával, szivarral stb.) belépni tilos.

A raktárhelyiségeket melegíteni csakis kívülről, vagy forróvíz-fűtéssel lehet.

A raktár ajtaján láthatólag a következő felírás z. mazandó: »Carbid-raktár, nedvességtől óvandó! I. nyozni és nyílt világgal belépni tilos!«

22. §. A több mint 1000 kgr. raktározására sz. épületeknek tűzbiztos padlózattal kell ellátva lenniök, padlózatnak a környezetnél legalább 20 ctm-rel maga. ban kell feküdnie. A padlózat a talajnedvesség föléra. lásának megakadályozása végett izoláló réteggel le. elkülönítve.

Az esetben, ha a raktárhelyiség egyéb helyisége. közös fedél alatt van, utóbbiaktól erős falakkal vá. tandó el.

A raktárhelyiségek nem lehetnek boltozattal, nagyon erős mennyezettel ellátva, az ajtónak kifelé n. nak kell lenni.

23. §. A carbidnak szabadban való raktárc. csakis rakodóhelyeken (kikötőkben, vasuti rakodókban) megengedve. A raktározott carbidedények a nedve. mindenféle behatása ellen megvédendők.

24. §. A gázfejlesztés után visszamaradó carbids. csakis mész- vagy trágyagödörökbe rakható, vagy más ves. mentes módon távolítható el.

25. §. Jelen rendelet végrehajtásával első fokba. kerületi főnök, Münchenben a városi tanács, másod. utolsó fokban a kerületi kir. kormányzóság bízatik r.

A kir. belügyminiszterium fölhatalmaztatik, hogy ha különleges viszonyok forognak fenn és a község nem veszélyeztetnék, jelen rendelet egyes határyainak betartása alól fölmentést adjon.

26. §. A községeknek megengedtetik, hogy a mennyi a helyi viszonyok azt kívánatossá tennék, kiterjedtebb atósági intézkedéseket is tehessenek.

27. §. A királyi ház, a hadsereg, az állami üzemek, utak, és gőzhajózási, nemkülönbön egyéb állami intéz-ek szolgálatában álló berendezésekre az ezek tekin-ten külön kiadandó szabályok érvényesek.

Itt is azonban kell, hogy a jelen rendeletben előirt aki követelmények betartassanak, s kivétel csak oly en tehető, a midőn azt egyes esetekben az illetékes ható- a belügyminiszteriummal egyetértőleg megengedik.

28. §. A jelen rendelet határozmányai alól ki van- véve:

1. A tudományos intézetek és laboratoriumok, ha a car- és acetylént tanítási és tudományos czélokra használják.

2. Az államvasutak laboratoriumai, az acetyléngáz-fej- lesztőkészülékek előállítói, ha a kísérleteket technikai szak- ismeretekkel bíró egyének eszközlik.

3. A legfeljebb 1 kgr. carbid befogadására szolgáló hordozható készülékek, és azon hordozható készülékek, melyek kizárólag a szabadban nyernek alkalmazást, ily esetekben is azonban a 2. és 12. §-ok rendelkezései betar- tandók.

4. A carbid-gyárak és a közfogyasztásra szánt acety- lén fejlesztésével iparszerűleg foglalkozó telepek, melyek berendezéseire az ipartörvény 16. §-ában fentartott felügye- leti rendelkezések mérvadók.

29. §. Jelen rendelet a hivatalos lapban közzétételől számított 30 nap leteltével lép életbe az egész király- ságban.

A már üzemben álló berendezéseknek a jelen ren- delet határozmányai értelmében netán szükséges átalakítá- sására, az illetők kérelmére a kerületi főnökök egy évi halasztást engedélyezhetnek.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

A berlini kiállítás.

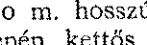
I.

A berlini nemzetközi tűzoltó-kongresszus lefolyásáról előző cikkben beszámolva, visszatérhetünk a *kiállítás* rtetésére.

»Párisból kedves benyomásokkal és diadallal tértünk ; Berlinből a vereség érzetével, de tudással megrakva!« irtuk a juliusi számban. Hogy e kijelentésünkkel Ber- k nyújtottuk oda a pálmát, az kétségtelen, de nem is t másként.

Páris az utolsó évtizedekben minden 11 évben ren- tt egy-egy világkiállítást; egyik vakitőbb pompájú volt ásiknál. Berlin ellenben, bár világvárossá növekedte szintén megengedhetett volna magának hasonló luxust, aga német higgadtságával egyszer sem hagyta magát kiállítás rendezésére csábíttatni, hanem csak internacio- szakkiallításokat rendezett. De ezek mindegyike impo- színvonalon állott s rendszerességével, gazdagságával íg maradandó becsüvé tudott lenni. Így lesz ez most is.

Abból az alkalmából, hogy az 1851. január 16-án vezetett berlini (első német) hivatásos tűzoltóság az idén állása ötvenedik évét érte meg, közelfekvő volt egy ltó-szakkiallítás rendezésének az eszméje, annyival is bb, mert Berlinnel egyidejűleg 1901-ben 29 német város epli a maga részben önkéntes, részben hivatásossá vált ltóságával félszázados jubileumát. A következő években g sűrű egymásutánban 31 másik német város sorakozik a hasonló örömnepével. A figyelem tehát széles réte- n a birodalomnak rá lesz irányulva arra a szakmára, y ha sokkal később honosult is meg Németországban, t például a francziáknál (Párisnak már 1716-ban volt ltósága), modern haladást valamennyi kulturnemzet nölő intézménye terén határozottan a legteljesebb mér- nen mutathat fel. A gondolatot követte a tett s a mit szemponthól ezúttal produkált Berlin, az dicsősége ad neki is, meg a tűzoltóintézménynek is.

A kiállítás nyelbeütése két évi nem kis munkába került. yéül Berlin délnyugati részében, a Kurfürstendamm kör- kén adoptáltak 410 m. hosszú és 250 m. széles terüle- a melynek közepén kettős alakban, közepén olás teremmel állott a kiállítás főépülete, előtte sétányl és vendégülkökkel, mögötte mesterséges tóval, a külön- tűzbiztos épületek mintáival és a 8 ablaksorral bíró, épen 6 emeletre kiképezett ideiglenes mászóházzal, a y zűzött tűzpróbák, kísérletek és újabb szerek gyakor-

lati bemutatására szánt 2660 m² térség volt szabadon hagyva.

A mászóháznál mindennap este 7 órakor a berlini tűzoltóság valamelyik százada (van öt), felváltva a charlotten- burgi és schönebergi hivatásos, meg a grünewaldi és a többi környékbéli önkéntes tűzoltóságokkal tartott gyakorlatot. Gyakorlat után pedig a kupolás teremben rendesen valami szakba vágó avagy ezzel rokon thémáról felolvasás volt. Egyik érdekesebb, mint a másik.

Az út, mely a város centrumából a helyi forgalmat lebonyolítani hivatott igen nagyszámu és sokféle alkalma- tosságon idevisz, Berlin legújabb, legmodernebb részén vezet keresztül. Azon a városrészen, mely csak akkor kezdődött kiépülni, a mikor a Margit-híd megnyitását követőleg itt Budapesten az Andrassy-út kihasításával és környékének a rendezésével mi is a legelső alapját rakosgattuk le leendő világvárosi mivoltunknak. Berlin sem valami nagyon régen játszik tehát olyan előkelő szerepet. 1861-ben, vagyis 40 évvel ezelőtt még csak félmillió lakosa volt s a régi város- rész, mely a királyi palotától keletre a St.-Nikolaikirche és a Molkenmarkt tájékán terül el, ma sem mutat valami nagyon világvárosias jelleget. Azonban ma a lakosok száma a 2 millió körül jár s Berlin a harmadik nagyvárosa Euró- pának. Az a délnyugati modern városrész pedig olyan széles utcákból áll, mely a mi 43 méteres körutunknál csak 3 méterrel keskenyebb. Ezért is építik éppen e városrészben a földalatti villamos vasutat, a mivel különben teljes 5 esztendővel megelőztük a német birodalom fővárosát.

A kiállítók száma 685 s ebből 95 külföldi volt. A kül- földi kiállítók közt első helyen álltak az osztrákok, azután következett Svédhon, Olaszország, Hollandia, Dánia, Svájc, Oroszország, Amerika, Japán és Anglia. Törökországból a mi Széchenyi Ödön grófunk egy viharfáklýját küldte be. Anglia pedig, úgy látszik, igazán el van foglalva Délafriká- ban, mert a Fire prevention committee néhány dolgán kívül csak a Grinell-féle vizszórókkal, meg egy manchesteri cég önműködőleg záródó vasajtóival találkoztunk. Francia- országot Carré az országos tanfolyamon is bemutatott ex- tincteurjével és Lebioda et Co. impregnált fáival képviselte. Magyar rszág — egyáltalán nem állított ki semmit.

A kiállított tárgyak hat főosztályba valának csoporto- sítva. Ezek közül *kettő* a mentők tevékenységét és az árvíz ellen való védekezést, meg az utcák tisztogatásához tar- tozó dolgokat foglalta magában, míg a többi kizárólag a tűzoltói szakma körébe vágó szereket és felszerelést, meg a tűzrendészeti stb. berendezéseket és a szakirodalmat ölelte

fel. Az utóbbi *Kunst, Litteratur und Lehrstoffe* alcím alatt a tanulmányozni valóknak oly tömegét tárta a szemlélő elé, a mi két hónapig is bizvást adhatott volna dolgot a látogatóknak.

Kunst neve alatt voltak csoportosítva a bécsiek régibb és újabb, de kizárólag tűzoltói vonatkozással bíró plasztikus dolgai és igen szép festett és fotografált képeinek sorozata, meg a japánok tűzoltóskodása képekben; Nagy Sándor óriás ravatala, melyen kebelbarátját, Hefaiisztot, holta után 50-ezer harcos jelenlétében elhamvasztotta. Végre ide tartoztak a különféle instruktív rajzok és fényképek, meg az a dioráma, melyben (kőn belépődj mellett) *Pompéjinek* 79-ben Kr. u. történt pusztulását, a *hamburgi* nagy tűzvészt (1842), melynek 75 utca, 4219 ház és 100 emberélet esett áldozatul, a *nürnbergi* 80 m. magas tornyu s villámsujtott Sz.-Lőrincz-templom égését (1865), a *berlini Borsig-féle* gőzmalom megsemmisülését (1898), egy erdő-égést és a *bakui* nafta-források ez idén előfordult rettenetes égését mutatták be.

A tananyagok (Lehrstoffe) sorában a különféle gyakorló szabályzatok és szerleírások között szinte feltűnő volt a tornázásra általában a testi ügyesség megszerzésének mikéntjére vonatkozó kézikönyvek sokasága. Oka lehet ennek az a körülmény, hogy, miként tudjuk, kezdetben jobbára minden önkéntes tűzoltóság (a budapesti is) torna-tűzoltóság volt.

A voltaképeni szakirodalom kiállított termékei legbővebben a tűzoltóságok multját, fejlődését tárgyalják és érdekes statisztikai adatok halmazát nyújtják. A 250 évvel Kr. e. Alexandriában élt *Ktesibios*-on kezdve annak a bizonyos *Platner* Antal ötvösmesternek, aki Augsburgban 1518-ban az első fecskendő-t konstruálta, melyet 1654-ben *Hautsch* János nürnbergi részöntő légházánál látott el, meg *Jan van der Heyde* nevével, a ki Amsterdamban 1672-ben a tömlőket feltalálta, únos-untalan találkozunk az ember.

A statisztikai adatokból megtudjuk azt is, hogy Németországban, ahol ez idő szerint 51 hivatásos tűzoltóság és 9 fizetett (8—12 főnyi) tűzország áll fenn a 12067 önkéntes és 13937 kötelezett tűzoltóságon kívül, a természetes fejlődés menete a mellett tanuskodik, miszerint mindenütt, a hol valamely város rohamos fejlődésnek indul, ez a nagyvárosiasság abszolút bizonyossággal vonja maga után a hiva-

tásos tűzoltóságra való átmenetelt, bármennyire drága. Vagyis minden nagyobb városban, a hol a nagyobb létszám, fejlettebb ipar és kereskedelem és a megvédelmezett objektumok tetemesen nagyobb értéke praedominál, daczára az első beruházási és fenntartási költségekkel magas voltának, a hivatásos tűzoltóság szervezésére tért át, mely mind nőtt bevált. Viszont azonban éppen tetemesen nagy költség, (Berlinben például a tűzoltó fenntartásának költségeiből minden lakosra 1.22 m: Brémában pedig 1.70 márka esik), melyet nem győz meg minden község, adja magyarázatát annak, hogy nem honosítható az meg mindenütt. És a németek találják, hogy ez szinte szerencse. Mert az a magas idea, mely az önkéntes intézmény alapjául szolgál, megbecsülhetetlen tényező a kevésbé művelt tömör erkölcsi érzetének a fejlesztésére, keresztényi gondolkodásának az ébrentartására, ápolására, a mit keresni kell, ha nem állna készen rendelkezésünkre, csupán felhatalásra várva. Szerintük, a mi az általános katonakötelesség az állam érdekében, az a tűzoltói kötelezettség a közeletében.

S tényleg a német kis és közepes nagyságú községekben ma is csak önkéntes és kötelezett tűzoltóságok vannak épp úgy, mint nálunk s a fősúlyt a megelőző tűzredek intézkedésekre fektetik, de ezt már nem oly lagymata, mint nálunk. Maga az egyleti élet egyébként Ausztriában németeklakta vidékein élénkebb, mint Németország részében, a hol a községek kevésbé lévén a maguk jéré ráutalva, az autonomikus jogok tudatos átérzése lüktet oly erőteljesen. Érdekes egyébként, hogy *Gotha* czegségben kizárólag kötelezett tűzoltók vannak, *Schles-Holstein*ban meg, mely jobbára nád- és zsuppfedeles letekkel bír, akárcsak a mi fában és kőben szegény A-dünek, kizárólag önkéntes tűzoltókat találni. Annak tény-újságszámba megy előttünk, hogy 1857-ben, a 48-iki német niscentiái hatása alatt, Németországban is meg volt a nappal tűzoltóegyenruhában és baltával jelenni meg utczán. Tudvalevőleg 1863-ban hasonló szempontból engedélyezte a mi helytartó tanácsunk a budapesti önkéntes testület létesítését.

(Folytatása következik.)

SZÖVETSÉGEK KÖRÉBŐL.

A sopronvármegyei szövetség közgyűlése.

(Folytatás.)

Külön fel kell említeni, hogy a kötelezett tűzoltóság nem testület, s a tagok csak egyszerű jelvényt hordanak és minden évben két gyakorlatot tartanak, melyeket pénzbüntetés, vagy szabadságvesztés terhe alatt okvetetlen látogatni kell.

A második jelentés a statisztikai adatokkal együtt a *csepregi járásból* Kis Jenő felügyelőtől lett beküldve; ebben igen örvendetes haladás vehető észre; a tűzoltóságok száma állandóan 15 maradt, a tagok száma 529, 5 testület segélypénztárral rendelkezik, melynek vagyona 5916 korona. Köszönet és elismerés fejezendő ki Szlávik Viktor horvát-zsidányi jegyzőnek, ki odaadó fáradsággal és kitartó szorgalommal fejlesztés és istápolja Horvát-Zsidány, Német-Zsidány, Peresznye és Olmod községekben a tűzoltó intézményt és akár elnöki, akár segédtszti minőségben bármikor helyén van. A jelentésben ki van emelve, hogy Völcselj, Hárombük, Csepreg, Horpács, Káptalan-Viss és Nemes-Viss tűzoltóságai mintaszerűek, Zsira és Und kellek ki vannak képezve. Sajnálatos, hogy az egyenruha és rangjelzés egyöntetűsége nincsen kellek meltyányolva. Keresztényben még

a tűzoltói sapka sincs használatban. Az év folyamán 5 eset volt, melyek szabály szerint be is lettek jelentve.

A harmadik statisztikai kimutatást *Démy* Sár küldte be; ez a *soproni járásból* 19 községet karol minden helységben volt tűzoltóság, de jelenleg a lépesi nagy-czenki és rákosi tűzoltóságok feloszlása van bejelen 4 tűzoltó-testületnél van segélyző pénztár 4275 koronával.

Mint 4-ik kimutatás, mely nagy szorgalommal és főtossággal lett kidolgozva, beérkezett *Feichtinger* G. je tése; a felsorolt népességi számok már a népszámlaladataiból kerültek ki s ebből tudjuk, hogy 37.812 lélek esik 1014 tűzoltó. Csornán igen szépen mutatkozik a lakosság szaporodása; 1899-ben volt 6100, most 7570 lélek, mig 1899-ben 88, az idén csak 84 tűzoltó volt. Csornán ezen kerületben egyedül segélypénztár szerencsétlenül járt tűzoltók részére 513 korona vagyonnal. Nagy örömet vettem a jelentésből, hogy a pásztori tűzoltóság, mely élén a derék Pető Pál parancsnok áll, átalakult önkéntes tűzoltósággá. Kevésbé örvendetes, hogy a szill-sárkányi tűzoltóság, hol a községben 1465 lélek van, feloszlott; hihető, hogy ne akadna oly férfiú, ki alkalmas volna parancsnoki állásra, mert Szill-Sárkányra ugyszólván m

nitő, hogy még a 360 lelket számláló Sebesben is tűzoltóság 30 emberrel. Tekintettel arra, hogy Sebes 8 házból áll és egy jó nyomó szivattyu felett rendel- egy egylőre még egy szívó fecskendő beszerzésétől et tekinteni.

Folyó hó 17-én érkezett be az 5-ik jelentés szállóvolgyi József kapuvári 1. járási felügyelőtől. Mint népszám a tavalyi számok szerepelnek, már pedig az idén ölt népszámlálás adatai egyedül mérvadók, a miért mostaniak érvénytelenek. A felügyelő jelenti, hogy a ői viszonyok a kerületben kielégítő; aggasztó jelen- onban az, hogy 5 testületnek nincs parancsnoka, mert a vezető hiányzik, ott haladás nem lehet.

A tagsági díjakat illetőleg a csornai járásban 7 tes- még tavalyról hátralékban van és 1901-re még egy t sem fizetett; csak a kapuvári, kismartoni és csep- . járásból folytak be a díjak 1901-re, míg a többi ól csak szórványosan folytak be

Végül kellemes kötelességemnek tartom az igen tisz- lispán és főszolgabíró uraknak szívélyes támogatá- a legforróbb köszönetemet kifejezni. Szabó Gyula k a szaktanfolyamokról szóló jelentésében kiemeli l R., Csontos Ferencz, Guáry Béla és Robitzta Endre gabíró urakat, kik mindent elkövettek, hogy őt mű- ében támogassák; épp így Bálint és Mersich felügye- eleg hangon emlékeztek a nekik nyújtott támogatás- ogadják a nemes ügyben kifejtett jóakarataukért ism- legbensőbb köszönetünket.

A ki elfogulatlanul tekintetbe veszi tűzoltóintézmé- állapotját, fel fogja ismerni, hogy még nagyon sok való van hátra, hogy a nemzetgazdaság ezen fontos öje minden irányában támasztható követelményeknek elhessen, a miért is legvégül felkérjük mindazokat, tűzoltóintézmény istápolására hivatva vannak, ne edjenek el, hanem egyesült erővel küzdjenek tovább, kitűzött célunkat, hogy minden községben legyen l szervezett tűzoltóság jó szerekkel felszerelve, minél elérhessük. Isten úgy segítjen! *Rösch Frigyes.*

A jelentésre a közgyűlés a következő egyhangu hatá- rt hozza:

Mindenek előtt jegyzőkönyvi köszönetet szavaz az rek ezen nagy szaktudással, gondnal és az ügy iránti szeretettel párosult szorgalommal összeállított minta- évi jelentésért, továbbá arra való tekintettel, hogy a a forgó jelentésnek minden szava, minden részlete az : tűzoltóságok tetszésével találkozik s a benne felsorol- szívvvel lélekkel egyetért, ezen jelentést eredetiben a ülés mai jegyzőkönyvéhez csatoltatni rendeli.

3. Hillebrandt János szövetségi pénztárnok bemutatja 00—1901. évi felülvizsgált számadásokat és előter- az 1901—1902. évre elkészített költségelirányzatot. jelenti, hogy a számadásokat a választmányi ülése- ött háromtagu bizottsággal már felülvizsgáltatta.

A közgyűlés arra való tekintettel, hogy a háromtagu ság úgy a számadásokat, mint a költségvetést felül- lta és rendben találta, azokat elfogadja és a pénztár- k a felmentvényt megadja s egyben köszönetet szavaz sifejtett fáradozásáért.

4. Elnök jelenti, hogy Ágfalva tűzoltó-testülete az évi közgyűlés helyéül Ágfalvát ajánlja. — A köz- : a meghívást elfogadja s kimondja, hogy XVII. szö- i közgyűlését Ágfalván fogja megtartani, miről neve- özség tűzoltó-testülete azzal értesítendő, hogy a köz- : pontos ideje csak a tél folyamán lesz megállapítva l külön értesítve.

5. A választmány javaslatára a közgyűlés *Bründl* t felső-pulyai járási főszolgabíró a tűzrendészet meg- sa, valamint a tűzoltó-testületek szervezése és kikép- érdekében tett sikeres működéséért tiszteletbeli tagjává

megválasztja, egyben megbizsa az elnökséget, hogy a kiál- litandó okmányt ellenjegyezze s nevezettnek küldje meg.

6. Elnök jelenti, hogy a csepregi járás (Sajtoskál) több tűzoltósága panaszt tett az iránt, hogy felügyelőjük évek óta nem látogatja járása községeit, noha épp ezen a vidéken nagy buzditásra és körültekintésre volna szükség. Részéről csak annyit jegyez meg, hogy már egy évvel ezelőtt felszólította Takács felügyelőt szolgálatának pontos teljesítésére s ime ez az eredmény. A dolgot tovább halasz- tani nem lehet, hanem felsőbb helyen javaslatot kell tenni az iránt, hogy Takács állásától felmentessék és helyébe megfelelő új erő mielőbb kineveztessek. — A közgyűlés ugyanezen a véleményen lévén, felkéri az elnökséget, hogy a főispán úrnál a kellő lépéseket tegye meg.

7. Elnök bejelenti, hogy a ma délután megtartandó versenyekhez a versenybírószág a következőleg alakult meg: Elnök: Rösch Frigyes, tagok: Szabó Gyula alelnök, Földes János, Démy Sándor, Mersich István, Kiss Jenő fel- ügyelők, Bründl Róbert főszolgabíró, Hillebrandt János pénztárnok és Bálint Árpád felügyelő; utóbbi egyúttal a bizottság jegyzője. A közgyűlés ezt tudomásul veszi.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

Rösch Frigyes,
szöv. elnök.

Bálint Árpád,
szöv. h. titkár

A veszprémvármegyei szövetség közgyűlése.

Jegyzőkönyv. Felvétellett a veszprémvármegyei tűzoltó-szövet- ségnek Devecserben 1901. évi augusztus hó 25-én tartott IX. rendes évi közgyűléséről.

Jelen voltak: Dr. Óváry Ferencz ügyvezető elnök, dr. Szabó N. János helyettes főszolgabíró, Blázy Imre fő- jegyző, veszprémi parancsnok, Kránitz József herendi pa- rancsnok Márkó-Bánd képviselőben, Pápay Gyula vesz- prémi alparancsnok Vámos és Faész képviselőben, Szikora Béla devecseri parancsnok, Véssey József zirczi alparancs- nok, Zsilavy Kálmán somlyó-vásárhelyi parancsnok, Schill János Padrag, Gombár Gyula dobai alparancsnok, Bőjthe Dániel Noszlop, Mátyás K Toósok, Czeiner Gyula Toósok- Berénd, Balogh Gábor Ajka, Baráth József Pusztá- Miske, Mitsch Ádám M. Polány, Wurmbrand Lőrincz Ajka- Rendek, Sztási András Kis-Lód, Herbert Lőrincz Gyepes, Kéry János Eöcs, Kapy János Csékut, Szarka György Ha- limba, Kneisz Lőrincz Kolontár, dr. Benkő Károly Kádárta és Rátót képviselőben és Lukácsy István veszprémi ör- parancsnok. Devecser város képviselőben Szaifft Zoltán községi jegyző és a városi előjáróság. Gerber Sándor táv- iratban mentette ki távollétét.

1. Dr. Óváry Ferencz ügyvezető elnök üdvözlí a jelen levő szolgabíró és a tagtestületek jelen levő képviselőit; a határozatképességet megállapítván, a közgyűlést megnyitja s egyúttal a jelen jegyzőkönyv hitelesítésére két igazolt képviselő felkérésére hívja fel a közgyűlést. — A jegyző- könyv hitelesítésére dr. Benkő Károly és Pápay Gyula kértettek fel.

2. Dr. Óváry Ferencz felolvassa dr. Fenyvessy Fe- rencz főispán táviratát, melyben a szövetség közgyűlését üdvözlí. — A közgyűlés a főispán üdvözlét eljenzéssel fogadta és neki a tűzrendészet és a tűzoltó-szövetség mű- ködése iránti érdeklődéséért és annak támogatásáért hálás köszönetet szavaz s ezt átiratban tudomására hozni rendeli.

3. Olvastatott a veszprémvármegyei tűzoltó-szövetség 1900. évi működéséről szóló jelentés, mely szerint a vár- megye tűzrendészete fokról-fokra előre halad, miben a szö- vetséget a vármegye alispánja, Kolossváry József kitünően támogatja. A többi közigazgatási hatóságok egy-két dicsé- retes kivétellel nem tartják érdemesnek a tűzrendészzettel való foglalkozást, holott ez hivatalos kötelességük volna. Az igazolatlanul mulasztó és megbüntetés végett az illeté-

merjük és azoknak helyreigazítását megtanulják. Ezen iratokat a tűzr. felügyelők jelenlétében óhajtaná megadni. A tűzrendészeti térképeken feltüntetendők volnának réppel, faszindelylyel, náddal vagy szalmával fedett kutak, ezek vízbősége, a befásítás, kis és nagy fák külön, mert, ugymond, ezek ismerete nélkül senki sem jó tűzoltó-parancsnok. — Ezen valóban tanulságos és áras figyelemmel meghallgattatván, felolvasónak jegyzői elismerés és köszönet szavaztatott.

Több tárgy nem lévén, indítvány be nem adatván,

elnök megköszöni a tagtestületeknek szép számmal való megjelenését, a jelenlevőknek figyelmét a devcesteri községi kötelezett tűzoltóságnak gyakorlatára hívja fel s ezzel a közgyűlést bezárja.

Kmf.

Dr. Óváry Ferencz,
üggy. elnök.

Blázy Imre,
főjegyző.

Hitelesítette:

Dr. Benkő Károly,
ügyész.

Pápay Gyula,
alparancsnok.

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL.

A keszthelyi tűzoltók közgyűlése.

A keszthelyi önkéntes tűzoltó-egyesület 1901. márc. 31-én tartotta meg évi rendes közgyűlését.

Elnökül Schadt János m. kir. gazdasági tanintézeti t választották meg, a ki a tűzoltó-intézmény iránt annyi tanujelét adta érdeklődésének.

Sági János titkár felolvasta a következő elnöki jelentést:

»Igen tisztelt közgyűlés!

Hála a Gondviselésnek, hogy városunkat a mult év nagyobb tűzvész nem rombolta. Az egyesület tagjai a szerelvényekkel két esetben kellett kivonulni, és : 1900. márczius 6-án a Novák-féle nádor-utcai ház us 29-én a balatonparti téglagyár egyik épületének kor.

Örömmel jelenthetjük, hogy a mult évben közel junk ahhoz a magaslathoz, a melyre egyesületünket ugy szerelések, mint a pénzügyi tekintetekben juttatni hunk volt.

Az egyesületnek egyik régi buzgó tagját, Schwarz örparancsnokot elragadta közülünk a kérlelhetetlen . Temetésén részt vettek a működő tagok s az elnök-Ravatalára koszorut helyeztünk, a hátrahagyott család re pedig az Unterberger-alapból 200 korona kiutalvá- isa végett intézkedtünk.

Az egyesület jövője iránt jóleső reménnyel tölthet nnünket az a tudat, hogy az egyesület 21 évi fön- után most sikerült első ízben jelentékeny pénztár- dványra és pedig 1015 korona 03 fillérre szert tenni. z összeg azt jelenti, hogy eddig az anyagi bajok s enség tengerében bukdácsoló egyesületet sikerült ré- a hoznunk s azt most már évről-évre körültekintő osság mellett szeretettel erősíthetjük.

A pénztár-maradványból az idén kifizethetjük az egye- egyedüli adósságát, a toló-létrára még fennálló 400 áat, a mivel pénzügyeink teljesen rendben lesznek.

Az egyesület pártoló tagjainak száma 131. Az egye- nek 48 régi működő és 64 gazdász tagja van.

Ez a szám, igen tisztelt közgyűlés, elenyészően csekély 7000 lakossal bíró városban, különösen oly városban, l a nádas házak ugyszólván egymás hátán vannak s l épp ezért egy nagy, következményeiben rettenetes szre minden órában el lehetünk készülve.

Az a körülmény, hogy városunknak ugy az intelligens, az iparos-osztályhoz tartozó tagjai az egyesület hosszú llása alatt következetesen távol maradnak ettől az rbaráti, czéljaiban talán legnemesebb egyesülettől, leol ugyan bennünket, de azért végképen el nem keserít.

Bizunk abban, hogy ha e város közönségének munka- tagjai nem is tisztelik meg az egyesületet a működő : közé való belépéssel, azért a vész esetén — melyet ljon Isten — velünk vállvetve munkálkodnak ember- ink élete- és vagyonának megmentésén s hogy, mint , ezután sem kívánják a tűzoltásnak erőt megfeszítő

nagy munkáját kizárólag az egyesület működő tagjaira hártani.

Zalavármegyének a tűzrendészetről alkotott szabály- rendelete szerint a község minden 20—50 éves férfja tar- tozik tűzoltó-szolgálatot teljesíteni. Ha örségre gyakorlatra nem jelenik meg, akkor arra a szolgabíróságnál pénzbün- tetéssel lehet szorítani.

Zalavármegyében ez a szabályrendelet — elég sajnos — végrehajtva nincs. Ez az oka annak, hogy a tűzoltó- egyesületek köré nem csoportosulnak oly imponáns szám- ban, mint a milyent a tűzoltói intézménynek magasztos ügye megérdemelne.

Az erkölcsi felelősséget magunkról elhárítandó, ugy a parancsnokságnál, mint a választmányi ülésnél lépéseket tettünk, hogy a rendelet végrehajtása végett a megye al- ispánját kérjük meg, sőt a község képviselőtestületének figyelmét is fölhívtuk e végrehajthatlan szabályrendeletre.

Mind e helyeken abban a meggyőződésben voltak, hogy a rendeletet végrehajtani nem kell, mert nagy dolog lenne az, ha mindenki tűzoltó lenne; nagy terhet róna a közönségre a rendelet már csak azért is, mert a tűzoltó- szolgálatot évi 5 koronával megváltani kellene. A közön- ség köréből amugy is elegenden vannak a pártoló tagok sorá- ban s ekként az egyesület létele az említett tényezők szerint amugy is biztosítottnak látszik.

Az igazat megvallva, nekünk szolgált volna legnagyobb örömmünkre, ha a mai nap a működő tagoknak legnagyobb mértékű köteleességtudásáról számolhattunk volna be. Saj- nosan tapasztaltuk azonban, hogy a parancsnokság minden fölhívása, figyelmeztetése és komolyhangu körlevele ellenére, a tagok örségre rendszeren nem jártak. Az egyes mulasztó tagok neveinek s a mulasztások számának fölolvását ezut- tal elhagyjuk. Nem mulaszthatjuk el azonban dicséretünket nyilvánítani Bakos Károly, Bubics József, Geiger János, Farkas Mihály és Fischl Bernát tagtársainknak, a kik egyet- len egy esetben sem mulasztottak igazolatlanul.

Az örség csak éjjelig köteles az őrtanyán maradni. Ha ez időn túl ütne ki tűz, a szerelvényeket nem lehetne kellő időben a vész helyére szállítani, a miből előre nem látható szerencsétlenségek származhatnak.

A tűzbiztonságot nem csak azért nem láttuk kellően megállapítva, mert az örségek nem pontosak s mert csak éjtélig vannak külföldben is az őrtanyán, hanem még azért sem, mert az egyesületnek szerkocsija nincs s csak két fecskendője van.

Tűz esetén a létrákat, a bontó- és egyéb eszközöket szerkocsi hiányában egyenkint kellett nagy későn a vészhez szállítani. A sok nádas ház között nagy tűzesetek sujthat- nak bennünket, a mikor két fecskendő elégtelen lehet, s ha egy elromlik közülök, a veszély erősen fenyegethet.

Ily körülmények között a mutatkozó hiányokat orvo- solni köteleességünkben állott. Kérvénnyel járultunk tehát a városhoz, hogy két fizetéses ór beállítását, a szerkocsi és fecskendő megszerzését tegye lehetővé. A képviselő testület elhatározta, hogy egy évig két ór fizetésére pénzt utal ki és

pedig minden őr után naponként 1—1 koronát; a szerkocsit és a fecskendőt megvásárolja s a város tulajdonjogának fentartásával egyesületünknek átengedi.

Ezután tehát minden éjjel 2 őr lesz egész reggelig az őrtanyán. Az önkéntes őrseget továbbra is fentartjuk. Itt megragadjuk az alkalmat, hogy a tagokat arra kérjük, teljesítsék pontosan az önként magukra vállalt köteleességet, járjanak pontosan őrsegre és gyakorlatokra.

A parancsnokság az idén több gyakorlatot tarthat, mert a város kérésünkre az őrtanya szomszédságában lévő Piller-féle házat is megvette, az eddigi rozszant épületet lebontják, úgy, hogy az udvaron alkalmas gyakorlóter leendő, a hol majd a gazdasz tagok kiképzésére is nagyobb súlyt lehet fektetni.

Jelentjük továbbá, hogy Unterberger Ferencz emlékének áldozandó, végrendeletét arcképével együtt kinyomattuk s mint az emberszeretet tündöklő tanuságát az őrtanyán kifüggesztettük.

Az őrtanyán való tartózkodást azzal akartuk kelle mesebbé tenni, hogy két napilapot járattunk, e mellett egy szaklap és egy hetilap állott a tagok rendelkezésére.

Az országos tűzoltó-szövetség szakkönyvekkel ajándékozta meg az egyesületeket. Ily könyveknek eddig hiányát érezzük.

Az év elején mintegy 120 a pártoló tagok sorába való belépést kérő fölhívást bocsátottunk ki, melynek eredménye 30 új tag belépése volt.

Egy nyári mulatságot rendeztünk, mely 91 kor. 14 fillért jövedelmezett.

Polgárváros a kérésünkre 20 korona évi segílyt szavazott meg, míg a Duna és trieszti biztosító társaságok 60 koronát voltak szivesek adományozni.

A legutóbbi rendkívüli közgyűlésen elhatároztuk, hogy a városban lévő összes kutakat összeírjuk, a tűzbiztonsági viszonyokat tanulmányozzuk. A tagok e munkálatokra jelentkeztek, nyomtatványokat készítettünk, az idő miatt azonban a munkálatokat nem lehetett befejezni. Megkérjük azonban az illetőket, hogy azokat most már haladéktalanul befejezni sziveskedjenek.

Látni méltóztatik ezekből, hogy minden lehető elkövetünk arra, hogy egyesületünket korszerű színvonalra helyezzük.

Tavaly sikerült a helybeli gazdasági tantintézetű hallgatóság nagy részét ügyünknek megnyerni. Tűz esetén tehát az egyesület maga is elég munkaerőt állíthat ki. Az őrtanya átalakítandó helyisége a kívánalmaknak megfelel; 3 fecskendő, 1 kézi fecskendő az oltáshoz elégnék mutatkozik, tekintetbe véve, hogy az uradalom fecskendők is rendelkezésre állhatnak a magánosok tulajdonában lévő több kisebb fecskendővel együtt. A tololétra s egyéb mentő eszközök, melyeket a jövőben gyarapítunk, nagy előnyére lehetnek a rendszeres oltásnak.

Ha a közönségnek szintén átérzett köteleességtudása nem hiányzik, akkor ez egyesület mindenkit megnyugvással tölthet el a veszélyek esetére.

Ha mindezeket figyelembe vesszük s tudjuk azt, hogy

boldogult emlékü Unterberger Ferencz jósága révén 162 kor. 18 fillér alapítvány áll rendelkezésünkre a szolgálati megbetegedett tűzoltók segélyezésére, ha tudjuk, hogy felhellen emlékü jótevőnk által az elszegényedett iparos segélyezésére tett 47,910 kor. 99 fillér alapítvány kama-nak kiosztásánál első sorban azok veendőik figyelembe kik tűzoltók, akkor igazán megmagyarázhatlan az a közö-a melyet különösen a munkabíró iparos-osztály az eg-sülettől való távolmaradásával tanusít.

Az iparos-osztálynak megboldogult nagy jótévője ta-nem is hitte, hogy jólelkűsége csak ily kis mértékben k-öl a tűzoltó-ügy iránt való szeretetet. Az ő fenkölt g-doskodása és az egyesületnél évről-évre tapasztalt tag-hatlan fölvirágzás azt a reményt táplálja bennünk, hogy rö-ido alatt az itt-ott tapasztalt indolencia közben is oda fejle-jük ezt az egyesületet, a milyennel kevés hasonló vá-dicsekedhetik.

1900. január 29-én ünnepeltük meg a 7000. őrse-g Tartottunk az elmúlt évben 1 rendes, 1 rendkiv-közgyűlést, 1 választmányi és 13 tiszti ülést, a melyel lelkiismeretesen megbeszítettük az egyesület ügyeit.

Sajnálattal kell jelentenünk, hogy a november 18 tartott rendkívüli közgyűlésen egyesületünknek elnöke Le-vay József az elnökségről lemondott, a mit az egyes- minden tagja sajnál, mert ő alatta, az ő körültekintő ta-rékossága révén indult egyesületünk virágzásnak. Ked-köteleességet teljesítünk tehát, mikor elismerésünket és-lánkat ő irányában e helyen is kifejezzük.

Noha a számadásokat minden tagnak megküldött e helyen is megemlítjük, hogy az összes bevétel 3553 k-72 fillér, az összes kiadás pedig 2517 kor. 69 fillér v-A tiszta vagyón 9440 kor. 21 fillér.

Igen tisztelt közgyűlés!

Ezekben beszámoltunk az egyesület jelenlegi állásá-s egy évi munkálkodásunknak az eredményéről.

Midőn úgy a nagyközönségnek, mint a tagoknak jövőben is való szives támogatását kérjük s azoknak, eddig bennünket támogatni sziveskedtek, köszönetet m-dunk, kérjük az igen tisztelt közgyűlést, méltóztatásuk a jelentésünket tudomásul venni.

Keszthely, 1901. márcz. 30.

Sági János,
jegyző.

Nagy István
alelnök.

A tárgysorozat pontjainak letárgyalása után a tit-bemutatta az új alapszabály-tervezetet, melyet az ország-szövetség mintája alapján készített. A tervezet készítésé-figyelemmel voltak a helyi viszonyokra is. Így pl. a gaz-sági tantintézet tűzoltó-hallgatói tekintetében külön szaka-vett föl.

Itt említjük meg végül, hogy az őrse-g kérdését a t-tület akként oldotta meg, hogy a régi működő tagok kö-kiszemelt 8 egyénből ápril hó 1-től kezdve éjjelenkin-egyén tart őrseget, miért is 1—1 korona díjazást kapn-A költséget a város fedezi.

HÍREK.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszterium jóváhagyta a *malomárki* önkéntes tűzoltó-testület alapszabályait 84.808., a *jobbágyiét* 93.161., és a *marczalii* önkéntes *mentő*-egyesület alapszabályait 39.217. szám alatt.

— **Az alocsuhai tűzoltók ünnepe.** A *József* kir. herczeg Ő Fensége által 1883-ban alapított, s az ő főparancsnok-sága alatt álló alocsuhai önkéntes tűzoltó-szakasz, nemkülömben a göböljárás, bányavölgyi, hatvani és acsai tűzoltó-rajok tagjai közül 27-en töltötték be immáron tűzoltói

szolgálatuk 15., 13-an pedig szolgálatuk 10-ik évét. országos tűzoltó-szövetség elnöksége a mult hó végén m-küldötte az arra jogosultak részére a szolgálati érmeke-t azokat e hó 6-án maga *József* kir. herczeg Ő Fens- tűzte föl lelkesítő beszéd kíséretében a kitüntetettek mellé-kiknek élén a sorban ott állott *Libits* Adolf udvari és l-tanácsos, jószágigazgató is, mint az egyesült szakasz-főparancsnoki helyettese. A lélekemelő ünnepet a Márto-völgyben lakoma fejezte be.

Tűzoltó képviselők. A legutóbb lefolyt képviselő-társaság örvendetesen megszorították azon orsz. képviselő-közösségét, kik mint a tűzoltás terén működő szakemberek, már e minőségüknél fogva is különös érdeklődést tarthatnak igényt. Országos képviselőkké választatottak: *Óváry* Ferencz dr. az orsz. tűzoltó-szövetség alelnöke (Vázasz), *Károlyi* Antal dr. a vasvármegyei szövetség elnöke (Muraszombat), *Boda* Vilmos a tolnavármegyei szövetség elnöke (Szegszárd), *ifj. Zichy* János gróf nagylángi parancsnok (Szabad-Báránd), *Hadassy* János dr. tapolyai parancsnok (Verbász), *Sándor* Pál a budapesti önk. testület elnöke (Budapest-Lipótváros), *Erdődy* Gyula örösvári parancsnok (Felső-Eőr), *Éhen* Gyula szombatvári parancsnok (Szombathely), *Solymossy* Ödön báró lövési parancsnok (Lövő), *Lindner*-Gusztáv dr. nagyszébeni parancsnok (Nagyszében), *Serbán* Miklós dr. fogarasi parancsnok (Fogarás), *Maróthy* László dr. káldi elnök (Kis-Czell), *Förster* Ottó székelyi elnök (Sárvár), *Szűcs* Gyula rohonci elnök (Rohonc). A hiányos névjegyzék pótlására fölkérjük lapunk olvasóit.

A biztosítási törvény reformja. Régen vajudó kérdés a biztosítási törvény reformja. Sok herce-hurczán kereszttül addig, míg a törvényjavaslat elkészült, törvényemelési azonban sehogyszem tud, mert a nagy népi biztosító-társaságok mindent elkövetnek a maguk érdekeinek megakadályozására. Kinos feltűnt, hogy habár a javaslat már a múlt országgyűlésen elő volt készítve a képviselőházi tárgyalásra, az országos kormány munkaprogramját fejtető, s a múlt évben elhangzott trónbeszéd egy szóval sem emlékezett a biztosítási törvény reformjáról sem. A trónbeszédnek ezen hiányossága a múlt év politikai körökben máris pertraktáció tárgyát képezte, s talán ennek kifolyása a kormánykörökben legutóbbi fölrült az a terv, hogy a biztosítási törvény dolmaival újabb ankét hívassék egybe. Nem tudjuk, hogy ez a kormány komoly szándékának kifejezője akar-e, vagy csak az izgatott kedélyek néminemű megnyugtatására akar-e szolgálni, annyit azonban elvárunk a kormánytól, hogy a meghívások kibocsátásánál ezúttal nem mellőzni az országos tűzoltó-szövetséget, mint tette a múlt év addigi ankéteknél, hanem alkalmat fog adni arra, hogy a tűzoltás ügyével oly szoros összefüggésben álló biztosítási ügy reformjánál tűzoltói szakfériak is hallatszanak valahára szavukat!

A tűzoltás tanítása a községi közigazgatási tanfolyamokon. Az országos tűzoltó-szövetség elnöksége által megkísérelt, s lapunk hivatalos részében közölt a múlt év október hó 30-án nyújtották át *Óváry* Ferencz dr. alelnök és *Szily* József dr. szöv. titkár *Ruffy* János tanácsosnak, mint a tanfolyamok kormánybiztosának. A tanfolyam, ki mint ez alkalommal is örömmel tapasztaljuk, lelkes barátja a tűzoltóintézménynek, a javaslatot érdeklődéssel fogadta és kijelentette, hogy a tűzoltás tanítása a községi közigazgatási tanfolyamokon leendő tanfolyamok a múlt tanévben szerzett tapasztalatok alapján is a fontosnak és közérdekűnek tartja, hogy a maguk részéről mindent el fog követni arra, hogy a szövetség érdekei valóra válhassanak.

Jubileum. Szép ünnepet rendeztek a budapesti önk. tűzoltó-testület tagjai október hó 13-án délután *Weiss* János, a testület régi érdemes őrparancsnoka tiszteletére, ki a múlt év működésének 20. évfordulóját töltötte be e napon. A körletéren felállított testületi tagok nevében ugyanis *Antal* őrparancsnok üdvözölte az ünnepeltet, s a közönségnek adott át neki bajtársai ajándékképpen egy aranyórát, melyért az ünnepelt elérzékenyült hangon köszönetet mondott. Majd előállt *Szily* József dr. parancsnok a testület nevében üdvözölte a jubilanst, ki minire példás és ügybuzgó szolgálataival méltán rászolgált a közönségnek legteljesebb becsülésére.

Halálozás. *Kónya* Imrét, a Kecskemét város könyvnyomdájának vezetőjét, képesített tűzoltó-tisztet, lapunk munkatársát, kinek a hatósági tűzkárbiztosításról szóló tartalmas cikkét jelen számunkban közöljük, súlyos csapás érte. Felesége, szül. *Kurj* Róza október hó 31-én, reggeli 1/2 7 órakor életének 26. boldog házasságának 6-ik évében hosszúra szorult szenvedés után elhalt. Munkatársunk gyászában megilletődéssel osztozunk.

Tűzoltó-ünnepély. Lélekemelő ünnepély volt f. év szeptember hó 29-én *Vulka-Pordányban*. Az önk. tűzoltó-testület fejszóló- és zászlószentelési ünnepélyét tartotta és az esemény közös ünnepe volt az egész községnek, mert lelkesedéssel, örömmel, büszkeséggel vett részt az ünnepélyen a falu apraja, nagyja, örege, fiatalja. De részt vett az ünnepségen a kismartoni járás több községének hasonló intézménye, így *Czinfalu* 12, *Darázsfalu* 7, *Kismarton* 12, *Nagy-Höflány* 27, *Zárány* 9 tűzoltóval. A vasuti indóháznál a tűzoltózenekar hangjai mellett fogadta *Miksits* János alparancsnok *Szabó* Gyula járási tűzrendészeti felügyelőt, kinek élén az összes tűzoltók végigvonultak a községen; az ünnepi emelvényenél 32 koszorus leány is csatlakozott a menethez. A fejszóló tisztelet *Schmied* Mariska, a zászlóanyait pedig *Wohlrab* Anna kisasszony töltötte be. A szívónyomó szerkezetű fejszóló, mely *Nusz* Ignác kismartoni tűzoltó-szergyáros műve, virágokkal és nemzeti színű szalagokkal pompásan díszítve az ünnepi emelvény elért, míg a zászló az emelvényen volt elhelyezve. Pont 11 órakor ment a tűzoltóság *Kovács* Zsigmond esperes-plébános testületi elnökért, ki *Szabó* Gyula felügyelő kíséretében megérkezvén, egyházi ornátusba öltözve, előbb a fejszólót, azután a zászlót szentelte föl. A minnek megtörténte után az ünneplő-közönséghez, de különösen a tűzoltókhoz nagyhatású beszédet intézett. *Szabó* Gyula felügyelő a tűzoltóság nevében fejezte ki szép beszédében hálás köszönetét mindazoknak, kik ez ünnepély sikeréhez bármi módon hozzájárultak, különösen méltatta *Kovács* Zsigmond esperes érdemeit, mint a tűzoltó-testület alapítóját s annak jelenlegi érdemű elnökét. Majd üdvözölte a községi előjáróságot, *Kain* István parancsnokot és *Miksits* János alparancsnokot, a fejszóló- és zászlóanyát, a koszorus leányokat, az összes ünneplő vendégeket és tűzoltókat. Ennek megtörténte után következett a zászlószegek beverése és a tűzoltó-testület gyakorlata, mely utóbbinak tárgyai voltak: 1. egy alacsony medenczéjű szívó-nyomószerkezetű személyszállító kocsi-fejszóló ütem szerinti iskolaszerelese; 2. ugyanazon fejszóló gyorsszerelese; 3. támadás riadóval; 4. díszmenet. A gyakorlatok kitűnően sikerültek, s általános jó benyomást és elismerést keltett, hogy az összes gyakorlatokat a horvát-ajku tűzoltók magyar vezényszóra végezték. Az ünnepélyt tánczozal egybekötött s a jókedvben reggelig tartott mulatás fejezte be.

Zárógyakorlat. A *szegedi* önkéntes és hivatásos tűzoltó testületek szeptember hó 29-én tartották meg a tűzoltó laktanyában együttes zárógyakorlatukat a következő programmal: 1. iskolaszereles 2 szivattyúval, 2. iskolamászás 6 létrával a III. emeletre, 3. jelképes tűztámadás és életmentés, 4. gyorsmászás 1 létrával a III. emeletre (1 első és 1 második díjjal), 5. önmentés 1 kötélben a III. emeletről (1 első és 1 második díjjal), 6. ponyvába ugrás a III. emeletről (1 első és 1 második díjjal), 7. alkalmi beszéd és a fogadalom letétele, 8. szolgálati érmek kiosztása és záró beszéd, 9. díszfelvonulás a kitüntettek előtt. A gyakorlatot este 8 órakor társasvacsera fejezte be.

Kegydíj. *Benkovich* Károly székesfővárosi tűzoltó 7 évi szolgálata után szolgálatközben szerzett tüdővész betegségben pár hóval ezelőtt elhalt. Teljesen vagyontalan özvegye és két kiskoru árvája részére a közgyűlés most a nyugdíj-szabályok alapul vétele mellett legutóbb élvezett 1060 korona fizetésének 14 havi részletét, azaz 1236 kor. 66 fillért kegy útján végkielégítésképpen megszavazott.

— **Tüz Alberti-Irsán.** Az Alberti-Irsa pestmegyei község külvárosát képező Berczelen szeptember 22-én délután 1/2 1 órakor kigyulladt a szerűskert, a hatalmas lánggal lobogó tüzet azonban a gyorsan megjelent alberti-irsaí önkéntes tűzoltóságnak délután 1/2 5 órára sikerült elfojtani. Az elégett széna, szalma értéke 5000 korona. Az oltásban kivált *Czegledi Márton* alparancsnok és *Rajner József* tűzoltó tüntették ki magukat.

— **Robbanás** Kruzsevác-ban, a hol éppen előkészületeket tettek a szerb királyi pár fogadására, Mitrovics Sztoján kereskedő boltjában, a gazda vigyázatlansága következtében fölrobbant a raktáron levő puskapor és dinamit. A robbanás nagy kárt okozott. Tizenkét ház kigyulladt. Három ember életét vesztette, 14 ember, köztük 7 csendőr megsebesült. Maga Mitrovics halálán van. A királyi pár kruzseváci látogatása e miatt elmaradt.

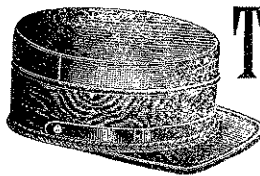
— **Nagy tűz Filadelfiában.** Filadelfiában a Vásár-utczában levő egyik butorkereskedésben, mely egy nagy kilenczemeletes házban van és amelyben több száz férfi és nő van alkalmazva, nagy tűz ütött ki. A láng rémitő gyorsasággal terjedt el, hogy még azok a személyek is, kik az égő házból menekülhettek, kénytelenek voltak a mentőlétrákról leugrani, mert a láng belekapott és elégette a létrákat is. Sokan halálukat lelték a lángokban és többen megsebesültek. Eddig tizenkilenc holttestet találtak meg.

Tüzesetek statisztikája. A folyó é *augusztus* havában Magyarország területén — beleértve Fiumét és kerületét és nem érte bele Horvát- és Szlavonországot — 1130 községben 1529 tüzeset fordult elő. A károsultak összes száma 3411, az okozott kár pedig 4.0069 53 korona volt. (A múlt év augusztus havában 1187 községben 1560 tüzesetnél 3662 egyén 5.193.083 korona kárt szenvedett.) A tüzesetek közül 512-nek gyújtogatás, 19-nek öngyújtás, 158-nak villámcsapás, 150-nek a gyermekek játéka gyufával, 17-nek világítószerekkel való gondatlan bányászmód, 246-nak hanyagság és gondatlanság, 113-nak más egyéb volt az oka, míg 314 esetben a tűz oka kideríthető nem volt. Meghalt vagy halálos sérülést szenvedett 14, nem halálos sérülést 52 ember. Húszezer koronánál nagyobb kárt okozó tüzeset összesen 27 fordult elő és pedig: *Berneczén* (Hontm.) aug. 30-án, — *Tesmagon* (Hontm.) aug. 10-én (2 nem halálos sérüléssel), — *Liptóújváron* (Liptóm.) aug. 8-án (2 egyén 236.400 korona kárral), — *Szent-Andráson* (Liptóm.) aug. 2-án (1 halálos és 6 nem halálos sérüléssel), — *Vavrison* (Liptóm.) aug. 17-én (104 egyén 109.039 korona kárral), — *Alsó-Korompán* (Pozsonym) aug. 11-én, — *Alsó-Siubnyán* (Turócsm.) aug. 15-én, — *Ságváron* (Somogym.) aug. 11-én, — *Beón* (Sopronm.) aug. 22-én (83 egyén 172 721 korona kárral és 2 nem halálos sérüléssel), — *Csornán* (Sopronm.) aug. 13-án (78 egyén 75 700 korona kárral), — *Okán* (Sopronm.) aug. 4-én (2 nem halálos sérüléssel), — *Szabadbárádon* (Sopronm.) aug. 26-án, — *Maisán* (Tolnam.) aug. 26-án, — *Pinczehelyen* (Tolnam.) aug. 14-én, — *Új-Dombóváron* (Tolnam.) aug. 6-án (1 nem halálos sérüléssel), — *Meszlenen* (Vasm.) aug. 23-án, — *Faészon* (Veszprémm.) aug. 23-án, — *Dióskalon* (Zalam.) aug. 22-én (1 halálos és 2 nem halálos sérüléssel), — *Ó-Kanizsán* (Báicsm.) aug. 11-én, — *Dorosmán* (Csongrádm.) aug. 31-én, — *Pisztraházán* (Bereg.) aug. 11-én, — *Putnokon* (Gömörm.) aug. 20-án, — *Parnón* (Zemplénm.) aug. 9-én (1 egyén 300.000 korona kárral), — *Bihar-Félegyházán* (Biharm.) aug. 9-én (1 nem halálos sérüléssel), — *Zoldon* (Krassó Szörénym.) aug. 7-én, — *Panyován* (Temesm.) aug. 15-én, — végül *Oppován* (Torontálm.) aug. 12-én (1 egyén 53 847 korona kárral)

Felelős szerkesztő:

Dr. SZILY JÓZSEF.

HIRDETÉSEK.

Tűzoltó-sapkák

az Országos Tűzoltó-Szövetség előírása szerint

a legjobb anyagból azért szállítható

olcsóbban, mint bárki más,

mert magunk készítjük

Kívánatra árjegyzéket vagy mintasapkákat szívesen küld

RITSCHER ZSIGMOND és FIA
KÖRMEND.

Szabadalmi szám 16794.

BECK KÁROLY szab. ablak-szellőztető készülék készítő

Budapest, VIII., József-utca 14.

Az egészség a fő!

melet csakis kellő szellőztetés által érhetünk el.

Beck Károly-féle ujonnan feltalált és szabadalmazott ablak-szellőztető készülékek, magya gyártmány, melyek most már felülmulják az összes külföldi és mostanáig alkalmazott szellőzőket, úgy czélszerűségben, jóságban, min olcsóságukban. **Minden ablakra alkalmazhatók** Egészségügyi szempontból 45° nyitás által légvonat kizárva.

Több mint 3000 drb már használatban van.

Számtalan elismerő levél van kezzeimben, mely a t. közönség meglegedését nyilváníja.

Ablak-szellőzők 7 korona 60 fillértől feljebb.

Költségvetések ingyen és bérmentve.

Mérték vétele végett sziveskedjék hozzám fordulni. **Ablak-szellőztető készülékeim használatban vannak** a következő nevezetesebb helyeken:

Budapest, Nemzeti Kaszinó (Kossuth Lajos-utca).

Kereskedelmi miniszterium, Budán.

Ref. főgimnázium, Deák tér.

Magy. kir. Ludovika.

Kispesti állami iskolában s több kórházban és iskolában a fővárosban és vidéken kitűnőnek bizonyult.

Tisztelettel

2-12

BECK KÁROLY,

szabad. ablak-szellőztető készülék készítő és lakatos

Mindenemű épület- és mulakatos munkát készítek a legjobb kivitelben. **Megrendelések** úgy Budapestben, mint vidékre gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Tűzrendészeti Felügyelő

Műszaki tűzoltó-szaklap.

Megjelenik havonta kétszer

Előfizetési ára egész évre 4 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest VII., kerepesi-út 62.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Lukáts Gyula.**

MALIK ZSIGMOND

kerékpár-készítő és javító-műhely

BUDAPEST,

VIII. kerület, Berzsenyi-utca 3. sz.

Elfogadok megrendeléseket

legjobb angol anyagból készített

kerékpárokra

2 évi jótállás mellett.

egyszerűbb kezelésű automobilonkra

(motorkocsik)

ománrozások, nickelozások, valamint minden e szakba vágó munkák legolcsóbb árak mellett eszközöltenek.

Elismert legjobb javító műhely!

Tűzoltó-egyenruhákat és felszereléseket

legjuttányosabban, teljesen az „Országos Tűzoltó-Szövetség” előírása szerint készít

BLUM SÁNDOR

Ő Felsége a perzsa császár és orosz császári nagyhercegi udvari szállító

BUDAPEST

IV., Váci-utca 17. sz.

Nagyobb megrendelés esetén mértékvetel végett saját költségemen szabályaikat egyikét kiküldöm.

Fiókraktár:
DEBRECZEN.

Árjegyzékek
készséggel
küldetnek.

Fiókraktár:
B.-GYULA.

TROGMAYER KÁLMÁN

városi kútmester és mechanikus,

Budapest, IV., Kristóf-tér 2.

Vállalkozik minden e szakmába vágó munkákra:

kútkák, szivattyúk, fecskendők, tűzoltó-gépek és tűzifecskendők elkészítésére, főjavítások eszközésére, ártézi mélykútfúrások s minden rendszerű lokomobilok javítására, mindenféle világító-testek, valamint személy-felhúzó-gépek felszerelésére.

Tervezetekkel és rajzmintákkal szívesen szolgálom.

Szájpadlás nélküli fogak.

Fölöslegessé teszik az ínylemez használatát. A szájból ki-
venni nem kell, nem is lehet.

Számos elismerő levél.

Jótállás.

WELLNER GYULA

speczialista a szájpadlás nélküli fogak készítésében.

3-3

BUDAPEST,

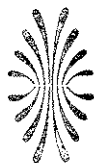
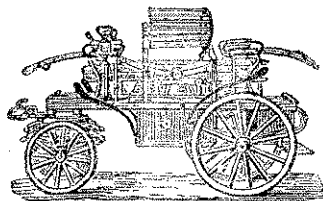
VI. ker., Andrásy-út 38. sz.

STERNBERG ÉS KÁLMÁN

Budapest,

VIII., József-körút 35. sz.

**Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-
felszerelési gyári raktár.**

**Teljesen vas-
kocsi szerkezet.**

**Központi érc-
szelep szerkezet.**

Tüzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felsze-
reléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és
minden e szakmába vágó tárgyakat a legjobb
minőségben és kiállításban jutányos árban szállítunk köz-
ségeknek és tűzoltó-testületeknek kedvező
fizetési feltételek mellett.

Kivánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármintre küldünk.

GYÁR:

RAKTÁR:

IV., Magyar-uteza 26. sz. II IV., Magyar-uteza 18. s

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése

BUDAPESTEN.

*Kitüntetések: Ő Felsége a Királytól ipari érdemekért
a legfelsőbb elismerés, a Ferencz József-rend lovagkeresztje,
koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.*

*A »M. kir. Operaház«, »Nemzeti-«, »Nép« és »Vígyszínház«
»M. kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zenede«, »Fővárosi
Önkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.*

~~~~~ Ajánlja mindennemű saját gyárában készült ~~~~~
részfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszereit

valamint saját találmányú javított és szabadalmazott

ezimbalmait, pedállal és a nélküli

Úgyszintén mindennemű valódi olasz és másféle igen tart
húrokat és mindenféle **hangszeralkatrésze-
ket**, jótállás mellett azok jóságáért, a csinos és tart
munkáért, valamint különösen a **tiszta hangolásért**

ZENEMŰKERESKEDÉSEMBEN

raktáron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom
összes termékei.

➡ Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg. ➡

Czimbalmaim kitüntetve lettek az ezredéves kiállításon.

CZIMBALMOT

...ki a legjobb hangút, a legszebbet és legolcsóbbat akarja megszerezni, az legelőbb

JEGESI GÉZA

műokleveles czimbalomkészítőhöz

Budapest, VII. ker., Nefelejts-utca 43.

...forduljon, a ki a kiállításon **érdemet** nyert
...el az olcsó és szép erős hangért.

Barna díszes szalonczimbalmokat
55 forintért, fekete díszes szalon-
czimbalmokat 70 forintért.

3
...
Árjegyzéket bérmentve küld!

Az 1896. évi párisi műiparkiállításán aranyéremmel kitüntetve

RÉTAY ÉS BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi
és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váci-utca 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti j. vények,
kokárdák, válszalago
nagy választékban.

Zászlószegek,
névvel és dobozzal.

Saját műhímező-intézet.

Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a leg-
nagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi milieniumi kiállításon „kiváló munka-, kiváló versenyképesség-
és nagyban termelésért” a milieniumi nagy éremmel kitüntetve.

• Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigoruan az új szabály szerint készítünk. •

M. kir. udvari
szállítók

Ó cs. és kir. Fensége
József főh. udv. száll.

Cs. és kir. ausztr.
udvari szállítók

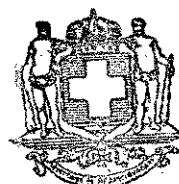
Szerb királyi udvari
szállítók.

Persza császári
udvari szállítók.

Görög királyi udv.
szállítók.

Ó Fensége a görög
trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók, 3 császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói

Budapest, IV., Váci-utca 35., IV., Eskü-út 3. számú sarokházban levő

Magyarország legelső és legnagyobb egyenruha-készítő-intézetét

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek jutányos árak mellett számíttatnak.

Ajánlunk továbbá tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rőzsekéseket, baltá-
kat és sipokat, sapkákat posztóból és bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, kez-
tyüket, gallérokat stb a legdúsabb választékban.

Üzletünk azelőtt a Károly-kaszárnyában volt.

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük.

Nagyobb megrendelés esetén mértékvetel végett fűszabásaink egyikét saját költségünkön kiküldjük.

Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. Sürgőnyezim: Tiller udvari szállítók Budapest.

••• Polgári ruhán viselendő rendjelek és érmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. •••

Polgári öltönyök és fehérneműk!

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgőnyezim:
„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott fecskendők
száma 14200.

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VACZIÚT 69.

GYÁRTMÁNYOK:

Szivattyúk: kézi-, járgány-, szíj-, gőz- és villamos hajtásra, házi-, építkezési-, gazdasági- és legkülönbélebb ipari célokra.

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízszállítók, kocsis-, targoncza- és hordozható fecskendők, kender- és lentőmlők, mézgával bélelt, mézga- és mézga-tekeres-tömlők és tartozékaik.

Tűzoltósági eszközök és létrák: személy- és szer- szállítókocsik, víz- hordókocsik, szénkocsik, tömlőmotolák, különféle létrák és fáklyák.

Tűzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapkák, övek, balták, oldalfejtő- rek, jelvények stb.

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, utcai seprőgépek, közuti sárvonógépek, hó- ekék, kocsik billenő szerkezettel, egyengető úthengerek, pöcze- gödör-tisztító-készülékek légszivattyúval és Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval.

Közegészségügyi szerek: teljes gőzfertőtlenítő telepek, fer- tőtlenítő készülékek, stabil és szál- lítottó alakban, fertőtlenítő szerkocsik, fertőtlenítő-személy- szállító, mentő- és tárgyszállító kocsik és kötszer sterilizátorok.

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabadal- mazott vas- vagy fakoronával, vala- mint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és épít- kezesek számára. **Vas harang-állványok.**

➡ **ÁRJEJYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.** ➡

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG. HIVATALOS ÉRTESEITŐJE.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tagtestületeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Budapest, IV. kerület, Kossuth Lajos-utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, félévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötetébe tartozó testületek tagjainak egész évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példányok ára 40 fillér.
Előfizetések és reklamációk a kiadóhivatalhoz czímzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legutányosabb árak mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árengedmény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

Tartalom: A napi sajtó és a tűzoltás ügye. Irta: Szily József dr. — Czeglédi állapotok. Irta: Dely F. — Hivatalos rész: Belügyminiszteri rendelet a benzomotoros cséplőgépek használata tárgyában. — Jegyzőkönyv az 1901. évi november 9-iki elnökségi ülésről. — Jegyzőkönyv a segélyző-szövetség 1901. évi nov. 9-iki igazgató-választmányi üléséről. — *Technikai rész:* A budapesti ásványolajgyár r. t. házi tűzrendőri szabályzata. Kállay Imrétől. — *Általános rész:* A berlini kiállítás (II.) — A székesfevárosi tűzkárbiztosító-intézet felállítása és tűzoltási járulékok rendszeresítése tárgyában fölterjesztett javaslat. (I.) — *Szövetségek köréből:* A csanádvarmegyei szövetség közgyűlése. — A sopronvarmegyei szövetség köréből: I. Jegyzőkönyv. II. A kismartoni járás tűzoltó-testületei. — *Testületek köréből:* A nagykanizsai testület közgyűlése. — A pápai önkéntes tűzoltó-testület 30 éves jubileuma. — A kassai új mentőállomás. — *Hírek.* — *Szerkesztői üzenetek.* — *Hirdetések.*

A napi sajtó és a tűzoltás ügye.

Mekkora hatalmas organuma a napi sajtó a nemzeti tevékenységnek, mily fontos tényezője a művelődésnek, mekkora befolyással van az a közvélemény irányítására, mily szép eredményeket teremthet meg üdvös munkássággal a közszépek szolgálatában, azt napról-napra tapasztalhatjuk.

Úrnak, szegénynek egyaránt nélkülözhetetlen életszükségletévé vált a hirlapok olvasása, nem csuda tehát, hogy annál az állandó befolyásnál fogva, melyet a nemzet minden rétegére napról-napra gyakorol, kinötte magát azzá a nagyhatalmassággá, melylyel még az egyéb ismert nagyhatalmasságoknak is számot kell vetni, jól tudva azt, hogy *vele mindent, nélküle keveset, ellene semmit!*

Lépten-nyomon látjuk, tapasztalhatjuk, hogy bármiként iparkodjunk is becsületes, önzetlen munkássággal a kormány, a közhatóságok és a társadalom érdeklődését a tűzoltó-intézmény irányában felkölteni, céljaink üdvös voltáról, a javaslatba hozott intézkedések szükségességéről meggyőzni, eredményt fölmutatni nem tudunk, mert a legnagyobb faktornak, a sajtónak támogatását, Isten tudja mi okból, nélkülözzük.

Hajdanában egy-egy nagyobb tüzesetről még hasábos közlemények jelentek meg a napi lapokban, élénk színekkel ecsetelvén a tűz borzalmait, s a nyomort, melybe a kárvallottak jutottak. Riasztó vészjel gyanánt száguldott végig a hazán a szomorú hír, megdöbbenve, gondolkodóba ejtve az embereket, cselekvésre, józan óvórendszabályok megtételére ösztönözve a hatóságot, a társadalmat.

Ma százezrek pusztulásáról két-háromsoros távirat ad hírt, s a szenzációt, a botrányt hajhászó közönség, de még a politikai harcokban tülekedő kormányzati gépezet sem vesz tudomást a szomorú eseményről, annál kevésbbé arról, minő körülmények, kinek, vagy kiknek mulasztásai okozták azt, hogy a tűz pusztításai ily borzasztó mérveket öltöttek. Pedig minő érdekes volna ezeket tudni, milyen jó volna tudni azt, hogy a mindig előrántott dühöngő szélvihar, és a hosszantartó szárazságon kívül még minő más tényezők járulnak hozzá a tűz nagyobodásához. Sok botrányról, sok visszaélésről és még több élhétlenségről ránthathnák le a leplet a lapok közleményei, ha a való helyzetet tárnák a világ elé, és nem hallgatnák el éppen azt, a minek a veszedelem nagyságának előidőzésében döntő szerepe volt.

Negyven millió koronányi vagyont pusztul el hazánkban évente tűz által, s a kormány még mindig tétlenül nézi ezt a pusztulást, s egy lépést sem tesz arra, hogy a további pusztulásnak elejét vegye.

Magára hagyva egysesgyedül a tűzoltóság küzd a veszedelmek csökkentésén, erejében azonban ez is gyengül, mert széles e hazában nincs senki, a ki reménytelen küzdelmében támogassa. A társadalom rég elfordult már tőle, sem anyagilag, sem erkölcsileg nem támogatja már a tűzoltás eszméjét, mely a niellet, hogy divatját multa, sokkalta nagyobb áldozatokat kíván az önként szolgálatba szegődött egyénektől, mintsem hogy azt a mai kor reális gondolkozásu, lázas munkához, vagy teljes semmittevéshez szokott önző gyermekei a közjóért meghozni elég erősek lehetnének.

Ezeket látva, bizonyára nem lehet bűnül felróni

eztől foglalkozva, — ha az majd valaha szabályrendes lesz, — előbbre jut egy lépéssel ez ügy, de a cél csak úgy lesz megfelelő, ha a 2. §-ában felsorolt személyzet száma úgy fog felemeltetni, hogy legalább 12 fizetéses tűzoltó fog alkalmaztatni, az alakítandó öntes tűzoltó-testület tagjai kivételével pedig a többi felsoroltak, u. m. a 21 rendőrlégény és 10 városi gárda onnan kihagyatnak, mert ha ez így nem történik, akkor két ügynek, mit szolgálnak, nem hasznára, de kárára válnak, vagy pedig a kívánalmaknak és a hivatásuknak megfelelően képteleneknek nyilvánulnának.

Igen kívánatos volna az e szerinti módosítás már csak azért is, mert a 10—12 fizetéses tűzoltót be lehetne tanítani baleseteknél az első segély nyújtására. Ez által csak az első segélyt el lehetne érni, de hogy arra is mily nagy szükség van, arról a legelső alkalommal meggyőződhetünk.

Mindenképp fel kell emelni tehát a fizetéses tűzoltók számát 4-ről 10—12-re, részint a fenti okokból, részint azért, mert négy ember a nehéz szolgálatot, a munkák jó- és tisztántartását teljesíteni nem képes. Az öntes intézményt pedig már csak azért is be kell hozni, hogy legyen egy szakszerűen kiképezett, a parancsok elismerteskedő 50—80 főből álló olyan legénység, hogy az bármily intézkedéseket keresztül lehessen vinni, mert meggyőztük, hogy tüzeseteknél az oltók úgy dolgoztak, a munkájuk nekik tetszett, hiába mondja egy szakértő, hogy meg amúgy, azt nem, inkább az ellenkezőjét csinálják, ha az önkéntesi intézmény behozatnék, még a rendőrkre és szolgákra sem lenne szükség.

A tervezet 27. §-ában felsorolt szerelvény sem elegendő, az ott említettek közé felveendőek volnának még a következők: 6 drb horoglétra, 2—3 drb tetőlétra, egy szerkezetű, kocsin szabadon álló két emelet magasságú tetőlétra, egy ugróponyva, egy mentőzsák, egy mentőkorona, és egy kis mentő-kocsi, ez utóbbi kettő azért, hogy tüzeseteknél, vagy bárhol bekövetkezendő baleseteknél az első segély megadható legyen.

A legelső szükségletet azonban a telefon-hálózat berendezése képezi, mert ennek segélye nélkül igen nehezen lehet a tűzoltóságnak preventív jellegű tevékenységet eredményt felmutatni, vagyis nagyobb veszélyeknek ideje korán meg elhárítása csak úgy érhető el, ha a kivonulás, az első lépés gyorsan történik meg, ez pedig a jelenlegi rendszertől, vajmi ritkán, talán soha sem történik meg. Ilyképp szervezve, tűzrendészetünk jó alapon fog állani.

Egy fiatal ember csekély szakismeretével megvizsgálta a város jelenlegi tűzoltó-szereit s azokat úgy találta, hogy a régi rómaiaké különb volt. Rossz, elhanyagolt minden szer. A 4. számú fecskendő kivételével a többi semmit sem ér. Vett a város 4 darab fecskendőt, csináltatott hozzá négy lajtót, de egyikkel nem törődött; már pedig ilyen felszereléssel tüzet oltani, nagyobb veszélynek elejét venni, laikusok szerint is teljesen lehetetlen. E szereken kívül van ugyan még a városnak egy dugó-létrája is, a mit szintén tűzoltószerszámmak tart, de meg lehet róla győződve bárki is, hogy annak használata által soha sem fog senki humánus, emberbaráti célt szolgálni, mert az súlyánál fogva nem erre a célra való, azt csak a piktor tudja használni a városháza falának festése alkalmával.

Ily körülmények között csak csodálni lehet, hogy e 30.000 lelket számláló városban nem akadt még olyan ember, ki alaposan, lelkesedéssel utána látott volna az ügynek és sürgette volna a tűzoltóság létrehozatalát, esetleg maga állt volna az ügy élére, mert mindenkinek célja saját vagyontól a veszélytől megoltalmazni.

Egyedüli mozgalmat csak az »Ács és kőműves-szakegylet« csinált e téren azzal, hogy pár év óta e célra fordította táncmulatságainak jövedelmét. Ez arra mutat, hogy alkalmas pillanatot várnak a szervezés keresztülvételére, s ha ez bekövetkezik, megalakítják Czeglédén ez egyetel tisztelt tagjai az önkéntes tűzoltóságot és ha alapszabályait a magyar kir. belügyminiszter jóváhagyta, úgy városunk magisztrátusa sem zárkozhatik el ez intézmény elől semmikép, mert a fent hivatkozott miniszteri rendelet értelmében még annak bizonyos költségeit viselni, illetve annak kiadásaihoz hozzájárulni is tartozik, sőt az egyesület kezdeményezésére be fog szerezni minden szükséges, a kor igényeinek megfelelő szert, ha pedig ezt a város tenni nem akarja, a felsőbb hatóság fogja őt arra szorítani, mert ott belátják az elemek legborzasztóbbja, a tűzvész ellen való legszélesebb körű intézkedéseknek szükséges voltát.

Mivel pedig mindannyiunknak közös célja ez, azért buzdítani kell mindenkit, hogy ez irányú törekvésében bárkinek is segélyére legyen, ezért szeretnénk már az »Ács és kőműves szakegylet« tagjait úgy üdvözölni, mint a »Czeglédi önkéntes tűzoltó-egyesület« tagjait.

Ne hagyja el őket a humánus cél iránti előszeretet, ápolják azt önmagukban tovább is, mert hiszszük, hogy nem rajtuk, de vezető elem hiányán mult az, hogy az önkéntes tűzoltó-egylet városunkban régen meg nem alakulhatott.

Dely F.

HIVATALOS RÉSZ.

Belügyminiszteri rendelet a benzinmotoros cséplőgépek használata tárgyában.

A belügyminiszter 98.629/1901. sz. a. Z. vármegyei tanácsához a következő rendeletet intézte:

»Felterjesztésére a kereskedelemügyi miniszter úrral egyetértőleg értesitem Czimedet, hogy benzinmotoros cséplőgépeket a községekben, csűrökben elhelyezve, amennyiben a szabályrendelet másképen nem intézkedik, akadálytalanul használhatók. A benzinmotorok üzeme ugyanis, minthogy az üzemanyag elégetése teljesen zárt térben történik, az üzemeltetett égéstermékek pedig szikramentesek és nem gyújthatók, közvetlen tűzveszéllyel nem jár. Tűzveszély csakis akkor állhat elő, ha az üzemanyagok raktározásából a raktárhoz nem kellő óvintézkedések nélkül való raktározásból származóan, ennek azonban a lobbanékony anyagok raktározására vonatkozó 2970/1870. sz. belügyminiszteri rendelet előírásainak betartása által elejét lehet venni. Végül értesitem Czimedet, hogy a benzinmotorok kezelése a magyar országainak területén ez idő szerint képesítéshez kötve.«

Jegyzőkönyv.

Felvételett Budapesten, a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségének 1901. évi november hó 9-én tartott ülésén.

Elnök: Óvári Ferencz dr. szöv. alelnök.

Jegyző: Szily József dr., szöv. titkár.

Jelen voltak: Barabás István, Breuer Szilárd, Ecker Sándor, Köhler István, Lukáts Gyula, Markusovszky Béla, Scossa Zoltán, Szabó Gyula és Vida Pál előadók, Bulyovszky Aladár felügyelő bizottsági elnök és Tomcsányi Béla pénztáros.

1. Elnök az ülést megnyitván bejelenti, hogy Kék Lajos dr. elnököt elfoglaltsága akadályozza az ülésen való megjelenésben.

2. Titkár felolvassa az október hó 12-iki ülés jegyzőkönyvét. — A jegyzőkönyvet az elnökség hitelesíti.

3. Elnök bejelenti, hogy a legutóbbi ülés határozata értelmében a tűzoltásnak a községi közigazgatási tanfolyamokon leendő tanítása tárgyában fölterjesztés intézetett a belügyminiszterhez és a tanfolyamok kormánybiztosához,

ki javaslatainkat a legnagyobb jó indulattal fogadta, s azok elfogadását kilátásba is helyezte. Mivel az eddigi megállapodások szerint a tanításnak február hó 1-én meg kell kezdődnie, s a tanfolyamhoz szükséges kézikönyvnek ez ideig meg kell jelenni, szükséges, hogy az elnökség a könyv megírása tekintetében akként intézkedjék, hogy a kéziratok december hó közepéig elkészüljenek. A könyv nyomtatási költségeit ugyan előreláthatólag a kormány fogja viselni, de az ábrák előállításáról, nemkülönben a budapesti tanfolyamon a parallel tanításból folyó költségekről a szövetségnek kellend gondoskodnia.

Az elnökség a jelentésben foglaltakat tudomásul veszi, és egyben elhatározza a következőket: A könyv az országos tűzoltói-szaktanfolyamok tanterve szerint állítandó egybe, még pedig akként, hogy egy-egy óra tananyagára a szövetségi szabályzatok formájában ábrákkal együtt 6 nyomtatott oldal, az egészre pedig 240 oldal essék, mely utóbbtól 24 oldalt a gyakorlati rész vehet igénybe. Az egyes részek megírására az elnökség a következőket kéri föl: Szervezés (24 oldal) Szily József dr., szivattyú-szerek (42 oldal) Köhler István, szivattyúszerek működési zavarai (18 oldal) Lukács Gyula, mászószerek (18 oldal) Breuer Szilárd, vízszerezés (12 oldal) Szily József dr., tűzjelzés (6 oldal) Kállay Imre, tűzrendészet (36 oldal) Markusovszky Béla, építkezés (12 oldal) Breuer Szilárd, taktika (48 oldal) Breuer Szilárd. A gyakorlati rész kidolgozásával megbizsa az elnökség a gyakorlati szabályzat átdolgozásával kiküldött bizottságot s ugyanezt az alelnök elnöklete alatt fölhatalmazza arra, hogy az egyes munkálatok fölött azok elkészülésének sorrendjében bírálatot gyakoroljon, s annak eredményét az elnökségi ülés elé terjeszse. Elvben kimondja végül az ülés, hogy az egyes munkálatokat díjazni fogja, a tiszteletdíj tekintetében azonban később fog határozni, nemkülönben később intézkedik az egyes tanfolyamok előadóinak javaslatba hozatala tárgyában.

4. Elnök aggodalommal tapasztalja, hogy a titkár túl van terhelve teendővel, s habár folyton dolgozik, nem képes a mindinkább szaporodó munkát elvégezni, miért is intézkedést kér arra, hogy a titkárnak segítség adassék.

Tomcsányi Béla pénztáros kijelenti, hogy készségesen vállalkozik a titkár segítésére. Pénztáros kijelentését az elnökség tudomásul veszi.

5. Vida Pál tekintettel arra, hogy a tervbe vett szakkönyvet december hó 15-ig meg kell írni, kérdé, vajjon a gyakorlati szabályzat átdolgozásával a kiküldött bizottság addig elkészül-e?

Szily József dr., mint a bizottság elnöke jelenti, hogy a bizottság már ismételtan tanácskozott, az egységes fecskeendő alakját megállapította, a szerelés mikéntjére nézve a tárgyalások folyamatban vannak. Míhelyt ezek befejezettek, a bizottság megállapodásait hozzájárulás végett az elnökség elé terjeszti. — A jelentést az elnökség tudomásul veszi és elhatározza, hogy a Köhler István által a bizottság részéről megállapított követelmények szerint elkészített fecskeendő november 10-én délelőtt 1/2 11 órakor a tűzoltólaktanyában megtekinti.

6. A csákvári testület bejelenti, hogy a kerület orsz. képviselőjét felkérte arra, hogy az országos tűzoltó-szövetségnek a tűzrendészeti törvény megalkotása és a biztosító-társaságoknak tűzoltói célokra leendő megadózatása iránt indított mozgalmát támogassa. Egyben kéri a szövetséget, hogy a tagtestületeket hasonló tevékenységre serkentse. Tekintettel arra, hogy a szövetség elnöksége a tagtestületeket a jelzett irányban való munkálkodásra már hónapokkal ezelőtt fölhívta, újabb fölhívás kibocsátását az elnökség ez idő szerint szükségesnek nem tartja.

7. Titkár felolvassa a kassai testület parancsnokságának a testületnek a szövetségi elnökség által történt mellőztetését panaszló levelét. Elnök és titkár fölvilágosításai után elhatározza az elnökség, hogy a kassai testületet átirat-

ban világosítja föl arról, hogy a mellőzés szándéka eszátalán fönn nem forgott.

8. Titkár jelentést tesz az Imre György alcsuthi tölto által szerkesztett, s az elnökséghez véleménynyilvánít végett bemutatott tömlőkötő-szerkezet gyakorlati kipróbásáról. E szerint a Scserbovszky Szaniszló székesfővári főparancsnok, Janicsek Andor tűzfelügyelő, Breuer Szilárd és Lukács Gyula előadók, nemkülönben titkár jelenléteb kipróbált szerkezet azon céljának, hogy a víz nyomás alá levő tömlők apróbb lyukain ki ne áramolhasson, nem felmeg. Jelenti egyuttal, hogy Imre Györgynek a kellő fölvilágosításokat már előszóval megadta, s a készülékek magával is vitte. A jelentést az elnökség tudomásul veszi.

9. Esztergom vármegye tűzrendészeti szabályrende tére a titkár által előterjesztett javaslatok értelmében ter meg az elnökség véleményes jelentését a belügyminis teriumhoz.

10. Alsó-Fehérvármegye tűzrendészeti szabályrende tére titkár javaslataihoz képest ad véleményt az elnökség a belügyminis teriumnak.

11. Breuer Szilárd a benzin, petróleum stb. motor terjedésével kapcsolatos veszedelmekre való utalással ind ványozza, hogy a belügyminis teriumhoz a motorok kezel szabályainak megállapítása tárgyában fölirat intéztessék.

Köhler István felszólalására az elnökség a javaslatb oly módosítással járul hozzá, hogy a motorok kezeléséh nem »képesített«, hanem teendőkre kellőképen »kitanítot egyének alkalmazását javasolja akként, hogy a kitanítás : csak az ipariskolákban. hanem egyuttal a gazdasági és föl műves iskolákban is eszközöltessék.

12. Breuer Szilárd felolvassa a katonaságnak a tölto teendőkbén való rendszeres kiképzését célzó ind ványát. Többek hozzászólása után az elnökség az indítván magáévá teszi és elhatározza, hogy annak érdekében hadügyi és honvédelmi minis teriumokhoz fölterjesztés: tette s a kiképzéshez szükséges kézikönyvnek magyar nyelvű megírásáról való gondoskodást magára vállalja.

13. A legközelebbi elnökségi ülést az elnökség decembe ber hó 21-ikére tűzi ki, mire az ülés esti 1/2 7 órak véget ért. Kmf.

Óvári Ferencz dr.,
elnök.

Szily József dr.,
jegyző.

Jegyzőkönyv.

Felvételett Budapesten, a magyarországi tűzoltó-testület segélyző-szövetsége igazgató-választmányának 1901. évi november hó 9-én esti fél 7 órakor tartott ülésén.

Elnök: Szabó Gyula alelnök.

Jegyző: Szily József dr. titkár.

Jelen voltak: Bulyovszky Aladár, Ecker Sándor, Óvári Ferencz dr. és Vida Pál választmányi tagok és Tomcsányi Béla pénztáros.

1. Elnök az ülést megnyitván, titkár előterjeszti: lévai önkéntes tűzoltó-testület parancsnokságának néhai Jász János tűzoltó hátramaradottjainak segélyezése iránt beadó kérvényét.

Tekintettel arra, hogy Jakab János halála kimutató hatólag nem függ össze a tűzoltói szolgálattal, kimondja a választmány, hogy ez esetben a segélyre igényt támasztani rem lehet. Mégis tekintettel nevezett hosszú szolgálatára és arra, hogy hátrahagyott özvegye 5 gyermekével a segély: nagyon is reászorul, kivételesen kegy útján 50 korona segély engedélyez a szövetség pénztárából.

2. A szeptember hó 14-iki ülés jegyzőkönyvét a választmány észrevétel nélkül hitelesíti.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést esti 1/2 7 órakor berekeszti. Kmf.

Szabó Gyula,
elnök.

Szily József dr.,
jegyző.

tehessenek, hetenkint szombaton délután 3--4-ig gyakorlat tartatik, a melyen is mindenki, ki abba a csoportba tartozik, pontosan megjelenni tartozik. A ki a gyakorlatról elmarad, a gyakorlaton fegyelmetlen magaviseletet tanusit, társait bujtogatja, avagy lebeszéli, hogy ez által azok kedvöket veszítsék, szigoru pénzbüntetéssel, esetleg a gyárból való rögtöni elbocsátással büntettetik.

28. Ezen szabályok magyar, német és tót, illetve ruthén nyelven mindenki által olvashatólag kifüggesztetnek az abban foglaltakat mindenkinek szigoru kötelesség tüzetesen betartani.

29. A jelen szabályok bármely pontjának be nem tartása megdorgálást, pénzbüntetést, esetleg rögtöni elbocsátást von maga után.

Kállay Imre.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

A berlini kiállítás.

II.

Ama statisztikai adatok közül, melyek különösebb figyelmünkre tarthatnak számot, álljanak itt még a következők:

Az összes német tűzoltóságoknak (26.064) csaknem fele (12.299) Bajorország területén működik, a hol 470 lakosra jut egy tűzoltó. Ellenben Pomerániában és általában Poroszország keleti részében csak minden 20--30-ezredik ember tűzoltó. Szászországban is sok falunak, sőt néhány kisebb városnak sincs még megfelelő tűzoltósága. Közepes helyet foglal el Württemberg királyság és Schleswig-Holstein, a hol minden 1000--2000-ik lakos tűzoltó. Berlin tehát, mely ötven évvel ezelőtt az első német hivatalos tűzoltóságot szervezte, semmi ráhatással sem volt a maga környékére. Ellenben, a hol a fővárosok, mint München, Stuttgart stb. eredetileg önkéntes tűzoltóságokat alapítottak, ott maga az intézmény kiterjedtebb mértékben prosperált a vidéken is.

A szervezett német tűzoltóságok kötelékébe 1 millió 452 ezer ember tartozik, a kiknek 100 ezer hydrans, 45 ezer fecskendő és 3 millió méter tömlő áll rendelkezésükre.

Poroszországban átlag évenként 26.192 házban fordul elő tüzeset, minden millió lakosra tehát 666 tűz esik és évenként 60--100 millió márkát tesz ki az okozott kár. Szászország a maga 3 millió 800 ezer lakosával évenként 18 millió márka kárt szenved a tűz pusztításai következtében. Berlinben, a hol mult évben 1734 tüzeset, köztük 104 nagy tűz (6%) és 174 közepes tűz (16%) fordult elő, ezer ház közül minden 58-ikat fenyegeti a tűz.

Az országos tűzoltó-szövetség eszméje Württemberg királyságból indult ki, a hol 1854-ben Ulm városában tartották meg az első német Feuerwehrtagot. Maga a szövetség megalapítása azonban csak 1862-ben, az ötödik ilyen összejövetel alkalmával Augsburgban lett határozattá, melyet követőleg az első országos szövetség de facto 1863-ban szerveztetett Württembergben. Ma 31 a német országos szövetségek száma. Ausztria németeklakta tartományaiban ilyen szövetség 8 van s ennek a $31 + 8 = 39$ szövetségnek elnökei képezik a német tűzoltóságok központi választmányát. Ausztria német tűzoltói tehát már beolvadtak nagy Németországba!

Az első tűzoltószerek-kiállítást a 6-ik Feuerwehrtag alkalmával Leipzigban rendezték. Hogy azonban a leipzig első német kiállítástól a berlini idei nemzetközi kiállításig ugy a tűzoltóintézmény fejlődésében, mint magában a kiállítások rendezésében is mekkora haladás mutatkozik, az legjobban megítélhető abból a körülményből, hogy ámbár Berlinben is minden gyáros kiállította a saját legújabb gyártmányát s a tömérdek szerek és felszerelési tárgyak között minden megtalálható volt, a szó teljes értelmében egész az ostorhegyig (a Gb. Alvers berlini cég a maga speczialis ostoraiival szerepelt), mégis ma a kiállításnak nem ez volt a legmegkapóbb és a legbecsesebb tanulságokkal kinálkozó része. Leipzigban még kizárólag a tűzoltószergyárosok domináltak a helyzetet; Berlinben a tűzoltói hiva-

tásnak élő parancsnokságok kiállítása és a szövetségi elnökök táblázatai a praedominálók; a tűzbiztonság és megelőző tűzrendészet körébe vágó berendezések pedig, melyekről a leipzig kiállítók még nem is álmodtak, nem keresztültvitt intézkedések és a kipróbálás stádiumában áll messze kiható újítások képében kötötték le a szemlélő tetszés érdeklődését.

A szelepek elhelyezésének módja és milyensége, me még egy évtizeddel ezelőtt is oly hatalmas hullámokat vert, ma már a hasznavehetőségükre nézve gyakorlatilag kipróbált szerek és alkatrészek versenyében másodrangú kérdésvivőjára sülyedt. Ma az újítások terén a gyárosok is abbahagyják a versengést, hogy melyik tudja tökéletesebben s a gyakorlatban jobban beváló módon az ember uralma alá hajtja az elementaris erőket.

Nemrég még kizárólag csak a gőz volt az, mely az emberi és állati erő pótlására, helyettesítésére felhasználható volt, ma már a petroleum- és a benzínmotor, az elektromosság, a sűrített levegő és a cseppfolyós szén-sav épp oly mértékben nyernek alkalmazást hajtóerő gyanánt, mint a gőz. És nemcsak a fecskendők működtetésénél, hanem a toló- és létrák szerelése közben, sőt a szerek tovaszállításánál is.

Mióta pedig minus 185 C foknyi hidegben a levegő is sikerült cseppfolyóssá változtatni s ebből a levegőből 20%-át képező élelyt (Oxygenium) előállítani, azóta nemcsak az kezd bebizonyosodni, a mit az oxygenium jelent, hanem a Pristley, ezelőtt 150 évvel mondott, hogy "először" az idő, a mikor az élely divatcikké lesz! hanem az is elhatározható, hogy nemsokára a mentőállomásokon kívül a rendőrszobákon is ingyen rendelkezésre fog állni az élely, hogy szénéleg, légszesz stb. mérgezéseknél alkalmazásba vétele. A nevesebb tűzoltóságok szerkocsijáról már ma se hiányzik az oxygeniumos palaczk.

A haladás a 25 év előtt használt füstálarcztól Giersberg-féle önműködő redukciós szeleppel ellátott élelyes palaczkokig igazán meglepő. A kettő közt nem sokkal kisebb a különbség, mint a minő mutatkozik a kiállítás volt ama 2 fecskendő között, a melyek egyike 1729-ben való és még kerekkel nélküli, míg a másik már automotó gőzfecskendő. Az előbbi, melyet Károly Frigyes, Holsteiner hercege, utazásai közben magával vitetett, hogy mindenütt a hol megszállt, készenlétebe helyeztesse azt, egyszerű faszék, rény, egy nyomókarral, de már légkazánnal. A szekrény közepe fölé két oldalról megerősített rúd segítségével kényelmesen ember vállra kapva vihette azt egyik helyről a másikra. Az automotó gőzfecskendő pedig a bautzeni gyárnak egy példányként 2000 liter vizet szállító géppóriása, mely a magyarok erejéből, illetve saját gőzével tovaszárguldozni is képes.

Általában a tűzoltói széripar terén, modern irányú újítások tekintetében, quantitative is legelső helyen a bautzeni részvénytársaság (előbb Busch) gépgyárát kell megemlítenünk. Ennek a szászországi cégnek (Hamburgban van gyártelepe) a kiállítása, külön fészer alatt, egymagában akkora területet foglalt el, mint a mekkorát a magyar országos szövetség VI-ik közgyűlése alkalmából Zalaegerszegben 1882-ben rendezett kiállítás igényelt. Nem hiába a Wagenbauanstalt szállította a berlini és a hamburgi tűzoltóság összes (8 + 28) gőzfecskendőjét, de ezuttal is eg-

többet állított ki ezekből a gépkolosszusokból, mint annyi többi kiállító együttvéve. A kiállított fecskendőkről azonban itt hely szűke miatt szólhatván elég részletességgel, fentartjuk azt a »Tűzoltói Lapok Almanachja« számára, mely az »Élet és Halál« mellékletkép fog megjelenni. Annyit azonban itt is konstatálhatunk, hogy a véletlen, mely azt magával, hogy hazai szergyárosaink produktumai egy sem szerepelt a Berlinben kiállítottak sorában, természetesen sajnálatos marad. Nemcsak azért, hogy így ország egy kategóriába került Romániával és Szerbiával, melyek távolmaradásukkal tűntek ki, hanem főleg azért, mert a mi billenő szerkezetű fecskendőink, melyek, mert a kerekről lemozdíthatók, mozdony lett a mi is bátran kiállják a versenyt akármelyik kocsi-, vagynevezett kézerővel hajtott fecskendőjével a külföldi. Szelepeink, különösen ha az ajtós szelepeket vesztve, határozottan célszerűbbek a Németországban túlságos mértékben elterjedt gombaalku (Kegelsitz-Ventile) szelepeknél, mert a gombaszelep inkább csak gőzelzárnak, de kézfecskendőknél nem megfelelő. Szabatosan félsúlyúre ugyanis, a minőnek lennie kellene, nem igen lehet, a gomba szára pedig vagy szorososan illik a más szelep kiálló peczkére és ekkor könnyen megszorul, lazán ül egymáson a két szelep, akkor meg a száruk el lehet el.

A szelepek hozzáférhetőségére nézve csaknem annyit láttunk kivételben, a hány szivattyugyár résztvevő kiállításán és természetesen mindegyik a magáét a legtökéletesebbnek. Erre a kérdésre, bár az nálunk nem meglehetősen superfetált, alkalmmilag visszatérünk. Itt sem hagyhatjuk azonban megemlítés nélkül a Bikkers et Zoon régi rotterdami cégét, mely valamennyi fecskendőgyártástól eltérően annak a felfogásnak a vallója, hogy a szelepeket nem is szabad könnyen hozzáférhetővé tenni, mert ha azokat a tűzoltók minden pillanatban hozzáférhetik, úgy rövid idő alatt okvetetlenül el is romlik az eszköz. A szelepek Bikkers et Zoon szerint olyan részei a fecskendőnek, mint a szív az emberi testnek. A jól kell nekik működniök, vagy ha hibásan működnek, vissza velök az ő megteremtőjükhöz — a gyárhoz. Aki ki nem tud fecskendőt gyártani, az ne babráljon a szelepekkel, mert a legkitünőbb tűzoltó is csak művelt laikus lehet a fecskendőgyártás terén. Tud praktikus tanácsokat a fecskendő tartozékainak miként való elrendezésére, de a kifogástalan működőképességet garantáló konzervatív és ennek legfőbb alkatrésze, a szelep — maradjon kizárólag a fecskendő készíteni tudó mesterek gondja. A konzervatív és ez a 100 évnél régebbi rotterdami cég konzervatív módon megmaradt rajta. A fecskendőjén a szelepek a hengerek és a légkazánok vannak elhelyezve, melyeket előbb le kell csavarnunk a gyűjtről, ha a szelepekhez akarunk hozzáférni.

Egyébként sem a szivattyumű elrendezése, sem a csatlakozások áttétele, sem a kocsiszerkezet gracilitása tekintetben utánozni való nem kínálkozott. Legfeljebb a nyomóerő felerősítési módja, a szivótműk elhelyezése, meg a csatlakozások alkalmazott javítások szivlelendők meg. Az a tény, mely a csuklós tengelyen nyugvó (Schwenkachsen-spritze) szerkezetet átbillenthetővé és így a fecskendő ember általi szerelhetővé teszi, tetszetős ugyan, a német megkapja, leköti, — hanem először csak 80 mmes szelekkel láttunk ilyen átbillenthető fecskendőket és máskor szerelnők azt előbb hepehupás úton kipróbálni.

Feltűnő volt az is, hogy a német gyárosok szivattyumű méter a szivómélység határa. Hogy ennél mélyebbről fecskendőt nem konstruálnak, ennek oka szerintük a szerkezeti, különben rég ismert tény, hogy igen mélyre csak igen kicsi károsítással bíró fecskendők képezhetők. Az igen kis károsítást azonban csupán egy ideális álla-

potnak a megközelítése, de a gyakorlati kivitelben hátrányokkal bír. Így nevezetesen szűkebb lesz a gép kanálisa, kisebbek a keresztmetszetek, ezek következtében pedig a haladó víz útjában torlódások támadnak és a nagyobb sebességgel való mozgásra kényszerített vízoszlop el is szakad.

A gőzfecskendők külföldön is jobbára hegesztett kazánal bírnak. Ez kisebb súly mellett biztosabb üzemeltetést lehetővé tesz, mint a szövegcselt. Redukciós szelepek ezeknek is van; a szivóteréből valamennyinél lehet táplálni a kazánt. A manometerek akképp vannak elhelyezve, hogy úgy a kazánbeli, mint a légüstbeli nyomást oldalról is, hátulról is egytormán le lehet olvasni. A külföldi gőzfecskendők azonban, legalább a kiállítottak, csaknem kivétel nélkül álló hengerekkel bírnak, a mely elrendezés állítólag csekélyebb rázkódást okoz és valamennyin ott találtuk a löketségmutatót, de ez meg inkább csak kényelmi szempont. Ellenben a kocsiakozat nehézségével teljesen elűt a mi szemre is tetszetős és mégis megbízható kocsiszerkezetünktől. Hiába, az első kocsi (Kutsche) Magyarországon Kócson (Komárommegye) készült! S még egy nagy eltérést vettünk észre a mieinktől, jobbára valamennyi 0, illetve 0—3 méter szivómélységre van szerkesztve. A hazai gőzfecskendők tudvalevőleg mélyebbről is képesek felszívni a vizet, bár az is igaz, hogy ebbe a helyzetbe nálunk is igen ritkán kerülnek.

Öt gőzfecskendőt felfűtve is megfigyeltünk. Működésük közben tett észleleteinket más alkalomra hagyva, ezúttal csak azt jegyezzük meg, hogy a berliniek gőzfecskendői a megszokottnál nagyobb ütődéseket hallatnak és rendkívüli átmelegedést is tapasztaltunk rajtuk; gazdaságosan pedig egyik gépjök sem dolgozott. Ellenben a *stokholmi* Ludwigsbergs-féle nyugodt járású, szinte meg se rázkódik és bámulatatosan tartja a gőzt, minél fogva igen kevés tüzelőanyagot fogyaszt. Akaratlanul is eszünkbe juttatta, hogy a New-Yorkban 1840-ben alkalmazott első gőzfecskendő konstruálójá, Erikson, szintén svéd származású volt. A bautzeni gyár háromhengeres, perccenként 5000 liter vizet s 50 mmes lövékével 86 m. sugarat adó gépkolosszusán *compound* szerkezetet találtunk, a mit gőzfecskendőn alkalmazva ezelőtt soha s más gyárhozál itt sem láttunk, de a 120 lóerőnek megfelelő teljesítmény ilyen szerkezet nélkül nem is volna lehető. Legügyetlenebb volt a *moszkvai* gyáros gőzfecskendője.

A *lévái*par terén azonban kénytelenek vagyunk konstatálni, hogy Németországgal egy napon nem is említhetünk; itt abszolúte versenyképtelenek vagyunk. Vigasztalásunkra csupán az szolgálhat, hogy e tekintetben a többi kulturállam is hasonló helyzetben van. Még Olaszország is, mely pedig Milanóban igen régi, jóhírnevű léváiagyárral, a *Porta* Páléval rendelkezik, határozottan el van maradva.

Németországban a feltétlenül legelő haladó ulmi *Magirus* és a biberachi *Lieb* két ismert cégen kívül a nürnbergi *Braun*, a kölni *Hönig*, sőt még a cüstrini *Ewald* is igen számbavehető fokán állanak a léváiagyártás tökélyének, nem is szólva a *Schappler*-féle teleszkop-léváiáról, mely szintén német tűzoltóparancsnok találmánya és a frankfurti *Fries et Sohn* cég gyártmánya, meg azokról a többi cégekről, a melyek közül minden apró német állam területén található nem is egyet, de egynehányat. A nürnbergi *Johan Christian Braun* cég balance-léváiája különösebben is megérdemli a felemlítést, mert szép kivitelén kívül megvan az a nagy előnye, hogy egy ember által könnyen szerelhető.

Az az egykaru mászólévái, melyet mi valamikor a leipzig mintá után csináltattunk, a német tűzoltóságoknál ma már alig található. Minthogy pedig a francziák sem használják, az olaszoknak is másfajta léváijuk van, merev

*) A mult számban említettük, hogy Franciaország, Angolország és Amerika fecskendőgyárosai Berlinben nem valának képviselve. A Szerk-

ragaszkodásunkkal az eredeti mintához, szinte ósdi speciálistákká lettünk a mászólétráinkkal. Külföldön csaknem mindenütt a kétkaru (egy- vagy kéthorgu) létra van elfogadva. A jobban elterjedt a kétkaru-egyhorgu; ezt használják a berliniek is, a káknél ez az egy horog a második foknál kezdődő vasalásnak a folytatása. Némely tűzoltóságnál a két kar végétől a létra közepe felé hajlított vasalásból nyulik ki a horog olyképp, hogy az összehajlás szöglet alatt, avagy félgömbölyű alakban történik. A berliniek mászólétrája $4\frac{1}{2}$ méter hosszú, 12 kgr. nehéz s a fokokon keresztül, a létra két karja mentén belől, erős drótszál fut végig. Ha a fa eltörik is, a nehezebben szakadó sodrony még mindig nem engedí szétetni a létrát. A legfelső két fok (melyek közül az egyiknek neve *Stehsprosse*) vaspálczával erősített. Tizenegy fok egyforma távolságban áll egymástól, a 12-ik (a legfelső) ellenben csak $\frac{1}{2}$ távolságra van s minthogy sohasem szabad rálépni és voltaképpen inkább csak a vasalás támaszául szolgál, nem is számít.

Egyébként közönséges mászólétráitól eltekintve, Berlin létrák dolgában meglehetősen el van maradva. S hogy éppen a német birodalom fővárosában, a legrégebb német hivatásos tűzoltóság birtokában találni ezeket a legkevésbé ügyes létrákat, azt — tekintve a németországi létraipar említett nagy fejlettségét — el sem hinné az ember, ha épp a kiállításán kinálkozó összehasonlítás révén alkalom nem nyílt volna erről meggyőződést szerezni. Tolólétrájuk a Hönig-féle kölni tornyos létra, melynek csak a stabilitása kifogástalan, de a szerelése sem gyorsaság, sem könnyűség dolgában meg sem közelíti a modern tolólétrákat. Apróbb létráik sorából hiányzik az angol dugólétra. Saját külön dugólétrájuk négyrétű, otrombán vaskos, kezelése nehézkes; egyetlen előnye, hogy állványlétra gyanánt is lehet használni, a mi menyezetterendák kibontásánál nem megvetendő. Csuklós létrájuk (Klappleiter) a legénység körében nagy kedveltségnek örvend, de túlhosszu volta miatt ezzel sem igen lehet valami ügyesen manipulálni és a fokok csuklós izesülése megbízhatóság dolgában is hagy fenn kívánni valót.

Kérdésemre, hogy miért nem fogadják el ők is a páratlan angol dugólétrát, a felelet ekképp hangzott: »Unmöglich! Die ist doch — enjtsch!« És még mirőlünk mondja a világ, hogy sovíniszták vagyunk?!

(Folyt következik.)

A székesfővárosi tűzkárbiztosító intézet felállítása és a tűzoltási járulékok rendszerezése tárgyában

a pénzügyi és gazdasági ügyosztály 1898. okt. 19-én kelt s a székesfővárosi tanácshoz intézett előterjesztése.

Tekintetes Tanács!

A székesfővárosnak a tűzoltói intézmény fentartása és fejlesztése érdekében hozott s mindinkább súlyosbodó áldozatai már régóta különböző eszméket és javaslatokat hoztak felszínre, a melyek célja főképpen az volt, hogy a tűzoltási kiadásoknak legalább részleges fedezésére valamely alkalmas bevételi forrás nyitassék.

Tekintettel arra, hogy a tűzoltási intézmény tökéletesítése minden körülmények között befolyással bír a biztosító-intézetek által megtérítendő tűzkárok apasztására, mindenekelőtt oly irányú javaslatok kerültek tárgyalás alá, a melyek célja volt a biztosító-intézeteket a tűzoltási kiadásokhoz való hozzájárulásba bevonni. Miután pedig a most említett tárgyalások eredményre nem vezettek, több oldalról felvetették a városi biztosító-intézet felállításának eszméjét. Daczára annak, hogy hosszadalmas tárgyalások

után 1892-ben a közgyűlés mindkét irányban megszűnt a további tárgyalásokat, az utóbbi években, főleg pedig utóbb, a mikor a tűzoltói személyzet szaporítása és fésének rendezése került napirendre, ismét szőnyegre került a biztosító-intézetek hozzájárulásának, mint a v. biztosító-intézet felállításának kérdése. Hogy ezen in 25 év óta huzódó kérdés valahára végleges döntés kerüljön, szükségesnek tartottuk, az egész tárgyalás főmát részletesen ismertetni s azután a rendelkezésünkre adatok alapján előadni, hogy a biztosító-intézeteknek a kártérítési kiadások fedezéséhez való bevonása, valamint a városi tűzkárbiztosítás intézménye a külföldön hol van elterjedve s miképp van szervezve.

Ezek előrebocsátása után részletes indokolás megfogjuk idevonatkozó javaslatainkat előterjeszteni.

Közvetlenül a főváros egyesítése előtt, a mi 1873-ban gróf Széchenyi Ödön Pest városi tűzoltó-lőparancsnok előterjesztést tett a tűzoltói személyzet szaporítására, a tűzoltóügyi bizottság és a tanács előterjesztés alapján Pest város közgyűlése 1874. évi január hó 1-én a kért személyzet szaporítást (nevezetesen egy segéd két őrparancsnoki, egy csővezetői és kilenc mászó szervezését) engedélyezte, egyszersmind azon indokolta, hogy a napról-napra szaporodó tűzoltói kiadások viseléséhez a biztosító-intézetek, daczára a többszörös felszólításnak, járulni vonakodtak, a közgyűlés Tavaszgy Endre képviselőnek az önbiztosítási intézményre vonatkozó iradványát helyeselte, s ezen kérdés tárgyalására Weisz Bernát elnöke alatt Gerlóczy Károly tanácsnok, továbbá Cs. János, Havas Ignác, Matolay Elek, Nádosy György, Ger Ignác, Tavaszgy Endre és Weber Jánosból álló bizottságot küldött ki. Utóbb 1874-ben ez a bizottság Weisz Bernát elnök előterjesztése alapján a dunajbányászati bizottsági tagok közül Ribáry József, Vég Ignác, Ostoros Mihály, Veninger Ferencz és Scheich Károlylyal, azonkívül a számvevővel és a statisztikai hivatal igazgatójával kiküldetett.

Minthogy az ezt követő év alatt a kiküldött bizottság jelentését be nem terjesztette, az 1874. évi kért előirányzat tárgyalása alkalmával a pénzügyi és gazdasági bizottság a tűzoltási kiadásokra vonatkozó költségvetés fejezetnél megjegyezte, hogy a tűzkár elleni biztosító-intézetek, melyek a tűzoltóintézmény folytán legtöbb előny részesülnek, felhívandók lennének, miszerint a tűzoltási költségek viseléséhez szintén járuljanak; egyszersmind említette a bizottság azt is, hogy a kölcsönös biztosítási eszméjének keresztülvitele életbeléptetése céljából kiküldött bizottság eljárása eredményéről jelentést nem tett; a lottó tehát a közgyűlésnek, hogy ezen ügy felelevenítésére a kellő intézkedések megtéteszenek.

A közgyűlés az 1874. évi költségvetés előirányzat tárgyalása alkalmával a tanácsnak azon jelenését, hogy a kölcsönös biztosítás eszméjének életbeléptetése iránt tett iradvány tárgyalása alatt áll, tudomásul vette; minthogy pedig a tetemes összegbe kerülő tűzoltó-intézmény sikerdús megvalósítása folytán a tűzkár elleni biztosító-intézetek nagy előnyben részesülnek, — felhívta a tanács figyelmét ezen intézeteknek a tűzoltási költségek viseléséhez való bevonására.

A tanács ennek folytán felhívta Weisz Bernát tagot, miszerint a kiküldött bizottság tanácskozásait lehetőleg siettetvén, egyúttal a bizottság figyelmét oda terjesztette ki, hogy a tűzkár elleni biztosító-intézetek a tűzoltási költségek viseléséhez hozzájáruljanak.

Ezen kiküldött bizottság működéséről semmi adat nem maradt. Úgy látszik, nem is történt ezen ügyben semmi előmozdítás, mert az 1881. évi költségvetés tárgyalása alkalmával a közgyűlés jelentést kívánt a tanácsától, hogy a bizottságból áll a kiküldött bizottság. Miután pedig időközben a kiküldött bizottság tagjai közül többen elhaltak, mások pedig megszűntek a törvényhatósági bizottság tagjai lenni, a k

ülés 1881. évi február hó 3-án és 4-én kelt határozatára a bizottságot ujonnan következőkép alakította meg:

Elnök: Kada Mihály alpolgármester. Tagok: Horváth János tanácsnok, Weisz Bernát, Havas Ignác, Matolay János, Nádossy György, Tavasz Endre, Weber János, Végh János, Scheich Károly, Stern Adolf, Mátyus Anasztáz, Házán Ferencz, Fuchs Gusztáv és Légrády Károly. Jegyző: Huska Alajos tanácsjegyző.

Ezen alkalommal egyszersmind felhívta a közgyűlés a bizottságot, hogy a tűzkár elleni önbiztosítás kérdésében legelőször a pénzügyi és javadalmi albizottság útján a pénzügyi és gazdasági bizottságnak adatott ki.

A tanács 1881. évi május hó 24-én megkereste Prága város tanácsát, hogy a város által létesített és fentartott önbiztosítási intézmény kérdésére vonatkozólag rendelkezése álló összes adatokat közölje. Ezen megkeresésnek Prága város tanácsa már 1881. évi július hó 9-én érkezett átirattal eleget tett, a prágai városi önbiztosító-intézet alapszabályait és 1880. évi zárószámadását megküldötte.

Ezután a kiküldött bizottság egyik tagja, Stern Adolf, kérdést bővebb tanulmányozás tárgyává tette és a bizottság elnökének felkérésére nézeteit egy 1882. évi október 1-én kelt emlékiratban részletesen kifejtette. Ezen emlékirat szerint leghelyesebb lenne a tűzkárbiztosításokra a fővárosban egy külön törvényhatósági szövetkezetet létesíteni, mely kizárólagossági joggal ruháztatik fel. Minthogy azonban az emlékirat szerint a biztosítási üzlet gyakorlásának értelmű korlátozása a kormánynál s a törvényhozó testületnél nehezen lenne keresztülvihető, azon indítványt terjesztett elő, hogy a tanács tegye magát érintkezésbe a Budapesten létező tűzkárbiztosító intézetekkel és szólítsa fel azokat, hogy járuljanak vagy együttesen, vagy minden társulat ön egy tetemes évi összeggel a tűzoltási intézmény fenntartásához; a mennyiben pedig eme felhívás eredményre nem vezetne, a Budapesten telepes önbiztosító-társulatok országos törvény által köteleztessenek arra, hogy a Budapestben közölt tűzkárbiztosítások után elért bruttó nyereség 5%-át a fővárosi tűzörség fenntartása és fejlesztésére a fővárosi pénztárába szolgáltatassák.

Ez emlékirat beterjesztése után végre 1885. évi november hó 18-án ült össze a kiküldött bizottság Kada Mihály alpolgármester elnöke alatt, a mely ülésen részt vettek Fuchs Gusztáv, Nádossy György, Preuszner József, Stern Adolf és Weisz Bernát fővárosi bizottsági tagok és szilvievs János tanácsjegyző. A bizottságny tanácskozási alapjául a Stern-féle emlékirat szolgált s az abban foglaltakat a bizottságny mindenben magáévá tette s kimutatta, hogy tekintettel a tűzoltási kiadások folytonos növekedésére, fokozottabb mérvben előállott a szükségességek, hogy ha már a kérdés gyökeres megoldása rövid idő múlva el nem érhető, legalább a kitűzött közelebbi cél, azaz a fővárosra nehezedő teher könnyítése, mielőbb valóra jöjjön. A bizottságny elvben helyeselte az emlékiratban keltetett amaz eszmét, hogy a kérdés legcélszerűbb megoldása volna a tűzkárbiztosításnak a községi igazgatás keretében való beillesztése s illetőleg egy kizárólagos joggal rendelkező városi tűzkárbiztosító intézet felállítása. Miután ezen indítvány a törvényhozás útján való keresztülvitelét a bizottságny sem tartotta az idő szerint elérhetőnek s tekintettel arra, hogy a tűzkárbiztosítás ügyének törvényhozási úton való rendezése azon időben anket-tanácskozás tárgyát képezte, a bizottságny ezen tanácskozási eredményét bevádónak tartotta. Másrészt azonban a bizottságny kétségbeesés nélkül tartván, hogy a tűzkárbiztosító-intézeteknek a tűzoltási kiadások viseléséhez a tűzoltási intézményből reájuk jutó előnyöknek megfelelő mérvben való hozzájárulása szükséges és méltányosan követelhető, hozzájárult az emlékiratban kifejtett abbéli javaslatához, hogy a tűzkárbiztosító-intézetek önkéntes hozzájárulásra szólíttassanak fel, a menny-

nyiben pedig ezen felhívás kellő eredménnyel nem járna a biztosító-intézetek hozzájárulása a törvényhozás útján eszközöltessék ki, még pedig bruttónyereségüknek legalább 5%-erejéig.

A kiküldött bizottságny most ismertett előterjesztése először a pénzügyi és javadalmi albizottságny útján a pénzügyi és gazdasági bizottságnynak adatott ki.

A pénzügyi és javadalmi albizottságny 1886. évi április 3-án tartott üléséből tett jelentése szerint maga is azon meggyőződésben van, hogy a tűzoltói intézmény üdvös működésével első sorban a fővárosban telepes önbiztosító-társaságok érdekeit szolgálja s illetőleg mozdítja elő, igen méltányos lenne tehát, ha ezen társaságok alkalmas eszközökkel oda kényszeríthetők lennének, hogy az intézménynek eddig kizárólagosan a főváros által viselt fenntartási költségeihez évi üzleti eredményeikhez képest hozzájáruljanak. Ennek elérése céljából az albizottságny javasolja, hogy a fővárosban telepes önbiztosító-intézetek igazgatóságai indokolt megkeresvényekben nyilatkozattételekre szólíttassanak fel s a mennyiben ez eredményre nem vezetne — a kiküldött bizottságny javaslatának elfogadásával — a kormány fekérendő lenne törvényhozási intézkedés útján oda hatni, hogy a biztosító-intézetek a fővárosi tűzoltó-intézmény fenntartási költségeihez évi üzleti eredményük tiszta haszna után számítandó 5%-nyi hozzájárulásra köteleztessenek.

A pénzügyi és gazdasági bizottságny 1886. évi május 11-én kelt jelentése szerint ezen javaslatot elvben helyeselte, előzőleg azonban a jogügyi bizottságny véleményét kívánta meghallgatni arra nézve, vajjon a biztosító-intézetek kötelezhető-e arra, hogy a fővárosi tűzoltási kiadásaihoz bizonyos mérvben hozzájáruljanak.

A jogügyi bizottságny 1886. évi október hó 5-én kelt jelentésében a feltett kérdésre azt válaszolta, hogy a biztosító-intézetek egyszerű határozattal nem kötelezhetőek arra, hogy a fővárosi tűzoltási kiadásaihoz bizonyos mérvben hozzájáruljanak; az 1872. évi XXXVI. t.-cz. 10. §-a azonban megengedi azt, hogy a főváros köztvetett államadóokra is vehet pótdadót, a városban s annak területén illetékeket, helypénzeket, vámokat szedhet s az állam által igénybe vett új adókat hozhat be. Az idézett törvényszakasz a főváros e jogának gyakorlását kormányi jóváhagyáshoz köti és e jogra nézve azon korlátot állítja fel, hogy annak gyakorlása által sem az állam jövedelmei ne csökkentessenek, sem pedig az ipar és kereskedelem érdekei ne veszélyeztessenek. Végül még megjegyezte a jogügyi bizottságny, hogy a tűzoltói intézmény fenntartása egyenlő mértékben válik előnyére a biztosítóknak és önbiztosító-társaságoknak, mint azoknak, kik a tulajdonukat képező ingókat és ingatlanokat nem biztosítják, a felforgó kérdés elbírálásánál tehát ezen körülmény is szem előtt tartandó lesz.

Ezek után a pénzügyi és gazdasági bizottságny 1887. évi január 17-én kelt előterjesztésében kijelenti, hogy az 1872. évi XXXVI. t.-cz. 10. §-ában biztosított jog alapján valamely új adó behozatalát — tekintettel arra, hogy a lakosság adókkal már amúgy is túl van terhelve — egyáltalán nem hajlandó javaslatba hozni. Azonban hozzájárult a bizottságny ahhoz, hogy a biztosító-intézetek a tűzoltói kiadásokhoz való hozzájárulásra felhívassanak s a mennyiben ez eredményre nem vezetne, a kormány felkértesse arra, miszerint a biztosító-intézetek évi üzleti eredményeik tiszta haszna után 5%-kal járuljanak az említett költségekhez, legvégső esetben pedig az önbiztosítás eszméjét és életbeléptetését kellene megfontolás alá venni.

A tanács javaslata alapján a közgyűlés 1887. évi márczius 23-án hozott határozatával ugyan helyesléssel fogadta az előterjesztett javaslatokat, mielőtt azonban a többi javaslatok érdemében határozott volna, első sorban elrendelte, hogy a biztosító-intézetekhez a bizottságny jelentésben foglalt részletes indokolás kifejtésével a javasolt irányban felhívás intéztesse.

Ezen közgyűlési határozat alapján a tanács 1887. évi április 1-én 11.850/97. IX. sz. a. felszólította a tűzkárbiztosításokkal foglalkozó összes intézeteket és ügynökségeket, hogy készek-e s ha igen, mily összeggel a tűzoltási kiadásokhoz járulni.

A tűzkárbiztosító-intézetek nagy része válaszolt a hozzá intézett felszólításra, válaszuk azonban egytől-egyig tagadó volt. Ezen tagadó választ a következőkkel indokolják:

1. Elismerik, hogy a tűzoltói intézmény fentartása és tökéletesítése kedvező hatással van a tűzkárok apasztására, de ezen jótékony hatás előnyeit első sorban nem a biztosító-intézetek, hanem maga a főváros lakossága élvezi, a mennyiben az intézetek a tűzoltói intézmény fejlesztésével párhuzamosan a biztosítási díjakat mindinkább leszállítják. Erről könnyen meg lehet győződni, ha a fővárosban jelenleg szedett tűzkárbiztosítási díjakat a régente szedett díjakkal, avagy a vidékre nézve megállapított díjakkal összehasonlítjuk. A díjak apadása mintegy 50—60%-ra tehető.

2. Elvi szempontból sem tehetnek a főváros kívánságának eleget, mert akkor más városok és községek szintén jogosan követelhetnének ily hozzájárulást, a minnek megadása pedig teljes lehetetlenség volna. E kívánság teljesítése természetesen a díjak felemelésére vezetne, miáltal a biztosítottak sújtatnának a nem biztosítottak javára, a kiknek pedig sokkal inkább áll érdekükben a tűzoltóság létezése és fejlesztése.

3. A díjak tetemes leszállításával és a tűzoltóság részére egyes esetekben tett adományaikkal közvetve úgyszólván hozzájárulnak a tűzoltási kiadásokhoz.

A tanács VI. ügyosztálya ezen felhívások eredmény-

telenségéről 1887. évi szeptember 4-én jelentést téve, javasolta, hogy ezek után kéressék fel a kormány armiszerint a biztosító-intézetek törvényhozási úton kötelek tessenek a tűzkár-biztosítás után eredményezett tiszta beveteleik 5%-a erejéig a tűzoltási kiadásokhoz való hozzájárulásra, egyidejűleg utasítsák a fővárosi statisztikai hivatal, hogy az önbiztosítási intézmény esetleges létrehozásával végett az e téren más külföldi városokban már régóta létező és virágzó intézmények létesítésére, berendezésére, kezelésére és üzleti eredményére vonatkozó adatokat, alapszabályokat, mérlegeket és forgalmi kimutatásokat mielőtt összegyűjtve, azok alapján a szükséges tanulmányok tegye meg s az eredményt a főváros viszonyainak megfelelő módon leendő alkalmazására tekintettel körülményvéleményes jelentéssel terjeszse be.

A pénzügyi és gazdasági bizottmány, valamint a tanács az ügyosztály javaslatához hozzájárultak s ez alapon a tanács a statisztikai hivatalt a kívánt irányban adatok beszerzésére, tanulmányok tételére és megfelelő javaslat elterjesztésére utasította.

A közgyűlés 1887. évi december 7-én 985. sz. kelt határozatával a fent ismertetett javaslat első részét, mely szerint a kormány felkérendő lett volna a biztosító-intézetek hozzájárulási kötelezettségének törvényhozási úton leendő megállapítására, el nem fogadta, ellenben a tanács abbéli intézkedését, hogy az önbiztosítási intézmény behozatalát illetőleg tárgyalásokat indított, az eredmény alapjául teendő előterjesztés elvárása mellett helyeslőleg tudomás vette.

(Folytatása következik.)

SZÖVETSÉGEK KÖRÉBŐL.

A csanádvarmegyei szövetség közgyűlése.

A csanádvarmegyei tűzoltószövetség folyó évi augusztus hó 20. napján tartotta rendes közgyűlését ifj. Návay Lajos dr. megyei főjegyző szöv. elnök vezetése alatt. Az ülésről az alábbi jegyzőkönyvi kivonatban számolunk be:

1. Elnök a közgyűlésen megjelentek üdvözlése után előadja, hogy a szövetség működésére bénítólag hat azon körülmény, miszerint a szövetség tisztviselői a megye különböző községeiben laknak; indítványozza ennél fogva, hogy bizassék meg valamely testület a szövetség ügyeinek vitelével olyképen, hogy a megbízott testület tisztviselői a megbízás tartamára a szövetségnek is megfelelő tisztségeit töltenék be.

Haász Sándor battonyai parancsnok indítványa folytán az elnök személyére való tekintettel a megyei tűzoltószövetség ügyeinek vitelével az 1901., 1902. és 1903. évekre a földéaki önkéntes tűzoltó-testület bizatik meg olyképen, hogy az elnöki tisztséget ifj. dr. Návay Lajos testületi elnök, az ügyvezetőt Révész Oszkár parancsnok, a pénztárosit Gardi István pénztáros tölti be. Ennek folytán megkerekendő az orsz. központ, hogy a szövetségi ügyek elintézésé végett a fentjelzett időtartamon belül a földéaki testülethez forduljon.

2. Kovács József és Albert Márton kiküldöttek beszámolnak a múlt év folyamán szervezett tűzoltó-testületekről, előbbi a battonyai, utóbbi a mezőkovácsházi járásra vonatkozólag. — Tudomásul szöigál.

3. Márton Lajos indítványozza tűzfelügyelői állások szervezését, minek folytán elhatározza a közgyűlés, hogy a battonyai és mezőkovácsházi járásokra egy, a nagylaki és központi járásokra szintén egy tűzfelügyelői állást szervez.

4. Tűzfelügyelőül megválasztatik a nagylaki és központi járás területére Kovács József, a battonyai és mezőkovácsházi járás területére Márton Lajos. Mindkettő 1901—1903-ig terjedő megbízatással.

4. Haász Sándor battonyai parancsnok indítványa folytán a tűzfelügyelők megbízatása a vármegye alispán hivatának bejelentessék, hogy nevezettek hivatalos teendő ellátásakor hatósági támogatásban részesíttessenek. Indítványozza továbbá, hogy kerestessék meg az arad-csanád vasutak igazgatósága, hogy a tűzfelügyelőknek működés területére II. oszt. szabadjegyet engedélyezzen. — Mindkettő indítvány egyhangulag elfogadtatik.

6. Márton Lajos indítványozza, hogy elnök új kerestessék meg a vármegyei törvényhatóság, miszerint megyebeli szegényebb sorsu községek tűzoltófelszerelés beszerzésére segélyben részesüljenek. — Az indítvány egyhangulag elfogadtatik.

Elnök azon kijelentéssel, hogy jelen jegyzőkönyv orsz. központnak megküldendő, a hitelesítéssel Haász Sándor és Albert Márton urakat bizza meg és a gyűlést bezár.

A sopronvármegyei tűzoltó-szövetség köréből.

I.

Jegyzőkönyv, felvétel a Felső-Pulyán, 1901. június 30-án »Sopronvármegye és Sopron városa tűzoltó-testületei szövetsége« XVI. közgyűlése alkalmával a pulyai járási önk. tűzoltó-testületek részére rendezett IV. vármegyei tűzoltó verseny gyakorlat jury-bizottságának működéséről.

A jury-bizottság tagjai: elnök: Rösch Frigyes székelyi elnök; jegyző: Bálint Árpád, járási tűzrendészeti felügyelő; tagok: Bründl Róbert pulyai járási főszolgabíró, Sza Gyula székelyi elnök. orsz. tűzoltó-szövetségi előadó, Déry Sándor, Földes János, Kiss Jenő és Mersich István járási tűzrendészeti felügyelők s Hillebrandt János székelyi pénztár soproni alparancsnok.

1. Elnök jelenti, hogy a versenyre a következő jelek kezesek adtak be, úgy mint:

a) Derecske és Kőhalom tűzoltó-testületei egy alacsony czéjű szívó-nyomó szerkezetű kocsifecskendő iskola orrszerelésére;

b) Alsó-Pulya, Csáva, Dörfel, Felső-László, Felső-Pulya, Pulya és Szabad-Báránd tűzoltó-testületei a fenti fecskeszerelésen kívül két közönséges támasztó és két köves tetőlétra-iskola és gyorszerelésére.

A verseny befejezése után a jury tanácskozást tartván, ngulag elhatározta, hogy

a) Derecske és Kőhalom tűzoltó-testületeinek a III. yu elismerő oklevelet,

b) Alsó-Pulya, Csáva, Dörfel, Felső-László, Felső-Pulya, Pulya és Szabad-Báránd tűzoltó-testületeinek pedig osztályu elismerő oklevelet ítéli oda.

A jury ezen határozatát elnök a szövetségi közgyűlésre gyűlt tűzoltók előtt nyilvánosan közhírré tette.

Ezzel a jury eljárása befejeztetvén, erről jelen jegyző-felvétetett, mely felolvastatván, hitelesítettett.

sch Frigyes,

bizottság elnöke.

Bálint Árpád,

a jury-bizottság jegyzője.

II.

A kismartoni járás tűzoltó-testületei.

Gyula járási tűzrendészeti felügyelőnek a sopronvármegyei tűzoltó-szövetség elnöksége elé terjesztett jelentése.)

A vármegyei tűzrendészeti eljárásról szóló szabálylet 18. §-a értelmében Kismarton járás területén tűzoltó-testületeket folyó év szeptember hó 1-étől ember hó 22-éig vasárnapokon reggel 6 órától délutáni 6 óráig felülvizsgálván, van szerencsém arról a tekintetes ségnek az alantikban jelentést tenni:

1. A kismartoni önkéntes tűzoltó-testületet (ide tart: Alsó- és Felső-Kismartonhegy és Kismartonváralja) ember hó 22-én reggel 7 órakor vizsgáltam megcét (városházi) szertárát, illetve szereit, személyi föl-ését és egyenruháját jókarban, tisztán és rendben am. A városi hatóságot Farkas Ferencz rendőr-ny képviselte. Kivonult a testület 72 taggal Grüssner parancsnok vezérlete alatt majdnem teljes tisztikarával. rosháza udvarán egy előkocsival és kerekos motollával tt szán-mozdonyfecskendővel Grüssner Béla parancsnok lete alatt, továbbá egy személyszállító kocsit fecskendő-a gép felett elhelyezett motollával) Éder Ruppert szparancsnok vezérlete alatt; végül egy három részű zható, kötél-dobbal, támrúdakkal és két tetőlétrával relt tolólétrával Leiner Imre szakaszparancsnok vezér- alatt iskolaszerelést, ennek befejezése után pedig a

főtéri Mózelt-féle egyemeletes házban, a főtéri és Schuller-féle víztartányból szállítva a vizet, riadóval a városházi szertárakból támadási gyakorlatot tartattam.

E gyakorlatokat a legnagyobb rend és nyugodtsággal, csendben s valódi szakértelemmel végezték, mi azt igazolja, hogy e testület tisztikara, különösen annak parancsnoka: Grüssner Béla megfelelő buzgósággal és fokozott lelki- ismeretességgel végezte feladatát, mert csakis lelkes munkás- ságuknak, lankadatlan igyekezetüknek és törekvésüknek köszönhető az általam tapasztalt szép eredmény.

Végül a XV., X. és V-éves szolgálati éremmel díszittem föl azon lelkes tűzoltóbajtársakat, kik annak visel- hetésére ez évben jogosultak.

2. A járási tűzoltó-testületek részéről a működő tagok szép számmal gyűltek össze a szertárak előtt s várták érkezésemet; mindenekelőtt megvizsgáltam a szertárt, az oltószereket, a személyi felszerelést és egyenruhát, mit kevés kivétellel jókarban, tisztán és rendben találtam.

Összes tűzoltó-testületeimnél — kevés kivétellel — a szükséges mászószerek még mindig nagyon gyéren vannak képviselve.

Minden egyes tűzoltó-testülettel egy ütemszerinti iskola- szerelést, gyorszerelést és egyesekkel támadási gyakorlatot riadóval s vízszállítással tartattam. A gyakorlatok többé- kevésbé jól sikerültek; a vezérlés, egy-két testületét kivéve, a sopronvármegyei tűzoltó-szövetség választmánya által kiadott gyakorlati szabályzathoz hiven magyar nyelven tartatott.

Különösen dicséretet érdemelnek a következő tűzoltó- testületek: Kismarton, Büdöskút, Darázsfalu, Fehéregyház, Nagy-Höflány, Oka, Szaravám, Széleskút, Szent-Margita, Völgyfalu és Vulka-Pordány.

Sajnálattal kell jelentést tennem azon tűzoltó-testüle- tekről, melyek kivonultak ugyan, de csekély létszámuk, vagy egyéb előttem ismeretlen ok miatt gyarlón, vagy egyáltalán nem gyakoroltak; ezek: Czinfalu, Feketeváros, Kis-Höflány, Oszlop, Lajta-Pordány, Sércz, Stóczing, Szent- György, Vimpác és Zarány. Megbotránkozással kell jelen- tést tennem Lajta-Ujfalu és Szarvkő tűzoltó-testületeiről, melyek már több éve, hogy nem vonultak ki, daczára a járási főszolgabíró szigorú utasításának és a fennálló miniszterileg megerősített szabályrendeleteknek.

Loretto tűzoltó-testülete — az épp akkor tartott nagy búcsújárás miatt, melyre 20.000 ember gyűlt egybe — nem vonult ki.

Kismartonban, 1901. évi szeptember hó 24-én.

Szabó Gyula,

járási tűzrendészeti felügyelő

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL.

A nagykanizsai testület közgyűlése.

A nagykanizsai önkéntes tűzoltó-testület február hó 1-tartotta meg évi rendes közgyűlését *Lengyel Lajos* letele s a tagok nagy érdeklődése mellett.

A közgyűlés megnyitása után elnök a jegyzőkönyv isítésére Vágner Károlyt és Meskó Istvánt kérte föl. Majd felolvasták az elnöki és parancsnoki jelentést, et sok tekintetben közérdekű voltánál a következőkben ink:

30 éve annak, a midőn Nagy-Kanizsa város egyes- sen érző férfiai megpendítették azt az eszmét, hogy az eri szeretet legnagyobb oltárát, a tűzoltó-testületet alakítsák.

Hogy a lefolyt idő mily nagy, ha másból nem, de abból is elgondolhatjuk, hogy azon nemes férfiak l, kik ezen virágzó és mindenki által elismert egyesü-

letet, mint működő tagok megalapították, fájdalom, jelenleg csak egy él és pedig *Nantuano Ede*, kit a Mindenható egyesületünk örömeire és díszére még sokáig éltesse.

De hosszu az az idő, ha meggondoljuk, azért is, mert ha csak a lefolyt 30 évet vesszük is, hány egyesület alakult, mely ma már stagnál, avagy nem azon a nivón áll, mint a hogy megalapították, avagy már rég a feledés homályába merült. Méltó örömeinkre szolgál, hogy ezen sajnos esetek egyike sem áll a nagykanizsai önkéntes tűzoltó-testületre, mert ez az egylet ma is olyan, mint a legszebb férfikorát élő egyén, kinek karjai csak úgy duzzadnak az erőtől és csak alkalom kell, hogy Isten és emberek előtt kimutassa, mily életereje van.

Minek köszönhető ez az életerő? nem másnak, mint annak a nagyszerű eszmének, hogy zászlójára azt írta fel, miszerint örömet és földi boldogságát csakis abban találja, ha embertársai fájdalmát és szomorúságát enyhíteni tudja,

És ez az oka annak, hogy a míg a tűzoltó-testületek egy része, talán a nagyobb része folyton a válság szélén áll és minden perczen Damokles kardja függ felette, addig a mi testületünk büszkén vallhatja magát életerős testületnek és még büszkébben hivatkozhatik gazdag és dicsőséges multjára.

Igaz, hogy a mai nap nem ad oly gondot és nem is igényel oly elhatározást a testület tagjának lenni, mint a multban, mert úgy látszik, Flórián belátta, hogy bennünket nem igen képes kifárasztani, annál kevésbé megtörni s így mintha elhagyatott gyermekei volnánk, a legutóbbi évtized alatt csak nagyon ritkán látogatott meg bennünket, mi által nekünk csak örömet okoz és ez által polgártársaink élete és vagyona biztosítva van.

A tűzoltó-testület, úgy látszik, kiállta a valódi tűzpróbat, a melyben nem legyőzve, hanem megifjodva és megerősödve, képes bármily nagyobb szabású tűzveszéllyel szembeállani és azt a lehető legnagyobb könnyűséggel legyőzni.

Am ez a dicső mult, nem szabad, hogy elbizakodottakká tegyen bennünket, mert könnyen úgy járhatnánk, mint a hatalmas Róma, a melyet éppen, midőn hatalma tetőpontján volt, törölt el a föld színéről semmittevése és elbizakodottsága. Óvakodjunk tehát attól a semmittevéstől, hanem karöltve és vállvetve működünk, hogy a bekövetkező nagy óra ne találjon bennünket készületlenül, hanem akkor is azt mondhassuk, hogy nem lanyhultunk el, hanem csak pihentünk és várva-vártuk az alkalmat, hogy kimutathassuk, miszerint még mindig életképes testület vagyunk.

Testületünk ügyeit alapszabályaink értelmében köz-, választmányi és parancsnoksági gyűléssel intézván, tartatott a lefolyt évben egy rendes évi közgyűlés, 1 választmányi és 4 parancsnoksági gyűlés, a melyeken 48 ügydarab nyert elintézés.

A lefolyt évben 8 kis szeryakorlat tartatott az őrtanya udvarhelyiségében s azonkívül az esti őrség ideje alatt a tagok az illető őrparancsnoktól iskolai oktatásban részesültek.

Az elmúlt évben 8 tüzeset fordult elő. Minőség szerint volt 2 tető, 1 istálló, 1 szalma, 3 kémény, 1 iroda, 2 bolt és 3 raktáregés és 1 vakláрма.

Elégett 1 szalmafedeles ház, 1 szalmafedeles istálló, 1 szalmakazal, 2 kocsi széna, 1 jégsekreány, 1 tekepályatető és nagymennyiségű norinbergi rövidárú; az elégett dolgok csekély kivétellel mind biztosítva voltak; az összes kár 78.743 koronára tehető.

Működésben állott az önkéntes tűzoltó-testületen kívül a helyben állomásozó cs. és kir. 48-ik gyalogezred, valamint a m. kir. nagykanizsai 20-ik honvédegyalozred legénysége.

Az év elején volt a testületnek 95 pártoló tagja; évközben elhalt 3, kilépett 2, maradt az év végével 90 tag.

Működő tag volt az év elején 96; felvétellett az év folyamán 6, kilépett 6, töröltetett 9, maradt az év végével 87 tag.

A tagok szolgálati idejét tekintve a következő adat áll: 30 évi szolgálati idővel van 1, 29-czel 2, 24-gyel 1, 23-mal 1, 22-vel 2, 19-czel 7, 18-czal 4, 16-tal 1, 15-tel 1, 11-gyel 9, 10-zel 6, 9-czel 6, 8-czal 13, 7-tel 1, 6-tal 5, 5-tel 2, 4-gyel 4, 3-mal 6, 2-vel 10, 1-gyel 5.

Polgári foglalkozásra nézve ügyvéd 1, orvos 1, hivatalnok 5, kőműves 11, ács 5, bognár 3, kádár 1, molnár 1, festő 3, kéményseprő 2, aranyozó 1, szabó 1, cipész 8, csizmadia 1, cserepes 1, földműves 8, kosárfonó 1, lakatos 3, fodrász 2, szállító 1, ószeres 1, kovács 4, tanító 3, vendéglős 1, kőfaragó 1, köteles 1, asztalos 1, gépész 1, építész 1, mészáros 1, gyáros 1, végrehajtó 1.

Rangfokozatra nézve parancsnok és tisztviselő 22, őrparancsnok 7, csövezető 5, mászó 14, vizsgázott szivattyus 2 és szivattyus 37.

Az év folyamán az őrtanyán mindennap rendes, azon-

kívül a színház és lovardában kellő számú ellenőrzött volt jelen.

Szabadságoltatott az év folyamán 1—3 havi idő szolgálati mulasztásért megintetett 15, a tagok soroltatott 9 tag.

A magyarországi tűzoltó-testületek segélyző szövetségének az elmúlt évben 96 taggal volt tagja testületünk. Unnepélyes kivonulásban testületünk a nagy zomba urnapi körmenetben vett részt és a felsőtemplom építettő bizottsága által Szent István napján, nemkülönben a nagykanizsai általános munkásképző-egyesület zárszentelése alkalmából tartott isteni tiszteleteken jelent

Örvendetes tényről teszünk jelentést, a midőn a végével 15 tagtársunknak, névszerint Neumark József 15 évet, Kovács György, Kubát József, Novát Is Poradus Antal, Raffay István, Rozsomsics József, T Mihály, Weiszberger Kálmán és Ziegler Antalnak 10 Kerbel Károly, Nátés József, Nagy Károly, Piczinger M és Vajda Jánosnak 5 évet meghaladott önkéntes tűz szolgálatuk elismeréséül 15, 10 és 5-éves szolgálati éreleendő kitüntetésüket ünnepejük.

Mult évi július hó 1-én a sörgyári mulató-kertből testületi zenekar- és egyenruha-alap javára tartatott nyári vigalom, a melynek tiszta jövedelme 294 kor. 60 f. tett ki, a mely összeg feleresze a zenekar pénztára, része pedig az egyenruha-alap javára gyümölcsözőleg elhelyeztetett.

A mentő-osztály az elmúlt évben 8 esetben gyorolta hivatását.

A testületi pénztár összes bevétele 3096 kor. 79. kiadása 3044 kor. 14 fillér volt, s így a pénztári kétség 2 kor. 65 fill. Segélyalap volt az év elején 7056 kor. 72. ennek évi kamatai 319 kor. 60 fill., összes bevétel 7376 kor. 34 fillér; a tagok baleset elleni biztosítására kiadott 19 kor. 21 fillér, s így a segélyalap összességére 7357 kor. 13 fillér. Az egyenruha-alap volt az év elején 145 kor. 20 fill., kamatokból befolyt 9 kor. 1 fill., a nyári vigalom befolyt 147 kor. 30 fill., s így az alap vagyona az év végével 301 kor. 51 fill. Ezekon kívül van a mentő-alapnak 156 kor. 84 fill., a felszerelési alapban 20 kor. 76 fill. felszerelésekben 18656 kor., a különböző alapok összes kitesz 26494 kor. 89 fillért, melyből levonva a megalapított kölcsönvett 385 kor. 38 fillért, a testület tiszta vagyona 26109 kor. 51 fillér.

Nagy-Kanizsa város közönsége soha sem kimélte tőle az anyagi áldozatot, így az elmúlt évben sem, mert szított 3 darab vízszállító lajtót és a főtéren álló kút a vízhozatást villanyerőre rendeztette be, ami által munkám ismét csak megkönnyítettett s így a rendelkezésünk alatt fogatok, a jó felszerelés és a kellő vízmennyiség készlet tartása elég biztosítékot nyújthat a város közönségének arra, hogy a kiüthető tűzveszély mindenkor készenlé talál bennünket s az minden nagyobb kár bekövetke előtt lokalizálható.

Ezekben foglaltuk össze röviden elnöki és parancsnoki jelentésünket, a melyet jóváhagyó tudomásul vettek sziveskedjék.

Az évi jelentést, nemkülönben a számvizsgáló-bizottság jelentését a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette, a számadatok egy példányát Nagy-Kanizsa város tanácsa megküldötte.

A költségvetés megállapítása után elnök buzdító szavak kíséretében osztotta ki a szolgálati érmeiket.

A Weiszberger Kálmán lemondása folytán megválasztott szakaszparancsnoki állást, a közgyűlési elnök javaslatára, — tekintettel arra, hogy a fennálló vizsgarend értelmében a tagok közt a megfelelő szakvizsgát leteljen egyén nincs, — továbbra is üresedésben hagyta, s megbízta a parancsnokságot, hogy az állás helyettesítése érdekében saját hatáskörében intézkedjék. A lemondott szakasz

csnok érdemeit a közgyűlés jegyzőkönyvébe iktatta, mint jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az elnöknek és a testület felvirágoztatása körül szerzett érdemeiért, melyért viszont *Lengyel* Lajos elnök mondott köszönetet, áthárítván az elismerést Nagy-Kanizsa városi közönségére és a testület működő tagjaira. A közgyűlés véget ért.

Pápai önkéntes tűzoltó-testület 30-éves jubileuma.

A pápai önkéntes tűzoltó-testület folyó évi augusztus 30-án nagy fényvel ülte meg 30-éves jubileumát. Reggel 10 órakor a 26 főből álló tűzoltó zenekar ébresztővel járta be a várost, s 8 órakor gyülekeztek a pápai és vidéki tűzoltók mintegy hatszázan az Örtanyán, honnan zeneszóval elmentek fel a róm. kath. nagytemplomba hálaadó isteni szertartásra, s ugyanitt a 25 évvel ezelőtt felavatott testületi szentély előtt Kriszt János plébános által gyönyörű szent beszédet hallgatottak. Az isteni tisztelet után a város háza előtt díszközgyűlés tartott, melyen *Szokolay* Ignác csanak elnökölt, megnyitván a díszközgyűlést, felkérte az ünnepi beszéd megtartására dr. *Óváry* Ferencz országgyűlési képviselőt, a veszprémmegyei tűzoltó szövetség vezető elnökét, ki a következő magas szárnyalású szép beszédet mondotta:

»Tisztelt Ünneplő Közönség, szeretett Bajtársaim!

Lelkem mélyéig megrázkéztetve, szívemből üdvözlöm Önöket az ünnepnek e magasztos ünnepén! A szeretetnek, a legcsebb emberbaráti indulatnak, a legdicsebb emberi erőknek ünnepét üljük itt ma. Annak a szeretetnek, mely által az ember nem méltó nevére, mely nélkül a köz- és magánélet csak a rideg önzés folytonos tusakodásaiban megrázkéztet, — mert szeretett nélkül nincs élet a nagy mindenségben. Minden élő, a parányon kezdve fel a végtelenségig terjed, mint azt az »Ember Tragédiája«-nak halhatatlan költője Madách Imre ebben a megkapó képből fejezi ki: »A százados fa és az egynapos rovar él, eszmél, szeret!« Ami a virágnak a bimbó-fejlesztő napsugár, az az embernek a szeretet.

Miként a virágnak a színt, illatát veszve mulhatatlanul el kell pusztulnia napsugár nélkül, akként szívünknek minden nemesebb érzéstől megfosztva — csak az önzés elzülés lehet osztályrésze, ha nem szereti, ha nem szereti a szeretetnek soha ki nem alvó lángja. A szeretet az örök törvény. És szeretetünknek lehet-e méltóbb vezetője, mint embertársunk, ki osztályosa sorsunknak, örömeinknek és szenvedéseinknek s főleg az az embertársunk, aki élete önhibáján kívül szerencsétlenségbe döntött?!

Ez a derék intézmény, mely ma fennállásának 30-éves évfordulóját ünnepli, mely tehát már több mint egy fél emberöltő keresztül szolgálja — az emberbaráti szeretet legnagyobb indulatától áthatva — bajbajutott polgártársai érdekében méltó hálánk és elismerésünk koszorújára. Hálaadás az azoknak, kik szívük szorgalmát követve meggyógyították, s hála és tisztelet azoknak, kik önfeláldozással elhatározással szolgálatába szegődtek, s annyi éveken keresztül egészséggel siettek embertársaik vagyónának, sőt gyakran nekik is megmentésére, kik sem anyagi, sem erkölcsi megerősítésre soha számot nem tartva, annyi szerencsétlenségbe mentek fel szeméből a kétségbeesés könnyeit!

De tisztelt ünneplő közönség, a tűzoltói intézmény, mely születését a legszebb erénynek, az emberbaráti szeretetnek köszönheti, a mi drága hazánkban kétszeresen becses intézmény. Nemcsak azért, mert a szeretet műve, hanem azért is, mert állami megerősítésünknek egyik leghatékonyabb vezetője, igen fontos nemzeti hivatást is teljesít. Nálunk nemcsak az embertárs iránt való szeretet, nemcsak a gy-

akorlati érdekközösségnek abban a szálló igében kifejezett tudata, hogy »mindnyájunkat érhet baleset« teszi egyrészt magasztossá és másrészt nagyfontosságúvá e nemes intézményt, hanem mindezen felül még a hazafiságnak és polgári kötelességtudásnak lelkiismeretünkben és lelkiismeretünkben gyökerező érzéke is.

Az európai népek tengerében rokon, s úgyszólván barát nélkül, száz ellenségünk között teljesen a magunk erejére utalva, csak egy módja van ezeréves létünk újabb évezredre szóló biztosításának, s ez az egyetlen mód a nemzetnek anyagi s ezen alapuló szellemi versenyképessége a többi európai államokkal. E versenyképesség nélkül nincsenek eszközeink az egységes, szilárd, nemzeti állam óhajtott kiépítésére. A polgár vagyónának megapadása, egyúttal a nemzeti közvagyon megapadása, melylyel egyenes arányban emelkedik vagy hanyatlik az állami konszolidáció munkája, s a pusztulásnak átengedett magánvagyon minden része az állameszme gyengülése, viszont az elemek ádáz dühe elől megmentett polgári vagyon a nemzeti vagyon gyarapodását s ezzel a nemzet erősödését jelenti.

Mily szép és magasztos hivatást tölt be tehát ebből a magasztos szempontból is az a nemes intézmény, mely közvetlenül embertársai javát közvetve nagyságát munkálja! Mily nagyszerű e misszió éppen nálunk, a hol e fontos és becses feladatokat mindeztideig az állam kizárólag polgárai lelkesedésére bízta, a hol a törvényhozás csak épen mostanában kezd figyelmet fordítani e kérdésre.

És mily fokozott hálára és elismerésre érdemesek tehát azok a lelkes férfiak, kik az ügy nagy fontosságát belátva, az újjászülető államra váró sürgős feladatok özönét méltányolva, a közvagyonnak védelmét kezdeményezésükkel és fáradhatatlan tevékenységükkel addig is, míg az állam e téren is megteheti kötelességét, a társadalomra hártották, s embertársaik és a haza iránt való szeretettől lángolva, önfeláldozó készséggel évtizedeken át dolgoztak, fáradtak, küzdöttek az önként vállalkozásra vett nagy munkában, kiknek sem a gyakran tapasztalható közöny, sem egyes oktanok kicsinyisése kedvét nem tudta szegni, kik — miként e díszes testület buzgó vezetője, *Szokolay* Ignác és *Bükky* Sándor, kik egyidejűleg ünneplik 30-éves tűzoltói jubileumukat, s a többi derék vezetői is tagjai és lankadatlan kitartással és lelkesedéssel használva az elemek ellen, polgártársaiknak igaz jóltevő, s hazájuknak igazi kötelességtudó fiai lettek.

Le a kalappal e dicső testület minden tagja és minden istápolója előtt. Áldja meg őket egyenkint és összesen a magyarok Istene áldó kezével azért a sok jóért, a mit embertársaik javára és nemzetük nagyságáért cselekedtek. Áradjon ez intézményre s minden egyes tagjára az Ég bőséges áldása!

Éljen az ünneplő pápai önk. tűzoltó-egyesület! Éljenek a pápai derék önkéntes tűzoltók!

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után elnök indítványozta, hogy a magyar országos tűzoltó szövetség alelnökének dr. *Óváry* Ferencznek, ezen szép beszédje az egylet jegyzőkönyvében megörökíttessék s neki szíves megjelenéséért és az ünnepi beszéd megtartásáért elismerés és jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék. Az indítvány egyhangulag és lelkesedéssel elfogadtatott.

Szokolay Ignác parancsnok olvasta fel ezután a pápai önkéntes tűzoltó-egyletnek az általa nagy gondnal szerkesztett 30 éves történetét, mely nagy tetszéssel fogadtatott a díszközgyűlés által, s *Antal* Géza választmányi tag indítványára elhatározottat, hogy úgy dr. *Óváry* Ferencz által tartott ünnepi díszbeszéd, mint a *Szokolay* Ignác által készített 30 éves történet külön füzetkében kinyomattassék s Veszprémmegye összes tűzoltó-egyleteinek megküldtessék.

Az egyletben 15, 10 és 5 évig szolgált tagoknak az országos tűzoltó szövetség által alapított 15, 10 és 5-éves szolgálati érmek kiosztása következett ezután, melyet dr.

Óvári Ferencz vármegyei tűzoltó szövetségi ügyvezető elnök tüzött az illetők mellére buzdító és lelkesítő szavak kíséretében.

Felolvastattak a közgyűlésre érkezett sürgönyök:

»Harmincz év küzdelmeinek határán elismeréssel emlékezünk a multak sikereire, s bizalommal nézünk a jövőbe. Bajtársi üdvözléssel: *Országos Tűzoltó-Szövetség.*»

»Szép jubileumuk alkalmából szívből üdvözlöm tűzoltóinkat és hálával emlékezem meg áldásdús hazafias működésükről. Isten áldása tűzoltóinkon! és az egész intézményen! Éljenek Önök! és Óváry Ferencz lelkes barátjuk, szövetségi elnökük. *Fenyvessy Ferencz főispán.*»

»Ostendéből megérkezve igaz örömmel küldöm mai lelkesítő ünnepre hazafias üdvözlőmet Pápa város e méltó büszkeségének, dicsőséges tűzoltó-egyletüknek, s annak kiváló vezetőségének baráti szívvvel kívánok előhaladást. Kedves vendégeket, köztük a magyar országos tűzoltó-szövetség képviselőjét Óvári Ferencz szeretett barátomat szép városunkban rokonszenvesen üdvözlöm. *Hegedűs Lóránt.*»

»Dolgaim itthon tartanak, lelkem veletek van. Minden bajtársat melegen üdvözlök. Dr. Óvárinak köszönöm hogy megjelent és emelte ünnepélyünk fényét. Emeljétek magasra dicső zászlókat. *Teuffel Mihály.*»

Sürgönyök érkeztek még a veszprémi és budapesti önkéntes tűzoltó-testületek parancsnokságaitól és Lukács Gyula országos előadótól.

Déli 1 órakor díszbéd volt a polgári kör kerti helyiségeiben, melyen Pápa város itthon időző egész intelligenciája megjelent. Ő Felségére, apostoli királyunkra és József főherczegre dr. Óvári Ferencz mondott igen szép, lelkes felköszöntőt; Pápa város közönségét és hatóságát Szokoly Ignác az elismerés és hála hangján köszöntötte fel. Mészáros Károly polgármester a vármegye leglelkesebb és legbuzgóbb, egyuttal legelső tűzoltóját, dr. Óvári Ferenczet és vele együtt a többi vendégtűzoltókat köszöntötte fel.

Kriszt Jenő plébános Szokoly Ignácra és Bikky Sándor 30-éves tűzoltókra; Kiss János takácsi köztűzoltó pedig a veszprémi vármegyei tűzoltó-szövetségre mondott igen sikerült toasztot. A közben hirtelen megeredt eső szétverte a fedett kerti helyiségekbe a bankettező közönséget.

Délután 5 órakor volt a pápai önkéntes és kötelezett tűzoltók díszgyakorlata a színházterén az új kollégium épületén. Bemutattatott a 27 méteres tolólétra, a vízvezeték nyomóképessége, egy általános támadás és igen szép szereplő gyakorlatok

A polgári körben tartott táncmulatság fejezte be e felejthetetlen szép napot, melynek emléke örökké fog élni a megjelent tűzoltók szívében. Sok szépet és nemeset lehetett látni, hallani és tanulni, s a vidéki tűzoltók sok hasznos tanulságot merítve viszik haza községeikbe, városaikba, a tovább plántálandó tűzoltó tudás magvait.

Éljen a 92 önkéntes és 287 kötelezett tagból álló pápai tűzoltó-testület!

r. l.

A kassai új mentő-állomás.

Szép ünnepély folyt le október hó 17-én délelőtt a kassai tűzorségi laktanyán, a hol a kassai önk. tűzoltó-testület, mely az 1893. év óta szerény eszközökkel gyakorolta a mentési teendőket, és ez időtől máig 688 esetben nyújtott első segélyt, egy a modern követelményeknek megfelelő mentőszobát állított fel és rendezett be, s ezzel Kassa emez emberbaráti intézménye egy óriási lépéssel haladt előre, megelőzve haladásában a legtöbb vidéki várost.

Hogy a kassai mentőegyesület mintájává lett emez emberbaráti intézményeknek, hogy annak vezetésére, berendezésére Kassa városa mindenkor büszke lehet, abban a mentési ügyet kezdeményezett *Mihalik Béla* rendőr-kapitány és tűzoltóparancsnokon kívül a legnagyobb része gróf *Pongrácz Ferencz* cs. és kir. kamarás, tűzoltótestületi elnöknek

van, a ki feláldozva főuri nyugalma, igazi szakértelemmel nemes szíve sugalta fáradszónal ügybuzgósággal törekedett Kassán a mentés ügyét modern színvonalra emelni.

Nemcsak maga hozott anyagi áldozatot is a sze ügyért, de tevékenységével biztos ekziszcncziát teremt az egyesületnek s az az új mentőkocsi, mely méltán kett feltűnést a felszerelések bemutatásánál, jobbára az legújabb gyűjtésének a gyümölcse

Hogy mennyire lelkén fekszik az egylet felvirágoztása, bizonyítja az a szép, lelkes hangon előadott beszéd is, melyet az újonnan berendezett mentőszoba ünnepély megnyitásokor hallottunk tőle.

A megnyitási ünnepélyről tudósítók a következők írja: Folyó hó 17-én délben nyitották meg ünnepélyes a kassai tűzoltóegylet kebelében alakult mentőegylet újonnan berendezett mentőszobáját szép ünnepség keretében.

A megnyitáson mint vendégek megjelentek Münsi Tivadar polgármester, dr. Moskovics Jakab városi tiszorvos stb. Ott voltak továbbá Schreiber Albert alezred. egyleti alelnök, dr. Kriehl Edgár egyleti titkár, dr. Fő Miksa, dr. Wandraschek Jenő egyleti orvosok, dr. Ac. Gyula egyleti ügyész, Jakab Árpád egyleti építész, Quin feld János egyleti pénztáros és a sajtó képviselői. A tűzoltótestület tisztikara teljes számban jelent meg Mihalik Béla tűzoltóparancsnokkal élén s ott voltak az ünnepi aktus teljes díszben a testület működő tagjai.

A megnyitó beszédet gróf Pongrácz Ferencz mondott. A szép, tartalmas, lelkes hangon előadott beszédet a következőkben adjuk:

Tisztelt választmány! Önkéntes tűzoltók!

Örömmel üdvözlöm Önöket a mai napon, a mid itt összegyűltünk azért, hogy befejezzük a művet, mely rövid fél év előtt megkezdtünk. Felállítottuk a mentőállomást, mely ezentul minden időben éjjel-nappal ingyen rendelésre áll mindenkinek, a ki első segélyre szorul. Hozattunk egy első osztályu mentőkocsit, berendeztünk egy mentőszobát és gondoskodtunk egy 15 tűzoltóból álló mentőcsapat; teljes kiképzetéséről.

A ki azt a siralmas állapotot ismerte, mely Kassán a mentőszolgálat tekintetében ezideig uralkodott, a ki látta azt, a mikor egy sebesültet vagy nagy beteget a félig elhagyott hordágyban télen a nagy hidegben, nyáron porfelhők keresztül végig vittek a városon, a mig végre hosszú kirándulás után a kórházba érkezett, félig megfagyva, talán elhalva, holott gyors segély mellett talán még meg lehetett volna menteni egy emberéletet, a ki látta azt, a mikor egy sebesültnek örökkévalóságnak látszó időn át várni kellett, a mig első segélyben részesülhetett, örömmel fogadjunk a hirt!

Egyletünk pedig, melynek jelszava a felebaráti szeretet, meglepéssel tekinthet e művére, kötelességét teljesítvén, a midőn az alapszabályainkban körülírt célra »segédkezés vész esetében« ezáltal is megfelelt.

De kiváló fontosságot tulajdonítok a mentőállomás felállításának a Kassán a közegészségügy és a humanizmus terén uralkodó sajátságos szomorú viszonyok szempontjából.

Kassán, a hol a közegészségügy terén még mi sem történt, Kassán, a hol se vízvezeték, se csatornázás, se utczatisztítás, se rendes kórház nincsen, haladást jelentő szerény intézményünk létesítése.

Első lépésnek tekintem ezt, mely hivatva lesz ez a téren változást előidézni és emlékezetünkbe juttatni, hogy az egészséges ép emberek legelső és legszentebb kötelessége gondoskodni azokról, a kik szenvednek, gyógyítani ott, a hol gyógyítani lehet és a hol már gyógyítani nem lehet, legalább enyhíteni, tűrhetővé tenni a súlyos szenvedéseket.

Valóban megböbbször, valóban mélyen megszegényedtem az a kegyetlen bánásnód, a melyben Kassán a szenvedő

iség legszámalmasabb alakjai az elmebetegek részec-
ek!

A városi fogdába zárják őket az emberi társadalom
dekéhez, a kétségbeesésnek szolgáltatván át ezeket a
rencsétlenebb betegeket azért, hogy egy-egy pillá-
magukhoz térve, észreveszik irtózatot helyzetüket.

Ez nem méltó eljárás, nem is felel meg a mindenkori
atkész kassai polgárok nemes gondolkodásának.

Kassának immár mulhatlan kötelessége egy tébolydás-
sszekötött kórház felépítése. De addig is, a míg ez
l, gondoskodni kell az elmebetegek ideiglenes bár, de
beri méltósággal összeegyeztethető módon való elhelye-
l.

Az egylet a mentőállomás felállításával feladatát nem
i befejezettnek, hanem tovább fog működni minden-
elszavához híven.

És most, a midőn a mentőállomást rendeltetésének
m, nem mulaszthatom el igaz hálával megemlékezni
azokról, a kik a legnagyobb készséggel elősegítették
lásos intézmény létesítését. Hálás köszönetemet feje-
ki a nemeslelkű adakozóknak, a kik a szükséges pénz-
geket rendelkezésünkre bocsátották, Kassa város pol-
esterének és a város tanácsának, a mely a helyiségeket
elölön átalakítva átengedte, a helyi sajtónak hathatós
gatásáért, az egyleti parancsnokságnak, az egyleti tagok-
közreműködésükért és különösen dr. Wandraschek Jenő
orvos úrnak, ki fáradságot nem ismerő buzgósággal
ntőket a legjobb kiképzetésben részesítette.

A mentőállomást ezennel megnyitottnak nyilvánítom,
áldásért esedezvén e fiatal intézményre, hogy fejlőd-
n és magasztos hivatásának minél nagyobb mértékben
el lehessen!

Ezután Münster Tivadar polgármester válaszolt a
dre szép szavakban, kijelentvén, hogy a mentőegylet
3 működését a törvényhatóság mindenkor figyelemmel
e, elismerését fejezi ki a rohamos haladás felett,
netet mond különösen gróf Pongrácz Ferencz elnök-
de az összes vezetőknek is nemes buzgalmukért s
sitja a jelenlevőket, hogy a városi hatóság a mentő-
t érdekében minden lehető el fog követni.

Ezután megtekintették az új mentőszoba berendezését,
igazán és semmi tekintetben sem hagy fenn kívánni
és a mentőkocsit.

Ugy a szoba berendezése, mint a kocsi felszerelése
mindenki, különösen a szakértők csak elismerésüknek
kifejezést.

Ezután egy próbakivonulást rendeztek, a mikor is
ásodperc alatt teljesen felkészülten vonult ki a lak-
ból a mentőcsapat.

Ennél fényesebb bizonyítéka nem lehet annak, hogy
sak az egylet felszerelése, hanem vezetése, készsége
ntául szolgálhat a vidéki mentőegyesületeknek.

Este 8 órakor gróf Pongrácz Ferencz estélyt adott a
nap örömére, a melyen jelen voltak Münster Tivadar
rmester, dr. Moskovics Jakab főorvos és tűzoltótestület
ztmányi tagjai.

A társaság kedélyes hangulatban maradt együtt éjfél-
s felkészöntőkben sem volt hiány. Különösen sokat éltették
az egylet elnökét, a szivélyes házigazdát.

A mentőegylet a megnyitási ünnep alkalmából a követ-
kező üdvözlő sürgönyt kapta: Bajtársi örömmel üdvözljük
az új mentőintézményt. A budapesti mentőegylet nevében
dr. Kovách.

A sürgönyre gróf Pongrácz Ferencz meleghangú sür-
gönyben válaszolt, megköszönve a megemlékezést.

Hogy a mentő-egyesület áldásos működésére milyen
nagy szükség volt már Kassán, azt mi sem bizonyítja jobban,
mint hogy a megnyitás első négy napján immár több, mint
10 esetben kellett a mentőcsapatnak kivonulni egy-egy bal-
eset színhelyére s csak gyors segédkezésüknek köszönhető,
hogy a szerencsétlenül járt emberekre nem lettek végzetessé
a balesetek.

A mentő egyesület most körlevelet bocsátott ki a kassai
orvosokhoz, s közlik abban, hogy a mentőszoba mikor és
hogyan áll rendelkezésükre a sebesülteknek.

A körlevél szövege a következő:

Tisztelt Orvos Ur!

A kassai önkéntes tűzoltó-egylet kebelében szerve-
zett mentőcsapat folyó évi november 17 én központi állo-
mását a Kovács-utca 4. szám alatt lévő tűzoltó-lakta-
nyában megnyitotta.

A mentés céljaira rendelkezésre áll:

1. egy teljesen felszerelt mentőkocsi, mely baleset-
teknél és betegszállításnál ingyen igénybe vehető. E
kocsiban fekvő, vagy ülő helyzetben szállíthatók a sebe-
sültek és betegek;

2. egy teljesen berendezett mentőszoba a tűzoltó-
laktanya épületében (Kovács-utca 4. sz.) Ezen mentő-
szoba a mentők közbenjöttével éjjel, nappal minden or-
vosnak rendelkezésére áll, ha ott sérülteket, vagy bete-
geket az első segélyben részesíteni óhajt.

A szállítás mindenkori két, a mentési teendők és
betegszállításra betanított tűzoltó segédkezése mellett
történik.

Ragályos betegek csakis a külön e célra megjelölt
hordágyon szállíthatók.

Elmebetegek szállítása szintén eszközöltetik.

A betegek elszállítását kérő orvos urakat felkérjük,
hogy az ezen alkalommal kiállítandó orvosi bizonyítvány-
ban a beteg nevét, lakhelyét, azt, hogy honnan hová
szállítandó, megjelölni és különösen azt bejelenteni szives-
kedjék, hogy a beteg ragályos betegségben szenved-e
vagy nem?

Kelt Kassán, 1901. november hó 17-én.

Pongrácz Ferencz gr.,

e. elnök

Dr. Kriebel Edgár,

e. titkár.

Mihalik Béla,

tűzoltóparancsnok.

HÍREK.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszterium
magyta a *vámosmikolai* önkéntes tűzoltó-testület alap-
sályait 101.555., a *tótbánhegyesiét* 103.152., a *tiszalökiét*
103.153., a *bakonybéliét* 103.291., a *keczeiét* 104.326., a
smiliticsiét 107.506., a *bódiét* 110.833., a *szilbásiét*
107.537., a *gigeiét* 122.394., végül a *cebzai* lövész- és tűz-
testület alapszabályait 105.618., szám alatt.

— **Tűzoltó képviselőik.** Mekkora jó akaratral viseltetik
sti Hirlap a tűzoltó-intézmény iránt, mutatja folyó évi

nov. 8 iki számában fenti cím alatt megjelent következő
közleménye: »Annyi bizonyos, hogy ha a képviselőházban
tűz üt ki, nagyobb baj aligha adja elő magát, mert a kép-
viselők között majdnem annyi a tűzoltóparancsnok, mint
az ügyvéd. Számszerint tizennégy tűzoltó szakfőnök foglal
helyet az üveges tetejű teremben, a mi az ország minden
egy-egy tűzoltójára fölemelő hatással lehet. Ott van mindjárt
az országos tűzoltó-szövetség alelnöke, dr. Óváry Ferencz,
a kivel éjnek idején egy vonalon utazni azért nem taná-

csos, mert minden állomáson tűzoltó-zenekar fogadja s így aludni senkinek sem lehet. A különféle tűzoltó-szövetségek elnökei közül mandátumot kapott: dr. Károlyi Antal és Boda Vilmos. Egyszerű tűzoltófőparancsnokok a következők: ifj. gróf Zichy János, dr. Hadzsy János, gróf Erdődy Gyula, Ehen Gyula, báró Solymosi Ödön, dr. Lindner Gusztáv és dr. Serbán Miklós. Közönséges elnökök: dr. Maróthy László, Förster Ottó és Szájbély Gyula. Legkisebb sarzsija Sándor Pálnak van, a ki csak parancsnoksági tag. A tűzoltók újságja, amely a tűzoltó-képviselőkről megemlékezik, igen örül, hogy a Házban ennyi tűzoltó kapott helyet. Ez örömben aztán meg is feledkezik arról, hogy megrovási kalandban részesítse őket és így kiáltson föl: »Urak, tűzoltó-képviselő urak! Hát mi dolog az, hogy a trónbeszéd felolvasásakor a királyi várakban senki sem jelent meg közületek tűzoltó-főparancsnoki egyenruhában?« Igazán kár, hogy erről elfeledkeztek, mert milyen csinosak lettek volna abban a fényes jelmezben, a melynek fehér lószőrtől duzzadó csákója maga látványosság.»

— **Verhandlungen des internationalen Feuerwehrikongresses zu Berlin** czímmel jelent meg az ez évi június hó 6., 7. és 8-ikán Berlinben megtartott nemzetközi tűzoltó-kongresszus évkönyve. A könyv közli a kongresszus tisztikarának, a külföldi államok képviselőinek, és a kongresszuson részt vett összes tűzoltóknak névsorát, nemkülömben egész terjedelmükben az összes megtartott felolvasásokat, és pedig azon nyelven, amelyen tartattak. Habár az egyes felolvasásokat a kongresszusról szóló közleményeinkben kivonatossan ismertettük már, rajta leszünk, hogy a mennyire terülnk engedi, az egyes felolvasásokat egész terjedelmükben közöljük. Két dolgot azonban már ezuttal sem hagyhatunk megjegyzés nélkül. Egyik az, hogy a külföldi államok képviselőinek névsorában mint Magyarország képviselője egyedüli *Vermes Béla* szerepel, holott a szövetség által beküldött hivatalos bejelentés szerint a belügyminiszter által a magyar kormány képviselőjével *Óváry Ferencz dr.*, *Vermes Béla* és *Szily József dr.* bizattak meg. A másik pedig az, hogy a pozsonyi önkéntes tűzoltó-testületnek a kongresszuson részt vett 5 tagjára nézve kivétel nélkül az mondatik, hogy azok lakhelye »Pressburg in Oesterreich«. Kétségtelen, hogy a szerkesztő-bizottság földrajzi ismeretei hiányosak, jó lesz azonban pozsonyi bajtársainak is egyszer s mindenkorra tudomást venni arról, hogy az ő szülővárosuk nem Oesterreichban, hanem Magyarországon van, s annak böcsületes neve nem Pressburg, hanem Pozsony.

— **A veszprémi vármegyei tűzoltó-szövetség** választmányja Veszprémben a városháza tanácstermében 1901. évi december hó 10-én d. e. 10 órakor ülést tart. Az ülés tárgyai: 1. Elnöki jelentés. 2. A múlt választmányi ülésről felvett jegyzőkönyv felolvasása. 3. A járási tűzrendészeti felügyelő közlései. 4. A pénztáros jelentése a pénztár állapotáról. 5. Ügyforgalmi és tűzkárstatisztika. 6. Indítványok.

— **Emlékbeszéd Erzsébet királyné felett.** Veszprém városában f. hó 19-én leplezték le Erzsébet királyné emléksobrát. Az ez alkalommal tartott díszközgyűlésen *Óváry Ferencz dr.* orsz. képviselő, szövetségünk alelnöke, mint városi bizottsági tag mondott emlékbeszédet a boldogult királyné felett. A gyönyörű emlékbeszédből, mely nyomtatásban is megjelent, adjuk a következő részleteket: »Szívemben az embernek a gyászos visszaemlékezéstől feltépett sajtó sebével, lelkemben a férfiúknak szilaj keserűségével, s egész valómban a magyarnak zokogásba fuló, vigasztalást hiába kereső mélységes honfájdalmával állok itt, a t. díszközgyűlés színe előtt, hogy megküzdjem azzal a reám súlyosodó, szinte lehetetlen feladattal, hogy a szavak kimért medrébe szorítva adjak kifejezését annak a kimondhatatlan bánatnak, és sötét gyásznak, melyet egy nemzet soha meg nem szűnő fájdalmának fel-feltörő zokogásával legfeljebb csak elsírni tudnék... Itt van előttünk megdicsőült Nagyszonyunk, rajongva szeretett Királynénk, ragyogó tündéri

szépségében, angyali jóságának glóriájában, a mint a mi ihletett lelke még életében ide varázsolta élénk; de mi mégis csak a sárga fényben sötétlő fekete ravatalt látunk, mely előtt porba borulva, az egész megdőbbsent a világ igaz részvétlenségűi között, egy nemzet siratja moru árvaságra jutását... Róla beszél, a miért úgy jongott, az örök fenségű természet, a patak melancholikus csobogása, a virágok szelíd suttogása, a madár bánatos róla beszél a mi szívünk, lángoló szeretetének alakot törekszik a költő éneke, a művész ecsetje és vésője. Ezer sebből véreztünk, midőn a miénk lett. Reményvesztve, elnyomatva, meggyötörve, már-már kétségbeesve, midőn egyszerre tündéralomhoz hasonlóan, jóságos Néményként közénk jött, hogy megismerve és megszeretve nünket, segítő kezét nyujtsa felénk. Mintha az Árpád volt az a cseppje, mely századok előtt családja ereibe jutott, az a magyar Ég alatt teljes erejével felpezsdült volna szívünk, egyszerre igazi rokonunkká, nem, valóságos édes anyjává lett, a ki szeretetteljes részvétellel ölelte keblére azt a nemzetet, melyet elhagyatottnak, szerencsétlennek látott... Ezen szövik a szembe nevének hallatára, valamig csak mi lesz e földön. De e könny, a szívnek ez az igaz gyöngy, melyet a kagylóhoz hasonlóan hálánk és szeretetünk gerének mélysegeiben a fájdalom szül, a nemzet kiábrándulásának legdrágább ékességévé válik, melynek látta a fájdalom nyomán büszke öröm fakad majd a honfájdalomban a felett, hogy a világ legszebb, legjobb és legdühösebb. Asszonyának szeretetére méltók tudunk lenni, a hívő megnyugvás szállja meg majd az utánunk jövő generáció keblét, hogy annak a szeretetnek lángja, mely nyéval kivezetett egykor a sötétből, nem hunyt ki, hanem a trón és nemzet fölött virraszt mindörökre, túl a felhőkön az égi magasságban...»

— **Öngyilkos tűzoltó-parancsnok.** *Sándor Miklós* máram vármegyei tisztviselő, a komáromi önkéntes tűzoltó-testület parancsnoka, ki több éven át az országos tűzoltó-szövetségnek választmányi tagja is volt, f. hó 22-én délután Komáromban, a városi gőzfürdő egyik kabinjában fölért, s azután föbelötte magát. A golyó jobb halántékát hatolt és azonnal megölte. Elhunytát özvegye és több meke gyászolja. Hogy miért lett öngyilkos, nem tudjuk. *Sándor Miklós* tragikus sorsa nemcsak Komáromban, hanem a tűzoltói körökben is általában nagy részvétet keltett.

— **Tűzoltók balesete.** *Karánsebesen* f. hó 16-án virradó éjjelen egy tüzeset alkalmával *Heinzel Kálmán* r. egy falról leugorva szegbe lépett, mely cipője talpát lábába fúródott. Két nappal később ugyanezen vészben a gerendák eltakarítása közben újabb tűz keletkezett, midőn is *Szikita Ferencz* szakaszparancsnok a mennyezet beszakadt, s a mélységbe zuhanván, fején sérüléseket és valószínűleg belső zúzódásokat is szenvedett. Sajnálattal adunk hírt különösen az utóbb jelzett balesetről, mely hogy éppen egy tisztellel, tehát olyan egyénnel történt meg, kinek elsőrendű kötelessége a tűzoltással foglalkozni, az életbiztonságára örködni, legvilágosabb bizonyíték, hogy annak, mennyire fölületesen és mily csekély szakértelmele járnak el sok helyütt a tűzoltás munkájában. Hibát követt el a testület akkor, midőn a tűznek teljes eloltása nem gondoskodott, hanem megelégedett azzal, hogy a tűz csak az amúgy nagyjában elfojtsa. Természetesen a testület mennyezet gerendák végeit tovább emésztette, s ez a tűz rittatlanul történhetett 2 napon át, mert a takarítási munkálatokhoz csak a 3-ik napon fogtak hozzá, a midőn megbolygatott tűzfészekből ujult erővel tört ki a láng, hogy a tűzoltóságnak újból ki kellett vonulnia. Nem tudjuk hányan dolgoztak a leégett ház padlásán, valószínűleg tartjuk azonban, hogy nem *Szikita* szakaszparancsnok az egyedüli, ki ott tartózkodott, s ha mégis többen jártak szerencsétlenül, úgy az vagy a véletlennek, vagy pedig annak tulajdonítható, hogy a többiek több j

sággal jártak el hivatásuk teljesítésében, mert állást a teljes biztonságot nyújtó főfalakon, vagy pedig az ugyancsak elég erős mellékfalakon foglaltak, s nem léptek rá arra az agyonáztatott, és a gerendavégek több napon át tartó elűzkösdőse folytán mi ellenállást sem nyújtó mennyezetre, mint a rövidlátó szakaszparancsnok tette. Reméljük, hogy a sajnos eset tanulságait a maga és mások hasznára fordítandja a karánsebesi testület, és sem annak parancsnoka, sem pedig a tűzrendészet kezelésével megbízott városi hatóság nem fogja engedni jövőben azt, hogy minden néven nevezendő tűzrendőri vizsgálat nélkül napokon keresztül háborítatlanul rágódhassék a tűz, hogy hasonló vagy még nagyobb szerencsétlenségek és károsodások okozójává legyen.

— **Halálozás.** *Koós Adolf*, a nagyszentmiklósi testület parancsnoka szept. 4-én 66-éves korában hirtelen elhalt. — *Jakab János*, a lévai testület toronyőrje 25 évi szolgálat után állkapocsdaganatban elhalt. Özvegye és 5 árvája részére a segélyző-szövetség választmányja kegy útján 50 korona segélyt engedélyezett.

— **Tűzoltó-testület Jászberényben.** *Beleznay László*, ki a folyó évben végezte el Budapesten az országos tűzoltó szaktanfolyamot, tűzoltó-testület létesítésén fáradozik Jászberényben. A folyó hó 3-ikára egybehívott értekezleten 40-en jelentkeztek máris működő tagokul. A testület alakuló gyűlése e hó 17-én volt.

— **A budapesti szivattyú és gépgyár** (ezelőtt *Walser*) most adta ki árjegyzékének XXIX., a *szivattyúk és tartozékaikról* szóló füzetét. A fényes kiállítású árjegyzék méltán sorakozik a gyár által utóbbi időben kiadott egyéb árjegyzékekhez, s a kik a különböző kútszivattyú szerkezetek iránt érdeklődnek, sok haszonnal fogják azt forgathatni, mert a szép kiviteli ábrák és árjegyzés mellett szakszerű útmutatásokat is ad az adott viszonyoknak megfelelő szerkezet megválasztása és fölállítása tekintetében.

— **Megégett emberek.** *Ujpest* egyik kávéházában fűtés közben a kályhából kipattanó szikrától meggyuladt a házi-szolga ruhája. Súlyosan összeégve szállították kórházba. — *Biró Aladár* vámhivatalnok pipázva heverészett ágyában, s eközben elszundikált. Míg aludt, a pipa kifordult a szájából, s fölgyújtotta az ágyneműt. Mire fölébredt, annyira összeégett, hogy pár napra rá a Rókus-kórházban, hova be-szállították, égett seibe belehalt.

— **Színházégek.** A *kolozsvári* nemzeti színházban nov. 11-én délelőtt tűz ütött ki, a mely könnyen veszedelmessé válhatott volna. A színpad bejáratától balra a kellékes kamarában állítólag a kémény szikrájától tűz támadt, a melytől ott meggyuladt egy csomó lim-lom és ruhadarab. Minthogy köröskörül minden tárgy fából való volt, a tűz gyorsan terjedt. A színpadon azonnal észrevették a tüzet és a tűzoltókat hívták, de a míg ezek megérkeztek, a színpad maguk eloltották a tüzet. A tűzoltók kijelentették, hogyha a tűz éjjel támadt volna, ugy menthetetlenül porrá égett volna az egész színház. — A *kieli* (Oroszország) városi színházban nov. 2-án tűz ütött ki, mely a színpadnak egy részét elpusztította. A színházat az egyik kellékes gyújtotta föl, a ki öngyilkos lett. — *Hurley* amerikai városban nov. 6-án este leégett a színház. A közönség megmenekült, de az előadók közül tizen megégték.

— **Egy árvaház veszedelme.** Nagyváradon a biharmegyei nőegyesület árvaháza nov. 16-án éjjel kigyulladt. Egy az udvarban lakó özvegy asszony vette észre, hogy a tető lángol és segítségért kiáltozott. A veszedelemre irtózatossá riadalom támadt. Az árvaház növendékei mély álomban voltak és úgy kellett őket fölrázni. Egy ingben, paplanba csavarva hozták ki őket az égő házból és a mentés közben is a meg-rémült gyermekek kétségbeesve kiáltoztak segítségért. Mindenik elsőnek akart kiszabadulni. A gyermekeket a szomszéd házakban, majd később a leleczházban helyezték el. Az árvaház, bár a tűzoltóság derekasan dolgozott, leégett.

Az egész tetőzet elpusztult és a belső berendezésben is nagy kár esett. A kár mintegy harmincezer korona.

— **Robbanás egy vonaton.** A varsó-vilnai vonalon *Posznovicze* és *Zabkovicze* állomások között a személyvonaton egy benzines edény fölrobbant. A robbanás következtében két kocszi meggyuladt s az utasok közül, a kiknek nagyrésze az ajtókon és az ablakokon ugrott ki, óriás rémület támadt. Az utasok közül három meghalt és tizenegy veszedelmesen megsérült. A vonatot megállították s azonna hozzáláttak a tűz eloltásához. Két kocszi egészen elégett. A megsérült utasokat a kórházba szállították.

— **Égő vonat.** A *Tarnopolból* *Krasne* felé menő vegyesvonat útközben kigyulladt. A tűz egy nyitott teherkocsiban támadt s egy lembergi biztosító-társasági igazgató vette észre, a ki, mivel vészjelző nem volt, a kocszi ablakán kiabált ki s így figyelmeztette a vasuti személyzetet a veszedelemre, a melyet így sikerült még idejekorán elfojtani. Az utasok közül egy lembergi hölgy súlyosan megsérült.

— **Az élclapokból.** »Sok a tűzoltó képviselő, — jó jel azokra nézve, a kik nem szeretik, ha a Ház nagyon tüzes.«

— **Külföldi tüzek.** A *danzig-neufahrwasseri* cukorgyár folyó hó 18-án reggel egészen leégett. A kár hét millió márkára rug és több biztosító-társaság között oszlik meg. A gyár részvényei a berlini diszkontó-társaság és a berlini kereskedelmi társaság kezében voltak. — Tűzvész hire érkezik *Darmstadtból* is, hol az ottani tornaegyesület nagy, új épülete égett le, s csak a falak maradtak meg belőle. Két cselédleány bennégett az épületben, egy leány pedig, a ki kötélen akart leereszkedni, halálosan megsérült, egy pinczér pedig, a ki az ablakon akart kiugrani, nyakát törte. — *Genuából* jelentik: *Sampier d'Arenában*, a *ligur-lombardiai* finomítógyárban nagy tűz támadt, a mely az ipartelepnek nagy részét elhamvasztotta. A tüzet sikerült elszigetelni. Egy ember odaégett.

— **Tüzesetek statisztikája.** A folyó év *szeptember* havában Magyarország területén — beleértve *Fiumét* és kerületét és nem értve bele *Horvát-Szlavonországot* — 978 községben 1257 tüzeset fordult elő. A károsultak összes száma 2309, az okozott kár pedig 2,546.018 korona volt. (A mult év *szeptember* havában 1281 községben 1647 tüzesetnél 3619 egyén 3,878.621 korona kárt szenvedett.) A tüzesetek közül 482-nek gyujtogatás, 3-nak öngyújtás, 20-nak villámcsapás, 146-nak a gyermekek játéka gyufával, 17-nek világító-szerekkel való gondatlan bánásmód, 206-nak hanyagság és gondatlanság, 67-nek más egyéb volt az oka, míg 316 esetben a tűz oka kideríthető nem volt. Meghalt, vagy halálos sérülést szenvedett 2, nem halálos sérülést 37 ember. Húszezer koronánál nagyobb kárt okozó tüzeset összesen 23 fordult elő, és pedig: *Rózsahegyen* (Liptóm.) szept. 30-án (109 egyén 172.066 kor. kárral), — *Tarnócson* (Liptóm.) szept. 13-án (22 egyén 83.222 kor. kárral), — *Brezován* (Nyitram.) szept. 26-án, — *Borcsiczon* (Trencsénm.) szept. 10-én — *Kis-Rudinán* (Trencsénm.) szept. 13-án, *Zólyom-Lipcsén* (Zólyomm.) szept. 23-án, — *Tordason* (Fejérm.) szept. 1-én, — *Zala Csányon* (Zalam.) szept. 1-én, — *Bács-Madarason* (Bácsm.) szept. 8-án, — *Kisteleken* (Csongrádmegye) szept. 5-én, — *Szegeden* szept. 14-én, — *Tápiógyörgyén* (Pestmegye) szept. 27-én, — *Tornoson* (Beregmegye) szept. 14-én (1 nem halálos sérüléssel), — *Szepes-Nádasdon* (Szepesm.) szept. 4-én (3 nem halálos sérüléssel), — *Szepes-Olaszín* (Szepesm.) szept. 20-án, — *Gerendán* (Szepesm.) szept. 8-án, — *Nagy-Mihályon* (Zemplénm.) szept. 10-én (15 egyén 53.012 kor. kárral), — *Tarnókan* (Zemplénm.) szept. 5-én, — *Lórón* (Biharm.) szept. 6-án (1 egyén 80.000 kor. kárral), — *Tót-Bánhegyesen* (Csanádm.) szept. 26-án, — *Temesvárott* szept. 10-én (7 egyén 131.653 kor. kárral), — *Nagy-Kikindán* (Torontálm.) szept. 18-án (1 egyén 60.000 kor. kárral), — végül *Parajdon* (Udvarhelym.) szept. 11-én.

Bajtársak! Kérjük föl kerületünk országos képviselőjét, hogy a tűzrendészeti törvény megalkotása és a tűzbiztosító-társaságoknak tűzoltói célokra leendő megadóztatására irányuló törekvéseinket támogassa.

Szerkesztői üzenetek.

Gradwohl János, parancsnok. Sopron-Hársfalva. Abbeli kívánásának, hogy lapunkat német nyelven küldjük, eleget nem tehetünk, mert az csakis magyar nyelven jelenik meg, s mint a magyar országos tűzoltó-szövetség hivatalos értesítője nagy áldozatok árán az összes tagtestületeknek ingyen küldetik meg. Nem egyeseknek, hanem testületeknek lesz tehát a lap küldve, s szinte lehetetlen elképzelni, hogy egy egész testület tagjai közt ne akadna egy is, ki a magyar nyelvet legalább

annyira értené, hogy a lapot elolvassa, annak tartalmát bajtársak meg ne értethetné. De még ha így lenne is, az a hazafias tanítvány mint írja, annyi szeretettel munkálkodik azon, hogy az is járó ifju nemzedék a magyar nyelvet elsajátítsa, bizonyára szíves vállalkozni arra, hogy a testület tagjait annak tartalmáról időnként világosítsa

Zsolnay-gyár, Pécs. Az októberi számot sajátkezűleg goltuk, csakhogy biztosak legyünk az expedicióról. Ha ennek d. kézhöz nem vették, annak oka csakis a kézbesítésben lehet. Tes ottani póstán utána járni, kinek kézbesítik a lapot

Ifj. Kádár Henrik H.-M.-Vásárhely. Üdvözet az elhárított, és a réges-régi ígéret beváltásáért. Most már a vidékről úgy látszik egyedül marad. A többi levélben.

Felelős szerkesztő:

Dr. SZILY JÓZSEF.

H I R D E T É S E K.

Tűzoltó-sapkákat

az Országos Tűzoltó-Szövetség előírása szerint
a legjobb anyagból azért szállíthatunk
olcsóbban, mint bárki más,
mert magunk készítjük.

Kivánatra árjegyzéket vagy mintasapkákat szívesen küld

RITSCHER ZSIGMOND ÉS FIA
KÖRMEND.

Tűzoltó-egyenruhákat és felszereléseket

legutányosabban, teljesen az „Országos Tűzoltó-Szövetség” előírása szerint készít

BLUM SÁNDOR

Ő Felsege a perzsa császár és orosz császári nagyhercegi udvari szállító

=BUDAPEST=
IV., Váci-utca 17. sz.

Nagyobb megrendelés esetén mérték-vétel végett saját költségemen szabá-
szám egyikét kiküldöm.

Fiókraktár:
DEBRECZEN.

Árjegyzékek
készséggel
küldetnek.

Fiókraktár:
B.-GYUL

STERNBERG ÉS KÁLMÁN

Budapest,
VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-felszerelési gyári raktár.

Teljesen vas-kocsi szerkezet. — **Központi érc-szelep szerkezet.**

Tűzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felszereléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és minden e szakmába vágó tárgyakat a legjobb minőségben és kiállításban jutányos árral szállítunk **községeknek** és **tűzoltó-testületeknek** kedvező fizetési feltételek mellett.

Kivánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármintve küldünk.

Tűzrendészeti Felügyelő

Műszaki tűzoltó-szaklap.

Megjelenik havonta kétszer

Előfizetési ára egész évre 4 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest
VII., kerepesi-út 62.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: **Lukáts Gyula.**

GYÁR: IV., Magyar-utca 26. sz.   RAKTÁR: IV., Magyar-utca 18. sz.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése

BUDAPESTEN.

Kitüntetések: **Ő Felsége a Királytól** ipari érdemekért: a legfelsőbb elismerés a **Ferenz József-rend lovagkeresztje**, a koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.

A »M. kir. Operaház«, »Nemzeti-« »Nép« és »Vigszínház« »M. kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zenede«, »Fővárosi és Önkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.

Ajánlja mindennemű saját gyárában készült rézfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszereit,

valamint saját találmányú javított és szabadalmazott

czimbalmaikat, pedállal és a nélkül.

Úgyszintén mindennemű valódi olasz és másféle igen tartós **húrokat** és mindenféle **hangszeralkatrészeket**, jótállás mellett azok jóságáért, a csinos és tartós munkáért, valamint különösen a **tiszta hangolásért.**

ZENEMŰKERESKEDÉSEMBEN

raktáron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei.

➡ Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg. ➡

Az 1896. évi párisi műiparkitállításon aranyéremmel kitüntetve

RÉTAY ÉS BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váci-utca 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények, kokárdák, vállszalago

nagy választékban.

Zászlószegek,

névvel és dobozzal.

➡ **Saját műhímző-intézet.** ➡

Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a legnagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi milleniumi kiállításon „kiváló munka-, kiváló versenyképesség- és nagyban termelésért“ a milleniumi nagy éremmel kitüntetve.

• Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigorúan az új szabály szerint készítünk. •

M kir. udvari szállítók

Ő cs. és kir. Fensége József főh. udv. száll.

Cs. és kir. ausztr. udvari szállítók

Szerb királyi udvari szállítók

Perza császári udvari szállítók

Görög királyi udv. szállítók

Ő Fensége a görög trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók, ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítók

Budapest, IV., Váci-utca 35., IV., Eskü-út 3. számú sarokházban levő

➡ **Magyarország legelső és legnagyobb egyenruha-készítő-intézetét** ➡

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek jutányos árak mellett számíttatnak. Ajánlunk továbbá tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rőzsekéseket, baltákat és sípokat, sapkákat posztóból és bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztyűket, gallérokat stb. a legdúsabb választékban.

Üzletünk azelőtt a Károly-kaszárnyában volt.

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük.

Nagyobb megrendelés esetén mértékével végett fűszabásaink egyikét saját költségünkön kiküldjük.

➡ Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. ➡ Sürgőnyozim: Tiller udvari szállítók Budapest.

➡ Pártoljuk a hazai ipart! ➡

➡ Polgári öltönyök és fehérneműek! ➡

••• Polgári ruhán viselendő rendjelek és érmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. •••

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgönyezim:

„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott fecskendők
száma 14200.

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VÁCZIÚT 69.

GYÁRTMÁNYOK:

Szivattyúk: kézi-, járgány-, szíj-, gőz- és villamos hajtásra, házi-, építkezési-, gazdasági- és legkülönbébb ipari czélokra.

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízszállító, kocsis-, targonca- és hordozható fecskendők, kender- és lentömlők, mézgával bélelt, mézga- és mézgatekeres-tömlők és tartozékaik.

Tüzoltósági eszközök és létrák: személy- és szállító-kocsik, vízfordókocsik, szénkocsik, tömlőmotolák, különféle létrák és fáknyák.

Tüzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapkák, övek, balták, oldalfejverek, jelvények stb.

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, utcai seprőgépek, közuti sárvonógépek, hóekék, kocsik billenő szerkezettel, egyengető úthengerek, pöczegödör-tisztító-készülékek légszivattyúval és Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval.

Közegészségügyi szerek: teljes gőzfertőtlenítő telepek, fertőtlenítő készülékek, stabil és szállítható alakban, fertőtlenítő szerkocsik, fertőtlenítő-személyszállító, mentő- és tárgyszállító kocsik és kötszer sterilizátorok.

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabadalmazott vas- vagy fakoronával, valamint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és építkezések számára. **Vas harang-állványok.**

➡ **ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.** ➡

TÜZOLTÓ-KÖZLÖNY

A MAGYAR TÜZOLTÓK SZAKLAPJA.

A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG. HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség tagtöbbségeinek díjtalanul küldetik meg.

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Önkéntes Tűzoltó-Testület.

ERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

apest, IV. kerület, Kossuth Lajos-utca 8-ik szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben és vidéken egész évre 4 kor. 80 fillér, félévre 2 kor. 40 fillér.
A magy. orsz. tűzoltó-szövetség kötelekébe tartozó testületek tagjainak egész évre csak 2 kor. 40 fillér.
Egyes példánynak ára 40 fillér.
Előfizetések és reklamátiók a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal által legjutányosabb árak mellett vétetnek fel.
Többszöri hirdetésnél tetemes árengedmény.

MEGJELENIK HAVONKINT EGYSZER.

rtalom: *Visszapillantás a kormány ez évi működésére.* Irta: Szily József dr. — *Tűzoltói ügykezelés.* Irta: Kállay Imre. — *Hivatalos rész:* Belügyminiszteri rendelet a tűzoltó-szereknek belföldi gyárakból beszerzése tárgyában. — Jegyzőkönyv az 1901. évi december 21-iki elnökségi ülésről. — Jegyzőkönyv a segélyző-szövetség 1901. évi decz. 21-iki igazgató-választmányi üléséről. — *Technikai rész:* Szűkebb és bővebb nyomó-tömlők alkalmazása. Müller-től. — *Általános rész:* A berlini kiállítás (III.) — A székeslővárosi tűzkárbiztosító-intézet felállítása és tűzoltási járulékok rendszeresítése tárgyában fölterjesztett javaslat. (II.) — *Szövetségek köréből:* A somogyvármegyei szövetség közgyűlése. — A sopronvármegyei szövetség választmányi ülése. — *Testületek köréből:* Harmincz év a kolozsvári tűzoltó-testületben. — *Hirek.* — *Hirdetések.*

visszapillantás a kormány ez évi működésére.

Ismét lepergett egy év az idők fonalán, s azért, mielőtt a jövő év küszöbére lépnénk, nem lesz felesleges a multa visszapillantani, hogy emlékeinkbe idézve annak eseményeit, s ez események: intézményünket érintő jelentőségét, levonjunk belőlük tanulságait.

Reményekkel telve léptünk az 1901. évbe. Az előző évben megtartott tűzrendészeti vizsgálatok eredményei ott feküdtek a belügyminiszter asztalán, ott feküdt az a *tűzrendészeti törvényjavaslat* is, melyet szövetségünk elnöksége terjedelmes, és minire kiterjedő *memorandumával* egyetemben alig két hét múlva, fél hónappal azelőtt nyújtott át a miniszterelnöknek. Szép ígéretek is hangzottak el ez alkalommal, olyanok, melyeknek őszinte voltában sem okunk, hanem pedig jogunk nem volt kételkedni, nem csodálkozni, ha a mellőzések lidércnyomása alól fölbadult lelkeink boldog várakozással tekintettek a jövő évi ösztönzés jövendőbe, melytől annyi csalódás után még is jót, a legjobbat várhattuk.

Január hó 24-én szövetségünk alelnöke Óváry György dr. orsz. képviselő nagyszabásu beszéddel fordult a képviselőház figyelmét a tűzrendészet anyagi ügyére, sürgetve annak törvényhozásilag leendő rendezését. A beszédre maga Széll Kálmán miniszterelnök felelt, s miközben teljes méltányolva a fölvetett kérdés adminisztratív és gazdasági fontosságát, kijelentette, hogy azt a lehető legelőnyösebb tanulmány tárgyává fogja tenni.

Nyomban erre lépéseket tett a szövetség elnök-

sege, hogy a nemsokára tárgyalás alá kerülő *biztosítási törvényjavaslatban* új §-ok felvételével intézkedés történjék a *biztosító-társaságoknak tűzoltói célokra leendő megadóztatása* iránt. Ám mihielyt a szövetség ezen törekvései köztudomásra jutottak, megmozdult a biztosító-társaságok hatalmas gépezete, s hogy ez a gépezet jól működött, legjobban igazolja az, hogy habár a kérdéses törvényjavaslatra vonatkozólag a bizonyára érdekelt országos tűzoltó-szövetségen kívül minden, legtávolabbról is érdekelt tényező véleménye már korábban ismételtelen kikéretett, a mindenképen előkészített törvényjavaslatot magát a kereskedelmi miniszter újabb véleményezés ürügye alatt a *napirendről levétette*, s ezzel ismét beláthatatlan időnkig megakadályozta a nagyfontosságú kérdés megoldását.

Nagy csapás volt az a magyar tűzoltó-intézményre, mely anyagi szükségleteinek előteremtésében annyi ideig magára volt hagyva, s mely épp azért terhei alatt roskadozva a segítségnek ezen egyetlen kínálkozó és leghathatósabb módja nélkül immáron lábra állítható alig lesz. S a mi mindezeknél sajnálatosabb, és a mi a közérdek szolgálatára hivatott kormány eljárását menthetlenné teszi, az az, hogy az egész országot oly mélyen érintő ezen *közérdeknek a biztosító-társaságok telhetetlen és jogosulatlan magánérdekei elől háttérbe kellett ezúttal is szorulnia.*

Ám ha a kérdésnek a biztosítási törvényjavaslat keretében való megoldása ekként füstbe ment is, megmaradt a remény arra, hogy a *külön tűzrendészeti törvényben* térül meg a réven az, a mi amott a vámon veszendőbe ment. Nagyon is illetékes

oldalról biztosítottak bennünket e tekintetben ismételtén, elannyira, hogy a törvényjavaslatnak a képviselőház elé terjesztése még az elmúlt őszre biztos kilátásba helyeztetett.

És elmúlt az ősz, véget ért az év, és mi keserűséggel telve vagyunk kénytelenek konstatálni, hogy a mi belügyi kormányunk a valóságban még csak a *tanulmányozásig sem jutott el*, s mindaz az iratsomó, mely évtizedek hosszú során át a tűzrendészetre vonatkozólag a bíróban egybegyűlt, ma is érintetlenül ott fekszik a bíró asztalán.

Ime az érem egyik oldala, mely azt mutatja, a mint a mi belügyi kormányunk *tenni elmulasztott*. Lássuk már most az érem másik oldalát is, azt, mely tükörként mutatja, a mit a belügyi kormány a tűzrendészet érdekében *tett*.

Az *ásványolajok kezelése* tárgyában kibocsátandó új rendelet tárgyában még az év elején szaktanácskozmány tartatott, szerencsére azonban az ólomlábu adminisztráció nem engedte meg mind ekkorig az új rendelet kibocsátását, szerencsére mondjuk azért, mert a mily könnyítéseket tartalmazott ez a tervezet a nagyobbára *külföldi petroléumipar érdekében*, ép oly súlyos csapásokkal nehezédtek volna annak intézkedései a tűzveszedelmek szaporítása által hazánkra. Nagy okunk van tehát arra, hogy az intézkedések lassuságát ezuttal a kormány érdeméül rójuk föl.

Nagy jelentősége volt annak a márcziusi belügyminiszteri rendeletnek, mely *megengedte* a magyar országos tűzoltó-szövetségnek, hogy a községi közigazgatási tanfolyamokon saját szakerőivel és saját költségén összesen 24 órában külön tűzoltói tanfolyamokat tarthasson. Kétezer koronánál többbe került ez a *megengedett* vállalkozás a szövetségnek, nem hisszük azonban, hogy egy tagja is akadna a szövetségnek, ki a közigazgatás jövő tényezőinek tűzoltói kiképzésére meghozott emez áldozatot sajnálná és ne örvendene legalább azon, hogy erre a jónak ígérkező tőkebefektetésre a kormány legalább *alkalmat adott*.

E közben közeledett a *berlini tűzoltó kongresszus* s a mindent domináló német befolyás rábirta a magyar kormányt arra, hogy a kongresszusra az egyéb államokhoz hasonlóan maga is küldjön képviselőket. Három magyar tűzoltót bizott meg a belügyminiszter a magyar kir. kormány képviselővel, hogy e reprezentácziós tisztet *saját költségükön* betölthessék. A magyar tűzoltóknak ekkora megbecsülésével szemben vajjon kinek jutna eszébe szemére hányni a belügyminiszternek azt, hogy köszönetül ezuttal is *zsebében felejtette a kezét*, mint tette akkor, midőn a magyar országos tűzoltó-szövetség elnöksége sok fáradtság gyümölcseképen küldöttsegileg nyújtotta át neki a tűzrendészeti törvényjavaslatot.

A míg ezek történtek, törvénynyé vált a *közigazgatás egyszerűsítéséről* szóló javaslat, mely

ezen ártatlannak látszó cím alatt egyszeriben kússá tette azokat a tűzoltó-testületeket és községek melyeknek eddig a tűzrendészeti kihágásokért kibott pénzbüntetésekből befolyó összegek képez *egyetlen* jövedelmüket. A szomorú vigasztalás en a dolognál csak az lehet, hogy alig egy-két főszolg bíró akadt eddig a hazában, a ki *tűzrendészeti hágásért érdemesnek tartotta büntetni*, s így bagat az az összeg, melytől a tűzoltó-intézmény a törvé megteremtésével elesett.

A november meghozta az esőt, melyre elmor hatjuk: »adtál uram, de nincs benne köszönet Rendeletet adott ki a belügyminiszter, hogy a *benzinmotoros cséplőgépeket* a lakóházak közt álló cs rökben akadálytalanul szabad használni, mert az nem tűzveszélyesek. És ebben igaza is van, a abban meg nekünk van igazunk, hogy ennek rendeletnek kibocsátásánál a kormány az orrát tovább nem látott, mert ha csak egy makulával tovább látott volna, úgy észre kellett volna venni a benzinmotoros cséplőgépek mellett a könny *robbanó benzines tartályokat*, meg azt a temérd *könnyen gyuló matériát* is, melyet hogy meglehess csépelni, a gép közelébe, tehát a lakóházak kö össze kell zsufozni.

Ime egy *elrettető példája* annak, mit eredn nyezhet az, ha a kormány véletlenül *érdeklő* talál a tűzrendészet iránt, a nélkül, hogy boldogát de rég elfelejtett időkben kinevezett egyetlen sza közegét, a magyar országos tűzoltó-szövetség elnö ségét *érdemesnek találná meghallgatni*.

Legvégül pedig a kormány szakadatlan tev kenységének és gondosságának jeléül megújította belügyminiszter a *tűzfecskendőknek hazai gyárakl beszerzése* tárgyában az 1900. évben egy ízben m kibocsátott rendeletét, meghagyván újból a törvén hatóságoknak a legszigorubban, hogy tüzi fecske dőket csakis beföldi gyárakból engedjenek beszerezni

Ennek a rendeletnek hazai tűzoltószergyárosai bizonyára örvendeni fognak, ám azt hisszük aligl fogunk csalódni, ha azt mondjuk, hogy örömi teljessé csak akkor lesz, ha a kormány kezeléséb levő *állami gyárak*, intézetek és vállalatok tűzfec kendő szükségletüket szintén *hazai gyárakból* fogj fődözni, nem pedig miként az elmúlt évben is me történt, hogy lelkiismeretlen ügynökök rábeszélésé a tiszteséges *hazai gyártmány mellőzésével osztr selejtes árut vásároltak*.

De nem folytatjuk tovább! Azt hisszük enn elegendő volt annak dokumentálására, hogy mekko jóindulatban és gondozásban részesült a tűzrendész az elmúlt évben a kormány részéről, s miként vá totta apró pénzre az ígéret aranyait.

Adjá Isten, hogy a magyar tűzoltó-intézmén anyyi keserves csalódás után valahára *boldogai újévre virradjon!*

Szily József a

Tűzoltói ügykezelés.

Az országos tűzoltó szövetség kiadott szervezeti, egyenleti és rangjelzési szabályzatot, kidolgozott egységes irati szabályzatot, közrebocsátott mintául alap- és irati szabályzatokat, melyek ha nem is egészen, de megteremtették az egyöntetűséget és irányt mutattak a testületeknek arra, hogy ezen a téren ha nem is miként kell, de mindenesetre hogy miként lehet tenni.

A szakbeli kiképzésre az országos tűzoltó-szaktanokok tartalmas előadásai bőséges anyaggal szolgálnak, hogy az évente felránduló vidéki hallgatók mindazt látják, a mivel szűkebb hazájukban új életet önthetnek a testületeikbe.

Egy dolgot azonban úgy az országos tűzoltó-szövetség sége, valamint az orsz. tűzoltó-szaktanfolyamok vezetése elhanyagolt eddig, s ez a tűzoltói ügykezelés, mely-ldig még az országos tanfolyamokon is csak kutyán volt szó akkor, ha az egyéb nagy anyaghalmazt kerülhetett arra egy néhány percnyi idő, míg a több esetben meg kellett elégedniök a hallgatóknak, hogy az adminisztrációra vonatkozó néhány nyomtat- minden további magyarázat nélkül kezükbe nyomtak. Hogy ezen körülmény a tűzoltó-testületek ügykeze- n mekkora hézagot, tájékoztatlanságot és ebből kifolyó mekkora rendszertelenséget teremt, azt lépten-nyomon tapasztalhatjuk. S hogy milyen szükség volna az ügyke- minden ágazatára kiterjedő czélszerű nyomtatványokra, ban bizonyítja az, hogy a vidékről felránduló baj- ok egyike sem megy el a nélkül, hogy néhány nyom- tany-mintát magával ne vinne. A tanfolyamhallgatók mind azzal távoznak, hogy bizony sok szépet hallot- de azt, hogy miként vezessük a testület ügyeit, t a szolgálatot, hogyan kezeljük vagyonunkat, arról keveset hallottunk. S ilyenkor bizony nagy jótétemény, székesfővárosi hivatásos tűzoltóság 76 és a budapesti tes tűzoltó-testület 32-féle nyomtatványmintájából immon kívül telik egy-egy minden hallgatónak, hogy révén az ügykezelés útvesztőjében némi tájékozott- szerezhessen.

A midőn tehát minden irányban egységes szabály- létesítése felé törekszünk, bizonyára czélszerű lenne a tűzoltói ügykezeléssel is foglalkozni, mert az ügykezelés ületek beléletének oly fontos életszerve, a melynek teres volta nélkül a testületek parancsnokságai sikeres ényt felmutatni nem képesek.

E kérdés, úgy tudom, egy régen vajúdo dolog, sőt s hallottam, hogy az országos tűzoltó-szövetség a n már foglalkozott is azzal, de nem ment tovább a bizottság kiküldésénél, a mely bizottság a bizottságok gyományaihoz híven, úgy látszik, ezt a kérdést is ületése után nyomban pihenőre tette.

Az ügygyel foglalkozott *Rónay* Albert bajtársunk is, főzrendészeti Lapok 1899. évfolyamában igen rész- leírta az egyes tisztviselőknél a teendőit. Megjelen- intalapok a Tűzoltók Zsebkönyve 1891. évfolyamában, int *Breuer* Szilárd Tűzoltás és Tűzrendészet című ében is.

Rónay cikkeit egynéhány ambiciozusabb tisztviselő el is olvasta és mintául felhasználta, de behatóbb ény nem éretett el vele, mert ez is, mint minden zikk, a feledés örvényébe merült. A zsebkönyvek ma em kaphatók, a Tűzoltás és Tűzrendészet pedig, ugyancsak elfogyott, nem öleli fel mind azt, a mire ületeknek szükségük volna, s így ma nincsen olyan ünk vagy szabályzatunk, mely némi tájékoztatással

szolgálhatna a testületeknek aziránt, hogy mi a dolga a titkárnak, a szolgálatvezetőnek, pénztárosnak és szertárosnak.

Ha a testület ügyeit lelkiismeretesen akarjuk vezetni, úgy egy egész külön munkahalmaz áll előttünk, a mit azonban a kellő útmutatások birtokában minden nehézség nélkül egy kis jóakarattal el ne lehetne végezni. Ehhez azonban tudnia kell a parancsnokságnak hogy miként fogjon hozzá; ismernie kell a titkárnak az iktatói, irattári és jegyzőkönyvvezetési teendőket, a szolgálatvezetőnek az anyakönyvi lapok, a gyakorlati és őrségi nyilvántartók vezetését, a havi jelentések szerkesztését, őrségjelentéseket, statisztikai íveknek és tűznaplónak a kiállítását; tudnia kell a szertárosnak, hogy miként kezelje a testület vagyonát, hogy arról leltárt kell felfektetnie, hogy rendben kell tartania a szertárt és ruhatárt, nyilvántartani a legénységnél kint lévő egyenruhát és felszerelési tárgyakat, hogy egy jegyzéket kell vezetnie, a hol mindenkor a szaporodás és apadás fel van tüntetve stb.; végül pedig a pénztáros hogyan kezelje a testület pénzügyeit, a pénztári könyvet, az egyes alapokat, hogyan kell szerkeszteni az évi záró-számadást, a mérleget, a költségvetést stb.

Hogy az ügykezelés körüli teendőket így röviden felsoroltam, szinte hallani vélem egyesek ellenvéleményét és megjegyzéseit, a mint mondogatják, hát hiszen könnyű ezt egy városnak mondani, a hol van vagyon és van emberanyag, de mit kezeljenek és tartsanak nyilván ott, a hol sem üléseket, sem őrséget, sem pedig gyakorlatot nem tartanak, a pénztárban pedig egy garas sincsen. Hát erre nézve is megvan a feleletem; hogy üléseket nem tartanak, mutatja a hanyag vezetést, őrséget és gyakorlati szolgálatot azért nem teljesítenek, mert nincsen a ki törődjön velök, a szertáros pedig már azért sem vezetheti a testület vagyonát (még ha volna is), mert sokszor írni sem tud. Mindebből pedig az következik, hogy a tisztviselői kart olyanokból kell összeállítani, a kiktől joggal el lehet várni és követelni, hogy a testület ügyeit lelkiismeretesen vezetni képesek legyenek.

Nem mondom azt, mintha egy egységes ügykezelés-rendszert lehetne megteremteni, a mely minden testületre egyaránt kötelező legyen, mert azt nagyon jól tudja mindenki, hogy a testületek különböző szervezeti és anyagi viszonyai mellett ez alig lehetséges, de azt minden esetre meg lehetne teremteni és ez az országos tűzoltó-szövetség feladata volna, hogy egy olyan külön szabályzatot dolgozzon ki, a mely általánosságban minden tűzoltóságra nézve irány- mutatóul és mintául szolgálhatna.

Olyan szabályzatot kellene tehát kidolgozni, a mely kizárólag a tűzoltói ügykezeléssel foglalkoznék, hogy abból a tűzoltó-testületek parancsnokságai, a legkisebb testülettől a legerősebbig, a saját viszonyainak megfelelő mintát is megtalálhatná, azt a mintát, a mire éppen szüksége van; természetesen minden egyes mintalap a kellő magyarázattal kellene hogy ellátva legyen.

Ez legyen az országos tűzoltó-szövetségnek a leg- első dolga, mihelyt elkészült az egységes gyakorlati szabályzat átdolgozásával. Az országos tűzoltó-szaktanfolyamok vezet- sége pedig felhivandó lenne, hogy a tűzoltói ügykezelést jövőre külön tantárgyul vegye föl a tantervbe, mert a míg ez meg nem történik, addig a tanfolyamok sikere teljessé nem lehet.

Kállay Imre.

Bajtársak! Kérjük föl kerületünk országos képviselőjét, hogy a tűzrendészeti törvény megalkotása és a tűzbiztosító-társaságoknak tűzoltói czélokra leendő megadóztatására irányuló törekvéseinket támogassa.

HIVATALOS RÉSZ.

Belügyminiszteri rendelet a tűzoltószereknek belföldi gyárakból beszerzése tárgyában.

A belügyminiszter 17831/1901. sz. a. valamennyi törvényhatóságához a következő rendeletet intézte:

»Mult évi márczius hó 26-án 29,774. sz. a. kibocsátott rendelettemmel szükségesnek láttam a törvényhatóságot azon irányban való intézkedésre felhívni, hogy a városi, községi, valamint a közpénzekből segélyezett tűzoltó-egyesületek által beszerzendő tűzoltószerek lehetőségig belföldön szereztessenek be.

A midőn a törvényhatóság figyelmét e körülményre újból felhívom, különösen kiemelem, hogy a tűzoltószerek belföldön való beszerzését nemcsak a hazai gépipar pártolásának jogosult érdeke teszi kívánatosná, hanem a városok és községek, illetőleg tűzoltó-egyesületek saját jól felfogott érdeke is, de a tűzrendészeti szempontok is; mert a hazai gyárak számot vetve az itteni terepviszonyokkal, gyártmányokat lényegében egységes minták szerint készítik, biztosítva ezzel a tűzoltószerek egyöntetűségét, a mi főleg nagyobb tüzesetek alkalmával többrendbeli tűzoltószerek sikeres együttműködését biztosítja; másrészt a külföldről beszerzett tűzoltószerek szükségessé való javítása is sok esetben jelentékenyen nagyobb kiadással jár még akkor is, ha a javítás belföldi gyárra bízatik, mert ezen gyárak a külföldi gyártmányok javíthatása céljából gyakran új mintákat kénytelenek előállítani, a mi a javítás költségeit tetemesen emeli, foganatosítását pedig késlelteti.

Újból felhívom tehát a törvényhatóságot, hogy lehető módon oda hasson, hogy a tűzoltószerek belföldi gyárakból szereztessenek be.«

Budapesten, 1901. évi november hó 26-án.

A miniszter helyett:

Gulzer,
államtitkár.

Jegyzőkönyv.

Fölvétetett Budapesten, a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségének 1901. évi december hó 21-én délután 3 órakor megtartott ülésén.

Elnök: Kék Lajos dr., szöv. elnök, és Óváry Ferencz dr., szöv. alelnök. Jegyző: Szily József dr., szöv. titkár. Jelen voltak: Barabás István, Breuer Szilárd, Ecker Sándor, Köhler István, Lukáts Gyula, Markusovszky Béla, Scossa Zoltán, Szabó Gyula és Vida Pál előadók, Bulyovszky Aladár és Szokoly Ignác felügyelő-bizottsági tagok, Tomcsányi Béla pénztáros, végül mint vendég Glósz Kálmán dr. egri parancsnok.

Elmaradásukat igazolták Wagner Manó előadó és Czédler János felügyelő-bizottsági tag.

1. Kék Lajos dr. elnök az ülést megnyitván, Markusovszky Béla előadó ismerteti a fehértemplomi központi tűzoltói szertárra vonatkozó, s a belügyminiszterium által leküldött ügyiratokat, egyben előterjeszti azokra nézve javaslatait, melynek elfogadásával kimondja az elnökség, hogy Fehértemplom helyi viszonyainak tanulmányozására kiküldi az előadót azzal, hogy jelentését a legközelebbi elnökségi ülésen terjeszse elő.

2. Óváry Ferencz dr. bejelenti, hogy a községi közgazgatási tanfolyamok kormánybiztosával ismételtén tárgyalta a rendezendő tűzoltói tanfolyamok dolgában, s kilátás van arra nézve, hogy a szövetség összes javaslatai elfogadtnak, a döntés azonban mostanig nem történt meg. Mivel többekkel eszközölt beszélgetés nyomán arról győződött meg, hogy a tervbe vett szakmunka kevesebb

költséggel volna előállítható, ha az nem a kormány, hanem a szövetség kiadásában jelennék meg, ez irányban is tárgyalta a kormánybiztosossal, ki késznek nyilatkozott a kiadás költségeinek egy részének viselésére. Jelenti továbbá, hogy könyv megírásával megbízott előadók nagyobb részét gyát már megírta, s a bírálattal megbízottak 4 ízben tartottak felolvasó ülést, s előreláthatólag a január elején tartandó ülésen a bírálattal teljesen elkészülnek. Kérdezi vajjon az elnökség a munkálatnak teljes ülésben való olvasását szükségesnek tartja-e?

Szabó Gyula módot akarván adni a bizottság kívül álló előadóknak is a hozzászólásra, kéri, hogy a kiadvány lenyomat az elnökség összes tagjainak küldessék meg, egyetemesen s a kinyomatás tárgyában csakis az elnökségi ülés határozata alapján tétessék intézkedés.

Lukáts Gyula és titkár szerint az elnökség a központi bírálatával megbízott egy bizottságot, mely föladatát miként a jelentésből is kiviláglik, lelkiismeretesen végezte. Szabó indítványának elfogadása bizalmatlanság volna a bizottság irányában, azonkívül rendkívül nagy technikai nehézséggel, késedelmezzel és aránytalan költséggel is jár.

Óváry dr., Szabó és Markusovszky hozzászólása után az elnök a szavazást elrendelvén, az ülés szótávval Szabó indítványát elvetette, egyebekben a jelentését tudomásul vette.

3. Köhler István szóvá téve a kiadandó szakmunkák költségeit, nemkülönben a kiadandó példányok száma tekintettel arra, hogy a szövetség tagtestületei, az országos és a közigazgatási tanfolyamok hallgatói számára két példány szükségletképpen azt legalább 4000 példányban kell nyomtatni, s annak összköltségei körülbelül 5000—6000 koronát fognak rúgni, az ülés figyelmébe ajánlja, hogy a költségvetésről hozzájárulásként mentül nagyobb összeget eszközölköz ki, titkárt pedig utasítja, hogy a költségekre nézve szavazzen be ajánlatot.

4. Titkár, mint a gyakorlati szabályzat átdolgozásáért kiküldött bizottság elnöke jelenti, hogy a bizottság eddig 9 ízben tartott és pedig részben gyakorlati próbákkal. Ez ülés megállapított az egységes fecskendő, s ehhez szabvány készített meg a szerelési szabályzat, mely azonban még nem terjesztett be, miért is a munkát a bizottság tovább folytatta. A jelentést az ülés tudomásul veszi, egyúttal többek hozzájárulására a bizottság föladatának megkönnyítése végett tározta, hogy az eddig feldolgozott anyagot nyomtatás gyalás alá veszi.

5. Titkár ismerteti a bizottsági tanácskozások eredményeit, s azok eredményeit, melyeket is az elnökség bevitte tárgyalás alá véve, mindenekelőtt egyhangulag kimondja, hogy az egységes fecskendőt szükségesnek tartja megőrizni.

6. A bizottságnak az egységes fecskendőre vonatkozó javaslatai vétetvén tárgyalás alá, mivel a használatban lévő fecskendőknek egységesé váló átalakítása minden nehézség és úgyszólván költség nélkül eszközölhető, s az eredményes gyárosok, sem pedig a községek és testületek érdekei egyáltalában nem sérülnének, az elnökség az egységes fecskendő a bizottság javaslatai értelmében megállapítja, nevezetesen kimondja, hogy a fecskendő szívó oldala a menet jobbra, nyomóoldala pedig baloldalára essék. A szívótömlő védőzsineggel körülveendő, s a négy darab szívótömlő merevítőrudak nélkül négy villás tartóban olyképp helyeztessék el, hogy a két középső villa nyitott, a két szélső villa pedig könnyen zárható legyen. Mozdonyfecskendő a négy darab szívótömlő két oldalt megosztva helyezzen.

A levehető és nem bekötött szűrő a fecskendő részén a szívóoldalon legyen elhelyezve.

A nyomótömlők a nyomóoldalról könnyen hoz-

helyen könnyen kivehetőleg, vagy lehuzhatólag nyer-
k elhelyezést.

A szívó- és nyomóoldali csapok fogantyúi a medencze
részével legalább egy magasságban legyenek, s azok
helyezése mutassa az irányt.

A sugárcsőnek a nyomóoldalon könnyen hozzáfér-
en és gyorsan levehetőleg kell elhelyezve lenni.

A nyomórudak a nyomóoldalon legyenek, mozdony-
kendőkön esetleg a nyomókarokon.

A kocsirúd könnyen kivehető és betehető legyen.

A fecskendő aláfördíthető előkerekekkel birjon.

A 100 mm.-en felüli hengerátmérővel bíró mozdony-
kendők lánczokkal ellátandók.

Az osztóvilla a fecskendő hátsó részén, a nyomó-
oldalon legyen.

A nyomókarok végeinek nyitott fülűeknek kell len-
ni. Ha rúgók vannak, a rúgózárok könnyen hozzáfér-
k, gyorsan zárhatók és nyithatók legyenek, a nélkül,
a más levehető rész útban legyen.

A hámfák levehetőek és nem a kocsira rögzítettek
lennek. Az ütközőknek nem rúgókból, hanem üreges
miből kell lenniök.

7. Kimondja továbbá az elnökség, hogy a gyakorlati
előírászat a most megállapított egységes fecskendőkhoz
tartandó.

8. Titkár felolvassa a kocsifecskendő iskolaszerelésére
alkotott bizottsági javaslatokat, melyeket az elnökség
tanácskozás után egész terjedelmükben magáévá
s utasítja a bizottságot, hogy a visszaszerelésre, nem-
különben a szerelés egyéb részleteire nézve is a legköze-
lebbi elnökségi ülésnek terjeszse elő javaslatait.

9. Óváry dr. alelnök időközben elfoglalván az elnöki
helyet, üdvözli Glósz Kálmán dr. egri parancsnokot, mint
a múlt évben Egerben tartandó nagygyűlés rendezőjét, és
kéri, hogy a kongresszusra vonatkozó óhajait ter-
jeszse elő.

Glósz Kálmán dr. tekintettel az idő előrehaladt vol-
te miatt már nem kívánja javaslatait előadni, kéri
tehát, hogy a jövőben tartandó elnökségi üléseken
terjeszték meg neki megjelenni, a midőn is javaslatait
először esetleg elő fogja terjeszteni. Az elnökség e kérelem-
helyt ad.

10. Breuer Szilárd az egyik szaklapból veszi a hírt,
hogy Debreczen az egri nagygyűléssel egyidejűleg jubi-
leumi és országos versenyeket óhajtat rendezni.

Szokoly Ignác felszólalására az elnökség utasítja
a titkárt, hogy a debreczeni testülettől kérjen ez ügyben fel-
világosítást.

11. Tekintettel arra, hogy a belügyminiszterium újab-
b a benzinmótoros cséplőgépeknek a csűrőkben való hasz-
talt tárgyában olyan rendeletet adott ki, mely a benzin-
mótorok robbanékonysága és a tűzveszélyes anyagoknak a csü-
nőben való főlhalmazása által az amugy is tűzveszélyes álla-
pokat még rosszabbakká teszi, elhatározta az elnökség, hogy
a benzinmótorok tárgyában a múlt ülés határozata alapján
a belügyminiszteriumhoz intézendő fölterjesztésében a leg-
utolsó rendelet súlyos következményeire is rámutat és
a módosítottatását javasolja.

12. Elnök, mivel a községi közigazgatási tanfolyamok
tűzoltói előadójának javaslatba hozatalára az elnökség való-
színűleg már a legrövidebb idő alatt fel fog hivatni, kéri az
előadót, hogy e tekintetben már mai ülésén intézkedjék. A
maga részéről előadójul javasolja: a budapesti tanfolyamra
Breuer Szilárd, Markusovszky Béla és Szily József dr., a
pécsire Vida Pál, a szombathelyre Barabás István, a pozso-
nyira Szabó Gyula, a nagybecskerekire Köhler István, a
marosvásárhelyre és a máramarosszigetire Lukács Gyula
előadókat, a debreczenire Szokoly Ignác felügyelő-bizott-
sági tagot, a kolozsvárra Polcz Rezső ottani parancsnok,
felügyelő-bizottsági tagot, végül a kassaira Mihalik Béla,
ottani parancsnokot.

Szokoly Ignác a megbízást el nem fogadván, az
elnökség a debreczeni tanfolyam előadó tisztségét Publig
Ernő debreczeni parancsnoknak ajánlja föl, és utasítja
a titkárt, tegyen kérdést a nevezetthez, vajjon a megbízást
hajlandó-e elfogadni. Az egyéb tanfolyamok előadóira nézve
az elnökség elnök javaslatát elfogadja.

Ezzel a napirend kimerítettét, elnök az ülést
1/4 9 órákor berekeszti.

Kmf.

dr. Óváry Ferencz
elnök.

dr. Szily József,
jegyző.

Jegyzőkönyv,

fölvetett Budapesten, a magyarországi tűzoltó-testületek
segélyező-szövetsége igazgató-választmányának 1901. évi
december hó 21-én esti 1/4 9 órákor tartott ülésén.

Elnök: Szabó Gyula alelnök.

Jegyző: Szily József dr. titkár.

Jelen voltak: Bulyovszky Aladár, Ecker Sándor és
Vida Pál választmányi tagok és Tomcsányi Béla pénztáros.

1. Elnök az ülést megnyitván, titkár felolvassa az
1901. évi november hó 9-én tartott ülés jegyzőkönyvét,
melyet is a választmány észrevétel nélkül hitelesít.

2. Koch Mihály vágszeredi tűzoltónak 14 napi munka-
képtelensége után 30 koronával leendő segélyezése iránt a
választmány előterjesztést tesz az első magyar általános
biztosító-társasághoz.

3. Szikita Ferencz karánsebesi szakasziparancsnoknak
14 napi munkaképtelensége után 30 koronával leendő
segélyezése iránt ugyanoda tesz javaslatot a választmány.

4. Ifj. Anner Ferencz körmendi tűzoltó részére 14 napi
munkaképtelensége után 40 korona segély utalványozását
javasolja a választmány az első magyar általános biztosító-
társaságnál.

5. Fritz Mihály újkaránsebesi tűzoltó okmányai be-
nem érkezvén, nevezett segélyezése iránt intézkedés még
nem tehető.

Ülés vége esti 1/2 9 órákor.

Kmf.

Szabó Gyula,
elnök.

Dr. Szily József,
jegyző.

TECHNIKAI RÉSZ.

Szűkebb és bővebb nyomótömlők alkalmazása.

(Egy bécsi parancsnok előadása a berlini nemzetközi tűzoltó-kon-
gresszuson.)

Előadásomnak tulajdonképen »Egységes átmérőjű
nyomótömlők alkalmazása kezfecskendőknel, továbbá kisebb
középnagyságu gőzfecskendőknel és vízvezetékeknel«

címet kellett volna viselni, mert célja az akar lenni, hogy
bajtársaimat az itt jelzett szereknel az egységes átmérőjű
nyomótömlők alkalmazása eszméjének megnyerjem.

Előadásomban azon föltevésből indulok ki, hogy az
itt ismertetendő összes vízzel dolgozó eszközök a tűznek
megtámadására szolgálnak, vagyis az azok által a nyomó-
tömlővezetéken, sugárcsővön és lövőkén át továbbított víz
maganak a tűznek oltására van szánva, s hogy ezen

hető helyen könnyen kivehetőleg, vagy lehuzhatólag nyeregek elhelyezést.

A szívó- és nyomóoldali csapok fogantyúi a medence felső részével legalább egy magasságban legyenek, s azok elhelyezése mutassa az irányt.

A sugárcsőnek a nyomóoldalon könnyen hozzáférhetően és gyorsan levehetőleg kell elhelyezve lenni.

A nyomórudak a nyomóoldalon legyenek, mozdonyfecskendőkön esetleg a nyomókarokon.

A kocsirúd könnyen kivehető és betehető legyen.

A fecskendő aláfordítható előkerekekkel birjon.

A 100 mm.-en felüli hengerátmérővel bíró mozdonyfecskendők lánczokkal ellátandók.

Az osztóvilla a fecskendő hátsó részén, a nyomóoldalon legyen.

A nyomókarok végeinek nyitott fülűeknek kell lenniök. Ha rúgók vannak, a rúgózárok könnyen hozzáférhetőek, gyorsan zárhatók és nyithatók legyenek, a nélkül, hogy más levehető rész útban legyen.

A hámfák levehetőek és nem a kocsira rögzítettek legyenek. Az ütközőknek nem rúgókból, hanem üreges gummiból kell lenniök.

7. Kimondja továbbá az elnökség, hogy a gyakorlati szabályzat a most megállapított egységes fecskendőkhöz szabandó.

8. Titkár felolvassa a kocsifecskendő iskolaszerelésére vonatkozó bizottsági javaslatokat, melyeket az elnökség beható tanácskozás után egész terjedelmükben magáévá tesz s utasítja a bizottságot, hogy a visszaszerelésre, nemkülönben a szerelés egyéb részleteire nézve is a legközelebbi elnökségi ülésnek terjeszse elő javaslatait.

9. Óváry dr. alelnök időközben elfoglalván az elnöki széket, üdvözlí Glósz Kálmán dr. egri parancsnokot, mint a jövő évben Egerben tartandó nagygyűlés rendezőjét, és fölkéri, hogy a kongresszusra vonatkozó óhajait terjeszse elő.

Glósz Kálmán dr. tekintettel az idő előrehaladt voltára, ezúttal már nem kívánja javaslatait előadni, kéri azonban, hogy a jövőben tartandó elnökségi üléseken engedjék meg neki megjelenni, a midőn is javaslatait esetről-esetre elő fogja terjeszteni. Az elnökség e kérelemnek helyt ad.

10. Breuer Szilárd az egyik szaklapból veszi a hírt, hogy Debreczen az egri nagygyűléssel egyidejűleg jubileumot és országos versenyeket óhajt rendezni.

Szokoly Ignác felszólalására az elnökség utasítja titkárt, hogy a debreczeni testületől kérjen ez ügyben felvilágosítást.

11. Tekintettel arra, hogy a belügyminiszterium újabban a benzinmotoros cséplőgépeknek a csűrőkben való használata tárgyában olyan rendeletet adott ki, mely a benzin-készlet robbanékonysága és a tűzveszélyes anyagoknak a csűrőkben való fölhalmozása által az amagy is tűzveszélyes állapotokat még rosszabbakká teszi, elhatározta az elnökség, hogy a benzinmotorok tárgyában a múlt ülés határozata alapján a belügyminiszteriumhoz intézendő fölterjesztésében a legutóbbi rendelet súlyos következményeire is rámutat és annak megváltoztatását javasolja.

12. Elnök, mivel a községi közigazgatási tanfolyamok tűzoltói előadónak javaslatba hozatalára az elnökség valószínűleg már a legrövidebb idő alatt fel fog hivatni, kéri az ülést, hogy e tekintetben már mai ülésén intézkedjék. A maga részéről előadókul javasolja: a budapesti tanfolyamra Breuer Szilárd, Markusovszky Béla és Szily József drt., a pécsire Vida Pál, a szombathelyire Barabás István, a pozsonyira Szabó Gyula, a nagybecskerekire Köhler István, a marosvásárhelyire és a máramarosszigetire Lukács Gyula előadókat, a debreczenire Szokoly Ignác felügyelő-bizottsági tagot, a kolozsvárra Polcz Rezső ottani parancsnok, felügyelő-bizottsági tagot, végül a kassaira Mihalik Béla, ottani parancsnokot.

Szokoly Ignác a megbízást el nem fogadván, az elnökség a debreczeni tanfolyam előadó tisztségét Public Ernő debreczeni parancsnoknak ajánlja föl, és utasítja titkárt, tegyen kérdést a nevezetthez, vajjon a megbízást hajlandó-e elfogadni. Az egyéb tanfolyamok előadóira nézve az elnökség elnök javaslatát elfogadja.

Ezzel a napirend kimerítettén, elnök az ülést 1/4 órákor berekeszti.

Kmf.

dr. Óváry Ferencz
elnök.

dr. Szily József,
jegyző.

Jegyzőkönyv,

felvétel Budapest, a magyarországi tűzoltó-testületek segélyező-szövetsége igazgató-választmányának 1901. évi december hó 21-én esti 1/4 órákor tartott ülésén.

Elnök: Szabó Gyula alelnök.

Jegyző: Szily József dr. titkár.

Jelen voltak: Bulyovszky Aladár, Ecker Sándor és Vida Pál választmányi tagok és Tomcsányi Béla pénztáros.

1. Elnök az ülést megnyitván, titkár felolvassa az 1901. évi november hó 9-én tartott ülés jegyzőkönyvét, melyet is a választmány észrevétel nélkül hitelesít.

2. Koch Mihály vágszeredi tűzoltónak 14 napi munkaképtelensége után 30 koronával leendő segélyezése iránt a választmány előterjesztést tesz az első magyar általános biztosító-társasághoz.

3. Szikita Ferencz karánsebesi szakaszparancsnoknak 14 napi munkaképtelensége után 30 koronával leendő segélyezése iránt ugyanoda tesz javaslatot a választmány.

4. Ifj. Anner Ferencz körmendi tűzoltó részére 14 napi munkaképtelensége után 40 korona segély utalványozását javasolja a választmány az első magyar általános biztosító-társaságnál.

5. Fritz Mihály újkaránsebesi tűzoltó okmányai be nem érkezvén, nevezett segélyezése iránt intézkedés még nem tehető.

Ülés vége esti 1/2 órákor.

Kmf.

Szabó Gyula,
elnök.

Dr. Szily József,
jegyző.

TECHNIKAI RÉSZ.

Szűkebb és bővebb nyomótömlők alkalmazása.

(Müller bécsi parancsnok előadása a berlini nemzetközi tűzoltó-kongresszuson.)

Előadásomnak tulajdonképen »Egységes átmérőjű nyomótömlők alkalmazása kezifecskendőkönél, továbbá kisebb és középnyagságu gőzfecskendőkönél és vízvezetéknekél»

címet kellett volna viselni, mert célja az akar lenni, hogy bajtársaimat az itt jelzett szereknél az egységes átmérőjű nyomótömlők alkalmazása eszméjének megnyerjem.

Előadásomban azon föltevésből indulok ki, hogy az itt ismertetendő összes vízzel dolgozó eszközök a tűznek megtámasztására szolgálnak, vagyis az azok által a nyomótömlővezetéken, sugárcsővön és lövőkén át továbbított víz magának a tűznek oltására van szánva, s hogy ezen

eszközök csakis *kivételesen* vétetnek mint vízszállítók igénybe.

Ezek előrebocsátása után első sorban is vizsgálnunk kell, mily átmérőjű lövőkék használhatók czélszerűen *rendszerint*, s minők *kivételes esetekben* az oltási munkálatoknál, hogy annak utána a lövőkék vizet átbocsátó, nemkülönbön a fecskendők, hydransok és gőzfecskendők vízszállító képességére való tekintettel a nyomótömlőknek a szállított víztömegnek legjobban megfelelő bőségét megállapítani tudjuk.

Kis tüzek oltására tudvalevőleg csekély nyomású vízszugarat kell használnunk, hogy a fölös vízzel okozható károkat elhárítsuk, s e célra természetesen a szűk nyomótömlők is megfelelők lesznek.

Oly tüzeknél, melyeknek megfékezéséhez nagyobb oltóeszközök (nagyobb kézi-, gáz- és gőzfecskendők, hydransok) szükségesek, rendszerint közepes átmérőjű (15—18 mm.) lövőkéket használhatunk legczélszerűbben.

Teljesen kitört tűznél, továbbá nagy tűznél egyes esetekben, nevezetesen ha oda kell hatnunk, hogy a tüzet mentől gyorsabban elnyomjuk, mert például életveszedelem van, a szükséghez képest még bővebb lövőkét alkalmazunk.

A nagy tűznél alkalmazott erős sugárnak nagy előnye az, hogy a tűz elnyomásához kevesebb vizet fogyaszt el, mert az erős sugárral sokkal *gyorsabban* lehet eredményt elérni, vagyis erős sugárral működésnél a tűz tovább nem terjedhet, míg ha erős tüzet gyöngye sugárral, vagy pedig elégtelen erővel támadunk meg, úgy bizony el lehetünk készülvé arra, hogy a tűz tovább fog terjedni.

Habár az elmondottak szerint nagy tűznél a legnagyobb és legerősebb sugarat produkáló lövőkék használata a legajánlatosabb, mégis azok egyéb okoknál fogva csakis bizonyos korlátok között alkalmazhatók.

A tűzoltói taktikának azon követelménye, hogy a tüzet lehetőleg közvetlen közelből támadjuk meg, szükségessé teszi, hogy a tömlővezeték minden nehézség és idővesztés nélkül előrehúzhassuk, szükség szerint irányát változtathassuk, áthelyezhessük, s hogy a csővezető még nehéz körülmények közt is létrákon, szűk, veszélyes sikátorokon stb. a szükség szerint előrehaladhasson.

Csakhogy a lövőkén kitoró sugár visszalökő ereje akkora, hogy tapasztalat szerint egy ember, minden segítség nélkül képtelen egy 22 mm. lövőkével fölszerelt sugár-csővet irányítani, ha a tömlővezetékben a víz a közönséges fecskendőknél szokásos 5—6 légköri nyomásnál nagyobb nyomás alatt van.

Igaz ugyan, hogy a sugár visszalökő erejének ellen-súlyozására különböző készülékek vannak, melyekkel egyes nagyobb tűzoltóságok föl is szerelték magukat; ám az is igaz, hogy ezen készülékek a legtrikább esetben érnek valamit, mert csak ott használhatók, a hol, mint például a kikötővárosok óriási tűzveszedelmeinél; arról van szó, hogy a tűznek a beomlás veszedelme, avagy a nagy hőség miatt meg nem közelíthető színhelyét hatalmas víztömegekkel elárasztjuk.

Rendes körülmények közt tehát a legtöbb város és község el lehet az ily készülékek nélkül, de sőt, mivel a csővezető szabad mozgását akadályozzák, azok beszerzése egyáltalán nem is ajánlható.

Ha már most kétségtelen az, hogy 20—22 mm., vagy még inkább a 25—30 mm. bőségű sugarak még a *legnagyobb* tüzek sikeres és gyors megfékezésére elégségesek, úgy már csak azt kell kikutatnunk, melyik az a *legkisebb* méret, mely mellett a 30 mm. lövőkével fölszerelt sugár-csővet megfelelő módon el lehet látni vízzel.

Egy közép nagyságú gőzfecskendő 55 mm. átmérőjű nyomótömlőn (sugárcső nélkül) két vezetéken át körülbelül 1800 liter vizet képes szállítani, míg lövőkével fölszerelt két tömlővezetéken át a vízszállítás már csak 1000 liter percenként; mivel pedig egy 30 mm. lövőkével fölszerelt tömlővezeték 5 légköri nyomás mellett percenként 950 liter

vizet képes adni; világos, hogy egy ily közép nagyságú gőzfecskendő működésképesége teljesen kimerül, ha egy tömlővezetékkel és 30 mm. lövőkével szereljük föl.

A gőzfecskendők rendszerint úgy szoktak szerkeszteni, hogy a vízszállítóképeség teljes kihasználása vé *két* vagy több tömlővezetékkel látjuk el, s azért 30 mm. lövőkét már csak a nagyobb, (vagyis sugárcső nélküli tömlőkön át percenként 1800 liternél több vizet szállító) gőzfecskendőnél lehet alkalmazni.

Mivel pedig egy 55 mm. belső átmérőjű tömlővezeték 30 mm. lövőkénél elegendő vizet képes szállítani, világos, hogy 55 mm. átmérőjű tömlő *közép nagyságú gőzfecskendők számára minden körülmények közt megfelelő lesz*, és e bővebb átmérőjű tömlők alkalmazása nemcsak fölösleges, hanem a tömlők nehezebb volta folytán előálló *kezelési nehézségek miatt nem is ajánlható*.

Beható kísérletek, valamint a tapasztalat beigazolta, hogy 55 mm. tömlőbőség mellett 2, sőt 3 tömlővezetékkel lehet 16 mm. lövőkével, két vezetékkel pedig 20 mm. lövőkével szerelni, ha alkalmas osztóvillákkal látjuk el a vezetéket. Az 55 mm. bőségű tömlők ilyenén kihasználása mellett természetesen nagyobb nyomásnak is kell lennie. Így egy közép nagyságú Knaust-féle gőzfecskendővel (közép nagyság, sugárcső nélkül 1800 l. percenkénti vízszállító képességű) tartott kísérlet megmutatta, hogy két sugárral szerelt gőzfecskendő 8 légköri nyomás mellett két 53 mm. átmérőjű tömlővezetéken, egy 20 és egy 22 mm. lövőkén át, nemkülönbön osztóvillákkal elosztott hasonló bőségű tömlőkön át *négy* 15 mm. erős sugarat képes adni, vagyis olyan eredményt mutat, minőt egy jó gőzfecskendőtől megvárhatunk kell követelnünk.

Olyan gőzfecskendők, mint a minőket még nagyobb tűzoltóságoknál is találunk, s melyek a megkövetelt lövőkebőség mellett 4—5 légköri kazánnyomásnál töltésbe vinni nem tudják, természetesen számba nem jöhetnek. Így egy oly gőzfecskendő, melynél gyöngébb igénybevétel lett a kellő nyomást elérni gyorsan nem tudjuk, a támogatott igényeknek már nem felel meg, s pl. toronyegységű vagyis midőn a rendes 3—4 emelet magasságú sugarat kellene adni, már nem volna használható.

Egy több év előtt Bécsben megejtett kísérlet a mával egy kis Knaust-féle gőzfecskendő (percenkénti 1800 l. vízszállítóképeséggel) 18 légköri kazánnyomás mellett kitünő sugarat adott a Szt.-István-templom tornyára.

Habár tehát kisebb bőségű lövőkék táplálására csakis a bővebb bőségű nyomótömlők elégségesek is az elmondottaknál fogva, mégis igen ajánlatos lesz, ha a tűzoltóság nagyobb része egységesen olyan nyomótömlőkkel szerelje fel magát, hogy azok útján a még nagyobb bőségű lövőkét is elláthassák vízzel, s ennek emellett az az előny meg nem becsülhető előnye is meg volna, hogy a különbözőbb szerek is azonos tömlővel volnának felhasználhatók.

Az a csekély súly és árkülönbözet, mely az általánosan ajánlott 55 mm. átmérőjű egységes nyomótömlők majdnem minden német tűzoltóság által a kézfecskendőkönél és hydransoknál használt szűkebb nyomótömlőkkel szembe mutatkozik, nem jöhet számba azon előnyök mellett, melyek a közép bőségű nyomótömlők (melyek a csőbőségkülönbözet dacára majdnem megegyezően alkalmazhatók) egységes alkalmazásával állhatnak, annál kevésbbé, mert azok alkalmazásában a levelel a gőzfecskendőknél eddig használt bővebb és nehezebb gőzfecskendő-tömlők alkalmazása eleshetik.

Azon kedvező tapasztalatok, melyeket a bécsi tűzoltóság az egységes tömlők alkalmazása körül a 60-as évek óta, illetve a nagy, és újabban a kis és közép nagyságú gőzfecskendők üzembe helyezése óta a legutóbbi 20 év alatt szerzett, egytől-egyig bizonyítékaul szolgálhatnak a fent elmondottaknak.

A bécsi tűzoltóság a hydransokra és gőzfecskendőre alkalmazott tömlővezetékét a végén minden esetben osztó-látja el, mert a hydransoknak egymástól való nagy vóltsága mellett (200—300 m.) a tűzoltói vonatok nem lenának képesek annyi tömlőt magukkal vinni, hogy egy gy. tüzesetnél 4—5 hydranstól 2—2 vezetékét fektetnének.

Ugyanez okból a bécsi, kizárólag hydransokból tápt gőzfecskendők is kétszer lesznek megosztva, úgy hogy

az eredetileg 55 mm. bőségű tömlővezetéknek valóságban 3. sokszor igen hosszú és a 4—5 emeletre is fölvezetett 16 mm. lövőkét kell táplálnia, s ez eredményt a Knaust-féle gőzfecskendő 8—10 légköri kazánnyomás mellett éri el.

Előadásomat, melynek célja csak bajtársaim figyelmének fölkelte volt, azzal az óhajással zárom be, hogy a rendelkezésükre álló eszközökkel ne mulasztják el a szükséges kísérleteket megtenni, mert a kísérlet mindig többet ér a tanulásnál.

ÁLTALÁNOS RÉSZ.

A berlini kiállítás.

III.

A nevezetesebb német tűzoltóságok kiállítása egyik szempontját alkotta a berlini látóvalóknak.

A tűzjelzés és vízszerezés különféle módjai, a legény-; oktatására szánt színházi és egyéb modellek, mintar-; mázsház és laktanya-tervek és berendezések, a fel-; szülés gyorsaságát célzó befogási módok, első támadásra; mbinált szerek, a füstálarczok, tömlők és tömlőkötők,; zárcsövek és állványcsövek stb. stb., mindez a tudni; gyó szakember érdeklődését, szemet-lelket gyönyörköd-; ő elsőrangú látványosságkép bilincselte le. Abban az; dig még sehol sem kínálkozott helyzetben volt a szem-; ő, hogy ugyszólván egy álló helyben tehetett összehason-; isokat Bréma, Hamburg, Amsterdam, Berlin, Bécs, Róma,; eslau, Stuttgart stb. városok modern tűzoltói berendezése; zött. A mihez máskor hónapokig tartó tanulmányútra; lt szükség, azt itt órák alatt végigtanulmányozhatta s a; ubatosan tiszta képet mindjárt meg is formálhatta magá-; k az illető városok nivókülömbőségéről megbízható tűz-; idészet és kielégítő tűzbiztonság tekintetében, mert hisz; ndegyik tűzoltóság és város azokat a dolgait állította ki,; mikkkel egy internacionalis mérkőzés színterére kiállani; ahaza ő maga legméltóbbnak itélt. Közbe pedig elkalanz-; zhatott a képzelet a látottak révén majd a messze Japán; lönleges világába, majd abba az európai primitív multba,; nikor még Altona is csak egy 1735-ben készült kis fecs-; ndővel rendelkezett s melyet csak azért állított ki, mivel; ig 1897-ben is hasznavehető állapotban volt, mikor a; nplomjuk padlásáról lekerült.

Azonban elegendő tér e lapok hasábjain nincs és nem lehet ez impressziók részletezésére. Helyettük e helyen *schleswig-holsteini önkéntes tűzoltó-szövetség* kiállításáról lékszem meg röviden. Ez az ország t. i. éppen olyan föld, mint a mi alföldünk, csak nem oly termékeny. Számb pusztaság, sok ingoványval és nádassal, számos val, a melyeknek környéke azonban kultivált. A fában és ben való szükölködés itt is a nádfedeles, meg szalma-; os házakat tette általánossá, mint a hogy hasonló okra; zethető vissza a mi alföldünkön divó puhafedelű építkezés

A míg azonban nálunk a megelőző tűzrendészet köve-; ményeinak a pengetése óta is még csak alig mozdulnak; hatáságok, Schleswig-Holsteinban már külön biztosító; ivetkezet is van, mely az egyletek pénzéből évenként 91; r márkát fordít arra, hogy a szegénysorsu polgártársat; segíelyezze abbéli törekvésükben, ha a puha fedél helyett; biztos tetőzettel kívánják ellátni a házuakat. (Ugyanez a; tosító egyesület a tűzoltó-testületek számára tavaly 93; r márká árá szereket és felszerelést vásárolt.)

A könnyű építkezési modorhoz képest Schleswig-; Holsteinban is a falvak és tanyák tűzoltói felszereléséhez; tozik mindenekelőtt a *szikracsapó* (Löschbesen), melyet; ldkarabba bekötött és hosszú rúd végére erősített szalma-; itak képvisel. A nyél végén néha szij is van, mint az; usok pikáján, hogy annak a segítségével a kéz csuklók-

jára legyen erősíthető, a tetőn való mászkálás közben ne akadályozza az embert s a kézből kicsuszása esetén se essék le a földre. A kik ezzel a szikracsapóval a szalmástetőn dolgoznak, a puha fedélbe egy, két síkban összeforrasztott *háromágu horgonyt* (Haltehacken) szúrnak be. Ehhez erősítik a Párizsban is látott vastag mentőkötelet (Steigertaue), annak végibe pedig bezárkapcsolják magukat és így járkálnak ide s tova a tetőn, kezükben a szikracsapóval. Hogy így könnyedén elérék a tető bármely pontját, az kétségtelen. A házak ajtóit és ablakait elé lecsuszott égő szalmát 5 méter hosszú nyéllal ellátott *háromágu kapacs*sal huzgálják el onnan. Hogy ez a háromágu kapacs (Harke) a mi tűzhorgunknál czélszerűbb, az is bizonyos. Hasonló czélszerűségi szempont szót a beszerzése mellett annak a topognómiai térképnek, mely egy kerek lapon, sugáros fokméretekben, táblázatosan összeirt tájékoztató. Egy ilyen irányt mutató keresztállványt két (fokokra osztott) körívvel láttam ugyan már vagy egy évtizeddel ezelőtt *Breuer* Szilárd kollegámnál is, de Berlinbe kellett jönnöm, hogy hírt vegyem, miszerint Schleswig-Holsteinban használják is ezt. Pedig nálunk is épp oly szükséges volna rendelkezni ilyen tájékoztatóval, legalább ott, a hol már jársonként a *körzetek is megvannak állapítva*, a meddig az egyes tűzoltóságok a szomszédos községek segítségére kivonulni tartoznak. A messzire ellátzó tűz családka fénye hányszor tévesztette már meg a mieinket. Schleswig-Holsteinban, *hegyek nem állván útban*, a tájékoztató és a térkép segítségével szabatosan és gyorsan megállapítják, hogy melyik körzetben pusztit a tűz s ahhoz képest azonnal indulnak, avagy be se fognak, akármilyen piros is az ég alja. Nincs semmi tétovázás, sem pedig felesleges hajszolása embernek, állatnak.

Több körzet egy járást képez, melynek élén tiszteletdíjat huzó felügyelő áll. A mi vármegyénknek megfelelő közigazgatási kerületnek pedig rendes stallummal bíró, ki-nevezett tűzrendészeti felügyelője van.

A puha fedelű házak védelmére az a megelőző tűzrendészeti intézkedés van nálunk előírva, hogy szalmás házaknál a zsuppot, mielőtt a tetőre feltennék, előbb mészbe mártják, azután a tetőzet síkját (a felrakott zsuppköteget) kívülről még külön be is meszelik és homokkal meghintik. Hig pépjében a mésznek a homokszemcsék megragadván, valóságos glazurát alkotnak, mely a nedvesség behatásának is ellenáll és így tartósabbá teszi a zsuppfedelet. Viszont szürkességével elveszi az ily kezelt szalmatető szemetbántó fehér színét. A nádtetőt vékony czementréteggel vonják be és ezzel teszik tűzállóbbá. Hasonló szokás uralkodik Dániában is.

Vízvezetéke azonban, daczára a sok tónak, Schleswig-Holsteinnak sincs. Általában egész Északnémetország aránylag igen csekély vízvezeteki hálózattal bír. Annál inkább bővelkedik ilyennel Délnémetország és különösen Sveitz, a hol az 5—7 légköri nyomással bíró pompás vízvezetékek maholnap teljesen feleslegessé teszik a kézfecskendőket.

Hydransokat és ezek tartozékát nem is láttunk, csak délnémet és sveitzi gyárosoktól, meg két berlinitől és a bautzeni gyártól kiállítva. Utóbbi állította ki a *magnalium-*

ból készült könnyű állványcsőveket is, melyek, ismerve a mieinknek a súlyát, formálisan behizelgik magukat.

A csapház víztelenítése a *frankfurti* hydransoknál a legkételetesebb. A földfeletti hydrans azonban még távolról sincs oly mértékben elterjedve, miként ezt a szaklapokban évek óta tartó ajánlgatások után várta volna az ember. A hol van is, inkább csak a nevezetesebb épületek (színházak stb.) közelében. Például magában Berlinben csak a kiállítás területén, a műcsarnokban stb. középületben volt földfeletti hydrans, meg azon a mintegy 300 helyen, a hol gőzfecskendők számára van vízszerezési forrás teremve. Ellenben a többi 5165 (mert csak ennyivel rendelkezik egész Berlin) mind a földbe süllyesztett. S még hozzá milyen mélyre! 1 m. 90 cm., csaknem 2 méter hosszú az állvány csövük! Ennél ügyetlenebb valamit is nehezen találtak még ki — fizetésért.

Tömlőből a legjobb minőségűt a waltershauseni (Thüringia) Polack cég állította ki. 1873—1898-ig Budapestnek is ez a gyár szállította összes tömlőit. Kár, hogy ez a legjobb tömlőt gyártó cég nem maradt meg amaz egykori szándéka mellett, mely szerint Budapesten, vagy a környékén is rendez be egy szövőgyárat. Tömlőkből különben a kender, gummi, spirál és hajlítható fémtömlőkön kívül gyapot, meg aszbesztből valót s réz és galvanizált vasbádogtömlőt is láttunk.

Az utóbbit Sening hamburgi cég állította ki, gőzerővel, avagy cseppfolyós szénsavval dolgozó légszivattyú tartozéka gyanánt. Ez a légszivattyú négy ember füstsisakja alá képes egyszerre szállítani a levegőt, melyet a dugattyu alatt lévő szelepeken át előbb egy légyűjtő hengerbe hajt. Innen egy belül gummizott tömlőbe kerül a levegő, hogy végül az aczélkeménységű s éghetetlen tömlőkön át a füstsisak alá jusson.

Tömlőcsavarok csak a védéknél és dánoknál divatosak, ellenben a németek jobbra a kapcsolókra tértek át. Azt a híres *Storz-féle tömlőkapcsot*, mely a nevesebb német hivatásos tűzoltóságok használatában van, a berliniek egy gyakorlatánál a tolólétra közepén láttuk szétesni s mint-hogy gőzfecskendő-tömlővel történt az eset, olyan programkivüli fiók-árvíz rögtönöződött, mely a gyakorlat lefúvatását vonta maga után. A berlini Branddirektor állítása szerint hasonló eset, az ő tudtával, tizenkét év alatt csak egyszer fordult ugyan elő, ez azonban nem másíthatja meg azt a másik nagy hátrányát e kapcsolóknak, hogy tekercsben tartott tömlőknél a kapocs csatornájába mindenféle piszok, sár húzódhatik be. Ewald gyára javított formában állította ki a Storz-féle kapcsolókat, a mennyiben a kapcsolókat befelé fordított végekkel járhatja a csatornában és ezzel az ütődések folytán beálló sérülésektől bizonyos tekintetben megvédi azokat; azonkívül az egész kapcsolótestet megrövidítvén, eléri azt, hogy orsóra göngyölítéskor a tömlőbe kötött kapcsolók szebben rásimulnak az orsóra.

Az a körülmény, hogy Budapesten épp ez évben hoztuk be a régi automata tűzjelzők helyére a *Hatala Árpád* találmányát képező tűzjelző-telefonokat, bizonyos mértékben közvetlenebbül hívta fel érdeklődésünket a kiállítva volt hasonló készülékekre. Azonban a tűzjelzésnek újabb, jobb módja, mint a mienk, Berlinben nem volt látható. Pedig a világhírű Siemens és Halske és a Berlin melletti Schönebergben szép gyárral bíró Mix és Genest stb. cégeken kívül Gamawell Fire Alarm Company newyorki cég is képviselve volt a kiállító elektrotechnikusok sorában. Legtöbb kivitelű telefonkészülékei egy stockholmi, meg egy stuttgarti gyárosnak valának. Az egyik elektrotechnikus a színházakban alkalmazott villamos hatásvilágítás bekapcsolásának és a különféle színes üveglapok tényleg igen ügyes, mert egyszerű kezelhetésének módját magyarázgatta nagy hévvel előttünk. Megjegyeztük, hogy mi már ismerjük valóságos kivitelben ezeket a szép fényeffektusokat.

— Kérem, az lehetetlen! — mondja ő.

— Vajjon miért?

— Mert ezt még csak két helyen rendezték be: *budapesti királyi operaházban* és a *pécsi új színházban*! Az egyenruházat a sisaktól kezdve le a lábbellig minden csunya a németeknél. Kivételt egyedül a tiszték di egyenruhája képez, a mi spádével kiegészítve elég elég. A legénység sisakja egy teljesen lehetetlen formájú fejfe. Mi is német sisakformát vettünk ugyan át, de a leipzig és ez ugy alaki szépség, mint a sisak czélja tekintetétől összehasonlíthatlanul különb a ma általánosan használt német sisaknál.

Végül azt a szervezetet kívánom még érinteni, mi a német császár jóváhagyásával a berlini tűzoltóság július 1-én (1901.) lépett életbe. Maga a rendelet (poros királyi kabinet iroda rendelete) 1900. évi július 30-iki keltel bir.

E szerint a berlini hivatásos tűzoltóság, mint a berlini birodalom székesfővárosának csapata, *királyi tűzoltóság*, melynek élén a Polizei Praesidium V-ik ügyosztályé beosztva, a Branddirektor (főparancsnok) áll. Vele az ő elnevezést csak a kikötő városok és a régi hivatásos tűzoltóságok vezető parancsnokai viselnek. Ezeknek a czélja is Branddirektor tehát, de »királyi« jelző nélkül. A működésük által fentartott hivatásos tűzoltóságok főparancsnokai, ha Branddirektoroknak hivatnak is, csak a berlini »királyi tűzfelügyelőkkel« (Brandinspektoren) állnak egyenrangban, míg a kisebb hivatásos testületek élén csupán Brandmeister (segédtszt) áll. Hamburgnak, Brémának, Breslaunak még Branddirektora van, ellenben a charlottburgi főparancsnok már csak Brandinspector címet visel, míg a Berlinnel szintén összeépített s százegyezer lakosú berlini *Schöneberg* 50 főnyi hivatásos tűzoltóságának a főparancsnoka csak Brandmeister.

Az önkéntes tűzoltóságok Branddirektorai a hivatásos tűzoltó segédtsztekkel vannak egyenrangban, míg a kötelezett parancsnoka (Oberbrandmeister) az önkéntes parancsnokkal soroztatik egyenrangba. S mind e megkülönböztetés a rangjelzésen láthatólag is kifejezésre jut.

A kötelezett tűzoltóságok abban is különböznek, hogy nem szabályrendelet, hanem egyszerű hatósági rendelet alapján szervezik őket.

Ha valamely gyári tűzoltóság olyan létszámu és felszerelésű, hogy ez alapon kérheti a magasabb rangosztályba való soroztatást, akkor, mint pl. a *Krupp-féle*, a hivatásos jellegét is megkaphatja. *) A rangemelkedés tehát attól függ, hogy mily fokán áll valamely csapat a szervezettségnek, mily nagy a létszáma. A fokozatos emelkedésre, tökéletesedésre ily módon az egyes testületek formálisan ösztönözhetnek, erkölcsileg sarkallatnak.

A néhány emberből álló fizetett őrségek csak tűzoltó (szolgai) számba vétetnek, de önálló csapatnak nem tekinthetők, annál kevésbbé nevezetnek hivatásos tűzoltóságoknak.

Ugy a hivatásos, mint az önkéntes és kötelezett tűzoltóságoknál a tiszték és altiszték közé egy külön charaktert van beiktatva. Feldweibel a neve s körülbelül a tiszthelyetnek felel meg. Az irodai és raktárnoki (szertárnoki) teendőket tiszt felügyelete alatt a Feldweibelek végzik. A berlini tűzoltóságnál ezenkívül van 14 kiszolgált őrmestertől álló hivatálnoki kar, mely nem egyenruházott s egy irodavezetővel az élén az iktatói, kiadói és levéltári teendőket látja el s a fizetési lajstromok összeállításával kapcsolatban személyzet fizetését eszközli, a csapat segélypénztárát

*) A porosz király egy legfelsőbb rendelete épp a kiállítás célja alatt jelent meg. Ezzel ő felsége (tehát felségjogi megengedéssel) méltóztatott, hogy Dierig Christian langenbielauai cég gyári tűzoltóságát a városi hivatásos tűzoltóság egyenruháját hordhassa, de azzal a nehézséggel, hogy a város czimere és a sisakon levő sas-czimer helyett mindenütt C. D. (a cég nevének kezdőbetűi) használandók.

zesített leltárát is kezelvén. Minden századnak (van öt) ön leltárát egy-egy Brandinspektor felelőssége mellett a ldwebelek vezetik. A Branddirektor (elnöki) irodájának n egy tűzfelügyelői rangban álló Oberbrandmeister (tit-) áll.

Minden német tűzoltóság költségvetésében szerepel a tűzoltó-társaságok költségeinek a fedezetére szolgál. Egy második el pedig a biztosító-társaságok hozzájárulásának a mértékét tünteti fel.

A német biztosító-társaságok ugyanis 1871-ben 893.558 márkát és 1900-ban 4 millió 162.729 márkáért adtak segítséget a tűzoltóságoknak. Harmincz év alatt a tűzoltóságok költségeihez való hozzájárulásuk összege 69.8 millió márkát tesz ki. Ez összegből 15.7 millió berlini biztosító intézetre, 3 millió a többi porosz, 13.4 millió a hamburgi városi biztosító-társaságokra esik. Mikor lesz nekünk ilyen statisztika?

A kiállításon így nagyjából végighaladva, természetesen még igen sok dologról nem emlékeztem meg.

Igy leírhatnám néhány külföldi (nem német) és különösen a japán tűzoltóságnak a szervezését, mely utóbbiról legmeglehetősen téves adatoknak voltunk birtokában. Ezen cikkem szentelhetnék a behatóan tanulmányozott berlini királyi tűzoltóságnak, kiterjeszkedve szolgáltatásai mérésére, a gyakorlatokra és tűznél való működésére. Összevonhatnám a német hivatásos tűzoltóságokat a bécsivel. Leírhatnám a kiállítás kísérleti terén rendezett tűzpróbák szemléltetésünk tárgyául kínálgató tűzálló anyagok és szerkezetek értékét s a mentés és oltás céljaira kombinált tűzoltó-alkalmazásokat, valamint a külföldön nem régóta kultivált, szép sikerrel keresztül vitt megelőző tűzrendészeti intézkedéseket. Ismertethetném a végighallgatott élvezetes feladásokat, melyek közül a hajóegészségnél szerzett tapasztalatokból dedukált óvintézkedések sorozata, meg a léghővezetésekről hallott instruktív előadás különösebben érdekes. Végre pedig sorra vehetném azokat a szerkezeteket és felrakásokat és általában a tűzoltás és tűzrendészet nagy részén produkált újításokat, a mik nemzetközi mérkőzésre kerültek ez alkalomból összehordva valának. Hogy azonosan az ehhez szükséges idő és tér*) mennyiben fog rendelkezésemre állni, ez csak részben függ tőlem.

Legvégül még csak azt az egyet iktatom ide, hogy a kiállítás deficitje 400 000 márká volt. Pusztán erkölcsi átként a berliniek sikere, de ennek kivívására, mint első kiállításunkban említettük, teljes mértékben részvételük. Mert így hasonló gazdagságu kiállítást a tűzoltói szakmában dezzzen valamelyik város, az tervbe vétethetik ugyan, de ószinüleg meg is marad — tervnek, mely a következő év alatt aligha lesz valóra váltható.

Markusovszky Béla.

székesfővárosi tűzkárbiztosító intézet kiállításának és a tűzoltási járulékok rendszeresítése tárgyában

pénzügyi és gazdasági ügyosztály 1998. okt. 15-én kelt s a székesfővárosi tanácshoz intézett előterjesztése.

II.

A statisztikai hivatal a tanács említett felhívása folytán véleményes jelentését 1888. évi június 15-én terjesztette be, a mely jelentést, tekintettel annak alaposan

*) Az idővel, sajnos, nem rendelkezhetünk, teret azonban az így is, érdekesen és tanulságosan megírt közlemények számára mindig is örömmel fogunk adni. A szerkesztő.

kidolgozott s különös figyelmet érdemlő részleteire, szükségesnek tartottuk a következőkben tüzetesebben ismertetni:

A statisztikai hivatal jelentésében a fővárosban esetleg felállítandó tűzbiztosító-intézet előnyeit és hátrányait mérlegelve, mindenekelőtt konstatálja, hogy a fővárosi tűzbiztosító-intézet eszméjének megtestesítésére első sorban azon tény vezetett, hogy a fővárosunkban működő biztosító-intézetek a tűzoltási költségekhez hozzájárulni vonakodtak. Tagadhatatlan, hogy a tűzbiztosítás és a tűzoltási rendszabályok tulajdonképpen mulasztathatatlannal együvé tartoznak, a mint a közigazgatás más terén is valamely veszélynek preventív megakadályozása, valamint annak megtörténtével az általa okozott károknak megtérítése a közszolgáltatnak egymást kiegészítő és egyaránt fontos részeit teszik. Sőt mondhatni, hogy a preventív intézkedések a kártalanítási intézkedéseknél fontosabbak, a mennyiben az utóbbiak csakis az anyagi és felbecsülhető kárt pótolhatják. A tűzbiztosítási intézetek az által, hogy ezen két intézkedésnek összetartozását ingnorálják és következetesen tartózkodnak és rájuk nézve első sorban hűvös preventív rendszabályok költségeihez hozzájárulni, hátróztottan helytelen úton haladnak és így érthető, ha a hatóság represszáliákhoz nyúl, illetve, mint a jelen esetben, az évről-évre szaporodó tűzoltási költségeket egy felállítandó tűzbiztosító-intézet nyereségéből kívánja fedezni. Második előnyül említendő, hogy a fővárosi intézet talán olcsóbban fog biztosítani mint a részvénytársulatok, minek hasznát úgy a főváros polgárai, mint maga a fővárosi pénztár élveznék. Végül, hogy az intézet hasznot hajtana. Evvel szemben azonban ki kell emelni azon körülményt, hogy a fővárosi biztosító-intézet nyeresége nem bizonyos, csak valószínű, esetleg kétséges is. A tűzbiztosítási üzlet Magyarországon veszteséggel jár (? Szerk.); vajjon a fővárosban nagy hasznot hajt-e, az nem éppen bizonyos. Annyi azonban bizonyos, hogy a fővárosi intézet csakis úgy számíthatna biztosításokra, ha vagy olcsóbb a részvénytársaságnál, vagy ha magának monopoliumot teremt. Mindenesetre az egész eszme azon dilemma közé szorul, hogy városi biztosító-intézettől egyrészt hasznot várunk, másrészt meg azt követelik, hogy olcsóbban biztosítson, mint a részvénytársaságok. Kérdéses azonban, vajjon az olcsóbb biztosítás eredményre vezetne-e? Első következménye ugyanis az volna, hogy a részvénytársulatok szintén leszállítanák biztosítási díjaikat és így nagyjából úgy tekinthetjük a dolgot, hogy a fővárosi és magánbiztosítási intézetek díjai rendszeresen egy és ugyanazon magasságon fognának állani. Bizonyos tehát, hogy ily intézetnek pénzügyi eredménye első sorban a magántársaságok versengése által fog szabályoztatni, illetőleg szerény mértékre leszoríttatni.

Ezután a statisztikai hivatal kifejti, hogy az esetleg felállítandó intézetnél sem a kényszer, sem a monopolium alkalmazását nem helyesli. Viszont azonban e nélkül előreláthatólag jelentéktelen lesz a tűzbiztosító-intézetnek a nyeresége is, és így az e tekintetben szemünk előtt lebegő cél el nem éretnek. Azonban megfelelne ezen intézmény abbéli feladatának, hogy egyszerű fennállása által nyomást gyakorolna a biztosítási díjakra.

Mindezekon kívül a statisztikai hivatal még egy döntő körülményre hívja fel a figyelmet, t. i. vajjon tanácsos-e egy biztosító-intézetet egy város szűk területére szorítani? Az egész biztosítási üzletnek alapja éppen abban rejlik, hogy a biztosítás nagy területre terjed, hogy tehát a veszély eloszlik. Itt hivatkozik a jelentés a hamburgi és glarusi nagy tűzvészek példájára s ebből kiindulva megállapítja, miszerint egy felállítandó városi tűzbiztosítási intézetnek első teendője az volna, hogy kellő viszontbiztosításról gondoskodjék.

Végül a jelentés felhívta a tekintetes Tanács figyelmét arra is, vajjon a nálunk uralkodó viszonyok közt, a midőn a fővárosi közigazgatás már rendes feladatának

teljesítése által is oly nagy mérvben van igénybe véve, tanácsos volna-e e gépezetet ezen üzletszerű és kárbecsléseiben annyira kényes teendővel terhelni, valamint vajjon valószínű-e, hogy egy fővárosi hivatal, mely már bürokratikus berendezése által szükségkép nehezebben mozog, mint az önérdék és verseny által ösztönzött részvénytársaság, lesz-e azon helyzetben, hogy az utóbbival mozgékonyaság, üzleti előzékenység, különösen pedig a kár felvételek és kárfizetések gyorsasága tekintetében versenyezhesse? Ha pedig nem valószínű, másrészt pedig a városi intézet díjai sem volnának olcsóbbak, vajjon lehetne-e ezen intézetnek nagobbmértvű terjedést jövedőlni? A statisztikai hivatal ezen kérdésre tagadólag felel, sőt több mint valószínűnek tartja, hogy a városi tűzbiztosító-intézet a fővárosnak különös hasznot nem fog hajtani. Összefoglalván e felsoroltakat, a statisztikai hivatal azon eredményre jutott, hogy a fővárosi biztosító-intézetnek a kényszer és monopolium alapjára való fektetése kerülendő, ez alap hiányában azonban, midőn annak a magántársulatok közt már is fennálló nagy versenybe kellene lépnie, az intézet nagy nyereséget nem ígér és hatása legfeljebb a díjtelek leszállításában nyilvánulna. Minthogy pedig a biztosítási díjak magassága ellen komoly panasz nem hangzik, egy fővárosi biztosító-intézetnek felállítása a statisztikai hivatal véleménye szerint annál kevésbé látszik indokoltnak, mennyivel kellemetlenebb feladatot róna annak vezetése a fővárosi közigazgatásnak különben is már nagyon túlterhelt gépezetére.

A mennyiben pedig egy ily tűzbiztosító-intézet felállítása első sorban azért tervezetnék, hogy a főváros tűzoltási kiadásai kisebbittessenek, e célra a statisztikai hivatal inkább azt ajánlja, hogy a tűzkárbiztosító-intézetek tűzoltási illeték fizetésére köteleztessenek, pl. minden 1000 frt biztosított érték után négy krajczárt.

Végül az esetre, ha a városi biztosító-intézet felállítása mégis elhatározatnék, a jelentés a prágai városi biztosító-intézetet megfigyelésre ajánlotta.

A tanács, mielőtt a statisztikai hivatal eme javaslatát érdemleges tárgyalás alá bocsátotta volna, 1888. évi december 1-én 21644/88. szám alatt kelt határozatával felhívta a számvevőséget, hogy egy tíz évi cyclust felvéve, tüntesse ki azt, miszerint a főváros ezen évtized alatt hány, milyen értékű és természetű ingatlanai után évenként mennyit fizetett tűzbiztosítás címen és hány intézetnek; — tüntesse ki továbbá azt, hogy a tűzbiztosítási díjak átlag évről-évre hány százalékkal csökkentek? végre terjeszse ki figyelmét a tűzbiztosításra jelenleg fennálló szerződéses viszonyra is, annak lényeges pontjait szintén terjeszse elő s ezen adatok alapján, különös figyelemmel a prágai intézet szervezetére, az egész ügyre véleményes jelentést tegyen.

Ezen tárgyalások közben érkezett a fővárosba Hont vármegye közönségének átirata, melylyel pártolás végett közölte a kormányhoz intézett arra vonatkozó feliratát, hogy a tűzbiztosítással foglalkozó társulatok törvényhozási úton köteleztessenek a községek tűzrendészeti kiadásaihoz való arányos hozzájárulásra. A főváros közgyűlése 1888. év október 25-én 925. sz. a. kelt határozatával kimondta, hogy Hontvármegye közönségének ezen feliratát pártolja s ilyen értelmű felterjesztést intézett a belügyminiszter úrhoz.

A számvevőség a tanács előbb közölt felhívására jelentését 1890. évi október hó 15-én terjesztette be s mindenekelőtt bejelentette, hogy a város által fizetett tűzkárbiztosítási díjakra a kívánt adatokat be nem szolgáltathatja, mert 1887. január 1-seje előtt a főváros tulajdonát képező épületeket a gazdasági hivatal esetről-esetre külön biztosította, azóta pedig a díjak szerződésszerűek és így változatlanok. Az 1887-től 1889-ig terjedő három év alatt a főváros fizetett biztosítási díjak címén 10.041 frt 32 krt, evvel szemben eme három év alatt felmerült károk

fejében megtérített a szerződött biztosító-intézetek 5983 frt 24 kr.

A városi biztosító-intézményre vonatkozólag a számvevőség hozzájárult a statisztikai hivatal által kifejtett s ezen eszmének elejtését javasolja. E helye számvevőség véleménye szerint a fővárosnak tulajdonképezi épületeket illetőleg az önbiztosítási rendszer életbeléptetendő, mely szerint a főváros épületeit s kebelében biztosítaná és e célra költségelőirányzat évenként bizonyos összeget venne fel, melyből az esetleg károk lennének viselendőek és a fölvelt összegből ígér nem vett rész egy külön biztosítási alap létesítésére fordítandó, mely arra szolgálna, hogy oly esetekben, mi az évi előirányzat a tűzkárok fedezetére elégtelennek lenyulna, a fedezetlenül maradó összeg ezen alapból lepótlandó. Ezen biztosítási alapot mindaddig kellene igénybe nem vett előirányzati összegekkel és saját kaitaival növelni, míg az alap és kamata nem fedezné a összeget, mely a tűzkárok fedezetére a jelenleg fizetett biztosítási díj mérvéhez képest előirányzatilag évenként veendő volt. A számvevőség ama biztos meggyőződésnek a kifejezést, hogy e rendszer alkalmazása mellett a főváros mulva önmagának egy tetemes biztosítási alapot gyűjthet és bekövetkeznék azon időpont is, midőn ezen alap összeg fedezhetné a tüzesetek folytán beálló károkat és a főváros címen a jövőben már semmiféle kiadás nem terhelne főszámvevő úr a számvevőség eme javaslatához hozzájárta azzal, hogy az önbiztosítási alaphoz nemcsak a községi hanem minden érdekelt fővárosi intézeti és alapítványi alap is bevonassék az eddigi fizetett évi tűzkárbiztosítási díj összegével, továbbá, hogy a fővárosi intézmények azok készletei (pl. marhaállomány), jelesen: a közbiztonság és marhavásár, közraktárak, elevátor, vígadó, budai s ház, végre az összes laktanyák és egyéb nagyobb koczattal járó fővárosi épületek az önbiztosítás tárgyává tétessenek, hanem jövőre is az eddigi módon biztosítottanak. Igaz, hogy ezek után az eddigi díjaknál magas díjakat fognak követelni, de a főszámvevő úr véleménye szerint még sem lesz oly mérvű a többlet, hogy e mellett is az önbiztosítási vállalat magát idővel bőségesen ki fizetné, azonkívül a tűzkárbiztosítási ügyek kezelése elintézése ilyen módon nagy mértékben egyszerűsített.

A statisztikai hivatal által javasolt és a biztosítottak összegek után kivetendő tűzoltási járulékot illetőleg a számvevőség megjegyzi, hogy ilyen apró, egy forintot ritkán meghaladó járulékok elszámolása és ellenőrzése ép úgy fővárosra, mint a biztosító-társaságokra nézve igen nehézkes volna. Másrészt e rendszabály a számvevőség véleménye szerint a biztosítás megadóztatásával egyértelmű lenne, már pedig a biztosítási ügy nemzetgazdasági jelentőségét fogva fejlesztendő, nem pedig még közterhekkel sújtva volna.

A statisztikai hivatal előterjesztése, valamint a számvevőség jelentése a pénzügyi és gazdasági bizottmány kiadatván, a bizottmány az ügyet 1891. évi május 25-én tartott ülésében vette tárgyalás alá, s miután a bizottmány az előterjesztett adatok és jelentésekből meggyőződött arról, hogy akár egy városi tűzbiztosító-intézet felállítása, az önbiztosítás létesítése a fővárosra nézve pénzügyi szempontból jelentékenyebb előnyökkel alig járna, — mindezt terv elejtését hozta javaslatba. Ezek után a bizottmány újból visszatért arra az eszmére, hogy a biztosító-intézeteket törvényhozási úton kellene kötelezni a tűzoltási községekhez való hozzájárulásra. A hozzájárulás módja mérve tekintetében a hitbizottmány az ügy egyszerűsítését és a könnyű kezelést szempontjából az eredeti javaslat elterőleg azt indítványozta, hogy a biztosító-intézetnek a főváros területén tűzkár ellen biztosított minden 1000 érték után évenként 10 krajczárt tartozzanak a főváros központi pénztárába beszolgáltatni. Ezen járulék a biz

ny véleménye szerint tehes nem lenne s a mellett azaz átlagosan 30.000 forint évi bevételt eredményezne a város javára.

A tanács a pénzügyi és gazdasági bizottmány javaslatát oly módosítással terjesztette a közgyűlés elé, hogy a tűzkárbiztosító-intézeteknek a tűzoltási kiadásokhoz való hozzájárulása iránt alkotandó törvény ne csak a fővárosra vonatkozzék, hanem az ország egész területére kiterjessék, és hogy a tűzkárbiztosító-társulatok hozzájárulásából a főváros részére olyandó összeg a tűzoltóságot fentartó városok és községek között azon összegek arányában osztassék fel, a városi és községi összegeket azok tűzoltási célokra fordítanak.

A tanács idevonatkozó javaslata az 1892. évi február 1-iki közgyűlés napirendjére kitérítetett. Miután azonban a közgyűlést megelőző napon a fővárosban telepes tűzkárbiztosító-intézetek képviselőiben eljáró küldöttség Gerlóczy Gyula, akkori h. polgármester előtt kijelentette, hogy a tűzkárbiztosító-intézeteknek szándékában áll a fővárosra egy közös memorandumot benyújtani, s abban a főváros tűzoltási kiadásaihoz való hozzájárulásuk kérdésében konkrét javaslatot, illetőleg ajánlatot tenni, — ezen ügy a jelzett közgyűlés napirendjéről levétetett. Miután azonban e kitérítéshez nem került elő memorandum a következő két hó alatt sem nyújtott a kérdéses tárgy az 1892. év április 6-iki közgyűlés napirendjére kitérítetett. Ezen alkalommal a közgyűlés 367. sz. határozatával a pénzügyi és gazdasági bizottmány, valamint a tanács ama javaslatához, hogy úgy a városi tűzkárbiztosító-intézet létesítésének, valamint az önbiztosítás behozatalának eszméje elejtessék, — a statisztikai hivatal igazgatójának, a számvevőségnek, valamint a pénzügyi és gazdasági bizottmány előterjesztéseiben felsorolt indokokból megtagadta.

Ellenben azon javaslatot, hogy a tűzkárbiztosító-intézetek a tűzoltási kiadásokhoz való hozzájárulásra törvény útján köteleztessenek, s illetőleg e végből a kormányhoz terjesztés intézessék, — a közgyűlés arra való tekintettel, hogy a törvényhozásnak ily irányú intézkedése a közgyűlésnek a tűzkárbiztosító közönség megterhelését okozná, elutasította, ezen ügyben a további tárgyalások beszüntetését rendelte el.

Ilyenformán a hosszú idő óta folyamatban levő tárgyalások minden pozitív eredmény nélkül végződtek, azonban a közgyűlés legutóbb említett határozatának, a további tárgyalások megtagadása mellett a már beszüntetett tárgyalások alatt újból felvették.

Az 1895. évi költségeloirányzat tárgyalása alkalmával az 1894. évi december 6-án és folytatva tartott közgyűlésből a közgyűlés 48. sz. a. kelt határozattal elrendeltetett, miszerint meg kell vizsgálni, hogy minő intézkedések mellett volna lehetséges a biztosító-társaságokat a tűzoltási költségekhez való hozzájárulásba bevonni? — bizottmányilag újból tárgyalásba vették s e célból utasított a tanács, hogy a megfelelő árást tegye folyamatba s javaslatát mielőbb terjesztesse. Miután pedig a következő év folyamán az elrendelt tárgyalások meg nem indítottak, a közgyűlés 1895. évi december 9-én az 1896. évi költségeloirányzat tárgyalása alkalmával 1358. szám alatt felhívta a tanácsot, hogy e kérdésben konkrét javaslatát legkésőbb 1896. évi július hó 15-ig terjesztesse elő.

Ezen közgyűlési határozatok után a tanács IX. ügy-

szálya javaslatára a tűzoltó főparancsnokot hívta fel, a ki 1897. évi június 12-én betérjett jelentésében elvileg a városi kényszerbiztosítás behozatalát helyesli. Tekintettel azonban az ennek megvalósítása körül felmerülő akadályokra, javasolja, hogy a biztosító-intézetek köteleztessenek, miszerint a biztosított és tűzvéz által megtámasztott ingatlanok után a megmentett érték 5%-át a főváros pénztárába fizessék.

A tanács IX. ügyosztályának 1898. évi szeptember 5-én kelt jelentése szerint a tűzoltó házi bizottság is tárgyalta ezen ügyet s a tűzoltó-főparancsnok fentemlített javaslatát elvileg helyeselte.

Ezek után a tanács 1897. évi november hó 4-én tartott üléséből felszólított intézett a Budapesti teppel bíró összes biztosító-intézetekhez, hogy nyilatkozzanak az iránt, vajjon nem volnának-e hajlandók önként egy bizonyos összeggel a tűzoltási kiadások fedezéséhez hozzájárulni.

A felszólított intézetek közül az országos magyar kölcsönös biztosító-szövetkezet 1897. évi december 20-án érkezett válaszában elismerte, hogy a tűzoltó-intézmény fejlesztésének úgy erkölcsi, mint anyagi támogatására első sorban a tűzkárbiztosítással foglalkozó intézetek vannak hivatva és pedig köztük legfőképp azok, a melyek hosszas fennállásuk óta viselven a fővárosi legjobb kockázatokat, maguknak e réven már évek hosszú során át tetemes anyagi hasznot és biztos jövedelmet szereztek. Ehhez képest az intézet kijelentette, hogy már a folyó 1898. évtől fogva mindenkor az év végén a Budapest területén kötött tűzbiztosítások után befolyt tiszta díjak 10%-át a székesfőváros rendelkezésére fogja bocsátani.

A többi biztosító-intézetek azonban 1897. évi december 21-én beküldött közös válaszukban kijelentették, hogy a tűzoltási költségekhez önként hozzájárulni nem hajlandók, mert a biztosítási díjat már a fennálló tűzoltósági berendezésekre való tekintettel szabják meg s ennél fogva a díjaknak nagyon mérsékelt megszabásában a kívánt compensatiót már a biztosítottak részére tényleg megadták. Az intézetek egyúttal kijelentik, hogy ebbeli maguktartása nem onnan ered, mintha anyagi szolgáltatásoktól menekülni óhajtanának, hanem a tárgyilagosságon alapul, a mi nézetük szerint abból is kiténik, hogy rendkívüli esetekben, mint pl. az ezredéves orsz. kiállítás alkalmával, mindenkor hajlandók a tűzoltóságot külön is anyagi támogatásban részesíteni. Egyébként a tervezett járulékok kivetését az intézetek a biztosított felekre nézve is igazságtalannak s a fennálló törvények alapján megtámadhatónak vélik.

Végül még megemlítendőnek tartjuk, hogy a pénzügyi és gazdasági bizottmány legutóbb a tűzoltói személyzet szaporítása és fizetésének rendezése ügyét tárgyalva, a bizottságot küldött ki oly irányú javaslat kidolgozása céljából: vajjon miként lehetne a nagy közönséget, de különösen a színházakat, mulatóhelyeket és a biztosító-intézeteket a tűzoltási kiadásoknak, ha nem is egészen, de legalább nagyrésztben leendő megtérítésére kötelezni s a mennyiben ez a biztosító-intézetekkel szemben nem sikerülne, nem volna-e időszerű a kötelező hatósági tűzbiztosítás behozatala mellett egy hatósági biztosító-intézet létesítése.

(Polytatása következik.)

SZÖVETSÉGEK KÖRÉBŐL.

Somogyvármegyei szövetség közgyűlése.

Ugyekönyv, felvétel Kaposvárott a vármegye székházának gyűlésében 1901. évi augusztus hó 20-án, a »Somogy vármegyei tűzoltó-szövetség« rendes évi közgyűlésén.

Jelen vannak: Maár Gyula alispán úr, mint dísz-elnök, Reményi Samu elnök, Rónai Albert titkár, Pataki

Ignác, Maurer János, Cserti József és Péter Ferenc választmányi tagok. A következő tűzoltó-területek meghatalmazással ellátott képviselői: Somogy-Berzencze — Szita Lajos, Böhönye — Sárdy József, Ságvár — Szabasi János, Senta — Lukács Ferenc, Kaposvár — Szabados Imre, Nagy-Atád — Kovács Gyula, Belezna — Szalay József, Csurgó — Bús Máttyás, Rinya-Szt. Király — Weiszhar

János, Marczali — Melhard Ambrus, Kadarkút — Vida István, Szigetvár — Vargha Sándor, Mesztegyő — Nagy Vendel, Alsok-Sarkad — Sós József. Az 1901. évi alispáni körrendelet alapján a következő községek képviselői: Szabás — Szabó Ferencz, Kisbajom — Zsobraák Sándor, Bőszenfa — Goór József, Gálosfa — Kiss János, Nagy-Korpád — Papp György, Kisbár — Csallós Antal, Simonfa — Arbogaszt József, Fiad — Andrusovics Imre, Kutas — Balog János, Zs. Kislak — Benes József, Töröcske — Hukeszter István, Zs. Szt.-Pál — Zomi József, Magyar-Lukafa — Horeczky József és Kulcsár Ferencz, Orczi — Kónyi József, Bécz — Mike Ferencz és Jakab Ferencz, Sántos — Nyár József, Bárdszerászló — Sipos István, Taszár — Varjas János, Karád — Dr. Vedre N., Kaposmérő — Dóczy Zsigmond, Cserénfa — Török János

25. Reményi Samu elnök, az ülés megnyitása előtt azon indítványt terjeszti elő, hogy a szövetség választmányára küldöttségileg vonuljon Maár Gyula alispán úrhoz, mint a szövetség díszelnökéhez, felkérendőt a közgyűlés vezetésére.

A választmány elnök vezetése alatt alispán úrnál tisztelegvén, alispán úr a gyűlési teremben megjelenik és az elnöki széket elfoglalja.

Elnöklő díszelnök a vármegyei tűzoltó-szövetségeknek a díszelnöki tisztségre való megválasztásáért köszönetét fejezi ki; üdvözli a jelenlevőket és a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

26. Reményi Samu szövetségi elnök, következő elnöki jelentését terjeszti elő:

Nagyságos díszelnök úr!

Mélyen tisztelt közgyűlés!

A csurgói önkéntes tűzoltó-testület 25-éves jubileuma alkalmával mozgalmat indított a szövetség létrehozatala érdekében. Első sorban is megkereste a vármegye alispánját, a vármegye területén működő tűzoltó-testületek névsorának rendelkezésre bocsátása iránt. Az adatok készséggel rendelkezésre bocsátván, ezek szerint volt az 1899. évben Somogyvármegyében 53 önkéntes és 151 kötelezett tűzoltó-testület. Ezekhez felhívás bocsátatott ki az iránt, hogy helyeslik-e a szövetség megalakítását, s ha igen, ez esetben küldjenek meghatalmazással ellátott képviselőt az alakuló közgyűlésre. A megalakítás eszméjét 17 testület helyeselte, de az alakuló közgyűlésre már csak 15 testület küldött szabályszerű meghatalmazással ellátott képviselőt és így ezen 15 testülettel a szövetség 1899. szeptember 3-án tényleg meg is alakult. Ezen testületek névszerint a következők: 1. Csurgó, 2. Berzencze, 3. Kaposvár, 4. Liszó, 5. Marczali, 6. Mesztegyő, 7. Szentá, 8. Alsok-Sarkad, 9. Nagy-Atád, 10. Szigetvár, 11. Beleg, 12. Böhönye, 13. Rinya-Szent-Király, 14. Nagy-Bajom, 15. Belezna. Az alapszabályok pontról-pontra megvitattatván, elfogadtattak és a nmt. m. kir. belügyminiszter úr által azon módosítással hagyattak jóvá, hogy a megye területén működő szervezett testületek a szövetségnek tagjai lehetnek.

Kaposvár képviselőinek azon indítványa, hogy Kaposvár mint a szövetség székhelye az alapszabályba felvétesék, hosszas és erős vita után elfogadtatott, mely jóhiszemű indítvány elfogadása azonban majdnem végzetessé vált a gyermekkorát élő szövetségekre nézve, melynek fejtegetésére még vissza fogok térni.

Megejtetett a tisztikar megválasztása. Díszelnök lett: Maár Gyula alispán úr, elnök Reményi Samu, alelnök Berger Ignác, titkár Rónai Albert, pénztárnok Peterka József, ügyész dr. Simon Dániel. Választmányi tagok lettek: 1. Kacskovics Lajos, Csurgó, 2. Vargha Sándor, Szigetvár, 3. dr. Berzsenyi Gerő, Lengyeltothi, 4. Cserti József, Alsok-Sarkad, 5. Gericz Vendel, Liszó, 6. Szita Lajos, Berzencze, 7. Nagy Vendel, Mesztegyő, 8. Oblusek Ignác, Marczali, 9. Péter Ferencz, Szentá, 10. Maurer

János, Nagy-Atád, 11. Varga Lajos, Kaposvár, 12. Stein Pál, Böhönye.

Ezek után megindult az ügykezelési tárgyak, u. i. könyvek, bélyegző, alapszabály és egyéb nyomtatvány beszerzése, mi majdnem teljesen felemésztette a cseké jövedelmet; ez azonban nem lett volna baj, ha a kaposvári akkori zilált viszonyok olyan mederbe nem sodorták volna az egész szövetség ügyét, melyből úgy látszott: jobbra, se balra kimenekülés nincs, ha csak az úgyn vezetett központi adminisztrációt össze nem csomagolom elnöki jogomnál fogva magamhoz Csurgóra nem viszem. Jól lehet alapszabályellenes volt, de ez olyan szükség volt a mely nemcsak alapszabályt, de törvényt is ront.

Kaposvár magára vállalta, hogy 1900. május havában ott lesz az első rendes közgyűlés, a szokásos gyakorlatok stb. ünnepekkel; ezt teljesíteni nem volt képes, mert erre még csak előkészületek sem tétettek. Alelnök teljes közönyt tanusítva, a központ vezetésével nem törődött a pénztárnok egy óráig sem volt tényleges pénztárnok, időközben megszűnt tűzoltó lenni, minden lemondás nélkül megszűnt pénztárnok és választmányi tag lenni. Varga Lajos megszűnt tűzoltó és választmányi tag lenni. Irásbeli megkeresésekre, sürgetésekre választ nem nyertem sőt a csekély pénztári forgalom elszámolását is csak személyes intervenció után tudtam megejteni.

Ilyen szármalmas körülmények között nem tehettem egyebet, mint hogy az egész ügykezelést magammal vigyem Csurgóra, hogy a szövetség kezdetleges életét a korpusztulástól megmentssem; ez történt 1900. szeptember 10-én.

1900. október hó 21-re Csurgóra választmányi ülés hívtam össze, mely a tett elnöki intézkedéseket tudomásul vette. Ezen gyűlés 18. pontjában azon határozatot hozta: hogy alispán úr újból keressék meg az iránt, hogy a megyében létező tűzoltó-testületek a szövetségbe való belépésre a járási közigazgatási hatóságok útján azok által szólíttassanak fel. Egyben 100 darab nyomtató belépési nyilatkozatot is mellékelünk. Alispán úr készséggel tett eleget újabb kérelmünknek is és a belépési nyilatkozatok az egész vármegye területére szétküldtek. Az eredmény minden várakozáson alul maradt, mert csupán 5 testület csatlakozott 1901. január 1-én ködőd kötelezettséggel a szövetséghez. Ezek névszerint a következők: 1. Balhás, 2. Gomba, 3. Kéthely, 4. Nemes Vid, 5. Nemes-Déd; így a szövetség jelenleg mindösszesen 20 tagtestületből áll.

Ez a 20 tagtestület még mindig csekély szám ahhoz, hogy a szövetség akár erkölcsileg, akár anyagilag nagyobb tevékenységet fejthessen ki; a jelenlegi közgyűlés le hivatva arra, hogy a szövetségnek az eddig hiányzott er megadja.

Megkerestem a magyar országos tűzoltó-szövetséget, hogy a megyei tagtestületek részére a »Tűzoltó-Közlönyt« egy-egy példányban az egységes gyakorlati szabályzatot egyenruha és rangjelzési szabályzatot megküldje, honn azt a választ nyertem, hogy ez megtörtént, tekintettel azonban arra, hogy az egységes gyakorlati szabályzat előbb példányai elfogytak és e legfontosabb tűzoltószabály mód átdolgozás alatt áll, a rövid idő alatt sajtó alól kikerülő új példányok a szövetség tagtestületeinek meglogna küldetni.

Szolgálat nyilvántartási füzeteket szerkesztettem, nyomattam, melyből minden tagtestületnek 3 példányt küldöttem az éven át teljesített szolgálat pontos nyilvántartására.

Berger Ignác alelnök 1901. június 22-én tisztségéről lemondott, július 21-én Szabados Imre kaposvári parancnokot biztam meg ideiglenesen az esetleges alelnöki teendők elvégzésével.

A két év leforgása alatt számos levél és levelező-lap érkezett hozzám, a melyek jelentéktelenebb kérelmek, tan

és útbaigazításokat kérnek, — ezekre a szükséges sz. lehetőleg pontosan megadatott. Ezen levelek egyenlő felsorolásával csak a közgyűlés türelmét tennem próbálom, mert nagyrésze nem vonatkozik tulajdonképeni tűzoltószakkérdésekre és ez igazolja legjobban, hogy kifejlett tűzoltósága Somogyvármegyének alig van s hogy ezt ezután kell megteremteni.

Nem hagyhatom megemlítés nélkül három tűzoltótestület több ízbeni panaszos levelét.

Ezek között első helyen áll a böhönyei önkéntes oltó-testület, mely évek óta hadilábon áll az ottani előljárásig, melytől 100 korona csekély évi subventióját 3 év nem kapta meg. Panaszos ügye, mely a körül forog, hogy az említett testület szabályszerű számadást nem mutatott be a böhönyei községi képviselőtestületnek — megemlített minden forumon egész a belügyminiszteriumig, a közgyűlésig szinte elutasított kérelmével. Hogy az ügy igazi állása magának tisztább képet alkothassak és ne egyoldalú információhoz kössem egyéni véleményemet, személyesen utaztam Böhönyére és értekeztem az ottani előljárás- és oltóparancsnoksággal. Itt arról győződtem meg, hogy az oltókészítők fél hibás volt, mert a tűzoltó-testület tényleg olyan eszközökkel, melyek nem voltak szorosan véve oltói természetűek, de azon indoklással, hogy erre egy bizonyos összegű, teljesen szabadon rendelkezhető ajándékot kaptak, melylyel a községnek beszámolni nem tartozik, — a bemutatott számadása formahiba miatt sem felelt meg a követelményeknek. Viszont az előljárásigazgatásának magyarázata sincs kellőleg indokolva, mert személyi ellenszenv szerepelt eljárásában, egy kis jóakarattal és saját tűzrendészeti érdekeinek helyes mérlegelésével az egész ügyet teljesen el lehetett volna intézni, míg így a különben ugyan életrevaló önkéntes tűzoltó-testület, annak vezetősége edvetlenül — a pusztulásnak, a feloszlásnak szélére ösztökélték.

Hogy a testület még fennáll, azt csak igazán lelkes, buzgó parancsnokának, Sárdy Józsefnek köszönhető, aki eltűrve a sok kellemetlenséget, jobban szereti az ügyet, mint szolgál, mint saját megsértett önértékét. Jóllehet az elmúlt időben a község és testület közti ellenséges viszony nyíltan enyhült és javult, hogy a testület szükségletét mindenkor előterjesztés után a község fedezi, ha azt jónak találja, de ez is lealázó egy testületre, ha csekély évi 100 forintnál lévén szó, a testület és ennek vezetője a község irigységére és sokszor értelmetlen gondnoksága alá helyeztetik.

A második panaszos eset a marczalii testületé, mely előljárás dolgában úgy akart magán segíteni, hogy a szertár állásáért egy kis istállót alakított, melyben a nyári veszedelmes éjszakákon át egy pár általa fizetett előljárati lovat tart elhelyezni, hogy éjnek idején gyorsabban érhesse a község színhelyére és hathatósabban segíthessen vesélyben a község embertársain. A kis istálló a rend és tisztaság legmagasabb követelményeinek megfelelően volt berendezve, és a 10—15 méternyire lakó szomszéd feljelentése folytán a közigazgatási hatóság az istálló használatát betiltotta, így a marczalii testület egy igazán jóra való törekvésben csak elő nem segített, hanem egyenesen megakasztott. Marczali egyik élénk forgalmu utcájában utcaszintig egy talán 50 méter hosszú ököristálló, penetrans büzt terjesztve az utcában messze területre, de ez áll rendíthetetlenül. Hol itt az osztó igazság?

A harmadik panasz, melylyel hozzám a ságyári parancsnok tanácsért fordult, a következő: Egy jelentékebb tüzeset alkalmával említett parancsnok felszólított több pár lóval bíró gazdát, hogy az a tűzhöz kocsin jöjjen. Ehhez minden tűzoltónak — ki az 1888. évi tűzrendészeti kormányrendelet értelmében a tűznél közhasznosági személynek tekintendő — joga is van. Az illető az engedelmességet megtagadta s így az ügy a parancsnok fel-

jelentése folytán az ottani hatóság elé került, a hol a renitens lovas gazda fel is mentetett.

Egy magánszövetség elnöke lévén, nem tartozik feladatomban közlő, sőt jogköröm sem terjed odáig, hogy én azon indokokat keressék, kutassam, melyek az illető hatóságokat az ítélethozatalnál vezették, de annyit mégis el lehet mondani, hogy az ilyen »támogatás« a tűzoltóintézmény terjesztésére és fejlesztésére nem alkalmas, sőt annak romlását és bomlását vonja maga után.

En a panaszszal hozzám fordult testületeknek egyéb tanácsot nem adhattam, mint hogy sérelmes dolgukat a felsőbb hatóság elé vigyék.

Az 1900. évben a magas kormány egy vegyes bizottságot küldött ki az egész ország tűzrendészeti állapotának közvetlen megvizsgálására. Ezen bizottság Somogyvármegyében is járt, 15 községet megvizsgált és eltekintve a konstataált hiányoktól, bizonyára minden vármegyénkbeli tűzoltó örömmel olvasta, hogy a körutat tett bizottság a lengyelországi járást emelte ki, mint olyant, hol a létező legnagyobb rendet találta az egész országban.

A folyó év június havában nevezetes fordulat állott be a kaposvári önkéntes tűzoltó-testület életében, a menyinyiben Szabados Imre személyében olyan parancsnokot sikerült a testület vezetésére megnyerni, a ki lelkiismeretes buzgósága, becsületes törekvése, szakértelme és tapintatos bánásmódjával arra a kellemes feltevésre jogosít fel bennünket, hogy a kaposvári, a megye székhelyének tűzoltósága a város büszkeségévé és a megyei tűzoltóság mintaképévé fog fejleszteni.

Ezen kedvező fordulatnak köszönhetjük azt is, hogy a somogyvármegyei tűzoltó-szövetség itt tartja ma első közgyűlését, megvitatta egyes-bajos dolgainkat, melynél mindenkinek kell, hogy az legyen egyedüli törekvése, hogy az oly hasznos és emberbaráti tűzoltóintézmény vármegyénkben felvirágozzék.

»Istennek dicsőség, egymásnak segítség!« ez az önkéntes tűzoltó jelszava. Az országos vizsgáló-bizottság hivatalosan is azt állapította meg, hogy országszerte ott talált rendet és buzgóságot, a hol önkéntes testületek látják el a tűzvédelmet, mert ezeket az ember legnemesebb tulajdonsága a felebaráti szeretet serkenti az önzetlen cselekedetre. Iparkodjunk tehát minél több önkéntes tűzoltó-testület létrehozni, hassunk, alkossunk és gyarapítsunk és a haza, a mi szűkebb hazánk, Somogyvármegye is fényre derül. Kérjük nagyságos alispán úr szives és hathatós további támogatását.

Az elnöki jelentés egyhangulag tudomásul vétetvén, a közgyűlés az elnöknek kimerítő és a szövetség eddigi minden mozzanatát felölelő jelentéseért köszönetet szavaz.

27. Elnök előterjeszti a pénztár állását és ezzel kapcsolatosan a lefolyt évről szóló zárszámadásokat.

A zárszámadások Vargha Sándor, Nagy Vendel és Pataki Ignác választmányi tagokból álló bizottsághoz utasítottak felülvizsgálás és véleményes jelentéstétel végett.

28. A számadások felülvizsgálására kiküldött hármas bizottság jelentése, mely szerint a felülvizsgált számadások helyeseknek találhatván, a felmentvényt megadhatónak vélik.

A bizottság javaslata alapján a számadások elfogadhatnának és a számadás tekintetében a felmentvény megadatik.

29. A számvizsgáló bizottságha a jövő év folyamára megválasztatnak: Vargha Sándor (Szigetvár), Pataki Ignác (Marczali) és Nagy Vendel (Mesztegyő).

30. Az üresedésben lévő tisztviselői és választmányi tagsági helyek közfelkiáltással a következőkép töltetnek be: alelnök: Szabados Imre, pénztáros: Fried Samu (Csurgó). Választmányi tagok: Tarcsay József (Kéthely) és Sárdy József (Böhönye).

31. Napirend értelmében szőnyegre kerülvén a tűzrendészeti felügyelői állások betöltése, Szabados Imre kaposvári parancsnok azon indítványt terjeszti elő, hogy intézzen

a szövetség a vármegyéhez beadványt a vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet oly értelemben leendő kibővítése tárgyában, hogy a tűzrendészeti felügyelőségek, mint vármegyei intézmény létesüljenek.

Az indítvány egyhangulag elfogadtatván, a vármegyéhez benyújtandó szabályrendelet módosítási tervezet kidolgozásával elnökség bízatik meg.

Alispán úr a maga részéről a tűzfelügyelői állásoknak hatóságilag leendő szervezését szükségesnek látja és a be-terjesztendő szabályrendelet módosítási tervezetét saját hatáskörében előmozdítani igéri.

Elnöklő alispán úr nyilatkozatát a közgyűlés lelkesedéssel fogadja.

32. Szabados Imre azon indítványát terjeszti elő, hogy mondja ki a szövetség kötelezőleg, miszerint a jövő évi közgyűlési tagtestületeinél az egységes egyenruházati és rangjelzési szabályzatot életbe lépteti.

Egyhangulag elfogadtatik azzal, hogy mindazon testületek, melyeknél még az erre vonatkozó új szabályzat életbe nem léptetett, a jövő szövetségi közgyűlésig, minden felhívás bevárása nélkül életbe léptetik azt.

33. Varga Sándor szigetvári parancsnok azon kérelmet terjeszti elő, hogy a jövő évi közgyűlés helyének Szigetvár jelöltessék ki, illetve a szövetséget a közgyűlés megtartására a szigetvári önkéntes tűzoltó-testület nevében Szigetvárra meghívja.

Egyhangú határozatkép kimondatik, hogy a jövő évi közgyűlését a szövetség Szigetvárott tartja.

34. Roboz István lapszerkesztő úr azon indítványt terjeszti elő, hogy a szövetség első közgyűlése alkalmából József főherceg úrhoz hódoló táviratot menesztszen.

Az indítvány egyhangulag elfogadtatván, József főherceghez, mint az országos tűzoltó-szövetség védnökéhez a szövetség hódoló táviratot intéz.

Több tárgy nem lévén, elnöklő díszelnök a közgyűlést bezárja.

Kir. tit.

Rónai Albert, s. k.
szövetségi titkár, jegyzőkönyvvezető.

Reményi Samu,
szövetségi elnök.

Hitelesítjük:

Szabados Imre. Bus Máttyás

A sopronvármegyei szövetség választmányi ülése.

Jegyzőkönyv, felvétellett Sopronban a »Sopronvármegye és nérosa tűzoltó-testületeinek szövetsége« választmányának 1901. évi november hó 26-án délután 3¹/₂ órakor a város háza kis üléstermében tartott ülésén.

Elnök: Rösch Frigyes, szöv. elnök.

Jegyző: Szabó Gyula, szöv. alelnök.

Jelen voltak: Békeffy József, Démy Sándor, Földes János és Hábán József járási tűzrendészeti felügyelők s Hillebrandt János szöv. pénztáros. Távolmaradásukat kimentették: dr. Ajkay Béla szöv. útkár, dr. Balits Lajos, Hackl József, Kruesz János, Lukácsy József és Németh István választmányi tagok; Kiss Jenő és Mersich István járási tűzrendészeti felügyelők. Távolmaradásukat ki nem mentették: dr. Szilvássy Márton szöv. ügyész, Kakas Ferencz, Kund Frigyes, Mathias Ernő, Remann József, Simon Elemér, Truka István és Wappel Károly választmányi tagok; Bálint Árpád, Feuchtinger György és Merényi Ferencz járási tűzrendészeti felügyelők.

1. Elnök megnyitván az ülést, előterjesztette jelentését, melynek tartalma a következő:

a) A f. évi június hó 30-án Felső-Pulyán tartott vármegyei tűzoltó-szövetségi közgyűlés határozatából folyólag fölterjesztés tétellett a főispán úrhoz, hogy Takáts Lajost, a csepregi II. ker. járási tűzrendészeti felügyelőjét tisztségétől

fölmenteni s helyébe Hábán József völcséji parancsnok kinevezni sziveskedjék; a f. évi július hó 10-én kelt páni leirat szerint Takáts fölmentetett s helyébe H József neveztetett ki.

b) Folyó év augusztus hó 1-én 14.786. sz. a alispáni hivatal Horváth Zsidány és Német Zsidány közö kötelezett tűzoltóságainak alapszabályaira nézve kért ményt. A fennálló szabályrendeletek értelmében az tel. fölösleges, tagjai nem viselnek egyenruhát, hanem csak kötöt.

c) Folyó év augusztus hó 28-án 17.978. sz. a alispáni hivatal arról értesített, hogy Felsőszaló közs. kormányrendeletben megkövetelt szívónyomó fecskendő közelebb be fogja szerezni. Hiányzik ilyen fecskendő a martoni járásban még Stodra és Ujtelek községeken. kintve azonban Ujtelek község vízszervezési viszonyai szívószerkezettű fecskendő beszerzése alól föl is volna ment

d) Folyó év október hó 11-én megküldetett B. Róbert járási főszolgabírónak a dísztaggá történt megvá tásáról szóló oklevél; az elismerő oklevél pedig a p járás azon tűzoltó-testületei részére, melyek f. év júni 30-án Felső-Pulyán a versenygyakorlatokon részt vette magukat kitüntették.

Ezzel kapcsolatban jelentem, hogy a lefolyt évben mint az előzőkben a folyó évi márczius hó 16-án ta választmányi ülésünk határozatából folyólag Szabó G alelnök a soproni I. kerületben 2, és a pulyai kerüle 6 napon át tartotta oktató tűzoltói tanfolyamot, me elméleti és gyakorlati oktatásban részesültek tűzoltóin tanfolyam sikeréről a pulyai versenygyakorlatok adtak képet, melyek nagyon jól sikerültek.

e) Elnök örömmel jelenti, hogy folyó év július 17-én dr. Zetl Károly, a németkeresztúri önk. tűzoltó-tes letet újból szervezte s elismerésül a tűzoltók és a kö lakossága neveztetet parancsnokukká választotta.

f) Folyó év július hó 16-án terjesztetett be az alis hivatalhoz azon tagtestületek névsora, melyek hátralé: vannak tagsági díjaikkal, mely azt eredményezte, hogy marton, Kapuvár és Pulya járásokban egyáltalán háti nincs, Sopron, Csepreg és Nagymarton járásokban eleny csekély, míg Csorna járásban nemcsak az 1901-re, ha 500. és 1899-ik évekre is hátralékban vannak.

g) Feuchtinger György, felügyelő statisztikai a szerint a csornai járásban van 28 községben tűzoltó kivéve egyik legnagyobb községében, Szill-Sárkány-ban n holott Kis-Tata 287 lélekből álló községének is van 20 ból álló tűzoltó-testülete.

Folyó év augusztus 12-én Bálint, szeptember 2 Szabó alelnök és november 12-én Földes felügyelők kül be jelentéseiket statisztikájukkal s így még csak Mer és Hábán felügyelőké hiányzik. Miután még két ke: adatai nincsenek meg, azért a vármegyei statisztikát ez nem lehetett összeállítani. Ezen jelentésekben több tűz- testület meg van dicsérve, míg egyesek megvannak r így Szabó a kismartonit, Bálint pedig a doborjánit en ki különösen, mint ügybuzgó testületeket.

Bálint indítványozza, hogy a statisztikai adatol azon része, mely a lélek- és házszámra vonatkozik, a tikaí hatóságtól szerzetessék be, Démy pedig a tűzrendé kormányrendelet megelőző tűzrendészet részének szig végrehajtását óhajtja a vármegyei hatóságtól.

h) Több tűzoltó testület szolgálati érmekekért fordu elnökséghez, pedig erre nézve a szabályzatok már két i: szétküldettek az egyes testületeknek, s abban minden elj részletesen le van írva. Az illetők értesítetttek, hogy ügyben forduljanak az országos elnökséghez.

i) Már két éve, hogy az összes felügyelőktől l időben nem kaptam meg a jelentéseket, ennél fogva n ványozom, hogy jövőben a vármegyei tűzoltó-szövetségi gyűlések szeptember hóban tartassanak meg; tovább

Elvizsgálatok és jelentések egyöntetűsége szempontjából nagyon kívánatos volna, hogy mielőtt a jövő évben a felülvizsgálatok megkezdődnek, a felügyelők ez ügyben külön megbeszéljenek és tanácskozzanak.

j) A »Tűzrendészeti Közlöny« szeptember havi számban dr. Károlyi Antal alispán vasvármegyei tűzoltó-szövetség felhívja az egyes járási főszolgabírókat az 1888-iki 888. sz. alatt »Tűzrendészeti kormányrendelet«-ben előírtankint kétszer megejtendő tűzrendőri vizsgálatok szigorú tartására. Ez nálunk is nagyon kívánatos volna tűzoltó-vünk érdekében.

A kimerítő elnöki jelentést a választmány örvendetesomással veszi, az abban foglaltakat magáévá teszi s az elnöknek jegyzőkönyvileg fejezi ki érte köszönetét.

2. Elnök indítványozza, hogy a lefolyt évben megtörtént szaktanfolyam megejtéséért Szabó Gyula alelnöknek 10 korona tiszteletdíj szavazzassék meg s ugyancsak

Hillebrandt János pénztárosnak sok évi munkássága elismeréséül 80 korona. A választmány mindkét tiszteletdíjat megszavazta.

3. Elnök indítványára a közgyűlések jövőben szeptember hóban fognak megtartatni, miről az ágfalvai önk. tűzoltó-testület ezennel értesítendő. Ezzel kapcsolatban még elhatározza a választmány, hogy a jövőben azon testület, hol a közgyűlés tartatni fog, annak megejtéseig a választmányi ülésekre meghívandó.

4. A tűzrendészeti kormányrendeletnek szigorú végrehajtása érdekében jövő év márczius hóban az alispáni hivatalhoz fölterjesztés intézendő.

5. A szöv. pénztáros jelenti, hogy a pénztári készlet november hó 26-án kitett 2085 korona 95 fillért.

Ezzel az ülés véget ért.

Rösch Frigyes,
elnök.

Szabó Gyula,
alelnök, a titkár helyettese

TESTÜLETEK KÖRÉBŐL

Harmincz év a kolozsvári tűzoltó-testületben.

(Kuszkó István titkár választmányi jelentéséből.)

Tisztelt Közgyűlés! Egyesületünk a jövő év november 5. napján lép fennállásának 30 ik évébe. Midőn e nevezetes forduló küszöbén a lefolyt év eredményéről beszámolunk, szeretet, a hála és a bajtársi kegyelet hármasságának teszünk eleget azzal, ha megemlékezünk ama fiakról, a kik egyesületünket zászlójára tűzött humánus szolgálatára lelkesedéssel és köriütekintéssel szervezték a kik lankadatlan kitartással munkálkodtak azon, hogy polgárok lelkébe a humánus ügy szolgálatát úgy oltás, hogy ne csak szalmaláng legyen, hanem legyen a szivekben olyan meggyökeresedett érzés, a melynek gyökerei erőjes törzset és terebélyes koronát képesek hajtani, a mely vésszszel és viharral évszázadokon keresztül dacolni tudjon.

Három évtized előtt a kolozsmonostori gazd. tanintézet testülete volt a kezdeményezője a tűzoltóság ügyének. Az ekkori lelkes tanári kar gyakorolta be és képezte ki az ekkor születő növendékeit. Ide jártak tanulni a kolozsvári önkéntesek is, innen merítették lelkesedést, egyszerűséget, ösztönzést arra, hogy egyesületünket megalkossák és működését helyes alapokon megindítsák.

A kolozsmonostori tűzoltóságnak éltető lelke az időben amauf Vilmos volt. Ő mint első tiszteletbeli tag iktatott egyesületünk anyakönyvébe. 1872. nov. 2-án őt követte lép Samu akkori polgármester és Medgyesy Tivadar, ki vid 3 év múlva elhunyt.

Ha az egylet első évi alapító és pártoló tagjainak rán végig tekintünk, azt látjuk, hogy illusztris társaság őt életet ennek a testületnek. Az élet szinpadáról letűnt esebb szereplők közül az elsők között látjuk a sajtó kori hivatott képviselőjének, K. Papp Miklósnak a nevét. t látjuk továbbá a következőket: Biasini Domokos, br. ornemissza János és Leopold, Lönhart Ferencz későbbi spök, legidősb gr. Teleki Domokos, gr. Teleki Sándor, . Mikó Imre, Paget János, br. Jósika Lajos, Züllich István, ásás Domokos, gr. Wass Albert stb.

A ma is élők között az anyakönyv 23-ik tétele alatt vassuk Bánffy Dezső br. nevét, ki mint a Tisza biztosító jelzőalobank kolozsvári képviselője lépett a pártolók rába, továbbá Kőváry László akadémiai tagot.

Ez a névsor beszél t. közgyűlés. Azt beszéli, hogy az délyrészi főurak, főpapok, lelkészek, hivatalnokok, birtoosok, kereskedők s a sajtó és tudomány emberei tömeges kitartó pártolásukkal utat mutattak, irányt jeleztek arra, hogy utódaik kövessék az ő nemes példájukat.

Miért nem látjuk ezek utódaikat a pártolóink sorában?

Ma, a mikor nagyobb mértékben rá van szorulva az egylet a támogatásra s a szegény nép javainak a megvédésére?

Az utódok azt az örökséget, a mit apáik reájuk hagytak, miért nem teljesítik? azt a missziót, a melyet reájuk ruháztak, miért nem töltik be?

Olyan kérdések ezek, a melyekre a feleletet, fájdalom, mi nem tudjuk megadni.

És már most tekintsünk végig a működő tagok névsorán.

Ama notabilitások között, a kik önfeláldozással működtek tüzeseteknél ez előtt három évtizeddel s a kik időközben elhunytak, a gazdag névsorban a következőket találjuk:

Bánffy Kálmán br., Minorich Károly, Minorich Albert, Tompa János, Magyary Mihály, Groisz Gusztáv, Groisz Károly, Krasznay Mihály, Simon Elek polgármester, idősb Zeyk Dániel, Szász Domokos, Kőváry Mihály, E. Kovács Gyula, Bokros Elek, Ferenczy Miklós, Páll Sándor, dr. Felméri Lajos, Szász Béla, gr. Eszterházy Géza, Vízny Endre, stb. stb.

Látható e szép névsorból, hogy ama lelkes és humánus érzésű férfiak, a kik mint működő tagok az úttörés nehéz munkáját végezték, bizonyos csalódással tekinthetnek vissza felülről alkotásukra. Mert a mit ők »nem egészen dicstelentlenül kezdtek, bizony utódaik azt nem folytatják teljes dicsőséggel«.

Amde, a midőn letűnt számos nagy jelesünk utódaiknak egyesületünkre nézve szomorú közömbössége felett elmélkedünk, kötelességünk azokról is megemlékezni, a kik anyakönyvünkben az alapítás első évében jegyezték be neveiket s a kik ma is lankadatlan lelkesedéssel és ügybuzgalommal dolgoznak.

A köszönet és a társadalom osztatlan hálája illeti meg első sorban egyletünk műszaki vezetőjét, Polcz Rezső parancsnokot, a ki 28 év 8 hó és 20 napot tölt folytonos szolgálatban a mai nappal. Ily hosszú időn keresztül hivatalos kötelességet végezni is nagy feladat s egy emberélet munkásságát igényli. De 29 éven keresztül ily nehéz munkakörben folyton dolgozni és szakadatlanul lelkesíteni is olyan feladat, melynek betöltéséhez óriási lelki erő és szívós akarat kellett s midőn választmányunk ezt kiemeli, nem azért teszi, hogy e néhány sorban elismerést szolgáltatson a sikerben teljesen páratlan munkáért, mert egészen külön intézkedése tárgyát kell, hogy ez képezze annak idején a mélyen tisztelt közgyűlésnek.

Felemlíti ezt azért, mert a páratlan buzgalommal és törhetetlen lelkesedéssel végzett munka mindig lelkesítő hatást gyakorol a lelkekre és nemesítő befolyással van a szivekre. Nem hisszük, hogy ne lennének közöttük többen.

a kiknek szívét a nemes példa e felemlítés nyomán át nem hatja, a szeretet érzését parancsnokuk iránt fokozza, bajtársi ragaszkodását erősíti és önkénytelenül fogadalmat tesznek lelkükben arra, hogy ha Isten önöknek életet és erőt ad, ezt a szép példát követni fogják.

Követni fogják annál inkább, mert hiszen a bajtársak között még vannak néhányan, kik az úttörők közül erejük teljes megfeszítésével dolgoznak és három évtizedre nyúló időn át lankadatlanul szolgálják e humánus ügyet s egyesületeink dicsőségének koszorujába egy-egy babérlevelet illesztenek.

Ez élő tagtársak közül körünkben vannak: Wieder József, Hory Béla, Ajtai K. Albert, Széky Miklós ügybuzgó pénztárnokunk, Dorgó Albert választmányi elnökünk.

Rajtuk kívül Vogel Károly nyomdász, Régeni György üveges, dr. Bartha János, Duchony János, Szereday Aladár nagybirtokos, dr. Fischer Lajos, Czakó József, Szatmáry Elek, dr. Moldován Gergely, D. Deák József, Münster Ede, Salamon Sándor, Salamon Antal, Ábrahám Antal, Dávid Antal, Biasini Sándor, Korbuly Bogdán, Gámán Zsigmond, Szöcs Géza, Somlyai László, Szentgyörgyi István, Zilahi Kiss Elek, dr. Haller Károly, Gergely János, Békésy Károly, Benel Ferencz, Eöry Tivadar, Székely Márton, Schopf Gyula, Szucsáky Imre, Szász Gerő, Philippy Gyula, Deák Pál neveit találjuk anyakönyvünkben az első években bejegyezve. E volt tagtársak több éven keresztül szolgálták egyesületünket s részint időközi eltávozás a városból, részint pedig egyéb elfoglaltatás miatt nem voltak abban a helyzetben, hogy sorainkban máig küzdjenek, jó indulatukat egyesületünk iránt azonban megőrizték.

A személyekről a testületi életre áttérve, sajnálattal tapasztalja választmányunk azt, hogy a humánus intézmény terjesztése iránti érzék ép ott van kihálóban, a hol leginkább kellene azt művelni.

A parancsnoki jelentés részletesen beszámol önöknek arról, hogy a helyi tanintézeteknél a tűzoltás ügye megfelelő gondban és figyelemben nem részesül. Szomorú állapot ez a nemzeti vagyon védelme szempontjából, főleg nálunk, hol a biztosítás ügye rendezve egyáltalán nincsen. Nem hagyunk fel azonban azzal a reménnyel, hogy ebben a tekintetben is előbb-utóbb kedvezőbb állapotok fognak bekövetkezni.

Egyesületünk működése a lefolyt évben az adminisztráció szempontjából különös mozzanatot nem tüntet föl.

A műszaki fejlődést a parancsnoksági jelentés tüzetesen ismerteti s mi a közgyűlés figyelmébe ajánljuk, hogy a parancsnokság vezetőinek és tagjainak a kifejtett lelkes, odaadó önfeláldozással teljesített működésért jegyzőkönyvi elismerést és köszönetet szavazni méltóztassék.

Az egyesület működésére pedig az Isten áldását kérjük, hogy az nemes hivatását a humánus téren mindig betölthesse.

*

Julius 14-én tartotta meg a kolozsvári testület évi rendes közgyűlését, melyen Dorgó Albert kir. tanácsos közjegyző elnökölt. Az elnöki megnyitó után Kuskó István olvasta fel a választmány jelentését, melyet éljenzés mellett

vett a közgyűlés tudomásul, egyuttal elnök indítványára Kuskó István titkárnak az egylet ügyeinek elővitele köré kifejtett munkásságáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Ezután Polcz Rezső parancsnok olvasta föl a műszaki jelentést. A gyakorlatokat példás szorgalommal látogatták Róth József, Baja János, Blahunka Lajos, Marsovszky Imre, Ilyés Sándor, Komárek Albert, Lázár Gyula, Fazekas Ferencz, Szabó István tűzoltók, Bartha Gergely helyettes parancsnok és Bartkovszky Alajos szakaszparancsnok.

A zenekart néhány hónap alatt több tanító ügy kérézte, hogy most már a nyilvánosság előtt is meg tudjanak jelenni.

A lefolyt évben 112 tüzesetnél működtek közre 10 alkalommal vaklármára vonultak ki, 8 ízben gyakorló és próbaképen kivonulásra riasztották az őrséget. A egyesület a színházban, czirkuszokban, bálokban őrszolgálatokat teljesített.

A jelentés javaslatot tesz a fizetéses tűzoltóság szervezése iránt, mert a jelenlegi létszám 30 évvel ezelő állapotátot meg. A jelentés szomoruan említi fel, hogy daczára annak, mikép a kormányhatározott intenczió az, hogy az ország művelt osztálya körében a tűzoltó ismerete terjesztessék, visszatartják és eltiltják a középiskolai növendékeket a tűzoltás elméleti és gyakorlati ismereteinek elsajátításától.

A testület sok megkeresésére a kereskedelmi iskolák egyezett annyiba bele, hogy a növendékek a tűzoltás elméleti oktatást nyerjenek. Pusztá elmélet azonban nem elegendő semmit. A közigazgatási tanfolyam növendékei azonban mind elméleti, mind gyakorlati oktatásban részesültek. A lefolyt évben szolgálati érdmet kaptak 15 évi buzgó szolgálattért dr. Veress Lajos, Bálint József, Varga János, Dobál Antal, Albert Mózes, Bartkovszky Alajos és Daróczki János, 10 évi szolgálattért Bartha Gergely, Tóth Sámuel, Linczeg János, Brünyi Lajos, Jaksics János, Czakó Lajos, Katona Lajos, Ehrenberger Ferencz, Balázs József, Simon Endre, Kovács József, Szakáll Gábor, Hóry Béla, Kuskó István, Tilp Antal Adolf, Beredejvsky Károly.

Ezután a közgyűlés megejtette a tisztujtást. Megválasztattak közfelkiáltással a választmányba Dorgó Albert elnök, Dobál Antal alelnök, Hóry Béla alelnök, Deák Albert ügyész, Széky Miklós pénztárnok, Kuskó István titkár, Körösy József jegyző; a parancsnokságba Polcz Rezső parancsnok, Bartha Gergely helyettes-parancsnok, Böhm Mihály alparancsnok, Gámán Dezső alparancsnok, Valtér Ferencz zeneosztály-alparancsnok, Körösi József alparancsnok-segédtsit, Szakáll Gábor műszaki szertárnok, Pákey Lajos, Feldman Zsigmond, Hubert Iván mérnököl, dr. Veress Lajos, dr. Matusofszky András, dr. Szentgyörgyi Jenő és dr. Tompa János orvosok; segédtsitsteknek megválasztattak titkos szavazás utján Bartkovszky Lajos, Kardos Károly, Czakó Lajos, Turós Márton, Tordai Pál, Nagy Ferencz.

Gyűlés után az új parancsnoksági tagok a fogadalmat zászló alatt letették Polcz Rezső parancsnok a városház udvarán felállott század sora előtt Dorgó Albert elnök jelenlétében tette le a fogadalmat.

HÍREK.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszterium jóváhagyta az *ágfalvi* önkéntes tűzoltó-testület alapszabályait 130.409., a *lépesfalviét* 130.965., a *glogoniét* 131.156., a *tolvadiáit* 132.205., a *szerencsiét* 133.345., végül a *királyfai* körjegyzőséghez tartozó községek önkéntes tűzoltó-testületeinek alapszabályait 129.402. szám alatt.

— **Változások a belügyminiszteriumban.** Liptai Lajos osztálytanácsos a tűzrendészeti V. c. szakosztály főnöke a

közelmultban *hosszú* szabadságra ment; helyére osztályvezetőnek *Bölcs* Gyula osztálytanácsos osztatott be. Ugyanezen osztályban *Adorján* Antal segédtitkár, ki az 1900. évben tartott tűzrendészeti vizsgálatokon a belügyminiszter kiküldetésében részt vett, a miniszteri titkári címet és jeget kapta.

— **Kitüntetés.** *Karácson* Gyulának, Bács-Bodrogvári megye alispánjának és a vármegyei tűzoltó-szövetség elnök

ak a közügyek terén szerzett érdemeiért Ő Felsége a rályi tanácsosi címet adományozta.

— **Halálozások.** *Szilágyi* Lajos, a ráczkevei járás főolgabirája és a ráczkevei önkéntes tűzoltó-testület parancsnoka december hó 18-án meghalt. — *Krusch* Márton, a öngyösi testület őrparancsnoka, decz. 19 én hosszas szenvedés után elhunyt.

— **Tragikus életmentés** cím alatt emlékeztek meg napilapok december 6-iki számai arról a bátor életmentésről, melyet *Bervanger* József écskai tűzoltó-parancsnok végzett, midőn egy elájult öreg asszonyt a roskadozó épülettől füst és lángtengerből az ajtón kiadott, hogy azután maga a leszakadó romok alá temetkezzék. Mint illetékes hírből értesülünk, a hír elejétől végig tódítás, a valóság pedig az, hogy *Bervanger* Ferencz (és nem József) tűzoltó és nem parancsnok) gondatlanságában akkor hatolt az ület honyhájába, midőn a nádtetőről a láng már ide beapott, teljesen jelentéktelen égési sebei pedig már rég gyógyultak.

— **Kegydíj.** *Bors* Mihály székesfővárosi tűzoltó három évvel előlött a börze épület mennyezetének égése alkalmából hibáján kívül a mennyezet bontása közben azzal együtt zuhant a mélységbe és annyira súlyos sérüléseket szenvedett, hogy szolgálatra teljesen alkalmatlanná vált. A törvényhatósági közgyűlés most végleges elbocsátása alkalmából 1060 kor. évi fizetése és 4 évet meghaladó szolgálata után, figyelemmel a nyugdíjszabályok 9. §-ára, mely szerint »oly esetekben, midőn a szolgálatban levő egyének valamelyike hivatalos eljárás közben szenvedett baleset folytán válik szolgálatképtelenné, akkor, ha beszámítható szolgálati ideje még 10 évre nem terjed is, ugyanazon ellátásban részesítendő, mintha már 10 évet szolgált volna«, 360 kor. 10 fillér évi kegydíjat szavazott meg részére.

— **Az egyesült magyar villamossági részv. társaság** legmodernebb igényeknek megfelelőleg újonnan épített pesti gyárában mindent elkövet arra nézve, hogy gyárlepe a célszerű beosztás mellett a tűzbiztonság minden követelményének is megfeleljen. Most a gyártelep munkáiból kiválogatott csapatot képezi ki a tűzoltásban. A kiépítés földadatát *Kállay* Imre, a budapesti önkéntes tűzoltó-testület titkárja végzi, s ő fogja hetenkinti gyakorlással a csapat fölött továbbra is a felügyeletet gyakorolni.

— **Tűzoltók balesete.** *Ujkaránsebesen* nov. 16-án *Fritz* Mihály szivattyús tűzoltás közben bal lábán oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy 35 napra munkaképtelenné vált. — *Vágszereken* *Koch* Mihály szakaszvezetőt érte baleset nov. 28-án délelőtt kitért tüznél, a midőn is egy létráról kitérése után a tetőről lezuhant, s tomporán erős zuzódást szenvedett, minek folytán 14 napig munkaképtelen volt. — *Ifj. Anner* Ferencz *körmendi* őrparancsnok decz. 1-én orvát-Nádallán kitért tüznél egy 60 éves asszony mentése közben fölbukott, s térdén 14 napi munkaképtelenséget okozó zuzódást szenvedett. Mindannyiuk segélyezése iránt segélyező-szövetség az első magyar általános biztosító-társaságnál a szükséges lépéseket megtette.

— **Tűz a lipótmezei örültek házában.** December 13-án a ház gyújtólángja a lipótmezei örültek házában a pinczébe került, mintegy 500 köbméter tűzifa. A tűz úgy keletkezett, hogy a légfűtő áttüzesedett kazánjától meggyuladt közvetlen közelbe rakott tűzifa, melynek hatalmas tűzét hozzáférhetlenség és a fojtó füst miatt csak 30 órai munkával sikerült eloltani. A tűz az örültek közt nagy riadalmat keltett, s azok közül igen sokat át kellett állásolni. Az oltás munkájában, de különösen a fa kihordásában a józanabb örültek nagy kitartással vettek részt.

— **Robbanások.** A *Grác* melletti *Andritz* községben decz. 10-én fölrobbant a puskapor-gyár 224 kilogramm puskaporral. Senki sem sérült meg. A robbanás valószínűleg

elbocsátott munkások műve volt. — Az *Andrássy-út* 84. száma alatt levő gyógyszerárban egy légszszmótor csöve megrepedt s a kiömlő gáz fölrobbant. Az explózió nagyon heves volt, még az ajtó is kilódította sarkaiból. A kár csekély. — A magyar királyi mértékhatóság intézetnek a józsefvárosi pályaudvaron levő helyiségében fölrobbant minap egy benzinnel telt tizliteres üveg. Az égő folyadék szétfolyt s nagy lánggal égett. A tüztől fölrobbant még néhány szeszszel telt üveg is. A veszedelmet nagy fáradtsággal elfojtotta a tűzörség. — Az *alnóczy* kőbányában dinamit-robbanás történt. A robbanás ereje három munkást darabokra tépett, azonkívül több munkás megsebesült.

— **Összeégett gyermek.** A Kiskorona-utca 29. száma alatt *Martin* Ferencz két éves fiu gyújtóval játszadozott s e közben meggyuladt a ruhája. A halálosan megsebesült gyermeket a Rókus-kórházba vitték.

— **Leégett gyapjuraktár.** *Alexandriában* a minap leégett a *The Anglo Egyptian Bank Limited* egyik legnagyobb gyapjuraktára. A kár 1,300.000 korona. A raktár tizenkét intézetnél volt biztosítva, a melyeknek csak egyike 408.000 korona kártérítést fizet.

— **Bányaszerencsétlenség Petrozsényban.** December 5 én reggeli 3/4 órakor nagy robbanás történt a petrillai Deák-bányában, melynek 5 halott és 7 sebesült az áldozata. A halottak közt van *Bertok* André, bányaüreg-tömögelő munkás is, ki a szerencsétlenséget tulajdonképen okozta azáltal, hogy a fejtőműhelyben a szigoru tilalom ellenére is gyufát gyújtott, mert dohányozni akart, mire a nyílt lánggal érintkező bányalég felrobbant.

— **Mire jó a tűzifecskendő?** Néhai *Ráday* Gedeon gróf, a betyárvilág híres kormánybiztosának halála alkalmából temérdek felfurcsos módját elevenítették föl az ő vizsgálati rendszerének. Egyike ezeknek a következő: Egyszer egy olyan gonosztevőt vezettek eléje, a ki egy utasembert megfojtott és elföldelt, s még a kötelet is megtalálták az áldozat nyakán. Hiába vallatták a gyilkost *Ráday* emberei, az ember tagadt. Ekkor maga *Ráday* vette kezelébe alá; meztelenre vetkőztetve kiállította az udvarra, s a dermesztő téli hidegben ráeresztette a fecskendő jéghideg sugarát. Két perc múlva a delikvens vallott, mint a parancsolat.

— **Faanyagok tartóssága.** A nedvességtől jól megóvott ácsolt fagerendák tudvalevőleg évszázadokon keresztül is jó karban maradnak, a mint erre a régi műemlékekben számtalan példát találunk. A londoni Westminster Hallnak mennyezete skót erdei fenyőből készült és bár 450 évnél is hosszabb idő óta áll fenn, ma is teljesen jó karban van. Még bámulatosabb a római Szent-Pál bazilika gerendázatának tartóssága, a mely már ezer esztendő múltal dicsekedik. Egészen mások a tapasztalatok, ha a fát a levegőtől elzárt nedves helyen tartjuk. Ilyenkor már néhány év alatt tönkremegy. Apró fakoczkákat alig egy hüvelyknyire ástak a föld alá, mégis a faanyagok közül csak a vörösfenyő és a borovifenyő állott hosszabb ideig, tíz évig a korhadásnak ellent. A többi fák a következő időtartam alatt mentek tönkre: a nyárfa és a nyír három, a fűz és vadgesztenye négy, a jávör és a bükk öt, a kőris és a szilfa hét, végül a tölgy és erdefenyő nyolcz esztendő alatt.

— **Tűzesetek statisztikája.** A folyó év *október* havában Magyarország területén — beleértve Fiumét és kerületét és nem értve bele Horvát-Szlavonországot — 1016 községben 1252 tűzeset fordult elő. A károsultak összes száma 2356, az okozott kár pedig 2,628.373 korona volt. (A múlt év október havában 1075 községben 1362 tűzesetnél 2868 egyén 2,990.159 korona kárt szenvedett.) A tűzesetek közül 455-nek gyújtogatás, 12-nek öngyújtás, 170-nak a gyermekek játéka gyufával, 23-nak világító szerekkel való gondatlan bánásmód, 211-nek hanyagság és

gondatlanság, 84-nek más egyéb volt az oka, míg 291 esetben a tűz oka kideríthető nem volt. Meghalt, vagy halálos sérülést szenvedett 3, nem halálos sérülést 53 ember. Húszezer koronánál nagyobb kárt okozó tüzeset összesen 20 fordult elő és pedig: *Bátorkeszen* (Esztergom.) okt. 12-én, (1 egyén 84.000 kor. kárral), — *Ujlacsán* (Nyitra.) okt. 21-én, — *Pozsonyban* okt. 3-én, — *Galántán* (Pozsonym.) okt. 13-án, (1 egyén 69.379 kor. kárral), — *Tóvároson* (Komáromm.) okt. 8-án, — *Vilonyán* (Veszprém.) okt. 23-án, — *Tiszafüreden* (Hevesm.) okt. 28-án, (1 egyén 197.200 kor. kárral), — *Beszteren* (Abaúj-Tornam.) okt. 7-én, — *Alsó-Schönbornban* (Beregm.) okt. 30-án, — *Nagy-Beregen* (Beregm.) okt. 30-án. — *Nandráson* (Gömörm.)

okt. 11-én, — *Szomolnokhután* (Szepesm.) okt. 5-én, (egyén 72.700 kor. kárral), — *Bukócson* (Ungm.) okt. 31-én, — *Hosztoviczán* (Zemplénm.) okt. 2-án, — *Kétyen* (Biharm.) okt. 23-án, — *Kőrösmezőn* (Máramarosm.) okt. 9-én, — *Pusztahidegkúton* (Szatmárm.) okt. 22-én (33 egyén 76.992 kor. kárral és 2 nem halálos sérüléssel), — *Mezőkorácsházán* (Csanádm.) okt. 29-én, (20 egyén 55.000 kor. kárral), — *Aracson* (Torontálm.) okt. 5-én, — és vég *Tyülesden* (Hunyadm.) okt. 2-án.

Felelős szerkesztő:

Dr. SZILY JÓZSEF.

H I R D E T É S E K.

Tűzoltó-sapkákat

az Országos Tűzoltó-Szövetség előírása szerint
a legjobb anyagból azért szállíthatunk
olcsóbban, mint bárki más,
mert magunk készítjük.

Kívánatra árjegyzéket vagy mintasapkákat szívesen küld

RITSCHER ZSIGMOND ÉS FIA
KÖRMEND.

Tűzoltó-egyenruhákat és felszereléseket

legjutányosabban, teljesen az „Országos Tűzoltó-Szövetség” előírása szerint készít

BLUM SÁNDOR

Ő Felsege a perzsa császár
és orosz császári nagyhercegi udvari szállító

—BUDAPEST—

IV., Váci-utca 17. sz.

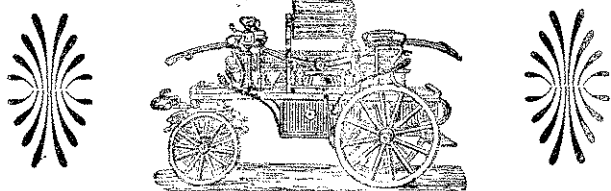
Nagyobb megrendelés esetén mérték-
vétel végett saját költségemen szabá-
szaim egyikét kiküldöm.

Fiókraktár: Arjegyzékek Fiókraktár:
DEBRECZEN. készséggel B.-GYULA.

STERNBERG ÉS KÁLMÁN

Budapest,
VIII., József-körút 35. sz.

Fecskendő-, szivattyú-, tűzoltó-
felszerelési gyári raktár.

Teljesen vas-
kocsi szerkezet.

Központi érez-
szelep szerkezet.

Tűzi fecskendőket, tűzoltó egyéni felsze-
reléseket (az orsz. tűzoltó-szöv. szabályai szerint) és
minden szakmába vágó tárgyakat a legjobb
minőségben és kiállításban jutányos árban szállítunk köz-
ségeknek és tűzoltó-testületeknek kedvező
fizetési feltételek mellett.

Kívánatra árjegyzéket és fecskendő-rajzokat bármintve küldünk.

Tűzrendészeti Felügyelő

Műszaki tűzoltó-szaklap.

Megjelenik havonta kétszer.

Előfizetési ára egész évre 4 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
VII., kerepesi-út 62.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Lukáts Gyula.

GYÁR: RAKTAR:
 IV., Magyar-uteza 26. sz. IV., Magyar-uteza 18. sz.

SCHUNDA V. JÓZSEF

cs. és kir. udv. száll. és kizár. szabadalm.

hangszergyára és zeneműkereskedése

BUDAPESTEN.

Kitüntetések: **Ő Felsége a Királytól** ipari érdemekért: a legfelsőbb elismerés, a **Ferenz József-rend lovagkeresztje**, a koronás arany érdemkereszt és az arany érdemkereszt.

A »M. kir. Operaház«, »Nemzeti« »Nép« és »Vígsház« »M. kir. Zeneakadémia«, »Nemzeti Zenede«, »Fővárosi és Őnkéntes Tűzoltók« stb. stb. szállítója.

Ajánlja mindennemű saját gyárában készült **rézfúvó-, fafúvó-, vonó- és ütőhangszereit,**

valamint saját találmányú javított és szabadalmazott

ezimbalmait, pedállal és a nélkül.

Úgyszintén mindennemű valódi olasz és másféle igen tartós **húrokat** és mindenféle **hangszeralkatrészeket**, jótállás mellett azok jóságáért, a csinos és tartós munkáért, valamint különösen a **tiszta hangolásért.**

ZENEMŰKERESKEDÉSEMBEN

raktáron vannak a hazai és külföldi legjobb zeneirodalom összes termékei.

Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg.

Az 1896. évi párisi műiparkéltetésen aranyéremmel kitüntetve

RÉTAY ÉS BENEDEK

tűzoltó-, dalárda-, egyesületi és társulati zászlók gyára

BUDAPEST

IV. ker., (Belváros) Váci-utca 59. szám.

Zászlószalagok, egyleti jelvények, kokárdák, vállszalagok nagy választékban.

Zászlószegek,

névvel és dobozzal.

Saját műhímező-intézet.

Költségvetések, rajzok és anyagmintákat a legnagyobb készséggel bérmentve küldünk.

Az 1896. évi miliumi kiállításán kitűnő munka-, kiváló versenyképesség- és nagyban! termeléséért a miliumi nagy érmmel kitüntetve.

• Tűzoltó egyenruhákat és felszereléseket szigorúan az új szabály szerint készítünk. •

M. kir. udvari szállítók

Ő cs. és kir. Fensége József főh. udv. száll.

Cs. és kir. ausztr. udvari szállítók

Szerb királyi udvari szállítók.

Csarza császári udvari szállítók.

Görög kir. udv. szállítók.

Ő Fensége a görög trónörökös udv. száll.

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

császári és királyi udvari szállítók, ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói

Budapest, IV., Váci-utca 35., IV., Eskü-út 3. számú sarokházban levő

Magyarország legelső és legnagyobb egyenruha-készítő-intézetét

a t. tűzoltó-testületek parancsnokainak és tagjainak becses figyelmébe ajánljuk.

Teljes egyenruhák, valamint az egyenruhához szükséges kellékek jutányos árak mellett számíttatnak.

Ajánlunk továbbá tűzoltói felszerelést, sisakot, zubbonyt, nadrágot, rőzsekéseket, baltákat és sípokat, sapkákat posztóból és bőrből, paszományt, zsinórokat, kardbojtokat, keztyűket, gallérokat stb a legdúsabb választékban.

Üzletünk azelőtt a Károly-kaszárnyában volt.

Katonai egyenruhák és felszerelési tárgyak. — Vívóeszközök, érmek és rendjelek.

A legszebb tűzoltó-zászlókat készítjük.

Nagyobb megrendelés esetén mértékvetel végett főszabásaink egyikét saját költségünkön kiküldjük.

Árjegyzékek kívánatra díj- és bérmentesen küldetnek. Sürgőnyezim: Tiller udvari szállítók Budapest.

Polgári öltönyök és fehérneműk!

• • • Polgári ruhán viselendő rendjelek és érmek és ezeknek rozettái a legszebb kivitelben nálunk kaphatók. • • •

ALAPITTATOTT
1858. évben.

Sürgőnyezim:
„Szivattyúgyár Budapest“.

Gyártott fecskendők
száma 14200.

BUDAPESTI SZIVATTYÚ- ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

ezelőtt **WALSER FERENCZ**

BUDAPEST, VI., VACZIÚT 69.

GYÁRTMÁNYOK:

Szivattyúk: kézi-, járgány-, szlj-, gőz- és villamos hajtásra, házi-, építkezési-, gazdasági- és legkülönbébb ipari czélokra.

Tűzfecskendők: gőzfecskendők, mozdonyfecskendők, vízzállítók, kocsik, targonca- és hordozható fecskendők, kender- és lentömlők, mézgával bélelt, mézga- és mézga-tekeres-tömlők és tartozékaik.

Tűzoltósági eszközök és létrák: személy- és szer- szállítókocsik, vízhordókocsik, szénkocsik, tömlőmotolák, különféle létrák és fáklyák.

Tűzoltósági egyéni felszerelések: sisakok, sapkák, övek, balták, oldalfegyverek, jelvények stb.

Köztisztasági szerek: utcai öntöző-kocsik, utcai seprőgépek, közuti sárvonógépek, hó ekék, kocsik billenő szerkezettel, egyengető úthengerek, pöczegödör-tisztító-készülékek légszivattyúval és Wegner szabadalma szerint önműködő szivóval.

Közegészségügyi szerek: teljes gőzfertőtlenítő telepek, fertőtlenítő készülékek, stabil és szállítható alakban, fertőtlenítő szerkocsik, fertőtlenítő-személyszállító, mentő- és tárgyszállító kocsik és kötszer sterilizátorok.

Templomharangok összhangzó harangozattal, szabadalmazott vas- vagy fakoronával, valamint jelzőharangok iskolák, kórházak, gyárak, majorok és építkezések számára. **Vas harang-állványok.**

➔ **ÁRJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.** ➔